

ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୦

ISSN NO – 2582-208X

[ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା]

...ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପାରିବାରିକ ଇ-ପତ୍ରିକା...

(ଅଗଷ୍ଟ ୧, ୨୦୧୫ରୁ ପ୍ରତିମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ)

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା – ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp: + 91 9594993733

ଭ୍ରମ୍ୟଭ୍ରମ - +91 9594993733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids:

vedantimagazine@gmail.com

editor.vedantimagazine@gmail.com

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ପ୍ରିୟ ପାଠକବନ୍ଧୁ,

ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର ତରଫରୁ ସମସ୍ତ ପାଠକବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ର ଅନେକ ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ।

ଅଶ୍ୱିନ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଦଶମୀ ତିଥିକୁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ରେ ବିଜୟ ଦଶମୀ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ସପ୍ତମୀଠାରୁ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଦେବୀ ତିନଦିନ ପୂଜା ପାଇବା ପରେ ଦଶମୀ ଦିନ ବିସର୍ଜନ ହୁଏ । ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ବହୁତ ଯାକଯମକରେ କରାଯାଇଥାଏ । କୋଲକତା ଓ କଟକକୁ ବାଦ ଦେଲେ ମୈଶୂର, କୁଲୁ, ରଞ୍ଜସ୍ଥାନ ଏବଂ ନେପାଳରେ ସେଠାକାର ରୀତି ନୀତି ଅନୁସାରେ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।

ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ବ ପାଳନ ପଛରେ ଅନେକ ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନ ରହିଥାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ଏହି ଦିନ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗା ମହିଷାସୁରର ବନ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଏଣୁ ଏହି ଦିନ ରାବଣପୋଡ଼ି ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ରାମାୟଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦଶମୀ ଦିନ ହିଁ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ରାବଣ ବନ୍ଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଦିନଟିକୁ ବିଜୟାଦଶମୀ ଭାବରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି ।

ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି, ସମାଜରୁ ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ବିଚାଡ଼ିତ କରି ଧର୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କୁ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପର୍ବ ଆମ ଭିତରେ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବଢାଇ ଏକତା ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

କରୋନା ର ପ୍ରକୋପ ଲାଗି ରହିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବର୍ଷ ସାର୍ ଭାରତରେ ଏହି ପର୍ବଟିକୁ ଅନେକ ଯାକଯମକରେ ପାଳନ କରାଯାଇଛି । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଏହି ବର୍ଷ ଅନେକ

ସଂଘର୍ଷ ପରେ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ରାମ ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ରାଣ୍ଡା ଖୋଲିଛି ଆଉ ଅଯୋଧ୍ୟା ହେଉଛି ରାମଙ୍କ ନଗରୀ । ଏଥିପାଇଁ ଏଠାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ “ଅଯୋଧ୍ୟା ରାମଲୀଳା” ର ଆୟୋଜନ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସମାଜରେ ସତ୍ୟ ଏବଂ ଧର୍ମର ଭାବନା ବଢାଇବା ଏବଂ ଏକତା ପାଇଁ ରାମଲୀଳା ଯେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଏଥିରେ ତିଳେ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ସମସ୍ତ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଆମମାନଙ୍କୁ କଛି ନା କଛି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ସନାତନ ଧର୍ମ ଅତି ପୁରୁଣା ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏପରିକି ଆମର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ କପରି ଅତିବାହିତ କରିବା, ତାହା ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ଯେପରିକି ବାସ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ର, ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର, କାମ ଶାସ୍ତ୍ର, ନାଟ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର, ଯୋଗ ଶାସ୍ତ୍ର, ତନ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି । ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀକୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପୁରାତନ ଭାରତରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନକୁ ଉନ୍ନତରୁ ଉନ୍ନତଭର କରିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗବେଷଣା କରାଯାଇ ସେହି ତଥ୍ୟକୁ ପିଢି ପରେ ପିଢି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଜି ଆମେ ମାନପାରୁ ବା ନମାନପାରୁ, କନ୍ଦୁ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷ ମାନେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ସାରତତ୍ତ୍ୱ ଏହି ଶାସ୍ତ୍ର ଆକାରରେ ଆମ ସମାଜକୁ ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଉ ଏହାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ହେଉଛି ଆମମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ।

ବିଜୟ ଦଶମୀ ର ଏହି ପାବନ ଅବସରରେ ମାନବ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ହେଉ, ଏହା ହିଁ ମାଁ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଚରଣ ରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

“ଯା ଦେବୀ ସର୍ବ ଭୂତେଷୁ ମାତୃ ରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା,
ନମସ୍ତୁଷ୍ଠ୍ୟେ ନମସ୍ତୁଷ୍ଠ୍ୟେ ନମସ୍ତୁଷ୍ଠ୍ୟେ ନମୋ ନମଃ”

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଭିତର ପୃଷ୍ଠାରେ....

ମନ ବଗିଚା	ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ	୧୩
କ୍ଷମାର ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ	ଭଦ୍ରର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା	୨୨
ସନ୍ଦେହ	ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ	୨୪
ନାୟିକା ସୁରଙ୍ଗୀ ନୟନା	ଆଶୁତୋଷ ମେହେର	୨୬
କଥାର କବିତା	ଡକ୍ଟର ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଷୋୟୀ	୨୭
ଅସାଧାରଣ ସୁନ୍ଦରବନ	ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ	୨୮
ଛାତିଗଲୁ କାହିଁ ଅଧା ବାଟରେ	ଶାନ୍ତିଲତା ମିଶ୍ର	୩୫
କବିତା	ଅର୍ଜୁନ ମେହେର (ଆଶ୍ରିତ)	୩୭
ଅମାନଥା ସେ	ସାବିତ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର	୩୮
ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ	ରଞ୍ଜକଶୋର ସାଲ୍	୩୯
ସଂହୃତି	ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର	୪୦
ମନ	ନମିତା ଦାଶ	୪୩
ଏଇ ଶରତେ	ପ୍ରଭାତ ନଳିନୀ ସାହୁ	୪୪
ଦୁଃଖିନୀ ସ୍ରବନ୍ତୀ	ଲିପିକା ମହାପାତ୍ର	୪୫
ଚଲ୍ପଥ	ଡଃ ପ୍ରତିମା ଉପାଧ୍ୟାୟ	୪୬
ଦୀର୍ଘଜୀବନ ବିପକ୍ଷରେ	ଡକ୍ଟର ପ୍ରଦୀପ ମହାପାତ୍ର	୪୮
ମୁଖାର ବୟସ କେତେ	ଅସୀମା ସାହୁ	୫୪
ହେ ବନ୍ଧୁ!	ପ୍ରତିମା ମେହେର	୫୫
ମା' ଦୁର୍ଗା	ପୁଷ୍ପିତା ଭୂୟାଁ	୫୬
ମାନସର ମାନସ ସର୍ବେବର	ରଞ୍ଜଣେଶର ସି 'ଚମା'	୫୭
ସେଇ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ	ବିଜୟ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୫୯
ଉଠ ଉତ୍ତଳୀୟା	ନନ୍ଦିନୀ ରାଉତ	୬୨

ମନ	ତନ୍ମୁଖୀ ଅନନ୍ଦିତା ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୩
ବାସୁଲ୍ୟର ଛ'ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ	ପ୍ରୀତ୍ୟାପିକା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ରାୟ	୨୪
ଥରେ ଆମ ଗାଁ ଆଡେ ଆସ	ବିନୟ ମହାପାତ୍ର	୨୬
'ସଖା' ବୋଲି ଡାକଲୁ ପରେ	ଦୁର୍ବାଦଳ କରଲି	୨୭
ବର୍ଷା	ଅଶୋକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ	୨୩
ଆଶା ସୂର୍ଯ୍ୟ	ଅଶୋକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ	୨୪
ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ	ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହାନ୍ତି	୨୬
ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ	ଅମ୍ବିକା ସ୍ୱାଇଁ	୨୭
ଶାରଦୀୟ ଅନୁଚିନ୍ତା	ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	୮୪
ଭଗ୍ନ ଅଭିସାର	ଅଧ୍ୟାପକ ଶରତ କୁମାର ଦାସ	୮୬
ସହିଦ ସଲମ	ହେମନ୍ତ ଦାଶ	୮୮
ପାୟୋଜୀ ମୈନେ ରମରତନ ଧନ ପାୟୋ	ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)	୮୯
ପୀତବାସଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ	ସନାତନ ମହାକୁଡ	୯୫
ନର୍ବାଣ	ସମ୍ୟକ୍ତିତ ପାତ୍ର	୯୬
ମୃଣ୍ମୟୀ	ଶୈଳାଧି ରାଜତନୟା ଶତପଥୀ	୯୭
ଘର ବାହୁଡ଼ା	ସଂଘମିତ୍ରା ସାମନ୍ତରାୟ	୯୯
ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ	ବିନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀ ଦାଶ	୧୦୧
ଜୀବନ ଓ ନଦୀ	ସଂଯୁକ୍ତା ମହାପାତ୍ର	୧୦୫
ଲେଡାନାହିଁ ମୋର	ମଧୁସ୍ମିତା ପୃଷ୍ଟି	୧୦୬
ନୂଆ କିଛି ସୃଷ୍ଟି କର	ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୧୦୭
ଅପରାଜିତା	ସୁଷମା ପରିଜା	୧୦୮
କଲ୍ପିତ ଖଳନାୟକ	ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଣା	୧୧୩
ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ଓ ଜୁଇ	ଚନ୍ଦ୍ରୟୀ ଗଜେନ୍ଦ୍ର	୧୧୪

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବନାମ ମାନବବାଦ	ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ	୧୧୫
କଲ୍ପନା ଭାଗବତ	ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ	୧୧୮
ମନେପଡ଼େ	ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର	୧୧୯
ସଲ୍ମନ୍ ଶହୀଦ୍	ଭରତୀ ପଣ୍ଡା	୧୨୦
ସାରସ୍ୱତ ପ୍ରତିଭାଧର- ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି	କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ	୧୨୧
ଜଗନ୍ନାଥ ରଥଯାତ୍ରା	ଶଶିଭୂଷଣ ଗୌଡ଼	୧୩୨
ଦୁଃଖ ଏପଟେ, ସୁଖ ସେପଟେ	କଶୋର ମହାନ୍ତି	୧୩୩
କାଶତଣ୍ଡୀ	ସନ୍ତୋଷ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୩୪
ନାରୀ କଛି କଥା କଛି ବ୍ୟଥା	ତେଜସ୍ୱିନୀ ସାମଲ	୧୩୫
ଦୁଃଖ ଭେଦି ପ୍ରଶ୍ନ, ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ	କଲ୍ପନା ରାୟ	୧୩୮
ଶାନ୍ତି ରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା	ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଣିଗ୍ରାହି	୧୩୯
ଜହ୍ନୁ ସହ କଛିକ୍ଷଣ	ସୁଭଦ୍ରା ରାଉତ	୧୪୦
କନ୍ୟା ରତ୍ନ	ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା	୧୪୧
ରଫେଲ ଆସିଛି	ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୧୪୩
ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ଫେରିଆସ	ସ୍ୱାଗତ ମିଶ୍ର	୧୪୪
ଛବିଶ	ସୌମ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ପାଲ	୧୪୫
ଦୁର୍ନୀତିର ମୂଳ	ବିଜୟ କୁମାର ଜେନା	୧୪୬
ପ୍ରିୟଜନ	ହିପତି ପ୍ରଧାନ	୧୫୧
ତୁମେ ଯଦି ଆସିଥାନ୍ତୁ	ପ୍ରତାପ ମିଶ୍ର	୧୫୨
ନାରୀ ତୁମେ ମହାନ ନାୟିକା	ହାସ୍ୟମୟୀ ରାଜ୍	୧୫୩
ଜୀବନ ଓ ସଂଘର୍ଷ	ମଧୁସୂଦନ ସେନାପତି	୧୫୫
ସୁନା ସଂସାର	ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	୧୫୬
ମାଆ/ମାତୃଭୂମି /ମାତୃଭାଷା	ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା	୧୫୮
ତ୍ୟାଗ	ନେପାଳ କୁମାର ବେହେରା	୧୫୯

ଏମିତିବି ହୁଏ	ସତ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁ	୧୬୦
ତୁମେ ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦର	ପୁଷ୍ପଲତା ବେହେରା	୧୬୩
ବୃକ୍ଷ ହିଁ ଜୀବନ	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୧୬୫
ଶୁଶାନ ବୈରାଗ୍ୟ	ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଦ୍ରା	୧୬୬
ଅଚହ୍ନା ବନ୍ଧନ	ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେଠୀ	୧୬୯
ଶାରଦୀୟ ମା ଦୁର୍ଗା	ଅମରନାଥ ବାରିକ	୧୭୫
ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ମାତା	କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ	୧୭୬
ଶିଶୁ	ଅଲେଖ ମେହେର	୧୭୭
ଜନ୍ମଭୂମି	ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ	୧୭୮
ଏକ ଦେଶ, ଏକ ବଜାର	ଡ଼ି ଶୁଭମ୍	୧୭୯
କାଶତଣ୍ଡୀ ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ	ବିଶ୍ୱ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି	୧୮୨
ନାରୀ ସମକ୍ତିକରଣ	ଲଲିତେନ୍ଦୁ ବାରିକ	୧୮୩
ମହିଷାସୁର ର ଦୁର୍ଗାପୂଜା	ପଣ୍ଡିତ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର	୧୮୪
ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ନାରୀଶିକ୍ଷା: କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ କେତେ ବାସ୍ତବ	ଅଧ୍ୟାପକ ସୌଭାଗ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର	୧୮୫
ପ୍ରସଙ୍ଗ - ଆମ ଓଡ଼ିଶା	ସରୋଜ କୁମାର ସାହୁ	୧୯୧
ପୃଥିବୀକୁ ବିଶ୍ରାମ ଲେଡ଼ା	ଦିନବନ୍ଧୁ ବେଜ	୧୯୨
ଲୁହରେ ଲେଖୁଛି ଚଠି	କୁମୁଦିନୀ ବେହେରା	୧୯୩
ଭାଗ୍ୟ ଭୋରି	ନବ କୁମାର ଦାସ	୧୯୪
ମନ ମିଶିଲେ ସମୁଦ୍ର ଶୁଖେ	ସୁବଳ ମହାପାତ୍ର	୧୯୫
କବି ମାନସ	ଅନାଦି ସେଠ	୧୯୯
ଫୁଲ	ବିଜୟ କୁମାର ଛାଟୋଇ	୨୦୦
ନାରୀ	ହିଲେଟନ ସାହୁ	୨୦୧
ବୋଉ	ସସ୍ମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୦୨

କପାଳରେ ଥିବ କାନ୍ଦିବା	ଶିଶିର କୁମାର ପଣ୍ଡା	୨୦୪
ମରୀଚକା	ସୁଲେଚନା ବେହେରା	୨୦୫
ଲୁଣ୍ଠନ	ଡ. ତନୁୟା କବି	୨୦୬
ଆୟୁଷ୍ୟତା	ଅଜିତ ପାଢ଼ି	୨୦୭
ଜମିନ	ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର	୨୦୯
ଅମାନବୀୟ ପ୍ରଥା	ବେଣୁଧର ସୁରୁଜାଲ	୨୧୧
ଲକ୍ଷେ ନବାବଙ୍କ ସହର ଲକ୍ଷ୍ମି: କାଲି ଓ ଆଜି	ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର	୨୧୩
କବିତା ଲେଖା ନହେଲୁ ନାହିଁ	ସୌଭାଗ୍ୟ ଗିରି	୨୧୮
ଭବନାରେ ତୁ	ସରେଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି	୨୨୦
ଛୋଟ ମୋର ନାଆଟି	ପ୍ରଫେସର ଅନିତା ପଣ୍ଡା	୨୨୧
ତଟିନୀ	ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତି ରାଉତ	୨୩୦
ମୁଁ କି ପାଳକି ପାର୍ବଣ?	ସହିତା ଚୌଧୁରୀ	୨୩୧
ଗୃହବନ୍ଦୀ	ଖଗେଶ୍ୱର ବାଗ	୨୩୨
ରାମ ଅବତାର, ସୀତା ବିବାହ	ଡ. ସୀମାନ୍ତ ନନ୍ଦ	୨୩୩
ମୁଁ କଲୁଷିତ	ଶରତ କୁମାର ନାଏକ	୨୩୬
ମା ଭୈରବୀ	ଦେବାକର୍ନ ମେହେର	୨୩୭
ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା	ସେବାକାନ୍ତ ନନ୍ଦ	୨୩୯
୧୩୦୦୦ ପଢ଼ୁଛ ପତି	ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ୱିବେଦୀ	୨୪୨
ତୁମ ନୁଆ ରୂପ	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ହିପାଠୀ	୨୪୪
ଶେଫାଳ ପ୍ରତି	ବିଶ୍ୱଜିତ ଆର୍ଯ୍ୟ	୨୪୫
ମୋ ବିକଳ ଓ ମହାସଙ୍କଟ	ପଙ୍କଜିନ ଭୋଇ	୨୪୬
କବିତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ	ସଂଯୁକ୍ତା ସାହୁ	୨୪୭
ଅନୁଭୂତିରୁ ପଦେ	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ	୨୪୮

ଅଫେର ଅତୀତ	ଅନଲ୍ ପ୍ରଧାନ	୨୫୨
ଆସୁଛନ୍ତି ମାଆ	ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମହାପାତ୍ର	୨୫୨
ଧୂଳା ବରଗଛ	ତାରପ୍ରସାଦ ଜେନା	୨୫୩
ଏଣୁ ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ	ସଂଗ୍ରାମ ମହାରଣା	୨୫୪
ସଂକ୍ଷେପରେ ସଂସ୍କୃତି	ମେନନ୍ ସାହୁ	୨୫୬
ମୋ ଶାଶୁ ଘର	ରୀତାରଣୀ ମହାପାତ୍ର	୨୬୨
ଧନ୍ୟ ତୁ ବିଧାତା	ଅଜୟ କୁମାର ବେହେରା	୨୬୪
ବନ୍ଧୁତ୍ୱ	ବାଙ୍କାବିହାରୀ ମହାକୁର	୨୬୫
ଜୀବନ	ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ଗିରି	୨୬୬
ତଥାପି ନିଆରା	ସ୍ମୃତି ମହାନ୍ତି	୨୬୭
ବିତା (ଶୁକ୍ଳାଞ୍ଜଳ ଜମିର ଅବନତି ଓ ମରୁଡ଼ି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ)	ଦେବାଶିଷ ପଧାନ	୨୭୦
ମହାମାରୀ କରୋନା	ସାଇପ୍ରସାଦ ସାହୁ	୨୭୨
ଜୀବନ ସାଥୀ	ରଞ୍ଜୁ କୁମାର ପାତ୍ର	୨୭୪
ମାଟି ଝୁରେ	ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବେହେରା	୨୭୬
କେମିତି ଏମିତି ବଦଳଗଲା ?	ହରେଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୨୭୯
ପୋଷା ପ୍ରେମିକ	ତୁଷାରକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ	୨୮୦
ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ	ନିଲେଶ କୁମାର ଭୋଇ	୨୮୧
ରଂଗ ସହ ସମ୍ପର୍କ	ବେବୀ ନାଏକ	୨୮୩
ଅପରିଚିତା ପ୍ରେମିକା	ତୁଲେଶ୍ୱର ନାୟକ	୨୮୪
ପୋଡ଼ା ପାଉଁଶ	କରଣ ମନୀଷା ମହାନ୍ତି	୨୮୫
ଜଗନ୍ନାଥ	କେଶରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	୨୮୬
ଅମାନଥାଁ ବର୍ଷା ଆଜି	ଆଶିଷ ଜ୍ୟୋତିଷ	୨୮୭
ମୋ କଷ୍ଟ	ସଙ୍ଗୀତା ମହାନ୍ତି	୨୮୮

ଭଗବାନ କେ ଘର ଦେର୍ ହେ	ବାଲୁକ ନାୟକ	୨୮୯
ତୁମ ଅପେକ୍ଷାରେ	କାହ୍ନୁ ଚରଣ ସାହୁ	୨୯୩
ମୋ'ଗାଆଁ ମୋ'ମାଆଁ, ମୋ'ଜନମ ମାଟି	ମନୋରଞ୍ଜନ ସୁରୁଜାଲ	୨୯୪
କାହାକୁ କହିବ ମନ କଥା ଖୋଲି	ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର ଗୁନ୍	୨୯୫
ଗୃହ ବିବାଦରେ ସନ୍ତାନ ନଷ୍ଟ	କୁନ୍ତଳା କୁମାରୀ ଦେଇ	୨୯୬
କରୋନା ରୁ ନିସ୍ତାର	କୈଳାସ ମେହେର	୩୦୦
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ପଦ	ରୋଜାଲିନ ଗଡନାୟକ	୩୦୧
ତୁମେ ଗଲ ପରେ	ଉଦୟ ଭନୁ ରାଉତ	୩୦୩
ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତାର ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟର ସାରକଥା	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୩୦୪
ସାଜିଲ ମନ ବିରହର ଦହନରେ	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପଧାନ	୩୦୬
ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର	ଚୈତନ୍ୟ ବାଗ	୩୦୭
କଥା ଥିଲା	ସ୍ୱପ୍ନାବତୀ ବେହେରା	୩୦୮
ଗରିବଙ୍କୁ LOCKDOWN ର ଦଣ୍ଡ	ବିରେନ୍ଦ୍ର ରାଜହଂସ	୩୧୦
ଗୋପବନ୍ଧୁ ସ୍ମରଣେ	ଶେଷଦେବ ପଣ୍ଡା	୩୧୪
ଶିକ୍ଷିତ କଏ	ନବୀନ କୁମାର ପଧାନ	୩୧୬
କଙ୍କାଳ	ଧୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପ୍ରଧାନ	୩୧୭
ଲହରୀ	ଗଜାନନ ମିଶ୍ର	୩୧୯
ଶାନ୍ତିର ମହକ	ଘନ ମେହେର	୩୨୦
ଶକ୍ତିଶାଳୀ କାନ୍ଧ	ମନୋଜ କୁମାର ବେହେରା	୩୨୧
ତୋ ପାଇଁ ତ	ଲିନା ମହାନ୍ତି	୩୨୩
କଣ୍ଠକତ ପଥ	ରଶ୍ମୀ ବାଳା ଶତପଥୀ	୩୨୪
ଲେଖିକା	ଜୟଶ୍ରୀ ମେହେର	୩୨୫

ଗପ ହେଲେ ବି ସତ	ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ	୩୨୭
ତୁମେ ବର୍ଷାକୁ ଭଲ ପାଅ ବୋଲି	ମୈତ୍ରେୟୀ ହିପାଠୀ	୩୨୮
ଯନ୍ତ୍ର ମାନବ	ମିତ୍ରଭଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ	୩୨୯
ସହଯାତ୍ରୀ	କାର୍ତ୍ତିକ ହିପାଠୀ	୩୩୦
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର	ମିନତୀ କୁମାରୀ ଦାଶ	୩୩୧
ଦୁଃଖ ଏପଟେ, ସୁଖ ସାଥ୍	ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ନାଏକ	୩୩୨
ଅସହାୟ ମଣିଷର ସଙ୍ଘର୍ଷ	ସୁବାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୩୩୮
ସ୍ୱପ୍ନ ସବାରୀରେ ପ୍ରେମ କୁମାର	ସୁଦାମ ଲେଙ୍କା	୩୪୧
କବି ପ୍ରାଣ	ସରେଜିନୀ ବେହେରା	୩୪୨
ଉଦବୋଧନ ଭାଗ	କୌସ୍ତୁଭ ଜାଲ	୩୪୩
ବ୍ୟଙ୍ଗ ଆଧୁନକତା	ସନାତନ ଦାସ	୩୪୬
ରସ୍ତା	ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୩୪୮
ବୋଉ	ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ଦାଶ	୩୪୯
ପ୍ରେମର ପୂଜାରୀ	ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳୀ ପଣ୍ଡା	୩୫୩
ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଝୁରେ ସାର୍ ସଂସାର	ସରେଜ କୁମାର ଜେନା	୩୫୪
ଯୁବ ଭରତ ସୁସ୍ଥ ଭରତ	କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	୩୫୫
ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ	ସତ୍ୟବ୍ରତ ନାୟକ	୨୫୭
ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ - ମାନବ ଓ ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟେ	ଲିଜନ କୁମାର ନାଏକ	୩୫୮

ଆସ୍ତଳକ

ସିନ୍ଦୂର୍ ବାଲ୍	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୩୬୧
ବହି	ବିଶ୍ୱନାଥ ସେଠୀ	୩୬୪
ସମିଆଁ	ଡ. ସୁଧାଂଶୁ ମେହେର	୩୬୫

ବିଶ୍ୱ କର୍ମା କେ ମୋର ଗୁହାରି	ମୀର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୩୬୭
ଗରିବ୍	ସହଦେବ ଧରୁଆ	୩୬୭
ସପନ୍	ସୁନୀଲ କୁମାର ଅଗସ୍ତି	୩୬୮
ବିଦେଶ ଖବର	ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର	୩୬୯

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

ତିନ ଆଖିଆର ଚୋପା	ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ	୩୭୨
ଚୁନାର ଶୁଆ କଣା	ନୀଳମାଧବ ସାହୁ	୩୭୬
କୁହାଳିଆ	ମହେଶ୍ୱର ସାହୁ	୩୮୦
ତଗୁଲୁ ହେଲ୍ ସୁନା ପିଲ୍	ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ	୩୮୩
ଆମେ ହସିବୁ ଆମେ ପଢ଼ିବୁ	ଧରିତ୍ରୀ ଦାସ	୩୮୬
ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ	ରୋହିତ ସେଠୀ	୩୮୭
ସଞ୍ଜ ବେଳ	ରଞ୍ଜଣେଶ୍ୱର ସି 'ଚମା'	୩୮୮
ଚନ୍ଦ୍ର	ତୃପ୍ତିମୟୀ ସେଠୀ	୩୮୯
ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ପଢ଼ୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ	ସଂଗୃହୀତ	୩୯୦
ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ	ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର	୩୯୧

ମନ ବଗିଚା

ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ

କାହିଁକି କେଜାଣି ଆଜି ମନ ବଗିଚାରେ ଫୁଲ କଢ଼ ସବୁ ଉଙ୍କି ମାରି ଆସୁଥିଲେ ଓ ଫୁଟିବା ପାଇଁକି ସତେକ ଅନେଇ ରହିଥିଲେ । କଛି ବି କାରଣ ଯେମିତି ସବୁବେଳେ ଅବସାଦ ନେଇ ଆସିବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାଏ, ଆଜି ସେମିତି କଛି ନଥିଲା । ଆଜି ଯେମିତି ଆନନ୍ଦର ସମସ୍ତ କାରଣ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଫୁଟି ପଟରେ ଭାସି ଆସୁଥିଲେ । "ଏ ମନଟାକୁ ସତରେ ବୁଝିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ । ଆପେଆପେ ଅନେକ କଥା ମନ ଭିତରେ ହୋଇଯାଏ, ଏମିତିକି ମସ୍ତିଷ୍କ ସେ ବିଷୟରେ କଛି ଭାବିବା ପୂର୍ବରୁ । ଏଇ ଦେଖନା, ଆକାଶଙ୍କର ସେ ପ୍ରଥମ ଆଲିଙ୍ଗନ ସମୟଟା କାହିଁକି ମନକୁ ଆସିଯାଉଛି ।" ଏମିତି ମନକୁ ମନ ସ୍ଵଗକୋକ୍ତି କରି ପୁଣି ଗପ ବହିଟିରେ ମନ ପୂରେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ଇତି ।

ଆକାଶ ଗାଡ଼ି ଚଲାଉଥିଲେ । ହିନ୍ଦି ଗଜଲର ମୁର୍ଚ୍ଛନା ହୃଦୟ ତନ୍ତ୍ରୀରେ ଶିହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ଏମିତି ଲାଗୁଥିଲା କି ସେ ଗୀତ ସବୁର ସୁର ସହିତ ମିଶିଯାଇ ପବନରେ ଭାସିଭାସି ଆକାଶରେ ଭଡ଼ି ଆସନ୍ତି କି । ଆଜି ବହୁତ ଦିନ ପରେ, ଦୀର୍ଘ ଛ ମାସ ପରେ ଏତେ ଦୂର ଭ୍ରାମ୍ଭ କରି ସ୍ଵାମୀ, ସ୍ଵୀ ଦୁହେଁ ଶରତ ରତ୍ନର ରଙ୍ଗୀନ ପ୍ରକୃତିକୁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ହୁଏତ ସେଇଥିପାଇଁ କି କଣ, ସେ ରଙ୍ଗୀନ ଦିନ ସବୁ ମନେ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଗଛର ପତ୍ରରେ ସବୁ ରଙ୍ଗ ଭରିଯାଇଥିଲା । ସବୁଜ, ନାଲି, ହଳଦିଆ, ଗୋଲ୍‌ପି, ନାରଙ୍ଗୀ ଏମିତି ଅନେକ ରଙ୍ଗରେ ଧାଡ଼ିଧାଡ଼ି ହୋଇ ସଜେଇ ରହିଥିଲେ ରସ୍ତାକଡ଼ର ଗଛ ସମସ୍ତ । ଫାଙ୍କା ରସ୍ତା, ସୁନ୍ଦର ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ, ରଙ୍ଗର ମେଖଳା, ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି ପ୍ରକୃତି ନିଜକୁ ସଜେଇ ଆଜି ସେମାନଙ୍କ ମିଳନକୁ ସ୍ଵାଗତ କରୁଛି ।

କଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସାନ ଝିଅ ମିନ ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ ପଚାରି ଦେଇଥିଲା । "ତମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ କିଏ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରପୋଜ୍ କଲା?"

ଇତି ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଡେଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଲି । "ହେ, ସେ ପ୍ରପୋଜ୍ ପ୍ରପୋଜ୍ କଛି ଜାଣିନଥିଲୁ ଆମେ ।"

"ତାହେଲେ ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ଯେ ପାପା ତମକୁ ବାହାହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ବୋଲି ।"
- ମିନର ଅନେକ ଆଗ୍ରହ ଜାଣିବାକୁ ବାପା, ମାଙ୍କ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ।

କହି ପାରିଲାନ ଇତି କି କେତେ ନାଟକ ସେ ଭିତରେ ଘଟି ଯାଇଥିଲା । ସ୍ଵାଧୀନତା ମଧ୍ୟରେ ବି କେତେ ପରାଧୀନତାର ଜୀବନ ଥିଲା ସେତେବେଳେ । ଏମିତି ତ ବାହାରକୁ ଦେଖିଲେ ସମସ୍ତେ ସ୍ଵାଧୀନ, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ, ଚାକିରି କରି ନଜ ଗୋଡରେ ନଜେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ହେଲେ ସମାଜର ଅଲିଖିତ ଆଇନକାନୁନର ହାତ ଯେ କେତେ ଲମ୍ଫା, ଆଉ ସେ ଭିତରେ କେତେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହିବାକୁ ହୁଏ ପ୍ରେମୀ ମାନଙ୍କୁ, ସେ ଧାରଣା ଆମେରିକାରେ ବହୁଥିବା ପିଲାମାନେ କଲ୍ପନା ବି କରିପାରିବେନ ।

"ସେମିତି ଜଣା ପଡିଯାଏ । ତାପରେ ଆମେ ଆମ ପରିବାରକୁ ଜଣେଇଲୁ | କଥା ସରିଗଲା।" - ଆକାଶ କହିଲେ ।

"ସେଇଟା ବହୁତ ବୋରିଙ୍ଗ୍ ହେଲା ପାପା । ତମର ବେଶି ରୋମାନ୍ସ୍ ହୋଇପାରିଲାନ ।" - ମିନ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ ହସିଲା ।

ଏଠି ପିଲାମାନେ ଯେମିତି ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବେ ବାପା, ମାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରେମ, ବିବାହ, ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କଥା ବିନା ସଙ୍ଗୋତରେ କହିପାରୁଛନ୍ତି, ସେକଥା ଭାବି ବି ହେଉନ । ଏତେ ସ୍ଵାର୍ଥ ଥାଇ ମଧ୍ୟ, ଆକାଶଙ୍କୁ ସିଏ ଭଲ ପାଉଛି ବୋଲି କହିବାକୁ କେତେ ମାଧ୍ୟମ ଦେଇ ଯାଇଥିଲା ଇତି । ପ୍ରଥମେ ସାଙ୍ଗ ସୁନାକୁ ଜଣେଇଥିଲା । ସୁନା ତା' ଭଉଜଙ୍କୁ କହିଲା । ତା' ଭଉଜ ଯାଇ ସୁନାର ଖୁଡିକୁ କହିଲେ । ସୁନାର ଖୁଡି ଇତିର ବୋଉକୁ କହିଲେ । ଇତିର ବୋଉ ଇତିର ବାପାକୁ ଜଣେଇଲେ । ତାପରେ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟ ହୋଇଗଲା । ବାପା ଯେତେବେଳେ ଏକଥା ବତବାପା ଓ ଦାଦାଙ୍କୁ ଜଣେଇଲେ, ବତବାପା ବତ ହଜାମା କଲେ । ବାପାଙ୍କୁ ଗାଳ ଦେଇ କହିଲେ, "ଲେଖେ ଇତିକୁ, ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଚାଲିଆସୁ । ଓଡିଶାରେ ଚାକିରି କରୁ । ଓଡିଆ ପୁଅ ଦେଖୁ ବାଛୁ । ସେ ପଞ୍ଜାବୀ ପିଲା କିଏ, ତା ଜାତି, ଧର୍ମର ଠିକ୍ ଠିକଣା ନାହିଁ, ସେଠି ଆମେ ଆମ ଝିଅକୁ ବାହା ଦେବା । ଆରେ ଦୁନିଆ କଣ କହିବ ?

ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବରେ ନାକ କଟିଯିବ । ଆଉ କଏ ଜାଣିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁ ଇତିକୁ ଓଡ଼ିଶା ଫେରି ଆସିବାକୁ ଚଠି ଲେଖେ ।"

ଇତି ସେତେବେଳେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ମାଷ୍ଟରୁ କରୁଥିଲା । ଗୁଜରି ପାଇଁ ବି ଖୋଜାଖୋଜି କରୁଥିଲା । ସୁନା ଏକଥା ଯେତେବେଳେ ଚଠି ଲେଖି ଜଣେଇଲା, ଇତିର ମୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଚକ୍କର ଖାଇଗଲା । ଏବେ କଣ ହେବ ? ଏତେକଥା ସିଏ ଭାବିପାରୁନଥିଲା । ପ୍ରେମ ତ ଆକସ୍ମିକ ହୋଇଯାଏ ନା । କଏ କଣ ଭାବିଚକ୍ତି, ଯୋଜନା କରି ପ୍ରେମ କରିପାରେ ? ହେଲେ ଏବେ କୁଆଡ଼େ ସେମିତି ହେଉଛି । ଲୋକ ଡେରିଜ୍ ଆପ୍ ରେ କଣ କରି ସବୁ ପ୍ରେମିକ, ପ୍ରେମିକା ପାଉଛନ୍ତି ।

ଆକାଶଙ୍କ ଘରେ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ହୋ ହୁଲା ହେଲା । ଆକାଶଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ଭଉଣୀର ନଶାତ ସହିତ ବାହାଘର ହେବାର ଯୋଜନା ତାଙ୍କ ପରିବାର କରିଥିଲେ । ଏବେ ଇତି ଆସି ମଝିରେ ପାଚେରି ଠିଆ କରେଇଲା ।

ଇତି ବହୁତ ଡରିଯାଇଥିଲା । ଆକାଶଙ୍କ ବାପା କୁଆଡ଼େ ବହୁତ କ୍ରୋଧୀ । ତା' ସହିତ ମଦ୍ୟପାନ କରିବା ପରେ ସିଏ ନଜ ହୋସରେ ରହନ୍ତିନି । ସିଏ କୁଆଡ଼େ ଆକାଶକୁ କହିଲେ, "ତୁ ସେ ଝିଅ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହ । ନହେଲେ ସେ ଝିଅକୁ ଭଡେଇଦେବି ।"

ଆକାଶ ଯେତେବେଳେ ଇତିକୁ ଏକଥା ଜଣେଇଲେ, ଦୁଇଜଣଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଘାବରେଇ ଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରେମର ପରିଣାମ କଣ ସିନେମାରେ ଘଟୁଥିବା ପ୍ରେମ ଜନତ ହତ୍ୟା ଭଳି ଏମିତି ଜଘନ୍ୟ ହେବ ?

ଯାହାବି ଡରିନଥାନ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ସମୀପୀର ଅନର୍ କଲିଜ୍ ବା ସମ୍ପନ୍ନ ହତ୍ୟା ସେମାନଙ୍କୁ ଡରେଇ ଦେଇଥିଲା । ଓଃ, କି ବିଭୟ ସେ କାହାଣୀ । ନଜ ପରିବାର ସୁପାରି ଲଗେଇ ନଜ ଝିଅର ହତ୍ୟା କରେଇଲେ ? ଭାବିବି ହେଉନଥିଲା ଏମିତି ଜଘନ୍ୟ କଥା ଘଟିପାରେ । ସାଙ୍ଗର ମୃତ୍ୟୁରେ ଯେତିକି ମର୍ମାହତ ହୋଇଥିଲା, ଆକାଶକୁ ନେଇ ଭବିଷ୍ୟତର କଳ୍ପନା କରିବା ବି ସେମିତି ଅନ୍ଧକାରମୟ ଦିଶୁଥିଲା ।

ଶେଷରେ ସେମାନେ ନଷ୍ଟି ନେଲେ, ଗୋଟିଏ ନାଟକ କରିବେ । ଘରର ଗୁରୁଜନଙ୍କ କଥାରେ କିଛି ବି ପ୍ରତିବାଦ କରିବେନି । ଆମେରିକାରେ ପି.ଏଚ୍.ଡି. କରିବାକୁ ଆପ୍ଲାଏ

କରିବେ । ତାପରେ ଆମେରିକା ଗୁଲିଯିବେ ଓ ସେଇଠି ବିବାହ କରିବେ ଏସବୁ ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତିରୁ ବଞ୍ଚିଯିବେ ।

ହେଲେ ଦୀର୍ଘ ଦେହବର୍ଷ ଲାଗିଗଲା ଯେ ସ୍ୱପ୍ନ ସଫଳ ହେବାକୁ । ଇତି ତା' ସାଙ୍ଗ ସୁନା ମାଧ୍ୟମରେ ପୁଣି ଚଠି ଦେଇ ଜଣେଇଲା ଯେ, ସିଏ ସବୁ ବୁଝିପାରିଛି । ନଜ କୁଳର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସିଏ ରକ୍ଷା କରିବ । ଏବେ ସିଏ ତାର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ନେଇ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରୁଛି । ତେଣୁ ବାପା, ବୋଉ ଯେମିତି ବିଶେଷ ଚିନ୍ତା କରିବେନି । ଯଦିଓ ତାପରେ ଶୀତ ଛୁଟିରେ ସିଏ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ତାର ଭେଟ ହୋଇଥିଲା, ହେଲେ ସେତେବେଳେ ଏମିତି ନଥିଲା ଯେ ନଜ ପ୍ରେମ ଓ ବିବାହ ବିଷୟରେ ପିଲାମାନେ ବାପା, ମାଙ୍କ ସହିତ ଖୋଲଖୋଲି କଥା ହୋଇପାରିବେ ।

ଆକାଶ ମଧ୍ୟ ସେମିତି କଲେ । ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ନଜ ଭଉଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେଇଦେଲେ ଯେ ସିଏ ବାପାଙ୍କ କଥା ବୁଝିପାରିଛନ୍ତି । ଏତେ ଦୂର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧିବାରେ କଛି ମଜ୍ଜା ରହିବନି କି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସୁସଂପର୍କ ରଖିହେବନି । ହେଲେ ସିଏ ଏବେ ବିବାହ କରିବେନି । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଆମେରିକା ଯିବା ଯୋଜନାରେ ଅଛନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିଏ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଦେହବର୍ଷ ପରେ ଦୁହେଁ ଆମେରିକା ଆସିଗଲେ । ହେଲେ ଯୋଗ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କ ଅନୁକୂଳ ନଥିଲା । ଇତିକୁ ମିଳିଥିଲା ମେରୀଲାଣ୍ଡରେ ଓ ଆକାଶଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା ଚକାଗୋରେ । ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃତ୍ତିରେ ବାରମ୍ବାର ଯିବାଆସିବା କରି ମିଳାମିଶା କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହେଉନଥିଲା । ଆକାଶ ପି.ଏଚ୍.ଡି ଶେଷ ନକରି ଗୋଟିଏ ଗୁକରି ପାଇ ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ମେରୀଲା ଆସିଲେ । ସେମାନେ କଛି ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅତି ନିରତମ୍ବର ଭାବେ ବାହା ମଧ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଏମିତି କି ବାହାହେବାର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଘରେ ଜଣେଇନଥିଲେ ।

ଇତିର ସାନ ଭଉଣୀ ନତିର ବିବାହ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ବାପା ଜିଦ୍ ଧରିଥିଲେ କି ଇତିର ବାହାଘର ନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନତିର ବାହାଘର କରେଇବେନି । ସେଥିପାଇଁ ଇତି ଉପରେ ଗୁପ୍ତ ପକେଇବାକୁ ଚଠି ଲେଖି ପଠେଇଥିଲେ । ଇତି ଜଣେଇଲା, "ପାଠପଢ଼ା ସରିଲା ସିନା, ଏବେ ଗୁକରି ଖୋଜା ଗୁଲିଛି । ଗୁକରି ପରେ ହଠାତ୍ ଛୁଟି ତ ମିଳିବନି । ତେଣୁ ସେମାନେ ନତିର ବାହାଘର କରେଇଦିଅନ୍ତୁ । ଇତି ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରନ୍ତୁ ।"

ଏତେ ବଡ଼ କଥାଟା ବାପା, ବୋଉଙ୍କ ଠାରୁ ଲୁଚେଇ ରଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁନଥିଲା । ତଥାପି କାଳେ ନତିର ବାହାଘର ଭଙ୍ଗିଯିବ, କଛି ବିଭ୍ରାଟ ହେବ, ସେ ନେଇ ବି ଆଶଙ୍କା ଥିଲା । ନତିର ଯଦି ବାହାଘର ସରିଯିବ, ତା ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ଜଣେଇଲେ ହୁଏତ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ଭାଳି ନେଇହେବ ।

ଏ ପିଲା ଦୁହିଁଙ୍କୁ ବି ସବୁକଛି ଜଣେଇନଥିଲେ ସେମାନେ । ଦୀର୍ଘ ଦଶବର୍ଷ ପରେ ସବୁ କଥା ଖୋଲି ଜଣେଇଥିଲା ସିଏ ଘରେ । ସେତେବେଳକୁ ଦୁନିଆ ବଦଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଥିଲା । ତା' ନଜ ପରିବାରରେ ବଡ଼ବାପାଙ୍କ ସବା ସାନ ଝିଅ ବାଙ୍ଗାଲେରରେ ପଢୁପଢୁ ସେଇଠି ଜଣକୁ ବାହା ହୋଇଗଲା । ସେଇ ବଡ଼ବାପା ଇତି ବାହାଘରରେ ଏତେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଥିଲେ । ଆକାଶଙ୍କ କଥା କହୁ ଅଲଗା । ସେମାନଙ୍କ ବିବାହର ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ୍ୟପାନ କରି ଗାତି ଚଳୁଥିବା ବେଳେ ଆକ୍ସିଡେଣ୍ଟ କରି ଆକାଶଙ୍କର ପିତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଆକାଶ ଭରତ ଯାଇ ତାଙ୍କ ମାଆକୁ ନେଇ ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମାଆ ସବୁ କଛି ବୁଝିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଓ ଇତିର ବୁଦ୍ଧିକୁ ଡାରିଫ୍ କରିଥିଲେ, "ଭଲ କଲରେ ତମେମାନେ । ସେତେବେଳେ ତୋର ବାପା ଯେମିତି କ୍ରୋଧୀ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲେ, ସିଏ ଖୁନ୍ କରିବାକୁ ବି ପଛେଇ ନଥାନ୍ତେ ।"

ଆକାଶର ମାଆ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଅନେକ ଦିନ ଧରି ରହିଥିଲେ । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ତାଙ୍କର ବି ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଗଲା ହାର୍ଟ ଆଟାକ୍ ରେ ।

ଆଉ ଦେଖ ଆଜିକାଲିକା ପିଲାଙ୍କୁ । ଫେସ୍‌ଟାଇମ୍‌ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗୁଗୁଲ୍ ମିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଘଣ୍ଟାଘଣ୍ଟା ଧରି ନଜ ପ୍ରେମୀ ସହିତ ଗପୁଛନ୍ତି, ନଜ ଫଟୋ ଶେୟାର୍ କରୁଛନ୍ତି, ନଜ ଖାଇବାପିଇବା, ବସିବା, ଉଠିବା ସବୁ କଛି ସଂଯୋଜିତ । ଏମିତି କି ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରେମୀ ମାନେ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ସ୍ନାନୀ, ସ୍ନାନୀ ଭଲ ରହି ଦେଶବିଦେଶ ବୁଲି ବି ଯାଉଛନ୍ତି । ସତରେ ପ୍ରେମିକ, ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଯୁଗ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୁଗ ।

ବେଳେବେଳେ ଇତି ଭାବି ବସେ, ସିଏ ଓ ଆକାଶ ଯଦି ଏ ସମୟରେ ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକା ହୋଇଥାନ୍ତେ, ଏସବୁ ସୁଯୋଗ ପାଉଥାନ୍ତେ, ତେବେ କଣ କରୁଥାନ୍ତେ । ଆଉ ଧରାଯାଉ, ସେମାନେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ହିଁ ଥାଆନ୍ତେ । ତେବେ ?

ଆଜି ସେଥିପାଇଁ ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ ମୁଡ୍ ରେ ଥିଲୁ ଇତି । ଧରଣୀର ଏବେ ଇତି ଆକାଶଙ୍କ ସହିତ ନୁଆନୁଆ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଛି । ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ଶରତ ଋତୁର ରଙ୍ଗଭର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ବୁଲି ଆସିଛନ୍ତି । ତେବେ ସେଇଟା କେମିତି ହେବା ଦରକାର ।

କନକହାମ୍ ଫଲ୍‌ସ୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ଦିନ ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ବାଜିଯାଇଥିଲା । ହେଲେ ଦେଖୁନ । କେତେ ଲୋକ ସେଠି ? ଏ କୋଭିଡ୍ ସମୟରେ ବି ଏତେ ଲୋକ ବାହାରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି ? ପୁଣି ଆଜି ଶୁକ୍ରବାରଟାରେ ? ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲାନ ଇତି । ତେବେ ଗେର୍ ପାଖ ଅତିକ୍ରମ କଲୁ ପରେ ଏତେ ଖରାପ ଲାଗିଲାନ । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଗାଡ଼ି ରଖି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଟିକେ ଦୂରତା ରକ୍ଷା କରି ଘରୁ ନେଇଥିବା ବେଡ୍‌ସିର୍ ପକେଇ ସେଥିରେ ବସିଲେ । ଯଦିଓ ପାର୍କରେ ଅନେକ ସବୁ ଚେୟାର୍ ପଡ଼ିଥିଲା, ହେଲେ କିଏ ସବୁ ସେଥିରେ ବସିଥିବେ, ସେ ନେଇ ଯଦି କୋଭିଡ୍ ସଂକ୍ରମଣ ହୁଏ, ଏମିତି ଭାବି ସେମାନେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ରକ୍ଷା କଲେ । ଘରୁ ଖାଦ୍ୟ ସବୁ ଭର୍ତ୍ତି କରି ନେଇଥିଲା ସେ, ଛୋଲେ, କୋବି ଭଜା ଓ ସୋୟାବିନ୍ । ସେସବୁ ଖାଇସାରିବା ପରେ ସେମାନେ ରଙ୍ଗୀନ ଗଛମାନଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସେଲ୍‌ଫି ଫଟୋ ଉଠେଇଲେ । ଓଃ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ମ ! ଇଶ୍ୱର ସତରେ କେତେ ଦୟାଳୁ, କେତେ ବଡ଼ ଚନ୍ଦ୍ରକର । ଏମିତି କରି ଏ ପୃଥିବୀକୁ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ଓ ସଜେଇଛନ୍ତି, ତାର ଧଳକୂଳ ପାଇବା ସାଧାରଣ ମଣିଷ ପକ୍ଷେ ବଡ଼ କଠିନ ।

ଖାଇସାରି ସେମାନେ ହାତ ଧୋଧରି ହୋଇ ଛୋଟପିଲଙ୍କ ଭଳି ବୁଲିଲେ । ହୃଦର ପାଣିରେ ରଙ୍ଗୀନ ପତ୍ରମାନଙ୍କର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଆଦୁରି ସୁନ୍ଦରତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ଇତିର ପର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ କ୍ୟାମେରାଟା ଥିଲା । ସେଇଟା ଟିକେ ଭାରି ଥିଲା । ତାକୁ ଧରି ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ି ଜଳପ୍ରପାତ ଦେଖିବାକୁ ଯିବା ବାଟରେ ହାଲିଆ ହୋଇଗଲା ଇତି । ସେତେବେଳକୁ ଆକାଶ ପାଞ୍ଚଗହ ପୁଟ ଆଗକୁ ଚାଲିଗଲେଣି ।

"ହଜାର ଧର କହିଲି ଏତେ ଭାରି କ୍ୟାମେରା ଧରିକି ଆସେନ । କାହିଁକି ତୋର ଜିଦ୍ କହିଲୁ?"

"କ୍ୟାମେରା ଧରି ଯାଉଛି ବୋଲି ସିନା କେତେକେତେ ଫଟୋର ସ୍ମୃତି ସବୁ ରହିଛି । ହେଲେ ତମେ କେମିତି ସ୍ୱାମୀ କ ହୋ । ସ୍ୱାୀ ସହିତ ଆସି ପଛକୁ ନ ଚାହିଁ ଏମିତି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ିଗଲୁ । ଯଦି ମୁଁ ହଜିଯିବି କି କିଏ ମୋତେ ଅପହରଣ କରିନେବ, କି କିଏ ମୋ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବ, ତେବେ କଣ ହେବ ?" - ଇତି ଅଭିମାନ କରି କହିଲୁ ।

"ତତେ ପରା ପରୁଣ ଚପିଲୁଣି । ତୁ କଣ ଯୁବତୀ ହେଲ ରହିଛୁ ଯେ କିଏ ତତେ ଅପହରଣ କରିନେବ ?" - ଆକାଶ ଚତେଇବାକୁ କହିଲେ ।

"ମଲା ଯା, ମୁଁ ତ ଆଜି ସେଇ ନବଯୁବତୀ ମୁତ୍ରେ ଅଛି । ତମେ ବୟସକୁ ମନେ ପକେଇଦେଇ ମୋ ମୁତ୍ କାହିଁକି ଖରପ କରୁଛୁ ଶୁଣେ ? ଏବେ ଭାବ ଯେ, ଆମେ ଜଣ୍ଡା ପ୍ରେମ କରୁଛୁ । ଓକେ ।" - ଇତି ଷ୍ଟାଇଲ୍ କରି କଟାକ୍ଷ ଛାଡ଼ିଲୁ ।

ଇତିର କଥାରେ ହସିହସି ଆକାଶ ଇତିର ପାଖକୁ ଆସି ତା' ହାତରୁ ଭାରି ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଲେ ଓ କହିଲେ, "ଏବେ ତ ମୁଁ ଭାରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧରିଲି । ତୁ ତାହେଲେ ଶୀଘ୍ର ଚାଲ ।"

ଏମିତି ତିନି ଘଣ୍ଟା କେମିତି ବିତିଗଲା, ଜଣାପଡ଼ିଲାନି । ଯଦିଓ ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉନଥିଲା, ତେବେ ଅଧିକ ସମୟ ପରିସ୍ରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ବି ମୁସ୍ତିକ କଥା । ସେମାନେ ଚାଲି ନଥିଲେ ଯେ ଏ କୋଭିଡ୍ ସମୟରେ ପାର୍କର କେଉଁ ଶୌଚାଳୟକୁ ଯିବେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ତିନିଘଣ୍ଟା ବୁଲୁଥିଲେ କି ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ହଠାତ୍ ଫୋନ୍ ବାଜିଲା । ଏମିତି ଆମେରିକାର ଏ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ଆଜିକାଲି ଅନେକ ବେକାରିଆ କଲ୍ ସବୁ ଆସୁଛି । ତା ସହିତ ଅନେକ ରେବୋ କଲ୍ ଓ ଠକୁଥିବା ଲେକଙ୍କର କଲ୍ ବି ଆସୁଛି । ସେମାନେ ତେଣୁ କୌଣସି କଲ୍ ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ ଧରନ୍ତିନି । ସେ କଲ୍କୁ ଖାତିର ନକରି ସେମାନେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ, ହୁଏତ କିଏ ମେସେଜ୍ ଛାଡ଼ିବ । ମେସେଜ୍ ନ ପାଇବାରୁ ସେମାନେ ଆଉ ସେ କଲ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ହୋଇ ଲୁଗାପଟା ବଦଳାଇ ଚାହିଁ ପିଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଇତି ଚାହିଁ ଚାହିଁ କଲ୍ ଓ ଆକାଶ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲେଟ୍ରେ ବିସ୍କୁଟ୍ ଆଣି ଫ୍ୟାମିଲି ରୁମ୍ରେ କିଛି ଚେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଲେ ଓ ଚିଭି ଅନ୍ କଲେ ।

ଏବେ ପୁଣି ଇତିର ଫୋନ୍ ରେ ମେସେଜ୍ ଆସିଲା । "ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନା ଟେକ୍ସ୍ଟ୍ ରେ ରହୁଛି । ମୋ ମା' ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କଥା ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ସିଏ ଆପଣଙ୍କ ଗାଁର । ତାଙ୍କ ନାଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲତା ।" ସେଥିରେ ସେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲତାର ହାର୍ସ୍‌ଆପ୍ ନମ୍ବର ମଧ୍ୟ ଥିଲା ।

"ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲତା ପୁଣି କିଏ ? କାହିଁ ମୁଁ ତ କୋଉ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲତାକୁ ଜାଣିନି । କି ସ୍କୁଲ କଲେଜରେ ମୋର ସେମିତି ନାମରେ କୌଣସି ସାଙ୍ଗ ନଥିଲେ ।" ଇତି ଏମିତି ଭ୍ରୁଧୁଆ ବେଳେ ଆକାଶ କହିଲେ, "ଟିକେ କଲ୍ କରିଦେଇ ବୁଝୁନ । ଇଏତ ରେବୋ କଲ୍ ନୁହେଁ ତମେ ବୁଝିଲ । ଏବେ ତାକ ଦେଇ ବୁଝିନଅ ।"

ରୁଦ୍ଧିଭୋଜନ ପରେ ଇତି ସେ ନମ୍ବରରେ ଡାକିଲା । ଇତି ଠାରୁ ଫୋନ୍ ପାଇ ସେପଟରେ ଥିବା ମହିଳା ଜଣକ ଅତି ଭବପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲେ । କହିଲେ, "ଇତି, ତତେ ଦେଖିବି ବୋଲି କେତେ ମନ କରିଛି । ହେଲେ ତୁ ତ ମୋ କଥା କେବେ ବି ମନେ ପକୋଉନ । ଜାଣିଛୁ, କେତେ ମନ କରିଥିଲି ଝିଅ ପାଖକୁ ଯିବି ଓ ତାପରେ ତୋ ପାଖକୁ ଯିବି ବୋଲି । ହେଲେ ଏ କୋଭିଡ୍ ସବୁ ବଦଳେଇଦେଲା । ତୋ ଖବର ମୁଁ ମୋ ନଣନ୍ଦଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିଲି । ମୋ ନଣନ୍ଦର ପୁଅ ସହିତ ତୋ ଝିଅର ଡେଟ୍ ରୁଲିଛି ତ । ସିଏ ଯେତେବେଳେ ତୋ ନା କହିଲେ ଓ ତୋ ସହିତ ଉଠେଇଥିବା ଫଟୋ ଦେଖେଇଲେ ମୁଁ ଚଢ଼ି ପାରିଲି ।

ଇତିର ପଚାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା, "ହେଲେ ତମେ କିଏ ?" କନ୍ଥ କଣ କହି ସେ କଥା ଆଦାୟ କରିବ ଜାଣିପାରିଲାନି ।

ସେପଟରୁ ମହିଳା ଜଣକ ନିଜ ପରିଚୟ ଏଥର ଦେଇଦେଲେ । "ମୁଁ ମୋ ନଣନ୍ଦଙ୍କୁ କହିଦେଲି ଯେ ତୁ ମୋର ପିଲାବେଳର ସାଙ୍ଗ ବୋଲି । ସୁନା ଆଉ ଇତି, କ୍ଷୀର ନୀରର ସଂପର୍କ ବୋଲି ସାର୍ ଗାଁରେ ଖବର ବ୍ୟାପିଥିଲା । ମୋ ନଣନ୍ଦ ତ ବହୁତ ଖୁସିହେଲେ ।"

"ହେଇ ତୁ ସୁନା, ତୋର ସେ ଗୁଲ୍‌ମା ଗୁଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଛି । ତୁ ମୋ ବିଷୟରେ ଏତେ ସବୁ ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରିଛୁ, ଆଉ ମୁଁ ଖାଲି ଶୁଣୁଛି । କମାଲ୍ କରିଦେଇଛୁ ସାଙ୍ଗ । ଧନ୍ୟବାଦ ।"

ଆକାଶ ଚକିତ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ । ଇତି ତାର ସାଙ୍ଗ ସହିତ ଏମିତି ଗପୁଥିଲା ଯେମିତି ସେଠି ଆକାଶ ହିଁ ନାହାନ୍ତି । ସତକୁ ସତ ତାଙ୍କର ପଞ୍ଚାବନ ବୟସୀ ପତ୍ନୀ ନବଯୁବତୀ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା । ଇତିକୁ ଏମିତି ପ୍ରଗଲ୍ଭ ହୋଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାର ସିଏ

ବହୁତ ଦିନ ପରେ ଦେଖିଲେ । କାହିଁ କେଉଁ ଦିନରୁ ସଞ୍ଚିତ ସମସ୍ତ ମନର କଥା ସିଏ ଅନର୍ଗଳ ଗପି ଚାଲିଥିଲା ନଜ ବାନ୍ଧବୀ ସହିତ । କେଉଁ ସାଙ୍ଗ ସହିତ କାହାର ଆଫେୟାର୍ ଥିଲା, କିଏ କାହା ହାତକୁ ଚିକେ ଛୁଇଁବ ବୋଲି କେତେ ଯୋଜନା କରିଥିଲା, କିଏ କାହା ପାଟିରେ ନେଇ ଭୋଗ ଖୁଆଇ ପ୍ରେମ ଦେଖାଉଥିଲା, ଏ ସବୁ ନୂଆ ନୂଆ ରଙ୍ଗ ଲାଗିଥିବା ଯୁବକ, ଯୁବତୀଙ୍କ ଗପ ସେମାନେ ସବୁ କରୁଥିଲେ । ଏମିତି ତିନି ଘଣ୍ଟା ଫୋନରେ କଟିଗଲାଣି, ଇତିର ଖୁଆଇ ହିଁ ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ଅଧୟ ହୋଇ ଆକାଶ କହିଲେ, "ତମ ମନ ବଗିଚାରେ ଏତେ ସବୁ ଫୁଲ ଥିଲେ, କାହିଁ ମୁଁ ତ ସେ ବାସ୍ନା କେବେ ପାଇନଥିଲି ।"

ଇତି ହସି କହିଲା, "ଆଜି ସେଥିରେ ସେମିତି ପବନ ବାଜିଲା, ସେମିତି ପାଣି ପଡ଼ିଲା, ସେମିତି ଉତ୍ତାପ ବି ମିଳିଲା । ସେସବୁ ଦେଇକରି ଦେଖ ତ, ମୋ ମନ ବଗିଚାରୁ କେତେ ସବୁ ଫୁଲ ତମକୁ ଉପହାର ଦେବି ।"

ସେପରୁ ସୁନା ପଚାରିଲା, "କାହା ସହିତ କଥା ହେଉଛି କି ଇତି ? କାହା ମନ ବଗିଚାରେ ଫୁଲ ଫୁଟିଲା ?"

ଆଖିରେ ଠାର ମାରି ଇତି ଆକାଶକୁ ଏମିତି ସଙ୍କେତ ଦେଲା ଯେ ସିଏ ସିଧା ଯାଇ ଇତି ଉପରେ ଲୀନ ହୋଇଗଲେ ।

ସେପଟରେ ସୁନା ଫୋନରେ ଥିଲା । କହିଲା, "ଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଏମିତି ହିଁ ବିତିଯାଉ । ଆମେମାନେ ଯେତେ ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ଯାହା ଉପରେ ଅଜାତି ଦେବାର କଥା, ସେମିତି ଅଜାତି ଦେଉ । ନହେଲେ କିଏ ଜାଣେ, କେତେବେଳେ କଣ ହେଇଯିବ, ସେ ସୁଯୋଗ ଚାଲିଯିବ? ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦୁନିଆ ଓଲଟପାଲଟ ହୋଇଯିବ । ଠିକ୍ ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଭଳା"

ପରେ ଇତି ଜାଣିଲା, ସୁନାର ସ୍ୱାମୀ ତିନିମାସ ତଳେ କରୋନା ଭୂତାଣୁ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ।

ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର, ଡେପୁଟି, ମେରୀଲଣ୍ଡ,
ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

କ୍ଷମାର ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ

ଭସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା

କରିଥାଏ ମଣିଷ ହିଁ ଦୋଷ ତୁଟି
 ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଣୀ
 ନୁହଁ ସିଏ ଦେବତୁଲ୍ୟ
 କରିବାକୁ ସ୍ୱୀକାରେକ୍ତି
 ଥାଏ କି ସଭିଙ୍କର ସତସାହସ
 ହେଉ ପଛେ
 ଜ୍ଞାତ ଆଉ ଅଜ୍ଞାତ ସାରରେ
 କରେ ଯେବେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ
 ତା'ର ସ୍ୱୀକାରେକ୍ତି ରେ
 ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେବ ସେ କାହିଁକି ?
 ମେଲି ଦେଇ ତା ପ୍ରଶସ୍ତ ତେଣା
 ଉଡୁ ପକ୍ଷୀ ନୀଳ ଆକାଶରେ
 ଦେଖୁ ସେଇ ଦୂର ଦିଗବଳୟକୁ
 ସାଗର କୂଳରେ ଭବୁକ ଦର୍ଶକ ପରି
 ଅବଲୋକନରତ ସୁଦୂର ଆରପାରିକୁ
 ସେଇ ତା'ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି |୧|

ଯଦି ହାରେ ବ୍ୟାପକତା
 ହୁଏ ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ
 ପାରେନାହିଁ ଉଠି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧରେ
 ଆସିଥାଏ ବିଭେଦତା
 କରିଥାଏ ତା କାୟା ବିସ୍ତାର
 ମାଜି ହୋଇ କଥାର ଶବ୍ଦ ଗୁଚ୍ଛ
 ନିଏ ପୁଣି ମାଳାର ସ୍ୱରୂପ
 କରିଥାଏ ସେ ମାଳାକୁ ପରିଧାନ
 କରେ ନାହିଁ ସେଇ ମାଳା
 କାହାର ଶୋଭା ବର୍ଦ୍ଧନ |୨|

କାହିଁକି ହେବ ସେ ବଂଚତ
 ଅମୃତର ସେଇ ପରଶରୁ
 ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ନ କରି ପ୍ରୟାସ
 ନଗାଣି ପରଦା ତହିଁରେ
 ମାଗି ଦେଖୁ ଥରେ ସେ କ୍ଷମାକୁ
 ବିନା କାନ୍ଦଣାରେ ଶିଷୁ
 ପାଏ ନାହିଁ କ୍ଷୀର |୩|

ଭବତ ନୁହେଁ ଆପଣାଇବାକୁ
 ସେଇ ମହାନତା
 ନ ଥାଏ ଯେଉଁଠି ତୃଟିର ହୃଦୟଙ୍ଗମତା
 ଭପୁଜେନ ଟାଗର ଭୂମିରେ ବୀଜ
 କରିଥାଏ କୃଷକ କେତେ ପରିଶ୍ରମ
 ତେବେ ଯାଇ ହୁଏ ପ୍ରସ୍ତୁତି
 ସେଇ ଆଶାର ସଂଗୂର
 ଭିତ୍ତିଭୂମି ଫସଲ ଭପୁଜାଇବାର
 ଭପୁଜେ ସବୁଜ ଫସଲ
 କରିଥାଏ କଲ୍ୟାଣ ସମାଜର
 କରି ଅନ୍ତରରୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ
 ନକରି କାଳ ବିଳମ୍ବ
 ଦେଇ ପରିଚୟ ସେଇ ମହାନତାର
 ଆଗେଇ ଗୁଲୁ ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧରେ
 କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି
 ଭିତ୍ତିଭୂମି ସେ କ୍ଷମାର | ୪ |

ରେଭ୍ ନମ୍ବର ୩,
 ଜଗନ୍ନାଥ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସନ୍ଦେହ

ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ

ସନ୍ଦେହ ଗୋଟିଏ ଏହିପରି ଶବ୍ଦ ବିପରୀତ ବୋଧ ଦିଏ,
ଯାହାପ୍ରତି ଏହା ଲଗୁ ହୋଇଯାଏ ସମାଜେ ଧୂଳିକାର ପାଏ ।୧।
ସନ୍ଦେହର ବୀଜ ଥରେ ଗୁଣକଲେ ଅମଳ ତ ଶିଳ୍ପ ହୁଏ,
ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ନିମିଷକ ମାତ୍ର ଛାରଖାର ହୋଇଯାଏ ।୨।
ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟେ ଭଲ ବୁଝାମଣା ଥିବା କଥା ନରକ୍ତର,
ତେବେ ଯାଇ ଧରୁ ସ୍ୱର୍ଗପରି ଲଗେ ଝରୀତ ଆସଇ ନୀର ।୩।
ସ୍ନେହର ମୂଲ୍ୟ ବହୁ ଭରୀପଡେ ଯେବେ ଆସେ ପରିବାରେ,
ସନ୍ଦେହ ଅଗ୍ନିରେ ସବୁ ଝାସଦିଏ ନ କରି ବାଛ ବିରୁରେ ।୪।
ବିଷତୁଲ୍ୟ ଇଏ କରିପାରେ ପୁଣି ସବୁ ସୁଖର ସଂସାର,
ଭବିଷ୍ୟତ ସବୁ ଦୂର କର ଭଲ କୁହୁଳକା ସନ୍ଦେହର ।୫।
ପୋଲିସ୍ ସନ୍ଦେହ ଅବଶ୍ୟ ଥାଏ ତ ଚୋର ତସକର ଲଗି,
ଏ ସନ୍ଦେହ କନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟ ଥାଏ ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ ଲଗି ।୬।
ଶିକ୍ଷକ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରଶରୀତ ଥାଏ ପରୀକ୍ଷାର କୋଠରୀରେ,
ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ମହତ୍ ସତ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଠାରେ ।୭।
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରେ ପୁଣି ଅବଶ୍ୟ ଲଗଇ ନିଷ୍ଠାବାନ ଓ ସାଧୁତା,
ଅସାଧୁ କର୍ମୀ ତ ସନ୍ଦେ ଘେରରେ ରହିବା ସ୍ୱାଭବିକତା ।୮।
ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ “ବିଶ୍ୱାସ” ହେଉଛି ଆସ୍ଥାର ହିଁ ତ ପ୍ରତୀକ,
ସନ୍ଦେହ ଆଗେ ତ “ଅବିଶ୍ୱାସ” ଭବ ଅନାସ୍ଥାର ହିଁ ତ ସ୍ରୋତ ।୯।

କାଲି ଏ ସନ୍ଦେହ ସାର୍ ଜଗତରେ ସମୁଦ୍ର ପାଇଁ ନ ଥିଲା,
 ଆଜି କନ୍ୟ ଇଏ କଣ ହୋଇଗଲା ବିଶ୍ୱକୁ ସନ୍ଦେହ କଲା ।୧୦ ।
 କେହି କାହାରିକୁ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନାହାନ୍ତି,
 କାଳେ ସେ ଭୂତାଣୁ ବାହକ ବୋଲି କି ଦୂରରେ ଯାଇ ରହନ୍ତି ।୧୧ ।
 ଭଗବାନଙ୍କର ଇଏ କିବା ଖେଳ ଅଦଭୂତ ଲଗେ ସତେ,
 ସାର୍ ଜଗତଟା ପରସ୍ପରକୁ ତ ସନ୍ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ ।୧୨ ।
 ମାନବ ଜାତିକୁ ଏହା ପୁଣି ଏକ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିକ୍ଷା ଜାଣ,
 ନିଜର ଦୋଷକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ସୁଧୁରିବା ବାଟ କଣ ।୧୩ ।
 ତେବେ ଯାଇ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି ମିଳିବ ଏହି ଭବ ସଂସାରରୁ,
 ସନ୍ଦେହର ବୁନ୍ଦା କେଉଁଠି ନଥିବ ଭବସାଗର ମଧୁଅରୁ ।୧୪ ।

ଉପ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ,
 ପଞ୍ଜାବ ନେସନାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ, କୋଲକତା

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
 ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର
 ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ନାୟିକା ସୁରଙ୍ଗୀ ନୟନା

ଆଶୁତୋଷ ମେହେର

ପଦର ବିନ୍ୟାସେ ଲଳାତ୍ୟ ର ଛନ୍ଦେ ଛୋଟ ଧାରେ ଟିକ ହସ
ତୁମ୍ଭକ ତୁମ୍ଭକେ ମୋହି ନଏ ସେତ' ମନ କରି ଦେଇ ବସ ।
ପାହାଡ଼ି ଝରଣା ସୁରଙ୍ଗୀ ନୟନା ରୁଣୁଝୁଣୁ ଯାଏ ବହି
କବିତା ନାୟିକା ତନୁ ପାତଳୀ ସେ କେତେ କଥା ଯାଏ କହି ।

ଟିକ ଟିକ ହସେ ଓଠର ଲଳମା ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ରଙ୍ଗେ ଭର
ବଖାଣି ପରସେ ମୋହି ରସେ ମନ ସୁଗନ୍ଧ କବିତା ଧାର ।
ଛୋଟ ଲଗେ ସିନା ସାଗର ବୁକୁର ଗାଢ଼ ନୀଳ ଜଳ ରୁଣି
ଦେଇ ଗଣୁ ଥାଏ ମହ୍ୟ କନ୍ୟା କବା ମୋହଦଧି ତୀରେ ବସି ।

ଗପ ପରି ସିଏ ଗପି ତ ପାରେନା ଅଳପେ ଅଳପ କଥା
ଛୋଟ ଦୁଇ ପଦେ ଗାଇ ଦିଏ ସିଏ ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ବ୍ୟଥା ।
ଫରଦ ଫରଦ ବହେ ନାହିଁ ସିଏ ଟିକ ପାଖୁଡ଼ାରେ ବନ୍ଧା
ଛୋଟ ଫୁଲ ସମ ସୁଗନ୍ଧେ ମୋହିତ ସୁରମ୍ୟ ଲଳତ୍ୟେ ଛନ୍ଦା । ।

ଆର୍ଯ୍ୟପଲ୍ଲୀ, କଟ ଛକ,
ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କଥାର କବିତା

ଡକ୍ଟର ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଷୋୟୀ

ତୁମକୁ ଦେଖିଲେ
ମୁଖରିତ ହୋଇଉଠେ
ମୋ ମନ ଅନ୍ତର
କୁହତ ତୁମେ
କିଏ ମୋର?
ତୁମେ କି ମୋ
କଥାର କବିତା
କାଳ ହୋଇ
ଝରିଯାଅ
କାଗଜ ପୃଷ୍ଠାରେ?
ଚେତନା ଚନ୍ଦ୍ରିତ ହୁଏ
ତୁମ ରୂପରେ
କଲମ ଲେଖୁଛି
ତୁମକୁ କଥାରେ
କଥା ନୁହେଁ
ସେ ତ ଖାଲି
କବିତାରେ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଅସାଧାରଣ ସୁନ୍ଦରବନ-୨

ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ

ଆଗକୁ ବଡ଼ କାଦୁଆ ଚତାରେ ହେଡ଼ାଳବନର ଶ୍ୱାସମୂଳ ସବୁ ବଢ଼ି ଭଲ ବାହାରି ଆସିଥିଲା । ଏକ ଗଛର ମଲ୍ ତାଳ ଉପରେ କେନା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଆଉ ପାଣି ଆଡ଼କୁ ବଙ୍କେଇଥିବା ସେହି କେନାରେ ଏକ ଧଳା ପେଟୁଆ ଇଗଲ ରୁପରୂପ ବସି ପାଣିକୁ ଅନାଉଥିଲା । ବୋଟ ପାଖକୁ ଆସିଲା ରୁ ପକ୍ଷୀଟି ନଜର ବିଶାଳ ଡେଣା ଝପଟାଇ ପାଣିକୁ ପ୍ରାୟ ଛୁଇଁ ଉଡ଼ିଗଲା ଆଉ ଟିକଏ ପରେ ତା'ର ବଡ଼ ନଖ ଥିବା ପଞ୍ଜାଥିବା ବାହାରି ଆସିଲା ଏବଂ ପାଣିଠାରୁ ଟିକଏ ଦୂରରେ ଥିବା ଏକ ଥୁଣ୍ଡା ଗଛର ତାଳକୁ ଜୋରରେ ଧରି ବସି ପଡ଼ିଲା । ଏକ ଶିକାରୀ ପକ୍ଷୀପାଇଁ ଏମିତିଆ ଖୋଲିଯାଗା ବଡ଼ ସୁବିଧା ଜନକ ଥିଲା ।

ଏକ ପତଳା କାଦୁଆଚତାରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଲୁଣା ବୃକ୍ଷର ଶ୍ୱାସମୂଳ ପତଳା ମୁନଆ ପେନସିଲ ଭଳିଆ ଥିଲା । ଗଛଟା ଟିକଏ ଦୂରରେ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ମୂଳଗୁଡ଼ା ଅନେକ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବି ଯାଇଥିଲା । ଏମିତି ମୂଳଗୁଡ଼ିକ ନୂଆ ଯାଗାକୁ ଧୀରେଧୀରେ ଅଧିକାର କରି ନିଅନ୍ତି । ସେଇ ମୂଳମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ଖାଲି ଯାଗାରେ ଅନେକ ଛୋଟ ପକ୍ଷୀ ବୁଲୁଥିଲେ । କିଛି କିଛି ଖାଲି ଯାଗାରେ ସରୁ ମୁନଆ ଘାସମାନ ଥିଲା ବଢ଼ିଥିଲା । ଏହି ଘାସ ଜଙ୍ଗଲର ଦୃଶଭେଜୀ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରେ । କେତେକ ହରିଣ ନଦୀ ପାଣିକୁ ଅନାଇ ରହିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଶରୀର ଜଙ୍ଗଲର ଗଛ ପତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ ଲୁଚି ଯାଉଥିଲା । ଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଏତେ ଗଛ । ମଝିରେ ମଝିରେ ହରିଣମାନେ ନଜର କାନ ହଲୁଉଥିଲେ । ବେଳେବେଳେ ମୁଣ୍ଡକୁ ଉପର ତଳ କରୁଥିଲେ ।

କେତେଟା ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛ ଉପରେ ଡିଆଁ ଡେଇଁ କରୁଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଏକ ପତଳା ତାଳ ଉପରକୁ ଆସିଗଲା । ତାଳଟା ପ୍ରାୟ ଜମିକୁ ଛୁଇଁଗଲା ଆଉ ସେ ମାଟି ଉପରକୁ ଆସି ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା'ର ଦେଖାଦେଖି କେତେଟା ମାଙ୍କଡ଼ ଜମି ଉପରକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଉଁଶିଆ ଲେମ୍ବ ଉପରେ କୁହୁଡ଼ି ଘେରି ଯାଇଥିଲା । ଚାଲିଲବେଳେ ସେମାନେ ନଜର ଗୋଡ଼ ଆଉ ହାତର ଉପେଯାଗ କରୁଥିଲେ ।

ଏକ ବାଦାମୀ ତେଣାଧୁବା ମାଛରଙ୍ଗା ପକ୍ଷୀର ଜୋରତାକ ଆସିଲା । ପକ୍ଷୀଟି ସେପଟ କୂଳରେ ଏକ ଗଛ ଉପରେ ବସି ମଝିରେ ମଝିରେ ବୋବାଉଥିଲା । ତା’ର କମଳା ରଙ୍ଗର ପଂଖା ଜୋରରେ ତାଳକୁ ଧରିଥିଲା । ପକ୍ଷୀଟିର ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ମୋଟା ଧଣ୍ଡୁକୁ ଏକ ଛୋଟ ମୁଣ୍ଡ ଧରି ରଖୁଥିଲା । ଏକ ଛୋଟ ଶରୀର ପାଇଁ ପକ୍ଷୀଟିର ଧଣ୍ଡୁ ବେଶ ମୋଟା ଆଉ ଲମ୍ବା ଥିଲା । ଏହି ଧଣ୍ଡୁ ଯୋଗୁ ପକ୍ଷୀଟି ସହଜରେ ମାଛ ଧରିନଏ । ଚଢ଼େଇଟି ପାଣିକୁ ଏକଧାନରେ ଅନାଇ ରହିଥିଲା । ତା’ର ମୁଣ୍ଡ ପାଣି ସହ ସମାନ୍ତରଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଧଣ୍ଡୁ ତଳୁଆ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଛୋଟ ମିନଭେଟ ଚଢ଼େଇଟିଏ ଏକ ଛୋଟ ତାଳ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ସେ ଏ ତାଳରୁ ସେ ତାଳ ଡେଉଁଥିଲା । କେତେଟା ଡିଆଁପରେ ପହ ଉତ୍ତଳରେ ଲୁଚିଗଲା । ଗାଢ଼ ବାଦାମୀ ମୁଣ୍ଡଧୁବା ବି-ଇଟର ପକ୍ଷୀଟିଏ ମଧ୍ୟ ଏ ତାଳରୁ ସେ ତାଳକୁ ଡେଉଁଥିଲା । ସେ ମୁଣ୍ଡକୁ ଜଳଦି ଉପର ତଳ କରୁଥିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ନଜ ଧଣ୍ଡୁକୁ ତାଳରେ ବାଜାଉଥିଲା । ଏମିତି ପୋକଟିଏ ଧରି ସେ ପିଟି ମାରିଦେଇ ଢୋକ ଦେଉଥିଲା ।

ଖରପଡ଼ୁଥିବା କଡ଼ରେ କାଣ୍ଡିଆ ବଗଟିଏ ଏକ ପହ ନଥିବା ତାଳ ଉପରେ ବସିଥିଲା । ଲମ୍ବାନଖ ତାଳକୁ ଜୋରରେ ମୁଠେଇ ଧରିଥିଲା । ପକ୍ଷୀଟି ନଜର ତେଣା ଝାଡ଼ିଦେଲା । ତା’ର ଉପର ପିଠି ଧରିଗଲା । ଛୋଟ ତେଣା ଉପର ତଳ ହେଉଥିଲା । ଏକ ଦୋଳ ଭଳି ଗୋଡ଼ ପାଖରେ ଉପର ତଳ ହେଉଥିଲା । ପକ୍ଷୀଟି ମୁଣ୍ଡ ଟେକ ସତର୍କ ହୋଇ ଅନାଉଥିଲା ।

“ସୁନ୍ଦରବନର ମଧୁର ବାସ୍ନା ମୁଁ ଭୁଲିପାରୁନି ।”- ପାଓଲି କହିଲେ

“ଏ ପାଣିରେ ଏକଦମ୍ ଭିନ୍ନ ସୁଗନ୍ଧ ଅଛି । ଏ ସୁଗନ୍ଧରେ ଲୋକ ମୋହିତ ହେଇଯିବ ।”- ପାଓଲି କହିଲେ । ତାଙ୍କର ଆଖି କଛି ସମୟ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ସେ ଧିରେ ବହୁତ ସମୟ ପାଇଁ ପବନକୁ ନଜର ଛାଡ଼ିରେ ଧରି ରଖୁଥିଲେ । ପାଓଲି ନଜ ଭିତରେ ପବନକୁ ବୋହି ଯିବାକୁ ଦେଉଥିଲେ । କଛି ଚକ୍ରା ନାହିଁ । କଛି ଶୋଚନା ବି ନାହିଁ । ସେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଆଖି ଖୋଲିଲେ । ମନରେ ଏକ ତୃପ୍ତି ।

ଉପରେ ଥିଲା ଆକାଶର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ତଳେ ଥିଲା ହାଲୁକାକମଳା ରୂପେଲି ରଙ୍ଗର ପ୍ରତିଫଳନର ସୂର୍ଯ୍ୟ । ପାଓଲି ସୁନ୍ଦରବନକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

“କେତେ ସୁନ୍ଦର ଏ ବନ । ମୋତେ ଭଲଲଗେ ସୁନ୍ଦରବନର ନସ୍ତୁରତା ।”- ପାଠଲି କହିଲେ ।

“ନାହିଁ ସେଠି ସହରର କୋଳାହଳ । ନାହିଁ ସେଠି ଜୀବନ ପାଇଁ ଅହରହ ଦୌଡ଼ । ସହରରେ ନଃଶ୍ଵାସ ନେଇ ଯେ ହୁଏନା ।”- ସପନବାରୁ କହୁଥିଲେ ।

“ମୋତେ ଭଲ ଲଗେ ପକ୍ଷୀର ସେ ଡାକ ।”- ପାଠଲି କହିଲେ ।

“ମୋତେ ଭଲଲଗେ ଉଡ଼ନ୍ତା ସେ ପକ୍ଷୀ । ଉଡ଼ି ଯାଉଥିବ ଗଛର ଡାଳକୁ ।”- ସପନବାରୁ କହିଲେ ।

“କେତେ ସବୁଜ ଏ ବନ । ପତ୍ର ଝଡେନା ଯେ କେବେ ।”- ପାଠଲି କହିଲେ ।

“ଅମର ପ୍ରେମଭଳ ରହେ ସବୁଜ, ସତେଜ ସର୍ବଦା । ପ୍ରେମ ଫିକା ପଡ଼ିବନ କେବେବି ଏଇଠି ।”- ପାଠଲି ଭବୁକ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

“ପତ୍ର ଝଡ଼ି ତ ପାରେନା । ଆସିଲେ କେତେ ବାଆ ବା ବତାସ । ରହେ ସତେଜ ସଦା।”- ପାଠଲି କହିଗଲୁଥିଲେ ।

“କେତେ ଜୀବନ ଏ ପବନରେ । ପ୍ରଦୃଷଣ ନାହିଁ ତ ଟିକଏ । ବୋହିଯାଉ ଜୀବନ ସୁନ୍ଦରବନର ପବନ ପରାୟେ । ନଥାଉ କେଉଁଠି କଛି ଆବିଳତା ।” - ସପନବାରୁ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲେ ।

“ଜୁଆର ଭଙ୍ଗାରେ ବହୁଛି ଅଗଣିତ ବୃକ୍ଷ ଯେ କୂଳରେ । ଜୀବନର ଜୁଆର ଭଙ୍ଗାରେ ସେମିତି ସବୁବେଳେ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ନୂଆ ଘଟୁଥାଉ । ସବୁବେଳେ ଜୀବନ ହୋଇରହୁ ମଧୁର । ପ୍ରେମ ସୁନ୍ଦରବନର ପାଣିଭଳ କେବେବି ନଶୁଖୁ । ବିରହ କେବେବି ନଘଟୁ ।”- ପାଠଲି କହିଲେ ।

ଆକାଶର ତଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟ । କରଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଛୁଇଁଯାଉଥିଲା । ପାଠଲିଙ୍କ ମୁହଁ ଏକ ପ୍ରଶ୍ଫୁଟିତ ନୀଳକଇଁ ପରି ପୁଟିଉଠୁଥିଲା । ସତେଜ, କଛି ଦାଗ ନାହିଁ ତ କେଉଁଠି । ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ଆଲୋକ ଝରିଆସୁଥିଲା । ଆଲୋକ ନୂଆ ଜୀବନ ନେଇଆସେ, କି ଜୀବ ବା ଜନ୍ତୁର ଶିରରେ ନୂତନ ଶକ୍ତି ଆଉ ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତୀ ଭରିଦିଏ । ସୁନ୍ଦରବନରେ ଆଗର ଦୁନିଆ ଖୋଲିଯାଉଥିଲା । ସେଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦିଗ୍‌ବଳୟର ଟିକଏ ଉପରେ ଥିଲା । ପାଣି ଏକଦମ

କୋଳାହଳ ଶୂନ୍ୟଥିଲୁ । ପାଣିରେ ସବୁବେଳେ କଛି ନା କଛି ଶବ୍ଦ ହୁଏ । କନ୍ଦୁ ଏବେ କଛି ଶବ୍ଦ ନଥିଲୁ । ଟିକଏ ଲହଡ଼ି ନଥିଲୁ । ଆଲୋକର ଧାର ସୂର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ଲମ୍ବିଆସି ଏକ ଦେଶୀ ଡଙ୍ଗାକୁ ଝଲଝଲ ଦେଉଥିଲୁ । ସେଦିନ ହାତ ଧରାଇଲୁ ଭଲ ଧଣ୍ଡା ନଥିଲୁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ଲଗୁଥିଲୁ ।

ପାଓଲିଙ୍କ ଓଠ ଧରିଗଲୁ । ମନେମନେ ସେ କବିତା ସଂରଚନା କରୁଥିଲେ ।

ଅଳସ ଛାଇ ଯାଉଥିବ
 ଭଦବେଳନ କାହିଁ ତ ନଥିବ
 ସବୁଜିମା ମୋର ଚାରିପାଖେ
 ଆକାଶରେ ନୀଳ ପକ୍ଷୀ ଉଡୁଥିବ
 ଭୁଲି ପାରୁ ମୁଁ ନଥିବି
 ପକ୍ଷୀ ଡାକବାର
 ଘାସଚତା ଏତେ
 ହରିଶର ଚରୁଭୂଇଁ
 କେତେ ପକ୍ଷୀ ଯେ କୂଳରେ
 କାହାକୁ ଚଢ଼ିନି
 ହରିଶର ମନ ମୋର
 ବୋଲି ମାନୁ ତ ନଥିବ
 ଆକାଶକୁ ଲମ୍ଫ ଦେଉଥିବ । ।

ବୋଟ ଏବେ ମୁଖ୍ୟ ଧାରରୁ ବାହାରିଯାଇ ଏକ ଛୋଟ ଧାରରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲୁ । ସରୁଆ ନାଳଗୁଡ଼ାକରେ ବେଶି ପାଣି ନଥାଏ । ଭଙ୍ଗା ସମୟରେ ପାଣିର ଛୋଟ ସିଆରମାନ ଥାଏ । ସେ ନାଳ ଗୁଡ଼ାକର କୂଳରେ ବହୁତ ଗଛ ଥିଲୁ । ଲୁଣାବନର ଗଛମାନ ପାଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଇଁ ଆସିଥିଲୁ । ନଦୀକୁ ଲାଗି ରହିଥିବା ପତଳା କାଦୁଆ ଚତାଗୁଡ଼ାକ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣରେ ଚମକୁଥିଲୁ । ଜଙ୍ଗଲରେ ପକ୍ଷୀମାନେ ଲୁଚି ସବୁଆଡୁ ଡାକୁଥିଲେ । ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲୁ କନ୍ଦୁ ଲମ୍ଫା ଡାକମାନ ଗଛତାଳ ଭିତରୁ ଶୁଣାଯାଉଥିଲୁ । ସେହି କାଦୁଆ ଜମି ଉପରେ ତଥାପି ବି କୁହୁଡ଼ିର ହାଲୁକାଧାର ଥିଲୁ । କାଦୁଆ ଭୂମିରୁ ବାମ୍ଫ ବାହାରିଥିଲୁ । ଜଙ୍ଗଲର ଅନ୍ୟପଟ ତଥାପି ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ଧାର ଥିଲୁ । କରଣ ଏପଟ କୂଳରେ ପଡ଼ିଥିଲୁ । ସେପଟେ ଏକ ହାଲୁକା କମଳା ଧଳା ଆଉ ଥିଲୁ ।

ଏକ ପାଣି ଗୋଧୂ ଗୋଟିଏ ଶୁଖିଲା ଡାଳ ଉପରେ ଚଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ଏହା ପାଣି ଉପରୁ ପ୍ରାୟ ପୁଚ୍ଚେ ଉପରେ ଥିଲା । ତା' ଉପରେ ସକାଳର କରଣ ପଡ଼ୁଥିଲା । ପାଣିଗୋଧୂ ଭଲ ପହଁରି ପାରେ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଜମିରେ ରହେ । ଦରକାର ହେଲେ ଗଛ ଚଢ଼େ । ଡାଳଟିରେ ଟିକିଏ ବକଳା ନଥିଲା । ଗୋଧୂଟି ଯେତେ ପାରି ଡାଳରେ ଶୋଇଯାଇଥିଲା ।

କୂଳରେ କାଦୁଆ ଚତାରେ ନାଲି ପବନା କଙ୍କଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି ହେଉଥିଲେ । ପୂର୍ବ ଚତାରେ ସେମାନେ ଭରି ଯାଇଥିଲେ । ଚତାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପତଳା ଶ୍ଵାସମୂଳ ଆଉ କଙ୍କଡ଼ାମାନଙ୍କ ସରୁଆ ଗାତ ଥିଲା । କଙ୍କଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଟିକିଏ ଭରିଗଲେ ସେହି ଗାତ ଭିତରକୁ ଚଢ଼ି କରି ପଶି ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ବଡ଼ବଡ଼ ଆଖି ସେଇଠୁ ଉଠି ମାରୁଥିଲା ।

ବେଙ୍ଗଟିଏ ତୁପଗୁପ୍ ଏକ ଡାଳ ଉପରେ ବସି ଲୁଚ ଦେଖୁଥିଲା ।

ଏକ ବିଶାଳ ଅହିରଜ ସାପ ଗଛରେ ! ଦେଖୁ ବିଶ୍ଵାସ ହେଉ ନଥିଲା । ଯେତେ ଡାଳ ଉପର ପଡ଼ିଛି । ଲୁଞ୍ଜି ଆଉ ଏକ ଡାଳ ଭଲ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଛି । ମୁଣ୍ଡ ତଳୁଆ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସାପଟା ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଥିଲା । ଦେହର କାତିପାଇଁ ସାପ ଗଛ ଚଢ଼ି ଯାଇପାରେ । ଗଛରେ ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇ ଓହ୍ଲାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ସାପଟା ଜଳଦି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଥିଲା । ଏହି ସାପ ତଳେ ରହେ । ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ି ସବୁଆଡ଼େ ନଜର ରଖିଥାଏ । ସାପଟା ଏକ ମୋଟା ଦଉଡ଼ି ଭଲ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୧୫-୧୬ ଫୁଟ ଲମ୍ବା । ସାପଟା ଆଉ ଏକ ଡାଳରେ ପହଁଚିଗଲା । ଡାଳଟା ୮ ଇଞ୍ଚ ମୋଟା ହେବ । ସାପର ପୁରୁ ଶରୀର ସେ ଡାଳ ଉପରେ ଥିଲା । ସାପଟା ଆଗକୁ ଗଲୁ ତା'ର ଓଜନରେ ଡାଳ ନଇଁଗଲା । କିଛି କ୍ଷଣରେ ସାପଟା ପହଁ ଗହଳରେ କେଉଁଠି ଲୁଚିଗଲା । ସେପଟୁ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଏକ ଗୁରିକୋଣିଆ ତାରୁଭଳି ପହଁ ଖୋଲିଯାଇଥିଲା ଆଉ ଆଲୋକ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ଆଗକୁ ଧୀରେଧୀରେ ନଦୀର ଧାର ଅଣଓସାରିଆ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଗଛର ପହସବୁ ପ୍ରାୟ ପାଣି ଉପରେ ଥିଲା । ଏବେ ବୋଟରେ ଯିବା କଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । କାଦୁଆ ଚତାର ଆକାର ପତଳା ହୋଇଗଲାଣି । ସେଥିରେ ଯାହାକିଛି ଖାଲି ଯାଗା ଅଛି ସେଇଠି ମତସ୍ତ୍ରୀପରମାନେ ଆଢ଼ା ଜମାଇ ରହୁଥିଲେ । ସେହି କାଦୁଆ ଯାଗାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରାଣୀ ଯଥା ଫିଡ଼ଲର କଙ୍କଡ଼ା, ମତସ୍ତ୍ରୀପର ଇତ୍ୟାଦି ଲୁଚ ରୁହନ୍ତି । କେତେଟା ମତସ୍ତ୍ରୀପର

ବଡ଼ବଡ଼ ଆଖି କାଢ଼ି ଅନାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ପହଞ୍ଚିବା ବଦଳରେ ଲଞ୍ଜକୁ ଏପଟ ସେପଟ କରି କାଦୁଅରେ ଖସି ଯାଇଥିଲେ ।

ପାଓଲି ଆଖି ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ନଜ ଭିତରେ ସେ ସୁନ୍ଦରବନର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଏ ଜଙ୍ଗଲ ରଙ୍ଗ ଯେ ହରାଇ ବସେନା । ତାଙ୍କ ଭିତରେ କଛି ଝଙ୍କାର ଶୁଣିପାରୁଥିଲେ ।

ଦୃଶ୍ୟ କେତେ ମନକୁ ଧରିଛି ଯାବୁଡ଼ି
ଭସୁଛି କାକର ବିନ୍ଦୁରେ
ଚମକୁଛି ଗଛର ଅଗରୁ
ପକ୍ଷୀ ବସି ତ ରହିଛି
ଗାଇବ ଗୀତକୁ ମୋହର ।

ପହମାନ ସୁନ୍ଦରୀ ଗଛର
ପହମାନ କେଉଡ଼ା ଗଛର
ଝଲସୁଛି ଭବନାରେ ମୋର
ରଙ୍ଗେଇ ଦେଲେ ମୋହର ମନକୁ
ସବୁଜ ରଙ୍ଗ କେବେ ହଜିବନ
ଯେତେ ବର୍ଷା କାକର ପଡ଼ିଲେ
କକଡ଼ା ଗଛର ଲଲ ଫୁଲ ଭଳି
ମନ ମୋର ନୂଆ ରହିଥିବ । ।

ଗାଢ଼ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ମାଛରଙ୍ଗା ପକ୍ଷୀଟିଏ ଏକ ବକଳା ଛାଡ଼ିଯାଇଥିବା ଡାଳ ଉପରେ ବସିଗଲା । ଚଢ଼େଇଟି ପାଣିକୁ ଦେଖୁ ନଥିଲା । ସେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଅନାଇ ରହିଲା । ଏମିତି ଅନେକ ସମୟ ବିତିଗଲା ପରେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ଏଠି ଅନେକ ପ୍ରକାରର ମାଛରଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଆଉ ଏକ ମାଛରଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ । ଏ ସୁନ୍ଦରବନଟାରେ କେତେ ପ୍ରକାରର ମାଛ ଧରୁଥିବା ଚଢ଼େଇ ଅଛନ୍ତି କହିହେବନ । କିଏ ମାଟି ଉପରେ ଶିକାର କଲଣି ତ କିଏ ପାଣିରେ । କିନ୍ତୁ କିଏ ନା କିଏ କଛି ନା କଛି ଶିକାର କରି ଚାଲିଛି । ଚଢ଼େଇଟି ଗଛର ଡାଳରୁ ଆକଶକୁ ଉଡ଼ିଯାଇ ପାଣି ଉପରେ ସ୍ଥିରହୋଇ ଉଡୁଥିଲା ।

“ଅନାଇ ରହିଥିବି ମୁଁ ।”- ସପନବାରୁ ମାଛରଜ୍ଞା ପକ୍ଷୀଟିକୁ ଅନାଇ କହୁଥିଲେ । ଏ ମାଛରଜ୍ଞା ପକ୍ଷୀଗୁଡ଼ାକ କି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ପବନରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ହୋଇଯାଇଥିବ, ଆଉ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ସବୁ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇଥିବ । ସପନବାରୁକୁ ପାଠାଳିଙ୍କର ଜିଦି ଭଲ ଲାଗେ । ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ଭଦ୍ରମହିଳା ଏ ପାଣି ପତ୍ରପତ୍ର, କାଦୁଅଭର ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲିବା କଥା କେବେ ଭାବିପାରନ୍ତାନ । ପାଠାଳି ଏକ ନାରୀ ସିନା କିନ୍ତୁ ମନ ବହୁତ ଦୃଢ଼ । ସପନବାରୁକୁ ଏମିତି ଦୃଢ଼ମନା ଆଉ ତା’ ପୁଣି ସୁନ୍ଦରବନ ଉପରେ ଇଚ୍ଛା ରଖୁଥିବା ମଣିଷ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗନ୍ତି ।

ପାଠାଳି ମଧ୍ୟ ସେ ପକ୍ଷୀଟିକୁ ଅନାଇଥିଲେ । ପକ୍ଷୀଟି ଅନେକ ସମୟ ନଜର ଛୋଟ ଡେଣାକୁ ହଲାଇ ଚାଲିଥିଲା । ଉତ୍ତମ ନୀଳ ଆଉ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଛୋଟ ଚଢ଼େଇଟିଏ ।

ସପନକୁ ମୋର
 ପକ୍ଷୀମାନେ ବାନ୍ଧି ନେଇଛନ୍ତି
 ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ସୁର ବଦଳରେ
 ଗାଇବେ ମୋହର ଭିତରେ
 ହୃଦୟ ତନ୍ତ୍ରୀରେ
 ମନବୀଣା ବାଜି ଚାଲିଥିବ । ।

କ୍ରମଶଃ.....

ସେକ୍ଟର-୩, ସଲୁଲେକ, କଲିକତା

ବେଦାନ୍ତୀର ହାଟସଆପ୍ ନମ୍ବର ହେଲା - ୯୫୯୪୯୯୩୭୩୩ । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆନୁରୋଧ
 ପତ୍ରିକାଟି ପଢ଼ିସାରିବାପରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନଜର ମତାମତ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଛାଡ଼ିଗଲୁ କାହିଁ ଅଧା ବାଟରେ

ଶାନ୍ତିଲତା ମିଶ୍ର

ସମୟର ହାତ ଧରି ବୟସ ଟା ଯେବେ
ଗୁଲିଗଲୁ, ମତେ କରିଦେଇ ଏକା ।
ଖୋଜିଲି କେତେ ମୁଁ ଏ ଘର ସେ ଘର
ଏପଟ ସେପଟ କନ୍ଧୁ ନ ପାଇଲି ତାର ଦେଖା । ।
କେଉଁ ଦୋଷ ଦେଖୁ ଦୂରେଇ ଗଲୁ ସେ
ପଛକୁ ଫେରି ଥରେ ନ ଚାହିଁଲୁ ।
ତା ବିନା କପରି ବଞ୍ଚିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇବ
ଏ ସଂସାରେ, ଭାବି ଚିକେ ନ ପାରିଲୁ । ।
ଏଇ ଆତ୍ମ ଗଛ ଛାଇ ତଳେ ଦୁହେଁ ମିଶି
କେତେ ଗୋଟେଇ ତ ଥିଲୁ ଆତ୍ମ ।
ପୋଖରି ତୁଠକୁ ଗାଧୋଇ ଗଲୁ ବାଟେ
କେତେ ତୋଳିଥିଲୁ ମୋ ସାଥେ କଦମ୍ବ । ।
ବାଲିଘର ତୋଳ ଫୁଲରେ ସଜେଇବାକୁ ନତି,
ଇଶାଘରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉ ଥିଲୁ ମତେ ।
ସର୍ବଦା ଉଚ୍ଛ୍ୱାସଜନିତା ଶିଖାଇ ମାତାଲୁ
କରେଇ ବାରେ, ହାତ ତାର ଥିଲୁ କେତେ । ।
ତାର ବିନା ଯୋଉଠି ବସୁଛି ସେଇଠି ବସୁଛି
ଉଠିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଚିକେ ହେଉ ନାହିଁ ।
ହସିବକୁ ଆଜି ଭାରି କଷ୍ଟ ଲାଗେ
ବୁଲିବାକୁ ମୋଟେ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ।

ମୋର ଚର ସାଥ୍ ହୋଇ ସେ ରହିବ
ବଡ଼ ଦମ୍ଭେ ଭାବି ନେଇଥିଲି ମନେ ।
ତେଣୁ ସବୁ ମନ କଥା ବାଣ୍ଟି ଆସୁଥିଲି
ତାର ସାଥେ, କିଛି ନ ରଖି ଗୋପନେ ।।
ହଠାତ୍ ତାହାର ମନ ବଦଳାଇ ଦେଇ
ରୁଲିଗଲ୍ ଏପରି, ଧରେ ନ ପକାଇଲ୍ ମନେ ।
ତାର ବିନା ମୋର ଜୀବନ ଆଜି ହା ହା କାର
ବଞ୍ଚି ଥାଇ ମରିବାର ଅନୁଭବ ପାଏ ।।
ପୃଥିବୀ ଭ୍ରମଣେ ସବୁ ବର୍ଷ ପରି ଏ ବର୍ଷ ବି
ମା ଦୁର୍ଗା କେତେ ଆଡ଼ମ୍ବରେ ଆସିଥିଲେ ।
ଧର ଧର ହାତେ ଧରି ନ ପାରିଲି ପୂଜାଥାଳ
ରେ ବୟସ, ବିନା ଉପଗୁରେ ଫେରିଗଲେ ।।

ରଚେଷ୍ଟର, ମିନେସୋଟା,
ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

କବିତା

ଅର୍ଜୁନ ମେହେର (ଆଶ୍ରିତ)

କବିତା ଗୁଡ଼ା ଗୁରି ଆଡ଼େ ବିଛେଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ।
ଖୋଜୁଥାନ୍ତି ସମସ୍ତେ ଯେପରି ନଜର ପରିଚୟ ।
କବି ପାଖରେ ସମୟ କାହିଁ ?
ସମୟର ଅଭାବ ସ୍ୱଷ୍ଟ ରୂପେ ବାରି ହେଉଥାଏ
କବିର ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରେ ସାହିତ୍ୟର ସାଧନା ।
କ'ଣ ସାହିତ୍ୟ ଆଜି ପଛୁ,
ଗୁଲିବାର ହରାଇ ବସିଛି ସାମର୍ଥ୍ୟ ?
ଆଶା ବାଡ଼ିର ସାହାଯ୍ୟ ହିଁ ଏକ ରକମ କରିଦେଇଛି ବାଧା ।
ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ଅଛିତ କାହାରି ସହାୟତାହାତି ଦରକାର ।
ହଁ କବିତା ମାନେତ କଥା ହେଉଥିଲେ ଶୁଣିଛି ।
ବିନା ଆଶ୍ରେ ନ ବର୍ତ୍ତ୍ୟନ୍ତି କବିତା ବନତା ଲତା ।
ସତରେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ମଣିଷ ନଜର ପରିଚୟ ପାଇଁ
କେତେ ନ କରୁଛି ଉଦ୍ୟମ ।
ହାତ ଗୋଡ଼ ଯୋଡ଼ି କାକୁଡ଼ି ମିନତି ପୁଣି ଭୁଲୁନ
ତ ସୁପାରିସ କରିବା ।
ହଁ କବିକୁ ଚର ଫଟା ହେଉ ନା ସାଦା କାଗଜଟିଏ
ଦରକାର ଆଉ ପାଖରେ କଲମ ।
ହାତ ଗୋଡ଼ ନ ଥିବା କବିତାର ଗୁଲେ ଅନବରତ ସୃଷ୍ଟି ।
କଥା କହି ପାରୁଥିବା କବିତା ମାନନ୍ତିନ କବିର ବୋଲ ।
ସମୟ ସୁଯୋଗ ଉଣ୍ଟି ମାରନ୍ତି ଚମ୍ପଟ ।

ହେ ଶ୍ରୀଧେୟ ସାହିତ୍ୟ ସାଧକ, ସାଧକା ଜାଣି ଜାଣି କର
ନାହିଁ ଜନ୍ମ ଅଯଥା ସାହିତ୍ୟର, କରନାହିଁ "କବିତା" ର ଅପମାନ.....? (କବି)

ଗୌଡ଼ପାଲି, ବୁର୍ଲା

ଅମାନଥା ସେ

ସାବିତ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର

ଅମାନଥା ମାନେନା ସେ
କୌଣସି ନୟମ
ଏ ଗଳରୁ ସେ ଗଳକୁ
ବୁଲୁଥାଏ ଦିନ ତମାମ |

ଲଠି ମାତରେ ଭି ତାର
ବନ୍ଦ ହୁଏନା ସେହି
ନତି ଦିନଥା ତା କାମ |

ଖାତିର କରେନା ସେ
ଲଠି ମାତର ପ୍ରହାର
ବୁଲିବାକୁ ଭଲପାଏ,
ସକାଳ ହୁଏ ବା ଦିନ ଦ୍ଵିପ୍ରହର |

ବୁଲି ବୁଲି କରେନା କୁ
ବଂଚିଥାଏ ପର
ସବୁ ନୟମ ର ବହିର୍ଭୂତ
ସେ, ନଦିଏତ ଧର |

ଶୁଣେନା ଭି ପ୍ରଶାସନ
କରୁଥିବା ବାରଣ,
ମଉକା ପାଇଲେ କରେ
ଚଳନ୍ତା ଗାଡ଼ିରୁ ସୁନା ଅପହରଣ |

ଯାହାହବ ଦେଖାହବ
ଭବନା ତା ଏମିତି,
ସେ ପର ଅମାନଥା
ଭରିବ ବା କେମିତି |

ନଥାଏ ମୁଖେ ମାୟ,
ନରଖେ ଦୂରତା
ତରେନା ସେ କାହାକୁ ବି
କାହାର ନୟମ |

ଓକିଡ଼ ରୟାଲ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ,
ନଗେଶ୍ଵର ଟାଙ୍ଗୀ, ଭୁବନେଶ୍ଵର

ବିଶ୍ୱ ଦରବାରେ

ରାଜକଶୋର ସାହୁ

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ତୁହି ଏକା ସତ
ଏଇ ମିଛ ଦୁନିଆରେ,
ତୋ ସକାଶେ ଆଜ ଆମ ଏ ରାଜଜ
ଖ୍ୟାତ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରେ ।୦ ।
ନାଆଁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଦେବାଳୟ ତୋର
ନିର୍ମିତ ଏ ସିନ୍ଧୁକୂଳେ
ରେହିଣୀର ସୂତ ଭଗିନୀ ସହିତ
ଲୀଳା କରୁ କଳକାଳେ ।
ଏ ତୋ ପ୍ରିୟ ପୀଠ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ବଲକୂଣ୍ଡ
ଏଇ ଅସାର ସଂସାରେ ।୧ ।
ଫରଫର ହୋଇ ନେତ ତୋ ଉଡ଼ଇ
ପତିତପାବନ ନାମ,
ଉଦ୍ଧାରିବା ପାଇଁ ପତିତଙ୍କୁ ତୁହି
ବିଜେ ନୀଳାଚଳ ଧାମ ।
ଭବ ହକତିରେ ଭଜେ ଯେ ଚତୁରେ
ତୋଳନେଉ ଶ୍ରୀଭୁଜରେ ।୨ ।
ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରେ ବାରିଧି ନାଆଁ ମହୋଦଧି
ଶମଶାନ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର,
ଜାତି ଧର୍ମବର୍ଣ୍ଣ ନଥାଏ ବାରଣ
ସବୁ ଧର୍ମେ ସମାଦର ।

ଦୟା କ୍ଷମା ସାମ୍ୟ ମୈତ୍ରୀ ଆଉ ପ୍ରେମ
ବିତରୁଛୁ ଏ ସଂସାରେ ।୩ ।
ସବୁ କରୁ ତୁହି ଅନ୍ତରାଳେ ରହି
ଦୁନିଆ ତୋ ଖେଳଘର
ତୋ ବିନା ଇଚ୍ଛାରେ କହ ରେ କାଳିଆ
ହଲେ କି କେବେ ପତର ।
ଭବର ଠାକୁର ଅଭବକୁ ଦୂର
ବନ୍ଧା ତୁ ଭକତି ତୋରେ ।୪ ।
ନ ଦେଲେ ଶରଣ ଦିଅ ହେ ମରଣ
ହେ ମୋ କାଳିଆ ଠାକୁର,
କରୁଛି ଦଇନ ଯୋଡ଼ି କର ବେନ
ଏତିକି ସୁଦୟା କର ।
ଅଧିକ ମୋ ପ୍ରାଣ ହୁଏ ତନୁ ମନ
ଆଶ୍ରା ଲାଗି ଶ୍ରୀପୟରେ ।୫ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଉପ ଆରକ୍ଷୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
ନୂଆପଡ଼ା, ନୂଆବଜାର, କଟକ

ସଂହତି

ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର

ମୋ' ଜୀବନରେ ଘଟିଥିବା ଏ' ଏକ ବିରାଟ ଘଟଣା । ଅଙ୍ଗେ ନଭେଇଥିବା ଏକ ଘଟଣା । କହିବାକୁ ଟିକଏ ଲଜ ଲାଗୁଛି । କିନ୍ତୁ, ମୋ' ମତରେ ସମସ୍ତଙ୍କପାଇଁ ଏ' ଏକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ।

ତେବେ ଆସନ୍ତୁ, ଶୁଣିବେ ମୋ' କଥା । ବନ୍ଧୁଗଣ ! ମୋ' ଜୀବନରେ ମୁଁ ଅନେକ ଥର ମୃତ୍ୟୁ ସହ ସାମ୍ନା ସାମ୍ନ ହେଇଛି । ମୃତ୍ୟୁକୁ ଖୁବ୍ ପାଖରେ ଦେଖୁଛି, କିନ୍ତୁ, ହାତଛତା ହେଇଛି, ତାକୁ ଠକ ଦେଇ ଆସିଛି । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କ ନକଟରେ ରଣୀ । ମୋତେ ଲାଗେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର, ମୋ'ର ସେ' କଞ୍ଚା ବୟସରେ ବୋଧହୁଏ ଭଗବାନ ଉପରକୁ ନେବାପାଇଁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ । ଜମଦଗ୍ଧ ଭୈରବୀକୁ କିଛି ସମୟ ବାକି ଥିଲା । ସ୍ୱୟଂ ଯମରାଜ ଆସିଥିଲେ, ଦେଖୁଥିଲେ, ନରାଗ ହେଇ ଫେରିଯାଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ନକଟରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ରଣୀ । ତାଙ୍କୁ ଏ' ଅଧମର କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଣାମ ।

୧୯୭୭ ମସିହା । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ବାଣୀବିହାରରେ "ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ" ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଏମ୍. ଏସ୍. ସି ଶେଷ ବର୍ଷର ଛାତ୍ର । ବାଣୀବିହାରରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଛାତ୍ରାବାସରେ ରହୁଥାଏ । ହଷ୍ଟେଲ ପିକ୍‌ନକ୍ ରେ ଭଙ୍ଗାରିକା ଯାଇଥାଉ । ଦୁଇଟି ବସରେ ହଷ୍ଟେଲର ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଯାଇଥିଲୁ । ଆମ ହଷ୍ଟେଲରେ ଅଧିକାଂଶ ପିଲ୍ ଜଗତସିଂହପୁର, ପୁରୀ ଓ ଯାଜପୁର ଅଞ୍ଚଳରୁ ଥିଲେ । ବସ୍‌ଯାଇ ଭଙ୍ଗାରିକାରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ପାଖରେ ବିପ୍ଳୁ ତମହାନଦୀ । ନଇ କୂଳରେ ମା' ଭଙ୍ଗାରିକା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ମନ୍ଦିର । ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ନଇରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଚାଲିଲୁ । ବାଜି ପଡ଼ିଲା ଯେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲ୍

ବେଶି ବାଟ ପହଁରି ଯିବ ସିଏ ଜିତିବ । ଜଗତସିଂହପୁର ସାଙ୍ଗମାନେ ବେଶିବାଟ ନଯାଇ କୂଳ ପାଖରେ ପହଁରୁଥାନ୍ତି । ପୁରୀ ସାଙ୍ଗମାନେ ଆଉ ଟିକଏ ଦୂରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି କାରଣ ପୁରୀ ସମୁଦ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କର ପହଁରିବାର ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲା । ମୁଁ, ମୋ'ର କ୍ଲାସମେଟ୍ "ମୋହନ ଦାଶ" ଓ ଆମର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ "ଗୀତାପତି ମହାନ୍ତି" ଯିଏକ ଷ୍ଟାଟିଷ୍ଟିକ୍ସରେ ପିଜି କରୁଥିଲେ, ଆମେ ତିନି ଯାଜପୁର ବନ୍ଧୁ ନଜ ବାହାଦୁରୀ ଦେଖେଇବାପାଇଁ ପହଁରି ପହଁରି ବହୁତ ବାଟ ଚାଲିଗଲା । ବାହାଦୁରୀ ଦେଖେଇ ଚାଲିଗଲା ସିନା କନ୍ଧ ଫେରିବାକୁ ଯେ ପଡ଼ିବ ଓ ଫେରିଲବେଳକୁ ବେଶୀ ହାଲିଆ ହେଇଯାଇଥିବୁ ସେ' କଥା ଭୁଲିଯାଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଗୋଡ଼, ହାତ ସେତେବେଳକୁ ଭାରି ହାଲିଆ ହେଲୁଣି । ଯେଉଁମାନେ ଗଛ ଚଢ଼େଇ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନେ ଥିଲେ ବହୁତ ଦୂରରେ । ପାଟି କଲେବି କୂଳକୁ ଶୁଭିବନ । ମୁଁ ଭାବିଲି ବଞ୍ଚିବାର ଆଉ ରହା ନାହିଁ । ତିନି ଜଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ସେହି ଏକା ଅବସ୍ଥା । ପାଣି ପିଇଗଲେ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହେବ, ମରିବା ସୁନଶ୍ଚିତ । ସବୁବେଳେ ହାତ ଗୋଡ଼ ଛାଟି ଭାସିବା ଦରକାର । କନ୍ଧ, ଦେହରେ ସେତେବେଳକୁ ଆଉ ଶକ୍ତି ନଥିଲା । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧିପାଞ୍ଚି ଡକା ଡକ ହୋଇ ମୋହନ, ଗୀତାପତି ଓ ମୁଁ ତିନି ସାଙ୍ଗ ଏକାଠି ହେଲୁ । ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲୁ ଯେ ଦୁଇଜଣ ପହଁରିବେ ଓ ଅନ୍ୟଜଣକୁ ଗଣିବେ । ସେଇଆ କଲୁ । ଏମିତି ଅଦଳ ବଦଳ କରି କୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲ ବେଳକୁ ଅନେକ ସମୟ ହେଇଯାଇଥାଏ । ସେତେବେଳକୁ କୂଳରେ କେହି ନଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ଆମେ ଖୁସିରେ ବୋଧହୁଏ ପହଁରୁଛୁ । ଆମ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ସହିତ ସଂଗ୍ରାମ

କରୁଥିଲୁ ସେ' କଥା ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଜାଣି ନଥିଲେ । କୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲବେଳକୁ ଜୀବନ ପ୍ରାୟ ନଥିଲା, ଏକରକମର ଦରମଲା ହେଇଯାଇଥାଉ । ଭାଗ୍ୟ ଆମର ଭଲ ଯେ ଆମେ ସେଦିନ ବଞ୍ଚିଗଲୁ । ଆମେ ଯଦି ଡକା ଡକ ନହୋଇ, ଏକାଠି ନହୋଇ ଏ' ପଦକ୍ଷେପ ନନେଇଥାନ୍ତୁ ତେବେ ତିନିଜଣ ବାଣୀବିହାର ଛାନ୍ଦଙ୍କର ସଲୀଳ ସମାଧି ସେ'ଦିନ ନଶ୍ଚୟ ହେଇଥାନ୍ତା, ଏଥିରେ ତିଳେ ମାନ୍ଦ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଆମରି ଭାଗ୍ୟରେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଥିଲା । ବୋଧହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ଭଗବାନ ସେ' ବୁଦ୍ଧି ଆମକୁ ଦେଲେ । ମୋ'ର ମନେ ଅଛି

ମା' ଭଜାରିକା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆଟିଏ ମାରି ପାଣିକୁ ଡେଇଁଥିଲି ସେଦିନ । ତାଙ୍କରି କରୁଣାବଳରେ ନଷ୍ଟୟ ବଞ୍ଚିଗଲି ସେ'ଦିନ । ସେ' ମା'ଟିକୁ କୋଟିକୋଟି ପ୍ରଣାମ ।

ତା'ର ଦି' ଦିନ ପରେ ଖବରକାଗଜରେ ବାହାରିଥିଲା ଯେ ଭଜାରିକାରେ ପିକ୍‌ନକ୍ ରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚୁଥିଲା ବେଳେ ଦୁଇଜଣ ଇଞ୍ଜିନୟରିଂ କଲେଜ ଛାତ୍ର ପାଣିରେ ବୁଡି ମରିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମୃତ ଦେହ କଛି ଦୂରରେ ମହାନଦୀ କୂଳରେ ପାଣିରେ ଭସୁଥିଲା । ସେ' ଖବର ପଢି ସେ'ଦିନ ଦେହଟା ଶିତେଇ ଆସିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଦୁଃଖ ଲାଗିଥିଲା । ଏହା ଭିତରେ ଗୁଳଣ ବର୍ଷରୁ ଭର୍ତ୍ତ ସମୟ ବିତି ଗଲାଣି । ସେ'କଥା ଏବେ ମନେ ପଡିଲେ ସାଙ୍ଗ ଦି'ଜଣଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ସହ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁଣ୍ଡ ନଇଁଯାଏ । ଏବେ ପାଣି ଭିତରକୁ ଗଲେ ବହୁତ ଭାବି ଚିନ୍ତି, ବୁଝି ଅକଲ ଖଟେଇ ଯାଉଛି ।

ହିତେନ୍ ଭାଲି ଲେନ୍, ସିଲଭର୍ ସ୍ପ୍ରିଙ୍ଗ୍
ମେରୀଲ୍ୟାଣ୍ଡ, ୟୁକ୍ଟରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ମନ

ନମିତା ଦାଶ

କିଏ ସେ କହିବ କୁହ
ନର୍ଜନ ଦ୍ଵୀପରେ ବେନାମି ଚଠିଟି,
କିଏ ସେ ପଢ଼ିବ କୁହ?

ଭେଜାଲ ସଂପର୍କ, ଦେଖାଣିଆ ଭାବ,
କିଏ ସେ ଯୋଡ଼ିବ କୁହ?
ସପନ ଦେଖାଇ ବଣିକ ଭାଇରେ
ବିରହର ଲୁହ....କିଏ ସେ ପୋଛିବ କହ?

ଉଛୁଳା ଯୌବନ ଅମାନିଆ ମନ,
ନମାନଇ ବାନ୍ଧବାଡ଼,
ସମୟ ଗଢ଼ିଲେ, ଭନ୍ନାଦ କମିଲେ,
ପ୍ରଶଂସାର ହାର କିଏ ପିନ୍ଧାଇବ କୁହ
ବଞ୍ଚିବାକୁ ରୁହେଁ ବିଷ ପିଇ ପିଇ
ଅମୃତ ସନ୍ଧାନ କଷ୍ଟ.....
ଯଦି ମରିଯାଏ ନ ପାଇ ପ୍ରଶଂସା
ତୁମେ ହୋଇଯିବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥

ଖାରଗର, ସେକ୍ଟର-୩୫, ନବୀ ମୁମ୍ବାଇ

ଏଇ ଶରତେ

ପ୍ରଭାତ ନଳିନୀ ସାହୁ

ଏଇ ଶରତେ
ନରିମଳ ଶୋଭା
ଦେଖ ମରତେ ।୦ ।

ମୁକୁତା ର ବିନ୍ଦୁ
ଘାସରେ ଶୋହେ,
ସଞ୍ଜରେ ଶେଫାଳ
ବାସରେ ମୋହେ ।
ଭସା ବାଦଲ ଯେ
ନଭ ପଶତେ ।୧ ।

ଏଇ ଶରତେ ,,,,,, ।
ହରଗୋଭର ଓ
ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗଣୀ,
ଚଉଁର ମୂଳରେ
ହେଲେ ମଣ୍ଡଣି ।
କାଶତଣ୍ଡୀ ହସେ
ଧୋବ ପଶତେ ।୨ ।

ଏଇ ଶରତେ ,,,,,, ।
କମ୍ପିଉଅଛି
ଗାଁଆ, ସହର,
ପୁଲକ, ଭଲ୍ଲାସ
ସବୁ ମନର ।
ମାଆ ଆଗମନ
ହେବ ମରତେ ।୩ ।

ଏଇ ଶରତେ ,,,,,, ।
ଶୁଭଦା, ବରଦା
ମଙ୍ଗଳମୟୀ
ଦୁଃଖ, ରୋଗ, ଶୋକ
ଦେବେ ହଟାଇ ।
ଶାନ୍ତି ପରଶିବେ
ସାରା ମରତେ ।୪ ।
ଏଇ ଶରତେ ,,,,,, ।

ଛେଣ୍ଟ କଲେନୀ, ରତ୍ନକେଲି

ଦୁଃଖୀନୀ ସୁବନ୍ଧୁ

ଲିପିକା ମହାପାତ୍ର

ହେ ସୁବନ୍ଧୁ

କାହିଁକି ଭବୁଛୁ ତୁ ନଜକୁ ବନ୍ଧ୍ୟା
ବେନକୂଳ ତୋର ଦୁଃଖେ ଯେ ଆହତ
ତୋ ଆକୃତି ଲଗେ ବାଳ ଚପଳ ସଦୃଶ୍ୟ
ବକ୍ଷ ଶୁଖି ବାଲୁ ଶିଳା ଦିଶେ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ
ଅବୟବ ଦୁର୍ବଳ ପତଳା ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶୀର୍ଣ୍ଣ ସମ ।।।।।।।।

ହେ ତଟିନୀ

ରୌଦ୍ରତାପେ ହୋଇଛି କି ତୋ ଚର ହରଣ
ଭନୁ କ୍ଷ ଅଗଭୀର ତୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବୟବ
ସତେ ଝିନବସ୍ତ୍ର ଏକ ଦୃଶ୍ୟମାନ ଆବରଣ
ତରଣୀ କାତ ପାଉନି ତୋ ବକ୍ଷ ଘନରେ
ପଥକ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଆକୁଳେ ନରେଖୁ ତୋତେ
ତୁଲୁ ତୁଲୁ ଦିପାଦେ ନୀରରେ ଦର୍ପଣ ତୋ ଦେହ
ତୋ ବିଳାପେ ମନସ୍ତାପେ ଶୁଷ୍କ ଚତୁର୍ପାଶୁ
ମହକୁନ ପୁଷ୍ପ ଉପବନ ଚକକୁନ ସରସୀ କାନନ ।।।।।।।।

ହେ ନଦୀ

ପ୍ରିୟତମ ନୀରଦ ଆଜି ସାଜିଛି ବଇରୀ
ରୋଷ କରିଛି ନଦୀ ନାରୀ ପ୍ରେୟସୀ ପାଶେ
ରସମତି ହୋଇ ରସାଇ ନପାରିଲୁ ତୁହି

ଅଦିନରେ ଅବେଳରେ ଆସି ସୁଧା ବର୍ଷିଆନ୍ତା
 ପୁଷ୍ପଧୂଜ ପୁଷ୍ପଗରେ ଜର୍ଜରିତ ତନୁମନ
 ମିଳନ ସମ୍ଭାର ତୋତେ କରନ୍ତା ଉଚ୍ଛନ୍ନ
 କ୍ଷଣ କ୍ଷଣ ଲଭିଥାନ୍ତା ଆହ୍ଲାଦ ତୋ ପ୍ରାଣ
 ବନ୍ଧ୍ୟାତ୍ୱ ନନ୍ଦା ଦୁରିତେ ହୋଇ ତୁ ଗୁର୍ବିଣୀ
 ଆନନ୍ଦେ ଉଚ୍ଛୁଲିଥାନ୍ତୁ ଗର୍ଭେ ଭରି ଭୃଣ ।।।।।

ହେ ପ୍ରିୟ
 ଆଉ ସହିବିନ ବନ୍ଧ୍ୟା ବୋଲି ତିରସ୍କାର
 ବାରେ କର ଦୟା ଅବୀରତ ବର୍ଷ ବର୍ଷ
 ଉଲ୍ଲାସେ ଉଚ୍ଛୁଳିବି ଦୁଇକୂଳ ଲଢ଼ିଯିବି
 ବନ ଉପବନ କ୍ଷେତ ଭରିଦେବ ବାରିସ୍ରୋତ
 ପୁବୀତ ହୋଇବ ମରୁ ସବୁଜ ଦୁନିଆଁ
 ଧରରେ ଖେଳିବ ଜେଉ କର ହେ କମିଆଁ
 କୃଷକ ଜାତି କଷଣ ଲଘବ କରିବି
 ମୁଁହିଁ ଧୂନ (ନଦୀ)ଭଦରିଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବି ।।।।।

ହେ ପ୍ରିୟ ମେଘ
 ତୁମେ କାନ୍ତ ମୁ ତୁମର କାନ୍ତା ପ୍ରିୟତମା
 ଧର ମାତା ପାଦ ସ୍ପର୍ଶ କରି ଲଭିଯାଅ ପୁଣ୍ୟ
 ସଂଗଲଭ ସଙ୍ଗମରେ ଭରିଦିଅ ମନ
 ଲଢ଼ିଯାଅ ପ୍ରେମର ସୀମା ପରିସୀମା
 ଭରିଯାଉ ଗର୍ଭ ମୋର ବନ୍ଧ୍ୟାତ୍ୱର ନାଶ
 ସସତ୍ୱା ମାତୃପଣେ ତନୁକୁ ବିସ୍ତାରି ମୋର
 ସାର୍ଥକ କରେ ନାମକୁ "ପୁଣ୍ୟଗର୍ଭା" ମୁଁହିଁ
 ଜଗତ ହସୁଥାଉ ପୁାବୀତ ଯେ ହୋଇ ।।।।।

ଚଳପଥ

ଡଃ ପ୍ରତିମା ଉପାଧ୍ୟାୟ

ସମୟ ବେଳାରେ ପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେତେ
 ଲହରି ରେ ହଜିଯାଏ ।
 ଅତୀତ କୁ ଯେତେ ଝୁରି ହେଲେ
 ସତେ କେହି କ'ଣ ଖୋଜିପାଏ ?
 ଆଜି ର କଥା କାଲି ଭାବିବାକୁ ହୁଏ
 ଆଜି ଯାଏ ଯେବେ ସରି ....
 ମଣିଷ କୁ ଏଠି ଚାଲିବାକୁ ହୁଏ
 ବିଶ୍ୱାସ ହାତ ଧରି ।
 ମିଛ ମାୟା ରେ ହଜିବା କୁ ହୁଏ
 ସ୍ନେହ ଏଠି ମୃଗ ତୃଷ୍ଣା ।
 ସ୍ୱାର୍ଥ ର ଭିଡ଼ ରେ ପାଏନା ନଜକୁ
 ସମ୍ପର୍କ ପଡ଼ି ଫିକା ।
 ତଥାପି ମଣିଷ ଦୁଃଖ ଦରିଆରୁ
 ଖୋଜେ ସୁଖ ର ଶାମୁକା ।
 ସତ ମିଛ ପର ଖର ଛାଇ ଖେଳ
 ଶାନ୍ତି ଏଠି ମରୀଚିକା ।
 ହାରିବା ଜିତିବା ଲାଗିଛି ଜୀବନେ,
 ମାରିବାକୁ ହୁଏ ନିତି ।

ଚାଲିବାକୁ ହେବ ଆଗକୁ ଆଗକୁ,
 ପଡ଼ିଥାଇ ପଛେ ଝୁଣ୍ଟି .....
 ଜନ୍ମ ଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପଥ ଯେତେ ଦୂର
 ଦୂରତା ମଣିଷ ଜୀବନ ।
 ମାପି ସେ ପାରେନା କେତେ ବାସ୍ତବତା,
 କେତେ ପୁଣି ବୃଥା ସପନ
 କୁସୁମ ରୁ ବାସ, ଗଛ ରୁ କୁସୁମ
 ପଡ଼ିବ ତ ଦିନେ ଝଡ଼ି,
 ରହିଯିବ ଦିନେ ଅବୁଝା ପାଦ ଚି
 ସବୁ ଖେଳ ଯିବ ସରି ..... ।

ମାରୁତି ଭିଲ୍ଲା,
 ପଠିଆ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଦୀର୍ଘଜୀବନ

ଡକ୍ଟର ପ୍ରଦୀପ ମହାପାତ୍ର

ବିପକ୍ଷରେ

ମନୁଷ୍ୟର ଦୀର୍ଘଜୀବନ ସପକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତି ବଢ଼ାଯାଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ବିପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତିର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନକାଳ ସଭ୍ୟତାର ଇତିହାସରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।

ଜାତିସଂଘର ଜନସଂଖ୍ୟା ମଣ୍ଡଳ ପକ୍ଷରୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ୨୦୨୦ରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଶିଶୁଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ହାରାହାରି ୭୩.୨ ବର୍ଷ ଆକଳନ କରାଯାଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ହଙ୍ଗକଙ୍ଗ ଓ ଜାପାନରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ୮୫ ବର୍ଷ ଏବଂ ସୋମାଲିଆ, ନାଇଜେରିଆ ଓ ସେଣ୍ଟାଲ ଆଫ୍ରିକାନ ରିପବ୍ଲିକରେ ୫୮ ରୁ ୫୪ ବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ । ସମକାଳରେ ଆମଦେଶରେ ଜୀବନକାଳ ୭୦.୪୨ ତଥା ଚୀନରେ ୭୭.୪୭ ଓ ପାକିସ୍ତାନରେ ୬୭.୭୯ ବର୍ଷ ହିସାବ କରାଯାଏ ।

ଭାରତରେ ନୀତି ଆୟୋଗ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୦୦ ବେଳକୁ ୨୨.୦୧ ବର୍ଷରେ ସମ୍ପିତଥିବା ଜୀବନକାଳ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧିପାଇ ୧୯୫୦ରେ ୩୩.୯୪, ୧୯୭୦ରେ ୪୭.୧ ଏବଂ ୨୦୦୦ରେ ୬୧.୪୭ ବର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୦୧୦ରୁ ୧୪ ମଧ୍ୟରେ ଜନ୍ମିତ ଶିଶୁଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ୬୫.୮ ବର୍ଷ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ଓ ଜୀବନକାଳ ବୃଦ୍ଧି କାରଣରୁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵରେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଗୁଲିଛି । ଏହି ପରିବେଶ ଏକ ପକ୍ଷରେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ବ୍ୟାବସାୟିକ ଓ ସରକାରୀସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଯୋଜନା ରୂପାୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅପରପକ୍ଷରେ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ଯାପନର ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାର ପରିସରରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ମନୁଷ୍ୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି କପରି ଶତାୟୁ ହୋଇପାରିବ ସେଦିଗରେ ଯତ୍ନବାନ

ହେଉଥିବା ଅବସରରେ କେତେକ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷେ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ବିଚାର ପ୍ରସାର କରିବାକୁ ପଛାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଇସ୍ରାଏଲି ବଂଶୋତ୍ତର ମାର୍କିନ ଟିକସକ ଡାକ୍ତର ଏଜେକଲ ଇମାନୁଏଲ ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନଶା ୭୫ ବର୍ଷରେ ସୀମିତ ରହିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରିଥିଲେ । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ଖ୍ୟାତନାମା ମାସିକ ପତ୍ରିକା 'ଦି ଆଟଲଣ୍ଟା'ରେ ୨୦୧୪ ଅକ୍ଟୋବର ସଂଖ୍ୟାରେ ଏହା ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଦୀର୍ଘକାଳ ବ୍ୟାପୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଲେଖକଙ୍କ ବୟସ ୫୮ ବର୍ଷ ଥିଲା । ଏଜେକଲ ଜଣେ କର୍କଟରୋଗ ବିଶାରଦ । ସେ ପେନସିଲଭାନିଆ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନୈତିକତା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନୀତି ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରୂପେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବାରକ ଓବାମା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସରକାରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନୀତି 'ଓବମାକେର' ପ୍ରଣୟନରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ୨୦୨୦ ନଭେମ୍ବର ନିର୍ବାଚନରେ ଜୋ' ବାଇଡେନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ ସେ ଅନ୍ୟତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟନୀତି ପରାମର୍ଶଦାତା ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ ।

ପ୍ରବନ୍ଧଟିର ସୁଲ ଆଲୋଚନା କଲେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବିକଶିତ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାର କେତେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥାଏ ।

ପ୍ରବନ୍ଧ ଆରମ୍ଭରେ ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରଭାବ ବିଚାର କରିବାକୁ ଯାଇ ଲେଖକ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ମୂଲ୍ୟବୋଧରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତ ଘଟାଇ ବିପୁଳ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅପରପକ୍ଷରେ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ଜନତ ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମତା, ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ଜୀବନ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମଧ୍ୟ ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତିର କାରଣ ପାଲଟିଥାଏ । ଉତ୍ତର-ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ସର୍ଜନଶୀଳତା, କର୍ମଠତା ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଜୀବନରୁ ଦୂରେଇ ନେଉଥିବା ହେତୁ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱ କ୍ରମଶଃ ମଳିନ ପଡ଼ିଆସେ । ଏକଦା ପ୍ରତିପତ୍ତି ବିସ୍ତାର କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସହଜରେ ଅବହେଳାକୁ ବରଦାସ୍ତ କରିପାରେ ନାହିଁ ।

ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତି-ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ବା ଉତ୍ତର-ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ପୂର୍ବ-ଜୀବନ ତୁଳନାରେ ନିମ୍ନମାନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଜେକଲ ମାର୍କିନ ସଭ୍ୟତାର ଉଦାହରଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ୧୯୭୦ରୁ ଜୀବନଶା କ୍ରମାଗତଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଗଲିଥିବା

ସ୍ଥଳେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧୯୯୮ ରୁ ୨୦୦୬ ମଧ୍ୟରେ ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମତା ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୧୯୯୮ରେ ୮୦ ବର୍ଷୋତ୍ତରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨୮ ପ୍ରତିଶତ ମାର୍କିନ ନାଗରିକ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମ ଥିଲେ ଏବଂ ୨୦୦୬ରେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୪୨ ପ୍ରତିଶତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ପୁରୁଷଙ୍କ ତୁଳନାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଆନୁପାତିକଭାବେ ଅଧିକ ରହିଥିବା ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଇଥିଲା । ହୃଦଘାତ ହେତୁ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ୨୦୦୦ରୁ ୨୦୧୦ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୨୦ ପ୍ରତିଶତ କମିଛି । କିନ୍ତୁ ହୃଦଘାତ ପରେ ଜୀବନରକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ ହେଁ ୬୮ ଲକ୍ଷ ମାର୍କିନ ନାଗରିକ ପକ୍ଷଘାତ କମ୍ପା ବାକଶକ୍ତି ହରାଇ ଜୀବନ ବିତାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଭଲ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ୮୫ ବର୍ଷୋତ୍ତର ତିନିଜଣ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଆଲଜମିରସ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଶକ ମଧ୍ୟଭାଗ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୫୦ ଲକ୍ଷ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଲଜମିରସ ରୋଗ ପ୍ରତିଷେଧ କମ୍ପା ଚିକିତ୍ସା ନମନ୍ତେ ଫଳପ୍ରଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଭାବରୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦୀର୍ଘଜୀବନଧାରୀ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ସମସ୍ୟାବହୁଳ ହୋଇପଡ଼ିବା ଆକଳନ କରାଯାଏ ।

ଜୀବଦଶା ବୃଦ୍ଧି ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ଜୀବନ ବୃଦ୍ଧିରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହେଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ରୋଗବିହୀନ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇଗଲିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଉତ୍ତର-ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହେବା ସାଙ୍ଗକୁ ମାନସିକସ୍ତରରେ ଅବସାଦ ଓ ମତିଭ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବନଯାତ୍ରାକୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାପୟ କରିପକାଏ । ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନରେ ପ୍ରଗତି ହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣ ପ୍ରତିଷେଧକ ଭେକସିନ, ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ ଓ ଜୀବନରକ୍ଷାକାରୀ ସାଜସରଞ୍ଜାମ ଉପଯୋଗରେ ସାଧାରଣ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା କମି ଆସିଛି । ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ଏଣିକି ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଉଚ୍ଚରକ୍ତଚାପ, ମଧୁମେହ, ହୃଦରୋଗ, ହୃଦଘାତ, କର୍କଟ, ଆଲଜମିରସ ଭଳି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଜନିତ ଜଟିଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବସ୍ଥାର ଅସଫଳ ଚିକିତ୍ସା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ଆମେ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକସ୍ତରରେ ସମାବଦତା ସହ ସାଲିସ କରିନେଉ । ସମୟକ୍ରମେ ନିଜ ଅଜାଣତରେ ଜୀବନର ଅଭୀପ୍ତା କମି ଆସେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ଫଳାଫଳରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ୁ ।

ବୃତ୍ତିଗତ ଜୀବନରୁ ଅବସର ନେବାପରେ ଘରକରଣା ତଥା ସାଧାରଣ ରୁଚି ମଧ୍ୟରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଛନ୍ଦି ହୋଇପଡ଼େ । ଶରୀର ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ଆସିଲେ ଚଳ୍ମବୁଲ୍ଲ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭଳି ଅଭ୍ୟାସ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଗୃହାବଳ୍ଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଟେଲିଫୋନ, ଅଡ଼ିଓ ଓ ଭିଡ଼ିଓ ଦେଖାଶୁଣାରେ ସମୟକଟେ । ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ଜୀବନରେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଅସ୍ତମିତ ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରଭରେ ପ୍ରଲିପ୍ତ ବିଦାୟ ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ବେଳ । ତେବେ ଏହି ଶୂନ୍ୟତାର ଦୀର୍ଘ ଅବଧି ବିରକ୍ତିକର ବି ହୋଇପାରେ ।

ଉତ୍ତର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ସହାୟତାଯୁକ୍ତ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ଓ ନିଅଣ୍ଟିଆ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ପାରିବାରିକ ପରିବେଷ୍ଟନୀରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଓ ସନ୍ତାନସନ୍ତତି ଉଭୟଙ୍କ ଯତ୍ନ ସନ୍ତୁଳନ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଗୃହସ୍ୱାମୀ ରକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ପରିବେଶ ନର୍ଯ୍ୟାତନାର କାହାଣୀମାନ ଗଢ଼ି ତୋଳେ । କନଷ୍ଟଙ୍କ ଆଚରଣ, ବିଗୁରଧାରରେ ବରିଷ୍ଠଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସଂଘର୍ଷର ରୂପ ନେଉଥିବା ଉଦାହରଣର ଅଭାବ ନଥାଏ ।

ଏଜେକଲ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ବିରୋଧ କରୁଥିବା ସ୍ଥଳେ ୭୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଯଥାସଂଭବ ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜସ୍ୱ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ସାର ଉଇଲିଅମ ଅସଲରଙ୍କ 'ଦି ପ୍ରିନ୍ସିପଲସ ଏଣ୍ଡ ପ୍ରାକ୍ଟିସ ଅଫ ମେଡ଼ିସିନ'ରେ ସୂଚିତ ନିମୋନିଆରେ ଯନ୍ତ୍ରଣାଯୁକ୍ତ ମୃତ୍ୟୁର ଉଦାହରଣକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକରି ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ୭୫ ବର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେ ଜୀବନଶା ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଉପଯୋଗରୁ ବିରତ ରହିବେ । ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଭିନ୍ନ ଦୁର୍ଭାଗ ନିମନ୍ତେ ନିଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ ।

ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ ୭୫ ବର୍ଷପରେ କର୍କଟ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ଚିକିତ୍ସା କରିବେ ନାହିଁ । ହୃଦରୋଗ ହେତୁ ବାଲପାସ 'ସର୍ଜରୀ' ହାର୍ତ୍ତଭଲ୍ଲ ପୁନଃରୋପଣ ବା ପେସମେକରର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲେ ମନା କରିଦେବେ । ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ଓ ଚିକିତ୍ସାରେ ସୀମିତ ରହି ଜଟିଳ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରିବେ ନାହିଁ । ଭେଣ୍ଟିଲେଟର, ଡାଏଲିସିସ, ସର୍ଜରୀ, ଏଣ୍ଡିବାୟୋଟିକ୍ସରୁ ଦୂରେଇ ରହିବେ ।

ଏଜେକଲ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସସୀମାରେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିବା ସପକ୍ଷରେ ଯୁକ୍ତି ବାଢୁଥିଲେ ହେଁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କମ୍ପା ଇଚ୍ଛାମୂର୍ତ୍ତ୍ୟର ବିରୋଧୀ । ବିବର୍ତ୍ତନବାଦ ଆଧାରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ଅଧିକ ସଂଭବ ସେତେ କାଳ ଯାଏଁ ବଞ୍ଚିବା ନିମନ୍ତେ ସଂଗ୍ରାମ ଜାରୀ ରଖୁଥାଏ । ଜୀବନଶାସ୍ତ୍ର ସଂପର୍କରେ ମନୁଷ୍ୟ ସଦା ସର୍ବଦା ଆଶାବାଦୀ ।

ଏଜେକଲ ନିଜ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାରକ୍ରିୟାରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ୭୫ ବର୍ଷରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ଜୀବନଶାସ୍ତ୍ରର ଉପପାଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ତାଙ୍କରି ଅଭିପ୍ରାୟ ନାହିଁ । ଏହି ବିଷୟରେ ତାଙ୍କରି ମତବାଦ ଠିକ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ଭୁଲ ରାସ୍ତାର ପଥକ ବୋଲି ସେ ବିରୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷେ ଜଣେ ଚିକିତ୍ସକଭାବେ ଜୀବନରକ୍ଷା ପରମର୍ଶ ଲେଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ସେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉପଲବ୍ଧ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ସଂପର୍କରେ କ୍ରମାଗତ ଅବଗତ କରାଇଥାନ୍ତି । କେବଳ ସ୍ୱାଭାବିକ ଜୀବନଯାତ୍ରା କାହିଁକି ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତା ଭଳି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ସେମାନଙ୍କ ନିଷ୍ଠାକୁ ଭ୍ରମାନ୍ତକ ବିରୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏଜେକଲ ସମିତ ଜୀବନଶାସ୍ତ୍ର ସଂପର୍କୀତ ନିଜସ୍ୱ ମତବାଦ ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବେ ନିଜ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖୁଥିବା ସୂଚନା ଦେଇଥାନ୍ତି । ଅପରପକ୍ଷେ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ବିପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କରି ଯୁକ୍ତି ସର୍ବ ସାଧାରଣରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେଲେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂପର୍କରେ ବିରୁଦ୍ଧବିମର୍ଶ ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ସଂଭବପରବୋଲି ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ । ସଭ୍ୟତାର ବିକାଶରେ ମନୁଷ୍ୟ କପରି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଜୀବନଯାପନ କରିପାରିବ ସେ ଦିଗରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନରେ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ସଂପୃକ୍ତ ରହୁଥିବା ସ୍ଥଳେ ନିଜ ମୃତ୍ୟୁ ସଂପର୍କୀତ ପ୍ରଶ୍ନ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ମାନସମନ୍ତନ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରେ ।

ଦୀର୍ଘଜୀବନର ସମାଜତାତ୍ତ୍ୱିକ ତଥା ଅର୍ଥନୀତିକ ଦିଗକୁ ଚର୍ଚ୍ଚନା କରି ଏଜେକଲ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାରେ ବିନିଯୋଗ ଓ ଫଳାଫଳକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କରି ଯୁକ୍ତିଥିଲି ଯେ ସମିତ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆଦରି ନେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତସ୍ତରରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଅବହେଳାରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳୁଥିବା ସ୍ଥଳେ ପାରିବାରିକ ସ୍ତରରେ ଅନ୍ୟପ୍ରତି ବୋଝରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ନହେବା ତଥା ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ସେବା ସଂରକ୍ଷଣର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।

ଏଜେକଲଙ୍କ ବିଗୁରରେ ୭୫ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କଲବେଳକୁ ଏକରକମ ଜୀବନର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତି ଆଶା କରାଯାଇପାରେ । ନଜ ବିଦାୟବାର୍ତ୍ତା ନଜର ସଖାସହୋଦରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିବେଶରେ ପ୍ରସାର କରିବା ତାଙ୍କରି ଅଭିପ୍ରାୟ । ଏଥି ନମନ୍ତେ ସେ ଏକ ପ୍ରାକ୍-ଶ୍ରଦ୍ଧସୋବ 'ମେମୋରିଆଲ ସର୍ଭିସ' ଆୟୋଜନର ଯୋଜନା ରଖୁଥିବା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ।

ଏଜେକଲଙ୍କ ରଚନା ପ୍ରକାଶନରେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ 'ଟେକନୋଲଜି ରିଭ୍ୟୁ' ନାମକ ଏକ ଅନଲାଇନ ପତ୍ରିକା ପକ୍ଷରୁ ୨୦୧୯ ଅଗଷ୍ଟରେ ସାକ୍ଷାତକାରରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂପର୍କୀତ ତାଙ୍କ ବିଗୁରଧାରରେ କଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି କି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ପତର ଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କରି ବୟସ ୬୨ ବର୍ଷ । ଏହି ଅବସରରେ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ବିପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କରି ଯୁକ୍ତି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥିବା ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ।

ଭୁପୁର ବଜାର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଓଡ଼ିଶା

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଉ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟପଥରେ ଆଗେଇ ଯିବା ଦିଗରେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବେଦାନ୍ତୀ ପାଇଁ ନଜର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟଦେଇ ଲେଖା ପଠାଉଥିବା ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାମାନେ । ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗପାଇଁ ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର ତରଫରୁ ଅନେକ ଅନେକ ସାଧୁବାଦ

ମୁଖାର ବୟସ କେତେ...

ଅସୀମା ସାହୁ

ବ୍ୟସ୍ତ ଲଗୁଛି କି ମୁଖାରେ
ଖୋଲା ପବନ ଖୋଜୁଛି କି ନିଶ୍ୱାସରେ
ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛି କି ଘରେ

ହେଲେ
ତୁମେ ମୁଖା ପିନ୍ଧି ଘରେ ରହିବା ପରଠୁ
ତୁମ ସହରର ଆକାଶ ସାର୍ ପକ୍ଷୀଙ୍କ
କିଚରିମିଚରି ସଙ୍ଗୀତ
କଅଁଳ ପତ୍ରରେ ବିଞ୍ଚିହେଇଛି ଚକମିକି
ସୁରୁଜର ହସ
ଗାଁ ତୁଠି ପଥରର ଦେହସାର୍ ଶିଉଳର
ଶାଗୁଆ ତାରକସି
ଝରଣା ଜଳର ରୂପେଲି ମାଛ ଅଣ୍ଟା
ଦୋହଲେଇ ଖୁସି

କୁନି କଢ଼ିର ବେକ କରୁନି ପୂଜା ଅବା
ପ୍ରେମର ଉପହାର ପାଇଁ
ଡିଜେ କି ବାଣ ପୁଟେଇ ସ୍ୱାର୍ଥର ମଜା
ମନେଇ ହେଉନି
ନିଜ ଖୁସିପାଇଁ ନୂଆ ପଶୁପକ୍ଷୀକୁ ଘରେ
ବାନ୍ଧି କି ରଖୁନି

ଏବେ ତ
ପ୍ରକୃତିର ଉତ୍ସବ ଚାଲିଛି
ସମ୍ପର୍କର ରଙ୍ଗମାଖୁ ବୈଶାଖୀ ଆସିଛି
ଧର୍ମ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତା ଖାଲି ମିଛର ବାହାନା
ମାନବିକତାର ପୂଜା ଦେଖେଇ ଦେଉଛି

ଧର୍ଯ୍ୟ ଧର ଆଉ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ବି ଶୁଣ
ସ୍ୱାଧୀନତାର ମନ୍ତ୍ର ସେଠି ଉଛୁଳି ଉଠୁଛି

ହେ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କୃତି
ଏବେ ଶିଖୁବାର ରତ୍ନ ଆସିଛି,
ଶିଖ, ମୁଖାର ବା ବୟସ କେତେ
କାଳିକ ନଥିବ...
ଆଜି ସିନା ମୁହଁ ବନ୍ଧା ଅଛି ।

ମଧୁବନ, ବାରିପଦା

ହେ ବନ୍ଧୁ!

ପ୍ରତିମା ମେହେର

ସାଉଁଚିଛି କଛି ସ୍ମୃତି'ର ମୁକୁତା
ଯତନେ ରଖିବି ବୋଲି
ପଦଚକ୍ର ତୁମ ଏବେ ବି ସତେଜ
ହେ ବନ୍ଧୁ!
ତୁମେ ହଜିଗଲ କାହିଁ?

ତୁମ ହୃଦୟ'ର ଗଭୀରତା ଯେତେ
ମାପିବାକୁ ବଳ ନାହିଁ
ମଳିନ ପଡ଼ିନ ତୁମରି ସୁଗନ୍ଧ
ହେ ବନ୍ଧୁ!
ଭୁଲି ତୁମେ ଗଲ କାହିଁ?

ଉଆସି ରାତି'ର ଘନ ଅନ୍ଧକାରେ
ମନ'ର ଦୀପତି ଜାଳେ
ପ୍ରତିଛବି ତୁମ ଉଦ୍‌ଭସିତ ହୁଏ
ହେ ବନ୍ଧୁ !
ତୁମେ ଲିଭିଗଲ କାହିଁ?

ଗହନ ମନ'ର ନିଭୂତ କୋଣରେ
ବାଜେ ରହି ରହି ସୁର
ଶୂନ୍ୟ ହଜିଯାଏ ଗୀତ ଟି ମୋର
ହେ ବନ୍ଧୁ!

ଛନ୍ଦ ତୋଳଲ କାହିଁ ?

ଶୁଭେ ପଦଶବ୍ଦ ନରୋଳା ବେଳାରେ
ଚମକି ଉଠେ ମନ
ଏଠି ସେଠି ଖୋଜେ ଅସ୍ତିତ୍ତ୍ୱ ତୁମରି
ହେ ବନ୍ଧୁ!

ଶୂନ୍ୟ ଅଛ କି ରୁହିଁ?

ପାଟଣାଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗିର

ମା' ଦୁର୍ଗା.....

ପୁଷ୍ପତା ଭୂୟାଁ

ମା'ଦୁର୍ଗା
ଧର ପୃଷ୍ଠେ ଅବତରୀ ଆସ
ପାଦ ଦିଅ...
ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ତୁମକୁ
କାଶତଣ୍ଡୀର
ସଫେଦ ମୁଲ୍ଲୟମ ଗାଲିଗୁ,
ଶରତ ର ବୁନ୍ଦା ବୁନ୍ଦା
ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁ,
ଆକାଶ ରେ
ଦୋଳାୟ ମାନ ତୁଳା ପରି
ମେଞ୍ଚା ମେଞ୍ଚା ବଉଦମାଳା,
ସହର ର ଉଜ ଉଜ ତୋରଣ,
ରଙ୍ଗୀନ ଆଲୁଆର ସାଜସଜ୍ଜା .....
ହେ ମା' ଦୁର୍ଗା
ରକ୍ଷା କର ଦୁନିଆକୁ
ବିନାଶ କରି
ରକ୍ଷାସ ରୂପୀ
ରୋଗର ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ଛତପଟ ଏ ମାନବ ସମାଜ
ଅସାଧ୍ୟ ମହାମାରୀ ର ପୀଡ଼ାରେ,

କେତେ ଆଶା କେତେ ଆକାଂକ୍ଷା ନେଇ
ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ଏ ମାନବ ସମାଜ .....
ଜନ କଲ୍ୟାଣରେ
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଅ ମା'
ସବୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ
ହଟି ଯାଉ ତା'ର,
କରୋନା ରୂପୀ
ମହିଷାସୁର ର ହତ ବିନାଶ,
ଭୟ, ହିଂସା, ଦ୍ଵେଷ, କ୍ଳେଶ
ଅପସରି ଯାଉ ସମାଜରୁ ,
କୋଟି ଜନତାର ଆକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା.....
ହେ ମା'ଦୁର୍ଗା
ଅବତରୀ ଆସ
ଧର ପୃଷ୍ଠେ ,
ମାନବ ଜାତିର ବିଶ୍ଵାସର ହେଉ ଜୟ
ତୁମ କୃପା ବରସି ଯାଉ
ହସି ଉଠୁ ଧର ।

ମାନସର ମାନସ ସର୍ବେବର

ରଞ୍ଜଣେଶର ସି 'ଚମା'

ଜୀବନରେ ମନ ନହେଲେ ଅନେକ ପ୍ରକାର,
ଯୌବନରେ ପ୍ରଣୟ କେତେଯେ ମନୋହର,
ଯାହାର ଆନନ୍ଦଜନକ ପ୍ରୀତି ଯେ ପ୍ରକାଶକର,
ହୃଦୟରେ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ ନର୍ମଳ ହିମାଳୟ ପରିସର | ୧ |

ହେଲୁ ଯେବେ ତୁମସହ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର,
ମୋ ମନରେ ଦିଶିଲୁ ମାନସର୍ବେବର,
ପ୍ରେମଭାବ ପହଞ୍ଚିଲୁ କୈଳାଶ ଶିଖର,
କେବେ ହୋଇନଥିଲି ଏତେ ପ୍ରେମାତୁର | ୨ |

ମୋର ନରଞ୍ଜ ମାନସକୁ କରିଲ କେତେ ରଞ୍ଜବେରଞ୍ଜ,
ସରସ ସୁରଭିତ କରିଲ ମୋର ଅନ୍ତଃପୁରର ଅନ୍ତରଞ୍ଜ,
ସ୍ନେହାକ୍ରମେ ସୃଜନହେଲୁ ଅନୁପମ ଅନୁରାଗ ତରଞ୍ଜ,
ରଞ୍ଜହଂସ ହୋଇ ନଭରେ ଭଞ୍ଜିଲୁ ମୋ ପ୍ରେମ-ବିହଞ୍ଜ | ୩ |

ମାନସ ହଂସ ସନ୍ତରଣ ସୁନ୍ଦର କରେ ମାନସ ସର୍ବେବର,
ବସୁନ୍ଧରର ଯାହା ନତ୍ୟ ନର୍ମଳ ନର୍ମଳୋପଳ ମଣିହାର,
ଇହ ଲେକରେ ଦର୍ଶାଏ ସ୍ୱର୍ଗଲେକର ବିରଳ ସମାହାର,
ଅପୂର୍ବ ନଃଶବ୍ଦତା ଜଣାଏ ବାଣୀଙ୍କର ପୁଣ୍ୟତୋୟ ବିହାର | ୪ |

www.vedantimagazine.com

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୦

ଏହି ମଳୟ ଭୂମିରେ ହେଲୁ ଯୌଦର୍ଯ୍ୟ ଲହରୀର ସୁମଧୁର ସଞ୍ଚାର,
ମୋର ରସାତୁର ରସଗ୍ରାହୀ ଚକ୍ରନରେ ହେଲୁ ରସଜ୍ଞାନର ପ୍ରସାର,
ତୁମ ଆରାଧନା ଦ୍ଵାରା ବୁଦ୍ଧିହେଲୁ ନବ୍ୟକାବ୍ୟ କୌମୁଦୀର ବିସ୍ଫାର,
ମୋ ମାନସର ମାନସ ସର୍ବେବର ସାର୍ଥକହେବ ପାଇ ତୁମ ଅଙ୍ଗୀକାର | ୫ |

chvrajasekhar@gmail.com

ବେଦାନ୍ତୀର ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟା ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଏହି ସଂଖ୍ୟା
ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା
ପ୍ରତିମାସ 5 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ପାଖକୁ ପଠାନ୍ତୁ । ଆପଣମାନେ ଲେଖା ଇମେଲ୍
କମ୍ପା ହ୍ଵାଟସଆପ୍ ଜରିଆରେ ପଠାଇପାରିବେ ।

ଇମେଲ୍ - vedantimagazine@gmail.com /

editor.vedantimagazine@gmail.com

ହ୍ଵାଟସଆପ୍ ନଂ-9594993733

ସେଇ ଅନ୍ଧାର ରୁତିରେ: ଭାଗ - ୧

ବିଜୟ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଗରିବ ପରିବାର ରେ ଜନ୍ମ ବୁବୁର । ବିଧବା ମା', ବଡ଼ ଭଉଣୀ କୁ ଛୋଟ ସଂସାର । ଗାଁ ର ଧୂଳ ଖେଳ, ସାଙ୍ଗ ସାଥୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ନଇ ପହଁରୁ, ଗୋଟି ଖେଳ ଆଦିରେ ପିଲଦିନ କଟିଯାଇଥିଲା । ପିଲାବେଳୁ ବୁବୁ ମେଧାବୀ ଛାନ୍ଦ ଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଗାଁ ସ୍କୁଲ, ଭଜ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କ ସହାୟତା ତଥା ବିନା ଶୁଳ୍କରେ ରୂପସନ ପାଇ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷା ରେ ୯୦% ମାର୍କ ରଖି ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ପରେ ମେଡିକାଲ ଏଣ୍ଟ୍ରାନ୍ସ ରେ ବି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲା । ପଛୁଆ ବର୍ଗ ମେଧାବୀ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳରସିପ ଦ୍ଵାରା ଦୂର ସହରରେ ମେଡିକାଲ କଲେଜ ପାଠପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ବଡ଼ ଭଉଣୀ ର ବାହାଘର ହୋଇଯାଇଥାଏ ।

ବୋଉ ଚି ତାର ପୁଅ ଝିଅ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ପାଖରେ ନପାଇ ଚିକେ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ପୁଅ ତା'ର ପାଠ ପଢ଼ା ସାରି ଡାକ୍ତର ହେବ । ଇଶ୍ଵର ଙ୍କ କୃପାରୁ ଯଦି ଗାଁ ପାଖ ମେଡିକାଲ ରେ ରୁକରୀ ପାଇଯିବ ତାହେଲେ ଦଶ ଖଣ୍ଡ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରିବ ଏମତି କେତେ ସପନ ଦେଖୁଥାଏ । ପ୍ରବଳ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସୀ ସେ, ଜଗା ଭପରେ ଭରସାକରି ପୁଅର ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ ହେବା ଦିନକୁ ରୁହିଁ ରହିଥାଏ ।

ସକାଳର ସୁରୁଜ ଭଇଁବା ପରଠୁଁ କେଉଁଠି କ୍ଷଣିକ ବସେନ । ଘର ଦୁଆର ଲିପା ପୋଛା, ବାସନ ମଜା, ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ, ଠାକୁର ପୂଜା ଏ ସବୁ ସାତଟା ପୂର୍ବରୁ ସାରିଦେଇ କ୍ଷେତ ବାଡ଼ି କାମରେ ଲାଗିଯାଏ ।

ସେଦିନ ଝିଅ ଜ୍ଵାଲଁ ଘରକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲେ । ଝିଅ ସହ କଥା ହେଉ ହେଉ ସେ ଆଭାସ ପାଇ ଯାଇଥିଲା ଯେ ବୁବୁ ତାର କ୍ଳାସରେ ପଢୁଥିବା ଜଣେ ବଡ଼ ଲୋକ ଘରର ଝିଅକୁ

ଭଲପାଇଛି । ମନରେ ତାର ବଡ଼ ଆଶଙ୍କା, ଆମ ଭଲ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ମାନେ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ସମକକ୍ଷ !! କାହିଁକି ପୁଅଟା ଏମିତି ଭୁଲ କରୁଛି ?

ଦୀର୍ଘ ଛ ମାସପରେ ପୁଅ ଥରେ ଗାଁକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲା । କେବେ ଟଙ୍କା ପଇସା ନ ମାଗିବା ପିଲା ବୁରୁ ସେଥର ମା'କୁ କଛି ଟଙ୍କା ମାଗିଥିଲା । "ପୁଅର ପାଠ ପଢ଼ିବାରେ କଛି ଅସୁବିଧା ନହେଉ.." ଏଣୁ ମା' କଛି କାରଣ ନ ପଚାରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥିଲା ବର୍ଷଯାକ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖୁଥିବା ଟଙ୍କା ତକ ।

ପାଠ ପଢ଼ା, ପ୍ରାକ୍ଟିକାଲ ଲବ, ଆସାଇନମେଣ୍ଟ ଆଦି ସବୁ ଥରେ ବୁରୁ ଥାଏ ଆଗରେ । ଆଉ ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମାନେ ବହୁତ ଆଦର କରନ୍ତି ତାକୁ । ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଲୁସି ସହ ସମ୍ପର୍କ । ଲୁସି ବୁରୁକୁ ତାର ସବୁ ଆସାଇନମେଣ୍ଟ ଲେଖିବାକୁ ଦେଇଦିଏ । ବୁରୁର ସବୁ ନୋଟ୍ସ ବି ଆଗେ ଲୁସି ପାଖେ ପହଞ୍ଚେ ଆଉ ତାପରେ ଅନ୍ୟ କାହା ପାଖେ ଜେରକସ ହୋଇ । ସାଥୀହେଇ ଲବ ପ୍ରାକ୍ଟିକାଲ, କ୍ଲାସ, ଅଡ଼ିଟୋରିଅମ.. ଲଗିଯାଇଥିଲା ସମ୍ପର୍କର ଡୋର । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କର ନବିଡ଼ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

ଗାଁରୁ ଫେରି ଲୁସି ପାଇଁ ଏକ ପେଣ୍ଡାଣ୍ଟ ଗିଫ୍ଟ ଧରି ହଷ୍ଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଏଥର ବୁରୁ ଆଉ ଲୁସି ର ସେକ୍ସନ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସିଧା ସଳଖ ଲବ ପ୍ରାକ୍ଟିକାଲ ହଲ କୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲା ବୁରୁ ।

ଲବ ପ୍ରାକ୍ଟିକାଲ ସାରି ସମସ୍ତେ ଫେରିଯାଇଥିଲେ । ରାତି ହେଯାଇଥିଲା, ପ୍ରାକ୍ଟିକାଲ ସାରିବା ପରେ ଲବ ରେ କଛି ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନୋଟ୍ସରେ ଲେଖା ଲେଖି କରୁଥାଏ ବୁରୁ । ହଠାତ ଗୋଟିଏ ଝିଅର ହସ ଶୁଣି ଧ୍ୟାନ ହଟିଲା ବୁରୁର । ଝରକା ଦେଇ ବାହାର ଆଡ଼କୁ ନରେଖୁ ଚାହିଁଲା ବୁରୁ । କଟି କଟି ଅନ୍ଧାର, କାହିଁ କଛି ଦିଶୁ ନଥିଲା, ନଜର ଫେରେଇ ପୁଣି ନୋଟ୍ସ ଲେଖିବାରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଲା ବୁରୁ ।

ଲବ ର ପଛ ପଟକୁ ଘଞ୍ଚ ଗଛ ଲତା ଥାଇ ଛୋଟିଆ ଜଙ୍ଗଲ ଭଳି ଜାଗାଟିଏ ଥାଏ । ଲବ ରୁ ସେ ଜାଗା ମଧ୍ୟରେ ମାନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଶୁଟ ଲାଗି । କଛି ସମୟ ପରେ ପୁଣି ପୂର୍ବ ପ୍ରକାର ହସ ଶୁଣି ଏଥର ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସିଲା ବୁରୁର । ବ୍ୟାଗ ଧରି ଲବ ରୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିଗଲା । ଶବ୍ଦକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଲବ ପଛ ପଟ ରାସ୍ତାରେ ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କଛି ପାଦ ଗଲପରେ ସେ ଲୁସିର ସାଙ୍ଗ ମିନୁକୁ ଦେଖୁ ଚିକେ ଆଶ୍ଚସ୍ତ ହେଲ, କନ୍ତ ମନେ ମନେ ଭବୁଥିଲ ରାତି ରେ ଏକୁଟିଆ ଏ ଏଠି କଣ କରୁଛି !!

+++

କଛି ଦୂର ଗଲପରେ ମିନୁ ହଠାତ ରାସ୍ତା ମଝିଗାରେ ବସି ପଡ଼ିଲ । "ଏ ମିନୁ..। ତୁ ରାତିରେ ଏକୁଟିଆ ଗା ଏଠି କଣ କରୁଛୁ ? ଆଉ ଲୁସି କୁଆଡ଼େ ଗଲ ? ତୁମେ ଦୁହେଁ ତ କଲେଜରେ ପ୍ରାୟ ସମୟରେ ସାଥରେ ଥାଅ ।"

ଏଥର ହସ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧିରେ ଧିରେ କାନ୍ଦ ଶୁଭିବାକୁ ଲାଗିଲ । ମିନୁ କହିଲ "ଲୁସି କଥା କଣ ତୁ ଜାଣିନୁ ?"

"ନାହିଁ ,ମୁଁ ତ ଗାଁରୁ ଫେରି ସିଧା କଲେଜ ପହଂଚଲି । ତା ଛଡ଼ା ଲୁସିର ଆଉ ମୋର ସେକ୍ସନ ଅଲଗା ହେଇ ଯାଇଛି ଏଇ ସେମିଷ୍ଟରରେ ..।"

"ଜଲଦି ଯା.. ଲୁସି କଥା ବୁଝିବୁ ଶୀଘ୍ର ଯା । ମୁଁ ଆସୁଛି.." କହି ମିନୁ ଜୋର ଜୋର ରେ ପାଦ ଉଠେଇ ଲବ ରାସ୍ତା ଦେଇ କଲେଜ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସେ କଲେଜ ଭିତରକୁ ଯାଇ କୁଆଡ଼େ ଉତ୍ତନ ହେଇଗଲ ଯେମିତି । ବୁବୁ ତା ପିଛା କରି କଲେଜ ସାର୍ ଆସି ଖୋଜି ଖୋଜି ବିଫଳ ହେଲ ..।

(କ୍ରମଶଃ..)

ସମ୍ପାଦକ "କନକପ୍ରଭ"
ସବଙ୍ଗ, ସିମ୍ବୁଳିଆ, ବାଲେଶ୍ଵର

ଊଠ ଉତ୍କଳୀୟ

ନନ୍ଦିନୀ ରାଉତ

ରହିବାକି ଆମେ ମଉନ
ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି,
କପରି ହୋଇବ କୁହ ହେ
ଭଲ ଦେଶ ପ୍ରଗତି... ୧

ସୌର୍ଯ୍ୟ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ବୀରତ୍ୱ
ଯା'ର କୁହେ ଅତୀତ,
ସେହି ସୁପୁରୁଷ ନରବ
କୁହ କେଉଁ ନମିଉ...୨

ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଆମେ ରଖିବା
ପାଇଁ ମାଆ କୁ ଆମ,
ହସି ହସି ଆମେ କରିବା
ଆସ ସବୁ ସୁକର୍ମ ... ୩

ମଣିଷ ଜୀବନ ଅଟଇ
ପାଣି ଫୋଟକା ପର,
ରହିଯିବ ସିନା କରତୀ
ଅନ୍ୟ ସବୁ ଅସର... ୪

ତିରିଶି ଜିଲ୍ଲା କୁ ନେଇଣ
ରାଜ୍ୟ କେତେ ସୁନ୍ଦର,
ପ୍ରକୃତି ରାଣୀର ମୋ ରାଜ୍ୟ
ଅଟେ ଗନ୍ତାର ଘର... ୫

ଜାଗ୍ରତ ହୁଅ ହେ ସରବେ
ମାତା ଉନ୍ନତି ପାଇଁ,
ତନୁ ମନ ଧନ ସମର୍ପି
ଦେବା ସବୁ ତା ପାଇଁ... ୬

ଦେଶ ସେବା ବ୍ରତ
କର ହେ ଆପଣାର,
ତେବେ ଯାଇ ସିନା ଭବିବେ
ଲୋକ କଥା ତୁମର... ୭

ବାଲିପଟା, ଅନୁଗୁଳ

ମନ

ତନୁଶ୍ରୀ ଅନନ୍ଦିତା ପଟ୍ଟନାୟକ

ଆଜି କାଲି ହୁଏ ମନ
କାଳିଆ ହାତରେ ବଇଁଶୀ ହୋଇ ସଦା ବାଜିବାକୁ
ପୁଣି ହେଉଥାଏ ମନ
ରଘୁକାର୍ଣ୍ଣୀ ପାଦର ନୁପୁର ହୋଇ ରୁଣୁଝୁଣୁ ହେବାକୁ ।

ଆଉ କେତେବେଳେ କରେ ମନ
ପକ୍ଷୀଟିଏ ହୋଇ ଆକାଶେ ଉଡ଼ିବାକୁ
ପୁଣି କେବେକେବେ ହୁଏ ମନ
କଳାମେଘ ଦେଖି ମୟୂର ହୋଇ ନାଚିବାକୁ

ଆଉ ବେଳେବେଳେ ହୁଏ ମନ
ଝରଣା ହୋଇ କଳକଳ ନାଦରେ ବହିବାକୁ
ପୁଣି କେତେବେଳେ କରେ ମନ
ସଙ୍ଗୀତର ସାତସୁରେ ହଜିଯିବାକୁ

ଆଉ କେବେକେବେ ହୁଏ ମନ
ପାଗଳ ପ୍ରେମିକା ସାଜି ପ୍ରିୟତମ କଥା ଭାବିବାକୁ
ସୁଖରେ ହେଉ ବା ଦୁଃଖରେ ହେଉ
ସର୍ବଜ୍ଞର ଭଲ ସାଥୀଟିଏ ହୋଇଯିବାକୁ ॥

ମଠସାହି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବାସ୍ତବ୍ୟର ଛ'ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ

ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ରାୟ

ଫି ବର୍ଷ ଏ କୁଆଁରୀ କାଗଡ଼ଣୀ ହିଁ
ପ୍ରଥମ କରି ଧାଇଁଆସି
କହିଦିଏ ମୋ କାନରେ
ତୋ ଆଗମନର ଶୁଭବାଞ୍ଚା..
ଛମଛମ୍ ପାଉଞ୍ଜି ପିନ୍ଧି ପାଦରେ
ଝୁମିଝୁମି ନାଚଯାଏ ମୁଁ
ଭେଦୁଅର ଗାଁ ଗାଁ ଖରରେ
ତୁ ଆସିବୁ ଏଇ ଖୁସିରେ...

ତୁ ସିନା ଆସୁ ଅଶିଶରେ
ଥାପି ଥାପି ପଦ୍ମପାଦ ଝୋଟି ଚତା
ଶେଫାଳର ସୁବାସିତ
ଫୁଲ ଗାଲିରୁରେ
ଶରତର ତୋଫାଜହ୍ନ
ଭିଜା ଜୋଛନାରେ
କସ୍ତୁରୀ ଚନ୍ଦନ ଧୂପ ଝୁଣା ମହକରେ
ନନାଦିତ ବେଦମନ୍ତ୍ର ସ୍ଵାଗତ ଗୀତିରେ
ହେଲେ ...ଶେଯରେ ମୁଁ ଶୋଇଥାଏ
ଏକାଏକା ନୀଳନିର୍ଜନରେ
ତୋ ରୂପ ହସୁଥାଏ ଆଖି ପଲକରେ।।

ଭବୁଥାଏ ମନେମନେ
ଏଥର ଆସିଲେ ତୁ
ମୁହୂର୍ତ୍ତଟେ ହେଉପଛେ
ଶାନ୍ତିରେ ପଢ଼ିବି ଶୋଇ
ତୋରି କୋଳରେ..
ହଜିବି ତୋ ସ୍ନେହ ପଶତରେ
ସୁଖ ନେଇ ଦୁଃଖ ସବୁ ବାନ୍ଧିଦେବି
ତୋରି କାନରେ ...
ବାସ୍ତବ୍ୟର ଛମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ
ମୁକୁଳେଇ ଆଣିବି ମୋ
ଦେଶାପାଉଣାରେ...
ଛାଡ଼ିବିନ ଜମା ଆଉ
ଏଥର ତୁ ଗଲବେଳେ
ରାଣଦେଇ ରଖିବି ସାଥରେ।।
ଅଥଚ.. ଏମିତି ଘଟେନା ମାଆ
କେବେ ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ...
ପାରେନା ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇ
କେବେ ଦିନେ ତୋରି କୋଳରେ
ତୁ ମୋତେ ଭୁଲିଯାଉ ଭକ୍ତ ଗହଳରେ...

ହସି ହସି ଆସୁ ମାଆ
ଶରତର ତୋଫା ଜୋଛନାରେ
କାଶତଣ୍ଡୀ ମୋତି ଝର
ପୁଷ୍ପକଦୋଳାରେ
ଅବତରୁ ଏ ଧରରେ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ରରେ
ପାପତାପ ଦୁଃଖ ହରୁ
ସାର୍ ସଂସାରରେ
ଜଗତ ଜନନୀ ବୋଲି
ସଭିଏଁ କରନ୍ତି ପୂଜା
ଧୂମଧାମ୍ ଯଥାବିଧି
ଷୋଡ଼ଶ ଉପରୂରେ ।।
ଉଁ ରୁଁ କହି ତ ପାରେନା କହି
ପାରେନା ପଶତ ଛୁଇଁ
ଏତେ ଭିଡ଼ ଭକତ ମେଳରେ
ମା' ବୋଲି ଆକୁଳରେ
ଡାକଲୁ ବେଳକୁ ତୋତେ
ହଜିଯାଉ ତୁ କେଉଁଠି
ଦଶର ଭିଡ଼ରେ
ମୋ ଡାକ ଶୁଣୁ ତୁ କାହିଁ
ମୋ ମନ ବୁଝୁ ତୁ କାହିଁ
ଜୀଉଥାଏ ମରୁଥାଏ
ଅଲୋଡ଼ା ପଶରେ
ସବୁକଥା ରହିଯାଏ
ଲୁହ ଭିଜାଅନ୍ତର ଭିତରେ ।।

ଆଜିମାବାଦ, ବାଲେଶ୍ଵର, ଓଡ଼ିଶା

ଧରେ ଆମ ଗାଁ ଆଡ଼େ ଆସ

ବିନୟ ମହାପାତ୍ର

କେବେ ଯଦି ଆମ ଗାଆଁ ଆଡ଼କୁ ଆସିବାର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହୁଏ, ତେବେ ଟିକଏ ସମୟ ବାହାରକରି, ଦୁଇ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଆମ ଘରଆଡ଼େ ଆସିବ, ଧରେ ମୁହଁ ମାରିଦେଇ ଯିବ । ବହୁତ ଦିନ ପରେ ଆସୁଛ, ସବୁକିଛି ମନେଥିବ କି ନାହିଁ, ତେଣୁ ତୁମକୁ ଦି'ପଦ ଆଗୁଆ କହିରଖେ, ଯେପରି ଘର ଖୋଜିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନହେବ । ଆଗୁଆ କହି ଦେବାଟା ଠିକ୍ ହେବ । ବହୁତ କିଛି ବଦଳ ଯାଇଛି ଏଇ ଜନପଦରେ । ଯେମିତି ସମୟ ସହିତ ସମସ୍ତେ ବଦଳ ଯାଆନ୍ତି । ଟିକଏ ବର୍ଷା ହେଲେ ରଘୁଘାଟ ଆଉ କାଦୁଅରେ ପର୍ ପର୍ ହୁଇନ ଆମ ଗାଆଁରେ, ଝଡ଼ି ବର୍ଷାରେ ରଘୁଘାଟରେ ଆଉ ଝର ଫିଟି ଯାଉନ । ବର୍ଷା ହେଲେ ଗାଆଁ ମଝିଦାଣ୍ଡରେ ଆଗରୁ ଯେମିତି ପାଣିର ସୁଅ ଚାଲୁଥିଲା, ଆମେ ସେ ପାଣିରେ କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ଭସେଇ କେତେ ମଜା କରୁଥିଲୁ, ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ଭିଜି କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ପଛରେ ଗୋଡ଼େଇ ଗୋଡ଼େଇ ଯାଉଥିଲୁ, କାହା ଡଙ୍ଗା ଓଲଟିଗଲା, କାହାର ସିଧା ଆଗକୁ ଚାଲିଗଲା ଦେଖିବାକୁ । ଏବେ ଆଉ ସେମିତି ପାଣି ବୋହୁନ ଗାଆଁ ମଝିଦାଣ୍ଡରେ । ପିଲୁବି ନାହାନ୍ତି କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ଭସେଇବା ପାଇଁ । ଗାଆଁ ରଘୁଘାଟରୁ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ହୋଇ ଯାଇଛି, ବର୍ଷାପାଣି ଏବେ ରଘୁଘା କଡ଼ ଡେନ୍ ରେ ବୋହୁଛି । ବର୍ଷାପରେ ରଘୁଘା ଏକଦମ ସୁଖୁଲା, ପାଦରେ ପାଣିବି ଲାଗୁନ ।

ଗାଆଁରେ ଏବେ ଚାଲିଯାଇ କିଛି ଗୋଟେ ଅଧେ କେଉଁଠି କେଉଁଠି ଦିଶିଯିବ, ବାକି ସବୁ କୋଠାଘର ହୋଇଗଲାଣି । ମୋ ଘରଟି କନ୍ଧ ଯେଉଁଠି ଥିଲା, ସେଇଠି ସେଇମିତି ମିଳିଯିବ ତୁମକୁ । ସେଇ ପୁରୁଣା ଧୂସର ନଡ଼ା ଛପର ଚାଲି, ଝାଟି ଆଉ ମାଟିବୋଳା କଜାଘର । ନାଲି ରଙ୍ଗମାଟିର ଲିପା ଚଢ଼ଣ କାନ୍ଥ, କାନ୍ଥରେ ଚାଉଳ ପିଠଉର ଚତା, ଶେଷ ମାଗୁଣିର ଗୁରୁବାର ପାଇଁ, ଭଉଜ ପକେଇ ଥିଲା, ଏବେଯାଏ ସେମିତି ଝଟକୁଛି । ତୁମେ ଆସିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିବ । ଗୋବରରେ ଲିପା କସର୍ କଳା ରଙ୍ଗର, ଚଢ଼ଣିଆ ଭଜା ପିଣ୍ଡା, ଏବେ

ବି ଗୋବରର ବାସ୍ନା ମହକ ଉଠେ । ସେ ମହକ ସତେ ଆମ୍ଭରେ ଛୁଇଁଯିବ । ତୁମେ ଯେବେ ଆସିବ ମୋତେ ମୋ ପିଣ୍ଡା ଉପରେ ସେଇ ଶିଶୁକାଠର ପୁରୁଣା ଆରମ୍ଭ ଚୌକରେ ଖଣ୍ଡେ ପୁରୁଣା ବହି, ଅବା ବାସି ଖବର କାଗଜ ଧରି ଧୋବ ଫରଫର ଧୋତିପିନ୍ଧା ଲୋକଟିଏ ବସିଥିବାର ଦେଖିବ । ସେ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ ମୁଁ ଥିବି । ମୋତେ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଧୋତି ପଞ୍ଜାବୀ ପିନ୍ଧୁଥିବା ଲୋକ ଆମ ଗାଆଁରେ ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି ।

ଏବେ ଏଇ ଗାଆଁରେ ତୁମକୁ ଦେଖି କେତେ ଜଣ ଚଢ଼ି ପାରିବେ କେଜାଣି, ତୁମେବି ଚଢ଼ି ପାରିବନ କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ । କାଲି ଯେଉଁ ଛୁଆସବୁ ଏଇ ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇ ବୁଲୁଥିଲେ, ଏଇ ଦାଣ୍ଡରେ ଗୁଲିଦଣ୍ଡା, ବାଟି କି କବାଡ଼ି ଖେଳୁଥିଲେ, ଆଜି ସେମାନଙ୍କର ପିଲମାନେ ବି ବଡ଼ ବଡ଼ହୋଇ ଫୁଲ୍ ପେଣ୍ଠପିନ୍ଧା ବାବୁ ହୋଇଗଲେଣି । କିଏ ସ୍କୁଲ ତ କିଏ କଲେଜରେ ପଢ଼ିଲେଣି । ଏବେ ମୋଟର ସାଇକେଲରେ ଗାଆଁରେ ଚଢ଼ର କାଗୁଛନ୍ତି । ଆମର କେତେ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଏବେ ଆଉ ନାହାନ୍ତି । ଗଲ୍ ମାସରେ ମଦନ ଭାଇ ଗୁଲିଗଲେ । ବୁଡ଼ ପ୍ରେସର ବଢ଼ି ପାରୁଲିସିସ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କୁ । ପିଲମାନେ ସହରରେ ରହୁଛନ୍ତି, ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଦି'ଜଣ ରହୁଥିଲେ ଗାଆଁରେ । ପୁଅ ଝିଅମାନେ କେବେ କେମିତି ଆସୁଥିଲେ, ଦେହ'ପା ଖବର ବୁଝିଯାଉଥିଲେ । ସହରରୁ ଓଁଷଧିପତ୍ର ଆଣି ଦେଇଯାଉଥିଲେ । ବୁଢ଼ିପାଖରେ ମୋବାଇଲ ଫୋନଟିଏ ବି ଦେଇଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ବେଶି ଜରୁରି ହେବ ଫୋନ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଦିନେ ରାତିରେ ମଦନ ଭାଇର ଦେହ ବେଶି ଖରାପ ହେଲା, ଭଉଜ ଫୋନ କଲରୁ ବଡ଼ପୁଅ ଆସି କଟକ ନେଇଯାଇଥିଲା, ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଦୁଇ ଦିନ ରହି ଶେଷରେ ମଦନଭାଇ ଗୁଲିଗଲା । ଗାଁରେ ଅଳ୍ପବହୁତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଖବର ସେମିତି ଏକାପରି । ଜୀବନ ସାର୍ ଗଧ ପରି ଖଟି ଖଟି, ପାଠଶାଠ ପିଲ ମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ କଲେ, ହେଲେ ଏଇ ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ପିଲଙ୍କଠାରୁ ଦୂରରେ ଏକୁଟିଆ ନର୍ବସିତ ଜୀବନ କାଗୁଛନ୍ତି । ପିଲଏ ଭୁବୁଛନ୍ତି କିଛି ଟଙ୍କା ପଇସା ପଠେଇଦେଲେ ମାଆ ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଉଛି । ମାଆ ବାପା କଣ କେତେଟା ଟଙ୍କାପାଇଁ ପିଲଙ୍କୁ ପାଠଶାଠ ପଢ଼ାଇ ବଡ଼ କରିଥାଆନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ନେହ ମମତାର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ ? ପିଲଏ କେମିତି ବୁଝିବେ, ଏ ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ମାଆ ବାପା ଟଙ୍କା ପଇସା ନୁହେଁ ପିଲଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ, ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଟିକିଏ ସେବା ଆଦର ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୃଦୟରେ ଗୁହଁ ରହିଥାଆନ୍ତି । ପିଲଏ ପାଖରେ ଥିଲେ ବାପା ମାଆଙ୍କୁ କେବେ ଲାଗେନା ସେମାନେ ବୁଢ଼ା

ହୋଇଗଲେଣି ବୋଲି । ପୁଅ ଝିଅ ପାଖରେ ଥିଲେ କେତେ ସାହାସ ଆସେ ମନରେ । ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ସାଥରେ ଦି'ଘଡ଼ି ହସି ଖେଳ ଦେଲେ ଏ ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ସେମାନେ ପୁଣି ଥରେ ପିଲଟିଏ ପରି ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଏଇ ଟିକଏ ଆନନ୍ଦ ପାଇବା ଦେଖିଲେ, ଯମ ବି ମାଆ ବାପାଙ୍କ ବୟସରେ ଆଉ କେଇଟା ଦିନ ଜୋଡ଼ିଦେଇ ଯାଏ ।

ତୁମର ମନେଥିବ ବନ୍ଧୁ, ଆମ ଘର ସାମ୍ନା ଦାଣ୍ଡରେ, ଯେଉଁଠି ହଲେ କାଳିଆ କସର ବଳଦ ବନ୍ଧା ହେଉଥିଲେ, ତାର ଟିକେ ଆଗକୁ ଖାଲି ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ିଟାଏ ଦି'ପହର ସାରା ସେମିତି ଠିଆହୋଇ ରହୁଥିଲା । ସେଇ ଶଗଡ଼ ଦଣ୍ଡାରେ ବସି କେତେ ମସ୍ତି କରୁଥିଲେ ଆମେ । ଏବେ ସେଇଠି କାହାର ଗୋଟେ, ମାରୁତି କାର ଠିଆ ହେଉଛି । ଆଜି କାଲି ଗାଆଁରେ ଲୋକବାକ ଗୁଣକାମ ଛାଡ଼ି ସାରିଲେଣି, ଆଉ କାହା ପାଖରେ ହଳ ବଳଦ ନାହିଁ, କି ଶଗଡ଼ ବି ନାହିଁ । ପିଲମାନେ ସବୁ ସହରରେ, ଗାଆଁରେ ଘର ଛପର କି ଗୁଣକାମ ପାଇଁ ମୂଲିଆ ମିଳୁ ନାହାନ୍ତି । ଟଙ୍କିକଥା ଗୁଉଳ ଖାଇ କାମିକା ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ଅଳସୁଆ ହୋଇ ସାରିଲେଣି । ସବୁତ ମାଗଣା ମିଳୁଛି, ଗାଆଁ ଗାଆଁରେ ମଦ ଦୋକାନ । ପେଟରେ ଭୋକିଥିଲେ ସିନା କିଏ କାମ କରିବାକୁ ଯିବ । ମାଗଣା ସବୁ ମିଳିଗଲେ କିଏ କାହିଁକି ହାତ ହଲେଇବ । ଗାଆଁରେ ଗୁଣ ଜମି ସବୁ ପଡ଼ିଆ ପଡ଼ିଛି । ସମସ୍ତେ ଭୁବୁଛନ୍ତି ଗୁଣ ନହେଲେ ନାହିଁ, ବଜାରରେ ସବୁକିଛି କଣିବାକୁ ତ ମିଳୁଛି, ଗୁଣକରିବା କଣ ଦରକାର ? କହୁ କହିଲ ଦେଖୁ, ସମସ୍ତେ ଯଦି ଏମିତି ଭାବି ଗୁଣ ଛାଡ଼ିଦେବେ, ତେବେ ବଜାରକୁ ଏତେସବୁ ଜିନିଷ ଆସିବ କେଉଁଠୁ ?

ତୁମେ ତ ଜାଣିଛ, ଆମ ଗାଁ ଗୁରିପାଖେ ଗୁରୋଟି ପୋଖରୀ । ପୋଖରୀରେ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ନୁଆବୋହୁ ଆଉ ତୁଠକୁ ଯାଉନ । ପୋଖରୀ ତୁଠରେ ଆଉ ସେ ଗହଳ ଚହଳ, ନଶନ ଭଉଜଙ୍କ ଚାହିଁ ଗାପର ଶୁଭୁନ । କାହାଘର ବୋହୁ କଣ କଲ, କାହା ଘରେ କଣ ହେଲ ସେକଥା ଆଉ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୁଏନ । ପୋଖରୀ କୁଳର ତୁଠ ପଥର ଏବେବି ବାହୁନୁଛି, ନହୁଲି ବୟସର ବଧୂଲି ବୋହୁର ନରମ ପାଦର ପରଶ ଟିକଏ ପାଇଁ, ରୁଣୁଝୁଣୁ ପାଉଜିର ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣିବା ପାଇଁ । ଘରେ ଘରେ ଗଧୁଆଘର ପାଇଖାନା ସବୁ ହୋଇଗଲଣି । ଆମେ ସଭ୍ୟତା ଦିଗରେ ବହୁତ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଗଲୁଣି । ହେଲେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନର ସେଇ ସରସତା ମଧୁରତା ଆପଣା ପଣ ସବୁ ଯେପରି ଇତିହାସ ହୋଇଯାଉଛି । ଆମେ ଯେତେଦିନ ବଞ୍ଚିଛେ, ଆମ ନାତି ନାତୁଣୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୁଣେଇ ଯିବା ଏସବୁ କଥା । ହେଲେ ସେମାନେ କଣ ଏସବୁ ଶୁଣିବେ ? ନା ଶୁଣିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ? ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ବି ନାକ

ଟେକବେ, କହିବେ ପୋଖରୀର ସେଇ ଅସନା ପାଣିରେ କଏ କଣ ଗାଧାଏ? ଏସବୁ ଅନହାଇଜିନକ । ହେଲେ ସେ କଣ ବୁଝିବେ, କେଉଁ ଯୁଗରୁ ଆମ ବାପା ଜେଜେବାପା ଏଇ ପାଣିରେ ଗାଧୋଉଥିଲେ, ହେଲେ କେହି କେବେ ପାଣିଲୁଗି ବେମାର ପଡ଼ିନ । ଧୋବା ତୁଠ କନ୍ଦୁ ଏବେବି ଅଛି ସେଇଠି । ତୁମେ ଆସିଲେ, ଦିନ ଦି'ପହରରେ ଧୋବା ଧୋବଣୀ ସେଇଠି ଲୁଗା ପିଗୁଥିବାର ଦେଖିବ । ହୁଡ଼ା ଉପରେ ମାଟି ହାଣ୍ଡିରେ ଖାରସୋଡ଼ା ପାଣିରେ ଲୁଗା ଶିଖୁଥିବାର ଦେଖିବ । ଧୋବ ଫରଫର ଲୁଗା ସୁଖୁଥିବାର ବି ଦେଖିବ ।

ସେଇ ପୋଖରୀରେ ଏବେବି ପଞ୍ଚାୟତି ମାଛଗୁଷ ହୁଏ । ଖର୍ ଦିନେ ଯଦି ଆସିବ ଆମ ଗାଆଁର ସୁଆଦିଆ ମାଛ ତିଅଁଣ ଖାଇବ । ଯଦି ଅନ୍ୟଦିନ ମାନଙ୍କରେ ଆସିବ ତେବେବି ଚନ୍ତାନାହିଁ, ଗାଆଁରେ ଏବେ ଗୁରୁବାରକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ, ସବୁଦିନ ସବୁକଛି ମିଳି ଯାଉଛି, ମାଛ ମାଂସ ବଏଲର ଚକେନ ଅଣ୍ଡା ସବୁକଛି । ଆଇଁଗଣ ଟିକଏ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆଉ ସାପ୍ତାହିକ ହାଟପାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁନ । ଗାଁମୁଣ୍ଡର ସେଇ ଛୋଟ ବଜାରଟି ଏବେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି । ସବୁ ଦିନ ସବୁକଛି ମିଳିଯାଉଛି । ସପ୍ତାହରେ ମଙ୍ଗଳବାର, ଶୁକ୍ରବାର ହାଟ ଏବେବି ଲାଗୁଛି ।

ଆଜିବି ମନେପଡ଼େ ପିଲାଦିନ କଥା । ମାଆ, ବାପାଙ୍କୁ କହେ, ଏତେ ବଡ଼ ପରିବାର ଖାଇବାକୁ, ହାଟ ପରିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଦିଅ, ହାଟରୁ ପରିବା ନଆଣିଲେ ଏଇ ଗାଆଁରେ କଛିବି ମିଳିବନ । ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ହାତରେ ଧରେଇଦେଇ ମାଆ ମୋତେ, ହାଟକୁ ପଠେଇଦିଏ । ଗଲାବେଳେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦୁଇଟା ବ୍ୟାଗ୍ ହାତରେ ଧରି ଚାଲି ଯାଏ । ହାଟ ସଉଦା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର କାମ, ଦଶ ଜାଗା ଦାମ ବୁଝ, ଭଲ ଭଲ ପରିବା ଶସ୍ତାରେ ବାଛି ବାଛି କଣ । ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ପରିବାର ଦୁଇବ୍ୟାଗ ପୁର ହୋଇଯାଉଥିଲା, ତଥାପି ଆଠଶି ଚାରିଶି ପକେଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ବଞ୍ଚିଯାଉଥିଲା । ହାଟସାରି ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଘରକୁ ଫେରେ, ବ୍ୟାଗ ଦୁଇଟା ପରିବାରେ ଭରିଯାଇଥାଏ । ମୁଁ ଉଠାଇ ପାରେନ, ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ କୁନ୍ତେଇ କୁନ୍ତେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚେ । ମନେ ମନେ ଖୁବ୍ ରାଗିଯାଏ, ମାଆ ବାପାଙ୍କୁ ମନେମନେ କେତେ କଥା ବକିଯାଏ । କହେ ପିଲାଟା ଉପରେ ଟକଏ ହେଲେ ଦୟା ନାହିଁ କାହାର । ମୁଁ ପର ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ, ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କାର ପରିବା ଆଣିବା ପାଇଁ କଏ କଣ ହାଟକୁ ପଠାଏ ? ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କାର ପରିବା ପାଇଁ ଯାହା ମାଆ ମୋତେ ହାଟକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ହେଲେ ବନ୍ଧୁ, ଆଜି ଆଉ ସେଇକଥା ନାହିଁ, ଭାବିଲେ ଗପ ପରି ଲାଗୁଛି । ପରିବାର ଛୋଟ ହୋଇଗଲା । ଏବେ ତ ଘରେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ, ପିଲାମାନେ ସବୁ ସହରରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

ହେଲେ ପରିବା ମହଙ୍ଗା ହୋଇଗଲାଣି । ହାଟ ପାଳରେ ଘରଣୀ ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କା ଧରେଇ ଦିଅନ୍ତି, ଆଉ ବ୍ୟାଗ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦିଅନ୍ତି । କୁହନ୍ତି ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଗଲାଣି, ବେଶି କଛି ବୋହି ପାରିବନି, ଏତିକି ଟଙ୍କାରେ ଅଧା ମୁଣି ଭରିଯିବ, ଆଣିବାକୁ ତୁମକୁ କଷ୍ଟ ବି ହେବନି । ଭାବିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ । ପରିବା ଦାମ ବଢ଼ିଗଲା ନା ପଇସାର ମୂଲ୍ୟ କମିଗଲା ।

ଏବେ ଆମ ଗାଆଁ ଆଉ ଗାଆଁ ପରି ଲାଗେନି, ଛୋଟ ମୋଟ ସହରରେ ବଦଳି ଗଲାଣି, ସହରକୁ ଯିବାପାଇଁ ବସ୍ ଲାଗି ଏବେ ଆଉ ନୂଆ ବୋହୁକୁ ପାଞ୍ଚ କୋଶ ଶଗଡ଼ରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ୁନି । ଆଜିବି ମନେପଡ଼ୁଛି, ପିଲାଦିନେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ, ସକାଳ ଗୁରିଟାରୁ ଉଠିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ହଳିଆ ଶଗଡ଼ଗାଡ଼ି ସଜାଡ଼ିଦିଏ । ସେଥିରେ ବସି ପାଞ୍ଚ ମାଇଲିଯାଏ ଯିବାକୁ ହୁଏ । ସେଇଠି ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ଥିଲା ସେତେବେଳେ । ସେଇ ସ୍କୁଲ ବାରଣ୍ଡାରେ ଆମେ ବସି ଅପେକ୍ଷା କରୁ । ସକାଳ ଛଟା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ ଆସେ, ସେଥିରେ ବସି ଆମେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉ । ଯଦି ସେ ବସ ଫେଲ ହୋଇଗଲା, ତାହେଲେ ଆଉ ବସନାହିଁ ସେଦିନ । ପୁଣି ଆସନ୍ତା କାଲି ମିଳିବ ବସ । ତେଣୁ ଆଗୁଆ ବାହାରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏବେ ପିଲାଏ ସହରକୁ କଲେଜ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି । ପୁଅ ଛୁଟିରେ ଘରକୁ ଆସିଲେ ସହର ଫେରିବା ପାଇଁ ବସ ଧରିବାକୁ ସାଇକେଲ ଖୋଜା ପଡ଼େନି, ବସଯାଏ ଯିବାପାଇଁ । ଗାଆଁରୁ ଏବେ ତିନି ଟାଇମ ସହର ବସ ଆରମ୍ଭରେ ମିଳିଯାଉଛି ।

ତୁମ ସହରର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି, ମୋ ଗାଆଁ ସୁରୁଜ, ବେଳ ଉଛୁର ଯାଏ ଶୋଇ ରୁହେନାହିଁ । ମୋ ଗାଆଁର ଚଞ୍ଚଳିଆ କାଉ, ସିନ୍ଦୁର ଫିଟିବା ଆଗରୁ, ସୁରୁଜ ଭଲ୍ଲିବା ଖବର କହିଦେଇ ଯାଏ । ନୂଆ ବୋହୁ ମାଛି ଅନ୍ଧାରରୁ ଉଠି ଅଗଣାରେ ଝାଡୁ ଲଗାଇ ଗୋବରର ପିଣି ସିଞ୍ଚିଦିଏ । ଏବେ ବି ସେମିତି ସହଳ ସକାଳୁ, ହଳ ବଳଦଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କ୍ଷେତ ଯୋଚବାକୁ ଗୁଣି ଟାକର ଫୁଟାଇ ବାହାରିଯାଏ । ସଞ୍ଜ ସକାଳେ ସେଇମିତି ମନ୍ଦିରରେ ଘଣ୍ଟ ଘଣ୍ଟା ମୁର୍ଦ୍ଦଳ ବାଜେ, ଚଉରା ମୂଳରେ ବୃନ୍ଦାବତୀଙ୍କ ପାଖରେ ସଞ୍ଜ ସଲତା ଜଳେ ।

ଗାଆଁରେ ବାର ମାସରେ ତେର ଯାତ ଏବେବି ହେଉଛି । ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳ ମେଲଣ, ରାସନାଚ, ପଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଆଦି । ଆଜି କାଲି ବଡ଼ ଧୂମ ଧାମରେ ହେଉଛି ସବୁ ଜାନଯାତରା । ପୂଜା ଛୁଟିରେ ପିଲାଏ ସହରରୁ ଘରକୁ ଆସନ୍ତି, କଛିଦିନ ପାଇଁ ଗାଆଁ ପୁଣି ଭରପୁର ଲାଗେ, ଗହଳ ଚହଳ ହୁଏ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଖରେ ପାଇ ମାଆ ବାପାଙ୍କର ଗୋଡ଼ ତଳେ ଲାଗେନି । ମାଆ ଜାଣିଥାଏ ପୁଅକୁ କଣ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ବାପାଙ୍କୁ

ଦଶଧର ବଜାର ପଠେଇଦିଏ ଅମୃକଟା ନେଇଆସ, ସମୃକଟା ନେଇଆସ । ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକଥା ସାଇତି ରଖୁଥାଏ ଜେଜେମାଆ । ପାଖରେ ବସି ଏଇଟା ଖାଆ ସେଇଟା ଖାଆ କହି କହି ପେଟପୁରାଇ ଖୁଆଇଦିଏ ପିଲମାନଙ୍କୁ । ହେଲେ ଏ ଖୁସି ବେଶିଦିନ ରହେନ, ଦିନ ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ପରେ ପୁଣି ପିଲମାନେ ସହରକୁ ଫେରିଯାଆନ୍ତି । ଘରବାରୀ ଖାଲିଖାଲି ଲାଗେ, ଘର ଖାଁ ଖାଁ କରି ଗୋଡାଏ । ଗାଆଁ ରସ୍ତା ପୁଣି ଶୁନଶାନ ହୋଇଯାଏ ।

ଗାଆଁ ଏବେ ବଡ଼ ଶୁନ୍ ଶାନ, ଖାଲି ଖାଲି ନଛାଟିଆ ଲାଗେ । ଯୁଆନ ଭେଣ୍ଟିଆ ଯେତେକ ସବୁ କାମପାଇଁ ଗାଆଁଛାଡ଼ି ସହରକୁ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ଗାଆଁ ଏବେ କେବଳ ବୁଢ଼ାବାପା, ବୁଢ଼ିମାଆଙ୍କର ଜିମାରେ ଅଛି । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ି ଯେତେକ କେବଳ ଘରକୁ ଜଗିରହିଛନ୍ତି । ସଞ୍ଜ ହେଲେ କେହି ଆଉ ଘରୁ ବାହାରକୁ ଯାଉନା । ଅଗଣାରେ ଦଉଡ଼ିଆ ଖଟଟା ଉପରେ ଆମେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ବସୁ, ଅତୀତର କଥା କହୁ ଶୁଣୁ, ଏଇ ଅଗଣାରେ ପିଲଙ୍କର ଖେଳ କୁଦ, ଗହଳ ଚହଳ କଥା, ଭାଇ ଭଉଣୀର ଖେଳା ଖେଳି, ଛୋଟ ଛୋଟ ଲଢ଼େଇ, ରାଗ ରୁଷା, ମାନ ଅଭିମାନ, ଯାର ତାର ଅଭିଯୋଗ, ପିଲ ମାନଙ୍କର ଛୋଟବେଳର କଥା ମନେପକାଉ, ଗପୁଥିଲେ କଥା ସରେ ନାହିଁ, ସେଇ ସ୍ମୃତି ଟିକକ ପର୍ ଆମ ଅସରନ୍ତି ଖୁସିର ଭଣ୍ଡାର । କେବେ କେବେ ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ଆଲୁଅରେ ପୁରୁଣା ଆଲବମ ଅଣ୍ଟାକୁ, ପିଲଙ୍କ ଫଟୋ ଦେଖୁ ପୁଣି ସେଇ ପୁରୁଣା ଦିନରେ ହଜିଯାଉ ।

ହଉ, କହୁ କହୁ ବହୁତ କଥା କହି ଦେଲିଣି, ଏବେ ମୁଁ ରହୁଛି, ଯେବେ ଆସିବ, ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ରହିବ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ । ବହୁତ ଗପିବା, ରିଗାୟତ ପରେ ଏବେ କରିବାକୁ ଆଉ କିଛି କାମ ବାକି ନାହିଁ । ପୁଅ ଝିଅଙ୍କର ବାହାଘର ସାରିଦେଇଛି । ସେମାନେ ନଜ ନଜ ପରିବାର ନେଇ ସହରରେ ରହୁଛନ୍ତି । ଏଇଠି ଆମେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ଦିଗା ଘର ଜଗିବା ପାଇଁ ରହିଛୁ । ତୁମେ ଆସିଲେ ରେଷେଇ ପାଖରେ ବସିବା, ବହୁତ ଗପିବା, ଭଉଜ ବି ଶୁଣିବ, ଦି' ପଦ ସିଏ ବି କହିବ, ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ଆସିବ । ପୁଣି ଥରେ ଅତୀତକୁ ମନ ଭରି ଜିଇଁବାର ବାହାନା ମିଳିଯିବ ।

*****

କର୍ ସୋୟାର, ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

'ସଖା' ବୋଲି ଡାକିଲ୍ ପରେ

ଦୁର୍ବାଦଳ କରାଲି

ସଖା ବୋଲି

ସଖାବୋଲି ଡାକିଲ୍ ପରେ

ଜୀବନର ସବୁ ଦୁଃଖ

ଅମାପ ଶୋକ, ସନ୍ତାପ

ଭକତିରେ

ନଇଁ ଯାଏ ତୋ ଚରଣରେ |

ତୁମେ କହ

ତମହାତ ରଖୁ ଛାଡ଼ିରେ

ମୀରୁର ହୃଦ ସ୍ଵନ୍ଦନ

କାହିଁକି ବାନ୍ଧିଛୁ ଶ୍ୟାମ

ଦୋଳପ୍ରିୟା

ରାଧାର ପଶତ କାନରେ |

ଲୁଚି କାନ୍ଦ

ଭକତକୁ ଦଣ୍ଡ ମିଳିଲେ

ଭକତର ଭାବ ଜାଣି

ଦାସୀଆ ନଡ଼ିଆ ଘେନ

ଶରଧାରେ

ରଖୁଦିଅ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିରରେ |

ତୁମ ରୂପ

ତମରୂପ ଦେଖିଲ୍ ପରେ

ଦିଶେନା ମତେ ଅନ୍ଧାର

ଶୁଖୁଛି ଅଶ୍ରୁ ଧାର

କେତେଦିନୁ

ଭଇଁଛି ସୁରୁଜ ମୋ ଘରେ |

ଭାବେ ବନ୍ଧା

ଭକତର ଭାବ ଡୋରିରେ

ସେ ଡୋରି କୁ ଟାଣି ମତେ

ରଖ ତୋ ପାଦପଦ୍ମରେ

ତୋର ପାଦ

ଧୋଇଦେବି ନୟନ ନୀରେ |

ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରବନ୍ଧକ

ଭରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନଗମ

ଝରଣା ନବାସ, ବାବୁଆ ବଗିଚା, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା

ବର୍ଷା

ଅଶୋକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ

ଆକାଶ ଆଖୁରୁ ଦରଦୀ ବରଷା ଝରୁଏ ବରଷା ଧାର
ସିକ୍ତ ମହୀରେ ଆଖୁର ଲେତକେ ଟାଣୁଛି ସେ କେତେ ଗାର
ବହଳ ପାଣିରେ ବରଷା ଆଘାତେ ଉଠଇ ଫୋଟକା ଗର୍ବେ
ନମିଷେ ଉଠଇ ନମିଷେ ଲିଭଇ ସୃଷ୍ଟିର ସତ୍ୟତା ଭବେ ।

ଏପଟେ ଝରକା ଫାଙ୍କରେ ବରଷା ଦେଖୁ ପ୍ରିୟା ହୁଏ ଖୁସି
ଭବୁଛି ମନରେ ପ୍ରିୟ ପାଶେ ଯାଇ ଭିଜିବୁ ବର୍ଷାରେ ବସି
ସେପଟେ ବରଷା ଫୋଟକାକୁ ଦେଖୁ ଦୁଃଖୀ ମନ ହୁଏ ଦୁଃଖୀ
କହେ ସେ ଦୁଃଖରେ ଏ କଥାଁ ମୋ ଭଗ୍ୟେ ବିଧାତା ଦେଇଛି ଲେଖି ।

ଉଲ୍ଲାସ ବରଷା ଦେଖୁ ଶିଶୁ ଏଠି ହସୁଛି ଖେଳବା ପାଇଁ
ହାତେ ଗଢ଼ିଥିବା କାଗଜ ଡଙ୍ଗାକୁ ଭସାଇବ ଗୀତ ଗାଇ
ସେପଟେ ବର୍ଷାରେ ନୀରିହ ଶିଶୁଟି କାତୁଅଛି ଘରୁ ପାଣି
ସରଳ ସ୍ୱପ୍ନ ତା ବର୍ଷା ପାଣି ପରି ଲିଭି ଯାଏ କ୍ଷଣି କ୍ଷଣି ।

କହରେ ବରଷା ଏମିତି ତୁ କଥାଁ କା ପାଖେ କେମିତି ଭବ
ତୋ ମନ ସାଥରେ ଯୋଡ଼ି ସବୁମନ ତଳାଇ ଭବର ନାବ ।

ଶିକ୍ଷକ, ଗୋବିନ୍ଦପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭେଦିଗାଁ, ଗଞ୍ଜାମ

ଆଶା ସୂର୍ଯ୍ୟ

ଅଶୋକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ

ସଞ୍ଜର ଅନ୍ଧାରରେ
ବଡ଼ବଡ଼ ନୟନରେ ଚାନ୍ଦକୁ ଚାହିଁଲି
ଦେଖିଲି ଚନ୍ଦ୍ରକାରଟିଏ
ତା'ରି ତୁଳନାରେ ସମଗ୍ର ଜଗତକୁ କଳା ରଙ୍ଗରେ ବୋଳିଦେଉଛି
ହଜି ଯାଉଛି ସମସ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରୁଦ୍ ।
ପ୍ରକୃତିର ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ଶାଢ଼ୀ ଧାରେଧାରେ
ରଂଗହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି
କବିଗଣ ଲେଖି ପାରୁନାହାନ୍ତି କବିତା
ଚନ୍ଦ୍ରକର ଆଉ କଳ୍ପନା କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି
ଗୀତିକାର ବୋଲୁନାହିଁ ଆଉ ଗୀତ
କେବଳ ବାସ୍ତବରେ ନୁହେଁ
ଏ ରଙ୍ଗ କଳ୍ପନାରେ ମଧ୍ୟ ରଚନାଲିଖି ।
କିଛିକ୍ଷଣ ମର୍ମେମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରି ଅନ୍ଧାରର
ନା କଳ୍ପନା ନା ସୁନ୍ଦରତାର ଆଶା
ସବୁରି ତ ରୂପ ଗୋଟାଏ
କାହାର ରଙ୍ଗ ନାହିଁ ନା ତୁଳନା
ସମସ୍ତେ ସମାନ ।

ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ବିଚଳିତ କଲୁ
ତୁଳିଟି ଏତେ ଶକ୍ତ ହେଲେ
ତାରି ରଙ୍ଗରେ ବୋଲି ପାରୁନାହିଁ ଆକାଶକୁ
ଯେତେବୋଲିଲେ ବି ଗୋଟାଏ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ କେତୋଟି ତାରା
ଦବଦବ ଜଳୁଛନ୍ତି
ଲିଭେଇ ପାରୁନ ସେ ତୁଳି
ସେମାନେ ବୋଧେ ଜାଣିଛନ୍ତି ତୁଳିର ରଙ୍ଗ ସରିଆସୁଛି
ଆଉ କିଛି କ୍ଷଣ ଅପେକ୍ଷା କଲେ
ପୁଣିଥରେ କଳାରଙ୍ଗ ଉପରେ ନୂତନ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଜିପାରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ କଲ୍ୟାଣସିଂହପୁର,
ରଞ୍ଜିତା

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର
ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହାନ୍ତି

ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମିଲୁ ପ୍ରକୃତି କୋଳେ
ତା' ଶ୍ଵାସେ ହାଣିଲୁ ବୃକ୍ଷ ସମୂଳେ
ପ୍ରକୃତି ରହିଲୁ କ୍ରମନରତ
ତା' ଭରଣେ ମାଗେ ମାନବ ରକ୍ତ ।।
ପ୍ରକୃତି ତାଣ୍ଡବ ଆରମ୍ଭ କଲୁ
ମହାବାତ୍ୟା କେତେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଲୁ
ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ ସେ ବାତ୍ୟା ମଧ୍ୟେ
ଆତ୍ମୀୟ ବିରହେ ବାହୁନ କାନ୍ଦେ ।।
କରୁଣାମୟୀ ସେ ପ୍ରକୃତିରାଣୀ
ଧରୁ ରଖୁଥିଲୁ ଢାଳି ଓଢଣି
ମୂଲ୍ୟହୀନ ମୁଦେ ମୁଦ ମନୁଷ୍ୟ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵକୁ ନଜ କରେ ବିନାଶ ।।
ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ହିତରେ ବରଷେ ବାରି
ବରଷା ବରଷେ ବୃକ୍ଷ ଆଧାରି

ଅଳ୍ପବୃକ୍ଷେ ହେଲୁ ସ୍ଵଳ୍ପ ବରଷା
ସର୍ବପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଏ ବଡ଼ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ।।
ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଅଟେ ପ୍ରକୃତି
ଅକଳତ ଅଟେ ତା' ଦିବ୍ୟଭୂତୀ
ଆସହେ କରିବା ଏକମ୍ବର-ପଣ
ସତ୍ଵରେ କରିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ।।
ସ୍ତ୍ରୀଜିତ କରିବା ଧରୁ ଶ୍ୟାମଳ
ପ୍ରକୃତି ପୁଲକ ହେବ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ
ଭାଳଦେବ ଖୁସି ପ୍ରକୃତିରାଣୀ
ଆନନ୍ଦେ ଇତର ହସିବ ପୁଣି ।।
କେହି ନୋହଇ ପ୍ରକୃତି ସମାନ
ଏହିତ ଦେବତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟଦାନ ।।

ସୌରୀପାଲି, ଖଟଖଟିଆ, ବୌଦ୍ଧ

ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ

ଅମ୍ବିକା ସ୍ୱାଇଁ

ଆଜି ଯାଏ ଭୁଲି ପାରୁନି, ସେ ଦିନର ଘଟଣା । ଅଫିସ ରୁ ଫେରୁଥାଏ ଅଟୋ ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ରାସ୍ତା ପାରି ହେବା ସମୟରେ ଏକ ବାଇକ୍ ରେ ଡିନି ଜଣ ଯୁବକ କୁଆଡ଼େ ଥିଲେ କେଜାଣି ମଝି ରାସ୍ତାରେ, ମୋ ଆଡ଼କୁ ହଠାତ୍ ପବନ ବେଗରେ ମାଡ଼ି ଆସିଲେ । ମୁଁ କିଛି ଭାବିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ମୋତେ ଧକ୍କା ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । ରାସ୍ତାର ସେପଟେ ଏକ ଛୋଟ ପିଲଟି ବଡ଼ ପାଟି କରି ହେ, ପ୍ରଭୁ ରକ୍ଷାକର କହି ମୋ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲା, ମୋ ହାତ ଧରି ଉଠାଇ ଦେଲା । କହିଲା ମାତାମ ଏବେ ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ଯେ ? ଭଗବାନ୍ ଆପଣଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରି ଦେଲେ । କହିଲି ହଁ ବେଗା ତୁମର ସେ ସରଳ ମନ ର ବ୍ୟାକୁଳତା ପଣ ର ବିକଳ ଡାକ ବୋଧେ ଭଗବାନ୍ ଶୁଣିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏତେ ବଡ଼ ଆକ୍ଷତେନ ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ଗଲି, ମରୁ ମରୁ ବଞ୍ଚିଗଲି । ଆଜିକାଲି ର ପିଲଟ ଗାଡ଼ିଖଣ୍ଡେ ହାତରେ ପାଇଗଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ମାନୁ ନାହାନ୍ତି । ତୁମେ ବଡ଼ ହେଲେ ଏମିତି ବେପରୁଆଭାବେ କେବେ ବି ଗାଡ଼ି ଚଲେଇବନି, କଣ କହୁଛ ବେଗା ? ହଁ ମାତାମ୍ କେବେ ବି ନୁହେଁ ।

ଏମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ରାସ୍ତା ଆର ପଟକୁ ଏକା ସଙ୍ଗେ ଦୁହେଁ ଏକା ରାସ୍ତା ରେ କଥା ହୋଇ ଚାଲିଲୁ ପରସ୍ପର । ତା'ସହିତ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ରୁ ଜାଣିଲି ସେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢ଼ୁଛି । ୧୧/ ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସ ହେବ । କହିଲା ମାତାମ୍ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁଦିନେ ୪ ଟା ବେଳେ ଟିଉସନ୍ ଗଲୁ ବେଳେ ଦେଖେ । ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହୁଏ କଥା ହେବାକୁ ହେଲେ କଥା ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଭାରି ଡର ଲାଗେ, ସାହସ ହୁଏ ନାହିଁ । ମନରେ ମୋର କେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ଭଙ୍ଗି ମାରେ । ପଚାରିବି, ପଚାରିବି ଭାବି ରହି ଯାଏ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ । ସେ ବୋଧେ ମୋ ମନ କଥା ଜାଣିପାରି ଆପଣଙ୍କ ସହ ମୋତେ କଥା ହେବାର ସୁଯୋଗ ଦେଲେ । ଆଜି ମୋତେ ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗୁଛି ମାତାମ୍ ଅନେକ ଦିନ ର ଇଚ୍ଛା ମୋର ପୂରଣ ହେଲା । କହିଲା ସତରେ, ମୁଁ ଯେ ଆଜି ଏତେ ଖୁସି ଭାଷା ପାଉନ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା କୁ । ଆଜି ମୋର ବହୁତ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ । ଆପଣଙ୍କ ସହ ଭେଟ ହେଲା

ଏମିତି ଦୂର୍ଯ୍ୟୋଗ ରେ ..କନ୍ଧ ମୋ ପାଇଁ ଏହା ବଡ଼ ସୌଭାଗ୍ୟ । ସବୁ ଦିନ ଦୂରରୁ ଦେଖି ଭବୁଥିଲି ଆପଣ ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇ ଥିବେ । ଆଜି କନ୍ଧ ପାଖରୁ ଅନୁଭବ କରୁଚ ଆପଣ କେତେ ଭଲ ସ୍ନେହୀ ମଣିଷ ଟିଏ । ଯାହା ହେଉ ଭଗବାନ ଜ୍ଞ ଦୟାରୁ ଆଜି ଆପଣ ଜ୍ଞ ସହ କଥା ହେବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା ।

ମୁଁ କହିଲି ଆଜ୍ଞା !!!!! ତେବେ କ"ଣ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ମୋ ସହ କଥା ହେବାକୁ ? କହିଲୁ ମାତାମ ମୁଁ ଜାଣିନି, କନ୍ଧ ଆପଣ ଜ୍ଞ ଦେଖିଲେ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗେ ଆପଣ ଯେମିତି ମୋର କଏ ଅତି ନିଜର ପରି ମନେ ହୁଏ । କିଛି ବୁଝି ପାରିଲିନି ପିଲାଟି ଏମିତି କହିବା ର କାରଣ କ"ଣ ? ତତ୍ କ୍ଷଣାତ ତାକୁ ପଚାରିଲି ବେଗା ତୁମ ଘରେ ସବୁ କଏ ଅଛନ୍ତି ? କହିଲୁ ମୋ ବାବା ମାଆ, ଆଉ ମୁଁ । ତେବେ ତୁମେ କଣ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ? ହୁ!! ଏମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ଆମ ଘରକୁ ଯିବା ରାସ୍ତା ର ଛକ ର ବାମହାଡ଼ି ତା ଘରକୁ ଯିବା ରାସ୍ତା ପଡ଼ିଲୁ ମୋତେ ବିନମ୍ର ନମସ୍କାରଟି ପକାଇ ଯିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲୁ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତା" ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ରଖି ତାକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲି । ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ି ଭଲ ମଣିଷ ଟି ହେବାର ସଂକଳ୍ପ ରେ... ହୁଁ ବେଗା ଶୁଣ ଜୀବନ ରେ ବଡ଼ ଚାଲି କରି ବଡ଼ ମଣିଷ ଟି ନ ହୋଇ ପାରିଲେ ବି ସବୁବେଳେ ମନେ ରଖିବ ଭଲ ମଣିଷ ଟି ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ହୁଁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ନିଶ୍ଚୟ ମୁଁ ଭଲ ମଣିଷ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଏମିତି ଥାଉ ।

ମାତାମ ଗୋଟେ କଥା କହିବି ? କୁହ ବେଗା । ଜାଣିଛନ୍ତି ନା ମୋର ନିଜ ମା ନାହିଁ, ମୁଁ ଟିକେ ଛୋଟ ଥିଲାବେଳେ ମୋ ମା"ର ଦେହ ଖରାପ ଥିଲା ସେ ହସ୍ପିଟାଲ ରେ ମରିଗଲା । ମୋ ବାପା ଆଉ ଥରେ ବାହା ହେଲେ, ମୋ ମାଆ" କଥା ସବୁବେଳେ ମୋର ଭାରି ମନେ ପଡ଼ୁଛି । ଓଃ!!

କାହିଁକି କେଜାଣି ତା"ଠାରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ମନଟା ଭାରି ବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗିଲା । ଏତିକି ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଲି, ହଉ ବେଗା ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି ମୁଁ କଣ ତୁମ ମା ନୁହେଁ ? ।

କଣ ଭାବିଲୁ କେଜାଣି ମୋ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଟିକେ ମୁରୁକ ହସିଦେଲା । ତା କଅଁଳ ନିଛନ୍ନ ହସରେ କି ଯାଦୁ ଥିଲା କେଜାଣି ! ତା ସ୍ନେହ ର ଆକର୍ଷଣ ରେ ମୁଁ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଗଲି...

ତା"ପର ଦିନ ମୁଁ ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲି ଘରୁ ଠିକ୍ ୪ ଟା ବେଳେ । ରାସ୍ତା ଚାଲୁଚାଲୁ ଟିକେ ଦୂରରୁ ଦେଖିଲି ସେହି ଛକରେ ସେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ମୋତେ ଚାହିଁଛି ଓ

ମୁରୁକ ମୁରୁକ ହସୁଛି । ମୁଁ ତା' ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲି ମାତ୍ରେ ବିନମ୍ର ନମସ୍କାର ଚି ପକାଇଲି ମୁଁ ତାକୁ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ, ପଚାରିଲି ଆରେ ବେଗା ଏଠି ଠିଆ ହୋଇଛ ଯେ ! ହଁ ଆପଣ କ୍ଷୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଥିଲି, ମାତାମ୍ । ମୁଁ ଜାଣିଛି ଆପଣ ଏହି ସମୟ ରେ ଆସିବେ । ଆଜ୍ଞା !!!! କଣ ପାଇଁ ? ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି !!! ନା ମାତାମ୍ କହି ନାହିଁ, ଏମିତି !!! ମୁଁ କହିଲି ଆରେ ବେଗା ମାତ୍ରମ ନୁହେଁ ଆଣ୍ଟି ବୋଲି ତାକ । ହଠାତ୍ ଜିଭ୍ କାମୁଡ଼ି ପକାଇ କହିଲି ଆରେ ବାପରେ ନା ନା ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଣ୍ଟି ବୋଲି କେବେ ତାକବିନି । ଆରେ କାହିଁକି ? ନା କେବେ ନୁହେଁ । ମୁଁ କଣ ବା ତାକୁ କହିବି କହି ବୁଝି ପାରିଲିନି, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି ତା' କଥା ଶୁଣି । ଗଲବେଳେ ତା' ପିଠି ରେ ହାତ ଥାପୁଡ଼େଇ ଆରେ ଚଗଲଟା କହି ଚାଲିଗଲି ।

ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମୁଁ ତାକୁ ଚାଲି ବୋଲି ତାକେ । ସବୁ ଦିନ ସେ ମୋ ଆସିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହି ଥାଏ ଦୁରୁ ରୁ ଦେଖୁ ମୁରୁକ ହସିଦେଇ ନମସ୍କାର ଚିଏ ପକାଇ ମୋ ସହିତ ପାଦ ପକାଇ ଆଗକୁ ଚାଲେ । ଏହା ଏକ ନିତିନିଆ ଘଟଣା ହୋଇଗଲା । ଯଦି କେଉଁଦିନ ସେ ଠିଆ ହୋଇ ନଥାଏ, ମୋ ଆଖି ବି ତାକୁ ଚାହିଁଆଡେ ଖୋଜେ ।

ମୋର ଯେମିତି କହି ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ହଜିଗଲା ପରି ଅନୁଭବ କରେ । କନ୍ତୁ ମୁଁ ଫେରିଲି ବେଳକୁ ଦେଖେ ସେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାଗାରେ ଠିଆ ହୋଇ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ସେ ମୋତେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଦୁଇ ପାଦ ଆଗକୁ ଚାଲିଆସେ । ଆଜି ୪ ଟା ରେ କାହିଁକି ଆସି ନଥିଲ ବୋଲି ପଚାରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆଗତୁରୁ କାରଣ କହି ପକାଏ । ଧିରେ ଧିରେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରେ ମୋ ପ୍ରତି ତାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ଓ ଶୁଭ୍ ଭଲ ପାଇବା ଅଛି । ମୁଁ କେଉଁଦିନ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧିବ କଣ ଗହଣା ଲଗେଇଛି, କେଉଁଦିନ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିସୁଛି ସବୁ ର ତର୍ଜମା ସେ କରେ । ମୁଁ କନ୍ତୁ ତା ଠାରୁ ଏମିତି କଥା ଶୁଣି ବି ଚାଲିକ କହି କହି ପାରେନି । କାରଣ ଏତେ ଛୋଟ ପିଲାଟି ଏତେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ କହୁଛି, କହି କହିଲେ କାଳେ ତା'ମନରେ କଷ୍ଟ ହେବ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ବି ସ୍ନେହରେ ତା' ଗାଲରେ ହାତ ମାରି ଦୁଷ୍ଟଟିଏ କହି ଚାଲିଯାଏ । ସେ ବି ଫୁଲେଇ ହୋଇ କଅଁଳ ସ୍ଵରରେ କହି ପକାଏ ମାତାମ୍ ମୁଁ ମୋତେ ଦୁଷ୍ଟ ନୁହେଁ ମୁଁ ପୁରୁ ଭଲ ପିଲା ଚିଏ । ମୁଁ କହେ ଭଲ ପିଲା ନା ଆହୁରି କଣ !!! ତୁ ପୁରୁ ଦୁଷ୍ଟ ଚେ ....ଏମିତି କହି କେତେ ଥର ଯେ ତା'କାନ ମୋଡ଼ିଥିବି ହିସାବ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ଅଭିମାନ ରେ କହିବ ହଉ ମାତାମ୍ ଆଉ ଆପଣଙ୍କୁ କହି କହିବିନି । କନ୍ତୁ ପୁଣି ତା'ପର ଦିନ ସେହି ଏକାକଥା । ମାତାମ ସତରେ ଆପଣ ଆଜି

ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦିସୁଛନ୍ତି, ଆଜି ଏଇ ତ୍ରେସ ଟା ନା ଆପଣ ଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ମାନୁଛି । ଏମିତି ନତି ଦିନ ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ ଓ କଥା କର୍ତ୍ତାରେ ଦୀର୍ଘ ଦୁଇ ବର୍ଷ କଟି ଗଲ୍ କପରି ସମୟ ଜଣା ପଡ଼ିଲାନ ।

ଭଲ ଭାବେ ମନେ ଅଛି ଦିନକର କଥା ....ସେଦିନ ମୁଁ ଭଲ ପାଟ ଶାଢ଼ିଟିଏ ପିନ୍ଧି ପଥର ସେଟିଂ ସୁନା ହାର ଓ କାନ ର ଲଗାଇ ସଜେଇ ହୋଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଥାଏ । ଚକସ୍ତ୍ରା କେନ୍ଦ୍ର ରେ ନତି ଦିନଆ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ସାରି ସେହି କେନ୍ଦ୍ର ରୁ ଏକା ଥରେ ଯିବି ମୋ ସାଙ୍ଗ ଭଉଣୀ ର ବାହାଘର ରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ । ମୁଁ ଗୁଲିଥାଏ ଗୁସ୍ତା ରେ ସେ ଚଗଲ୍ ଦୂରରୁ ଦେଖୁ ଆଁ କରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୟନ ରେ ଗୁହିଁ ରହିଥାଏ ।

ମୁଁ ପାଖକୁ ଗଲ୍ ମାତ୍ରେ ନମସ୍କାର ଚି ପକାଇ କହି ପକାଇଲ୍, ମାତାମ୍ ଆଜି କଣ ଦିଶୁଛନ୍ତି !!!! ପୁରୁ ସ୍ୱର୍ଗ ର ପରୀ । ହେ, ହେ ଚଗଲ୍ ତୁମକୁ ମାଡ଼ ଦରକାର । ହୁଁ ମାରନ୍ତୁ ପଛେ ମୋତେ କନ୍ତୁ ସତ କଥା ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ପଛରେ ଚୋର ପଡ଼ି ଯିବେ ...ହଉ ହଉ ଚୋର ପକନ୍ତୁ ତୁମେ କଛି ଚକ୍ରା କରନ ମୁଁ ପୋଲିସ କୁ ଡାକ ଦେବିନ...!!! ଏହା କହି ସ୍ଥିତହାସ୍ୟଟିଏ ଦେଇ ମୋ କାମରେ ମୁଁ ଗୁଲି ଗଲି ।

ତା'ପର ଦିନ ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ମୁଁ ଆସିଲ୍ ବେଳକୁ ସବୁଦିନ ପରି ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି । ମୋତେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ମୋ ହାତକୁ ଏକ **dairy milk** ଚକୋଲେଟ ଚି ବଜାଇ ଦେଇ କହିଲ୍ ମାତାମ୍ ଆଜି ମୋର ଜନ୍ମଦିନ । ମୁଁ ଏକଥା ଶୁଣି ତାକୁ" ଜନ୍ମ ଦିନର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇ, ଯେତିକି ଖୁସି ହୋଇଥିଲି, ବେଶି ଦୁଃଖିତ ହୋଇଥିଲି ଅଭିମାନ, ରାଗ ମିଶା ସ୍ୱରରେ ତାକୁ କହିଥିଲି ଆରେ ବେଟା ତୁମେ ମୋତେ କାଲି କହିଲନ କାହିଁକି? ତୁମ ପାଇଁ ମୁଁ କଛି ଗିଫ୍ଟ ଆଣି ଥାନ୍ତି, ମୁଁ ତୁମ ସହ ଆଜିଠୁ ଆଉ କଥା ହେବିନ । ମନ ଦୁଃଖ କରି କହିଲ୍ ମାତାମ୍ ସେମିତି କୁହନ୍ତୁ ନ । ଆପଣ ମୋ ସହ କଥା ନ ହେଲେ

ନା ! ମୁଁ ମରିଯିବି । ମୁଁ ତା' ମୁହଁରୁ ଏପରି ଅମଙ୍ଗଳଆ କଥା ଶୁଣି ଚମକ ପଡ଼ିଥିଲି, ତା'ପାଟିରେ ହାତ ଦେଇ ତାକୁ ଅଟକାଇ ଥିଲି...ସେ ଦିନ ମୋ ଆଖି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଯାଇଥିଲ୍ । ଅଜାଣତରେ ମୋ ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ବୁନ୍ଦା ବୋହି ଆସିଥିଲ୍ । ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲି ସତରେ ସେ କେତେ ଭଲ ପାଏ ମୋତେ...!! ମୋ ପାଟିରୁ ବାହାରି ଆସିଥିଲ୍ ସେମିତି କାଳ କଥା କୁହନ୍ତିନ ରେ ଚଗଲ୍....ଏହା କହୁ କହୁ ସେ କହି ପକାଇଲ୍ ଆପଣ ସତ କୁହନ୍ତୁ ମୋ ସହ ଅପତ କରି ବେନ ତ ? ଆରେ ବେଟା ନା "ରେ ବିଲକୁଲ୍ ନୁହେଁ

ମୋ ସୁନା ଗେହ୍ଲା ଚଗଲ କୁ ଛାଡ଼ି କଣ ମୁଁ ରହି ପାରିବି !!!!! ଏହା କହି ତା ଗାଲ କୁ ଗେଲରେ ଟାଣିଦେଲ ଭିତରେ ଜାଣିଲି ତା" ଦେହ ଖୁବ୍ ତାତିଛି । ପଗୁରିଲି ଆରେ ତୋ ଦେହ କଣ ଏତେ ତାତିଛି ?

କହିଲୁ ମ୍ୟାଡାମ୍ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଟିକେ ବିଛୁଟ ଥଣ୍ଡା ଧରିଛି ତ, ସେଥିପାଇଁ ଦେହ ବୋଧେ ଭଣ୍ଡୁମ ଅଛି । ହଉ ତେବେ ଆସ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ସିଦ୍ଧ ଚକ୍ରା କେନ୍ଦ୍ରକୁ । ସେଇଠି ତୁମକୁ **treatment** କରି ଦେବି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଲ ହୋଇ ଯିବ । କହିଲୁ ନାହିଁ ମାଡାମ ମୋର ଚିତ୍ତସନ୍ ଅଛି ତ ମୁଁ ଗଲେ ଡେରି ହୋଇଯିବ । ସାର ରୁଗିବେ । ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ ମୁଁ ମେଡିସିନ୍ ଦୋକାନ ରୁ ଗୋଟେ **crocin** କଣି ଖାଇଦେବି ଜର ଥଣ୍ଡା ସବୁ ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଆପଣ ଚକ୍ରା କରନ୍ତୁ ନ । ମୁଁ କହିଲି ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି । **Take care** ମୁଁ ଆସୁଛି ବେଟା । କହିଲୁ ମାଡାମ ଗୋଟେ କଥା କହିବି ? ମୁଁ କହିଲି କଣ କୁହ ? ଆପଣଙ୍କ ଫୋନ ନମ୍ବର ଟିକେ ଦେବେ । ମୁଁ କହିଲି ହଁ ଦେବିନି କାହିଁକି ରେ ..ଏହା କହି ଭ୍ୟାନଟି ବ୍ୟାଗ୍ ରୁ କାଗଜ କଲମ ବାହାର କଲୁ ଭିତରେ ଆମ ଚକ୍ରା କେନ୍ଦ୍ର ରୁ ଜଣେ ପେସେଣ୍ଟଙ୍କ ର ଫୋନ ଆସିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସହ କଥା ହୋଇ ହୋଇ ଚାଲି ଆସିଲି । ତାକୁ କହିଲି କାଲି ଗୋଟେ କାଗଜ ରେ ଲେଖି ଆଣିଥିବି ନମ୍ବର କାଲି ଦେବି । ସେ କହିଲୁ ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି ।

ଏହା କହି ଆମେ ନଜ ନଜ କାମରେ ଚାଲିଗଲୁ । ମୁଁ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଘରକୁ ଚାଲି ଟା ଗା ରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖେତ ମୋ ହଜବ୍ୟାଣ୍ଡ ଗେର୍ ପାଖରେ ମୋ ଆସିବା ବାଟକୁ ଖୁବ୍ ଭକ୍ଷଣର ସହ ଚାଲି ରହିଛନ୍ତି । ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ କହି ପକାଇଲେ ହଁ ଶୁଣ ମୋର ଡେପୁଟେସନ ରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ଅନର୍ଭିଶ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ । ତେଣୁ ଜିନିଷ ପତ୍ର ପ୍ୟାକ୍ କର । ଆସନ୍ତା ସୋମବାରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା । ଫ୍ଲାଇଟ୍ ଟିକେଟ ବି ହୋଇ ଯାଇଛି । ମୁଁ ଶୁଣି ଆଶଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ହେଲି । ଆରେ ଏମିତି ହଠାତ ହଠାତ କଣ ଯେ? ଯାହା ବି ହେଉ ଅଫିସ ର ଆଦେଶକୁ ମାନବାକୁ ହେବ, ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ । ସେହି ସମୟରୁ ହିଁ ମାନସିକ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା ପାଇଁ ।

ତା"ପର ଦିନ ଚଗଲକୁ ଫୋନ ନମ୍ବର ଦେବି ଓ ଆମର ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା କଥା ଜଣାଇବି ବୋଲି ଏକ ଦୁଇ ମନରେ ସଜ୍ଜାପି ହେଲି । ସେ ମୋ ଯିବା କଥାକୁ କପରି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବ କି ନାହିଁ ବୋଲି ମନରେ ଅନେକ ଭାବନା ଆସୁଥାଏ । ଯାହା ବି ହେଉ ସବୁଦିନ ପରି ଅପରାହ୍ଣ ୪ ଟାରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲି, ମୋ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ । ସେଦିନ ଦେଖୁଲି ସବୁଦିନ ପରି ଚଗଲ ମୋତେ ଚାହିଁ ସେଠି ଠିଆ ହୋଇ ନାହିଁ । ଚାହିଁଆଡେ ଆଖି ବୁଲେଇ, ଭଲ

ଭବରେ ଦେଖି ନେଲି । ସେଦିନ ଆଉ ଚଗଲର ଦେଖା ପାଇଲିନ । ଭାବିଲି ତା" ପର ଦିନ ଚଗଲ ସହ ଦେଖାହେବ ତାହା ବି ହେଲାନ । ଏମିତି ଅପେକ୍ଷାରେ ଅପେକ୍ଷାରେ ୫ ଦିନ କଟିଗଲା । ହେଲେ ତାକୁ ଦେଖା ନକରି ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଚାଲିଗଲି । କନ୍ୟ ମନ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଲା । ତାକୁ ମନରେ ଭାବି ଭାବି ଦିଲ୍ଲୀ ରେ କଛି ବର୍ଷ କଟିଗଲା । ଅନେକ ସମୟରେ ତା"କଥା ମନେ ପଡେ । ଦିଲ୍ଲୀ ରୁ ଫେରିବା ପରେ ଭାବିଥିଲି, ମୋ ସ୍ନେହର ଚଗଲକୁ ମୁଁ ପୁଣି ପାଇ ଯିବି । କନ୍ୟ ଆଜିଯାଏ ତାକୁ ଆଉ ପାଇନାହିଁ । ମୋ ଆଖିରେ ତା"ଦରୋତି ହସ ଦିଶି ଯାଉଛି । ତା" ବୁଲୁ ବୁଲିଆ ଚଗଲିଆ କଥା ମୋ କାନରେ ଯେମିତି ବାର ବାର ଶୁଭି ଯାଉଛି । ତା"ର ସେହି ନରୀହ ଚକ୍ଷୁ ପଟଲ ର ଗୁହାଣୀ ମୋ ସାମ୍ନାରେ ଯେମିତି ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନାଚ ଯାଉଛି !!! । ଆବେଗ ଭର ମନ ରେ ମୁଁ ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି, ଗୁହଁ ରହିଛି । ହୃଦ ସ୍ପନ୍ଦନ ବଢ଼ି ଯାଉଛି, ମନର ଆଶଙ୍କା ବାର ବାର ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଛି ଆମ୍ଭା କୁ । ତା"ର କଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇନ ତ !!?

ଆରେ ଚଗଲ ତୁ କୁଆଡେ ଗଲୁ ରେ ? ତୋ ପ୍ରିୟ ମାଡ଼ାମ କୁ ଭୁଲି ତୁ କେମିତି ରହିଛୁ ରେ ...!!! ତୋର ମନେ ପଡୁନ ମୋ କଥା ? ମୋର କନ୍ୟ ତୋ କଥା ସବୁବେଳେ ମନେ ପଡୁଛି । ଏ ଆଖି ତୋତେ ସବୁଆଡେ ଖୋଜୁଛି, ଏ ସହରର ଗଳ କନ୍ୟ ରେ, ପ୍ରତି ଜାଗାରେ, ହେଲେ ତୁ ଦେଖା ଦେଉନୁ । କାହିଁକି ବା ଦେଖା ଦେବୁ !!! ତୁ କଣ ଆଉ ମୋତେ ମନେ ରଖୁଥିବୁ ? ତୁ ତ ଏବେ ବଡ଼ ହୋଇ ଯିବୁଣି କଲେଜ ରେ ପାଠବୁଣି । କେତେ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀଙ୍କ ମେଳରେ ମିଶୁଥିବୁ ମଜା ମାଜଲିସ୍ କରୁଥିବୁ । ତୋ କଣୋର

ମନରେ କେତେ ଚଗଲମି, ଚପଳା , ଧସେଇ ପଶୁଥିବ ...ତୋ ମନ ରେ କେତେ ନୂତନ ଶିହରଣ ଜାଗୁଥିବ, ପାଠ ପଢ଼ିବୁ, ଭଲ ଚାକରୀ କରିବୁ, କେତେ ବାସ୍ତବ ଅବାସ୍ତବ ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ରହି ଥିବୁ । ଫୁଲ ବଗିଚାରେ ପ୍ରଜାପତି ଙ୍କ ମେଳରେ ଘୁରି ବୁଲୁ ଥିବୁ ... । ତୁ ବା କାହିଁ ମୋତେ ମନେ ପକେଇବୁ !!! ମୁଁ ତୋର କଏ କ? ମୁଁ ଯଦି ତୋର ଆପଣାର ହୋଇଥାନ୍ତି ତୁ କଣ୍ଠୋତେ ଭୁଲି ରହି ଥାନ୍ତି ? ଆରେ ଏସବୁ ମୁଁ କଣ କହୁଛି ମ !!!!! ମୁଁ ଆଜି ତୋ ସ୍ଥିତି ପରିସ୍ଥିତି କୁ ନେଇ ବହୁତ ଚକ୍ରିତ .....!!

ଭବୁଥିଲି ଦିଲ୍ଲୀ ରୁ ଆସିଲା ପରେ ତୋ ସହ ମୋର ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖା ହେବ, ହେଲେ ...!
 ନା !! ଆଜି ଯାଏଁ ଦେଖା ହେଲା ନାହିଁ । ତୁ ଭଲରେ ଅଛୁ ତ ଚଗଲ ? ମୋ ମନରେ ଆଜି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଚୀ !!!!! ସେଦିନ ତୋତେ ମୋ ଫୋନ ନମ୍ବରଟି ନଦେଇ

ରୁଲିଗଲି ସେଥିପାଇଁ ମୋ ଉପରେ ରାଗିକ ଏତେ ବଡ଼ ନଷ୍ଟି ନେଇ ଗଲୁ । ମୋତେ ଦେଖା ନ କରିବାର ସଙ୍କଳରେ ରହି ଗଲୁ ?

ନା ଆଉ କଛି !!!!! ସତ ରେ ଚଗଲୁ ମୁଁ ବହୁତ ବଡ଼ ଦୋଷୀ ତୋ ପାଖରେ.... ମୁଁ ଆଜି ହାରି ଯାଇଛି ରେ !!! ନଜକୁ କ୍ଷମା କରି ପାରୁନି, ସେଦିନ ଯଦି ତୋତେ ଫୋନ ନମ୍ବର ଚି ଦେଇ ଥାନ୍ତି, କମ୍ପା ତୋ ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଚି ମୁଁ ରଖି ଥାଆନ୍ତି ତେବେ ଆଜି ମୁଁ ତୋତେ ଅନ୍ଧ ପରି ଚର୍ଚ୍ଚଦିଗରେ ଅଣ୍ଟାଳ ବୁଲି ନଥାନ୍ତି ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି....ଏମିତି ମାୟା ଡୋରି ରେ ମୋତେବାନ୍ଧି ରଖୁଥିଲୁ । ପୁଣି ଏମିତି ଭାବରେ ସେ ଡୋରିର ବନ୍ଧନକୁ ଛିଡ଼ାଇ କୁଆଡ଼େ ହଜି ଗଲୁ ତୁ?

ଆଜି ମୋ ମନରେ ଭଙ୍ଗି ମାରୁଛି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ !!! ତୁ କି ମାୟା ମୋ ସହ ଲଗେଇ ଥିଲୁ, କାହିଁକି ମୋତେ ଏତେ ଭଲ ପାଉଥିଲୁ... କି ସୁଖ ପାଉଥିଲୁ କି ଶାନ୍ତି ପାଉଥିଲୁ । ପୁଣି ହଠାତ୍ ଏମିତି ମୋତେ ପର କରି ମୋ ସହ ଲୁଚକାଳ ଖେଳିଲୁ ଯେ ମୋତେ ଆଉ ଧର ଦେଲୁନି । ସାତ ପର କରି କୁଆଡ଼େ ଲୁଚଗଲୁ । ମୁଁ ଆଖିରେ ଅନ୍ଧ ପୁଗୁଳ ବାନ୍ଧି ତୋତେ ଅଣ୍ଟାଳ ବୁଲୁଛି ବିରାଟ ପୃଥିବୀ ର କୋଣ ଅନୁକୋଣ । ତୁ ଯାହାକୁ ଏତେ ଭଲ ପାଉଥିଲୁ ଦିନେ ନ ଦେଖିଲେ ତୋ ପାଠ ପଢ଼ାରେ ଖାଇବା ପିଇବା ରେ ମନ ଲଗୁ ନଥିଲା ବୋଲି, କେତେ ଧର କହିଥିବୁ ମୋତେ !! ତୁ ପୁଣି ତାକୁ କଛି ନ ଜଣେଇ କାହିଁକି ତା" ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଗଲୁ ? ଏବେ କେଉଁଠାରେ ଅଛୁ, କେମିତି ଅଛୁ ? ତୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଅଛୁ ନା ଚଗଲୁ ? କେବେ ପୁଣି ଫେରି ଆସିବୁ ମୋ ପାଖକୁ ସେହି ମାୟା ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ଦେବା ପାଇଁ..ମୋତେ.!! ମୋ କୋହ ଭର ହୃଦୟରେ ପାଗଲିନ ପରି ଆପେକ୍ଷା କରିଛି ଆଦର ରେ କୋଳେଇ ନେବା ପାଇଁ ତୋତେ !!!!!

ମୋ ସୁନା ଚଗଲୁ ଟା ମୋ ଧନ ତୁ ମୋ ପାଖକୁ ଫେରି ଆ ରେ.....ତୋ ପ୍ରିୟ ମାତାମ କୁ ଭୁଲି ତୁ କେମିତି ରହିଛୁ ରେ ? ମୁଁ କଣ ତୋର ସେହି ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଅମୃତ ମୟୀ ମା"ର ସ୍ନେହ ଦେଇ ପାରିବିନି ତୋତେ.....!!!! ?

ଶ୍ୟାମପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅନୁଚିନ୍ତା

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ମ୍ଳାନ ଆଜି ଶାରଦୀୟ ଶୋଭା
କୁମୁଦ ଓଠରୁ ହଜିଯାଏ ହସ;
ଭୁଲୁଣ୍ଡିତ-ଗଙ୍ଗଶିଉଳ
ଅକାଳରେ ପଡ଼ିଛି ଝାଉଁଳ
ନଦୀପଠା ଜଳାର୍ଣ୍ଣବ;
କାଶତଣ୍ଡୀ ଦିଶୁଛି ଭଦାସ ।
କରୋନାର ସଂକ୍ରମଣ
ଲୁଚିନେଲ୍ ମାନବର ସୁଖ, ଶାନ୍ତି,
ହସ, ଖୁସି ବାଣ୍ଟୁଥିବା ପୂଜା, ପାର୍ବଣକୁ
ଅବସାଦ ମନ ନେଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବାସୀ
କରିଛି ପ୍ରତୀକ୍ଷା;
ମହିଷା-ମର୍ଦ୍ଦିନୀଙ୍କର ଫେରିବା ପଥକୁ ।
ପୃଥିବୀର ଅଗଣିତ ନର
ମହାମାରୀ କରୋନାର ହୋଇଛି ଶିକାର;
ପାଉନ ନସ୍ତାର, କବଳରୁ ତାର;
ହରାଉଛି ଜୀବନଜୀବିକା;
ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନଙ୍କ ମୃତ ଦେହ -
ପାରୁନାହିଁ ଛୁଇଁ;
ପାରୁନାହିଁ କରି ତାଙ୍କ ଶବକୁ ସକାର ।
ମୋ କୁଳର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ-
ଦୁର୍ଗତି-ନାଶିନୀ-ଦୁର୍ଗା-ମାଆ ମୋର,

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ କରୁଛି ପ୍ରୟାସ;
 ମାରୁଅଛି ଏହି ଭିକ୍ଷା,
 ତୋ ସୃଷ୍ଟିକୁ କର ରକ୍ଷା,
 କରୋନାକୁ କରି ମାତା! - ସମୂଳେ ବିନାଶ ।
 ଘଣ୍ଟ ଘୋଡେଇ ରଖୁଥା-ସମସ୍ତଙ୍କୁ;
 ସୁରକ୍ଷିତ, ପ୍ରଶସ୍ତ ତୋ ପଶତ କାନରେ;
 କଲ୍ୟାଣମୟୀ-ଜନନୀ! ଆଶିଷ-ଝରାଇଦିଅ -
 ଅସହାୟ-ତୋ ସନ୍ତାନ ଶିରେ ।
 ମନ୍ଦିର, ମସଜିଦ, ଗୀର୍ଜା ଶୂନ୍ୟ ଆଜି-
 ଶୂନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁଣି ଶୂନ୍ୟ ଦେବାଳୟ;
 ମଣିଷ ପାଉନ ଖୋଜି-କରୋନାର ପ୍ରତିକାର;
 କରୋନାକୁ ରୋକବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପାୟ ।
 ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଭରି ଦିଅ ପୁନଶ୍ଚ ସୃଷ୍ଟିରେ;
 ଆଶାର ବର୍ତ୍ତିକା ଜାଳଦିଅ
 ମୃତ-ସଞ୍ଜିବନୀ କରେଗୋ ! ସିଞ୍ଚନ;
 ଭକ୍ତି-ପୂତ-ଚତ୍ରେ ମୁହିଁ-କରେ ନବେଦନ;
 ଶାରଦୀୟ-ଅନୁଚିନ୍ତା କର ମୋ ପୂରଣ,
 କବିତାର ଅର୍ଘ୍ୟ ମୁହିଁ ପାଦେ ତୋର କରୁଛି ଅର୍ପଣ ॥

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ,
 ରାଉଲକେଲ୍, ଓଡ଼ିଶା

ଭଗ୍ନ ଅଭିସାର

ଅଧ୍ୟାପକ ଶରତ କୁମାର ଦାସ

ଯାହା କଛି ବାକ ଅଛି
ଜଣା କ ଅଜଣା ଅବା ଶୁଣା କ ଅଶୁଣା
କହିଦିଅ କାନେ ମୋର
ତୁପି ତୁପି ଗୋପନରେ ଆସି
ପାଉଁଶିଆ ଲଗିଲଣି ଅନ୍ଧକାର
ଲିଭିଲେଣି ସରଗରେ ତାର୍
ପାହିବାକୁ ରୁଚି ଆଉ ଅଳ୍ପ ବାକ ଅଛି ।

ଯେତେ ମାନ ଅଭିମାନ ତୁମ
ଅଜାଡିଦିଅ ମୋ ହାତ ପାପୁଲିରେ
ସନ୍ତର୍ପଣେ ମିଠା ମିଠା ମଧୁର ଆଳପେ
ଯଦି କଛି ବାକ ଅଛି ଅବରୁଦ୍ଧ ଛାତି ତଳେ
କାହିଁକି ନା ସରିଲଣି ବାଟ
ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ଧୀରେ ଧୀରେ ନକଟ ହେଲଣି ।

ଝଡିଲଣି ଫୁଲ ଗୋଟି ଗୋଟି
ବହିଲଣି ଅଣରୁଣ ବାଆ
ଭଞ୍ଜିଲଣି ବାଲିଘର
ଚୁନା ଚୁନା ସ୍ୱପ୍ନର ସମ୍ଭାର
ଢାଳିଲଣି ଆଖି ପତା
କାହିଁ କେତେବେଳୁ
ଅମ୍ଭୁତ ଯୁଗର ନଦ ସବାର ହେଲଣି ।

ରଙ୍ଗ ଆଉ ମାଖ ନାହିଁ
ତୁଳୀ ଆଉ ଧର ନାହିଁ
ଦିଅ ନାହିଁ ଜୀବନ୍ୟାସ ନର୍ତ୍ତୀବ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ
ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ଯେତେ ଦିଅ ଧୀରେ ଫିଙ୍ଗି
ସମୁଦ୍ରର ଉତ୍ତାଳ ନାଭିକୁ ।

ଲେଡା ନାହିଁ ଆଉ ଗୋପନ ପ୍ରଣୟ
ଗୋପନ ବିଜୟ, ସିନ୍ଧୁ ଅଭିସାର
ରାଗ ଅନୁରାଗ ହସ ଅବା ଲୁହ
ବେଳ ଆସି ଉଛୁର ହେଲଣି ।

ଉଡିଲେଣି ପକ୍ଷୀ ଦଳ ଦଳ
ଫର୍ଜା ଫର୍ଜା ଦିଶିଲଣି ପଥ
ପାରିବ ତ ଯଦି ରହିଯାଅ କ୍ଷଣେ
ଯିବା ଆମେ ସାଥୀ ହୋଇ
ପାହିବାକୁ ରୁଚି ଆଉ ଅଳ୍ପ ବାକ ଅଛି ।

ରଞ୍ଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,
ବଡ଼ବିଲ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବଡ଼ବିଲ, କେନ୍ଦୁଝର

ସହିଦ ସଲ୍ମନ

ହେମନ୍ତ ଦାଶ

ସ-ସହସ୍ର ଜନ୍ମର କୋଟି ପୁଣ୍ୟ ଫଳେ
ହେଲ ତୁମେ ସଇନକ,
ଜନମ ଭୁଇଁର ସେବାବ୍ରତୀ ହେଲ
ରଖିଲ ତାହାରି ଟେକ ।

ଲ-ଲଟ ଠାରୁ ବଡ଼ ଜିତିଅଛ ଗଡ଼
ଭରତ ମାତାର ସୁତ,
ତବ ବଳଦାନ ଅମର ରହିବ
ଘେନ କୋଟି ପ୍ରଣିପାତ ।

ମ-ମନେ ଗର୍ବ ବହି ପ୍ରତିକାନ୍ଦେ କହି
ଦେଉଅଛୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜଳ,
ତୁମରି ବୀରତ ହେବ ଗୁଞ୍ଜରିତ
ଯିବୁନାହିଁ କେବେ ଭୁଲି ।

ସ-ସମର୍ପଣ ଭାବେ ସମର୍ପି ଦେଲ ହେ
ମାତୃ ଚରଣରେ ମଥା,
ତୁମରି ଗାରିମା ଗଗନେ ପବନେ
ଗାଉଅଛି ଦେଖ ଗାଥା ।

ହି-ହିମାଳୟ ଠାରୁ ଆକନ୍ୟା କୁମାରୀ
କରେ ବୀରତ୍ୱର ଗାନ,
ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ ହସିହସି ତୁମେ
ଦେଇଦେଲ ବଳଦାନ ।

ଦ-ଦରଶନ ଦିଅ ପୂଜିବି ତୁମକୁ
ହୃଦ ସିଂହାସନେ ଥୋଇ,
ଦିନାନଶି ତବ ପୟର ସେବିବି
ଭକତି ସୁମନ ଦେଇ ।

ସଂପାଦକ ସମ୍ପାଦ ସାହିତ୍ୟ ଘର,
ଗୁଡ଼ଭେଲ, ତୁଷୁର, ବଲଙ୍ଗିର

ପାଝୋଜୀ ମୈନେ ରାମରତନ ଧନ ପାଝୋ

.....

ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)

ପାଦଗା ଅମକ ଯାଏ ଅଜିତର । ବହୁଲଆ ହେଜଘେର ସେ କ୍ୱାର୍ଟର ସାମନାରେ ତାର ସାଇକଲ ପେଡାଲ ମାରିବା ଅଗୋମେଟିକ ବନ୍ଦ ହେଇ ଯାଏ । ଜାଣି ଜାଣି ପଛୁଆ ପେଡାଲ ମାରେ ସିଏ ସତେ ଯେମିତି ସାଇକଲଟା ବ୍ୟାକ୍ ରୁଲିବ । ବ୍ୟାକ୍ ରୁଲୁ କି ନରୁଲୁ ତେନଟା ବେଳେବେଳେ ତାର ମନଃସ୍ଥିତିକୁ ବୁଝି ପାରେ କି କଣ ଖସି ଯାଏ ସେହି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗୋଲ୍ପି କାଗଜଫୁଲ ଛାଉଣୀ ଲୁହା ଗେର୍ ପାଖରେ ।

ତେନ୍ ଲଗାଉ ଲଗାଉ ତୀର୍ଯ୍ୟକ ନଜରଟାଏ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶର ସରଳରେଖା ନୟମ ପାଳନ କରି ପଶିଯାଏ ଇଟାପକା ରାସ୍ତାରେ । ତା ପରେ ଆଉ ଭିତରକୁ ଭେଦିବା ପାଇଁ କିଛି ନୟମ ଏଯାଏଁ ଉତ୍ତାବନ ହେଇ ନାହିଁ । ମୋଟା ଶାଳକାଠର ବନ୍ଦ ଦରଜା ସେପାଖର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ନା ତ ଅଜିତ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଇ ପାରିବ ନା ସେ କାଠ ଦରଜାଟା । ଶବ୍ଦ ଭେଦ କରି ପାରେ ସବୁ ଜିନିଷକୁ । କାଠ ଦରଜା, ସିମେଣ୍ଟ କାନ୍ଥ, କାନର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରଦା ଆଉ ସୂକ୍ଷ୍ମତର ମନର ପରଦା ବି । ସେଇଟା ଏବସଟାକୁ । ଧ୍ୱନର ସୂକ୍ଷ୍ମ ତରଙ୍ଗ ସମସ୍ତ ସ୍ଥଳତାକୁ ଭେଦି ଅଜିତର କାନରେ ଅମୃତ ଭଣ୍ଡ ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ । ସେଇଠି ଅଜିତ ହୋଇଯାଏ ସମାଧିସ୍ଥ । ପାଲଟିଯାଏ ଛାନ୍ଦରୁ ଯୋଗୀ । କାୟାରୁ ଛାୟା ।

ନାରୀକଣ୍ଠର ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ ଆଳାପ ମଗ୍ନ କରେ ତାକୁ । କଳ୍ପନା ରାଜ୍ୟକୁ ନେଇଯାଏ କିୟତ୍ କ୍ଷଣ ସକାଶେ ।

"ମେରେ ତୋ ଗିରିଧର ଗୋପାଲ ଦୂସରେ ନ କୋଇ ...."

ଅଜିତ ଭାବେ ସେ ନଜେ ସେହି ଗୋପାଲ । ଆଉ ସେ ଶୁଦ୍ଧିମଧୁର ସ୍ୱରଟା ହେଇଥିବ କି ରାଧା ?

ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ସ୍ୱରଟିର ଉତ୍ସର୍ଗକୁ ଆବିଷ୍କାର କରି ପାରି ନାହିଁ ସେ ।

- ମାଆ, ମୁଁ ଗୀତ ଶିଖିବି ।

ମାଆ ରୁହିଲେ ଚିକେ ଅବିଶ୍ୱାସ ଭର ଦୃଷ୍ଟିରେ । ହଠାତ ଏହି ଅଭିନବ ଇଚ୍ଛା ? ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେବେ ତାକୁ କହି ନାହାନ୍ତି । ନଜର ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛାକୁ କେବେହେଲେ ଅଜିତ ମୁଣ୍ଡରେ ଥୋପିବାକୁ ରୁହିଁ ନାହାନ୍ତି କେବେ । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟିଏ ହଜିଯାଇଥିବା ସୁନ୍ଦର ବୀଣାର ତନ୍ତୀଟିଏ ଝଙ୍କୁତ ହେଉଥାଏ ଅହରହ । ସେହି ଝଙ୍କାର ସମୟେ ଅସମୟେ ବୋହିଆସେ ଆଖିକୋଣରୁ ଅନାୟାସରେ ।

- ଗୋଟିଏ ହାର୍ମୋନିୟମ ଦରକାର ।

ଅଜିତ ଦେଖୁ ପାରିଲୁ ନାହିଁ ମାଆଙ୍କ ଆଖିର ବନ୍ୟା, ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଖିର ପଲକ ଲୁହଧାରକୁ ସାଉଁଟି ନେଇଥିଲୁ ଅତି ଯତ୍ନ ସହିତ ।

ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ ମାଆ ସଫା କରୁଥିଲେ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ହାର୍ମୋନିୟମକୁ ।

ଅଜିତ ଖୁସି ହେଇ ଯାଇଥିଲୁ ।

- ଏଇଟା ହେଉଛି ତୋ ବାବାଙ୍କ ହାର୍ମୋନିୟମ । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ତୋ ବାବାଙ୍କ ଜିନଟା ବୋଧେ ଦୁର୍ବଳିଆ ହେଇ ତୋ ଭିତରର ଜେନେଟିକ କୋଡକୁ ଅଲଗା କରି ଦେଇଛି ।

- ମୋତେ ତ କେବେ ଦେଖେଇ ନଥିଲୁ ।

- ତୁ କେବେ ଏମିତି ଇଚ୍ଛାଟିଏ କରିଥିଲୁ କି ?

ଅଜିତର ବାବା ରାଉରକେଲୁ ଷ୍ଟିଲ ପ୍ଲାଣ୍ଟରେ କାମ କରୁଥିଲେ । ଏକ ମର୍ମାନ୍ୱୟ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସର ସର୍ବଗିଳା ଗର୍ଭରେ ଗଳପଡ଼ିଥିଲେ ସେ । ଲୁହାକୁ ପାଣି କରିଦେଉଥିବା ଅଗ୍ନି ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ବି ଗଳାଇ ଦେଇଥିଲା ଆଖି ପିଛୁଳାକେ । ତାଙ୍କର ଅସ୍ଥି ଖଣ୍ଡେ ବି ମିଳି ନଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଅଜିତ ଦୁଇବର୍ଷର ଅଜ୍ଞାନ ଶିଶୁ ଥିଲା । ମାଆଙ୍କୁ କମ୍ପେସନେଟ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡରେ ନର୍ସ ରୁକରୀ ମିଳିଥିଲା ଆଇ ଜି ଏର୍ ରେ । ସେକ୍ଟର ପନ୍ଦରର କ୍ୱାର୍ଟର ମଧ୍ୟ ରିଟେନ୍ ହେଇଥିଲା ମାଆଙ୍କ ନାମରେ । ଜେଜେମାଆ ବାପାଙ୍କୁ ଝୁରିଝୁରି ବର୍ଷ ଦୁଇଟାରେ ତାଙ୍କର ପଥ ଅନୁସରଣ କରି ସଂସାର ଛାଡ଼ିଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ମାଆପୁଅଙ୍କ ଛୋଟ ସଂସାର ନାବଟି ଭାସି ଚାଲିଛି ସୁଖ ଦୁଃଖ ଦୁଇକୂଳ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ । ପରିସ୍ଥିତି ସହ ସାଲିସ କରି ।

ଅଜିତ ଇସ୍ତାତ କଲେଜର କଳା ବିଭାଗରେ ଇଣ୍ଟରମିଡିଏଟ୍ ଛାତ୍ର । ସେକ୍ଟର ସତରରେ ରହୁଥିବା ତାର ସାଙ୍ଗ ସହିତ ସିଏ କଲେଜ ଯାଏ । ଆଉ ସେହି ସେକ୍ଟର ସତରର ଏଗାର ନମ୍ବର କ୍ୱାର୍ଟରଟି ତାର ପ୍ରେରଣାସ୍ଥଳ ବନଯାଏ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ । ବୀଣାଜିଣା

କଣ୍ଠସ୍ଵରର ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲରେ ଛନ୍ଦିହୋଇ ତାର ଲୁପ୍ତ ସ୍ଵପ୍ତ ଇଚ୍ଛା ବଳବତ୍ତର ହୁଏ । ବାବାଙ୍କର ଗୁଣସୂତ୍ର କଡ଼ ଲେଉଟାଏ ।

ସେ ଆତମିସନ୍ ନଏ ଭଞ୍ଜଭବନରେ ଗୁଲିଥିବା ସଙ୍ଗୀତ କ୍ଲାସରେ । ରିଆଜ କରେ ଦିନରାତି । ନଜକୁ ତଉଲେ ସେହି କଣ୍ଠସ୍ଵର ସହିତ । କଛିଟା ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁଷୀ ଯୁଗଳବନ୍ଦୀ କରେ କଳ୍ପନାରେ । ଫିଲ୍ମେସଫିରେ ପୋଷ୍ଟ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ ହେବା ସହିତ ସଙ୍ଗୀତ ବିଶାରଦ ପରୀକ୍ଷାରେ ସମ୍ମାନର ସହିତ ପାଶ୍ କରେ ।

ଏତେ ବର୍ଷର ଏହି ସାଧନାରେ କନ୍ଦୁ ତାର ଚରଚରିତ ପଥ ବିସ୍ମୃ ତହୁଏ ନାହିଁ । ସେକ୍ଟର ପନ୍ଦରରୁ ଇସ୍ଫାତ କଲେଜ, ସେକ୍ଟର ପନ୍ଦରରୁ ଭଞ୍ଜଭବନ, ଏହା ହିଁ ତ ତାର ସାଧନାପଥ । ସେକ୍ଟର ସତରର ସେହି ଏଗାର ନମ୍ବର କ୍ୱାର୍ଟରଟା ତାର ସାଧନା ମନ୍ଦିର । ତାର ସଫଳତାର ରହସ୍ୟ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସିଏ ସେହି ଇସ୍ଫାତ କଲେଜରେ ଆଡ ହକ୍ ଫିଲ୍ମେସଫି ଲେକ୍ଚରର୍ ସହିତ ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷକ । ସଙ୍ଗୀତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାର ଖ୍ୟାତି ଓଡ଼ିଶା ଟପି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ବ୍ୟାପି ଯାଇଛି । ମାଆ ଅଜିତ ଠାରେ ଦେଖନ୍ତି ତାର ବାବାଙ୍କୁ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କଷାଘାତରେ ଯିଏ ନଜର ଇଶ୍ଵରଦତ୍ତ ପ୍ରତିଭାକୁ ପୁଷ୍ଟିତ କରି ପାରି ନଥିଲେ । ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରତି ପ୍ରବଳ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ତପେଇ ବିତାଇଦେଲେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ମଧୁମୟ ବସନ୍ତ । ଭାବିଥିଲେ ସମୟ ଯାଇନାହିଁ, ଜିଇବେ ସିଏ ବି ଦିନେ ନଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ । ଗୁଜରୀ ପାଇବା ପରେ ପଇସା ସଞ୍ଚି କଣିଥିଲେ ଏହି ହାରମୋନୟମଟି । ନଜର ଅଧବସାୟ ବଳରେ ଆୟତ୍ତ କରିଥିଲେ ସପ୍ତସ୍ଵରୀ । ସ୍ଵର ସଙ୍ଗମ କରୁଥିଲେ ହାରମୋନୟମର ତାଳେ ତାଳେ । କଛି ଓଡ଼ିଶୀ, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଧୁନ ବାହାର କରି ପାରୁଥିଲେ ହାରମୋନୟମ କ-ବୋର୍ଡରେ । ଅଜିତର ମାଆଙ୍କୁ ଓ ଜେଜୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶକ ଦୀର୍ଘାରେ ବସେଇ ଆମ୍ବୁହର୍ ହେଉଥିଲେ ଖୁବ । କହୁଥିଲେ ସେ ପ୍ରଥମ ପାହାଚରେ କନ୍ଦୁ ଅଜିତକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିବେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପାହାଚରେ ।

କନ୍ଦୁ ହାୟ !!!

ସ୍ଵପ୍ନ ଦରଖଣ୍ଡିଆ ହେଇଯାଏ ବେଳେବେଳେ । ସ୍ଵପ୍ନ ଧର୍ମ ଦିଏନା ସମସ୍ତଙ୍କ ହାତରେ । ତାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ ବି ଅଧାରେ ରହିଲ୍ ।

ମାଆ ଆଜି ଅଜିତ ପାଇଁ ଗର୍ବିତା । ତାର ବାବାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନର ଦରଗଢ଼ । କାନ୍ଥରେ ଇଟା ଖଞ୍ଜି ଠିଆ କରିଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ଵରମ୍ୟ ଅଟାଳକା ।

ସେଦିନ କଲେଜରେ ଏଡମିସନ ପାଇଁ ଫର୍ମ ସବୁ ଦେଖିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରାୟେଣେ ଦେଇଥିଲେ ଅଜିତକୁ । ଗୋଟିଏ ଫର୍ମର ଠିକଣାରେ ତାର ଦୃଷ୍ଟି ଅଟକିଗଲା । ସେକ୍ଟର- 17, କ୍ୱାର୍ଟର ନମ୍ବର - 11 । ଝିଅଟିଏ ।

ହୃଦୟର ସ୍ୱନ୍ଦନ କ୍ଷୀପ୍ରତର ହେଲା । ଦେହ ମନ ଭିଜି ଯାଇଥିଲା । ବିଷୟରେ ଝିଅଟି ମଧ୍ୟ ଫିଲେସଫି ଭରିଛି । ନାମଟି ଚିପି ରଖିଲା । ପିଆଲୀ ଘୋଷ । ବଙ୍ଗାଳୀ ।

ଇଣ୍ଟରମିଡିଏଟ୍ ପ୍ରଥମ ଫିଲେସଫି କ୍ଲାସ । ଅଜିତ କମ୍ପାନୀ ହୃଦୟ ନେଇ ଆଗେଣ୍ଡେନ୍ସ ଡାକିଲା ।

- ପିଆଲୀ ଘୋଷ ।

- ଯେସ୍ ସର୍ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ରୁଲବୁଲି ଝିଅଟିଏ । ଫଡ଼ଫଡ଼ ହେଉଥାଏ ଖୁବ୍ । ହେଉ ନହେଉ ତାର ସାଧନାଦାନ୍ତୀ ନିଶ୍ଚିତ ଯାର ବଡ଼ ଭଉଣୀ ହେଇଥିବ । କ୍ଲାସ ପରେ ସେ ଅଟକାଇଲା ଝିଅଟିକୁ ।

- ଗୀତ ବୋଲ ତୁମେ ?

- ନା ସାର୍ । **I am not interested at all.** ଆପଣ ବି ଶିଖେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ମୋତେ । ମୋର ଗୋନ ହିଁ ମୋ ବାପାଙ୍କ ଭଳିଆ ।

ସତକୁ ସତ ତାର ତାର କଣ୍ଠ ଚିକେ ମସ୍ତୁଲିଇନ୍ । ପ୍ରଗଳ୍ଭା ମଧ୍ୟ ।

- ଆଜ୍ଞା ? ତାହେଲେ ତୁମ ଘରୁ ଯେଉଁ ଗୀତ ଶୁଣାଯାଏ ? ସିଏ କଣ ତୁମ ବଡ଼ ଭଉଣୀ?

- ଆପଣ ସାର୍ ତେବେ ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ମଧ୍ୟ । ଆପଣ ଆସନ୍ତୁ ଆମ ଘରକୁ ରବିବାର ଦିନ ।

ଅଜିତର ପ୍ରଶ୍ନର ଭଉଣୀ ନଦେଇ କେଜାଣି କଣ ପାଇଁ ରହସ୍ୟମୟୀ ହୋଇ ଏ ଅବାଚ୍ଛର ନମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇ ଏଇ କଥାଟି କହିଲା ଓ ସେମିତି ତାକୁ ରହସ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରଖି ଧାଇଁ ପଳାଇଲା ।

ବଙ୍ଗାଳୀ ଝିଅ ଭାରି ସ୍ମାର୍ଟ । ଭାବିଲା ଅଜିତ ।

ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଜିତର ସମୟ ବହୁତ ଉତ୍ସାହରେ ବିତିଲା । ପିଆଲୀର ଆଉ କ୍ଲାସ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା ଏ ମଧ୍ୟରେ । ଆଉ ସେ ଧର ମଧ୍ୟ ଦେଲାନାହିଁ ।

ମାଆ କେତେ କହିଲଣି ବିବାହ ପାଇଁ ହେଲେ ଅଜିତ ଚାଲୁଛି ଗୁଡ଼ ରହସ୍ୟ ରଖି ।
ଚଉତିରିସ ବର୍ଷ ହେଲଣି ତାକୁ ।

ମାଆ ବେଶି ବିରକ୍ତ କଲେ ହସିଦେଇ କୁହେ ହାର୍ମୋନିୟମ ଦେଖାଇ ।

- ଏଇ ପରା ତୋର ବୋହୂ । ଇଆରି ପ୍ରେମରେ ପଢ଼ି ମୁଁ ଆଜି ଏତେ ଉଚ୍ଚରେ । ଅନ୍ୟ
କଣ ଆସିଲେ ଇଆର ସପତଣୀ ହେବ ଯେ । ଆଉ କଣ ମୋର ସାଧନା ହେଇ ପାରିବ ?

- ଯାଚ୍ଛାତା କର । ମୁଁ ମଲେ ବୁଝିବୁ ଯେ । ହିପାଠୀ ମଉସା କେତେଥର କହିଲେଣି ।
ସବିତା ତ ସର୍ବଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନା ଝିଅଟିଏ । ତାର ବି ଇଚ୍ଛା ଅଛି ।

- ଆଜ୍ଞା , କାହିଁ ମୋତେ ତ କହିନ କେବେ ।

- ହୁଣ୍ । କରୁଥା ଥିବା । ମୁଁ ମଲେ ବୁଝିବୁ ଯେ ।

ରବିବାର ଦଶଟା ବେଳେ ତାର ଚର ଇଫ୍ତିତ ଗେଟକୁ ସ୍ୱର୍ଗ ମାନ୍ଦକେ ସାରା ଶରୀରରେ
ବିଜୁଳର ଶୀତରଣ । ମସ୍ତିଷ୍କରେ ବିରୁର ସବୁଆଡ଼ । ତିରଛା ଧୁମାକୁସ୍ତା ହେଉଥାନ୍ତି ।
ଭିତରୁ ତାର ସାଧନାମୟୀର କଣ୍ଠସ୍ୱର ବିକ୍ରତ ସହିତ ଆଶ୍ୱସ୍ତ କରୁଥାଏ ତାର ଉକ୍ଷିତ
ମନକୁ ।

"ଆମାର ଶାଦ ନା ମିଟିଲେ ଆଶା ନା ପୁରିଲେ, ଶକଲେ ପୁରୁଏ ଯାୟ ମା ....."

ପିଆଲୀର ବଡ଼ ଭଉଣୀ ତାରି ଭଲ ସୁନ୍ଦରୀ ହେଇଥିବ ନିଶ୍ଚିତ । ନହେଲେ ବି କଛି କଥା
ନାହିଁ । ହୁଏତ ସୁନ୍ଦରୀ ନହୋଇ ଥାଇପାରେ । ନହେଲେ ଏତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅବିବାହିତା? ହଁ ସେଇଆ ହେଇଥାଉ । ବିବାହ ପାଇଁ କଣ ତାଙ୍କ ଘରେ ମନା କରିବେ ?
ନା ନା, ଅଜିତକୁ ଜାମାତା କରିବା ପାଇଁ କେତେ କେତେ ଲୋକ ଆଗ୍ରହୀ । କେତେ ଝିଅଙ୍କ
ପ୍ରେମପତ୍ର ମାଆ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ହସେ ।

କଲିଂବେଲ୍ ଟିପୁ ଟିପୁ ସେ ସମ୍ପ୍ରେହିତ ହେଇଯାଏ ତାର ଅଧିଷ୍ଠାନ୍ତୀର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି,-
ପିଆଲୀ, ଦେଖ୍ ତୋ କେ ଏଣେଛେ ।

ପିଆଲୀ କବାଟ ଖୋଲି ଟିକେ ଖେଳିଲା ପରି ଏପଟ ସେପଟ ହେଇ ତାକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଲା
ନାହିଁ ।

ଏକ କୋମଳ ମଧୁର ଭର୍ସନା, - ଏ କି ହୋଇଛି , ବୋଲ ତୋ ? ଦୁଷ୍ଟ, ପାଜି ।

ଭିତରେ ସଙ୍ଗୀତର ଆସର । ବିଭିନ୍ନ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ମହିୟସୀ ମହିଳା ଜଣେ ।
ଅଜିତର ଆଖି ତନ୍ନ ତନ୍ନ ଖେଳଗଲ୍ ସବୁଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟିର ଡୋମେନରେ । ତାହେଲେ କଣ
.....

ପିଆଲୀ ପରିଚୟ କରୁଥିଲୁ ।

- ଇଏ ହେଉଛନ୍ତି ମୋର ଗାୟିକା ମା, ଆଉ
- ମା , ଏ ହୋଇଛନ୍ତି ଆମାଦେର୍ ଫିଲ୍ମେସଫି ଲେକ୍ଚରର୍ ଆର୍ ମ୍ୟୁଜିକ ଟିଚର, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣୀ ଅଜିତ କୁମାର ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ।

ଆକାଶରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲୁ ପରି ଅନୁଭବ ହେଲୁ । ଦୁନିଆରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜନକ ଅନେକ କିଛି
ଘଟେ । ହର୍ଷ ଶୋକ ଉଭୟ ଭବନାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧକୁ ଉଠି ଯାଉଥିଲୁ ଅଜିତ ।

ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କର ପଦସ୍ପର୍ଶ ପୂର୍ବକ ଅଭିବାଦନ କଲୁ ଅଜିତ । ତା ହାତରେ ସେହି ପୂର୍ବ
ରୁଞ୍ଜିତର ଶିହରଣ । କନ୍ତୁ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଏକ ପ୍ରେରଣାଦାୟିନୀ ଦେବୀଙ୍କ ପଦସ୍ପର୍ଶ
ଜନତ । ଯାହାଙ୍କ ସ୍ଵରକୁ ଅନୁସରଣ କରି ସେ ଆଜି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସେ ତ ଦେବୀ ଆସନରେ
ହିଁ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହେବେ ନା ।

ସେ ବୁଝି ଯାଉଥିଲୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମର ପ୍ରଭାବ ସବୁବେଳେ ସକାରାତ୍ମକ ।

ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ଫିଆର୍ କାରର ଗତି ସହିତ ତାର ମନ ମଧ୍ୟ ଏକ ସଲଖ
ରେଖାରେ ଗତି କରୁଥିଲୁ । ମସ୍ତିଷ୍କର ସେହି ଆଡ଼। ତିରଛା ଭବନା ମାନେ ମିଶି ଛବିଟିଏ
ତିଆରି କରୁଥାନ୍ତି ।

ସେ ଛବିଟି ହିପାଠୀ ମଉସାଙ୍କ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ ସବିତାର ବୋଧେ ।

ବସନ୍ତ ବିହାର, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ପୀତବାସଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ

ସନାତନ ମହାକୁଡ଼

ଶିକ୍ଷା ସାହିତ୍ୟର ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ
ରୁଲିଗଲ ଶୂନ୍ୟହସ୍ତେ
ଜୀବନ ପ୍ରଦୀପ ଲିଭିଗଲ ତୁମ
ସଂସାରର ମଧ୍ୟ ରସ୍ତେ ।
ଖୁରେ ନଶିଗନ୍ଧା ଖୁରେ ପରିବାର
ଖୁରନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ଓ ସ୍ରଷ୍ଟା
ନୀରବରେ ତୁମ ନୀରବି ଗଲହେ
ପାଲଟି ନୀରବ ଦ୍ରଷ୍ଟା ।
ପୀତବାସଙ୍କର ବାସ ମିଳିଗଲ
ଶରଣପୁରରେ ସିନା
ପଢ଼ି ପରିବାର ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ
ହୋଇଗଲେ ଆନମନା ।
ଏ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଭୁଲି ପାରିବନ
ତବ ତ୍ୟାଗ ସେବାକର୍ମ
ନଶିଗନ୍ଧା କେବେ ପାସୋରି ଦେବନ
ପାଳବାକୁ ତାର ଧର୍ମ ।

ବେରୁଆଁବାରୀ, ନୟାଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା

ନର୍ବାଣ

ସମ୍ୟଜିତ ପାତ୍ର

ଜନନୀଠାରୁ ଏମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ
ଜନମ ସିନା ପାଇଲି ।
ନଜେ କିଏ ବୋଲି ନ ଜାଣି ପାରି
ମୋହ ମାୟାରେ ବାଇୟା ହୋଇଲି ।

ଧନ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୋହରେ ପଡ଼ି
ମାୟାରେ ହୋଇଛି ବନ୍ଦୀ,
ଛାଡ଼ିଣ ସଂସାର ଗଲୁବେଳେ
କେହି ପାରିବେନ ଛନ୍ଦି ।

ଆସିଅଛି ଏକା ଯିବି ଏକା
ସାହା କିଏ ହେବେ କାହିଁ,
ପୁତ୍ର, କନ୍ୟା ଜାୟା କ୍ଷଣିକର ପାଇଁ
କେହିବି କାହାର ନାହିଁ ।

ମାନବ ଜନମ ନର୍ବାଣର ଦ୍ଵାର
ଜଗନ୍ନାଥ ନାମ ଭଜିଲେ ହେଇଯିବା ପାର ।

ଗ୍ରାମ/ପୋଷ୍ଟ-ଗଡ଼ିଆ
ଜିଲ୍ଲା-ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ମୃଣ୍ମୟୀ

ଶୈଳାଧି ରାଜତନୟା ଶତପଥୀ

ମୁଁ କ'ଣ ଦେବୀ ଯେ'
 ମୋ ଦୁଃଖ ସବୁ ଲୁଚାଯିବ
 ମିଛ ସୁଖର ମାନସିକ ତଳେ,,
 ଏକା ନଃଶ୍ଵାସକେ
 ପିଇଯାଉଥିବି ଲୁହ ସବୁ
 ତୁମ ହଲଦୀ ଚନ୍ଦନ ମିଶା
 ପବିତ୍ର ପାଦୁକା ପାଣି ନାଁରେ
 ମନର ନରୋଳା ପଶରେ????

ତୁମେ ଗଢ଼ି ଚାଲିଥିବ କାଳ କାଳ
 ମୋର ସବୁ ଚରିତ୍ରକୁ
 ରଙ୍ଗ ମାଖୁ କରୁଥିବ
 ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଦେବୀ ,,
 ଭଙ୍ଗୁର ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରତିମା,
 କାମନାର ପର୍ବ ପୂର୍ତ୍ତିରେ,,
 ଫିଙ୍ଗୁଥିବ ମୋର ଅବୟବକୁ
 ଛିନ୍ନ କରି ବିସର୍ଜନ ନାଁରେ
 ମାନବତ୍ଵ ଠୁ ଅନେକ ଦୂରରେ !!
 ଆଉ ମୁଁ ସାକ୍ଷାତ୍ ମୂର୍ତ୍ତିଟେ ହୋଇ
 ସନ୍ନିବନ୍ଧ ଦେବୀର ଗରିମାରେ
 ଦେଖୁଥିବି ନିର୍ବିକାରେ
 ମୋ ପରି ତୁମ ହାତ ଗଢ଼ା

କେତେ କେତେ ଦେବୀଙ୍କର
 ବିକୃତ ଶୃଙ୍ଖାର,,,,,
 କପାଳରେ କୁଞ୍ଚିତ ଭାଗ୍ୟ ରେଖା
 ମୁହଁମୁହଁ ବିସର୍ଜନରେ
 ଆତଙ୍କିତ ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା !!!

ନପୁଣ ଶିଳ୍ପୀ ତୁମେ
 ଦେବୀ ଗଢ଼ିବାର
 କଳାରେ ଖୁବ ନଖୁଣ,,
 ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦରେ କରିପାର
 ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଆବାହନ,,,
 ଅନାୟାସେ ଚତ୍ ପଟାଙ୍ଗ ହୁଏ
 ସମ୍ପର୍କର ଆକାଂକ୍ଷିତ ସୌଧ,
 ଭଲଗ୍ନ ସମୟ ଛାଡ଼ିରେ
 ଅଣ୍ଟା ସଳଖୁ ନପାରୁଥିବା
 ମୋ ଦେବୀପଣର ଦମ୍ଭପଣ !!

ଅସମର୍ଥ ଦେବୀ ମୁଁ !!
 ଭଲିଷ୍ଠ କୁ ମହାପ୍ରସାଦ କରି
 ବାନ୍ଧି ରଖୁଥାଏ ଶେଷ ଜୀବନଯାଏ.....
 ବୋଲୁଥାଏ ପ୍ରତିକ୍ଷତରେ,
 ପୁଣ୍ୟ ବିଭୂତି ପରି,,,,,
 ଆଡେଇ ପାରେନ ଦେବୀପଣର

ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ,
ସ୍ୱତ୍ୱ ଦିଏ /ସମର୍ପିଦିଏ ଅକୃଷ୍ଣ ରେ
ମୋ ଦେବୀତ୍ୱର ତମାମ ଜୀବନ ।

ସିଂହାସନ ଦେଇ ଥାଅ
ତୁମ ଇଚ୍ଛାରେ ସମର୍ପିତା ଦେବୀ କରି,,
ମୁଁ ସାଉଁଟି ଗୁଲୁଥାଏ
କାକୁସ୍ଥ ଆଞ୍ଜୁଳରେ,
ମୋ ଅନିଚ୍ଛାର ବୋଧ ତଳେ
ନତି ଜୀବନ୍ତ ସମାଧି ନେଉଥିବା
ଅସହାୟ ଦେବୀପଣକୁ...
ନୂଆ ପ୍ରଗସ୍ତି ପନ୍ଥରେ
ଆଉ ଏକ ବଳଦାନ ଲେଖିବାକୁ....

ମୁଁ ଗୁହେଁନ
ତୁମ ଅଯାଚିତ ମାଦଳ ଦେବୀତ୍ୱ
ଭାଗ୍ୟଦେବୀର ସୁନାକଳସରେ
ଦାନବତ୍ୱର ଉକ୍ତ ବାସ,,,
ତୁମ ଆସମୁଦ୍ର ଶୋଷକୁ
ନଅଣ୍ଟ ମୋ ଦେବୀତ୍ୱର ଆଶିଷ /ଆୟୁଷ
ଏବେ ଦେବୀତ୍ୱର ସର୍ଜନାରେ
ଗଢ଼ିବି ମୁଁ ଦେବତ୍ୱର
ମୃଣ୍ମୟ /ଜୀବନ୍ତ ମଣିଷ ।

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ (ଓ ଇ ଏ ସ 2),
ସରକାରୀ ବାଳକ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଯୁନିଟ 8, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଘର ବାହୁଡ଼ା

ସଂଗ୍ରାମିନୀ ସାମନ୍ତରାୟ

ସେ ଫେରିଲ୍ଲ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ବୋଝ ବୋହି
କିଛି କୁର କ୍ଷତକୁ ଦେହର ସଂବଳ କରି
ରୁତିର ଅନ୍ଧାରକୁ ଯେତେ ତର ନଥିଲ୍ଲ
ତରଥିଲ୍ଲ ମଣିଷ ଆଶୁର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତାକୁ
ଯାହା ଖୁନ୍ ଭିନ୍ କରେ ସଶରୀର ଆତ୍ମାକୁ ।

ପ୍ରାକୃତିକତାରେ କୃତ୍ରିମ ରଂଗର
ଗୋ'ଳ କମକୁଟୀ ଭର୍ ପୈଶାଚିକ ପ୍ରବୃତ୍ତି,
ତତ୍ପାତ୍ କେମିତି ବାରିଥାନ୍ତା ଆଉ
ସେଇତ ଏକାପରି ସଭିଙ୍କର ଦୁଇ ଗୋଡ଼, ଦୁଇ ହାତ
ମନ ବି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ମାନବିକତା...
ମାନବିକତା ସଂଗ୍ରାମୀକତାରୁ ଭର୍ଜ୍ ବୋଲି
କଏ ବୁଝେ ଯେ ସେ ଫେରିଥାନ୍ତା ଅକ୍ଷତ ।

କଏ ସେ ଦରଦୀ ଅଛି, ପୋଛିଦେବ ଲୁହ
ଧୋଇଦେବ ସର୍ବାଙ୍ଗ, ବୋଲିଦେବ ଦେହସାର୍
ସ୍ନେହବୋଲା ହାତର ପରଶ, ହତାଶାର ଅନ୍ଧଗଳରୁ
ଦେଖାଇବ ଆଲୋକର ପଥ ।

ହଁ ଅଛି, ନଶ୍ୱୟ ଅଛି,
ଅଛି ବୋଲି ତ' ସେ ଫେରିଛି
ବିଶ୍ୱାସ ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତତାର ରଞ୍ଜୁକୁ ମଜବୁତ କରି
ନରୁତା ପ୍ରେମର ମନ୍ତ୍ରରେ ଅଭିମନ୍ବିତ ହେବାଲାଗି,
ସେ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଛି ତା' ବୁନଆଦି ସଂସ୍କାରର ଛାଇ ତଳକୁ ।

ସେ ଚଢ଼ିପାରିଛି ମଣିଷ ଗଛର ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବିଭିନ୍ନ
ବୁଝିଛି ସରଳ ଜୀବନର ଜଟିଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ସୂତ୍ରକୁ
ପଳାୟନ ପରିପନ୍ଥୀ ହୀନମନ୍ୟତାକୁ ଫୋପାଡ଼ି,
ଫେରି ଆସିଛି ସେଇ କୁଟୁମ୍ବିକାର ବଳୟକୁ ଭେଦୀ,
ନରୀହ ଜୀବଙ୍କ ବିକଳପଣର ବିନମୟରେ
ଖୁବ୍ ଗହଳ ବହଳ ଏଠି, ବୃଥା ଆଡ଼ମ୍ବରର ଉଦ୍‌ହାଡ଼ରେ
ପ୍ରବଳ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ କଛି ନବୋଧ ମଣିଷଙ୍କର,
ସ୍ୱତଃ ତା' ମନରେ ଏବେ,
ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଦୟା ଆସୁଛି ।

ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ

ବିନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀ ଦାଶ

ସମୟ ପାଖାପାଖି ସକାଳ ୬ ଟା। ମୁଁ ମୋର ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ। ରେଷେଇ ଘରେ ସକାଳ ଜଳଖିଆ ତିଆରି କରୁଛି। ଦୂର ମନ୍ଦିରରୁ ଶୁଭୁଛି ଓଁକାର ଧ୍ବନି, ପାହାନ୍ତି ସକାଳର ଶାନ୍ତ ବାତାବରଣ ରେ ସେହି ଧ୍ବନି ରେ ହଜେଇ ଦେଇଛି ନିଜକୁ। ହଜେଇ ଦଉଛି ମୋର ପରିଚୟ। ଜଳଖିଆ କରି ପୁଣି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନଦରୁ ଉଠେଇବାକୁ ହେବ। ସ୍ନାନୀଙ୍କ ଅଫିସ, ପିଲଙ୍କ ସ୍କୁଲ। ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ କର୍ମ ପଥରେ ଗଲେ ମୁଁ ଟିକିଏ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ଚାସ ନେବି। ଠିକ ଏତିକି ବେଳେ ଡୋରବେଲ୍ ବାଜିଲା...। ପାଦର ଗତି ତୀବ୍ର କରି ମେନଡୋର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲି। କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖେ ତ.... ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଦ୍ବାର ରେ ଛିଡା ହୋଇଥିଲେ ଗୁରିଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ। ଶ୍ଵେତବସ୍ତ୍ର ନା ମଥାରେ ସିନ୍ଦୂର ଅଛି ନା ହାତରେ ଶଙ୍ଖା, ଶ୍ଵେତ ଚନ୍ଦନର ଚତା ଲଗାଇ ନରୀହତା ଭଙ୍ଗୀରେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଛନ୍ତି। କିଛି ଗୁହଁଥିଲେ ବୋଧେ ! ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ପଚାରି ବୁଝିଲି ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ। ତିନି ଦିନ ହେଲୁ ଆମ କଲେନୀ ରେ ଯୋଉ ଭଗବତ ଗୀତା ର ଆସର ଜମିଛି ଏମାନେ ତା ହେଲେ ସେଠି ଭଗବତ ଗାଉଛନ୍ତି। ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣିଛି ଏଇ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ମାନଙ୍କର। କଲେନୀ ର ସମସ୍ତେ ନିଜ କର୍ମ ବ୍ୟସ୍ତତା ଜୀବନରୁ ସମୟ ବାହାର କରି ସେଠି ଭଗବତ ଶୁଣୁଛନ୍ତି। ଏମାନଙ୍କୁ ଘରକୁ ଡାକ ଅତିଥି ସେବା କରୁଛନ୍ତି, ପୁଣ୍ୟ କମାଉଛନ୍ତି। ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଯାଇନି ତେଣୁ ବୋଧେ ଏମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ! ପଚାରି ଜାଣିଲି ସେମାନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଠିକ ସେଇୟା। ମୁଁ ବିରକ୍ତି ଭାବ ପ୍ରକାଶ କଲି। ମୋ ପାଖରେ ସେତେବେଳେ ଥିବା ଏକାବନ ଟଙ୍କା ସେଇ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ମାନଙ୍କ ପରିଗୁଲିକା ହାତକୁ ବଢ଼େଇଦେଇ..କହିଲି ମୋ ପାଖରେ ସମୟ ନାହିଁ ଏ ସବୁ କାମ ପାଇଁ। ମୋର ଏଣେ ବହୁତ କାମ ଆପଣ ମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ। ପରିଗୁଲିକା ମତେ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ର ମହତ୍ତ୍ୱ

ବୁଝେଇବାରେ ଲାଗିଲେ, ମୁଁ କହୁ ଶୁଣିଲି ନାହିଁ। ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ କହି କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଲି। ମୁଁ ପୁଣି ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ... ।

ସମୟ ସକାଳ ୧୦ ଟା । ସ୍ତ୍ରୀମଣି, ପିଲାମାନେ ଯେ ଯାହା କାମରେ ଚାଲିଗଲେ । ମୁଁ ଘରେ ଏକା, ଖୋଜୁଥାଏ ନଜ ଭିତରେ ନଜକୁ। କିଏ ମୁଁ.....ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ନା ସଂସାରୀ ? ମନେ ପଡ଼ି ଯାଉଥାଏ ସେଇ ସକାଳର ଦୃଶ୍ୟ। ଆରେ....ଇଏ କଣ...! ଝରକା ଆଡ଼େ ଦେଖେତ ପୁଣି ସେଇ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ..ଯିଏ ସକାଳୁ ଆସିଥିଲେ। ସେ ତ ଆମରି ଘରକୁ ଆସୁଛନ୍ତି। ମନୁଷ୍ୟ କ'ଣ ଯାଙ୍କର ? ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭିତରକୁ ଡାକିଲି। ବସିବାକୁ କହିଲି....ମକମଲ ଯୋଡ଼ା ଉପରେ ବସିବା ପାଇଁ ସେ ବୋଧ ସଂକୋଚ କରୁଥିଲେ। ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର କହିବାରୁ ବସିଲେ। ମୁଁ ବି ବସିଲି ତାଙ୍କ ପାଖରେ । ଆସିବାର କାରଣ ପଚାରିବାରୁ ଓଲଟା ସେ ମତେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ....ଆପଣ ଏ ସଂସାରୀ ଜୀବନରେ ଖୁସି ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ...! ମୁଁ ରାଗିଗଲି..କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଆପଣ, ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି। ସେ କହି ଚାଲିଲେ .....

ଆଜିଠୁ ଦଶ ବର୍ଷ ତଳର ଘଟଣା। ମୁଁ ଥିଲି ସାଧାରଣ ଝିଅ ଚିଏ। ଘୁରି ବୁଲୁଥାଏ ଚାରିଆଡ଼େ। ପାହାଡ଼, ପର୍ବତ, ବନ, ଝରଣା କାହାକୁ ଡର ନ ଥିଲା। ବାପା ବୋଉ ଜଣେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଝିଅ। ତେଣୁ ମତେ ନେଇ ସେମାନେ ସବୁ ବେଳେ ଚଳିତ ରହୁ ଥିଲେ। ମୋର ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଦିନେ ଆମ ଗାଁ ର ଜମିଦାର ବାବୁ ଆସିଲେ ବାପା ପାଖକୁ ମୋର ହାତ ମାଗିବା ପାଇଁ। ତାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ। ବଡ଼ ପୁଅ ବାହା ସାହା ହେଇ ରହୁଛି ସହରରେ। ସାନ ପୁଅ ପାଇଁ ଝିଅ ଖୋଜା। ତେଣୁ ସେ ଆସିଥିଲେ। ବାପାଙ୍କ ଦୁଇ ଏକର ଜମି ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଛି ଜମିଦାର ପାଖରେ। ଝିଅ ବାହା ଦେଲେ ଜମିଦାର ସବୁ ରଣ ଛାଡ଼ କରି ଦେବେ। ବାପା ବୋଉଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ। ଝିଅ ତାଙ୍କର ବାହା ହବ ଜମିଦାର ଘରେ। ସାଆନ୍ତାଣୀ ହବ, ତାର ସବୁ ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବ। ବାପା ସଂଗେ ସଂଗେ ସମ୍ମତି ଦେଇଦେଲେ। ମୋର ଅନଳ୍ପା ସତେ ବାହାଘର ଦିନ ଠିକ ହେଲା। ଆଷାଢ଼ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ସପ୍ତମୀ ତିଥିରେ ବାହାଘର। ବାପା ବୋଉ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ ବାହାଘର ପ୍ରସ୍ତୁତି ରେ। ଚାରି ଆଡ଼େ ଯିଏ ଯେଉଁଠି ଥିଲେ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନମନ୍ତ୍ରଣ କରାଗଲା। ବାହାଘର ଦିନ ପାଖେଇ ଆସିଲା। ଗୋଟିଏ କାଳରାହି....! ବାହା ବେଦୀ ରେ ବସିବା ଆଗରୁ ମୋର ସବୁ ସ୍ଵପ୍ନ ଭଙ୍ଗି ଗଲା। ଯାହାକୁ ଭାବି ସ୍ତ୍ରୀମଣି କରି ଥାନ୍ତି ସେ ହିଁ ମୋର ଜୀବନ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲା।

କୋଉଠି ଥିଲୁ ସେ ରାକ୍ଷସ ଆସିଥିଲୁ ମୋ ଜୀବନକୁ ଅନ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ। ଯାହାକୁ ମନର ମଣିଷ କରିବି ବୋଲି ଭାବି ଥିଲି ସେଇ ଜମିଦାର ର ପୁଅ ପଣି ଆସିଲୁ ଘରଭିତରକୁ ତାର ଗୁରିଟି ସାଙ୍ଗ ସାହିତ। ଇଂଲିଶ ମଦ ତାକୁ ନର ଠୁ ରାକ୍ଷସ କରି ସାରିଥିଲୁ। ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସେ ଥିଲୁ ବଶୀଭୂତ। ବାପା ବରଣ କରିବାରୁ ପାଇଲେ ଶକ୍ତ ପ୍ରହାର। ସେଇଠି ଶୋଇଗଲେ ଚରନଦ୍ରାରେ। ବୋଉ ମୋର ଟଳ ପଡ଼ିଲୁ ସେଇଠି ଗୋଟିଏ ଜୀଅନ୍ତା ଶବ ପରି। ଆଉ ମତେ ଟେକ ନେଲେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ....ତା ପରେ କ'ଣ ହେଲୁ ମୋର କିଛି ମନେ ନାହିଁ।

ଅମାବାସ୍ୟା ର ସେଇ କାଳ ରାତ୍ରି କଟିଗଲୁ, ଆଉ ମୋ ପାଇଁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଗଲୁ ତାର ଚନ୍ଦ୍ର। ସମାଜର ଘୃଣା ମୋ ପାଇଁ ଥିଲୁ ଅସହ୍ୟ। କିଛି ଦୋଷ ନ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଗାଁରୁ ତଡ଼ା ଖାଇଲି। ବୋଉ କୁ ନେଇ ଚାଲି ଆସିଲି। କୁଆଡ଼େ ଯିବି, କଣ କରିବି କିଛି ଜଣା ନ ଥାଏ। ସେଇ ଅଜଣା ରାସ୍ତାରେ ଦେଖା ହେଲୁ ଏଇ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ। ଏମାନଙ୍କ ସହ ରହିଲି ଆଉ ପାଲଟି ଗଲି ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ। ଦୁଇ ବର୍ଷ ତଳେ ବୋଉ ମଧ୍ୟ ମତେ ଏଇ ଜୀବନ ଦୁଃଖ କୁ ଏକା ସାହିବା ପାଇଁ ଛାଡ଼ି ଗଲୁ। ମନ ସବୁବେଳେ ଖୋଜୁଥାଏ ମଣିଷ ଟିଏ। କିଏ ଆସନ୍ତା କି ଯେ ମତେ ଏଇ ଅନ୍ଧାର ରୁ ଗଣି ନେଇ ଛିଡ଼ା କରି ଦିଅନ୍ତା ଆଲୋକର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ। ମୋର ଅଧୁର ସ୍ୱପ୍ନ ପୂରୁ କରି ଦିଅନ୍ତା। ମୋର ସୁଖ ଦୁଃଖ ରେ ମୋର ହାତ ଧରି ଚଳନ୍ତା। ହେଲେ ବେଳେବେଳେ ଭାବେ ଏ ସଂସାର ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ, କେବଳ ଯାତନା। ସେଦିନ ଦେଖୁଲି ତୁମକୁ ବଜାର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ। ସଂସାରୀ ଜୀବନରେ କିଏ କଣ ଏତେ ଖୁସି ରହିପାରେ? ଗଣି ହେଇ ଆସିଥିଲି ତୁମ ପାଖକୁ। ତୁମେ କଣ ସତରେ ଏତେ ଖୁସି ତୁମ ସଂସାରୀ ଜୀବନରେ ଅଥବା କରି ଚାଲିଛ ଅଭିନୟ....?

ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ଜଣକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଓ ନରବ ରହିଲେ କିଛି କ୍ଷଣ। ଠିକ ସେତିକ ବେଳେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ଶିଷ୍ୟା ଆସି ତାଙ୍କଲେ ଭଗବତ ଗାନର ସମୟ ହେଇଯାଇଛି ମାତା...! ମୁଁ ଆସୁଛି କହି ସୋଫାରୁ ଉଠି ଚାଲିଗଲେ। ତାଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର ନ ନେଇ। ସେ ଚାଲି ଗଲେ ସିନା ମତେ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ରେ ପକେଇ ଗଲେ।

ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ.....!

ସଂସାରୀ.....!

ମାତା.....!

କଏ....କଏ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ...? କଏ ସଂସାରୀ...? ଓ କଏ ମାତା.....?

ଜନ୍ମରୁ ଦେଖୁ ଆସିଛି ମା ବାପା ରୂପରେ ସାକ୍ଷାତ ଦେବତା। ଅଜାତି ଦେଇଥିଲେ ଅଜସ୍ର ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ। ମୁହଁ ଖୋଲିବା ଆଗରୁ ପୁରୁ ହେଇଯାଇଥିଲା ସବୁ ଇଚ୍ଛା। ପକ୍ୱ ବୟସରେ ଉପନୀତ ହେବା କ୍ଷଣି ପାଇଲି ମନର ମଣିଷ। ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବାର ଟିକେ ବି ଉଣା କରିନ କେବେ। ମନ ଜାଣି ପାଇଛି ଦୁଇଟି ଗଣ୍ଠିଧନ। ସମ୍ପର୍କ, ସଂସାର କୁ ସାଉଁଟି ରଖୁଛି ସାର୍ ଜୀବନ। ପରିବାର ପାଇଁ କେତେ ତ୍ୟାଗ ନଜ ଖୁସିକୁ ମଧ୍ୟ ଜଳାଞ୍ଜଳ ଦେଇ ବାଣ୍ଟିଛି ସୁଖ।ଝିଅ, ସୁଅ, ମାତା ,ଭଗିନୀ ସବୁ ଅଭିନୟ ସାରି ଯାଇଛି। କେତେବେଳେ ଏ ଜୀବନ ଡୋର ଛିଣ୍ଡିଯିବ, ଏ ଅଭିନୟ ସାରିଯିବା କଏ ଜାଣେ। ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, କାମନା, ବାସନା ସବୁ କଛି ଜୀବନର ଶେଷ ପାହାଚରେ। ସବୁ ଆଶା, ସ୍ୱପ୍ନ ପୁର୍ଣ୍ଣତାର ଶିଖରରେ। ନା ଆଉ କଛି ପାଇବାର ଇଚ୍ଛା, ନା କଛି କାମନା...ଠିକ ଜଣେ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ପରି।

ଆଉ ଏ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ.... ତାଙ୍କର ତ ଆଶା ଆଶାରେ ହି ରହି ଯାଇଛି। ଏବେ ବି ସେ କଛି ପାଇବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାରତ। ସବୁ କମନା କୁ ଛାଡିରେ ଚାପି ଧରି କରୁଛନ୍ତି ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ର ଅଭିନୟ ମାତ୍ର।

ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ହେଇ ମଧ୍ୟ ସଂସାର ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ଆଉ ମୁଁ.....

ମୁଁ ସଂସାରୀ ହେଇ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ..... ।

କମିତ୍
ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଜୀବନ ଓ ନଦୀ

ସଂଯୁକ୍ତା ମହାପାତ୍ର

କେହି ଜଣେ କହିଲୁ,
ମଣିଷ ବଞ୍ଚିଛି, କେବଳ ମରିନ ବୋଲି
ସତରେ ଗହନ କଥାଟିଏ ଭାବିବାର ପାଇଁ ।
ହେଲେ ବୁଝି ହୁଏନା,
ମଣିଷ ମରିନାହିଁ ବଞ୍ଚିଛି ବୋଲି
ଅବା ବଞ୍ଚିଛି ମରିବାର ପାଇଁ ?
କେବଳ ସମୁଦ୍ର କବା
ମଣିଷ ଜୀବନ ନଦୀର ଲକ୍ଷ ?
ନଦୀ କଣ ଏଥୁ ପାଇଁ ବୋହିଯାଏ
ଅବଶେଷେ ମିଳିଯିବ
ଦିନେ ସମୁଦ୍ରର ବକ୍ଷ ।
ଗଛରେ ଫୁଲ ଫୁଟେ ପତ୍ର କଅଁଳେ,
ବଢେ ଶେଷେ ସୁଖ ଯାଏ,
ସମୟ ଆସିଲେ ଅବଶେଷେ ଝଡ଼ିଯାଏ ।
ମଣିଷବି ଜନ୍ମ ହୁଏ, ବଞ୍ଚେ ବଢେ
ଅବଶେଷେ ମରିଯାଏ, ରହେନା କେ ଦୃଢ଼େ
ମଣିଷ ସେମିତି ସମୟର କରାଳ ସ୍ରୋତରେ
ଭସି ଯାଏ ଭେଟିବାକୁ ମୃତ୍ୟୁ ମହାସିନ୍ଧୁ,
ତେବେ ଜୀବନରେ ଥାଏ କିଏ
ପ୍ରିୟଜନ ବନ୍ଧୁ ?
ଜୀବନଟା କଣ ?

ଜନ୍ମରୁ ମତ୍ୟୁ ମଝିରେ ଯେତିକି ସମୟ
କେବଳ ସେତିକି ଜୀବନ ।
ତେବେ ଏ ଜୀବନ ଯାହା କଣ
କେବଳ ଟ୍ରେନରେ ବସିଯିବା
ଏବଂ ଶେଷ ଷ୍ଟେସନର ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼ିବା ?
ଜୀବନଟା ନଦୀଟିଏ ପରି
ବୋହିଯିବ କଳ କଳ ବାରିଧାର୍ ଧରି
ଭିଜାଇ ଦେବ ସୁଖ ଧରିଣୀ
ଭରିଦେବ ଲକ୍ଷ କ୍ଷୁଧାର୍ଥ ଉଦର
ସୁଖ କଣ୍ଠରେ ଭରିଦେବ ଜଳ
ତେବେ ଯାଇ ମିଳିଯିବ ଜୀବନର ମାନେ
ରହିଯିବ ନାମ କାଳ କାଳ ଯାଏ
ସଂସାରର ମନେ ।

ମାର୍ଚ୍ଚତ-ବିନୟ ମହାପାତ୍ର
ପଠିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଲେଡାନାହିଁ ମୋର...

ମଧୁସ୍ମିତା ପୃଷ୍ଠି

ଲେଡାନାହିଁ ମୋର ସୁଦୀର୍ଘ ପ୍ରାସାଦ
ଖୁସିରେ ରହିବା ପାଇଁ,
ଝାଟିମାଟି ମୋର ଗୁଳ ଛପରରେ
ଶାନ୍ତି ମୋତେ ମିଳୁଥାଇ ।

ଧନରତ୍ନ ମୋର କହେବ କାଳିଆ
ମୋହ ମାୟା ଜାତ ହେବ,
ତୋର ପୂଜା ପାଠ ଜପ, ତପ, ଧ୍ୟାନ
ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଇବ ।

ଶାଗ, ପଖାଳରେ ଖୁସି ମୁଁ କାଳିଆ
କହେବ ଦିବ୍ୟ ଭୋଜନ,
ଷାଠିଏ ପଉଠି ଭୋଗରୁ ତୋହର
ଟିକଏ କରିବୁ ଦାନ ।

ହୃଦରେ ମୋହର କରିବୁରେ ବାସ
ଜୀବନ ମୋ ଧନ୍ୟ ହେବ,
ଶୟନେ, ସ୍ୱପନେ ଅନୁଭବୀ ତୋତେ
ଦିନ ମୋର ବିତିଜୀବ ।

ମୋଘରେ କାଳିଆ ପୂଜା ପାଇଛୁରେ
ସବୁତ ଦେଖୁଛୁ ତୁହି,
ମନ, ଆତ୍ମା ମୋର ସମର୍ପି ଦେଇଛି
ତୋ ଚରଣ ତଳେ ମୁହିଁ ।

କେଉଁ ଭାବ ଅଛି ମୋମନେ କାଳିଆ
ପରଖୁ ନେ ତୁ ଥରେ,
ସୁଖ, ଦୁଃଖ ସାଥୁ ହେବୁ ମୋ ଧନରେ
ପୂଜେ ତୋତେ ନରକ୍ତରେ ।

ଛୋଟ ନବେଦନ ତୋପାଶେ ମୋ ଧନ
ମନା କରିବୁନ ମୋତେ,
ଶେଷ ସମୟରେ ଦେବୁ ଦରଶନ
ନୟନେ ଦେଖୁବି ତୋତେ ।

ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍. ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ନୂଆ କିଛି ସୃଷ୍ଟି କର

ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ହାତ ଥାଇ କି ଲାଭ କୁହ ଯଦି
ଦିନେ ନକରିଲୁ ଦାନ
ପୁରୁଣ ଶାସ୍ତ୍ର ନଶୁଣିଲୁ ଯଦି
କି ଲାଭ ଥାଇ ସେ କାନ,
ଜିଭ ଥାଇ କୁହ କି ଲାଭ ମୁଖରେ
ଯଦି ନକୁହେ ମିଠା ବଚନ.....
ନକୁହେ ମିଠା ବଚନ.....

ପାଦ ଅଛି ହେଲେ ଯାଇ ନପାରିଛି
ଦିନେ ବୁଲିବାକୁ ଧାମ
ହୃଦ ଅଛି ଯଦି ଦିନେ ଧାୟୀଲୁନ
ପରମ ପୁରୁଷ ନାମ
ନୟନରେ ଜ୍ୟୋତି ଥାଇ କିବା ଲାଭ
ଯଦି ନ ଦେଖୁଲୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମ.....
ନ ଦେଖୁଲୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମ.....

ବିବେକ ଥାଇ ଲାଭ କିବା କୁହ
ପଶୁ ହୁଏ ଯଦି ନର
ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା ଥିଲେ କି ହୋଇବ କୁହ
କରେନ ପରୋପକାର
ପ୍ରକାଶେ ପ୍ରକାଶ ନାଶି ଅମଣିଷ
ପ୍ରଭୁ ନୂଆ କିଛି ସୃଷ୍ଟି କର.....
ନୂଆ କିଛି ସୃଷ୍ଟି କର.....

ଚକାପଦା, ବେଗୁନିଆ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଅପରାଜିତା

ସୁଷମା ପରିଜା

ଭାରତ ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠାରେ ଅନେକ ବୀରାଙ୍ଗନାଙ୍କର ନାମ ରହିଛି, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପୁରୁଷ ଯୋଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ସହିତ ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ମୁଖ ରଣରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନିଜର ଶେଷ ନିଶ୍ଵାସ ଥିବାଯାଏଁ ନିଜର ଆଉ ନିଜ ଦେଶ ର ଅସ୍ଥିତାକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସେଇ ଶୌର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ବଳଦାନର କାହାଣୀ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଛି ଇତିହାସର ଅନେକ ପୃଷ୍ଠାରେ, ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଏ ଦେଶ, ଏ ଜାତି ନିଜକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେକରେ । ସେଇ ବୀରାଙ୍ଗନା ମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ମେବାରର ରାଣୀ ପଦ୍ମାବତୀ, ଝାନସୀର ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ପେଶାଓର ରାଣୀ ଅହଲ୍ୟାବାଇ ହୋଲକାର ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ନାମ ବୋଲି ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ରାଜ୍ୟ ବାଙ୍କୀଗଡ଼ର ରାଣୀ ଶୁକଦେବୀଙ୍କର ବୀରତ୍ଵର ଗାଥା ଆଜି ମଧ୍ୟ ଲୋକଲୋଚନର ଆଲୁଆଳରେ ରହି ଯାଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ଅଭାବରୁ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ହେଉ ଓଡ଼ିଶାର ଏଇ ମହିମାମୟୀ ବୀରାଙ୍ଗନାଙ୍କୁ ଏଯାବତ୍ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ମାନ ମିଳି ପାରିନାହିଁ ଯଦିଓ ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସରେ ତାଙ୍କର ନାମ ଏକ ସମ୍ପଦ ଭାବରେ ମାତ୍ର ଗୁଲଶି ବର୍ଷର ଜୀବନ କାଳ (1686 AD-1726 AD) ମଧ୍ୟରେ ସେ ଯେଉଁ ଅତ୍ୟୁତପୂର୍ବ ପରାକାଷ୍ଠା ଦେଖାଇ ଯାଇଛନ୍ତି ତାହା ସମଗ୍ର ଭାରତ ଇତିହାସରେ ବିରଳ, କାରଣ ଭାରତୀୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଯୋଦ୍ଧା ନାରୀମାନେ ସମସ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରାଜିତ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ପନ୍ନନେ ଆତ୍ମବଳଦାନ କରିଛନ୍ତି । ହେଲେ ବାଙ୍କୀ ର ରାଣୀ ଶୁକଦେବୀ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖରଣରେ ପରାସ୍ତ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ମହନୀୟତାରେ ତାଙ୍କ ଶତ୍ରୁକୁ ହତ୍ୟା ନକରି କ୍ଷମା ଦାନ କରି ସାର୍ଵ ସଂସାରରେ ନାରୀଜାତିର ମହନୀୟତାର ନିଦର୍ଶନ ରଖିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଓଡ଼ିଶା ଆଉ ଓଡ଼ିଆର ଧର୍ମ ଏବଂ ଗର୍ବର ପ୍ରତୀକ ।

1686 AD, ଓଡ଼ିଶାରେ ରାଜତନ୍ତ୍ରର ସମୟ । ସେଇ ସମୟରେ 1686 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଓଡ଼ିଶାର ବଡ଼ମ୍ବା ରାଜ୍ୟର ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବଳଭଦ୍ର ବୀରବର ମଙ୍ଗରାଜ ଏବଂ ମହାରାଣୀ ଜୟନ୍ତୀଦେବୀଙ୍କର କୋଳ ମଣ୍ଡନ କରି ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ କନ୍ୟାରତ୍ନଟିଏ । ଅପୂର୍ବ ତେଜୋମୟୀ ଅପରୂପା ଲବଣ୍ୟବତୀ କନ୍ୟାଟିର ପିତାମାତା ଶ୍ରୀକାରେ ନାମ କରଣ କରିଥିଲେ “ଶୁକ” । ପିଲାଟିଦିନରୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତା ରାଜକୁମାର ଫକୀରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ତରବାରୀ ରୂଳନା ଶିକ୍ଷା କରୁଥିବାର ଦେଖି ଅଲିଅଳୀ ଜେମା ଶୁକଦେଇଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ରହ ହେଲା ତରବାରୀ ରୂଳନା ଶିକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ । କନ୍ୟାର ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ମହା ଆନନ୍ଦରେ ମହାରାଜା ବୀରଭଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜ ତତକ୍ଷଣାତ୍ ଜଣେ ବିଚକ୍ଷଣ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦଙ୍କୁ ଗୁରୁ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଦେଲେ ଶୁକଦେଇଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଲାଗି । ଖୁବ୍ କମ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ତରବାରୀ ରୂଳନା ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ରୂଳନା ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧକୌଶଳ ସବୁ ଶିଖିଗଲେ ଶୁକ ଦେଇ । ବୟସ ବଢ଼ିବା ସହିତ ତାଙ୍କର ରୂପ ଲବଣ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚା ଏବଂ ରଣକୌଶଳ ନିପୁଣତାର ଯଶ ଖ୍ୟାତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଉଥିଲା । ବୟୋଃପ୍ରାପ୍ତିପରେ ବଡ଼ମ୍ବା ରାଜଜେମା ଶୁକଦେଇଙ୍କର ବିବାହ ହେଲା ନଦୀ ସେପାରି ବାଙ୍କୀଗଡ଼ର ରାଜା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଧନଞ୍ଜୟ ହିଲୋକ୍ୟନାଥ ହରିଚନ୍ଦନ ଦେବଙ୍କ ସହିତ । ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଛୋଟ ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧୁତାସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ନଜନଜର ଶକ୍ତିବୃଦ୍ଧି କଲେ । ଅପରୂପା ସୁନ୍ଦରୀ, ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧିମତୀ, ରଣକୌଶଳ ନିପୁଣା ପତ୍ନୀଙ୍କ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ହିଲୋକ୍ୟନାଥ ହରିଚନ୍ଦନଦେବ ରାଜ୍ୟ ଶାସନର ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନେଉଥିଲେ । ବଡ଼ମ୍ବା ଏବଂ ବାଙ୍କୀ ର ମିଳିତ ସେନାମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ସୁରକ୍ଷିତ କରି ରଖୁଥିଲେ ଦୁଇ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ।

ବାଙ୍କୀ ଗଡ଼ର ରାଜା ପ୍ରାଣରୁ ବଳ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ନଜର ପ୍ରିୟତମା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ । ଧରେ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବା ଲାଗି ଆଗ୍ରହ ହେଲା । ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ହିଲୋକ୍ୟନାଥ ହରିଚନ୍ଦନଦେବ ସହର୍ଷେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକରି ପହ ଲେଖିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁରୀର ତତ୍କାଳୀନ ଗଜପତି ମହାରାଜଙ୍କୁ । ଗଜପତି ମହାରାଜାଙ୍କର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଆସିଲା ବାଙ୍କୀ ରାଜ ନବରକୁ । ରାଜା ରାଣୀ ପୁରୀ ଯାଇ ଗଜପତି ମହାରାଜାଙ୍କର ଆତିଥେୟତା ଗ୍ରହଣ କରି ନୀଳାଚଳ ଧାମରେ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗୁଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ଜୀଉମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ । ସେଇ ସମୟରେ ଖୋରଧାର ରାଜା ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବଙ୍କ ତରଫରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଆସିଲା ଫେରିବାବେଳକୁ ଖୋରଧା ରାଜ୍ୟର ଅତିଥି ହେବା ଲାଗି । ଖୋରଧା ଥିଲା ବାଙ୍କୀଠାରୁ ଢେର ବଡ଼ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ

ରାଜ୍ୟ। ସେ ରାଜ୍ୟର ନମନ୍ତ୍ରଣକୁ ନଜର ଅହୋଭାଗ୍ୟ ମନେକରିଥିଲେ ବାଙ୍କୀ ର ରାଜଦମ୍ପତି।

ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼ର ନମନ୍ତ୍ରଣକୁ ସହର୍ଷେ ସ୍ଵୀକାର କରି ବାଙ୍କୀ ର ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ହିଲ୍ଲେକ୍ୟନାଥ ହରିଚନ୍ଦନଦେବ ପୁରୀରୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ସପତ୍ନୀକ ପହଞ୍ଚିଲେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜ ଉଆସରେ ଅତିଥି ହୋଇ। ଅପରୂପ ଲବଣ୍ୟମୟୀ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କର ରୂପ ଦର୍ଶନ କରି ଖୋରଧା ରାଜା ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତି ଏଭଳି ମୋହିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେଦିନ ରାତି ତାଙ୍କରି କଥା ଭାବି ହେଉଥିଲେ। ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ଅସାମାନ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପାଗଳ କରିଥିଲା ଖୋରଧା ରାଜା ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଙ୍କୁ। ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ଏମିତି ଘାରିହେଲେ ଯେ କଲେବଳେ କୌଣସି ଯେକୌଣସି ଉପାୟରେ ତାଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲେ। ଖୋରଧା ରାଜ୍ୟର ଆତିଥେୟତାରେ ମୁଗ୍ଧହୋଇ ବାଙ୍କୀର ରାଜ ଦମ୍ପତି ସସମ୍ମାନେ ଫେରିଯାଇ ନଜ ରାଜ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଲାପରେ ପରେ ହିଁ ମିଳିଥିଲା ଖୋରଧା ରାଜା ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବଙ୍କର ଧମକପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ଦେଶ । “ନଜର ଆଉ ନଜ ରାଜ୍ୟର ମଙ୍ଗଳ ଗୁହଁତ ତୁରନ୍ତ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କୁ ଖୋରଧା ରାଜାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଇ ତାଙ୍କର ଶରଣାଗତ ହୁଅ, ନଚେତ ଯୁଦ୍ଧ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭବୀ”। ଖୋରଧା ରାଜାଙ୍କ ଦୁଃସାହସ ଯେତିକି ଲଜ୍ୟାଜନକ ଥିଲା ସେତିକି ଅପମାନଜନକ। କ୍ରୋଧିତ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ବାଙ୍କୀର ରାଜା ଉତ୍ତର ଦେଲେ “ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ବୃହତ ରାଜ୍ୟର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଜାଙ୍କ ନକଟରୁ ଏମିତି ହୀନମନ୍ଦ୍ୟତା ଆଶାକରି ନଥିଲୁ। ଆମେ ଛୋଟ ରାଜ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନଜର ଅସ୍ଥିତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ନଜର ମୁଣ୍ଡ ଦେଇ ପାରୁ, ଅନ୍ୟର ମୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ନେଇ ପାରୁ। ଆପଣଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧର ଆହ୍ଵାନ ସ୍ଵୀକାରକରୁଛି, ଏ ଶରୀରରେ ଶେଷ ରକ୍ତବିନ୍ଦୁ ଥିବାଯାଏଁ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କୁ କେହି ସ୍ଵର୍ଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ।” ଖୋରଧା ରାଜା ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବ ଅପମାନ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ବାଙ୍କୀ ଗଡକୁ ତୁରନ୍ତ ଆକ୍ରମଣ କରିବାପାଇଁ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ଘେନ ଆଗେଇ ଆସିଲେ।

ସେତେବେଳକୁ ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବଙ୍କର ହୀନ ଚକ୍ରାନ୍ତର କଥାଶୁଣି ବଡ଼ମ୍ବା ରାଜା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ସହ ବାଙ୍କୀ ରାଜାଙ୍କର ସହିତ ମିଶି ଖୋରଧା ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢେଇ କରିବା ନମନ୍ତ୍ରଣ ଆଗେଇ ଆସି ଥାଆନ୍ତି। ମହାନଦୀ କୂଳରେ ରଗଡ଼ି ଗ୍ରାମଠାରେ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଘମାଘୋଟ ଲଢେଇ ହେଲା। ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼ର ବିପୁଳ

ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆଉ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ସମ୍ମୁଖରେ ବାଙ୍କୀ ଏବଂ ବଡ଼ମ୍ବାର ସଂଯୁକ୍ତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ବେଶୀ ସମୟ ଡିଷ୍ଟି ପାରିଲେନି । ପ୍ରବଳ ପରାକ୍ରମରେ ଲଢ଼େଇ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ନହତ ହେଲେ ବାଙ୍କୀ ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ହୈଲେକ୍ୟନାଥ ହରିଚନ୍ଦନ ଦେବ । ତଥାପି ବାଙ୍କୀ ର ସେନା ଯୁଦ୍ଧ ଜାରି ରଖୁଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କର ନହତ ହେବା ସମ୍ପାଦ ପହଞ୍ଚିଲା ରାଜ ଉଆସରେ । ମନେ ମନେ ଶୋକାକୁଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲେ ନାହିଁ ବୀର ରାଣୀ ଶୁକଦେଇ । ନଜର ନଜ ରାଜ୍ୟର ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି ସାହସ ଦେଲେ ଏବଂ ନଜେ ବୀର ବେଶ ହୋଇ ବାହାରି ଆସିଲେ ସେନାର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ଲାଗି । ଶ୍ୱେତ ଅଶ୍ୱାରେହିଁ ସେଇ ବୀରାଙ୍ଗନାଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ସାହସିକତା ଦେଖି ଦୁଇଗୁଣ ଶକ୍ତିନେଇ ଲଢ଼ିଲେ ବାଙ୍କୀ ସେନା । ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ସେ ଧୂରନ୍ଧର ଭୟଙ୍କର ଅସୀରୁଳନାରେ ସହସ୍ରାଧିକ ସୈନ୍ୟ ମୃତାହତ ହେଲେ, ମହାନଦୀର ବାଲୁକା ଶଯ୍ୟା ରକ୍ତରେ ଭିଜିଲା । କୁହାଯାଏ ଯେ ଲକ୍ଷାଧିକ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର ରକ୍ତରେ ଲାଲ୍ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ମହାନଦୀର ଜଳଧାର । ପରାଜିତ ହୋଇବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିଲେ ଖୋରଧା ରାଜା ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବ ।

ଯୁଦ୍ଧର ନୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପରାଜିତ ରାଜାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ବିଜୟ ଘୋଷଣା କରାଯିବା କଥା । ହେଲେ ସେମିତି କିଛି କରିନଥିଲେ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇ । ଖୋରଧା ରାଜା ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଙ୍କର ହୀନ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ ଦୁଷ୍ଟବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଉ ବୋଲି ବିଜୟୋଲ୍ଲାସରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରବଳ ଦାବୀ ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ରାଣୀ ଶୁକଦେଇ ତାଙ୍କୁ ନଜର ମହତ ଗୁଣ ହେତୁ କ୍ଷମା ଦେଇଥିଲେ । ସେ କହିଲେ “ତାଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ବିଧବା ହେବେ, ଜଣେ ବିଧବା ର ଜୀବନ କେତେ କଷ୍ଟକର, କେତେ ଦୁର୍ବିସହ ତାହା ମୁଁ ନଜେ ଅନୁଭବ କରୁଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ରୁହୁଁନହିଁ ଆଉ ଜଣେ କେହି ମୋ’ ଭଳି ଏଇ ଦୁଃଖ ସହୁ” । ଆଉ ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବଙ୍କର ଦୋଷ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡର କଥା । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏଇଥିପାଇଁ ଜୀବନଦାନ ଦେଲି ଯେ ସେ ସାର୍ ଜୀବନ ଜଣେ ନାରୀ ହାତରେ ପରାଜିତ ହେବାର ଅପମାନ ମନେ ରଖନ୍ତୁ । ସାର୍ ଜଗତ ଜାଣୁ ଯେ ସିଏ ଜଣେ ନୀଳମନା ପରସ୍ତୀ ଲେଉଟି କାପୁରୁଷ । ନାରୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପିପାସୁ ଏଇ ରାଜା ବୁଝନ୍ତୁ ଯେ ନାରୀ ଅବଳା କି ଦୁର୍ବଳା ନୁହେଁ । ସେ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗା, ମହାକାଳୀଙ୍କ ଭଳି ସଂହାରକାରିଣୀ, ଦୁଷ୍ଟ ନବାରୀଣୀ ମଧ୍ୟ । ସେ ଏଇ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରନ୍ତୁ, ନଜର ଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରଜାପାଳନରେ, ନଜର ରାଜ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାରେ ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତୁ” । ବନ୍ଦୀ ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ

ଝୁଙ୍କାଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତି ଦେବ । ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ଓଜସ୍ବିନୀ କଥାଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ମର୍ମକୁ ଭେଦି ଯାଇଥିଲା । ପଶ୍ଚାତାପର ଅଶ୍ରୁ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା ତାଙ୍କର ଆଖିରୁ । ରାଣୀ ଶୁକଦେଇ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି ନଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଇତିହାସ ସାକ୍ଷୀ ଅଛି ଖୋରଧାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜା ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ଗଜପତିଦେବ ଙ୍କ ଭଳି ଏମିତି ହୀନମନ୍ୟ ନଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ନଜର ମାତୃଭୂମିକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇ ନଜକୁ ଗୌରବାନ୍ବିତ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସ୍ବାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ମୂଳଦୁଆ ଖୋରଧାରୁ ହିଁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ବିକଶିତ ହୋଇ ଦୁମ ଆକାର ଧାରଣ କରିଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଖୋରଧା ମାଟି ଚରକାଳ ବୀରର ମାଟି, ସେ ସବୁବେଳେ ପ୍ରଣମ୍ୟା ।

ବାଙ୍କୀର ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ଏଇ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ଗାଥା କାଳକାଳକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଗଲା ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସରେ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ବାଙ୍କୀରେ ମହାନଦୀର ସେହି ସ୍ଥାନଟି ରଣନଦୀ ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅପରାଜିତା ରାଣୀ ଶୁକଦେଇଙ୍କର ବିଜୟଗାଥା ଗାଉଛି, ଗାଉଥିବ କାଳେକାଳେ ।

ଶାରଳା ଭବନ, ପୋତାପୋଖରୀ,
ନୂଆବଜାର, କଟକ

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ ପହଞ୍ଚାନ୍ତୁ ସାର୍ବ ବିଶ୍ବରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲା vedantimagazine@gmail.com and editor.vedantimagazine@gmail.com

କଳ୍ପିତ ଖଳନାୟକ

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଣା

ମୁଁ ଯେ ମୁକସାକ୍ଷୀ
 ସାଜିଛି ଖଳନାୟକ
 ସାକ୍ଷୀ ହିନ ମୁଁ ଏକ କଳଙ୍କ
 କଳଙ୍କିତ ଆଜି
 କଳ୍ପନା ଭିତରେ
 ହଜି ଯାଇଛି ଅସ୍ଥିତ
 ସେ ଅସ୍ଥିତର ଜର୍ଜରିତ ବହି
 ଦୃଶ୍ୟମାନ ଖଦ୍ୟୋତର ଆଲୋକ ସମ
 ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ଦିଶେ ପର୍ବତ ଶିଖରୁ,
 ଦିବା ଯାଏ ଦୂରେଇ ଦୂରେଇ
 ଅମା ନକଟେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ
 ଅନ୍ଧକାରର କରାଳ ବିଗ୍ରହ
 ମୂର୍ଚ୍ଛିତ କରେ ବାରମ୍ବାର
 ଦିଶା ହିନ ହୁଏ
 ଜୀବନର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ
 ଚଉ ସ୍ୱୟଂ ଭୟଭିତ

କଳ୍ପିତ ଚଢ଼େ ମୋର
 ସାଜିଛି ମୁଁ ଖଳନାୟକ
 ଅପହରଣ କରିଛି
 ଏ କଳଙ୍କିତ ମନକୁ
 ଏ ବିଗ୍ରହ ଭିତରୁ
 ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
 ହେବାକୁ ଲୁହାଠୁ କଠିନ
 ଆଉ ଚାଲିବାକୁ ପଡ଼ିବ
 ଏ କଣ୍ଠକତ ପଥେ ନର୍ଦ୍ଦମରେ
 ନାୟକ ସାଜିବି ଏ ଜୀବନ ଅଧ୍ୟାୟେ
 କରିବି ସାଫଲ୍ୟ ମଣ୍ଡିତ
 ଆଉ କର୍କଶଠୁ ହେବି ବହୁ ଦୂର ।

ହାଟସିଂହାପୁର, ଯାଜପୁର

ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ଓ

ଜୁଇ

ଚନ୍ଦ୍ରିମା ଗଜେନ୍ଦ୍ର

ନବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କର ଅଦୃଶ୍ୟ ରଞ୍ଜରେ ବନ୍ଦା

ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ଆଉ ଜୁଇ,

ଜୀବନର ଅନ୍ୟ ନାମ ଯେ ଜଞ୍ଜାଳ

ଜଞ୍ଜାଳର ନାମ ଜୁଇ । (1)

ଗୋଟିଏ ନ ସରୁ ଆନ ଆସିଯାଏ

ମାଳ ମାଳ ଯେ ଜଞ୍ଜାଳ,

ଜୀବନର ମୋଡ଼ ଯାଏ ଯେ ବଦଳ

ଭବିବାକୁ ନାହିଁ ବେଳ । (2)

କେବେ ହୁତୁ ହୁତୁ ଜଳେ ଯେ ଜୀବନ

ଆନନ୍ଦେ ଉଡ଼ଫୁଲ ହୋଇ,

କେବେ ସେ କୁହୁଲେ ଦୁଃଖ ଦାବାନଳେ

ସେ ଦୁଃଖର ସୀମା ନାହିଁ । (3)

ଜଳ ଓ କୁହୁଲ ଲିଭେ ସେ ଜୁଇରେ

ସବୁ ଯାଏ ଶେଷ ହୋଇ,

ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ସମାଧି ନଅଛି

ସ୍ମୃତି ଭଙ୍ଗି ମାରୁଥାଇ । (4)

ଜଞ୍ଜାଳେ ହଜି ଯେ ଜିଇଁବା ଶିଖୁଛି

ସେ ଅଟେ ମହତ୍ ଜନ,

ଜୀବନ ତାହାର ହୁଅଇ ସାର୍ଥକ

ରଖିଯାଏ ପଦଚକ୍ର । (5)

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବନାମ

ମାନବତା

ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ୍

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା କେଉଁ ଆବାହମାନ କାଳରୁ ପ୍ରଚଳିତ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବହୁ ଦିଗ୍ ଦର୍ଶକ, ଦାର୍ଶନିକ, ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ, ଜ୍ଞାନୀମାନୀ ଓ କବି ମାନେ ଏ ସଂପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଲେଖନୀ ଗୁଣନା କରିବା ସହିତ ମତ ମାନ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଆସିଛନ୍ତି । “ଅ” କାରରୁ ହିଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ମୂଳ ସୃଷ୍ଟି । ମାନବତାର ମୂଳ ହେଉଛି “ମ” କାର । “ଅ” କାର ହେଉଛି ଇଶ୍ଵର ସତ୍ତା “ଉ” କାର ହିଁ ଉତ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥଳ । ଏହି “ଅ”, “ଉ”, “ମ” ତ୍ରିବୀଜର ମିଳନରେ ବା ମିଶ୍ରଣରେ ହିଁ ମୂଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ଏହି ତ୍ରିବୀଜ ହେଉଛି ଆତ୍ମା, ମଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରାକ୍ତର ମୌଳିକ ଭାବଧାର । ଓଁକାର ରୂପୀ ତ୍ରିବୀଜ ମଧ୍ୟରେ ତ୍ରିଦେବଙ୍କର ଅବସ୍ଥାନ । ସେମାନେ ହେଲେ ଯଥାକ୍ରମେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ଵର । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଏ ସୃଷ୍ଟିର କର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା, ପାଳନକର୍ତ୍ତା ହେଲେ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ସଂହାରକର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଶିବ । ସ୍ଵୟଂ ବ୍ରହ୍ମା ହେଉଛନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ନାଭି କମଳରୁ ଜାତ । ତେଣୁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଅନ୍ୟନାମ “ପଦ୍ମନାଭ” ।

ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ମୂଳ ଉତ୍ସ ହେଉଛି ବେଦ । ବେଦକୁ ବାଦ ଦେଲେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ସ୍ଥିତି ନାହିଁ । ଯେପରି ଭଗବାନ ବିନା ଭକ୍ତ ଓ ଭକ୍ତ ବିନା ଭଗବାନ । ବେଦବ୍ୟାସ ବା ବ୍ୟାସଦେବ ହେଉଛନ୍ତି ବେଦ ବିଭାଜନର ସ୍ରଷ୍ଟା । ସେ ବେଦକୁ ମାନବ ହାତରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୁରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି ପଞ୍ଚମ ବେଦର ନାମ “ଶିଶୁବେଦ” ରଖିଥିଲେ । ବେଦ ହିଁ ମାନବ ବାଦର ମୂଳ ଉତ୍ସ । ବେଦରେ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କର ସ୍ତୁତି ବର୍ଣ୍ଣିତ । ବେଦ ହେଉଛି ସକଳ ଜ୍ଞାନର ଗନ୍ତାଘର । ମାନବକୁ ସମ୍ମାର୍ଗରେ ଗତି କରିବା ପାଇଁ ବେଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ - “ମନୁର୍ଭବ ଜନୟା ଦିବ୍ୟଂ ଜନମ ।” - ହେ ମାନବ, ତୁମ୍ଭେ ଦିବ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ହୁଅ । ଆଉ ଏଥି ନମସ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ହିଁ ଆଧାର କର । ମୋତେ ଆଧାର ନକଲେ ତୁମ୍ଭେ ରକ୍ଷସ ପାଲଟିଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଦାନବ ପାଲଟିଯିବ ।

ବେଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନବ ପାଇଁ ଏକ ସତ୍ ଚେତନା । ବେଦବାଣୀକୁ ପାଥେୟ କରି ମାନବ ମାନବତ୍ଵରୁ ଦେବତ୍ଵ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ସତ୍ ମନୁଷ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାକୁ ଆଦରି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଭଗବତକାରଙ୍କ ଭାଷାରେ “ମନୁଷ୍ୟ ଦେବେ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ । ଦେଖ୍ ସନ୍ତୋଷ ଭଗବାନ ॥ ମାନବ ସ୍ଵର୍ଗ ଆଉ ପାତାଳର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟଭୂବନର ଅଧିକାରୀ । ତେଣୁ ସେ ତାର ସଞ୍ଚିତ ଗୁଣ ବଳରେ ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ଦେବତ୍ଵ ଲାଭ କରିପାରିବ । ନତୁବା ତାମସ ଗୁଣର ସମନ୍ଵୟରେ ନର୍କକୁ ଆଦରି ନେଇ ଦାନବ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିବ । ଏ ମଧ୍ୟ ଭୂବନ ଅର୍ଥାତ ମରଧାମର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ସଞ୍ଚିତ ଗୁଣ ବ୍ୟତରେକେ ରାଜସିକ ଗୁଣକୁ ଆଶ୍ରୟ କଲେ ବାରମ୍ବାର ଜନ୍ମ ମରଣଚକ୍ରରେ ଘାଣ୍ଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଅତଏବ ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଞ୍ଚିତ ଗୁଣ ହିଁ ସଭିଙ୍କର କାମ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ଏ ମନବ ଶରୀର ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଲାଭ କରାଯାଇଥାଏ । ଭଗବତରେ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତିଟି “ଏଶୁ ଏ ନର କଳେବର । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କ୍ଷଣିକ ଭଙ୍ଗୁର ।” ତେଣୁ ଏହାର ସତ୍ ବିନୟୋବ ହେବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ପୁନଶ୍ଚ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉକ୍ତିକୁ ଅବଲୋକନ କଲେ ଦେଖାଯାଏ “ଅନେକ ଜନ୍ମ ତପ ଫଳେ । ମାନବ ଜନ୍ମ ମହାତଳେ” ॥ ଅର୍ଥାତ ବହୁ ଜନ୍ମର ତପସ୍ୟା ଫଳରେ ନର ଜନ୍ମ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଈଶ୍ଵର ଅନେକ ଜୀବ ଯଥା ଛପନ କୋଟୀ ଜୀବ ସୃଷ୍ଟି କରି ସଭିଙ୍କର ହୃଦଦେଶରେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ । କନ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରାଣୀ ଦେହରୁ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି ଲାଭ କଲେନାହିଁ । ଶେଷରେ ସେ ତାଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ସୃଷ୍ଟିରେ ମାନବ ସର୍ଜନ କରି ଚର ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କଲେ । କାରଣ ମାନବ ହେଉଛି ଈଶ୍ଵରଙ୍କର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ । ମାନବ ସୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ କୃତୀ । ଏହି ସୃଷ୍ଟିପାଇଁ ଈଶ୍ଵର ଆତ୍ମତୃପ୍ତି ଲାଭ କରନ୍ତି ।

ମାନବବାଦ ହେଉଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଅଂଶ ବିଶେଷ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ମାନବର ଭୂକ୍ ଞ୍ଚ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥାଏ । ମାନବ ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାକୁ ପାଥେୟ କରି ଅରକାରରୁ ନରକାରତ୍ଵ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ । ଯଦ୍ଵାରା ମନୁଷ୍ୟ ଏପରି ସାମର୍ଥ୍ୟବାଦ ହୋଇଥାଏ ଯେ ସେ ସବୁକିଛି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ କୃଷ୍ଣ ଓ ଅର୍ଜୁନର ଭଦ୍ରାହରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଅର୍ଜୁନ ହେଉଛନ୍ତି ନର ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହେଉଛନ୍ତି ନାରାୟଣଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ । କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବଳରେ ଅର୍ଜୁନ ଏକ ସର୍ବ ସାମର୍ଥ୍ୟବାନ ପୁରୁଷ । ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ

କରିବାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ହନୁ-ଅର୍ଜୁନ କଳ ସମୟରେ ଅର୍ଜୁନକୃତ ଶର ବନ୍ଧ ଉପରେ ହନୁ ବିଶ୍ୱରୂପ ଧାରଣ କରି ଗୁଲିବାରେ ସମର୍ଥ ହୁଏ । ଏପରିକି ବନ୍ଧର ଏ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ସେପାର୍ଶ୍ୱ ଅନ୍ୟାୟାସରେ ଗତି କରିପାରିଛି । ଏହାର ସୁହଧର ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ । କାରଣ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହିଁ ପାର୍ଥର ମାନ ରକ୍ଷଣାର୍ଥେ ତାର ଶର ବନ୍ଧଟିକୁ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ଶିର ପରେ ବହନ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ସକଳ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପଛରେ ହିଁ ବାସୁଦେବଙ୍କର ସ୍ଥିତି ସ୍ୱିକାର୍ଯ୍ୟ ।

ଏ ମର ଧାମରେ ଇଶ୍ୱର ହିଁ ଚର ସତ୍ୟ । ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର । ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ; ସର୍ବ ବିଦ୍ୟମାନ । ତାଙ୍କୁ ବାଦ ଦେଇ ସୃଷ୍ଟିର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇ ନପାରେ । ତେଣୁ ସର୍ବଶକ୍ତିର ଉତ୍ସ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଆଧାର ରୂପେ ମାନନେବା ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । କଥାରେ ଅଛି “ଇଶ୍ୱର ଯାହା କରନ୍ତି ସର୍ବଦା ପ୍ରାଣୀର ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ।” ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ନାମ ମଧ୍ୟ “ବିଚିତ୍ରକର୍ମା” । ଅତୁଟ ତାଙ୍କର କରଣୀ । ଅପରିସୀମ ତାଙ୍କର ଗୁଣ ଓ ଗାରିମା । ସେ ମଙ୍ଗଳମୟ । ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ କରିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗୁଣ ନାମ ରୂପଲୀଳାଧାମ ଆଦି ସକଳପାବନ ଯାହାକି କ୍ଷୁଦ୍ର ମନୁଷ୍ୟର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାର ବାହାରେ । ଅତଏବ ମଙ୍ଗଳମୟ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳମୟ ।

ଯୁଗେଯୁଗେ ଭକ୍ତ ଭଗବାନର ଓ ଭଗବାନ ଭକ୍ତର । ମାନବ ଶରୀରରେ ହିଁ ମାଧବଙ୍କର ସ୍ଥିତି । ମାଧବ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଅଗ୍ନିପିଣ୍ଡ ହେଲେ ମାନବ ତାର ଅଗ୍ନି ସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗ ମାତ୍ର । ସେଥିପାଇଁ ଯଥାର୍ଥରେ କୁହାଯାଇଛି “ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବା ।” ଏହି ସେବାକୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ମାନବ ଇଶ୍ୱରାନୁବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଇଶ୍ୱରଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭବ ଲଭ କରିଥାଏ । “ନର ସେବା ହିଁ ନାରାୟଣ ସେବା ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟିକୁ ପାଥେୟ କରି ମାନବ ଇଶ୍ୱରଙ୍କର ନକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥାଏ । ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନ ଅଭିନ୍ନ । ଏପରିକି ପ୍ରାଣୀ ଭକ୍ତ ହାତୀର ପ୍ରାର୍ଥନା ମଧ୍ୟ ଭଗବାନ ଶୁଣି ତାର ଆପଦହରଣ ଇମନ୍ତେ ସ୍ୱୟଂ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇ ସୁଦର୍ଶନ ପ୍ରେରଣକରି ଶିର ଛେଦନ କରିଥିଲେ । ସେ ତ ସଭିଙ୍କର ସ୍ରଷ୍ଟା । ତେଣୁ ଭଗବାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ହିଁ ଭକ୍ତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଅଧ୍ୟାପକ, ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ,
ସା:ପୋ-ମଦୁ, ଜି-କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

କରୋନା ଭୀଷଣତ-୪

ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ

କରୋନା କରୋନାର ନାଦ ।
ଶୁଣି ଚକତ ନାରାୟଣ ।
ହୋଇଛି କିବା ମତିଭ୍ରମ ।
ନାରଦ ବୋଲଇ ଉତ୍ତର ।
ଦେଖୁଲି କରୋନା ରାକ୍ଷସ ।
ଭୟେ ମୁଁ ପଳାଇ ଆସିଲି ।
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମ ବିସ୍ମରଣ ।
କୁହନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ପୀତବାସ ।
ହସି ବୋଲନ୍ତି ନାରାୟଣ ।
ସୃଷ୍ଟି ସୃଜନ ଆତ୍ମକର୍ମ ।
ଜାଣ ତ ଦଇବ ବିଧାନ ।
ଅମାନ୍ୟ କଲେ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।
ବିଜ୍ଞାନ ଅଟେ ଆଶୀର୍ବାଦ ।
ମନ କର୍ମର ଫଳ ବିଷ ।
ହସି କହିଲେ ଚକ୍ରଧର ।
ଏମନ୍ତ କଥାର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ।

କରି ଆସିଲେ ଶ୍ରୀ ନାରଦ ॥
ନାରଦେ ପୁଚ୍ଛିଲେ କାରଣ ॥
କରୋନା ଦେଇ ମୋର ନାମ ॥
ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ॥
ମାରି ଖାଉଛି ଯେ ମଣିଷ ॥
କରୋନା ବୋଲି ବାଉଳଲି ॥
କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ନାରାୟଣ ॥
ସେ କଏ କରୋନା ରାକ୍ଷସ ?
ଏ ନୁହେଁ ଆତ୍ମ ଦୈବ-ବାଣ ॥
ସୁରକ୍ଷା ମାନବର ଧର୍ମ ॥
ଅମାନ୍ୟ କରଇ ବିଜ୍ଞାନ ॥
କୁହନ୍ତ କରେ କାହିଁପାଇଁ ?
ଅପବ୍ୟବହାର ଯେ ମନ ॥
ସେ ବିଷେ ମାନବ ବିନାଶ ॥
ନାରଦ ହେଲେ ନରୁତ୍ତର ॥
ଭୁଲବେ ସମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ ॥

ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ: "ଅଭିଯାନ"

୧୭୫-ଏ/୧, ବିଶ୍ୱଲକ୍ଷ୍ମୀ ଡାଲ୍ ରୋଡ

କୋଲକତା

ମନେପଡ଼େ

ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର

ବହୁ ଦେବାଦେବୀ ପୂଜି
ମନେ ଆଶା ସଞ୍ଚି ସଞ୍ଚି
ମାଟି ଖୋଳ ମଞ୍ଜି ପୋତିଥିଲି
ଆଖିରେ ମୋ ଅସୁମାରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି
ଗଜା ବାହାରିଲି, ପହ କଅଁଳଲି
ଛେଳି ବାଛୁରୀଙ୍କ ଭୟ ପଶିଲି
ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ବତା ବାଡ଼ି କାଠିରେ
ବାଡ଼ ଘେରାଇଲି ଚାରିପାଖରେ
ପାଣି, ଓଷ୍ୟ ଓ ପିଡ଼ିଆ ସାର
ଯୋଗାଇଲି ଆଣି ଭରକୁ ଭର
ଗଛ ବଢ଼ିଲି, ଡାଳ ମେଲିଲି, ବାଡ଼ ହଟିଲି
ଫୁଲ ଫୁଟିଲି, ଶୋଭା ଦିଶିଲି
ଆଶା ବଢ଼ିଲି, ଖୁସି ବଢ଼ିଲି
ଦେଖୁଦେଲେ ଥରେ ଦୁଃଖ ହରିଲି
ଗୁହଁ ଗୁହଁ ଡାଳ ଶକତ ହେଲି
ପାଚେରୀ ଡେଇଁଲି, ବାଡ଼ ଭଞ୍ଜିଲି
ଅମାନିଆ ସେ ଭଞ୍ଜତ ହେଲି

ବିଦେଶୀ ଡାଳରେ ନଜେ ମିଶିଲି
ସେ ଡାଳରେ ଠିକଣା ଠିକ୍ ନଥିଲି
ତାକୁ ପାଇ ଏ ଡାଳ ସବୁ ଭୁଲିଲି
ଦୁଃଖ ବଢ଼ିଲି ସୁଖ ହଜିଲି
ଭଞ୍ଜତ ଡାଳକୁ କାଟିବି ରାଗ ବଢ଼ିଲି
ଟାଙ୍ଗିଆ ଧରି ତା ପାଖକୁ ଗଲି
ତା ମୁହଁକୁ ଥରେ ଅନାଇ ଦେଲି
ଟାଙ୍ଗିଆ ହାତରୁ ପଡ଼ିଲି ଖସି
ଫେରିଲି ଘରକୁ ନମିଷେ ବସି
ସବୁ ଦୁଃଖ ହୃଦୟରେ ଜାକଲି
ଘର ଦୁଆର ସବୁ ତାଲୁ ମାରିଲି
ଡାଳକୁ ନରୁହିଁ ବାହାରିଗଲି
ରକ୍ଷିକେଶ ଟ୍ରେନରେ ଟିକେଟ କାଟିଲି
ଟ୍ରେନରେ ବସି ଭାବି ଚାଲିଲି
ମଞ୍ଜି ପୋତି ସତେ କଣ ପାପ କରିଲି?

୪୯/୫/ଏଚ୍-୫୫, କାର୍ଲ ମାର୍କ୍ସ
ସରଣୀ, କୋଲକତା

ସଲ୍ମନ୍ ଶହୀଦ୍

ଭରତୀ ପଣ୍ଡା

ହେ ବୀର ସୈନିକ ତୁମକୁ ସଲ୍ମନ୍
ଦେଶପାଇଁ ପ୍ରାଣବଳୀ ଦେଇ
ତୁମେଁ ହୋଇଅଛ ମହାନ।
ତୁମକୁ ସଲ୍ମନ୍।

ଗୋଳା ବାରୁଦର ଭୀମ ଗର୍ଜନ
ତୁହାକୁ ତୁହା ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣ।
ଡରିତ ଯାଇନ ହେ ବୀର ପୁଞ୍ଜବ
ପୋଛି ଦେଲ ଲୁହ ମାତୃ ଭୂମିର।

ମାଁର ପଣତ, ମାଁର କୋଳ
ତୁଲି ହୋଇଗଲ ଦେଶ ମାତୃକାର।
ଭଗିନୀ ଆଖୁରୁ ଶୁଖିନ ଯେ ଲୁହ
ଉଜୁଡିଗଲ ସୀମନ୍ତନୀ ସିନ୍ଦୂର।

ସଲ୍ମନ୍ ତୁମକୁ ହେ ବୀର ସୈନିକ
ସେ ମାତାକୁ ସଲ୍ମନ୍, ଯା ଗରଭୁ
ତୁମେଁ ହୋଇଅଛ ଜାତ।
ସଲ୍ମନ୍ ସେ ଶିଶୁ ମୁଖାଗ୍ନି ଯିଏ ତବ।

ଜାତି ଧର୍ମର ଉଦ୍ଧରେ ରହି
ରଚଯାଅ ତୁମେଁ ଜାତି ଇତିହାସ।
ହିରଜ୍ଞାରେ ଆବୃତ ଶରୀର ତୁମର
ସଲ୍ମନ୍ କରେ ମୁଁ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନ ଘେନ ହେ ବୀର
ବଳଦାନ ତୁମ ହେବନାହିଁ ଅକାରଣ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ତାର ଥିବେ ଯେତେଦିନ
ଫରଫର ଉଡୁଥିବ ହିରଜ୍ଞା ଆମର।

ସଲ୍ମନ୍ ଶହୀଦ୍ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବନାହିଁ ବଳଦାନ
ତବ।

ବୁର୍ଲା, ସମ୍ବଲପୁର

ସାରସ୍ୱତ ପ୍ରତିଭାଧର-

କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି

୧୮୮୨ ମସିହା କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ତିଥିରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସାରସ୍ୱତ ଭୂମି ମାହାଙ୍ଗା ବୁକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଠପଦା ଗାଁରେ ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମନେଲା । ବାପା ସୁଦର୍ଶନ ପାଣି ଓ ମାତା ଛାୟାଦେବୀ ପୁଅଟିର ନାଁ ରଖିଲେ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ । ପୁତ୍ର ଜନ୍ମରେ ଖୁସି ହେଲେ । ଅଧିକ ପୁତ୍ରଟି ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହେତୁ ବାପା ମା ମାନସିକ ଭାରସାମ୍ୟ ହରାଇ ବସିଲେ । ସୁସ୍ଥ ହେବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପୋଷଣ କରି ପୁରୀର ବଡ଼ଛତା ମଠସ୍ଥିତ ଏକ ବଟବୃକ୍ଷକୁ ସମର୍ପି ଦେଇଥିଲେ । ବୈଷ୍ଣବ କରାଇ ନାଁ ରଖିଥିଲେ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି ।

ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ହିଁ ପାଠରେ ଭୋରି ବନ୍ଧା ହେଲେ ବି ନଜର ଧୀଶକ୍ତି ବଳରେ ସେ ପାଲା ଗାୟକ ରୂପେ ପରିଚିତି ପାଇଥିଲେ । ଯେମିତି ନାଟ ତାମସାରେ ଯାହାର ମନ, ତାହାର ବା ପାଠ ହେବ କେମିତି । ମାତ୍ର ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ଲାଭି ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ ଉପରେ । ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାକରଣ ଓ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ଅନୁରକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସାରସ୍ୱତ ସାଧନାର ଶୀର୍ଷରେ ପହଂଚାଇ ପାରିଥିଲା । ପିଲାଟି ବେଳୁ ହିଁ ଭକ୍ତି ଚେତନାରେ ଉତ୍ତୁରୁତୁ ହୋଇଥିଲେ । ଗାଁ ର ବିନୋଦବିହାରୀଙ୍କ ଅଶେଷ କୃପା ଲାଭ କରି ଅଗଣିତ ଜନମାନସରେ ରହିଗଲେ ଚରଦିନ ପାଇଁ ।

ପରାଧୀନ ଭାରତ ଥିଲା ବିଦେଶୀ ଶାସନ କବଳତ । ଇଂରେଜୀ ମାନଙ୍କର ଅମାନବିକତା, ଅସଞ୍ଜିତ ଆଚରଣ, ଅଶାନ୍ତ ବାତାବରଣରେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲେ ଭାରତବାସୀ । ଏମିତି ଏକ ସମୟରେ ଜନ୍ମନେଇ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି ଅବହେଳିତ ସମାଜକୁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନଥିଲେ ସହଜରେ । ମନ ଭିତରେ କାବ୍ୟିକ ଚେତନା ସ୍ଫୁରି ଉଠୁଥିଲା । ସାହିତ୍ୟର ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ କଲମ ଚାଳନା କରି ତତ୍କାଳୀନ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ବି ସାହିତ୍ୟକୁ ଜୀବନଠୁ ଅଧିକ ଭଲପାଉଥିଲେ । ପୁରପଲ୍ଲୀରୁ ନଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗଣିତ ଜନତାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରିପାରିଥିଲେ । ସାରସ୍ୱତ ସାଧନାରେ ଯେତିକି ପୂରଣ, ଆଧୁନିକ ଓ

ସ୍ଵଚ୍ଛବାଦୀ ପୁରୁଷ ଭାବେ ସେତିକି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଥିଲେ । 'ସମର ସଂଗୀତ' ରଚନାରୁ ଆନୀତ କବିତା ଥିଲା ଏହିପରି -

କର୍ପାଁ ଆମ ରାଜା ଆମଦେଶକୁ
ଦେଇ ପରକୁ କାନ୍ଦିବା ଶେଷକୁ ।
ଖଂଟ ଏ ଦେଶରେ କରି ବେଉସା
ଲୁଚି ନେଉଥିଲା ଟଙ୍କା ପଇସା ।
ଯହିଁ ସୁଆଦ ଲାଗିଲା ପାଟିକୁ
ତହିଁ କେବେ ବସିଲେ ଏ ମାଟିକୁ ।

ଯୁଦ୍ଧ ଅବସାନ ପରେ ଭାରତରୁ ସେ ଗୋଟେ କୋଇଲି (ଗୀତଗିଏ) ବର୍ମା ଦେଶ ଦେଇ ଜାପାନ ପଠାଇଥିଲେ । ଖୁବ୍ ରସାଶିତ ଓ କଟାକ୍ଷ ଭାବରେ ଲିଖିତ ହୋଇଥିବା ଗୀତଗି ନମ୍ନୋକ୍ତ ଲେଖାଶୈଳୀରୁ ବାରି ହୋଇପଡ଼େ ।

ଯାଆ ଲେ କୋଇଲି ଉଡ଼ି
ଜାପାନକୁ କହ ତରକୁ ଏଡ଼ି ଲେ କଳା ଜୋଇଲି
ଆମ ବରମାକୁ ଯାଉ ଛାଡ଼ି । (୧)
ପର ଦେଶ ପରଧନ
ଲୁଚିଲୁ କର୍ପାଁ ଏଣେ ତୋ ମନ ଲେ କହ କୋଇଲି
ଯାଉ ଘେନ ନଜ ସନମାନ । (୨)

ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ କବିତାର ମଧୁର ମୂର୍ତ୍ତନା ସବୁଦିଗରେ ଚହଲ ପକେଇଦେଲା । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ ହେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ସେ । କଥୋପକଥନରେ ସେ ମହତାବଙ୍କୁ ନଜ କାବ୍ୟପ୍ରତିଭାର ଝଲକ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଲେଖିଥିବା 'ପ୍ରଳୟଭେରୀ' 'କବିତାକୁ ଶୁଣାଇଥିଲେ-

ଭାରତ ବୀରେ ବିରତ ନୁହଁ
ତୁରିତ ଭିଡ଼ ଅଂଗା

ବିରତ ନୁହେଁ କାହାର ଏ ଦେହ
 ବଜାଅ ବିଜୟ ଘଂଟା । (୧)
 ବର୍ଜନ କର ପ୍ରାଣ ମମତା
 ଅର୍ଜନ କର ଯଶ
 ଅହିଂସା ଭେରୀ ଗର୍ଜନ ଶୁଣ
 କମ୍ପାଏ ଦିଗଦଶ । (୨)

ଏକ ସାକ୍ଷାତକାରରେ ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ
 ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିକୁ କବିତା ବିଷୟରେ ପଚାରୁପଚାରୁ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି କହିଲେ - କବିତାଟିଏ
 ଶୁଣାଇଲେ ।

ଦେଖ ଦେଖ ଭଲ ଭଙ୍ଗିଲଣି ଆଜି
 ଗୋରୁଙ୍କ ଜିଅଲଖାନା ହେ
 କାଲିର କାଇଦା ନାହିଁ ଆଜି ଆଉ
 ପଶନ୍ତି ସ୍ୱରୂପସେନା ହେ ।
 ଚଢ଼ିଲଣି ସରକାର
 ଲଭ ହାନ ପୁଣି କେତେ କା'ର । (୧)
 ଆଗ ବାଗାନରୁ ଆଲୁ କଦଳୀ ସେ
 ବିକୁଥିଲୁ ଖୋଳ ତୋଳ
 ଶାଗକେରୁ ଆଜି ଖୋଜିଲେ ନ ମିଳେ
 ମୁହଁ ପଢ଼ିଲଣି କାଳ ହେ
 କେତେ ଦେବ ଆଣି କାହୁଁ
 ଗଣିଝିଙ୍କି ତ ହେଲଣି ସେହୁ । (୨)
 ଜଗବନ୍ଧୁଙ୍କର ଦେଉଳ ଦରଜା
 ହୋଇଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଫାଟକ
 ପଶୁଛନ୍ତି ଆସୁଛନ୍ତି ନତି ନତି
 ଯାହାଙ୍କ ସମାନ ଦେଖ ହେ

ଆତ୍ମ ରାଜା ବନ୍ଦୀଗଣ

ଆଉ ନାହିଁ ସେ ପୁରୁବ ଗଣ ହେ । (୩)

ମହତାବଳ ଅନୁରୋଧରେ ସେ ପୁଣି ବିଦେଶୀ ଗର୍ଜନ ନାମରେ ଏକ ଲୋମ ଟାଙ୍କୁର ଗୀତଟିଏ ଶୁଣାଇଲେ ।

ଶୁଣ ମୋ ଭଉଣୀମାନେ

ବେଶ ହେବା କେଶ ସଜାଡ଼ିବା ବେଳ

ଏ ନୁହେଁ ହେଉ ମନେ । ୧

ତୁମ୍ଭ ଶାଶୁ ପରଦାସୀ

ତୁମ୍ଭେ ସାଜ ଶେଯ ଗେଲ ଅବସରେ

ଗରବେ ନ ଯାଅ ଭଣି । ୨

ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଜ କବିତା ବିବିଧ ରୂପରେ ରଚାୟିତ । ସମାଜର ସବୁ ଚରିତ୍ରକୁ ସେ ସାମ୍ନା କରି ସୁନ୍ଦର ସୁଲଭ ଢଙ୍ଗରେ କବିତା ଲେଖିଛନ୍ତି । ବିଶେଷ କରି ସେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଗୀତାଭିନୟ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଭବପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଲୋକାଭିମୁଖୀ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ହାସ୍ୟରସ - ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଜ ରୁଚଣୀଳ ସାହିତ୍ୟରେ ହାସ୍ୟରସ ଭୂମିକା ଅତୁଳନୀୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୀତାଭିନୟରେ ହାସ୍ୟରସର ସୃଷ୍ଟି ଦେଖାଣାହାରିଜ ହୃଦୟରେ ହସିବାର ଖୋରାକ ଯୋଗାଇପାରିଛି । ସତେ ଯେମିତି ଦର୍ଶକ ହସିହସି ବେଦମ୍ । ଦୁଆରି, ରଜକ, ମୁଦୁସୁଲି, ବିଦୁଷକଙ୍କ ମୁଖରେ ହାସ୍ୟରସର ଗୀତିକା ଦେଇ ଅଗଣିତ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରିପାରିଛନ୍ତି । ମୁକ୍ତି ଉପରେ ଚିତ୍ତଶୀ ଦେଇ ଗୀତଟିଏ 'କଂସ ଦିଗବିଜେ 'ନାଟକରେ ଲେଖିଥିଲେ -

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟରେ ମୁକ୍ତି !

ତୋତେ ଖାଇ ଟୋକୀ ଦୁଅଛି ବୁଢ଼ୀ

ନରୋଳା ସୋରିଷ ତେଲ ମାଖି ଯେତୋ ଗୁଣ୍ଡବ

ପାଟିରୁ ନ ଯାଉ ଛାଡ଼ି ।

ରଜକର ତୁଣ୍ଡରେ ବାଢ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ମଜାଳିଆ ଗୀତଟିଏ 'ରଙ୍ଗସଭା' ଗୀତିନାଟ୍ୟରେ -

ହାଣିଗଲି ବରଖୋବା ଲେ ବୋଇଲୁ
ହାଣିଗଲି ବରଖୋବା
ଉଠା ଭୁଆଣି ବସା ଜାଉପାଣି
ଖାଇଲେ ବେଠିଆ ଧୋବା ।

ଗୀତ ଭିତରେ ହସି ହସି ବେଦମ କରିବାର ଚରିକା ସେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି । ଗାଉଁଲି ଶବ୍ଦକୁ ଯୋଡ଼ି ଗୀତଟିଏ ଭେଟି ଦେଇଛନ୍ତି -

ବାଃ ବାଃ ରେ ବାହାରେ କାଞ୍ଜି
ତୋର ରଣ କଏ ପାରିବ ଶୁଝି
ଶୀତ ତୋର ମିତ ତୁହି ତାକୁ ହିତ
ପିତ ତ ପଳାଏ ରୁଇଜ ତେଜି ।

ଏହା ଛଡ଼ା 'ଦକ୍ଷୟଙ୍କ ଗୀତିନାଟ୍ୟ' ଆଉ ଏକ ମଜାଳିଆ ଗୀତଟେ ମନକୁ ହସେଇଦିଏ -

ପଲେଇ ଆ ରେ କାଳିଆ ମାଆ
ଧନଆକୁ ପାଖେ ଧଅ
କୁଆଡ଼େ ଯିବାରେ କାହିଁକି କାଳିଆ
କେଉଁ କଥା ମୋତେ କହ ।

ସମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ - ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ ସମାଜ ସତେତନାଗୀଳତା ତାଙ୍କର ଗୀତାଭିନୟରେ ପରିସ୍କୃତିତ ହୋଇଛି ।

ମହମ୍ମାଗାନ୍ନିଙ୍କ ଅହିଂସା ନୀତିକୁ ସ୍ଵାଗତ କରିଛନ୍ତି ସେ । ଲଂଚ, ମିଛ, ଦୁର୍ନୀତି, କଳାବଜାରି, ଗୋଡ଼ି ବିରୋଧରେ ସେ ସମାଜକୁ ସଜାଗ କରିପାରିଛନ୍ତି । ମେଘନାଦ ବଧ ଗୀତିନାଟ୍ୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

କାହାରି ଅଧୀନ ନୋହିତା ଏଣିକ କଣିବି ଦୁଇଗୋଟି ହୃଦା
ହଳ ବୁଲାଇଣ କାଳ କଟାଇବି ହେବି ପଛକେ ଭୁଲିତଡ଼ା ।

ସେହିପରି 'ଅର୍ଜୁନ ଲକ୍ଷବିକ୍ରାରେ ସମାଜରେ ଘରୁଥିବା ଅସହାୟତା, ହୀନମନ୍ୟତା ତଥା
ଶାସନର ଜୁଲୁମକୁ ସୁନ୍ଦର ଭବଭଙ୍ଗୀରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଗୁଲିଗୁଲି ବୁଲିବୁଲି ଠିକଲି
ଖରଦିନେ ଶୁଖୁଲି
ଏ ପରେ ଗୁକରି ପରପଂଚ ମଉସା ଭାରି
ବୋପାକୁ ଡାକଲି ।

ଗୀତିନାଟ୍ୟ 'ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ବୁଢ଼ାମଣି' କୁ ପଢ଼ିଲୁପରେ ମଝିରେ ଭେଟିବାକୁ ହୁଏ ଏକ ଶାସିତ
ପରିବାରର ଦୁଃଖମୟ ଗାଥା । ସତରେ ମଣିଷଟିଏ ପେଟର ଭୋକକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ନଜର
ଅସହାୟପଣକୁ କେମିତି ସହିଯାଉଛି!

ରଜାଘରେ ଗୁକରି ଖଟି
ବରଷକେ ଜମା ଦି ଦିନ ଛୁଟି
ଘର ମୁହଁ ଚାହିଁ ଭାରିଯା ମୋହରେ
ହରଷରେ ଦିନ ନେଉଛି କାଟି ।

ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି ପଲ୍ଲୀର କବି, ନରକ୍ଷରତାର କବି । ଓଡ଼ିଶାର ଜନଜୀବନକୁ ଦୋହଲାଇ
ଦେଇଥିବା ତତ୍କାଳୀନ ବଜାର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆକ୍ଷେପ କରି 'ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଚରିତ'
ଗୀତାଭିନୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

କ୍ଷିତିକୁ ଭୀତି ହେଲୁ ପ୍ରବଳ
ପଇସାରେ ପାନ ପାଂଚଟା ଛଅଟା
ଟଙ୍କାରେ ଛ' ସେର ଅଧେ ଗୁଉଳ ।

ମଦ୍ୟପାନ, ନଶାସେବନ ଏପରିକ ବେଶ୍ୟାସହ ଅନୈତିକ ସମ୍ପର୍କ ଏକ ସାମାଜିକ କଳଙ୍କ ।
ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାନବିକତା ଲୋପ ପାଇଥାଏ । ବିଶେଷ କରି ଯୁବସମାଜ ଏ ଦିଗ ପ୍ରତି
ଧ୍ୟାନ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁପଥରୁ ବିରତି ନେବା ନହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ସେମାନଙ୍କୁ

ଉଚିତ ମାର୍ଗରେ ପାଦ ପକେଇବାକୁ ହାସ୍ୟରସ ମାଧ୍ୟମରେ କବିତା ଲେଖିଛନ୍ତି । 'ଦ୍ଵାରୀ ସଙ୍ଗୀତ' ରେ ବିଦୁପ ଠାଣିରେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

ତୋତେ ବର୍ଣ୍ଣିବି ମଦ ତୋ ମଜା
ତୋର ସାଙ୍ଗକୁ ମଟର ଭଜା ।

ମଦୁଆ ମଦ ପିଇଲେ କେତେ ମଜା କି ସଜା ମିଳେ ସେ ସମୟରେ ଜାଣିପାରେନା । କହୁ ମଦ ପିଇବାର ସମୟକୁ ଆଦରି ନଏ । ସେହିଭଳି କବିତାଟିଏ ବାରି ହୋଇପଡ଼େ ତାଙ୍କ ଲେଖନୀମୁନରେ 'ରଙ୍ଗସଭା' ଗୀତାଭିନୟରେ । ଯେଉଁଥିରେ ସମାଜର ଅଧୋପତନର ଦୃଶ୍ୟ କାବ୍ୟିକ ରସରେ ବଖାଣ କରାଯାଇଛି ।

ଛି ଛି ମଦ ପିଇବି ନାହିଁରେ କଳାପାଣି ପରି ଦିଶେ
ସେଇ କଳାପାଣି ପେଟରେ ପଡ଼ିଲେ ଚଉଦ ଭୁବନ ଦିଶେ ।

ସେ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ନିପୀଡ଼ିତ ଓଡ଼ିଆମାନେ ସମାନ୍ୟ ଦି ପଇସା ରୋଜଗାର କରି ଫୁଲୁରି ତେଲ କଣି ଦ୍ଵାରୀ ଦ୍ଵାରରେ ସବୁ ଅଜାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ଏମିତି ଏକ ଅସହୟତାକୁ 'ଆସ କିଏ ଯିବରେ କଲିକତାକୁ ଚାଲ' କବିତାରେ ବାଢ଼ିଛନ୍ତି -

ଗୋଡ଼େ ମାଡ଼ି ଚଢ଼ାଇ ଯୋତା
ହାତେ ଧରି ଫିରିଙ୍ଗି ଛତା
ବଇଷ୍ଣବ କହି ଗଂଠିଲି ମୁଣ୍ଡାଇ
ସଡ଼କରେ ହେବା ଗେଲରେ - କଲିକତାକୁ ଚାଲ

ବେଳେବେଳେ ସମାଜ ଜୀବନକୁ ନାନା କୁସଂସ୍କାର ତଥା ଅନ୍ଧବିଶ୍ଵାସ ଗ୍ରାସ କରିଥାଏ । ଭାଷାକୁ ବି କବଳତ କରିଦିଏ ଅନାୟସରେ । ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବୈଷ୍ଣବପାଣି ନିଜ ଲିଖନକୁ ଶାଣିତ କରି ଲେଖିଛନ୍ତି -

ଦେଶ ଦଶା ଦେଖୁ ଉଡ଼ିଯାଉଅଛନ୍ତି ହଂସା
ଦିନକୁ ଦିନ ହୀନ ଭଜୁଛି ସାହିତ୍ୟ ଭାଷା ।

ନାରୀ ଚରିତ୍ର - ସମାଜର ନାରୀ ଚରିତ୍ରର ଉପସ୍ଥାପନା ପାଣିଙ୍କ ପୌରାଣିକ ଗୀତାଭିନୟରେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ନାରୀ ମାତୃରୂପ, ପତ୍ନୀରୂପ, ଭଗିନୀ ରୂପ, ପ୍ରେମିକା ରୂପ, ପ୍ରତିଶୋଧ ପ୍ରବଣତା, ବୀରନାରୀର ସ୍ୱରୂପ, ଦେବୀ ସ୍ତୁତିର ପ୍ରତିଛବି । ଏସବୁର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପକୁ ସେ ନିଜର ଗୀତାଭିନୟରେ ରୂପଦେଇ ଏକ ନିଆରା ପରିଚୟ ତିଆରି କରିପାରିଛନ୍ତି ।

‘ଓଡ଼ିଆ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ’ ରେ ସେ ନାରୀମାନଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଧର୍ମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧକୁ ଖୁବ୍ ସରଳ ଡରଳ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ଗୋବରଲିପିଲେ ଘର ମୋ, ମୋର ମାଆଟି ମାନେ
ଛାରପୋକଙ୍କର ଡର ନ ରହିବ, ଦୁରୁଗନ୍ଧ ହେବ ଦୂର ଗୋ
ମୋ ମାଆଟି ମାନେ ।

‘ବାଲ୍ୟବିନୋଦ’ ଗୀତାଭିନୟରେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ମାତୃରୂପକୁ ଚମତ୍କାରିତା ଭଙ୍ଗରେ ଆଙ୍କିଛନ୍ତି-

ଆରେ କୋକ ମୋର କାହ୍ନୁକୁ ଧରି ନେଇଯାଆ
ମାନୁନାହିଁ ମୋ ବଚନ ଏଡ଼ିକ ଅଟେ ବାଇଆ ।

ସେହିଭଳି ‘ରଙ୍ଗସଭା’ ଗୀତିନାଟ୍ୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

ଦୁଃଖୀଧନ ନୀଳମଣିରେ
ମାଆ ବୋଲି କିଏ ଡାକବ ମୋତେ ।
ଗୋରୁ ଘେନ ଫେରି ଆସିଲବେଳକୁ
କାହା ପାଇଁ ଜଗି ବସିବି ପଥେ ।

କଂସ ମାମୁଁର ଧନୁଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ କୃଷ୍ଣ ମଧୁପୁର ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବେଳେ ମାଆ ଯଶୋଦା ବିଚଳିତ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । ପୁତ୍ର ବସୁଳା ମାଆ ଦୁଃଖରେ ଅଧୀର ହୋଇ ପୁତ୍ର କଥା ଭଳି ହେଉଛନ୍ତି । କହିବାକୁ ଗଲେ ପୁତ୍ର ପ୍ରତି ଗୋଟିଏ ମାଆର ବାସ୍ତବ୍ୟ ଭରା ସ୍ନେହ ସତେ ଯେମିତି ଅଜାଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ିଛି ।

ନାରୀ ପ୍ରତି କୁଦୃଷ୍ଟି ରଖି ପରନାରୀକୁ ଉପଭୋଗ କରିବା ସାମାଜିକ ଅଶାଳୀନ ଆଚରଣ । ସେ ମର୍ତ୍ୟର ମଣିଷ ହେଉ ଅବା ସ୍ୱର୍ଗର ଦେବତା ହେଉ । ଏମିତି ଏକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଘଟଣାକୁ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି କାବ୍ୟିକ ଠାଣିରେ ନଜର ମତାମତ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି । ଯେମିତିକି ନମ୍ବୋକ୍ତ ଗୀତଟିକୁ ଉଦାହରଣ ରୂପେ ନିଆଯାଇପାରେ ।

‘ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଚରିତ’ ଗୀତାଭିନୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି - ଉଚ୍ଚ ଲୋକ ହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଳ କର୍ମ କରୁରେ କେଉଁ ଧର୍ମ ବଳେ ଆସି ପର ନାରୀ ହରୁରେ ।

ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାର ନବିଡ଼ ପ୍ରେମାନୁଭୂତିର ଆଲୋଚ୍ୟ ବହନ କରିଛି ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ ପ୍ରେମ ଗୀତି କବିତା ସଂକଳନ । ବିଛେଦ ଓ ଅଶୁର ନବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ, ହୃଦୟର ଗଭୀର ଅନୁଭୂତି ଓ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥିତି । ‘ସଙ୍ଗୀତ ନବ ମଲ୍ଲିକା’, ‘ସଙ୍ଗୀତ ସୁଧା’, ‘ସଙ୍ଗୀତ ମଧୁମାଳତୀ’, ‘ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରେମଲହରୀ’ ଇତ୍ୟାଦି ରଚନା କରି ପ୍ରେମର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇପାରିଛନ୍ତି । ନନ୍ଦୋକ୍ତ କବିତାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବାରିହୋଇପଡ଼େ ।

ନାହିଁ ପ୍ରେମଠାରୁ ବଳ ଆଉ ଦରବ
ତା ନେହେ ନଥାଏ କେବେ ଧନୀ ଗରିବ ।

ଲୋକପ୍ରିୟ ଗୀତିନାଟ୍ୟ ଭିତରେ ଦ୍ରୋଣାଗୁର୍ଯ୍ୟ ବଧ, କର୍ଣ୍ଣାର୍ଜୁନ, ରଙ୍ଗସଭା, ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞ, କର୍ଣ୍ଣଦାନ ପରୀକ୍ଷା, କର୍ଣ୍ଣବଧ, ବିଜୟ ବସନ୍ତ, ମାଧବ ସୁଲୋଚନା, ରଘୁ-ଅରକ୍ଷିତ ସୁଆଙ୍ଗ, ଚଣ୍ଡୀପର୍ବ, ନରମେଧ ଯକ୍ଷ, ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର, ଜାର୍ଣ୍ଣବର, ଯଦୁବଂଶ, ବୈଲୋଚନ ବଧ, କୀଚକ ବଧ, ନଳଦମୟନ୍ତୀ, ମହୀରାବଣ ବଧ, ରାମ ବନବାସ ଇତ୍ୟାଦି ଗ୍ରାମୀଣ ଜନସମାଜରେ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛି ।

କେବଳ ଯେ ଗୀତାଭିନୟ ଲେଖି ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି ସାରସ୍ୱତ ସାଧନାରେ ବ୍ରତୀ ହୋଇଛନ୍ତି ତା ନୁହେଁ, ସନାତନଧର୍ମୀ ଭଜନ, ଜଣାଣ ଲେଖିଛନ୍ତି । ବିଭୁ ପ୍ରେମରେ ନଜକୁ ନୟୋଜିତ କରି ତଲ୍ଲୀନ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଭଗବାନଙ୍କ ଶରଣାପନ୍ନ ହୋଇଛନ୍ତି ଜଣାଣ ମାଧ୍ୟମରେ । ଏଦର୍ ବ୍ୟତୀତ ସୁଆଙ୍ଗ, ଫାର୍ସ, ଖଣ୍ଡକାବ୍ୟ, ଗଦ୍ୟ ରଚନା କରି ସାହିତ୍ୟ ମନସ୍କ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଏକାନ୍ତ ଆବେଗକୁ ଶୂନ୍ୟବ୍ରହ୍ମ ନରୂପଣ କରିବାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ସେ କଲିକତାରେ ବେଶ୍ୟାସଙ୍ଗ କରି ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଭଜନ ଗାନ କରିଛନ୍ତି । ଏବଂ ଶାପମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାରମ୍ପରିକ ଚେତନାରେ ଭଦ୍ରବୁଦ୍ଧ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଅବାଟରେ ବାଟ ଗୁଲରେ ମନ ତୁ
 ଅତୁଠେ ସ୍ନାହାନ କର
 ଅଭେଦରେ ଭେଦ, ଅଛେଦରେ ଛେଦ
 ଅଶସ୍ତ୍ରେ ତା'ର ଘର ।

'ଶଇଳ ଚଉତିଶା', 'ମଙ୍ଗଳା ଚଉତିଶା', 'ଓଲଟା ଚଉତିଶା', 'ନୀଳାଚଳ ଜଣାଣ ଚଉତିଶା' ଭକ୍ତି ପ୍ରାଣତାର ସ୍ୱଷ୍ଟ ଆଲେଖ୍ୟ ବହନ କରେ । ଯେମିତିକି 'ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଚଉତିଶା' ରେ ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

କାର୍ମୁକ ଧାରଣ କେଶି ନସୁଦନ କାଳୀୟମର୍ଦନ ନାଥ
 କୌସୁଭ ଭୂଷଣ କଷଣ ଶୋଷଣ କଂସାରି କନ୍ଦର୍ପ ଜାତ ।

ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ ସାରସ୍ୱତ ସାଧନାକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ତାଙ୍କୁ ଗଣକବି ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି । ସର୍ବତ୍ର ଗଣବୋଧ ଭାଷା, ଭାବ ବିଭୂଷିତ ହୋଇଛି ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଟି ସୃଷ୍ଟିରେ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଏକ ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବର ବିଷୟ ।

ଗ୍ରାମୀଣ ଜନଜୀବନର ନାୟକ ଗୀତିନାଟ୍ୟକାର ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି ଜଣେ ଦୁଃସାହସୀ ସ୍ରଷ୍ଟା । ଯାହା ଜଗତରେ ଏକ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ପରିବର୍ତନ ଆଣିପାରିଛନ୍ତି ସେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୀତାଭିନୟର କଥାବସ୍ତୁକୁ ସୁନ୍ଦର ଲଳିତ୍ୟ ଭଙ୍ଗରେ ସମକାଳୀନ ସମାଜର ଚନ୍ଦ୍ର ଆଙ୍କି ପାରିଛନ୍ତି । ସଂଳାପ ଭିତରେ ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ଚରିତ୍ରକୁ ଆହୁରି ଗତିଶୀଳ ଓ ରକ୍ତିମନ୍ତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଳାପ ସତେ ଯେମିତି ଗୀତିମୟ ଗୀତିମୟ ଲାଗେ । ଗୀତଗୁଡ଼ିକର ଯତିପାତ ବିଶେଷ ସୁମଧୁର ଓ ରସାଣିତ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ରୀରେ ସେ ନପୁଣ । ଯାହା ପ୍ରତି ରୁଚ ରଖୁଥିବା ସମସ୍ତ ସାଧକଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଏଭଳି ଲେଖନୀ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଛି । ପରାଧୀନ ଦେଶର କଲୁଷ-କାଳମାକୁ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ନଭେଇଛନ୍ତି । ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସନର ଜୁଲମ ଭିତରେ ଦେଶବାସୀ କେତେ ଯେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗିଛନ୍ତି, ତାହାକୁ ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସତେଚନ କରାଇପାରିଛନ୍ତି । ଦୁଃଖ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟରେ କଷାୟିତ ହେବା ସହ ଅନେକ ନନ୍ଦା, ଅପମାନ ବି ସହ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି ନିଜ ସିଦ୍ଧି ଓ ସାଧନାରେ ସେ ଜିତି ସାମାଜିକ ସ୍ଥଳନରେ ସୁଧାର ଆଣିପାରିଛନ୍ତି । ଜନମାନସରେ ଏକ ନୂଆ ଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ଆପଣାର ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଗଣକବି କହିବାର

ତାପ୍ତର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ସେତେବେଳେ ବିପଦମୁଖୀ ସମାଜରେ ଏଭଳି ଯୁଗଜନ୍ମା ପୁରୁଷର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, ଏହା ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ । କହିବାର ସୁଯୋଗ ନେଇ କହିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ମୁଁ ମୋ ସାରସ୍ୱତ ସାଧନା ଜାରି ରଖୁଥିଲା ବେଳେ ଅନେକ ଗୀତିନାଟ୍ୟ ଲେଖିପାରିଛି । ପାଣିଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂଳାପ ତଥା ଗୀତର ଶୈଳୀ ମୋତେ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରିଛି । ମୋ ପାଇଁ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଗୁରୁ ।

ଡଃ ମାୟାଧର ମାନସିଂହ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସତରେ ସେ (ପାଣି) ଓଡ଼ିଶାର ଗଣସଂସ୍କୃତି କୁ କରିଥିବା ଅବଦାନ ଅଲ୍ପ ଓ ବାସ୍ତବରେ ଅମର ।

ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ଭାବେ ବଞ୍ଚିରହିଲେ ମଣିଷ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପାଏ । ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ଯେତେ ମନୋରଞ୍ଜନ ଧର୍ମୀ ହେଲେ ବି ଓଡ଼ିଶାରେ ସଂସ୍କୃତି ସାହିତ୍ୟ ପରମ୍ପରାକୁ ସାଇତି ରଖି କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ସର୍ଜନା କରିଥିବା ସାହିତ୍ୟ ହିଁ ଲୋକାଭିମୁଖୀ ହୋଇପାରିଛି । ସଂଘର୍ଷ ଭିତରେ ସେ ଜୀବନକୁ ପରଖି ନେଇଛନ୍ତି । ସମାଜରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମ୍ନା କରି ନିଜର ପ୍ରତିଭାକୁ ପରିସ୍କୃତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ପରିବର୍ତନ ଆଜି ବି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଟାଣିଆଣିପାରିଛି ।

ଅନନ୍ୟ ସାରସ୍ୱତ ସାଧକ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ ତିରୋଧାନ ଘଟିଲା ୧୯୫୭ ମସିହା ବୈଶାଖ ଅମାବାସ୍ୟା ତିଥିରେ । ପୂର୍ଣ୍ଣମୀରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି ସାରସ୍ୱତ ଭଣ୍ଡାରକୁ ସମୃଦ୍ଧି କରି ଅମାବାସ୍ୟାରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଆଜି ବି ସେ ପୂଜନୀୟ ଓ ତାଙ୍କର ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ ।

ଏଲ୍. ଆଇ.ଜି.- ୧୫ ନୟାପଲ୍ଲୀ
ବ୍ରୀଚ୍ କଲେନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ୭୫୧୦୧୨

ଜଗନ୍ନାଥ ରଥଯାତ୍ରା

ଗଣିଭୂଷଣ ଗୌଡ଼

ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗିନୀରେ ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡକୁ ଅନା
ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡରେ କି ଶୋଭାପାଇଛି
ଉଡୁଅଛି ତିନି ବାନା ।
ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡରେ ଗହଳ ଲାଗିଛି
ଆସିଛି କାଳିଆ ସୁନା ।
ବଡ଼ ଭଲ ସଙ୍ଗେ ଆସିବେ ଏଠାକୁ
ଭଉଣୀ ସୁଭଦ୍ରା ସିନା ।
ବଡ଼ ଦେଉଳ ମନରେ ଭବୁଛି
ଯିବେଟି କାଳିଆ ସୁନା ।
ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡରେ ଭକ୍ତଙ୍କ ମେଳରେ
କୀର୍ତ୍ତନ କରିବେ ସିନା ।
ମାଉସୀ ମା ଅନାଇ ରହିଛି
ପୋତ ପିଠା କରି ସିନା ।
ଭଲଭଉଣୀ ଭେଜନ କରିବେ
ମନଖୁସି ହେବ ସିନା ।
କହଇ ମୁରୁଖ ଗୋପାଳ ଗଉଡ଼
କଣ୍ଠଙ୍କର ସୁତ ସିନା ।

ଡୁମୁଡୁମା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଦୁଃଖ ଏପଟେ, ସୁଖ ସେପଟେ

କଶୋର ମହାନ୍ତି

ଦୁଃଖ ଏପଟେ...ସେପଟେ ସୁଖ
ଭଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛି କି ଆକାଶ
ମାଟି ଧସି ଯାଉଛି
ପାଦ ମୋର ତଳକୁ ତଳ
ମୁଁ ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ

ପାହାଡ଼ ଫାଟିଗଲା
ନଇ ପାଇ ମାଟି ଗଲା
ଦୁଃଖ ଏପଟେ ସେପଟେ ସୁଖ
ବର୍ଷାରେ ଯେତେ ଥିଲା ସୁଖ
ନଇ ପାଣିରେ ଭସିଲା
ମନ ଆଉ ଦେହ ଦୁଃଖରେ ଭେଦିଲା
ନାଁ ଘର ନାଦାର ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ଗୁଳ
ନା ପିଲବକଲା, ନା ସ୍ତ୍ରୀ ଘରଟା ନଶୁନ
କିଏ ଆଉ ଅବା ଅଛି ଖାଲି
ଦୁଃଖ ଏପଟେ...ସେପଟେ ସୁଖ
ସୁଖ ସବୁ ନଇବଢ଼ି ନେଇଗଲା

ଅଣରୁଣ ପବନ ବହିଲା
ବାଇଶି ପାହାଚରେ ମୀନ କି ଖେଳିଲା
ଏପଟେ ଦୁଃଖ ସେପଟେ ସୁଖ
ଏତେବେଗି ସୁଖ କୁ କିଏବା ଚଢ଼ିଲା?
ଜୀବନର ଚଳ ପଥେ ଭେଟ ହୁଏ
ଦୁଃଖ ବାରବାର
ହେଲେ ସୁଖ ଯେ ଅଳକ
କିଏ କାନ୍ଦୁଚି ଦୁଃଖକୁ ଧରି
ସୁଖ ପାଇବା ଆଳରେ ସୁଖକୁ
କିଏ ଧରୁଚି ଜାବୁଡ଼ି
ଏପଟେ ଦୁଃଖ ସେପଟେ ସୁଖ
ସତେକ ଜୀବନରେ ଜାଉଳି କବାଟ

କାଶତଣ୍ଡୀ

ସନ୍ତୋଷ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଅତି ସରଗରେ ଖେଳେ କାଶତଣ୍ଡୀ ନୀଳ ଅମ୍ବରର ତଳେ,
ଆଗମନୀ ବାର୍ତ୍ତା ଦିଅଇ ସଧୁରେ ନାଚ ନାଚ ଧର କୋଳେ
ଶୁଭ୍ର ତାର ଅଙ୍ଗ ଅତି ନରିମଳ ସତେକ ସରଗ ପରୀ
ଦଶଭୁଜା ଗାଥା ଗାଉଛି ସତେବା ଧର ପରେ ଅବତରି ।।

ପୂର୍ବ ଦିନକର ଅରୁଣିମା ପଡ଼ି ଧରଣୀ ବନ୍ଧ ସୁଦଳ
ବରଷାର ଧାର ପ୍ରଶମିତ ଏବେ ନଭରେ ଭସେ ବାଦଲ
କାଶତଣ୍ଡୀ ତାଳେ ଭନୁ ଭ୍ରମୁଛନ୍ତି ଛାଇ ଆଲୁଅର ଖେଳେ
କ୍ଷଣିକେ କ୍ଷଣିକେ ଲୁଚ ଯାନ୍ତି ରବି ଭଷା ବାଦଲର ମେଳେ ।।

ଖଗ ଦଳ ଦଳ ଆକାଶର ବନ୍ଧେ ଭ୍ରମନ୍ତି ବାଦଲ ପ୍ରାୟ
ବାଟରେ ବାଟୋଇ ଶୋଭାକୁ ନରେଖୁ କ୍ଳାନ୍ତ ଦେହ କରେ ଥୟ
ସମୀରର ତାଳେ ନାଚେ କାଶତଣ୍ଡୀ କରି ଅଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗୀ କେତେ
ଧରଣୀ ଗଭୀର ଶୋଭା ବଦାଉଚ ଦେଖୁ ବିମୋହିତ ଲୋକେ ।।

ଭରି ନରିମାଣ୍ଡୁ ଶୁଭ୍ର କାଶତଣ୍ଡୀ ଶରତ ସୁଷମା ଶିରୀ
ଅପାଶୋରୁ ସ୍ଥୁ ତି ମନରେ ସାଇତି ବାଟଭଙ୍ଗି ଯିବ ଫେରି ।।

ଗଞ୍ଜାମ

ନାରୀ କିଛି କଥା କିଛି ବ୍ୟଥା

ଡେଜସ୍ୱିନୀ ସାମଲ

ନାରୀ ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ, ନାରୀ ଯିଏ ସମାଜରେ ଭରିଦିଏ ନୂତନତା। ଉପନିଷଦ କହେ କେତେବେଳେ ଭଗିନୀ, ମା ଝିଅ ସାଜିଯାଏ ତ କେତେବେଳେ ପୁଣି ସାଜିଥାଏ ମହିଷା ମର୍ଦ୍ଦିନୀ। ତା'ର ଜନ୍ମ କେବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ନୁହେଁ, ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ। ସେ ପୃଥିବୀର ଆଦିମାତାଙ୍କର ଆତ୍ମାଦିନୀ ଶକ୍ତି। ଦୟା କ୍ଷମା ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ପ୍ରତୀକ। ପ୍ରକୃତି ପ୍ରବକ୍ତା ମୃଣ୍ମୟୀ ପିଣ୍ଡଟିଏ। ସାମାଜିକ ଅନୁସରଣରେ ନାରୀ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ମିତ୍ରୀୟାନ। ସେଇ ନାରୀ ଶକ୍ତିମୟୀ ସତ୍ତାର ଅଧିକାରିଣୀ। ସେ କେବଳ କାମନା ବିଳାସିନୀ, ମାୟାବିନ ନୁହେଁ ସେ ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀ ଓ ପ୍ରେମମୟୀ ଜାୟା, ଭଗିନୀ ଓ ଭବାନୀ। ଜାୟା ଉପରେ ସ୍ୱାମୀର ପ୍ରେରଣା, ଜନନୀ ରୂପେ ପୁତ୍ରର ପ୍ରାଣସତ୍ତା ଓ ଭଗିନୀ ରୂପରେ ଭଲର ବଜ୍ରଶକ୍ତି।

ମହାଭାରତରେ ଯଦି କୁନ୍ତୀ, ଦୌପଦି ର ଚରିତ୍ର ନ ଥାନ୍ତା ବୋଧେ ମହାଭାରତ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା। ସେପରି ରାମାୟଣ ଭଳ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯଦି ସୀତା, ଅହଲ୍ୟା ଙ୍କ ପରି ଚରିତ୍ର ନ ଥାନ୍ତା ତାହା ହେଲେ ନାରୀର ମହାନତା ବିଷୟରେ କେହି ଜାଣି ପାରି ନଥାନ୍ତେ। ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନାରୀ ସାଧାରଣରୁ ଅସାଧାରଣ ରୂପ ନେଇଛି। ସବୁଜିମା ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ନାରୀ ହୁଏ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଲୁଚିତ, ଦର୍ଷିତା, ଅତ୍ୟାଗୁରିତା। ତା ଉପରେ ଅତ୍ୟାଗୁର କରେ ଏଇ ସମାଜର ନର ରକ୍ଷସ, ତାକୁ ସମାଜରେ ଘୃଣ୍ୟ ନଜରରେ ଦେଖେ। କେତେବେଳେ ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଚକୋଲେଟ ଦେଇ କିଏ ନଜ ଆଡକୁ ଆଣି ଫାଇଦା ଉଠାଏ ତ କେତେବେଳେ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଠାରୁ ଦୁର୍ବବହାର ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡେ। ସମାଜ ଆଖିରେ ନାରୀ ସବୁବେଳେ ଅବହେଳିତ, ଦୁର୍ବଳା ଓ ଅବଳା। କଲେଜ ସମୟରେ

ବସରେ, ରାସ୍ତାରେ ଏବଂ ଜନଗହଳ ସ୍ଥାନରେ ନଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ମନେ କରି ପାରେ ନାହିଁ। ସମସ୍ତେ ତା ପାଇଁ ପାଲଟିଯାନ୍ତା ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଘୃଣାର ପାତ୍ର।

ଏ ସମାଜର ପୁରୁଷ ପାଇଁ। ନାରୀ ଗୋଟେ ସଦ୍ୟଜାତ ରକ୍ତମାଂସ ପିଣ୍ଡୁଳାର କ୍ରୀତନକ। ତାକୁ ଖୁନ୍ ଭିନ କରି ଖାଇବାର ହିଁ ପୁରୁଷକାରର ଜୟ ଜୟକାର। ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ଦେଶରେ କେତେବେଳେ ସେ ଦାସୀ କେତେବେଳେ କ୍ରୀତଦାସୀ।

ଯେପରି ଗୋଲ୍ପ ପୁଲଟି ଦେଖିବାକୁ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର, କୋମଳ ଓ ମନୋରମ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କଣ୍ଠକତ ମୟ। ସେପରି ନାରୀ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର କୋମଳ ହେଲେ ବି ତା ଜୀବନ କଣ୍ଠକତ ମୟ। କନ୍ୟାଟିଏ ଜନ୍ମ ହେବା ପରେ ଜାଣିନଥାଏ ତା ସହ କ'ଣ ଘଟିବ? ସେ ସମୟରେ ତାର ଦୁନିଆ ଥାଏ ଏନ୍ତୁଡ଼ିରୁ ଶାଳ। ଏନ୍ତୁଡ଼ି ଶାଳରୁ ବାହାରି ମା ହାତ ଧରି କୁନ କୁନ ପାଦରେ ଚାଲି ଶିଖିବା ଠାରୁ ଜୀବନ ଚଳପଥରେ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନା କଟାକ୍ଷ ଗୁହାଣୀରେ ହୋଇଥାଏ ମର୍ମାହତ। କାହା ପାଖେ କରିବ ଗୁହାରି? କାହାକୁ କହିବ ହୃଦୟର ଯନ୍ତ୍ରଣା? କ'ଣ ତା'ର ସ୍ୱ ଜାତିକୁ? ନା ତାକୁ, ଯିଏ ଅତୀତରେ ହୋଇଛି ଅତ୍ୟାଗୁରୀତ, ନା ଯିଏ ଭଦ୍ରତା ର ଖୋଳପା ପିନ୍ଧି ସମାଜରେ ବୁଝୁଛି, ନା ତାକୁ କହିବ ଯିଏ ତା ଆଗାମୀ କାଲିର ଧୂସକ।

ଏଠି ଆଇନ ଅଛି। ସରକାର ଅଛି ହେଲେ ଆଇନକୁ ସଠିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ କେହି ଜଣେ ହେଲେ ନାହାନ୍ତି। ଦିଲ୍ଲୀର ସେ ନର୍ଭୟା ଘଟଣା ହେଉ କି ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଇତିଶ୍ରୀ, ପିପିଲିର ଗଣ ବଳକାର ଘଟଣା ଅବା ମହାକାଳପତା ଘଟଣା ହେଉ, ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅଞ୍ଜନା, ବେବିନା, ଆସିଫା, ମାନସୀ, ଇତିଶ୍ରୀ ଭଳି ନାରୀ ଅବହେଳିତ ଶୋଷିତ। ନ୍ୟାୟ ପାଇବାର ଆଶା ନେଇ ପୀଡ଼ିତା ଯେତେବେଳେ ଆଇନର ଆଶ୍ରୟ ନଏ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ମିଳେ ପ୍ରଲୋଭନ, ହତ୍ୟାର ଧମକ ନଚେତ କୋର୍ଟର ତାରିଖ ପରେ ତାରିଖର ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼େ। ମାଟି ପଥରର ଦେବୀ ଯଦି ଜୀବନ୍ତ ଯାନ୍ତୁ ଯୋନୀ ହୋଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେ ବି ଏଭଳି ଅଭାବନୀୟ ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକରୁ ବାଦ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତେ।

ଏଠି ଜନ୍ମ ମୁହୂର୍ତ୍ତର କଷ୍ଟଠାରୁ ବେଶୀ କଷ୍ଟ ଥାଏ ପୁରୁଷରୂପୀ ନର ରକ୍ଷସଙ୍କ ଜ୍ୱାଲେନ୍ତୁପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା। କେତେବେଳେ କେଉଁ ରୂପରେ ଆସି ନାରୀ ବୋଲୁଥିବା ଜୀବଟିର ମାଂସକୁ ଚାଟିଚାଟି ସଫା କରିଦିଏ ତା କେବଳ ଦେଖାଯାଏ ଭାରି ହୁଏନା। ନାରୀର ପେଟରୁ ବିହାରି, ନାରୀର କୋଳରେ ଖେଳ, ତା ଛାତିରୁ କ୍ଷୀର ପିଇ ଯିଏ ତା

ଦେହକୁ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଏ ସେଇ ନାରୀକୁ ଖେଳନା ସଜାଇ ଉପଭୋଗର ଜିନିଷ ଭାରି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଓ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ କରେ । ଶତ ଧୂଳ୍କାର ସେଇ ପୁରୁଷକୁ ତା'ର ପୁରୁଷ ପଣିଆକୁ ।

ସମାଜରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଜନ୍ମପରେ ଗୋଟିଏ ଶୃଙ୍ଖଳରେ ଆବନ୍ଧ । ତା ମଧ୍ୟରେ ନାରୀକୁ ଚିକେ ସୁଖ ଦେବା ଆଳରେ ତା'ର ଶେଷ ସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୁ ଦଳତକଟି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଆଯାଏ । ଗୋଟିଏ ନରୀହ ଜୀବନକୁ ତା ସ୍ନେହର ପୃଥ୍ବୀରୁ ଉଠାଇ ନିଆଯାଏ ଏବଂ ନୃଶଂସ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ ପରେ ତାକୁ ଅକାମୀ କରି ଦିଆଯାଏ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ପୁରୁଷ ବୋଲି ବାହାସ୍ତୋଟ ମାରୁଥିବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବନ୍ୟ ହିଂସ୍ର ବର୍ବର ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଭଳି ଅତ୍ୟାଗ୍ରହର ଉତ୍ପତନରେ ସେ ଚରକାଳ ଶାଣିତ ଜୁଇରେ ।

ପୁରୁଷମାନେ ନାରୀକୁ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଭାରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ ନିଜର କରିଥାନ୍ତି ଓ ଆଶା ପୁରିଗଲେ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦିଅନ୍ତି ।

ଯେଉଁଦିନ ନାରୀଟିଏ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷ ଭଳି ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ନିଜକୁ ସହଜ ମନେ କରିବ ସେଦିନ ସମାଜରେ *ନାରୀ ପୁରୁଷ ସମାନ* ଏହି ଉକ୍ତି ର ଯଥାର୍ଥତା ଅନୁଭବ ହେବ ।

କେଉଁ ଆବାହନ କାଳରୁ ନାରୀ ସବୁବେଳେ ପବିତ୍ର, ପୂଜନୀୟ । ଇତିହାସର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ମୋଚନ କଲେ ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ, ଝାନସୀ କ ରାଣୀ, ଗାର୍ଗୀ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱ ବନ୍ଦୟିନୀ । ତେଣୁ ସଂସ୍କୃତ ଝର କୁହାଯାଏ -

" ଯନ୍ ନାର୍ଯ୍ୟସ୍ତୁ ପୂଜ୍ୟନ୍ତେ
ରମ୍ୟନ୍ତେ ତନ୍ ଦେବତା"

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ଠାରେ ନାରୀକୁ ପୂଜା କରାଯାଏ ସେଠାରେ ଭଗବାନ ବିରାଜିତ ହୁଅନ୍ତି । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ନାରୀର ଅପମାନ ଏଠି ସୃଷ୍ଟିର ଧଂସ । ପାହାଡ଼ରୁ ଝରଣା କେବେହେଲେ ଉପରକୁ ଯାଇ ପାରେନା ସର୍ବଦା ନମ୍ନଗାମୀ କାରଣ ଏହା ତା'ର ଧର୍ମ । ସେପରି ପୁରୁଷ ଯେତେ ବି ନୃଶଂସ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସର୍ବଦା ନାରୀ ଠାରୁ ନମ୍ନରେ ରହିଥାଏ କାରଣ ସେ ନାରୀ ଗର୍ଭରୁ ହିଁ ଜାତ ।

ରଞ୍ଜନକା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
ଅଧ୍ୟାପିକା, ତୁଳସୀ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ଦୁଃଖ ଭେଦି ପ୍ରଶ୍ନ, ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ

କଳ୍ପନା ରାୟ

ତେଣା ମେଲି ଉଡ଼ିଗୁଲୁଥିବା ପକ୍ଷୀର
 ତେଣାକୁ କାଟିଦେଲୁ ପରେ
 ଆଉ ତୁମେ କଣ ଗୁହଁ
 କୁହ ଜଗନ୍ନାଥ
 ତୁମ ପଥର ନା କରିଛି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ
 ନା ପରିବାର ପରିବେଶର କେବେ
 କଷ୍ଟରେ ତ କାଟିଛି ଜୀବନ
 ସ୍ୱପ୍ନସବୁ କଲ ରୁଣ୍ଡ

ତଷ୍ଟି ଶୁଖାଇ ତାକୁଛି ଏକାଧାରରେ
 ତନୁମନ ପ୍ରାଣ ସବୁକୁ ମିଳାଇ
 କାନ କ'ଣ ହୋଇଛି ବଧୂର
 କୁହ ପରମେଶ୍ୱର
 ଲେଡା ନାହିଁ ମୋର ଧନଦୌଲତ
 ଲେଡା ନାହିଁ ଗୋପଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ରୋଗକଷ୍ଟ କରୁଛି ଅଧୂର
 ଫେଡ ରମେଶ୍ୱର

ଜୀବନର ଗ୍ରନ୍ଥକୁ କରି ଏକନ୍ଦିତ
 କଷ୍ଟ କରି ଫିଟେଇଲୁ ପରେ
 ସହିପାରିଲ ନାହିଁ ତୁମେ
 କି ଦୋଷରୁ ମୋର
 ଦେଲେ ଏତେ ବଡ଼ ଶକ୍ତ ପ୍ରହାର
 ନା ଯାଇପାରୁଛି ଆଗକୁ
 ନା ପଛକୁଫେରି ପାରୁଛି
 ଖାଲି ଲୁହ ସାର

ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ,
 ଲଇଡା ବାଳିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ,
 ଲଇଡା, ସମ୍ବଲପୁର

ଶାନ୍ତି ରୂପେଶ ସଂସ୍ଥିତା

ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଣିଗ୍ରାହି

ମାଆ ତୁମେ ଚର ବନ୍ଦିତା
ଘୋର ଅନ୍ଧକାରେ ଆଲୋକର ଧାର
ଜ୍ୟୋତି ରୂପେଶ ସଂସ୍ଥିତା

ମନ ମନ୍ଦିର ର ଜ୍ଞାନ ଦୀପଶିଖା
ପ୍ରାଣର ପୁଲକ ଧାର
ଶରୀର ର ଶକ୍ତି ଚେତନାର ଶାନ୍ତି
ଆନନ୍ଦର ପାର୍ବରା।
ଅମା ଆକାଶର ଆଲୋକର ପିଣ୍ଡ
ତୁମେ ପ୍ରଭାମୟୀ ସବିତା
ମାଆ ତୁମେ ଚର ବନ୍ଦିତା।

କଦମ୍ବ ବନର ବଂଶୀ ସ୍ଵନ ତୁମେ
ପ୍ରେମ ମୟୀ ପ୍ରୀତିପର୍ଣ୍ଣା
ଦୁଃଖ ବିନାସିନୀ ଦର୍ପ ଦଳନୀ
ବହୁରୂପା ବହୁବର୍ଣ୍ଣା
ଶୂନ୍ୟ ମରୁର ପୁଣ୍ୟ ମନ୍ଦାକନୀ
ନର୍ତ୍ତରଞ୍ଜନ କବିତା
ମାଆ ତୁମେ ଚର ବନ୍ଦିତା।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ
ଜୟପୁର, କୋରାପୁଟ

ଜନ୍ମ ସହ କଢ଼ିକ୍ଷଣ

ସୁଭଦ୍ରା ରାଉତ

ସେଦିନ ଏକ ନିର୍ଜନ ଘନ ଅନ୍ଧକାରରେ ମୁଁ
 ତୁମ ଝାପସା ଆଲୁଅର ସ୍ପର୍ଶରେ, ଅଜଣା ଶିହରଣରେ, ମଧୁବୋଳା ସଙ୍ଗୀତ ସହ
 କଢ଼ିକ୍ଷଣ ନିଜଠୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ତୁମ ବକ୍ଷରେ
 ରହିବାକୁ ଚାହୁଁ ତୁମ ସମୟ କୁ ଅପେକ୍ଷା କଲି ।
 କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଆସିଲନ ।
 ଚଳମିକ ତାରା ର ଓଢ଼ଣାଟା ବି ସେଦିନ
 ମୋ ପାଖେ ପହଞ୍ଚି ପାରିନଥିଲ
 ଅବସଦର ପୃଥିବୀ କୁ ଠେଲି ହେଇଯାଇଥିଲି ମୁଁ
 ମୁଁ ତୁମ ଆଶ୍ରା ନଏ ମୋ ଖୁସି ପାଇଁ
 ଯେବେ ମୁଁ ଥାଏ
 ମୋ ଆଖିର ଅଗଭୀର ଲୁହର ନିକରେ ।
 କିନ୍ତୁ,
 ତୁମେ ବି ସେଦିନ ପର କରିଦେଲ ।
 ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ତୁମ ଫେରିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ଦେଖେତ ତୁମେ ଆସିନ
 କି, ମୋ ଓଢ଼ଣାଟା ବି ଆଣିନ ।
 ଆସିଥାନ୍ତୁ ବା କପରି ?
 ତୁମେ ତ ନିଜେ ସେଦିନ ଘନ କଳାବାଦଲର
 ମୋଟା ଗୁଦର ତଳେ ଆବୃତ ଥିଲ ।

ଗ୍ରେରମୁହାଁ, ଧର୍ମଶାଳା, ଯାଜପୁର

କନ୍ୟା ରତ୍ନ

ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା

ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ବାବୁଙ୍କ ପରିବାରରେ ମା ଶକୁନ୍ତଳା, ପତ୍ନୀ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ନେଇ । ସେମାନେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ସହରରେ ବାସ କରନ୍ତି । ସେ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିୟର । ସରକାରୀ ଚାକିରି କରନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କିଛି ଦିନ ପରେ ଝିଅଟିଏ ମେଡ଼ିକାଲରେ ଜନ୍ମ ହେଲା । ଶକୁନ୍ତଳା ଦେବୀ ଗୁହୁଁଥିଲେ ପୁଅଟିଏ ହେଉ । ବଂଶ ରକ୍ଷା ହେବ । ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ସାହାରା ହେବ । ଝିଅ ତ ପରଘରି । ସେ ଥିଲେ କେତେ ନ ଥିଲେ କେତେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ମନ ବିଷାଦରେ ଭରି ଗଲା । ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ବାବୁ ଏବଂ ସୁଭଦ୍ରା ଝିଅଟିକୁ ପାଇ ଖୁବ ଖୁସି ଥିଲେ । କାହିଁକି ନାଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ଝିଅ ହୋଇଛି । ସେ ଗୁହୁଁ ଥିଲେ ଝିଅ ହେଉ । ଘରକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆସିଛି । ମେଡ଼ିକାଲର ଷ୍ଟାଫ୍‌ଙ୍କୁ ମିଠା ବାଣ୍ଟିଲେ । ଖୁସିର ଝରଣା ଖେଳିଗଲା । କନ୍ଧୁ ମା ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କ ମନରେ ହରଷ ନ ଥାଏ । ସେ ଗୁମ ହୋଇ ରୁପ ରୁପ ବସି ଥାନ୍ତି । ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରୁଥାନ୍ତି । କହୁଥାନ୍ତି ହେ ଭଗବାନ ! ତୁମକୁ କେତେ ଡାକୁଥିଲି, ମୋର ନାତି ଟିଏ ହେଉ । ତୁମେ ମୋ ଡାକ ଶୁଣିଲ ନାହିଁ । ଝିଅଟିଏ ଦେଲ ?

ଏ କଥା ଶୁଣି ଡାକରଣୀ କହିଲେ, ମାଉସୀ ! ତୁମେ ଜମା ମନ ଦୁଃଖ କରନା । ଏ ଝିଅ ତୁମର ନାଁ ରଖିବ । କହିଲ ମାଉସୀ ! ତୁମେ ପର ନଜେ ନାରୀ । ଝିଅ ନ ଥିଲେ ସଂସାର ଚଳିବ କେମିତି । ପୁଅ ତ ସୃଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ । ସୃଷ୍ଟିର ସହାୟକ । ସେ ଶକ୍ତି ଭଗବାନ ଦେଇଛନ୍ତି ନାରୀକୁ । ସେ ସୃଜନ କାରିଣୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ମମତା ଦାୟିନୀ । ପରିବାରର ହସ ଖୁସି । ସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ନାରାୟଣୀ, ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା । ବିପଦ ସମୟରେ ସେ ରକ୍ଷା କାରିଣୀ । କନ୍ୟାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପ । ସେ ଦୁହିତା, ଭଗ୍ନୀ, ଜାୟା ଓ ଜନନୀ । କନ୍ୟା ଖୁସିର ଝରଣା । ଭାଇର ସ୍ନେହ ମମତାର ଡୋର । ଜାୟା ରୂପରେ ସେ ସୃଜନ କାରିଣୀ, ଘରର ରକ୍ଷା କର୍ତ୍ତା । ଜନନୀ ରୂପରେ ସେ ମମତା ମୟୀ, ସ୍ନେହ ପ୍ରଦାୟିନୀ । ଭାଗ୍ୟ ବଳେ କନ୍ୟା ରତ୍ନ ମିଳେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ କନ୍ୟା ନ ଥାଏ ମାଉସୀ । ତୁମେ ଜମା ମନ

ଭଣା କରନାହିଁ । ତୁମେ ଖୁସି ହୁଅ । କହିଲ ମାଉସୀ ! ଆଜିର ଯୁଗରେ ପୁଅ ଠାରୁ ଝିଅ କେଉଁ କାମରେ କମ । ମୋତେ ଦେଖୁନ ! ମୁଁ ଡାକ୍ତର ହୋଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କର ସେବା କରୁଛି । ଏଥିପାଇଁ ମୋ ବାପା ମା ବହୁତ ଖୁସି । ତୁମେ ତାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା ଦେଇ ମଣିଷ କରିବ । ସଂସ୍କାର ସଂସ୍କୃତି ତ ମନରେ ଭରି ଦେବ । ଦେଖିବ ସେ ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷଟିଏ ହେବ ।

ଶକୁନ୍ତଳା ମନକୁ କଥାଟା ବେସ ପାଇଲ । ଡାକ୍ତରୀଣୀଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଆଗରୁ ଚହ୍ନା ପରିଚୟ ଥିଲା । ସାତ ଦିନ ହସ୍ପିଟାଲରେ ରହି ସୁଭଦ୍ରା ଦେବୀ ଝିଅକୁ ନେଇ ଘରକୁ ଆସିଲେ । ଜେଜେ ମା ଶକୁନ୍ତଳା ନାତୁଣୀକୁ ବନ୍ଦାପନା କରି ଘର ଭିତରକୁ ନେଲେ । ଝିଅଟି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଗୃହ ପରି ବଡ଼ ହେଲା । ତାର ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ କଥାରେ ଘର ହସି ଉଠିଲା । ତାର ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ପାଦର ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ଗୁଲିରେ ଘର ପୁରି ଉଠିଲା । ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ବାବୁଙ୍କର ଛୋଟ ପରିବାରରେ ହସ ଖୁସି ଭରି ଗଲା ।

ଯେଉଁ ନାତୁଣୀର ଜନ୍ମରେ ଜେଜେ ମା ପସନ୍ଦ କରୁ ନ ଥିଲେ, ସେ ନାତୁଣୀକୁ ଦଣ୍ଡେ ନ ଦେଖିଲେ ରହି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ନାତୁଣୀ ମଧୁସ୍ମିତା ସହିତ ଜେଜେ ମା' ର ଖୁବ ଜମେ । ଝିଅଟି ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା ପାଇ ଆଜି ଦେଶର ସେବିକା ହୋଇଛି । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଚଳାଉଛି । ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ବାବୁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମହଲରୁ ବଧାଲର ସୁଅ ଛୁଟି ଆସୁଛି । ଏସବୁ ଦେଖି ଶକୁନ୍ତଳା ଦେବୀ ଶାନ୍ତିରେ ନଃଶ୍ଵାସ ମାରନ୍ତି । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି । ପୂର୍ବର ଭବନା ପାଇଁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ

ଗାନ୍ଧୀନଗର, ନବରଙ୍ଗପୁର

ରଫେଲ ଆସିଛି

ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ବହୁ ପ୍ରତିକ୍ଷିତ ଆଶା ଓ ଆକାଂକ୍ଷା
ହୋଇଛି ଶେଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଭରତ ମାଟିରେ ପାଦ ଦେଇଅଛି
ଲଢୁଆ ଯୁଦ୍ଧ ବିମାନ ।
ଅନେକ ଦିନର ଅବଶୋଷ ଆଜି
ହୋଇଛି ଅବସାନ
ଭରତୀୟ ସେନା ଗାଉଅଛି ଆଜି
ରଫେଲର ଜୟଗାନ ।
ସ୍ଥଳ ଜଳ ଆଉ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ
ନାହିଁକେ ଯୋଦ୍ଧା ତାପରି
ଆଖି ପଲକରେ ନଦ ହଜାଇବ
କିଏ ହେବ ତାର ସରି ।
ଗର୍ବରେ ଯେମିତି ଫୁଲିଉଠେ ଛାତି
ସଭିଙ୍କର ଗୋଟେ କଥା
ରଫେଲ ନାମରେ ଗୁଣଗାନ ହୁଏ
ଗର୍ବ ଗୌରବର ଗାଥା ।
ଜଳ ସ୍ଵାଗତରେ ପାଛୋଟି ନେଉଛୁ
ହେ ବୀର ଅତିଥି ତୁମେ
ବଢ଼ାଇଛ ମାନ ଏ ଦେଶ ସମ୍ମାନ
କୋଟି ଜନତାର ପ୍ରାଣେ ।

ତୁମ ଆଗମନେ ଘାରିଲଣି ଭୟ
ପଡ଼ୋଶୀ ହେଲେଣି ବାୟା
ସମ୍ମୁଖରେ ଶାନ୍ତି ଆଲୋଚନା କରି
ପଛରେ ରଚନ୍ତି ମାୟା ।
ଦୁଃଖେ ଜର୍ଜରିତ ହୃଦୟେ ଆଘାତ
ଦିଶୁନାହିଁ ବୁଦ୍ଧି ବାଟ
ପଡ଼ୋଶୀ ଆମର ହେଲଣି ବେଘର
ରାଗରେ କରୁଛି ନାଟ ।
ଆଖି ଉଠେଇକି ଦେଖୁବ ଯିଏ ସେ
ଆଖି ତାଡ଼ିଦେବୁ ତାର
ନୂଆ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ନୂଆ ଏ ସଂକଳ୍ପ
କାହାକୁ ନାହିଁ ତା ଡର ।
ବିସ୍ଵାରବାଦୀ ନତି ଛାଡ଼ିଦିଅ
ନସ୍ତାର ନାହିଁରେ ତୋର
ତୋର ସର୍ବନାଶ କରିବାକୁ ଆଜି
ମିଳିଛି ଅଭୟ ବର (ରଫେଲ)

କଲ୍ୟାଣପୁର, ଭୁଇଁପୁର,
ପାଣିକୋଇଲି, ଯାଜପୁର

ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ଫେରିଆସ

ସ୍ଵାଗତ ମିଶ୍ର

ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ
ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ
ଟେକ ଦେଇଥିଲ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ହାତରେ
ତୁମରି ସ୍ଵାଧୀନ ଭରତ
ସୁନାର ଦେଶକୁ ପିଠଳ କରିଲେ
କରି ସବୁ ଆତ୍ମସାତ
ରକ୍ଷକ ସବୁ ଭକ୍ଷକ ସାଜି
କରୁଛନ୍ତି ସର୍ବନାଶ
ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ...

ତୁମରି ସ୍ଵପ୍ନର ରାମରାଜ୍ୟରେ
ରାମମାନେ ସବୁ ଆହତ
ରାବଣ ଶାସନେ ଅତିଷ୍ଠ ହେଲେଣି
ଯେତେ ଅଶିକ୍ଷିତ, ପଶ୍ଚିତ
ଲଙ୍କାଗଡ଼େ ଯିଏ ବିଭିଷଣ ହେଲ
କରାଯାଏ ତାକୁ ନହତ
କୋଟି ଜନତାର ରକ୍ଷାକରିବାକୁ
ରାକ୍ଷସର ହେଉ ବିନାଶ
ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ...

ଆଶା ଅଛି କାଳେ ତୁମ ଫେରିବାରେ
ଦୂର ହେବ ସବୁ କଷଣ
ସତ୍ୟ, ଅହିଂସାର ମନ୍ତ୍ର ବଳରେ
ନିଧନ ହୋଇବେ ରାବଣ
ତୁମକୁ ସ୍ଵାଗତ କରିବାକୁ
ତପ୍ତ ଭରତ ସନ୍ତାନ
ଲୁହ ଶୁଖିଯିବ, ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବ
ସଭିଙ୍କ ଓଠରୁ ପୁଣି ପୁଟି ଉଠିବ ହସ
ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ
ଗାନ୍ଧୀ ତୁମେ ପୁଣି ଫେରିଆସ....

ପଦ୍ମାଦେଇପୁର, ନୟାଗଡ଼

ଛବିଶ

ସୌମ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ପାଲ

ଛବିଶ ତାରିଖେ
ଛବିଶଗା ପୁଅ
ଛବିଶ ପ୍ରାଣକୁ ଭିଡ଼ି,
ଛବିଶ ଗୁବିରେ
ଛବିଶ ମନକୁ
ଛବିଶରେ ଦେଲେ ମୋଡ଼ି ।
ଛବିଶ ଜାଗାକୁ
ଛବିଶ ହାତରେ
ଛବିଶ ଉପାୟେ ଖୋଜି,
ଛବିଶ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ
ଛବିଶରେ ଭୁଲି
ଛବିଶରେ କଲେ ଭୋଜି ।
ଛବିଶ ନଜର
ଛବିଶ ସାଥରେ
ଛବିଶ ଖୋଜିଲେ ସାଥୀ,
ଛବିଶ ରମଣୀ
ଛବିଶକୁ ଛାଡ଼ି
ଛବିଶର କଲେ ଇତି ।

ଛବିଶ ଦୂରତା
ଛବିଶ ଗତିରେ
ଛବିଶ ଯାଇ ଫେରିଲେ,
ଛବିଶ ସ୍ମୃତିକୁ
ଛବିଶ ହୃଦୟେ
ଛବିଶ ବାନ୍ଧି ରଖିଲେ ।

ବଡ଼ଶୋଳ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଦୁର୍ନୀତିର ମୂଳ

ବିଜୟ କୁମାର ଜେନା

ବିଜିନେସ୍ ଟୁଡେ ପତ୍ରିକା ଏଇ ନିକଟରେ ହିସାବ ଦେଖାଇଥିଲା ଯେ, ଏସିଆ ମହାଦେଶରେ ଦୁର୍ନୀତି ଓ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରରେ ଭରତ ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି। ଭରତରେ ଦୁର୍ନୀତିର ହାର ଶତକଡ଼ା ୬୨, (62%) |

ଆମ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଓ ନେତାମାନେ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କହିବେ - "Na khaaunga na khaane dunga." | କନ୍ଧ ଶାସନ କାଳରେ, "Bin chabaye hi nigal jaaunga." |

ଭରତୀୟ ମାନେ ବହୁତ ଭଗବାନ ବିଶ୍ୱାସୀ। କନ୍ଧ ଭଗବାନକୃତ୍ୟ ମଣିଷ, ଏବେ ନଜେ ନଜର ଭଗବାନକୁ ଗଢୁଛି। ଏବଂ ଏହି ଗଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଛି। ତେଣୁ ଏକଥା କହିବାରେ ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ, ଆଜି ଭରତରେ ଗୁଲୁଥିବା ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର ଓ ଦୁର୍ନୀତିର କାରଣ କେବଳ ଭଗବାନ; ବା ପରୋକ୍ଷରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଗଢୁଥିବା ବା ଭଗବାନଙ୍କ ସଂସ୍ଥା ସମ୍ମାନୁଥିବା ଏଇ ମଣିଷମାନେ।

ସମସ୍ତେ ଏଥିରେ ଏକମତ ଯେ, "Corruption is a way of life in Indian civilisation. In India people who are the cream of the Society are most corrupt."

ଦୁନିଆରେ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର ମୁକ୍ତ ଦେଶମାନଙ୍କର ତାଲିକାରେ ଶିର୍ଷରେ ଅଛି ନ୍ୟୁଜିଲଣ୍ଡ। ସେହି ନ୍ୟୁଜିଲଣ୍ଡର ଜଣେ ଲେଖକ, ବ୍ରାୟାନଙ୍କ ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଲେଖା ପଢ଼ିଲା ପରେ, ଏ ବିଷୟର ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ହେଲା।

ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ - ଯାହାକି ଅତି ନିକଟରେ ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଘଟିଥିଲା; ବର୍ଷ 2010-11 ବେଳକୁ ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ହେଲା। ଏହି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କାମ ପାଇଁ ଅନେକ କଂଗ୍ରାକ୍ଟର ଆସିଲେ ଓ ପରେ ପରେ ନୂତନ ନିୟୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା। ଏସବୁ ଭିତରୁ କିଛି ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ, ଏଠାର ନେତା ରାଜନେତା ଓ ବ୍ୟବସାୟୀ ମିଶି ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ ହନୁମାନ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ବାଟିକାର ପରିକଳ୍ପନା କରିଦେଲେ।

ଆଉ ତାପରେ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମରେ କେତେ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେଇଗଲା । ଅଧିକ କଂଗ୍ରେସ୍ ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଭିତରୁ ଗଲା, ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ । ଏବେ ବି କିଛି ବୟସ୍କ ବାପା କୁହନ୍ତି, -"ଆମେ ଆମ ପୁଅର ଚାକରୀ ପାଇଁ ତିନି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲୁ; ହନୁମାନ ବାଟିକାରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଥିବା ଅମୃତ ବାବୁଙ୍କୁ..." ।"

ଆହୁରି ବି ଦେଖୁଥିବେ, ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ଏମ୍ ଏଲ ଏ ଆମ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କଣ କରୁ କି ନକରୁ, ଗାଁ ପିଲଙ୍କୁ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଗଣେଶ ପୂଜା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ କିଛି ଟଙ୍କା ଦେଇଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ । କମ୍ପା ଗାଆଁ ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ରାସ୍ତା ବା ମଣ୍ଡପଟିଏ କରିଦେଲେ ଯାଏ । ଗୋରୁ ମାରି ଜୋତା ଦାନ କରି ସେମାନେ ବି ମୂଳ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତି ।

କେବଳ ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ରାଜନେତା କାହିଁକି; ଆମ ଦେଶର ଶାସକ ମାନଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତୁ - ସେମାନେ ବି ଦେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ଉନ୍ନତି ମୂଳକ କାମ ନକରି ବି, ନିଜର ଅପାରଗତାକୁ ଘୋଡ଼େଇ ଦେବାକୁ କୋଉଠି ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଲେ, ଆମେ ଦେଶବାସୀ ତାଙ୍କ ସାତ ଖୁନ୍ ମାଫ୍ କରି, ଶାସକଙ୍କ ଜୟଗାନରେ ଶତମୁଖ ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି ।

ଏସବୁ ଦେଖି, ବୁଝିନେବାକୁ କଷ୍ଟ ନୁହେଁ ଯେ, ଭାରତରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଚାଲି ଆସିଥିବା ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର'ର ଏକ ସଂସ୍କୃତି କି ଆଧାର ଅଛି ତେଣୁ ଭାରତୀୟ ମାନେ ଲକ୍ଷ ଯାତବାରେ ବା ଲକ୍ଷ ନେବାରେ ବିଲକୁଲ ଅସହଜ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଭାରତୀୟ ମାନେ ଲକ୍ଷ ନେଉଥିବା ଭ୍ରଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରିବା ବଦଳରେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସହ୍ୟ କରିଥାଆନ୍ତି । ବରଂ ଲକ୍ଷ ଦେଇଯାରିବା ପରେ ନଷ୍ଟ ହେଇଯାଆନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କ କାମ ହେଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ।

କୌଣସି ବି ସମାଜ ବା ଜାତି, ଜନ୍ମରୁ ଏତେ ପରିମାଣରେ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଓ ଦୁର୍ନୀତିଶୋର ହେଉ ନଥାନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ମାନେ ଯେ କାହିଁକି ଏତେ ଦୁର୍ନୀତିଶୋର ହେଇଗଲେ, ଏହା ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ଭାରତୀୟ ମାନଙ୍କ ଜିବନଚର୍ଯ୍ୟା ଏବଂ ପରମ୍ପରା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଭାରତର ଅଧିକାଂଶ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ର ଧର୍ମୋପଦେଶ ସବୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ଦେବା ନେବା ବା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଯେମିତି କି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛି । ଭାରତରେ ଲୋକେ ଭଗବାନ - ଦେବୀ ଦେବତା ମାନଙ୍କୁ ବି ପଇସା ଦେଇଥାନ୍ତି । ତାହା ପୁଣି ଏହି ଭାରତରେ ଯେ, ଯିଏ

ଯେତେ ଅଧିକ ଦେଇ ପାରିଲୁ ସିଏ ସେତେ ଅଧିକ ପୁଣ୍ୟ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଏବଂ ଅଧିକା ଅର୍ଥ ଦେବା ଦ୍ଵାରା ବରିଷ୍ଠତା ଭିତ୍ତିରେ ଅଧିକ ଓ ଶିଶୁ ବରପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏହି ଧାରଣା ଏତେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ରହିଥାଏ ଯେ, ବରଦାନ ପାଇବାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବି, କିଛି ଅଧିକା ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରିଲେ ସେମାନେ ବରଦାନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଇଯାଇ ପାରିବେ । ସେମିତି ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଅଧିକା ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି, ବିଭିନ୍ନ ରିଷ୍ଟିଖଣ୍ଡନ ପୂଜାପାଠ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

ମନ୍ଦିରର ମେଘନାଦ ପାଚେରୀ ବାହାରେ ଏମିତି ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଦିଆ ନିଆର କାରବାରକୁ ଆମେ ଲୁଚି ଭୁଲ୍ଲୁ ବା ଦୁର୍ନୀତି କହି ଥାଆନ୍ତି । ବହୁତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧନୀ ଭରତୀୟ ମାନେ ଟଙ୍କା ପଇସା ବଦଳରେ ମନ୍ଦିରର ଦେବୀ ଦେବତା ମାନଙ୍କୁ ସୁନା ରୂପାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ଅର୍ପଣ କରୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏମାନେ ଏସବୁ ଅଳଙ୍କାର ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି ସିନା, କେବେ ବି ଏମିତି ଉପହାର ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କାମ କରୁଥିବା କର୍ମଗୁରୀ କମ୍ପା ଆଖପାଖରେ ଥିବା ଗରିବ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଇ ନଥାନ୍ତି । ଏମାନେ ଭାବନ୍ତି ଯେ, ଭଗବାନଙ୍କୁ, ମନ୍ଦିରକୁ କମ୍ପା ପୂଜାରୀ ପୁରୋହିତ ମାନଙ୍କୁ ଦାନ କଲେ ଯେତିକି ପୁଣ୍ୟ ହେବ, ଗରିବ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଲେ ସେତିକି ପୁଣ୍ୟ ପାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଗରୀବ ଭୋକିଲା ପିଲାଙ୍କୁ ନଦେଇ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଉପରେ କ୍ଷୀର ଢାଳିବା ସେମିତି ଏକ ମାନସିକତାକୁ ସୂଚୁଛି ଥାଏ ।

ଜୁନ ୨୦୦୯ ରେ "ଦି ହିନ୍ଦୁ" ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା, କର୍ଣ୍ଣାଟକର ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରୀ - ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ରେଡ୍ଡି, ପ୍ରାୟ ୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ହୀରା ନିଳା ଇତ୍ୟାଦି ରତ୍ନଖଚିତ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅଳଙ୍କାର ତିରୁପତି ବାଲୁଜୀଙ୍କୁ ପିନ୍ଧେଇ ଥିଲେ । ଏମିତି ଭାବରେ ଭରତର ମନ୍ଦିର ସବୁ ଏତେ ଧନ ରତ୍ନ ପାଇଥାନ୍ତି ଯେ, ଏ ଧନ ରତ୍ନ ସବୁ କିଭଳି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବେ ତାହା ମନ୍ଦିର ପରିଚଳନା କରୁଥିବା ପରିଗୁଳକ ମନେ ବି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆଜି ବି କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନହେଇ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ଦିର ମାନଙ୍କ କୋଷାଗାର ଓ ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡାରରେ ପଡ଼ି ରହିଛି ।

ଲକ୍ଷ କରିଥିବେ, ଯୁରୋପୀୟ ଇଂରେଜ ମାନେ ଭରତ ଆସିଲେ ଏବଂ ଭରତରେ ତାଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରଗୁର ସହ ସୁଲ୍ ଓ ହସପିଟାଲ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭରତୀୟ ମାନେ ସେସବୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ମାନଙ୍କରେ କେବଳ କିଛି ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରି ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷ ପାଇ

ଯାଉଛନ୍ତି । ହଁ, ସେସବୁ ମନ୍ଦିର ସଂଲଗ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଭୋଗ ପ୍ରସାଦ ସେବନ ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୀ ଆଦିର କିଛି ବ୍ୟବସାୟ ହୁଏ ସିନା, ଶିକ୍ଷା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟ ବହୁତ କମ୍ ଥାଏ ।

ଭରତୀୟ ମନବୃତ୍ତିରେ ଏୟା ରହି ଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି ପୁଣ୍ୟ ପାଇବାକୁ କମ୍ପା ବରଦାନ ପାଇବାକୁ ଭଗବାନଙ୍କୁ କିଛି ଅର୍ଥ ଦିଆଯାଉଛି, ସେମିତି କିଛି କାମ ବା ଅନୁଗ୍ରହ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ସେସବୁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଅର୍ଥ ଦେବା ଜରୁରୀ । ଏସବୁ ଅର୍ଥ ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ବି ବୁଝି ନେଇଥାନ୍ତି ଯେ, ଯଦି ବରଦାନ ବା ପୁଣ୍ୟ ବଦଳରେ ଭଗବାନ କିଛି ଆର୍ଥିକ ଦାନ ଦକ୍ଷିଣା ନେଉଛନ୍ତି, ତେବେ କିଛି ଅନୁଗ୍ରହ ବା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଦେବା ନମନ୍ତେ ସେମାନେ ବି କିଛି ଆର୍ଥିକ ଉପହାର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ।

ଏମିତି ଭାବରେ ଭରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଏସବୁ ଦେବା ନେବା କାରବାରକୁ ଅତି ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥାଏ ।

ଆହୁରି ଦେଖାଯାଏ, ନୈତିକତା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବି ସମାଜରେ ଏହି ଲୁଚି କାରବାରକୁ ଅନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟ କୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏମିତି ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରର ଜଡ଼ିତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାରମ୍ବାର ଶାସନ ଗାଦୀ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ।

ଏମିତି ବିଭିନ୍ନ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରର କାହାଣୀ ସବୁ ବିଭିନ୍ନ ଭରତୀୟ ପୁରୁଣା ଗପ ଓ ଇତିହାସରେ ଲେଖା ଯାଇଛି । ଯେମିତି କି, କେଉଁ କେଉଁ ଦୁର୍ଗର ଦ୍ୱାର ଖୋଲିବାକୁ ଦ୍ୱାରପାଳ ମାନଙ୍କୁ କିଏ କେତେ କଣ ଦେଇଥିଲା । କମ୍ପା ସେନାପତି କି ମନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ କିଏ କେତେ କଣ କିଛି ଦେବାର ଆଶା ଦେଖାଇ କେଉଁ ଯୁଦ୍ଧରେ କିଏ ବିଜୟୀ ହେଇଥିଲା; ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ଦେବା ନେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ କେବଳ ଅର୍ଥ କି ସୁନା ରୂପା ନୁହେଁ, ଅନେକ ସମୟରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ, ଜମି, ରାଜ୍ୟ, ଗ୍ରାମ କମ୍ପା ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର ହେଇଥାଏ ।

ହୁଏତ ଏଇଥି ପାଇଁ, ଭାରତ ଉପମହାଦେଶରେ ବେଶି ସଂଖ୍ୟାରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଇଥିବା କଥା କେଉଁଠି ବି ଭଲଖିତ ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ଯୁଦ୍ଧ, ଏମିତି କିଛି ଦିଆ ନଥା ସହ ଏକ ତରଫା ଭାବରେ ସାଲିସ କରାଯାଇ ସରି ଯାଇଛି । ବିଶାଳ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଥାଇ ବି ଅନେକ ଭରତୀୟ ରାଜା, ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ବିଦେଶୀ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରାଜିତ ହେଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ ତ ଏଇଠି, ଯେ ଏମିତି ସଭାବାଜିର ଏ ସଂସ୍କୃତି ଭାରତରେ ଏତେ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣୀୟ କେମିତି ହେଇ ପାରୁଛି !!

ଭାରତୀୟ ମାନେ ଭବନ୍ତି କି, ସମସ୍ତେ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ, ଦୁଏତ ସମସ୍ତେ ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ହେଇ ଯାଇପାରନ୍ତି; ଯାହାକି ସୁବିଧାବାଦୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତୁଥା। ଏପଟେ ଧର୍ମ ସହ ଜାତି ବିଭାଗ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିଛି। ଅଧିକାଂଶ ଭାରତୀୟ ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ବା ଜାତି ବିଭାଗକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି। ଏହି ଜାତି ପ୍ରଥାରେ ଭାରତୀୟ ମାନେ ବିଭଜିତ ହେଇ ଅଛନ୍ତି। ଯେପରିକି, ଲୁଗା ସଫା କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପା ଅଳଥା ଆବର୍ଜନା ସଫା କରିବା ପାଇଁ, ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଜାତି ବା ଶ୍ରେଣୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି। ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ଅସମାନତା ରହିଲେ ହିଁ ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ଲୋକେ ଏହି ସବୁ କାମ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବେ। କାଳକ୍ରମେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ, ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ନିଜର ମୂଳ ଧର୍ମରୁ ଅଲଗା ହେଇ, ଜୈନ ବୌଦ୍ଧ ଶିଖ୍ ମହିମା ଇତ୍ୟାଦି, ନିଜକୁ ଶୁଦ୍ଧେଇଲା ପରି ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଗଠନ କଲେ ଏବଂ କିଛି ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ। ପରିଣାମ ଏୟା ହେଲା ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଜାତି ଓ ଧର୍ମରେ ବିଭଜିତ ଭାରତୀୟ ମାନେ, ପରସ୍ପରକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଓ କରୁଛନ୍ତି।

ଭାରତୀୟ ମାନେ ଭୁଲି ସାରିଲେଣି ଯେ, ୨୭୦୦ ବର୍ଷ ଧରି; ଏପରିକି ୧୪୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମର ଲୋକ ଥିଲେ। କାଳକ୍ରମେ ଏହି ବିଭଜନ ହିଁ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ରଗଣ କରି ଦେଲା। ଏହି ଅସମାନତା ଗୋଟିଏ ଭ୍ରଷ୍ଟ ସମାଜରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଇଗଲା; ଯେଉଁଠି ଗୋଟିଏ ଦଳ ଭାରତୀୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭାରତୀୟ ଦଳର ବିରୁଦ୍ଧରେ ରହିଲେ।

କହିବାରେ ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ, ଆଜି ବି, କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦାନ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇ ହାତରେ ରଖିବା ତେଷ୍ଟାରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଏକମତ।

ଦାମନଯୋଡ଼ି

ପ୍ରିୟଜନ

ଦ୍ଵିପତି ପ୍ରଧାନ

ଏମାୟା ସଂସାର

ନୁହଁ କିଏ ପ୍ରିୟ

ଚର ପ୍ରିୟ ଦାମୋଦର

ସମୟର ସ୍ରୋତେ

ପ୍ରିୟ ଜନ ଆସେ

ଯାଏ ଦେଇ ଲୁହ ଧାର (୧)

ବାଲୁତର କାଳେ

ଥୁଲେ ମାଆ କୋଳେ

ନଜର ଆଉକେ ଲେଡ଼ା

ସଭା ସମିତିରେ

ବାପା ପାଖେ ଥିଲେ

ହାରିବା ନ ଥାଏ ଥୋଡ଼ା (୨)

ବିଦ୍ୟା ଅରଜନ

ଗୁରୁ ପ୍ରିୟଜନ

ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର

ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧାର

କରିଦ୍ୟନ୍ତି ଦୂର

ସଦବୁଦ୍ଧି କର୍ମ ମହୀର (୩)

ପ୍ରେମିକା ବାସରେ

ଯୁବା ଅବସ୍ଥାରେ

ମଧୁ ପାନେ ହୋଇ ମଉ

ତା ନେନ୍ଦ୍ର ଗୁହାଣୀ

ନିଏ ମନ କଣି

ପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟତମା ସେତ (୪)

ବିଦେଶ ବାସରେ

ଧନ ଅର୍ଜନରେ

ନଜ ବିଦ୍ୟା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ

ଶରୀରେ ରୋଗର

ଅତି ଆପଣାର

ଚକ୍ରସ୍ତକ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ (୫)

ଦେବ ଦିଆଇବ

ଦାନାହିଁ କରିବ

ମରଣର ପ୍ରିୟ ସିଏ

ଦୀନ ଜନ ସେବା

ଭବେ ମନଲୋଭ

ସଦା ପ୍ରିୟଜନ ହୁଏ (୬)

ସଂସ୍କୃତ ଡାକ୍ତର, ଚକଟି

ତୁମେ ଯଦି ଆସିଥାନ୍ତୁ

ପ୍ରତାପ ମିଶ୍ର

ତୁମେ ଯଦି ଧରେ ଆସିଥାନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ
ଦେଖୁ ଥାନ୍ତୁ ମୋର ଯତ୍ନଶା
ତୁମେ ଯଦି ପ୍ରଭୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତୁ ଧରେ
ଦେଇଥାନ୍ତୁ କିଛି ସାହୁନା ।

ଦୁଃଖ ତ ତେବେ ଭାବିଥାନ୍ତା ମନେ
ଦେବ କି ନଦେବ ଯାତନା
ଭାବିନେଲ ବୋଧେ ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି
ନାହିଁ କିଛି ମୋର ବେଦନା ।

ସଂସାର ଏଠାରେ ଚାଲୁଅଛି ଠିକ୍
ପବନ ବୋହୁଛି ହସି ହସି
ବର୍ଷା ବି ନାଚେ ଖରା ବି ତ ଦିଶେ
ସବୁଜିମା ଧରା ଦିଶେ ଖୁସି ।

ବିରୁଦ୍ଧ ତୁମର କହି କି ପାରିବି
ଠିକ୍ ହେଲ ବୋଲି ନାହିଁ
ବାହାରୁ ଦେଖୁଲ ଭିତରଟା ଚିକେ
ପରଖୁ ଦେଖୁଲ ତ ନାହିଁ ।

ରୁରିଆଡେ ମୋତେ ଅନ୍ଧାର ଦିଶଇ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମି ଆସେ ନାହିଁ
ପବନ କି ବର୍ଷା କେହି ହେଲେ ଚିକେ
ଯାତନା ମୋ ନେଇ ନାହିଁ ।

ଦୁଃଖ ଦେବ ବୋଲି ଭାବିଅଛି ଯେବେ
କୁହ ଏତାଇ ପାରିବ କିଏ
ବଂଧୁ ବୋଲି ଭାବି ତାକ ଦେଲି ସିନା
ସାହା ଭରସା ତୋ ଛଡା କିଏ ।

ଏଇ ଅବସ୍ଥା ରେ ମନେ ପଡ଼ ସିନା
ତୁମେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ମୋର
ନତି ଦେଖୁଅଛି ତୁମକୁ ହେ ପ୍ରଭୁ
ଦିବାରାହେ ସ୍ୱପ୍ନେ ମୋର ।

ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ମୋର ଆଉ କିଛି ଧନ
ପ୍ରଭୁ ଏତିକି ବିନତି କରେ
ଥାଅ ସବୁବେଳେ ବନ୍ଧୁ ଭଳି ହୋଇ
ମୋର ହୃଦୟର ମନ୍ଦିରରେ ।

ସିଦ୍ଧିଏ, କଟକ

ନାରୀ ତୁମେ ମହାନ ନାୟିକା

ଦ୍ଵାସ୍ୟମୟୀ ରାଉଟ୍

ନାରୀଟିଏ
ଜଳୁଥାଏ ସଦା
ନଜ ଭିତରେ
ଠିକ୍ ନଆଁ ଖଣ୍ଡ ପରି
ଗୁରିପଟେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାଭ ଆଲୋକକୁ
ବିତରଣ କରି କରି ।।

ସେ ହିଁ କରିପାରେ ସୁଷ୍ଟି
ସେ ନଜେ ହିଁ ତ
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳତାର ମାପକାଠି
ସେ ସମ୍ମାନନୀୟା ସେ ବନ୍ଦନୀୟା
ସେ ମହାଶକ୍ତି
କେବେ ସେ ମା କେବେ ସେ ମାଟି
ସର୍ବସହା ସେ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ରଖିଯାଇଛି
ଅମର ତାର କୀର୍ତ୍ତୀ ।।

ଲୁହ ପିଇ ପିଇ ସେ
ହସିବାକୁ ଭଲପାଏ
ନଜ ଲୁହ ଚାପିଚାପି
ପରିବାର ଲୁହ ପୋଛୁଥାଏ
ତା ପଛରେ କଏ ଥାଉ କି ନଥାଉ

ନଜେ ନଜେ ଅଣ୍ଟା ସଳଗୁ ଠିଆ ହେବାକୁ
ସେ ରାଣ ଖାଏ ।।

ସେ ପରା ଜନନୀ ଯାୟା ଭଗିନୀ
ତାର କ'ଣ ତୁଳନା ଥାଏ !!
ତାର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ରାତି ନଅଣ୍ଟ ହୁଏ
ନଜକୁ ବଣ୍ଟି ବାଣ୍ଟି ଜୀବନ ସାରା
ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ କରୁଥାଏ
ତା ହିସାବ କିଏ ରଖୁ କି ନରଖୁ
ସେ କନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ହିସାବ ରଖିବାକୁ
ଖୁବ୍ ଭଲପାଏ ।।

ସେ ପରା ପ୍ରେମମୟୀ ସ୍ନେହମୟୀ
ଅମୃତର ଚରସ୍ରୋତା ଧାରାଟିଏ
ଶେଷ ନଶ୍ୱାସ ଯାଏ
ନଃସର୍ତ୍ତ ସେ ଏମିତି ବହୁଥାଏ
ନଜେ ହାରି ହାରି
ତା ପରିବାର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ପାଇଁ
ଜିତିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ
ତାର ଜିତିବା ତ
ଠିକ୍ ସେଇଠି ଲଟକିଥାଏ
ତା ପରି ମହାନ ନାୟିକା
ସତରେ ଆଉ କିଏ !!!

ଓରଲ, ହାଟଡିହି, କେନ୍ଦୁଝର

ଜୀବନ ଓ ସଂଘର୍ଷ

ମଧୁସ୍ମିତା ସେନାପତି

ସଂଗ୍ରାମ ଏବଂ ଜ୍ଞାନର ମିଶ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କରା ଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସଂଗ୍ରାମ ଅଜ୍ଞାତା ସହିତ ମିଶିଯାଏ ତେବେ ଏହା ବିନାଶ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ। ଆମେ ଜୀବନରେ ସଂଘର୍ଷକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ଉଚିତ୍। ସଂଘର୍ଷ ବିନା ସଫଳତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ହାସଲ କରି ପରିବା ନାହିଁ। ଯେଉଁମାନେ ସଂଘର୍ଷ କରନ୍ତି, ସେମାନେ କଦାପି ପରାଜିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ। ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଦୃଢ଼ରେ ମଧ୍ୟ ଝଲସି ଉଠେ। ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସକାରାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରା ରଖନ୍ତି, ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଆଖପାଖରେ ସେହି ସକାରାତ୍ମକ କୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି। ଆମେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦିଗରୁ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା । ନକାରାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରାରୁ ଦୂରରେ ରହିବା ଉଚିତ୍। ଆଗେ ଆମ ଆମ ମନ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରିବା ଏଥି ସହିତ ନିଜ ମାନସିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍।

ଯେଉଁମାନେ ଜୀବନର ସଂଗ୍ରାମକୁ ସ୍ୱାଗତ କରନ୍ତି, ସେମାନେ କେବଳ ମହାନ ହେବାରେ ସଫଳ ହୋଇ ପାରନ୍ତି। ଯଦି ସମାଜର ବାସ୍ତବିକ ଘଟାନଚକ୍ରକୁ ଦେଖିବା ତେବେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମହାନ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି, ସେ କୌଣସି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପରିବାରରୁ ଆସିନାହାନ୍ତି କି ସେମାନଙ୍କ ପିତା କୌଣସି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହଁନ୍ତି । ତଥାପି ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷ ଭିତର ସେ ହଜି ନଯାଇ ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ଚାଲିଛନ୍ତି।

ପ୍ରାୟ ୨୨୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ସମ୍ରାଟ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ କାଶ୍ମୀରରୁ ବହାମାଗିରି (ଡେକାନ ମାଳଭୂମି) ଏବଂ ଗାନ୍ଧାରରୁ ଆସାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଦେଶକୁ ସଂଗଠିତ କରି ଏକ ବୃହତ୍ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ପିତା ଜଣେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଥିଲେ । ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମ ପାଖରେ କୌଣସି ସଠିକ୍ ଧାରଣା ନାହିଁ । ତଥାପି ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଜ୍ଞାନ ଓ ପରିଶ୍ରମ ହେତୁ ରୁଣକ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କଲେ । ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଯେ ସେ ନିଜ ଜୀବନରେ ସଂଘର୍ଷ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଏହି ଦୁଇ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସଂଗଠିତ ହେଲେ ସେବେ

ସେମାନେ ଏକ ବିରାଟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଏବଂ ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ସଂଘର୍ଷକୁ ସମାଧାନ କଲେ । କାରଣ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସାହସ ଥିଲା ଏବଂ ଗୁଣକ୍ୟଙ୍କ ର ଜ୍ଞାନ ଥିଲା । ଏହି ଜ୍ଞାନ ଓ ସାହସର ମିଶ୍ରଣରେ ଏକ ସୃଜନଶୀଳ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିକାଶ କଲା । ଯଦି ଏହି ସଂଘର୍ଷ ଅଜ୍ଞାତା ସହିତ ମିଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏହା ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ବଡ଼ ଆହ୍ୱାନ ସଜିଥାନ୍ତା ।

ତେଣୁ ଆମକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆମେ ସଂଗ୍ରାମ ସହିତ ଜ୍ଞାନକୁ ଏକତ୍ର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିବାଦକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ କଲେ ଆମର ଦୁଇଟି ଦିଗ ରହିବ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଆମେ ଆହ୍ୱାନ ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସହିତ ଆମେ ସଂଗ୍ରାମ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ କହିବେ ଯେ ଆପଣଙ୍କର ସମୟ ଖରାପ ଅର୍ଥାତ୍ ଶନ ଆରୋହଣ କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳ ଆମେ ସାହସର ସହିତ ଆହ୍ୱାନକୁ ସାମ୍ନା କରିବା, ସେବେ ଆମେ ଅନୁଭବ କରିବା ଯେ ସମୟ ଆମ ସପକ୍ଷରେ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଶନ ଅବତରଣ କରିଛନ୍ତି ।

***ନଲ୍ଲଜନମ୍ ସମାଭ୍ୟାସମ୍ ରବିପୁତ୍ରମ୍ ଯମାଗ୍ରଜମ୍*
*ଛାୟା ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡମ୍ ସମୃତତ୍ ନମାମି ସନେଶ୍ୱରେମ୍**

ଜୀବନର ସଂଘର୍ଷ କେବେ ପ୍ରକୃତି ସହ ହୋଇଥାଏ ତ କେବେ ସ୍ୱୟଂ ସହିତ ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡେ ତ କେବେ ନଜ ପରିସ୍ଥିତି ସହ । ଜୀବନ ଆରମ୍ଭରୁ ଆମକୁ କିଛି ନ କିଛି ଭାବରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କେହି ନଜ ପେଟ ପାଇଁ, ତ ନଜ ଜୀବିକା ପାଇଁ ସଂଘର୍ଷ କରେ । କେହି ନଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ତ କେହି ନଜକୁ ସମାଜ ଆଗରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ପାଇଁ ସଂଘର୍ଷ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଜୀବନର ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ଯାଏଁ ଆମକୁ କୌଣସି ନ କୌଣସି ମତେ ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ଏକ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ସଂଘର୍ଷକୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ବଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେବେ ଯାଇ ଆମେ ଜୀବନର ବାସ୍ତବିକ ଘଟଣାବଳୀକୁ ବୁଝିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପରିବା ତା ସହିତ ନଜ ଜୀବନକୁ ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ଗଢ଼ି ଫୁଲରେ ସଜ୍ଜିତ ପଥରେ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେଇ ପରିବା ।

ଫୁଲନଖର, କଟକ

ସୁନା ସଂସାର

ରୂପ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ବୈକୁଣ୍ଠ ସମାନ ଏଇ ମୋର ଘର
ଲଗେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପରି
ମୋ ଘର ଅଗଣା ସଦା ହସି ଉଠେ
ସେନେହ ଶରଧା ଝରି ।
ଭଲ ଭଲଜ ମୋ ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର
ସତେ ଅବା ରମସୀତା
ମୋ ସୁନା ସଂସାର ହସେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ
ହୋଇ କ' ଜଗତଜିତା ।
ଭରି ସାଦାସିଧା ତ୍ୟାଗର ପ୍ରତୀକ
ଭଲ ମୋ ରମଚନ୍ଦର
ଭରି ସ୍ନେହମୟୀ ମମତାର ସିନ୍ଧୁ
ଭଲଜ ସୀତା ମୋହର ।
ବଞ୍ଚିଥିବା ଯାଏଁ ଭଲ ଭଲଜଙ୍କ
ପାଖେ ସଦା ମୁଁ ରହିବି
ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ପରି ନଃସ୍ୱାର୍ଥ ଭବରେ
ଦୁହିଁଙ୍କ ସେବା କରିବି ।
ହସିଲ୍ ପୁରିଲ୍ ଏମିତି ସଂସାର
ଦେଖୁ ନାହିଁ କେଉଁଠାରେ
ପର ଆପଣାର ଭେଦ ଭବ ଯହିଁ
ନ ଥାଏ କାହା ମନରେ ।

ସବୁ ଦୁଃସମୟ ଅପସରି ଯାଉ
ନ ଲଗୁ କାହା ନଜର
ହେ କଳା ଠାକୁର ତୁମ କୃପା ବଳେ
ହସୁ ମୋ ସୁନା ସଂସାର ।

ଶିକ୍ଷକ

ସାନ୍ତରାପଲ୍ଲୀ, ଗଞ୍ଜାମ

ମାଆ/ମାତୃଭୂମି /ମାତୃଭାଷା

ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା

ମାଆ ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷା ଠାରୁ
ବଡ଼ କେ ପାରିବ ହୋଇ
ଯା ସ୍ନେହ ମମତା ପ୍ରୀତି ପରଶକୁ
କେବେ ଭୁଲି ହୁଏ ନାହିଁ
କୋଳରେ ଯାହାର ଜନମ ନେଇ ମୁଁ
ଧୂଳି ଖେଳିଲି ଯା କୋଳେ
ଭାଷାଟି ଯାହାର ଅମୃତର ଝର
ଶିଖାଇଲୁ କଥା ହେଲେ
ମାଆ କୋଳ ସିନା ଦିଅଇ ଆଶ୍ରୟ
ମାଟି ମାଆ ଦିଏ ଶସ୍ୟ
ମାତୃଭାଷା ମୋର ଶିଖାଏ ଶିଷ୍ଟତା
ସଦା ମୋର ସେ ନମସ୍ୟ
ଶୁଣି ପାରିବିନି କେବେ ତାଙ୍କ ରଣ
ଜନ୍ମରୁ ମରଣ ଯାଏ
ତା ଅଙ୍ଗରୁ ଯଦି ଝରେ ସ୍ନେହ ବିନ୍ଦୁ
ରୁଧିର ମୋ ଝରିଯାଏ
ମାଆର ମମତା ମାଟି ମାଆ ଦାନ
କେତେ ସୁନ୍ଦର ମୋ ଭାଷା
ଭୁଲିନାହିଁ କେବେ ଭୁଲିପାରିବିନି
ଧୂବାଯାଏ ଜୀବ ଦଶା

ମାତୃଭୂମି ମାଆ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି
ଦରଦ ଯାହାର ନାହିଁ
ଯେତେ ଗୁଣି ଅବା ଧନପତି ହେଉ
ତାହାର ମୂଲ୍ୟତ ନାହିଁ
ସେବୁଥାଇ ଯିଏ ଏ ତିନି ମାଆ କୁ
ଧନ୍ୟ ତାହାର ଜୀବନ
ମରିକ ଅମର ହୋଇଥାଏ ସେହି
ଜୀବ ମଧ୍ୟେ ସେ ମହାନ |

ଅବଦଳ ପୁର, ଯାଜପୁର

ତ୍ୟାଗ

ନେପାଳ କୁମାର ବେହେରା

ନଜେ ଜଳ

ଅନ୍ୟକୁ ଆଲୁଅ ବୁଣିବା ଆଶାରେ

ଜନ୍ମିଛି ମୁଁ,

କାଳେ

ହୋଇପାରିବି କ

ମହମବତୀଟିଏ ପରି।

ମୋ ପାଦତଳେ

ଘନ ଅନ୍ଧକାର

ତରୁଣଥାଉ ପଛକେ

ଦରଢ଼ାଗା ହୃଦୟକୁ,,,

ତଥାପି

ବୁଣି ପାରିବି ତ

ମୋ ଚଉପାଶେ ଆଲୁଅର ବହିଁ ।

ସହିଯିବି ମୁଁ

ମାଘର କନକନ ଜାତ ବି

ବୈଶାଖର ତହତହ ଖରୁ ବି

ଶ୍ରାବଣର ଘଡ଼ଘଡ଼ି ବର୍ଷା ବି ।

ଓଦା କନା ପେଟରେ ଦେଇ

ଶୋଇଯିବି ପଛକେ

ମାଆଟିଏ ପରି,

ଭୋକିଲୁ ପେଟରେ କ'ଣ

ଦେଖିପାରିବି ସାମ୍ନାବାଲୁ ଦୁଃଖକୁ ।

ଜାଣିନାହିଁ ମୁଁ,

ଶିଖୁନାହିଁ ମୁଁ,

ତ୍ୟାଗର ପରିଭ୍ରଷା କ'ଣ?

ସେ କଥା ବି ବୁଝିନ ।

ହଁ ଏତିକି ଜାଣିଛି,,

ତ୍ୟାଗର ମାନେ

ବିନା ସ୍ଵାର୍ଥରେ

ସାହାଯ୍ୟର ହାତବଢେଇବା । ।

ଜାମୁଖୋଲ, କଣ୍ଟାମାଳ, ବୌଦ୍ଧ

ଏମିତିକି ହୁଏ

ସତ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁ

ସେଦିନ ଭୃତ୍ୟଟି ସାରି ବସିଥାଏ ମୋ' ରୁମରେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ । ଗୋଟେ ଅଜଣା ନମ୍ବରରୁ ଫୋନ୍ ଆସିଲା । ଜଣେ ଝିଅ କରିଥିଲା ଫୋନ୍ । କହିଲା, ନମସ୍କାର । ଆପଣ ସତ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁ କହୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ କହିଲି, ହଁ । ସେ କହିଲା, ମୁଁ ମାଣିକ ସାହୁ (ଛଦ୍ମ ନାମ) ଭୁବନେଶ୍ୱର (ଛଦ୍ମ ସହର)ରୁ କହୁଛି । ଆପଣଙ୍କ କବିତା 'ସାଆନ୍ତେ' ସମାଜ ଖବରକାଗଜରୁ ପଢ଼ିଥିଲି । ବହୁତ ଭଲଲଗିଲା କବିତାଟି । ଆପଣଙ୍କ ଲେଖା ନଜରରେ ପଢ଼ିଲେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଢ଼େ । ମୁଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲି ମୋ' ଲେଖା ପଢ଼ି ଫୋନ୍ କରିଥିବାରୁ । ତାପରେ ଝିଅଟି କହିଲା, ମୋତେ ଚିକେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ? ମୁଁ କହିଲି କପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ଆପଣ କୁହନ୍ତୁ ତାପରେ ମୁଁ ଚକ୍ରା କରିବି ସେ ବିଷୟରେ । ସେ କହିଲା, ଆପଣଙ୍କ ଠିକଣାରୁ ଜାଣିଲି ଆପଣଙ୍କ ଘର ଅହିୟାସ ଅଞ୍ଚଳରେ । ମୋର ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇ ଅହିୟାସ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ ଗୁକରି କରେ । ଅଞ୍ଚଳ ବାତ୍ୟା ପରେ ବେଳେ ବେଳେ ତା' ଫୋନ୍ ଲାଗୁନ । ଯେବେ ବି ରିଙ୍ଗ ହେଉଛି ସେ ଫୋନ୍ ରିସିଭ୍ କରୁନ । ଅଞ୍ଚଳ ଆପଣଙ୍କ ଆଡ଼େ ବେଶୀ କ୍ଷତି କରିଛି କି ? ମୁଁ କହିଲି, ନା ବେଶୀ କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନ । ଅଳ୍ପ ଗଛ ଭଙ୍ଗିଛି । ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ କରେଷ୍ଟ ବି ଆସିଗଲା । ଝିଅଟି ବିଚଳିତ ହୋଇ କହିଲା, ତେବେ ସେ ଫୋନ୍ ଉଠାଉନ କାହିଁକି ? ମୋତେ ଭାରି ଦୁଃଖ ଲାଗୁଛି । ମନ ଧୟ ଧରୁନ । କ'ଣ ହେଲା ତା'ର ? ମୋ' ଉପରେ ଗୁଣିଛି କି ସେ? ଏମିତି କିଛି କହିଲା ପରେ ମୁଁ କହିଲି, ହୁଏତ ତାଙ୍କ ମୋବାଇଲ ଖରାପ ହୋଇଥିବ ନଚେତ ହଜି ଯାଇଥିବ । ଝିଅଟି କହିଲା, ମୁଁ ଭାବୁଛି ସେ ମୋ' ଉପରେ ଅଭିମାନ କରିଛି ନଚେତ ତା' ମନ ଖରାପ ଅଛି । ଏମିତି ହେଲେ ସେ କାହା ଫୋନ୍ ଉଠାଏନ । ଏପରିକି ଅଜଣା ନମ୍ବରରୁ ଫୋନ୍ ଆସିଲେ ବି ଉଠାଏନ । ଅନଲାଇନ୍ ବି ଆସେନ । ଅନୁନୟ ହୋଇ କହିଲା, ଆପଣ ଚିକେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ ଯାଇ ଦେଖାକରି ପାରିବେ ? ମୁଁ କହିଲି, ମୁଁ ବି ଗୁକରି କରେ । ମୋର ରବିବାର ଛୁଟି । ମୁଁ ଗାଁରେ ରହେନ । ଶନିବାର ଘରକୁ ଯାଏ ।

ତେଣୁ ଦେଖା କରିବା କଷ୍ଟ । ଝିଅଟି ପୁଣି ଅନୁରୋଧ କରି କହିଲା, ସେ ରହୁଥିବା ଭଡ଼ା ଘରର ଠିକଣା ଏବଂ ତା' ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଦେଉଛି । ଆପଣ ଯେମିତି ହେଉ ତାକୁ ମିଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆଶ୍ଚାସନା ଦେବାରୁ ସେ ଫୋନ୍ କାଟିଲା । ତା ପର ଦିନ ମୁଁ ଭୃତ୍ୟରେ ଥିବାବେଳେ ମଧ୍ୟ ଫୋନ୍ କଲି । ସାର୍, କଥା ହୋଇଥିଲେକ ତା' ସହ ? ମୁଁ କହିଲି, ମୋର ଭୃତ୍ୟ ସରିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଫୋନ୍ ଲଗାଇବି । ଝିଅଟିର ବ୍ୟାକୁଳତା ଅନୁଭବ କରି ମନସ୍ତ କଲି ଯେମିତି ହେଉ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ଯଦି ଫୋନ୍ ନଂ ଉଠାଏ ଦେଖା କରିବି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଫୋନ୍ ଲଗାଇଲି ଦୁଇ ଥର ରିଙ୍ଗ ହୋଇ କଟିଲା । କଛି ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନ । ଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ପୁଣି ଫୋନ୍ କଲି । ଏଥର ଉତ୍ତର ମିଳିଲା- ହୁଏଲେ.. । ମୁଁ ମୋ' ପରିଚୟ ଦେଇ କହିଲି, ଆପଣ ସତ୍ୟବ୍ରତ ମହାନ୍ତି (ଛଦ୍ମ ନାମ) କହୁଛନ୍ତି ? ସେ କହିଲେ, ହଁ । ଆପଣ ମାଣିକ ସାହୁଙ୍କୁ ଚହ୍ଚହୁଛି ବୋଲି ମୋ' ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଲେ, ହଁ ସିଏ ମୋ' ଦିଦି । ତେବେ ଆପଣ ତାଙ୍କ ଫୋନ୍ ଉଠାଉ ନାହାନ୍ତି କାହିଁ ? ଜାଣିଛନ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଚିକେ କଥା ହୋବା ପାଇଁ ସେ କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବ୍ୟାକୁଳତ ? ବଡ଼ ମନସ୍ତାପରେ ଅଛନ୍ତି ସେ । ହଁ, ଶୁଣ ମୋ' ସହିତ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଜଣେ ଲେଖକ ଏବଂ ପାଠକର । ମୁଁ ଗପ, କବିତା ଲେଖେ । ମୋ' ଲେଖା ପଢ଼ି, ଠିକଣାରୁ ଆପଣ ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଛନ୍ତି ଜାଣି ସେ ମୋ' ପାଖକୁ ଫୋନ୍ କରିଥିଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବା ପାଇଁ । ଆପଣ ଥରେ କଥା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସହ । ତାଙ୍କ ମନ ହାଲୁକା ହୋଇଯିବ । ସେ କହିଲେ, ହଁ ମୁଁ ଆଜି କଥା ହେବି । ତାପରେ ଫୋନ୍ କାଟିଲେ । କଛି ସମୟ ପରେ ଫୋନ୍ ଆସିଲା ମାଣିକର । ଆଜ୍ଞା, କଥା ହେଲେକ ସତ୍ୟ ସହ ? ମୁଁ ହଁ କହୁ କହୁ ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ ବାହାରି ଆସିଲା, ସେ ମାଙ୍କଡ଼ଟା ଭଲରେ କଥା ହେଲତ ଆପଣଙ୍କ ସହ ? ମୋତେ ଭାରି ଖୁସି ଲାଗିଲା ଝିଅଟି ମୁହଁରୁ ସେହି 'ମାଙ୍କଡ଼ଟା' ଶବ୍ଦ ଶୁଣି । ବୋଧହୁଏ ସେତିକି ଆତ୍ମୀୟତା/ଆପଣାପଣ ନଥିଲେ କେହି ହଠାତ ମାଙ୍କଡ଼ ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରେନ । ମୁଁ ବି ମଜାରେ କହିଲି, ହଁ ସେ ମାଙ୍କଡ଼ଟା ଆପଣଙ୍କ ସହ କଥା ହେବ ବୋଲି କହିଛି । ଫୋନ୍ରେ ବି ଗୋଟେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ଝିଅଟି କଣରୁ । କଛି ଦିନ ପରେ ପୁଣି ଫୋନ୍ ଆସିଲା ମାଣିକର । ଏଥର ଆଜ୍ଞାରୁ ମୁଁ ହୋଇଯାଇଥିଲି ଭଲ । ସେ କହିଲା, ଭଲ ଜାଣିପାରୁଛନ୍ତିନା ମୋତେ ? ମାଣିକ କହୁଛି । ଜାଣିଛନ୍ତି ଭଲ, ସେ ମାଙ୍କଡ଼ଟା ମୋ' ଉପରେ ରାଗିଥିଲା । ମୁଁ କାହିଁକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦିନ ତାକୁ ଫୋନ୍ କଲିନ

ସେଥିପାଇଁ । ସେ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଓ ଝଡ଼/ତୋଫାନକୁ ଡରେ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ସେଦିନ ତାକୁ ଫୋନ୍ କରିଥିଲି । ଫୋନ୍ ଲାଗିଲାନି । ତା ପର ଦିନ ସୁଇଚ୍ ଅଫ୍ ଥିଲା । ତାପରେ ଯେବେବି ଫୋନ୍ କରେ ସେହି ରାଗରେ ସେ ରିସିଭ୍ କରେନି । ଭାରି ଗପୁଡ଼ି ଝିଅଟା । ମୋ' ସହିତ ତା'ର ଚହ୍ନା ଜଣା କଛି ନଥିଲା । ଅଧତ ଅତି ପରିଚିତ ମଣିଷଟିଏ ପରି ସେ ମୋ' ସହିତ ଗପି ରୁଲିଲା କୋଡ଼ିଏ ପଚାଶ ମିନିଟ୍ । ନଜ କଥା, ସତ୍ୟ କଥା, ପଢ଼ାପଢ଼ି କଥା, ଘର କଥା ସବୁ କହିଲା । ତା' ମନ ଭାଙ୍ଗି ନପାରି ସବୁ ଶୁଣିଲି । ଶେଷକୁ କହିଲା, ପୁଞ୍ଜ ଭଲ ଆଉ ଥରେ ସତ୍ୟକୁ ଫୋନ୍ କରି କହିଦେବେ ମୁଁ କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲି ତା' ଖବର ଜାଣିବା ପାଇଁ ଯେମିତି ତା' ମନରୁ ସବୁ ଅଭିମାନ ଦୂର ହୋଇଯିବ । ମୋ' ଠାରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ ଫୋନ୍ କାଟିଲା । ମୁଁ ପୁଣିଥରେ ସତ୍ୟ ସହିତ କଥା ହୋଇ ସବୁକଥା କହିଲି ଓ ତାର ଅଭିମାନ ଦୂର କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲି ।

ଏବେ ସେ ଭଲ-ଭଉଣୀ ଦୁହେଁ ଭାରି ଖୁସି । ମୁଁ ବି ଖୁସି ଯେହେତୁ ମୋ' ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ଭୁଲ୍ ବୁଝାମଣା ବା ମାନ-ଅଭିମାନ ଦୂର ହୋଇଥିଲା । ମୁଁ ନୁହେଁ ବରଂ ମୋ' ସାହିତ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ମିଶାଇ ଦେଇଛି ଏକଥା ଅନୁଭବ କଲି । ବେଳେ ବେଳେ ମାଣିକ ଫୋନ୍ କରେ । ସେ ଗପୁଡ଼ି ଝିଅଟା ସହିତ କଥା ହେବାକୁ ଭାରି ଭଲଲାଗେ । ହାଟୁଆପରେ ଚାଟ୍ ବି କରେ । ମୋ' ଠାରୁ କେଉଁ ସାନ ସେ ଦୁହେଁ । ଏବେ ସେ ଭଲ-ଭଉଣୀ ଦୁହେଁ ମୋର ବି ଭଲ-ଭଉଣୀ ପାଲଟି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଯେତେବେଳେ ସେ ଗପୁଡ଼ି ଝିଅଟା କଥା ଭାବେ ଭାରି ଭଲଲାଗେ । ତା' ଆପଣାପଣ ପାଖରେ ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଗଲା ପରି ଲାଗେ । ମନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟେ ଭାବନା ଆସେ ଜୀବନରେ ବେଳେ ବେଳେ ଏମିତିବି ହୁଏ ।

ପଲ୍ଲୀସାହି, କମାଳପୁର,
ଅହିୟାସ, ଯାଜପୁର

ତୁମେ ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦର

ପୁଷ୍ପଲତା ବେହେରା

ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର..

ତୁମେ ସତ୍ୟ ଶିବ ପୁଣି ତୁମେ ହିଁ ସୁନ୍ଦର

ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର...(ଘୋଷା)

ସାଗର ମନ୍ଥନ କାଳେ ସୃଷ୍ଟି ରକ୍ଷାପାଇଁ

ନୀଳକଣ୍ଠ ସାଜିଲ ହେ ଗରଳକୁ ପିଇ

ଭକତିରେ ତାକଦେଲେ ତୁମେ ହାହିକର ।

ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୧)

ଆଶୁତୋଷ ନାମ ତୁମ ଅଳ୍ପରେ ସଦୃଶ

ତବ ନାମେ ଦୂରଦୁଃଖ ରୋଗ, ଶୋକ, କଷ୍ଟ

ସକଳ ସଙ୍କଟେ ସାହା ଶିବ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ।

ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୨)

ମନ୍ଦିରରେ ଥାଅ ପୁଣି ମଶାଣିରେ ଥାଅ

କୋପେ ବର ଦେଇଥାଅ ତପେ ବର ଦିଅ

ଦେବତା ଦାନବ ତୁମ ନଥାଏ ବିଚାର ।

ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୩)

ସୃଷ୍ଟିରେ କେହିତ କେବେ ନୁହଁଇ ନଗଣ୍ୟ

ଗୟା ଅରଖ ପୁଲ କରଇ ପ୍ରମାଣ

ବେଲ ପତରରେ ଥାଏ ଶ୍ରଦ୍ଧା ତୁମର ।

ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୪)

ଦେବ ଦେବ ମହାଦେବ ଆହେ ଭୋଳାନାଥ
 ହରିଙ୍କର ଭକତିରେ ଥାଅ ସଦା ଭୋଳ
 ତପ ମହିମା ଯେ ପ୍ରଭୁ ଅଟଇ ଅପାର ।
 ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୫)

ତ୍ରିଶୂଳଧାରୀ ମହେଶ ଆହେ କୃତ୍ତିବାସ
 ଭମାଙ୍କ ସହିତେ ନତ୍ୟ କଲିଲାସେ ବାସ
 ପାପୀକୁ ଭଙ୍ଗାର ପାପକରିଣ ସଂହାର ।
 ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୬)

ସଂସାରକୁ ଗ୍ରାସିଅଛି ଦୁଃଖର ତିମିର
 କୃପାନେତ୍ରେ ରୁହିଁଦିଅ ଦୁଃଖ ହେଉ ଦୂର
 ଦୁଃଖ ହାରିନିଅ ବୋଲି ନାମ ପର ହର ।
 ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୭)

ଶବକୁ ଦିଅଇ ଜୀବ ମହା ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ
 ତୁଣ୍ଡେ ଥିଲେ ଶିବ ନାମ ଦୂରହୁଏ ଭୟ
 ଶିବମୟ ହେଉ ଧର ଆହେ ଗଙ୍ଗାଧର ।
 ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର....(୮)

ତବକୃପା ଅନୁସରି ଦିନ ଯାଏ ସରି
 ଦିନୁଁ ଦିନ କଷଣ ମୋ ହୋଇଯାଏ ଭରି
 ଖଣ୍ଡ ପରଶୁ ଖଣ୍ଡ ହେ କଷଣର ଭର
 ତୁମେ ସତ୍ୟ, ଶିବ ପୁଣି ତୁମେ ହିଁ ସୁନ୍ଦର
 ହେ ବାବା ମହେଶ୍ୱର...(୯)

ରଞ୍ଜନକେଲ, ଓଡ଼ିଶା

ବୃକ୍ଷ ହିଁ ଜୀବନ

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ବୃକ୍ଷ ହିଁ ଜୀବନ ଆମ ସଭିଜ୍ଞର
ଅଟେ ଚର ସହଚର
ତା' ବିନା ଆମେରେ ବଞ୍ଚି ପାରିବାନ
କରିବା ଯଦିରେ ପର ।

ଦୈନିକ୍ୟଦିନେ କାର୍ଯ୍ୟେ କେତେ ଉପକାରେ
ଆସୁଥାଏ ବୃକ୍ଷ ଜାଣ
ନଦେଇ କଷ୍ଟ ଛାଇ ଦେଇଥାଏ
ମନରେ ନଥାଏ ଟାଣ ।

କେତେ ଉପକାରେ ଆସିବା ପାଇଁ କ
ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ
ତଥାପି ମଣିଷ ବୁଝେନ ତା' ମୂଲ୍ୟ
ନର୍ବିଘ୍ନେ ହାଣି ପକାଏ ।

ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ହୁଏ ଆଗଭର
କରେନ ମନେ ବିଚାର
ବୃକ୍ଷ ଥିଲେ ସିନା ମଣିଷ ସମାଜ
ବଞ୍ଚିବ ଏ ଜଗତର ।

ବୃକ୍ଷ ନ ରହିଲେ ଏ ଜୀବ ଜଗତ
ଅକାଳେ ଧୂଂସ ହୋଇବ
ନ ବଞ୍ଚିବେ କେହି ଏ ଧରୁ ଧାମରେ
କଏ ତା' ଉତ୍ତର ଦେବ ।

ହାଣିବାନ ବୃକ୍ଷ କରିବା ରୋପଣ
ଆସ ଆମ୍ଭେ ମିଳମିଶି
ନଜ ହାତେ ନଜେ ରୋପଣ ବୃକ୍ଷ
ଜଗତକୁ ଦେବା ଖୁସି ।

ଜୀବନେ ମରଣେ ବୃକ୍ଷ ସାଥୀ ହୁଏ
ଜାଣିଛି ସାର୍ ଜଗତ
ତା' ଦେହରୁ କେତେ ଔଷଧ ନିର୍ମାଣେ
ମଣିଷ ପାଇଁ କ ହିତ ।

ଆଜି ମିଳୁ ନାହିଁ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ
ମଣିଷ ପାଇଁ କେବଳ
ଏ ମୂର୍ଖ ମଣିଷ ମୂଲ୍ୟ ବୁଝୁ ନାହିଁ
ହାଣିବାକୁ କରେ ଗୋଳ ।

ଆସ ଆଜି ଆମେ କରିବା ଶପଥ
ହାଣିବା ନାହିଁ ବୃକ୍ଷକୁ
ବୃକ୍ଷଟିଏ ରୋପି ହୋଇବା ଆଦର୍ଶ
ଆଗେଇ ଯିବା ଆଗକୁ ।

ବୃକ୍ଷ ଥିଲେ ସିନା ହସିବ ଜଗତ
ବଞ୍ଚିବା ହେବ ସମ୍ଭବ
ତେଣୁ ଆମେ ଆଜି ଲଗାଇବା ବୃକ୍ଷ
ଏକଥା ଚକ୍ରା କରିବ ।।

ଆଳଦା, ଖଇର, ବାଲେଶ୍ଵର

ଶୁଣାନ ବୈରାଗ୍ୟ

ପ୍ରବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଦ୍ରା

ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅମୃତ ସନ୍ତାନ, ଚତୁର ମାନବ ଜାତି ।
ମନୁଷ୍ୟ ନଜର ବୁଦ୍ଧି-ବିଦ୍ୟା ବଳେ, ରଖୁଛି ଅକ୍ଷୟ କୀର୍ତ୍ତି ।୧ ।
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଏହି ମାନବ ସମାଜ, ଉତ୍ତମ ବିଜୟ ଧୂଜା ।
ଜ୍ଞାନର ଆଲୋକ ଦେଖାଇ ବିଶ୍ୱକୁ, ସର୍ବଦା ପାଇଛି ପୂଜା ।୨ ।
ବିବିଧ ଶାସ୍ତ୍ର କରି ଅଧ୍ୟୟନ, ବିଶ୍ୱ ହେଲ ମହାଜ୍ଞାନୀ ।
ଗବେଷଣା ପୁଣି ସାଧନାର ବଳେ, ହୋଇଗଲୁ ସେ ବିଜ୍ଞାନୀ ।୩ ।
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରରେ, ଅର୍ଜିଲୁ ତ ବହୁ ଜ୍ଞାନ ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ ଦ୍ୱାରା, ହେଲୁ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରବୀଣ ।୪ ।
ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟ ସହିତ ପ୍ରବଚନ ଦ୍ୱାରା, ଦେଲୁ ଉପଦେଶ ମାନ ।
ଜୟଘୋଷ ଦ୍ୱାରା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିର ଯେ, ବଢ଼ିଲୁ ଆତ୍ମ ସମ୍ମାନ ।୫ ।
ନୀତିଆଦର୍ଶର ବାଣୀକୁ ଶୁଣାଇ, ବୋଲୁଏ ମୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନର ।
ସଭିଙ୍କ ନକଟେ କରି ଶାସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା, ସେ ହୁଏ ବିଜ୍ଞ ପ୍ରବର ।୬ ।
ଗୀତା-ଭଗବତ ଆଲୋଚନା କରି, ଦିଅଇ ସେ ତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ ।
ଭକ୍ତିଜ୍ଞାନ ରସେ ହୋଇଣ ଆକୃଷ୍ଟ, ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥାଏ ଧନ୍ୟ ।୭ ।
ଯେତେ ଜ୍ଞାନୀ-ମାନୀ ହୋଇଗଲେନର, ନଛାଡ଼େ ତାର ପ୍ରକୃତି ।
ଭୋଗ-ବିଳାସରେ ରଖୁଥାଏ ମନ, ବଢ଼ିଥାଏ ତା ଆସକ୍ତି ।୮ ।
ତ୍ୟାଗୀ-ବଲ୍ଲଗୀ ନଜକୁ ଯେକହେ, ବାସ୍ତବେ ସେ ତାହା ନୁହେଁ ।
ଆତ୍ମ ପରିଚୟ ନ ଦିଏ ବୈରାଗୀ, ସବୁ ବାଧା ବିଘ୍ନ ସହେ ।୯ ।
ଅନ୍ୟକୁ ଯେ ଦିଏ ନୀତି ଉପଦେଶ, ନ ପାଳେ ସେ କଦାଚିତ ।
ଜ୍ଞାନ - ଗାରିମାରେ ହୋଇ ଅନ୍ଧିଭୂତ, କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ବିପରୀତ ।୧୦ ।
ଭଦ୍ରତ ଭବନା-ସରଳ ଜୀବନ, କରୁଥାଏ ବଲ୍ଲଗୀ ।

ବିଳାସବ୍ୟସନ ପରିହାର କରି, ହୁଏ ସଦା କର୍ମଯୋଗୀ । ୧୧ ।
 ସହଜ-ସୁନ୍ଦର ପ୍ରବଚନ ଦ୍ଵାରା, ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସଦଗୁରୁ ।
 ବିଷୟାରସକୁ କରି ଆସ୍ଵାଦନ, ଭୁଲିଯାନ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ । ୧୨ ।
 ତ୍ୟାଗରୁ ପ୍ରକୃତ ଭେଗ ହୁଏ ପ୍ରାପ୍ତି, ଜାଣିଥାଏ ଜ୍ଞାନୀଜନ ।
 ତଥାପି ମନୁଷ୍ୟ ତ୍ୟାଗଗୁଣ ଛାଡ଼ି, ଭେଗରେ ବଳାଏ ମନ । ୧୩ ।
 ମନକୁ ଦମନ-ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମ, ଚତୁକୁ କରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ।
 ସେହି ପୁରୁଷ ହିଁବାସ୍ତବ ବୈରାଗୀ, ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ନଶ୍ଚିତ । ୧୪ ।
 ଗୃହ-ଦାର-ପୁତ୍ର-ଧନର ବର୍ଜନ, ଏ ନୁହେଁ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ।
 ଲେଉ-ଆସକ୍ତିକୁ କଲେ ପରିତ୍ୟାଗ, ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଏ ମହାନ । ୧୫ ।
 ମାତୃତୁଲ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କରେ ଯେ ନାରୀକୁ, ପରଦ୍ରବ୍ୟେ ଲେଖୁସମ ।
 ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ନଜ ପରି ଭାବେ, ସେ ହିଁ ପଶ୍ଚିତ ଉତ୍ତମ । ୧୬ ।
 ବୈରାଗ୍ୟ ସାଧନା ଅତୀବ କଠିନ, ଅଟଇ ଯେ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ।
 ପ୍ରକୃତ ବୈରାଗୀ ତାକୁ କୁହାଯାଏ, ନାହିଁ ଏଥିରେ ସଂଶୟ । ୧୭ ।
 ସତସଙ୍ଗ ସହ ଉପଦେଶ ବାଣୀ, ଲଗଇ ଅତିମଧୁର ।
 ଭଗ-ଆବେଗରେ ତକ୍ଵାଳ ସେ ଚକ୍ରେ, ସଂସାର ଲଗେ ଅସାର । ୧୮ ।
 ଗୃହଜଞ୍ଜାଳରେ ହୋଇ ମୋହଗ୍ରସ୍ତ, ଅସାରକୁ ମଣେ ସାର ।
 ସଂକଳ୍ପ-ବିକଳ୍ପ ଭାବନାରେ ତାର, ହୁଅଇ ମନ ଅସ୍ଥିର । ୧୯ ।
 ଈଶ୍ଵର ସ୍ମରଣ ଭୁଲିଯାଇ ମନୁ, ନଜକୁ ଭାବେ ମହାନ ।
 ବୈରାଗ୍ୟ ଭାବକୁ ପଛରେ ପକାଇ, କରେ ସେ ଧନ ଅର୍ଜନ । ୨୦ ।
 କାମ-କ୍ରୋଧ-ଲେଉ-ମୋହ ଓ ମାହର୍ଯ୍ୟ, ପୁଣି ମଦ ଷଡ଼ଅରି ।
 ମନୁଷ୍ୟ ମନକୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ସହ, କରିଥାନ୍ତି ହତଶିରୀ । ୨୧ ।
 କାମାସକ୍ତ ହୋଇ ସଂସାର ଜାଲରେ, ଛନ୍ଦି ହୁଏ ମାଛପରି ।
 କାମନାରୁ କ୍ରୋଧ ହୁଅଇ ଉତ୍ପନ୍ନ, କ୍ରୋଧାଗ୍ନିରେ ଯାଏ ଜଳ । ୨୨ ।
 କ୍ରୋଧରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରେହନ ଭାବ, ସମ୍ପ୍ରେହରୁ ସ୍ମୃତିନାଶ ।
 ସ୍ମୃତିଭ୍ରଷ୍ଟରୁ ଯେହୁଏ ବୁଦ୍ଧିନାଶ, ବୁଦ୍ଧିନାଶରୁ ବିନାଶ । ୨୩ ।
 ଗୀତାର ଜ୍ଞାନକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରି ସୁଦ୍ଧା, ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଏ ହତଜ୍ଞାନ ।
 ଲେଉ ଓ ମୋହକୁ ଛାଡ଼ି ନପାରି ସେ, ହୋଇଥାଏ ଦୀନହୀନ । ୨୪ ।

ଯେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ ଉପନୀତ, ସଂସାରୁ ବିଦାୟ ନଏ ।
 ଶରୀରରୁ ଯେବେ ଚାଲିଯାଏ ଆତ୍ମା, ନିର୍ଜୀବ ଶବ ସେ ହୁଏ ।୨୫ ।
 ଶବ ସନ୍ନିକଟେ ପୁତ୍ର ଦାର ସହ, ଥାନ୍ତି ଜ୍ଞାତି ପରିଜନ ।
 ମଥା ପିଟି ସର୍ବେ ଆକୁଳ ଚକ୍ରାରେ, କରୁଥାନ୍ତି ଯେ ରୋଦନ ।୨୬ ।
 ରାମ ନାମ-ହରି ନାମ ସତ୍ୟ କହି, ଶବକୁ ନ୍ୟକ୍ତି ଶୁଶାନ ।
 ଶବର ସକ୍ରର କରିବା ସମୟେ, ଥାନ୍ତି ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ଵଜନ ।୨୭ ।
 ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟେ ହେଉଥାଏ ଚର୍ଚ୍ଚା, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଷୟରେ ।
 ଆସିଥିଲୁ ଏକା ଚାଲିଗଲୁ ଏକା, କିଛି ନ ନେଲୁ ସାଥରେ ।୨୮ ।
 ଲେଉ-ମୋହ-ମାୟା-ଜଞ୍ଜାଳରେ ପଡ଼ି, ମିଛେ ହେଉ କଲବଲ ।
 ଭବ ନିର୍ଜକୁଣ୍ଠେ ଘାଣ୍ଟିହୋଇ କହୁ, ସଂସାରଗା ବିଷତୁଲ୍ୟ ।୨୯ ।
 ମଶାଣିରେ ସର୍ବେ “ଶୁଶାନ ବୈରାଗୀ”, ସଂସାରରେ ଆମେ ଭୋଗୀ ।
 ବୈରାଗ୍ୟ ଭବନା କରୁଥିବା ସଦା, ନ ହୋଇପାରିବା ତ୍ୟାଗୀ ।୩୦ ।
 “ବୈରାଗର ଭବ ଅଟଇ ବୈରାଗ୍ୟ”, ଏହା ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଜ୍ଞାନ ।
 ଆର୍ଯ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତୀକଟି, ତ୍ୟାଗ-ସଂଯମ ଓ ଧ୍ୟାନ ।୩୧ ।

ସାଙ୍କୁଡା, ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
 ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର
 ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ଅଚନ୍ନା ବନ୍ଦନ

(ଧାର୍ମିକ)

ଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେଠୀ

ସମୟ କାହାକୁ ନେଇ କୋଉଠି ଛିଡ଼ା କରାଇଦେବ କେହି ଜାଣିପାରେନା । ପୂଜାର ବି.ଏ. ପାସ୍ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଶୀତୁଆ ସକାଳ ସାଙ୍ଗକୁ କୁହୁଡ଼ିର ଆବରଣ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରି ଦେଇଥାଏ । ଶୀତୁଆ ପବନର ମାଦକତା, ଘାସ ଗାଲିରୁ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଶିଶିରବିନ୍ଦୁ ଗୁଡ଼ାକ ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିଲା ଠିକ୍ ଯେମିତି ସାତ ତାଳପାଣି ଭିତରେ ଥିବା ରୂପା ଥାଳିଆ ପରି । ସବୁଦିନ ପରି ସକାଳୁ ଗରମ ରୁ ପିଇବା ଓ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିବା ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରବାବୁଙ୍କର ନିତିଦିନିଆ ଅଭ୍ୟାସ । ଇନ୍ଦୁମତୀ ବି ରୁ କପ୍ ଟେ ପରି ବସିପଡ଼ି ତାଙ୍କ ପାଖରେ । ବାସ୍ ତାପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ଭିକ୍ଷିଣୀରୁ ଗାଢ଼ିଆ ତୁଠିଆ ଥିବା ଆଉ ପଲ୍ଲୀରୁ.....ପାର୍ଲ୍ୟାମେଣ୍ଟ ଯାଏ । ଏମିତି ଗପସପ ଭିତରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ଶେଷରେ ଭୁଲ ନଥାଇ ବି ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରବାବୁ ଭୁଲ୍ ସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତି, ନହେଲେ ଖର୍ଚ୍ଚକେଳି ଖାଇବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇପାରେ । ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ହଠାତ୍ ପୋଷ୍ଟ ପିଅନ ଚଠିଟେ ଧରେଇ ଦେଲେ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ, କହିଲେ ମିଠା ଦେବାକୁ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ ।

ଇନ୍ଦୁମତୀ ଖୁସିରେ ଆମ୍ବିଦୁଳ ହୋଇ କହିଲେ, ଆରେ କଣ ହୋଇଛି । ଖୋଲିକ କହୁନ? କଣ ଲେଖା ହୋଇଛି ଚଠିରେ?

କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅଛ? ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରବାବୁ କହିଲେ । ମୁଁ ଚଠି ଖୋଲି ପଢ଼ିଲେ ସିନା ଜାଣିବ । ହଉ ବଡ଼ ପାଟିରେ ପଢ଼, ଇନ୍ଦୁମତୀ କହିଲେ ।

ଚଠିଟି ପଢ଼ିଦେଇ ବଡ଼ ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ରୁପ୍ ହୋଇଗଲେ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରବାବୁ । ମାସ ଶେଷରେ ପୁଅର ଭୁବନେଶ୍ଵର ରୁକ୍ଷି ହୋଇଯାଇଛି । ବାଟଖର୍ଚ୍ଚଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗୋଟେ ମାସ ରହିବା ଯାଏ । ପୁଣି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଘରେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଚକ୍ରାନ୍ତରେ କଣ କରିବେ ବୁଦ୍ଧି ଜୁରୁ ନଥାଏ । ଜିନା ଓ ସିନା ବି ପାଠ ପଢ଼ିବେ । ସାର୍ଥକତାରେ ଶୀର୍ଷ କେବେ ଛୁଇଁ ହୁଏନାହିଁ । ତାହା ଯେମିତି ଦୃଶ୍ୟ ତତୋଧିକ ଅଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ । ସଫଳତାରେ ମାପ ପାଇଁ ଏକକ ନାହିଁ କ

ମାପକ ନାହିଁ । ପାଇବା ହରାଇବା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଶେଷତ୍ୱ । କଳନା କରିହୁଏନା ସୁଖର ସରଣୀରେ କେତେ ଦୌଡ଼ିଲେ ଓ ଦୁଃଖର ଦରିଆରେ କେତେଥର ବୁଡ଼ି ଆକ୍ରମାକ୍ରା ହୋଇଲେ । ଗାଁର ମଧୁ ବାରିକ ଡାକ ପକାଇଲୁ । ସିଙ୍ଗେଶୁରବାରୁ ଆଜି ନଇବନ୍ଧ ଆଡେ ଯିବେନକ? ଦୁଃଖରେ ମୁହଁଟା ଶୁଖିଯାଇଥିବାର ଦେଖି ସାଇକେଲରୁ ଓହ୍ଲାଇ ତଳେ ବସିପଡ଼ିଲୁ ମଧୁ ବାରିକ । ହୁଁରେ ମଧୁ, ବଢ଼ିବାର ବିଶ୍ୱାସ ଆଶାର ପାହାଡ଼ କରିଦିଏ । ଶୀତଳ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ମନରେ ଭରିଦିଏ ଶାନ୍ତି ଓ ସୃଜନୀ ଶକ୍ତି । କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ମିଳେ ସେହି ସୌଭାଗ୍ୟ? ସମୟ ଶୁଷ୍କ କରିଦିଏ ଉତ୍ସାହ । ରଖିବାକୁ ମାନବିକତାର ଅମୃତ । ହଁ ମ, ତୁମେ କାହିଁକି ଏତେ ଭବୁଛ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତ ପାଠ ପଢ଼େଇ ଦେଇଛ । ଡେଣିକି ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ । ତୁମେ ତ ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରେମର ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ସ୍ରୋତ । ନା ଅହଂକାର ଅଛି ନା କୁଟିଳତା । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମକୁ ଉଚିତ୍ ଜାଗାରେ ଚଳେଇ ନେବେ । ଚନ୍ଦ୍ରା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯାଉଛି ସେ ଭଗିଆ ମଳକ ଝିଅକୁ ଜ୍ୱର ହୋଇଛି ଯେ, ମୋ ସାଇକେଲ ମାଗିଛି ଡାକ୍ତରଖାନା ଯିବାକୁ । ମାଆ ଛେଉଣ୍ଡାଟା, ବାପା ତ ମଦ ପିଇ ବୁଲୁଛି । ଭାଇ ଭଉଜଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର କହିଲେ ନ ସରେ । ଗୋଟେ ଓଳ ଖାଇଲେ ଆର ଓଳ ଉପବାସ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଦିନ ଦୁଇ ପ୍ରହର, ଝାଞ୍ଜି ପିରୁଥାଏ । କେହି କୁଆଡେ ଦିଶୁ ନଥାନ୍ତି । ସବୁଦିନ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସାଥୀ ହୋଇ ଚାଲିଥାଏ । କନ୍ତୁ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ହଇରାଣ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ଏକା ଏକା ଦୁଇ କଲେମିଟର ନଛାଟିଆ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ କେତେଥର ଭଉଜ ତାଗିଦ୍ କଲେଣି, ତୁମେ ଏବେ କଲେଜ ବନ୍ଦ କରିଦିଅ । ସମୟ ଭଲ ନାହିଁ । ମାଆ କୁ ତ ଖାଇଲ, ପୁଣି ଆମକୁ ବଦନାମ୍ କରିବ କି? ଆଖି ଦୁଇଟା ଲୁହରେ ଭରି ଆସିଲୁ । ବରଗଛ ମୂଳରେ ଚିକିଏ ବସିପଡ଼ିଲୁ ମାଆର କଥାକୁ ନେଇ । ଥଣ୍ଡା ଜର ହୋଇଥାଏ, ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା । ବାପା ମେଡ଼ିସିନ୍ ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ମଦ ପିଇ ମେଡ଼ିସିନ୍ ଆଣିବାକୁ ଭୁଲିଯାଇଛନ୍ତି । ଜର ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଅଧିକ ହୋଇଗଲା । ଗୀତାକୁ ମାତ୍ର ବାର ବର୍ଷ ହୋଇଥାଏ । ଭାଇ ରାମୁକୁ ଅଠର ବର୍ଷ ସେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ମାମୁଁ ଘରେ ରହି ପାଠ ପଢ଼ୁଥାଏ । ବାପା ମଦନଶାରେ କଲିକତା ପଳାଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ମାଆର ଦେହ ଅତିରୁ ଅତି ଜ୍ୱର ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ବୁଢ଼ି ଦିଶିଲା ନାହିଁ । ଦୁଇଦିନ ପରେ ବାପା ଫେରିଲାବେଳକୁ ମାଆ ଚରଦିନ ପାଇଁ ଶୋଯୋଇଯାଇଥିଲା । ବାସ୍, ସେଇ ଦିନରୁ ମାଆ ଶବ୍ଦଟି ହଜିଯାଇଛି ମୋ ପାଖରୁ । ଭାଇ ରାମୁ ଛୋଟିଆ କମ୍ପାନ ରେ ଚାକିରି କରି ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ଭଲପାଇ ବାହା ହୋଇ ମାମୁଁଘରୁ ଲୁଚ ପଳାଇ ଆସିଲା ।

ମାମୁଁ ଗୁଣିକରି ଆଉ ଆମ ଘରକୁ ଆସୁନାହାନ୍ତି । ବାପା ମଦ ପିଇ କେତେବେଳେ ଘରେ ଓ କେତେବେଳେ ପଦାରେ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରୁଥାନ୍ତି । ଲୁହ ଗୁଡ଼ାକ ଝରଝର ହୋଇ ବହି ଯାଉଥାଏ । ଶୀତଳ ଛୁଆଁରେ ଧରି ଉଠିଲୁ ଛାଡ଼ିଟି । ଚମକ ପଡ଼ି ଠିଆ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲୁ ବେଳକୁ ଦୁଇ ବାହୁରେ ଜଗନ ଜୋର କରି ଧରି ନେଇଥାନ୍ତି । ଗୋରୁ ମତମତ ମୁହଁର କଳା ନଖ ଭିତରୁ ଧଳାଦାନ୍ତ ଦେଖାଇ ରୁପି ରୁପି ହସି କହିଲେ, ଆରେ ତୁ କଣ ଡରିଗଲୁ କି?

ମୁଁ ତତେ ବହୁତ ଭଲପାଏ । ସବୁ ଶୁକ୍ରବାରରେ ତତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଦିନରେ ତ ଆମ ପୂଜା ଦିଦି ଥାଏ, ମୁଁ ଆସି ପାରେନାହିଁ । ତୁ କାହିଁକି କେତେ ଶୁକ୍ରବାର ଆସି ନଥିଲୁ? ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଫେରିଯାଏ ।

ହେଲେ ମୋତେ ଛାଡ଼ିଲେ ସିନା ମୁଁ କହିବି । ଗୀତା କହିଲୁ ।

ନାଇଁ ଜମାରୁ ନୁହଁ ।

ଏମିତି କହିଲେ, ମୁଁ ବଞ୍ଚି ପାରିବିନି ଗୀତା, ଆଜି ବାପାଙ୍କର ଗାଳ ଖାଇ ଆସିଛି ତୁ ଯଦି ମତେ ତଡ଼ିଦେବୁ ମୁଁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଭଙ୍ଗି ପଡ଼ିବି । ମୋ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସ ଗୀତା । ମୁଁ କାଲି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଚାଲିଯିବି । ତତେ ଆଉ ଦେଖା କରିପାରିବି ନାହିଁ । କଥା ଭିତରେ ଜଗନ ରୁମା ଦେଇ ଚାଲିଥିଲେ ଗୀତାକୁ । ନୀରବ ତନୁରେ ଶିହରଣ ଖେଳିଯାଉଥାଏ । ବୟସର ଫଗୁଣ ଉନ୍ମାଦିତ ହୋଇଉଠୁଥିଲା । ଯନ୍ତ୍ରଣାର ତାତିରେ ଯୌବନର କାମନାକୁ ଧରି ପାରିଲାନି ଗୀତା । ଜଗନର ଶୀତଳ ଛାଡ଼ିଉପରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଗଲା । ଏ କଣ କଲୁ ଜଗନ । ଆକାଶ ଯେମିତି ଛିଡ଼ି ପଡ଼ିଲା, ପାଦତଳେ ମାଟି ଖସିଗଲା ପରି ଲାଗିଲା । ତୁମ୍ଭେ କାଲି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଚାଲିଯିବ? ତାପରେ ମୋର କଣ ହେବ ଚିନ୍ତା କରିଛ? ଅନେକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି, ମେଞ୍ଚାଏ ସ୍ୱପ୍ନ ବୁଣି ଚାଲିଗଲେ ଜଗନ । ଅନେକ ଥର ପୂଜା ଦିଦି ସହିତ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଛି । ସେହିଠାରୁ ଜଗନ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ତାପରେ କେତେ ଦିନ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ନେଇ କଟିଛି । ଆଖିର ଦୁଇଧାର ଲୁହ ପୋଛି ଦେଇ ଭଉଜର ତାଗିଦ୍ କୁ ବିଶ୍ୱେକ୍ଷଣ କରିଚାଲିଥାଏ । ଅତୀତର ଜୀବନ ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଇ ବାଟ ଚାଲିଥାଏ ଗୀତା । ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିବା ସବୁ ଫୁଲ ଯଦି ଦେବତାଙ୍କ ପୂଜାରେ ଲାଗନ୍ତା ତେବେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହନ୍ତା ନାହିଁ ପଳାଶ ଓ ଗୋଲାପ ଭିତରେ । ଦୂରତା ରହନ୍ତାନାହିଁ ବାସ୍ତବ ଓ ଭାବନା ଭିତରେ ଯଦି ମନ ଅଗଣାରେ ଅନେକ କଳ୍ପନା ସୌଧ ଚରସ୍ଥାୟୀ ହୁଅନ୍ତା । ଯେପରି ବରଫର ପାହାଡ଼ ଚରସ୍ଥାୟୀ ନୁହଁ ପଥର ଓ ତୁଷାର

ଶୃଙ୍ଗ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ ସୃଷ୍ଟି ରହିଛି । ଧନୀ, ଗରିବ, ଝିଅ, ପୁଅ ଜାତିଆଣ ଭବ ଆଦି ଅନେକ ସବୁ ଆସି ଗୁଲିଯାଇଥାଏ । ମାନ ଅଭିମାନଙ୍କୁ ଗୁପି ଧରି କଇଁ କଇଁ କାନ୍ଦିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କଣବା କରିପାରିବ ଗୀତା । ଭଲ ଲାଗେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ । ସ୍ୱପ୍ନର ରାଜ୍ୟରେ ରାଣୀ ହେବାକୁ । ଓଠର ଚେନାଏ ହସ ପାଇଁ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥାଏ, ହୃଦୟ କୋହକୁ ଗୁପିଧରି ନଷ୍ଟର ସତ୍ୟକୁ ସାମନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ବିବଶ ହୋଇଯାଏ ଜୀବନଟି, କେତେଥର ଅନ୍ଧାରରେ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଖୋଲିଦେଖେ । ବାସ୍ତବତା ଠାରୁ ଅନେକ ନଷ୍ଟର । ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଏ ତାର କୁହୁକ ଜାଲରେ ।

ଜୀବନଟା ଯେତେବେଳେ ଏକ ଧୂସର ଧୂଳିଝଡ଼ ପାଲଟିଯାଏ ଏହା ମୂଲ୍ୟହୀନ ହୋଇଉଠେ । ବିଚ୍ଛେଦପରେ ପୁଣି ଛୁଇଁବ ନା ବାଟରୁ ହଜିଯିବ, ଭବିପାରେନା ଆଉ । ଜନ୍ମମରଣର ସଂଧ୍ୟାରେ ଜଗନ ଏକ ବିମୁଖ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ପାଇବାର ଅନ୍ୱେଷା ଗୀତାକୁ ତପସ୍ୱିନୀ ବନେଇ ଦେଇଛି । ଗୋଟେ ଦ୍ରବୀଭୂତ ସ୍ୱର ହୋଇ ପ୍ରତିମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ହୋଇଉଠୁଛି ଖୁବ୍ ଅନର୍ଗଳ ଭାବରେ । ମଧୁର କଲ୍ଲୋଳ ତାକୁ ପାଇବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଅସରନ୍ତି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଛଟପଟ ହୋଇଉଠୁଛି । ସତରେ କଣ ଭେଟ ହେବ ଆଶୀର୍ବାଦର ଅମୃତ କଣକୁ । ନା ଜାତିଆଣ ଭାବ ପାଚେରି ହୋଇ ଦୂରତା ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ନା ଗରିବର ଭୂମିକୁ ତିରସ୍କାର କରିଦେବ । ତାପରେ ଆଉ କଛି ଭବିପାରଏନା ଗୀତା । ଭାବନାରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା । ଭାରି ଲଜୁଆ ଲଗୁଥିଲା ତା ଶରୀର । ସିଧା ବହି, ବ୍ୟାଗ ରଖିଦେଇ ଗାଧୁଆ ଘରକୁ ପଶିଗଲା । କି ଆନନ୍ଦ ଶୀତଳତାରେ ସବୁ ଶିହରଣ ଧୋଇଗଲା ଯେମିତି । ପୋଛାପୋଛି ହୋଇ ରୈଷେଇ ଘରକୁ ପଶିଗଲା ଖାଇବାକୁ ବଜାବଢ଼ି କରିଦେଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ । ଭଲ ବି ଏହି ସମୟରେ ଖାଇଥାନ୍ତି । ହେଲେ ସମସ୍ତେ ମତେ ନେଇ ଅନେକ କଣ ଭରୁଥାନ୍ତି କେଜାଣି କାହିଁକି ଦେହ ଭିତରେ ଛାତିଟା ଅଜଣାରେ ଥରି ଉଠୁଥାଏ । କିଏ କଣ ଜାଣି ଦେଲାକି? ଭୟ ଆଉ ସଂକୋଚରେ କାହାକୁ ଅନେଇବାକୁ ଡର ଲଗୁଥିଲା । ବାପା ଖାଇଲା ବେଳେ ପଚାରୁଥାନ୍ତି । କଣ ହୋଇଛି ଗୀତା? ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ କି? ଖାଇଦେଇ ଶୋଇପଡ଼ି ଥିବା ମେଣ୍ଟିଯିବ । ଭଉଜ ମୁହଁ ମୋତି ଦେଇ ଉଠିଗଲେ । ଭଲ ବିରକ୍ତ ହେଉଥାନ୍ତି ଆରେ ଗୀତାର ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ । ତୁମେ ବାସନ ଉଠେଇ ନେଇ ଧୋଇ ଦେଉନ । ଭଉଜ ନ ଶୁଣିଲା ପରି ଉଠି ଗୁଲିଗଲେ । ଭଲ ମଧ୍ୟ ରୁପ୍ ଗୁପ ଖାଇଦେଇ ଉଠିଗଲେ । ସବୁ ବାସନ ଗୋଟେଇ ଧୋଇ ଧାଇଁ ରଖିଲା ପରେ ଖଟରେ ଗଡ଼ିପଡ଼ିଲା ଗୀତା । ସବୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ନେଇ ଏ ଘରେ ରହିବାକୁ ହେବ, କେଉଁଠିକି ଆଉ ଯିବ? ମା

ଗଲ୍‌ଦିନୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ପାଇଁ କରି ଆସୁଛି ଗୀତା । ସବୁ ସ୍ଥିତିକୁ ସାଇତି ରଖୁଛି ଯେମିତି ଏହି ଘରର ଚାରିକାନ୍ଥ । ବାପାଙ୍କର ନୀରବତାକୁ ଯେମିତି ଗୋଟେଇ ଧରିଛି । ରିକ୍ତା ଚଳାଇ ଯଦା ମିଳେ ଅଧା ପଇସାରେ ପେଟେ ପିଇଦେଇଥାନ୍ତି । ଆଉ ଅଧା ଆଣି ଭୃତ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଇଦିଅନ୍ତି । ବାସ, ତାପରେ ବାରଣ୍ଡାର ଡାହାଣ ପଟେ ହାଟ ପାପୁଲି ଦିଓଟି ଛନ୍ଦି କରି ଆଣ୍ଟୁରେ କାନ୍ଥକୁ ଆଉଜି ବସିଥାନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡରେ ନାଲି ଗାମୁଛାଟି ପକାଇଥାନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ନାତି ଗୋକା ଆସି ଗାମୁଛାକୁ କାଢି ନେଇଯାଇ ପୁଣି ଆଣି ଦେଇଦିଏ । ଚୁଟିକୁ ଗଣିଗଣି କୁହେ, ବୁଢ଼ା ବାପା, ତୁ ଗୋଟେ ପଇସା ଦେ, ମୁଁ ଆଇସକ୍ରିମ୍ ଖାଇବି । ବାପା ଏପଟ ସେପଟ ଖୋଜି ହୋଇ କହନ୍ତି, ଆରେ ଧନ କାଲି ଦେବି । ଆଜି ମୋ ପାଖରେ ପଇସା ନାହିଁ । ଭିତରୁ ଭୃତ୍ୟ ଚକ୍ରାର କରି କୁହନ୍ତି - ପିଲଟାକୁ ପୂର୍ବ ଖରାପ କରିଦେବେ ଏମାନେ । ଦୁନିଆ ଖରାପ ଶିଖାଉଛନ୍ତି । ବାସ୍ ଏତିକରେ ବାପାଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଗୁଡାକ ଜଳେଇ ଆସେ । ପୁଣି ଗାମୁଛା ମୁହଁରେ ପକାଇ କାନ୍ଥକୁ ଆଉଜି ବସନ୍ତି ଗୋଟେ ନୀରବ ଅବଶୋଷକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି । ଅଯଥାରେ ମା କୁ ଗାଳଦେବାର ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ଲୁହରେ ଭସାଇ ଦିଅନ୍ତି । ବିନା ଦୋଷରେ କତା କରି ଦୁଇ ଚାରିପଦ ଶୁଣେଇ ଦେବାର ଯେମିତି ତାଙ୍କରଆନନ୍ଦ ଥାଏ । ଏବେ ପୂର୍ବପୂର୍ବି ରୁପ୍ । ବେଳେବେଳେ ଝଗଡ଼ା ଅସହ୍ୟ ହୋଇଉଠୁଛି । ଜୀବନର ସବୁ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷାରେ ମନର ଭଦ୍ରାସୀନତା ବଢ଼ି ଚାଲୁଛି । ଦୁର୍ବଳ ହେବାକୁ ଲାଗୁଛି ମନ ଓ ଦେହ । ମା ଗଲ୍‌ଦିନୁ ଅଶାନ୍ତି ଚରମ ସୀମାରେ ଗତି କରୁଛି । କେବଳ ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କଣ କରିପାରିବେ । ଜିଇଁବାର ନିଶା କ୍ଷଣରେ କ୍ଷଣରେ ଜାଲୁଥାଏ । ସୁଖ ପରେ ଦୁଃଖର ବିଶାଳତା ଧର୍ଯ୍ୟହର କରିଦେଉଛି । ପ୍ରତାରଣା, ପ୍ରେମ, ହୃଦୟ ତଳର ଭାଷା ଲିଭିବା ଆଗରୁ ନିଜକୁ ଯେମିତି କାତ ପରି ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଛି, ଯନ୍ତ୍ରଣାର ମର୍ମସ୍ପର୍ଶରେ ରାତି ପାହିଯାଏ । ବୁଢ଼ା ଅଶୁ ସମାଧି ମୁଣ୍ଡତଳେ ତକଆ ଭପରେ ଭିଡ଼ି ରହି ଛାତି ତଳେ କୋହଟିଏ ହୋଇ ଏବେ ବଞ୍ଚି ରହିଛି ମା ର ଅସ୍ତିତ୍ୱ । ଭଠାଣି ଗଡ଼ାଣି ରାସ୍ତାକୁ ପାରି ହେବାକୁ ହୋଇଛି ତାର ହିସାବ ଅନ୍ଧାର ବକ୍ଷରେ ଦେଖି ବସନ୍ତି ବାପା, କେମିତି ମା ର ଚୁଟି ଝିଙ୍କି ଦାଣ୍ଡରେ ଘୋଷାଡ଼ି ଘୋଷାଡ଼ି ନେବାର ପୁରୁଷପଣିଆ ଆଜି ଶତ ଧୂଳାର କରୁଛି । ଯେତେ ମାରିଲେ ବି କେତେ ରାତିଯାଏ ଶୀତ, ବର୍ଷାରେ ସେମିତି ନିଶାଇ ଲ୍ୟାମ୍ପଟିକୁ ଧରି ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆରେ ଜଗିଥାଏ । କିଛି ଅଭିମାନ କି ପାଇବାର ଆଶା କେବେ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲା ବରଂ ମଦୁଆ ଦେହକୁ ନିଜର ଚର କାନରେ ଝାଡ଼ିଦେଇ ନିଜ ପାଖକୁ ଆଉଜି ନେଇ ଟିକି ପିଲ ପରି ଖୁଆଇ ଦିଏ । ମଦ ନିଶାରେ ତ କିଛି

ଜାଣିପାରେନ । ସକାଳେ ଉଠି ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ନତିଦିନିଆ ଝଗଡ଼ା । ଜାଣି ନଥିଲୁ ଭଗିଆ, ବିରହ ହୃଦୟକୁ ଚରି ଚରି ଅତୀତର ଲୁହ ଶୁଖାଇ ଦେବ, ଆଖିରୁ ନଦ ହଜାଇ ଦେବ, ଓଠରୁ ହସ ହଜାଇ ଦେବ । ବଞ୍ଚି ରହିଛି ଥୁଣ୍ଡା ଘାସ ପରି । ଜୀବନଟା ହାହାକାରର କଷ୍ଟ, ମର୍ମାହତ କରିଦେଉଛି ଯେମିତି ଅନୁତାପର ଓଜନ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛି ବାରବାର ମନକୁ । ମମତାର ମୂଲ ଅର୍ଥହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଛି ଅସନା ଜାଗାରେ । ନଃସ୍ ହୋଇଯାଇଛି ବାରବାର ଆଲୋକ ସବୁ । ଗୀତାର ମା କେବେ ତା ପାଖକୁ ଅଲଗା କରି ନଥିଲୁ । ଏତେ ଦୁଃଖ ଗାଳମାତ ଖାଇ ମଧ୍ୟ ପିଲମାନଙ୍କୁ ବାପଘରେ ରଖି ଦେଇ ଆସିଥିଲୁ ହେଲେ ମତେ ତା ପାଖରୁ ଦୂରେଇ ନଥିଲୁ । ଏଇଟା ଥିଲା ନାରୀତ୍ୱର ଅଧିକାର କି ଆଦର୍ଶ ଜାଣିନି । ହେଲେ ଆଜିର ସମୟ ବହୁତ ଆଗରେ ସେମିତି ସଂସ୍କାର ନେଇ ଚଳିବା ଆଧୁନିକ ବୋହୂମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସମ୍ଭବ ।

ହଠାତ୍ ଗୀତାର ଡାକରେ ଭଗିଆ ଚମକ ପଡ଼ିଲୁ । ବାପା, ଖାଇବ ଆସ । ଆଲୁଅ ଲିଭୁ ହୋଇଯିବ । ଆଉ ମାସ ଇଲେକଟ୍ରି ପଇସା ବେଶୀ ଆସିଛି । ବାସ୍ ସରିଗଲା ସବୁ ଭାବନା ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଅତୀତକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଖାଇବାକୁ ବାଡ଼ି ପଟ ଟିଉଡ଼େଲୁ କୁ ଧୁଆଧୁଇ ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ । ଗୀତାର ଭଉଜ ଚକ୍ରାର କରୁଥାଏ, ଏମାନଙ୍କୁ ଯେତେ କହିଲେ କଣ ମାନୁଛନ୍ତି । ଇଲେକ୍ଟ୍ରି ବିଲ୍ ତ ମୁଁ ଦଉଛିନା । ସେମାନଙ୍କର କଣ ଯାଏ ଆସେ । ଏବେ ପେଟେ ଗେମ୍ପି ଶୋଇପଡ଼ିବେ । ଘରର ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ଚଳେଇବା କଣ ସହଜ ।

ତୁମେ ଆଉ ପାଟିକରନ ଭଉଜ, ଗୀତା କହିଲୁ ।

ଆଉ କିଏ କହିବ, ତୋ ବୋପା ବିଲ ଦେବକ ?

ଗୀତାର ଭଉଜ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହୁଥାନ୍ତି । ଗୀତା ଓ ଭଗିଆ ନ ଶୁଣିଲୁ ପରି ଖାଇବାକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

କ୍ରମଶଃ...

ସଂଯୋଜିକା, ସମ୍ପାଦିକା, ଓପିଏନସାହିକା, କବି,

ଜୀବନୀ ଲେଖିକା ଓ ସମାଜସେବୀ

ଡ୍ରିମ୍ସ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ କ୍ୱାଟର, ଗାଙ୍ଗୀ, କଟକ - ୭୫୪୦୨୨

ଭ୍ରାମ୍ୟଭାଷ - ୯୯୩୭୩୪୭୩୧୮

ଶାରଦୀୟ ମା ଦୁର୍ଗା

ଅମରନାଥ ବାରିକ

_*ସୁତି ପାଠ କରୁଛି ମୁଁ ପାଦ ତଳେ ତୋର ।*_
 _*ତୋ ବିନୁ ଯେ ଅନ୍ୟ ଗତି କିଛି ନାହିଁ ମୋର ।।*_
 _*ଖଣ୍ଡା ଖର୍ପର ଧାରିଣୀ ତୁହି ଦୁର୍ଗା ମା ଲେ ।*_
 *ଅଭୟ ବର ଦାୟିନୀ ସାହା ହେବୁ ତୁ ଲେ ।।*
 *ଜୟ ଦଶଭୁଜା ମା ଲେ ଦୁର୍ଗତୀ ନାଶିନୀ ।*
 _*ଜୟ ଜୟ ଶିବା ଶକ୍ତି ଅସୁର ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ।।*_
 _*ରାମ ଗଲେ ବନ ବାସ ତୋର ପାଦ ପୂଜି ।*_
 _*ଦେଲୁ ତୁ ବିଜୟ ଟୀକା ପିନ୍ଧେଇ ବିରଜି ।।*_
 _*ତୋର ଦୟା ବଳେ ମା ଲେ ମିଳେ ସବୁ ଶାନ୍ତି ।*_
 *ତୋର କୋପ ଦୃଷ୍ଟି ହେଲେ ସଭିଏଁ ମରନ୍ତି ।।*
 _*ଦଶ ହାତେ ଧରି ଅଛୁ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର କେତେ ।*_
 _*ବିନାଶ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଯେ ଯେତେ ।।*_
 _*ମହିଷାସୁରକୁ ମା ଲେ କରିଲୁ ତୁ ନାଶ ।*_
 *ଭୟଙ୍କରୀ ରୂପ ନେଇ ଫିଟାଇଲୁ କେଶ ।।*
 *ଜଗଦମ୍ବା , ରଣତଣ୍ଡୀ , ଚଞ୍ଚଳା , ଚପଳା ।*
 *ସହସ୍ର ନାମ ବୋଲୁ କମଳା ମଙ୍ଗଳା ।।*
 _*ଜୟ ଜୟ ଦୁର୍ଗା ସୁତି ହୋଇଲୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।*_
 *ହାତ ଯୋଡି ନମସ୍କାର କରେ ଭବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।।*
 _*ଅଜାଣତେ କରିଛି ମୁଁ ଦୋଷ ଯେତେ ମୋର ।*_
 *କ୍ଷମା କର କ୍ଷମାଦାତ୍ରୀ ଭଣୁଛି ଅମର ।।*

ଯାଜପୁର, ମଙ୍ଗଳପୁର, କର୍ଣ୍ଣା

ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭରତ ମାତା

କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ

ପିଲାବେଳୁ ଦେଖୁଛି ତତେ ଭରତମାତା
ତୋରି କୋଳେ ଜନମ ମୋହର
ତୋରି ପାଣିପବନ ଶସ୍ୟ ମୋ ଆହାର
ତୋରି ଛାତି ମୋ ଶୟନ କକ୍ଷ

ମୋ କୁନ କୁନ ହାତରେ
ଗଢ଼ିଛି କେତେ ମନ୍ଦିର ଆଉ ଦିଅଁ ଦେବତା
କେମିତି କହିବି ମୋ ଟିକ ମନର କଥା

ଆଜି ଦେଖୁଛି ତୋରି ନାମରେ ସବୁଠି ଚରଣ
ଖାଲି କଥାରେ କଥାରେ କେତେ
ସଭୁ ସମିତ୍ତି ସଂଗଠନ ଆଉ ବିଜ୍ଞାପନ

ମୋ ମନ ମାନୁନ ଜମା
ଏ ସମାଜକୁ କେମିତି ବୁଝାଇବି
କଥାରେ ନ କହି କାମରେ ପାଳିଲେ
ତୋ ହୃଦୟରେ ପୁଟିବ ସରଗର ଗୁମ

ତୁ ହସିଲେ ସାର୍ ବିଶ୍ଵରେ ହୋଇବ ଆମରି ନାଁ
ଆମ ଭରତମାତା ସଦା ଆମର ସ୍ଵଚ୍ଛ ମାତା ।

ସିଦ୍ଧିଲ୍ ଗାଉନ୍ ସିପ୍, ରଞ୍ଜଲକେଲ୍

ଶିଶୁ

ଅଲେଖ ମେହେର

ଅନ୍ଧାରୀ ଗହନ ଗର୍ଭ ମନ୍ଦିରର
 ଅମୃତମୟ ସନ୍ତାନ,
 ବିଭୁ ନାମ ଭୁଲି ଆସିଲୁ ରସାକୁ
 ଆତୁରେ କରି କ୍ରନ୍ଦନ ।
 ମାୟାର ଜଞ୍ଜିର ଲଗାଇ କୁରୁମ୍ଭେ
 ଏବେ ଅଛୁ ସୁଖେ ଶୋଇ,
 କଳ୍ପନା ବାହାରେ ତୋହର ଆଗରେ
 ମିଛ ମାୟା ଭର ନଇ ।
 ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭ
 ଏ ମାନବ କଳେବର,
 ଯହିଁ ବିରଜିତ ଅନ୍ତର ଗହ୍ୱରେ
 ସ୍ୱୟଂ ପରମ ଇଶ୍ୱର ।
 ମିଛ ମାୟା ଦେଶ ହିଂସା ଅହଂକାର
 ରଜିତ କରି କାୟାରେ,
 ଆତ୍ମା ରୂପି ବିଭୁ ଅମୃତ ପଥକୁ
 ଝିଙ୍କାସି ଫିଙ୍କାନ୍ତି ଦୂରେ ।
 ତୋ' ନରିହ ହସ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସୁଷମାର
 ନାହିଁ ତିଳେ ପଗାନ୍ତର,
 ବଡ଼ ହେଲେ ଧନ ପାରିବୁଟି ବୁଝି
 ହସ କେତେ ପ୍ରକାରର ।

ପ୍ରତିପତ୍ନି ପାଇଁ ନତି ହଣା କଟା
 ରୁଲିଅଛି ଘନଘୋର ।
 ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ସାଜେ ତିନ ହାତ
 ଜମି ଅଟଇ ପ୍ରମାଣ,
 କେହି ନୁହେଁ କା'ର ଏ ମିଛ ସଂସାର
 ତଥାପି କରିବୁ ରଣ ।
 ବଡ଼ ହେଲେ ଧନ ବଳେ ଯିବୁ ଯାଣି
 ହୃଦ ହଣା କରୁ ବଡ଼,
 ଧନର ଲଳସା କରିପାରେ କେତେ
 ମାନବକୁ ଘୃଣ୍ୟ ନୀତ ।
 କଥାରେ କଥାରେ ଛୁରୁ ଓ ବନ୍ଧୁକ
 ଦେଖାଇ କରେ ବଢ଼ିମା,
 ମଣିଷ ପରଶୁ ପାଶୋର ଯାଇଛି
 ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତି ଦୟା କ୍ଷମା ।
 ପରତେ ନଯିବୁ ନ ଦେଖିଲେ ଧନ
 କହିଲି ଯା' ତୋ' ଆଗରେ,
 ବଡ଼ ହେଲେ ଦିନେ ହେଜି କଥା ମନେ
 ନଶ୍ୱୟ ଭାବିବୁ ଥରେ ।

ସୋହେଲ୍, ବରଗଡ଼

ଜନ୍ମଭୂମି

ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ

ସରଗରୁ ବଡ଼ ଅଟେ ଜନ୍ମଭୂମି
 କେହି ନୁହେଁ ତାହା ସରି
 ଜନନୀ ସମାନ ଆଦରଣୀୟା ସେ
 କିଏ ହେବ ତାହା ପରି ॥
 ତାହାରି ଉପରେ ଖେଳଛି, ନାଚଛି
 ପିଇଛି ତାହାରି ପାଣି
 ଖାଇଛି ତା ଶସ୍ୟ, ଫଳମୂଳ ପୁଣି
 ଚଷିଛି ତା ମାଟି ହାଣି
 ପ୍ରତିବାଦ ଦିନେ କରିନାହିଁ ସିଏ
 ଯାତନା ନେଇଛି ବରି ॥
 ତାହାରି କୋଳରେ ବଢ଼ିଅଛି ମୁହିଁ
 ଶଶିକଳା ପ୍ରାୟ ହୋଇ
 କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଥିଲା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ
 ତା କୋଳେ ପଡ଼ିଛି ଶୋଇ
 ତା କୋଳରେ ଶେଷ ବିଶ୍ରାମ ଲେଡ଼ିବି
 ଯେବେ ଯିବି ମୁହିଁ ମରି ॥
 ତାହାରି ରଣ ମୁଁ ଶୁଣିପାରିବିନି
 ଜାଣିଅଛି ଏହି କଥା
 ତଥାପି ତାହାର ସେବା କରୁଥିବି
 ତା ପଦେ ଲେଟାଇ ମଥା
 ତା ପାଇଁ ମରଣ ବରଣ କରିବି
 ଜୟଧ୍ବନି ତାର କରି ॥

ନହଲପ୍ରସାଦ, ଗନ୍ଧିଆପାଟଣା, ଢେଙ୍କାନାଳ

ଏକ ଦେଶ, ଏକ ବଜାର

ଡି ଶୁଭମ୍

ସବୁ ସମୟରେ ଗୁଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅନେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଗୁଣୀକୁଳର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ନୂଆ ପରିପାଟୀର ସମାହାର । ବଜେଟ ହେଉକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ୟାକେଜ, ଗୁଣୀହିଁ ଫୋକସ୍ରେ । ବର୍ତ୍ତମାନର କରୋନା ମହାମାରୀ ସମୟରେ ବି ଗୁଣୀଙ୍କ ମେରୁଦଣ୍ଡ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଏହାରି ଭିତରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ଏକ ଦେଶ, ଏକ ବଜାର ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ । ଗୁଣୀଟିଏ ନିଜର କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉ କି ବର୍ଷା ଅବା ଶୀତ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ବିରତ ହେବା କଣ ଶିଖିନ ସିଏ । କାରଣ ସେ କୁଶଳୀ । ସେ ମାଟିର ମଣିଷ । ସେଇଥି ପାଇଁ ତା’ର ପ୍ରତିଟି ଶ୍ରମ ଆମ ବଂଚବାର ମାର୍ଗ ଦର୍ଶକ । ଆମେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଉ ଆଉ ସେ ଜମିରେ ସୁନା ଫଳାଏ । କାଦୁଅ ମାଟିରେ ଚକଟି ହେଇ ସେ ତିଆରିକରେ ସବୁଜିମାର ପକଭୂମି । ସେ ସବୁଜ ଶିଳ୍ପୀ, ସେ ଅନୁଦାତା ।

ଖରିଫ ଅବା ରବି ରତ୍ନ ସମୟରେ ଗୁଣୀ ନିଜ ଜମିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଫସଲ ଫଳାଏ । କିନ୍ତୁ ଜମିରେ ଗୁଣ କରୁଥିବା ସମୟରେ ସେ କେବଳ ଆକଳନ କରେ ଅମଳର ରେଖା ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ସଠିକ ଭାବରେ ଅମଳର ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କରିପାରେ ନାହିଁ । କାରଣ ବିହନ ବୁଣାଠାରୁ ଅମଳ ଆଉ ତାପରେ ବଜାରରେ ବିକ୍ରୟ - ଏହା ଏକ ଲମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ । ତେବେ ଅମଳ ପରେ ବଜାରରେ କେଉଁ ଫସଲ କେତେ ଦରରେ ବିକ୍ରିହେବ, ଏହା ଉପରେ ହିଁ ନିର୍ଭର କରେ ଗୁଣୀର ପାଉଣା । ବିଗତ କିଛିଦିନ ତଳେ ଆମ୍ଭନିର୍ଭର ଭାରତ ପ୍ୟାକେଜରେ କୃଷି ବିପତ୍ତନରେ ସଂସ୍କାର କଥାକୁ ସରକାର ଦୋହରାଇଥିଲେ । କୃଷି ବିପତ୍ତନରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ସଠିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ

ଅନେକ ସଂସ୍କାର ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ନିଆଯିବା ସହ କୃଷିଜାତ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ଇ
 ଟ୍ରେଡିଂର ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାକୁ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ପ୍ରାକୃତିକ ବିପତ୍ତି
 ସମୟରେ କପରି ଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବ, ସେ ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ସହ ମଧ୍ୟ
 କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିବେଶ ବଢେଇବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଇନ - ୧୯୫୫କୁ
 ସଂଶୋଧନ କରାଯିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ପୁଣି ଏକ
 ଦେଶ, ଏକ ବଜାର ଘୋଷଣା ନିଶ୍ଚୟ ଭାବେ ଗୁଣୀଙ୍କ ମନୋବଳକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବ । ସବୁ
 ସମୟରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତୃତୀୟ ଲୋକ ଅର୍ଥାତ ମଧ୍ୟସ୍ଥି
 ଦଲ୍ଲମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ନେଇଥାନ୍ତି । ସତକଥାଟା କହିବାକୁଗଲେ ଗୁଣୀ ତ ଏତେ
 ଭିତର କଥା ବୁଝିପାରେନ । ସେ କେବଳ ଗୁଣକରେ ଆଉ ଗୁଣରୁ ଦି ପଇସା କମେଇଲେ
 ଘର ଚଳାଏ । ସେ ବା ଏ ଛନ୍ଦ କପଟକୁ କାହିଁ ପଶିବ । ଏପରି ସମୟରେ ଗୁଣୀର
 ସରଳତାର ସୁଯୋଗ ନିଅନ୍ତି ଏମିତି କହି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଦଲ୍ଲ । ଯେଉଁମାନେ ସମାଗ୍ରୀର ଦର
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ବଜାରକୁ ଛାଡ଼ିଥାନ୍ତି ଆଉ ସେଥିରୁ କିଛି ପଇସା ନିଜ ପକେଟରେ ରଖିଥାନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏ ଘୋଷଣା ପରେ ଗୁଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦ୍ଵାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଗୁଣୀମାନେ
 ଗୁଣିଲେ ନିଜର ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ରି କରି ପାରିବେ । ଅନ୍ତତଃ ଏହି
 ଦଲ୍ଲଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ଜୀ ୨୦୨୨ ସୁଦ୍ଧା ଗୁଣୀଙ୍କ
 ଆୟକୁ ଦୁଇଗୁଣ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିବା କଥା କହିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏପରି ଦଲ୍ଲଙ୍କ
 ଗୁଣ ଗୁଲେ ତାହେଲେ କଣ ଏ ସ୍ଵପ୍ନ ସାକାର ହୋଇପାରିବ । ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି କୃଷି
 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । କୃଷି ବିପତ୍ତନର ସଂସ୍କାର ହେଲେ ହୁଏତ ଗୁଣୀଟିଏ କିଛି ଲାଭ
 ପାଇପାରିବ । ଯେହେତୁ ପୂର୍ବରୁ ଗୁଣୀମାନେ ନିଜ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଦର ନିଜେ ସ୍ଥିର
 କରିପାରୁ ନଥିଲେ, ତେଣୁ ଅସୁବଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ । କାରଣ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ
 ସେମାନେ ପାଇପାରୁ ନଥିଲେ । ବଜାର ସହ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପର୍କ ରହିପାରୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ
 ଏହି ଏକ ବଜାର ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ରରେ ଯୋଡ଼ିଦେବ । ତୃତୀୟ କଥା ଗୁଣୀଙ୍କ
 ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଶୀତଳଭଣ୍ଡାରର ଅଭାବ । ଗୁଣୀଟିଏ ଗୁଣିଲେ ନିଜ ଅମଳ କରୁଥିବା
 ସାମଗ୍ରୀକୁ ତା ଇଚ୍ଛା ମୁତାବକ ଆଉ କୌଣସି ଗୁଣକୁ ପଠାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଭାବ

ଯୋଗୁଁ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପଚଯାଏ ଅଥବା ବିକ୍ରି ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେନ । ଆମେ ବାହାର ଦେଶରୁ ଫୁଲ ଆଣୁଛେ । କନ୍ୟ ଆମଗୁଣୀ ନଜଜମିରେ ଫୁଲଗୁଣ କରି ବି ଠିକଭାବରେ ବିକ୍ରି କରିପାରୁନ । ଏକ ବଜାର ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଦୃଢ଼ିତାର ଅଳ୍ପ ହେବବୋଲି ମୋର ଆଶା । ଭାରତରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ଭଗଗୁଣୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବି କମ ନୁହେଁ । ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯଦି ଦଲ୍ଲ ରଞ୍ଜୁତି ଗୁଲିବ, ତାହେଲେ ଗୁଣୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପରିଶ୍ରମର ମୂଲ୍ୟଧନ ବି ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ । କାରଣ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମ୍ନା କରିବା ପାଇଁ ଖୁବ କମ ଗୁଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ଶକ୍ତି ଥାଏ । ସୁତାରାଁ ଏକ ଦେଶ, ଏକ ବଜାର ଦ୍ଵାରା ଗୁଣୀମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହେବାରେ ନଜ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀର ଦର ବାଛିବେ । ଉତ୍ତମ ଜନସାଧାରଣ ଓ ଗୁଣୀ କପରି ସହଯୋଗିତାର ସେତୁରେ ବାନ୍ଧିହୋଇ ରହିପାରିବେ, ସେ ଦିଗରେ ଚିନ୍ତାକରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏଇ କଛି ଦିନ ତଳେ କ୍ୟାବିନେଟରେ ହୋଇଥିବା ଏହି ନଷ୍ଟି ଫଳରେ ଘରୋଇ ନବେଶକମାନଙ୍କ ପ୍ରତିପତ୍ତିରୁ ମୁକ୍ତହେବେ ଗୁଣୀ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କୃଷି ଉତ୍ପାଦ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ଅଧ୍ୟାଦେଶକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ କରିଛନ୍ତି ସରକାର । ଏହା ଫଳରେ ରଞ୍ଜ୍ୟ ତଥା ରଞ୍ଜ୍ୟ ବାହାରେ ଗୋଟିଏ ବଜାର ସହ ଉପଯୁକ୍ତ ଦର ସହିତ ଗୁଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାର୍ଗ ସୁଦୂରବିସ୍ତାରୀ ହୋଇପାରିବ । ଗୁଣୀ ନଜର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇପାରିବ । ତେବେ ଏହା ଯେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ସାଜିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସମ୍ପାଦକ - ଶ୍ୟାମଳସୁବର୍ଣ୍ଣ,
ବାସୁଦେବପୁର, ଭଦ୍ରକ

କାଶତଣ୍ଡୁ ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ

ବିଶ୍ୱ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି

ସବୁଜ ଶୋଭାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଭିମୟୀ
ଲେହିତ ଆକାଶ ତଳେ
ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟରେ ଶୋଭିତା
ପାର୍ବଣ ରତ୍ନର କାଳେ... ।
ନଭରେ ହସୁଛି ଶରତ ଯାମିନୀ
ଶରତେ ହସଇ କଇଁ
ବଉଦ ଫାଙ୍କରୁ ଜନ୍ମ ଗୁହୁଁଅଛି
ମୁରୁକ ହସକୁ ଦେଇ..... ।
ନୀଳ ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ରମାକୁ ଦେଖି
ଫୁଲେଇ ଧରଣୀ ରାଣୀ
କାଶତଣ୍ଡୁ ଫୁଲେ ଗଭକୁ ସଜାଏ
ସବୁଜ ବନାନୀ ବେଶୀ..... ।
ସଧୀର ସମୀରେ ଅଧିର ମନରେ
କୁମୁଦିନୀ ଭଷା ପ୍ରେମେ
ପ୍ରକୃତି ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟ ଲଗଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ଶରତର ଆଗମନେ..... ।.....

ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣ

ଲଲିତେନ୍ଦୁ ବାରିକ

ନାରୀ ପାଳିଥାଏ ଧରୁ ସଂସାର କୁ
ମା, ପତ୍ନୀ, ଭଗିନୀ ରୂପେ
ନିଜ ପ୍ରାଣ ବଳି କଷ୍ଟ ମଧ୍ୟେ ଲଢ଼ି
ବାଞ୍ଛିଥାଏ ହସ ଖୁସି ଅଜାଡ଼ି
ଯୁଦ୍ଧ ର ସଂସାରେ ନିତି ଜଳଜଳ
ଦୁଃଖ କୁ ଦିଅଇ ମନୁ ପାସୋରି
ସଭିକା ଖୁସି ରେ ହୋଇଥାଏ ଖୁସି
ନିଜ କୋହକୁ ଅନ୍ତରେ ଚାପି
ସର୍ବସହା ରୂପେ ସେ ବିଦ୍ୟମାନ
କେଉଁ ଆବାହମାନ କାଳରୁ
ତାର ଶକ୍ତି ବଳେ ସଂସାର ଚି ରୁଲେ
ବିନା ବାଧା ଦିଧା ସଂଘର୍ଷରେ
ନିଜ ର ପ୍ରେମ ରେ ବାନ୍ଧେ ସଂସାରକୁ
ନ ରଖୁ ଆପଣା ପର ମନେ
ତଥାପି ସମାଜ ଦେଖୁଥାଏ ତାକୁ
ହୀନ ମନେ ଚକ୍ଷୁ ଆଡୁଆଳରେ
ନାରୀ ଆଗେଇଲେ ଦେଶ ଆଗେଇବ
କହିଥାଏ ଆଜିର ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ
ନାରୀ ରହିଯାଏ ଖାତା କଲମ ରେ

ନାରୀ ମରେ ଏଠି ଗଣ ଦୁଷ୍ଟମରେ
କନ୍ୟା ରତ୍ନ କର ଯତ୍ନ ର ସ୍ତୋଗାନ
ଶୁଭୁ ଥାଏ ଦେଶ କୋଣ ଅନୁକୋଣେ
କନ୍ୟା ଜନ୍ମିଲେ ଭବିଷ୍ୟାନ୍ତ ବୋଧ
ଫିଙ୍ଗି ଥାନ୍ତି ଆବର୍ଜନା ବିନ ରେ
ସମାଜ ବୁଝେନ ଧୂସ ଅଭିମୁଖେ
ଯାଉଛି ସମାଜ ଗଢ଼ି ଗଢ଼ି
କାଳର ଗର୍ଭରେ ଲୀନ ହେବ ଦିନେ
ନିର୍ଯ୍ୟାତ୍ତିତ ଏହି ନାରୀ ଜ୍ଞ ଲୁହେ

ବାସୁଦେବପୁର, ଭଦ୍ରକ

ମହିଷାସୁର ର ଦୁର୍ଗାପୂଜା

ପଣ୍ଡିତ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ରତ୍ନ ଏ ଧରରେ ପ୍ରବେଶକରି
 ବେଶ୍ ଉନ୍ମାଦନା ସୃଷ୍ଟିକରେ ଗୁମା ଆଦାୟକରି
 ସେ ଗୁମାରେ ବେଶ କଛିଦିନ ମଦପିଇ
 ମାତାଲ ହେଉଥିବା ଏ ସାହି
 ପିଲ୍‌ମାନେ ଦେବୀଙ୍କର ବଡ଼ ଭକ୍ତ ।
 ଯଦି କେହି ଗୁମା ଦେଇ ନପାରି
 ସେମାନଙ୍କର ହାତଗୋଡ଼ ଧରି
 କାକୁଡ଼ି ମିନତି କରି
 ଯେତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ବି
 ସେମାନେ ଶୁଣନ୍ତିନ ସବୁକଛି
 ଦିଅନ୍ତି ଉଜାଡ଼ି ॥
 କେତେକେତେ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ଉପଭୋଗ କରି
 ସେମାନଙ୍କୁ ଜୀବନରେ ମାରି
 ଫୋପାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି, କା'କୁ ଭୟ ନକରି ।
 ନର୍ଭୟରେ ଦେବୀ ମଣ୍ଡପରେ ବିଜେକରି
 ଘଣ୍ଟ ବଜାନ୍ତି; ପୂଜକର ତିନଦିନ ପାରିଶ୍ରମିକ
 ଶହେଟଙ୍କା ଦାନକରି
 ଏମାନେ ମହାଦାନୀ, ସତେ ଯେମିତି
 କର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ବଳ ଯାଇଛନ୍ତି ॥

ମହାନବମୀ ତିଥିରେ ପଶୁ ମାରି
 ଦେବୀଙ୍କୁ ମାଛ ଡରକାରୀ ପରସି,
 ତା ପ୍ରସାଦ ରୂପେ ଗ୍ରହଣକରି
 ମଦ୍ୟପାନ କରି ଯୋଡ଼ହସ୍ତେ କରନ୍ତି
 ଗୁହାରୀ ॥
 ସେ ଗୁହାରୀ ଶୁଣେ କି ନଶୁଣେ ଦକ୍ଷ କୁମାରୀ
 ସେ ଜାଣିଥିବ; ଏମାନେ କନ୍ଦୁ ନଶମୋଡ଼ି କରି
 ରୁତିସାର୍ ଜାଗରଣ କରି
 ଖୋଲ ପରଦାରେ ବାଜେ ଫିଲ୍ମ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି
 ନେଇଥାନ୍ତି ବେଶ୍ ବାହାଦୁରୀ ॥
 ହେ ଏ ଚଳନ୍ତି ଯୁଗର ମହିଷାସୁର
 ତୁମକୁ ନମସ୍କାର; ତୁମ ପୂଜାକୁ ସହସ୍ତେ ଜୁହାର
 ଏମିତି ପୂଜାକୁ ବି ମା ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ
 ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଶତ ଜୁହାର ॥

ସାହିତ୍ୟାଭ୍ୟାସ, ବୈଦିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଜ୍ୟୋତିଷ
 ବିଷାଦହୃଦ୍‌କୁଡ଼ି, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
 ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ

ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ନାରୀଶିକ୍ଷା: କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ କେତେ ବାସ୍ତବ

ଅଧ୍ୟାପକ ସୌଭାଗ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର

ଯୁଗେ ଯୁଗେ ନାରୀ ପୁରୁଷ ର ଅନୁଗାମିନୀ, ସହଯାତ୍ରିଣୀ, ସହକର୍ମିଣୀ, ବାନ୍ଧବୀ ଓ ସହଧର୍ମିଣୀ ଆଖ୍ୟା ପାଇଛି । ଜୀବନ ର ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକାଣ୍ଡରେ ସେ ପୁରୁଷ ସହ ଜଡ଼ିତ । ନାରୀ ସହକର୍ମ୍ୟରେ ପୁରୁଷ ର ଜୀବନ ହୁଏ ମଧୁମୟ ଓ ସୁନ୍ଦର । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ନାରୀ ଅତ୍ୟାଚରିତା, ଅବହେଳିତ ଓ ଅପମାନିତା ସେଠି ଶାନ୍ତି ଓ ପ୍ରଗତି ର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବା ସୁଦୂର ପରାହତ । ନାରୀ କେବଳ ଭୋଗ୍ୟର ବସ୍ତୁ କି ସଜ୍ଞାନ ଜନ୍ମ କରିବା ମେସିନ ନୁହଁ । ନାରୀ ର ସ୍ଥାନ ବହୁତ ଉଚ୍ଚରେ । ସମାଜରେ ତେଣୁ ନାରୀର ଆବଶ୍ୟକତା ବହୁ ଗୁଣରେ । ଆମ ଦେଶ ଉନ୍ନତି କରିନି କାରଣ ଆମେ ଜୀବନ୍ତ ଶକ୍ତିପ୍ରତିମା କୁ ପୂଜା କରିବା ଶିଖୁନୁ । ଯଥାର୍ଥରେ ମନୁ କହିଛନ୍ତି -

"ଯଦି ନାରୀମାନଙ୍କୁ ପୂଜ୍ୟତାରେ ରମଣେ ତଦିଦେବତା"

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠାରେ ନାରୀ ଜାତିର ପୂଜା କରାଯାଏ ସେଠାରେ ଦେବତା ବିହାର କରନ୍ତି । ନାରୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି କେଉଁ ବୈଦିକ ଯୁଗରୁ ଭାରତରେ ଏହି ବାଣୀଟି ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଭାରତରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଇତିହାସ ସୁପ୍ରାଚୀନ । ବୈଦିକ ଯୁଗରେ ନାରୀମାନେ ଉପନୟନ ଉତ୍ସବରେ ପବିତ୍ର ଉପବୀତ ଧାରଣ କରି ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ ପୂର୍ବକ ବେଦ, ବେଦାନ୍ତ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣ ଆଦି ପାଠ କରୁଥିଲେ । ଭବଭୂତିଙ୍କ ରଚିତ "ଉତ୍ତର ରାମଚରିତ" ରେ ଅହେୟୀ ବାଲୁକ ଆଶ୍ରମରେ ବେଦାନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା, "ବୃହଦାରଣ୍ୟକ" ଉପନିଷଦ ଅନୁଯାୟୀ ଜନକଙ୍କ ରାଜସଭାରେ ଗାର୍ଗୀଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନବାଣରେ ମହର୍ଷି ଯାଜ୍ଞବଲକ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନପାରିବା, ତଥା ନଜ ପତ୍ନୀ ମୈତ୍ରେୟୀଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଆଗରେ ମଧ୍ୟ ପରାଜୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଆଜିବି ଉଜ୍ଜିବିତ ହୋଇ ରହିଛି । ସେହିପରି ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦ ଲୀଳାବତୀ ଖନା, ଆପଲ୍ଲ, ଯମୀ, ଦେବହୂତି, ଭାନୁମତୀ ଓ ପ୍ରବୀଣାବାଲ ପ୍ରଭୃତି ମହୀମୁସୀ ନାରୀମାନେ ନଜର ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଅମର

ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସଂସାର ରୂପକ ରଥରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉଭୟ ଦୁଇଟି ଚକ ସଦୃଶ୍ୟ । ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କର ପରିପୁରକ । ଗୋଟିକ ର ବ୍ୟତିରେକେ ଅନ୍ୟଟି ଅଚଳ ପ୍ରାୟ ବା ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ବିଶେଷ ମାଡ଼ ପଡ଼ିଥାଏ । ତେଣୁ ଇଶ୍ଵର ସଂସାରକୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁଗଠିତ କରିବା ପାଇଁ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉଭୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଆଉ ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ ମନୁ ଓ ପ୍ରଥମ ନାରୀ ଶତରୂପାଙ୍କ କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ।

କନ୍ତୁ ମଧ୍ୟଯୁଗରେ ଏହି ନାରୀ ସ୍ଵାଧୀନତାର ଚରମ ଦୁର୍ଗତି ଘଟିଥିଲା । ମୁସଲମାନ ଶାସନ କାଳରେ ପରଦା ପ୍ରଥାର ପ୍ରଚଳନ ଦ୍ଵାରା ନାରୀକୁ ଗୃହ ବନ୍ଦିନୀ କରି ତା’ର ସମସ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନତା ଓ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତାକୁ ରସାତଳଗାମୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ନବଜାଗରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଇଂରେଜ ମିଶନାରୀମାନେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜନ ସହଯୋଗ ଅଭାବରୁ ତାହା ସଫଳ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ, ଇଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାସାଗର, ମଧୁସୂଦନ ରାଓ ଏବଂ ବିଶ୍ଵନାଥ କରଙ୍କ ଭଳି ମହାନାୟକମାନେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରଚାର କରି ଆଦର୍ଶ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛନ୍ତି । ୧୮୫୭ ପରେ ଭାରତ ଶାସନଭାର ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ ଅଧିକାରୀ ଯିବା ପରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବେଳକୁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ “ଲେଡି ଡଫରିନ୍ ଫଣ୍ଡ” ନାମକ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଜାତିର ଜନକ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ମଧ୍ୟ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା, ପ୍ରଗତି ଓ କଲ୍ୟାଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ଵାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ସମ୍ବିଧାନରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ସମାନତା ଦିଆଯିବା ପରେ ୧୯୫୯ରେ ଶ୍ରୀମତି ଦୁର୍ଗାବାଇ ଦେଶମୁଖଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଜାତୀୟ କାଉନସିଲ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସାରରେ ଶୈଳବାଳାଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଥିଲା । ୧୯୦୭ରେ ସେ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସମାପ୍ତ କରି ଫେରିବା ପରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୦୮ ଫେବୃଆରୀ ୮ରେ ସେ ରେଭେନ୍ସା ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିଣତ କଲେ । ୧୯୧୩ରେ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ରେଭେନ୍ସା ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରରେ ଆନ୍ତର୍ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀର ପାଠପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏଇଠୁ ହିଁ

ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ମହିଳା କଲେଜ ଶୈଳବାଳା ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଭିତ୍ତିଭୂମି ପଡ଼ିଥିଲା । ୧୯୫୨ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୨୮ରେ ଶୈଳବାଳା ମହିଳା କଲେଜର ନୂତନ ଗୃହ ଭଦ୍ରାଗିରି ହୋଇ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ଏହାର ନାମ “ମଧୁସୂଦନ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ” ରଖିବାକୁ ଶୈଳବାଳା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ତତ୍କାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାରେ ଶୈଳବାଳାଙ୍କ ବିଶେଷ ଅବଦାନ ପାଇଁ ଏହାର ନାମ “ଶୈଳବାଳା ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ” ରଖିଥିଲେ । ସେହିପରି ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିକଟ ଅତୀତରେ ମଲ୍ଲିକ୍ ମୁସୁଫଜାଇଙ୍କ ସଂଘର୍ଷ ଓ ଭଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ମାତ୍ର ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପାକିସ୍ତାନ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁବ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍କାର, ଯୁନସେଫ ଦ୍ଵାରା ଆର୍ତ୍ତତାତ୍ତ୍ଵିକ ଶିଶୁ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ୨୦୧୪ରେ ମଲ୍ଲିକ୍ଙ୍କୁ ସର୍ବକନିଷ୍ଠ ଭାବେ ନୋବେଲ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

"ଶିକ୍ଷା" ଶବ୍ଦଟିର ପରିଭାଷା ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଶିକ୍ଷିତ ହେବାର ଅର୍ଥ କେବଳ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ସାମିତ ନୁହେଁ । 'ଶିକ୍ଷିତ' ଓ 'ମୂଢ଼' ର ବିଚାର କେବଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯିବା ବା ନଯିବା ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରେନାହିଁ । ଯଦି ଆମେ 'ନାରୀ ଶିକ୍ଷା' କଥା କହିବା, ନାରୀଟି ସବୁବେଳେ ଶିକ୍ଷିତ । ଅବଧୂତ ଯେପରି ପ୍ରକୃତିର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରୁ ତବିଗତି ଗୁରୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ନାରୀଟିଏ ମଧ୍ୟ ନିଜ ପାରିପାର୍ଶ୍ଵିକ ସ୍ଥିତିରୁ ହିଁ ଜୀବନର ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ଆହରଣ କରେ । କେବେ ଗୃତଶାଳୀ ମାଟି ମାଡ଼ିନଥିବା ଗୃହିଣୀ ଟିଏ, ନିଜ ଘରର ଆୟ-ବ୍ୟୟର ହିସାବ ରଖେ, ରୋଷେଇରେ ତେଲ-ମସଲର ସନ୍ତୁଳନ ରଖେ, ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର ଯତ୍ନ ନଏ ଓ ସର୍ବ ପରିପିଲମାନଙ୍କୁ ସଂସ୍କାର ଶିକ୍ଷାଦେଇ ଭଦ୍ର ଓ ମାର୍ଜିତ କରେ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ କହୁ ମାଆ ହିଁ ଶିଶୁର ପ୍ରଥମ ଗୁରୁ, ସେତେବେଳେ ଆମେ ଚିନ୍ତା କରୁନା ଯେ ମାଆ କୌଣସି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଛି ନା ନାହିଁ । ଜୀବନରେ ମାଆଠାରୁ ଭଲ ଗୁରୁ କେହି ହୋଇପାରେନା । ଏକ ନାରୀ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି । ନାରୀ କାଳେ କାଳେ କରି ଆସିଛି ନିଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵର ପ୍ରତିପାଦନ । ପୌରଣିକ ଯୁଗର ମାତା ସୀତା ହୁଅନ୍ତୁ କି ଏବେ ର ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗର ନାରୀ ପ୍ରତି ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜ ଉତ୍କର୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦିତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଘରର ଗୁରି କାନ୍ଥ ରୁ ବାହାରି ସମାଜର ପ୍ରତିଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ପାରିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜ ସଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ସର୍ବସହା ମାଆ ହୋଇ ପାରେ ତ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଜିପାରେ ହାଣ କର୍ତ୍ତା । ସେ ସାଜି ପାରେ ମହାକାଶ ଅଭିଯାନର ମୁଖ୍ୟ, ଜଣେ ରାଷ୍ଟ୍ର ମୁଖ୍ୟ ସମଗ୍ର ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତି

କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ, ସେ ହୋଇ ପାରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ, ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟ ସେନା ର କମାଣ୍ଡର, ସୁରର ମୁକୁଟ ବିହୀନ ମହାରାଣୀ ତ ପୁଣି ଦେଶର ଟେକ ରଖୁଥିବା ଜଣେ ଜଣେ ମହାନ ଖେଳାଳି ।

ଏଇ କିଛି ବର୍ଷ ଭିତରେ ନାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଦିଗରେ ଅନେକ ଅଗ୍ରସର ହେଲେଣି । ଏପରି କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର ନାହିଁ, ଯେଉଁଠି ସେମାନେ ନିଜର ଦକ୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦନ କରି ନାହାନ୍ତି । ଏ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଡକ୍ଟର ବିତର୍କ, ଆଲୋଚନା ମାନ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ହେଉଛି ମଧ୍ୟ । ନବଜାଗରଣର ପ୍ରଭାବ ଅନେକ ବର୍ଷ ଯାଏ ଆମ ସମାଜରେ ପଡି ନଥିଲା । ଆଜିଠାରୁ ପରୁଣବର୍ଷ ତଳେ, ଝିଅ ଟିଏ ଯେବେ ବିଭି ହୋଇ ଶାଶୁ ଘରକୁ ଆସୁଥିଲା, ତା ମନରେ ଗଣ୍ଠି ବାନ୍ଧି ଆସୁଥିଲା, ଯେ ସେଠାରୁ ତା' କୋକେଇ ହିଁ ବାହାରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତେ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ, ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଘରର ଚଉକାଠ ଡେଇଁବା କଥା ଚିନ୍ତା ସୁଦ୍ଧା କରୁ ନ ଥିଲା । ସବୁ ସମସ୍ୟା ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ ପାତି ଦେଉଥିଲା । କାରଣ ଛୋଟବେଳୁ ହିଁ ତାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ନାରୀ ହେଉଛି ସର୍ବସହା, ତ୍ୟାଗର ମୂର୍ତ୍ତୀ ।

ଆଜିଠାରୁ ତିରିଶ ବର୍ଷ ତଳ କଥା ବିଗୁର କଲେ ଦେଖିବା, ନବଜାଗରଣର କିଛି କିଛି ପ୍ରଭାବ ପଡିସାରିଥିଲା । ଝିଅ ମାନେ ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାୟ ହାଇସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିପାରୁଥିଲେ । (ଯଦିଓ ଅନେକ ପଛୁଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଜି ବି ଝିଅ ପିଲା ମାନେ ପାଠପଢ଼ାରୁ ବଞ୍ଚିତ) ସେମାନେ ନିଜ ପୂର୍ବପିଢ଼ି ତୁଳନାରେ ପାରିବାରିକ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ଅନେକ ମହିଳା ଆର୍ଥିକ ରୂପେ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇ ପାରିଲେ । ସେମାନେ ଅଧିକ ସୁଗୁରୁ ରୂପେ ପରିବାରର ଯତ୍ନ ନେଲେ । ତଥାପି ଦି ପିଢ଼ିଙ୍କ ଭିତରେ ଏକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଲା, ତାହାହେଲା ସହନଶୀଳତା ଗୁଣ । ଏବେ ଆମ ସମୟକୁ ଆସିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାୟତଃ ଲିଙ୍ଗଭେଦ ଉଭେଇ ଯାଇଛି । ଏହା ସୁଖର କଥା ଯେ ନାରୀ ପୁରୁଷର କାନ୍ଧରେ କାନ୍ଧ ମିଶାଇ ଗୁଲିବା ଶିଖି ଯାଇଛି । ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ କେବଳ ପ୍ରବେଶ କରିନ, ନିଜର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛି । ସେ ଏବେ ସ୍ୱୟଂସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେ କେବଳ ପରିବାରର ଯତ୍ନ ନଏନ, ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତ କରିଛି । ସେ ଆଉ ଏବେ ଅତ୍ୟାଗୁରିତ, ଅବହେଳିତ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ନାରୀ ଆଜି ନିଜ ସ୍ୱରକୁ ଶାଣିତ କରିଛି । ଏହା ହିଁ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଯଥାର୍ଥତାକୁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ । ତେବେ, ଏଠି ଗୋଟିଏ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା....

ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଏବେ ଏକକ ପରିବାରର ପ୍ରଚଳନ, ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କୁ ଅଣଦେଖା, ବିବାହ ବିଚ୍ଛେଦ, ଯାବତୀୟ ବିଶ୍ୱଙ୍ଗଳା ଏ ସବୁ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଭାବ ନୁହେଁ ତ !!

ମୁଦ୍ରା ର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱଭଳି ସବୁ ଜିନିଷର ଭଲ ଓ ଖରାପ ଉଭୟ ଦିଗ ଥାଏ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ନାରୀ ଅଧିକ ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ହୋଇ ଅନ୍ୟକୁ ଅନାଦର କରିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନେକ । ଯାହା ମନରେ ଅହଙ୍ଗାର ଆଣେ, ଜୀବନରେ ବିଶ୍ୱଙ୍ଗଳା ଆଣେ ତାହା କେବେ ଶିକ୍ଷା ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇପାରେନା । ଆମ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୁର୍ବଳତା ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ । କିନ୍ତୁ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ ହେଉଛି 'ମାଆ', ଏକଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ମାଆଟିଏ ଘର-ପରିବାର, ଆଗୁର - ବ୍ୟବହାର, ସେବା ତ୍ୟାଗ, ସହନଶୀଳତା, ସଚ୍ଚରିତ୍ରତା ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇପାରେ ତାହା ବିଶ୍ୱର କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗାଇ ପାରେନା । ମା' ଦେଇଥିବା ଶିକ୍ଷା ହିଁ ସୁଖୀ ସଂସାରର ମୂଳଦୁଆ । ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା ନାରୀକୁ ଦୃଢ଼ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳେ, ତା'ର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ାଏ, ନିଜ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜକୁ ଅତ୍ୟାଗୁଚିତ ହେବାରୁ ରକ୍ଷା କରିପାରେ, ପରିବାର ଭିତରେ ହେଉ ବା ବାହାରେ । ତା ସହିତ ମାଆ ଦେଇଥିବା ନାରୀସୁଲଭ ଜ୍ଞାନ, ତାକୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁସ୍ଥ ପରିବାର ଓ ସମାଜ ଗଢ଼ିତୋଳିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସମ୍ପର୍କକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଶିଖାଏ । ଯେମିତିକି ପୂର୍ବରୁ କହିଥିଲି, ନାରୀଟିଏ ସୁଲ ଯାଉ ବା ନ ଯାଉ, ସେ ସବୁବେଳେ ଶିକ୍ଷିତା । ଆଉ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ତାକୁ ଆହୁରି ମାର୍ଜିତ କରେ, ତାର ଦକ୍ଷତାକୁ ଶାଣିତ କରେ । ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଯଥାର୍ଥତାକୁ ନେଇ ଆଜିର ସମୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ନିରର୍ଥକ କାରଣ ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ଲିଙ୍ଗ ନିର୍ବିଶେଷରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ।

ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ତଥା ସଚେତନତା ଫଳରେ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ଅର୍ଗଳ ଭିତରୁ ମୁକୁଳ ଆସି ନିଜକୁ ଏକ ନୂଆ ରୂପରେ ପ୍ରକଟ କରିପାରିଛି ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ପିତୃକେନ୍ଦ୍ରିକ ପ୍ରତାରଣା ଓ ଶଠତାରେ ସଜ୍ଜୁଥିବା ନାରୀ । ସେ ଶିକ୍ଷିତା ହୋଇଛି, ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇଛି ଏବଂ ନିଜର ଅଧିକାର ଜାହିର କରିବା ସହ ପୁରୁଷକେନ୍ଦ୍ରିକତାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିପାରିଛି ନିଜର ଦମ୍ଭିଲ୍ଲପଣ ନେଇ । ବୃତ୍ତିଗତ ଜୀବନ ନାରୀକୁ ଆଣିଦେଇଛି ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା । ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଥାନ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାରୀକୁ ଦେଇଛି ନେତୃତ୍ୱ ନେବାର ମୁକ୍ତ ଅବସର । ଏବେ ପଞ୍ଚାୟତଠାରୁ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇସାରିଛି ସେମାନଙ୍କ ଆନୁପାତିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ । ବୈଷୟିକ ସଂସ୍କୃତିର ସଂକ୍ରମଣରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି

ନାରୀ ମାନସିକତାର ନୂଆ ପ୍ରକରଣ । ପାରମ୍ପରିକ ବିରୁଦ୍ଧବୋଧର ବଳୟ ଭିତରୁ ମୁକୁଳ ଆସିବା ଦ୍ୱାରା ଅପସରିଯାଇଛି ପ୍ରଚଳିତ ପରମ୍ପରାକୁ ମାନ ଚଳିବାର ଦୁର୍ବଳ ମାନସିକତା । ନାରୀ ପରମ୍ପରାକୁ ନେଇ ପୁରୁଷର ମଗଜକୁ ଉତୁରି ଆସୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନବାଣରେ ନାରୀ ଆଉ ଲହୁଲହାଣ ହେଉନ କି ମିଛ ମୂଲ୍ୟବୋଧର କୁହୁକରେ ପୋଷା ମାନ କାଟିଦେଉନ ଆପଣା ଇଚ୍ଛାର ତେଣା । ବରଂ ନାରୀ ଲଞ୍ଜନାର ପ୍ରତିଟି ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଅତିକ୍ରମକରି ପ୍ରମାଣ କରିପାରିଛି-ନାରୀ ଅବଳା ନୁହେଁ କି ଜଞ୍ଜାଳ ନୁହେଁ । ବଂଶରକ୍ଷାଠାରୁ ଶ୍ରୀକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯାଏ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଛି ପୁରୁଷ ସହ ତା'ର ସମାନ ଅଧିକାର । ଅତଏବ ନାରୀ ଆଜି ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବନବୋଧରୁ ମୁକ୍ତହୋଇ ଆପଣେଇ ନେଇଛି ଜଗତୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତ ଜୀବନଶୈଳୀ । ତେବେ ଏତେସବୁ ଅଧିକାର ହାସଲ କରିସାରିବା ପରେ ଆଉ ପୁଣି କାହିଁକି ଉଠୁଛି ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣର ସ୍ୱର ? ସବୁ ସଜାଗ ଓ ସତର୍କତା ସତ୍ତ୍ୱେ ସମାଜରୁ କାହିଁକି ଅଳ୍ପ ହେଉନ କନ୍ୟାଭୂଣ ହତ୍ୟା, ଯୌତୁକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ଯୌନ ଶୋଷଣ ତଥା ଗଣବଳାକାର ଭଳି ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର କଳଙ୍କିତ ଅଧ୍ୟାୟ ?

ଚିତ୍ତିଲଗଡ଼, ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ପ୍ରସଙ୍ଗ - ଆମ ଓଡ଼ିଶା

ସର୍ବୋତ୍ତମ କୁମାର ସାହୁ

ଏଇ ମାଟିର ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କୃତି
ମହାନ ଗୁରୁକଳା
ଆଦିବାସୀଙ୍କ ପଲ୍ଲୀର ଗୀତ
ଦାସକାଠିଆ ପାଲ୍ ।
ଗଢ଼ିତୋଳଛି ଏଇ ମାଟିରେ
ବାରବାଟୀର ଦୁର୍ଗ
ପାଇକପୁଅ ସ୍ଵାଧୀନ ପାଇଁ
ଉଠାଇଥିଲୁ ଖଡ଼ଗ୍ ।
ବାଜିରୁଉତ ଧର୍ମପଦଙ୍କ
ସ୍ଵାଧୀନ ବୀର ଗାଥା
ହାତୀଗୁମ୍ଫାରେ ଅଛି ଖୋଦେଇ
ଖାରବେଳଙ୍କ କଥା ।
ରଚିଲେ ଗଳ୍ପ କାବ୍ୟକବିତା
ପାଣିଗ୍ରାହୀ ରାଧାନାଥ
ପ୍ରସିଦ୍ଧିହେଲୁ ଦେଶବିଦେଶେ
କୋଣାର୍କର ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ।
ବିଶ୍ଵପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶୀନୃତ୍ୟ
ପୁରୀର ରଥଯାତ୍ରା
ଚଲିକାକୁଳ ପକ୍ଷୀବିହାର
ବରଗଡ଼ ଧନୁଯାତ୍ରା ।

ମନ୍ଦିରମାଳନୀ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ
ରଞ୍ଜାରଣୀ ଲିଙ୍ଗରଞ୍ଜ
ମହାନଦୀକୂଳେ ଏବେ ମୂକସାକ୍ଷୀ
କାଠଯୋଡ଼ି ପଥରବନ୍ଧ ।
ବଳରାମ ଦାସ ଦାସିଆ ବାଉରୀ
ଅନ୍ଧ ଭିମଭୋଇ ସନ୍ଥ
ସାରଳା ମହାଭାରତ ଦାସ ରାମାୟଣ
ଓଡ଼ିଆର ଆଦିଗ୍ରନ୍ଥ ।
ପାହାଡ଼ଘେରୁ ବଣଜଙ୍ଗଲ
ଝରଣାକୁଳ ଶୀତ
ସୁନ୍ଦରବନ ଭିତରକନକା
ଧଉଳର ବାଲିସ୍ତୂପ ।
ପ୍ରକୃତିଭର ଆମ ଓଡ଼ିଶା
ତୁଡୁମା ଭାରିଙ୍ଗବାଡ଼ି
ସୁନାଗୁମ୍ଫାର ହସ୍ତଶିଳ୍ପକୁ
ମାଣିଆବନ୍ଧି ପାଟଶାଢ଼ୀ ।
ଓଡ଼ିଆମାଟିର ଗର୍ବଗୌରବ
ଆମର ମାତୃଭାଷା
ସ୍ଵାଭୀମାନ ରୂପେ ଜନମ ଆମେ
କରିବୁ ତାହାରି ସୁରକ୍ଷା ।

ଆଠଗଡ଼, କଟକ

ପୃଥିବୀକୁ ବିଶ୍ରାମ

ଦିନବ୍ୟୁ ବେଜ

ଲେଡ଼ା

ଦେଖ ପୃଥିବୀଟା
 ଘିରିଘିରି ନରୁ ପରି ଘୁରୁଛି,
 ଢଳ ଢଳ ଘୁରି ସିଏ
 କେତେ ଦଣ୍ଡ କେତେ ଲିଡ଼ା
 ଆମ୍ଭ ପାଇଁ ଆଶୁଛି ।
 ସ୍ୱରୁଜ ମଇଦାଣ୍ଡି ସାଜିଛି
 ମହାକାଶ ଖଳାରେ,
 ପୃଥିବୀଟି ହସିହସି ବୁଲୁଅଛି
 ତାର ଚଉ ପାଶେରେ ।
 ଚକରି ପରିକା ଅହ ରହ
 ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଘୁରି ସିଏ
 ଆମପାଇଁ ଦିନରାତି କରୁଛି ।
 ନୀଳ ଜଳୀୟ ପୃଥିବୀଟା
 ସ୍ୱରୁଜ ପାରୁଣେ ଘୁରି
 ବାରମାସ ଛଅରତୁ ଆଶୁଛି,
 ତିନିଶହ ପଞ୍ଚାଶଠି ଦିନରେ
 କେତେ ପୂଜା କେତେ ପର୍ବ..
 ତଥାପି ହୁଏନ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ
 ତିଳ ତିଳ ଜାଲୁଛି ମଣିଷ ।
 ସୃଷ୍ଟିର ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ହୁଏ ତା ଛାତି ଉପରେ
 ପୋଖରୀ ଖୋଳା ହୁଏ
 ପଥର ଫଟା ବି ହୁଏ ।
 ନଳକୂପ ଖୋଳାଯାଏ
 କାରଖାନା ଗଢ଼ି ଉଠେ
 ବସୁମାତା ବହୁ କଷ୍ଟ ପାଏ ।
 ଗତିଶୀଳ ହୋଇ ବି ସ୍ଥିର
 ଭବିବାକୁ ନାହିଁ ତାର ଚର
 ଘର ଭିତର ଅଳୟକୁ ବୋହି
 ନଳକଣ୍ଠ ସାଜି ଅଛି ସିଏ ।
 ସମୟକୁ ସମାନ ଭାବରେ
 ବାଣ୍ଟି ରୁଲିଛ ସମୟକୁ ଦେଇ,
 ତେବେ କୁହାଯାଏ ସବୁ ଠିକ୍
 ଚକ ଠିକ ଅଖ ଜଦି ଠିକ୍
 ତେବେ ପୃଥିବୀକୁ ବିଶ୍ରାମ ଲେଡ଼ା ।
 ମିଳମିଶି ବନ୍ଦ କରିବା ପୃଥିବୀକୁ
 ଘଣ୍ଟାର ବାରେଟି କଣ୍ଠା ପରି
 ଆମେ ଘୁରିବା ହୋଇ ଟିକ୍ ଟିକ୍ ।

ବାସୁଦେବପୁର, ଭଦ୍ରକ

ଲୁହରେ ଲେଖୁଛି

କୁମୁଦିନୀ ବେହେରା

ଚିଠି

କରୋନା ରକ୍ଷସ ଲୁଚିନେଲୁ ହସ
ଭଲଠାରୁ ମୋତେ ରଖୁ ଦୂରରେ
ରକ୍ଷୀ ବାନ୍ଧିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି
ସେହି କଥା ଭାବି ଏ ମନ ଝୁରେ ।

କଥା ଦେଇଥିଲୁ ହୋଇବ ସହାୟ
ଜନମ ଜନମ ପାଇଁ ମୋହର
ଯାଇ ପାରୁନାହିଁ ବୋଲି ତୁମ ପାଖେ
କରିବ ନାହିଁ କେବେ ହତାଦର ।

ସଂସାର ଜଂଜାଳ ପଛରେ ପକାଇ
ଗୋଟିଏ ଦିନ ହେଉଥିଲେ ମେଳ
ବାଲ୍ୟ ଚପଳତା ସାଉଁଟି ସାଉଁଟି
ଖୁସି ଆନନ୍ଦେ ହେଉ ଥିଲେ ଭେଳ ।

ଭଲ ତୁମେ ମୋର ହୃଦୟ ସ୍ୱନ୍ଦନ
ମୁଁ ପରା ତୁମ ହୃଦୟର ହାର
କ୍ଷୀର ନୀର ଭାବ ରହିଅଛି ଆମ
ତୁମ ଆତ୍ମା ପାଖେ ତୋଳଛି ଘର ।

ବରଷ ଯାକର ସେନେହ ଆଦର
ମୋ ମଥାରେ ଦେଉଥିଲୁ ଅଜାତି
ଖଟା ମିଠା ଚିକେ ଅଭିମାନ କଲେ
ବୁଝାଇ ଥିଲୁ କହି ଅଲିଅଳୀ ।

ଭେଜନ ବେଳରେ ଦେଖୁବ ମୋ ମୁଖ
ଦିଶୁଥିବି ବ୍ୟଞ୍ଜନର ପାନ୍ଦରେ
ଭଲ ଭଲ ଶୁଭୁଥିବ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି
ମୋ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ନାଚବ ନେତ୍ରେ ।

ସାଇତା ପୁରୁଣା ଅଭିଯୋଗ ସବୁ
ମାଆ ଆଗେ କେତେ ବଖାଣି ଦିଅ
ମୋ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହୁଛି ଏ ହୁଣ୍ଡି
କହି ଖୋଲି ଦିଅ ଅନ୍ତର କୋହ ।

ଯେତେ ଦୂରେ ଥିଲେ ଶୁଭ ମନାସି ମୁଁ
କରିବି ସଦା ମଙ୍ଗଳ କାମନା
ଜଗତକରତା ନୁହଁନ୍ତି ନିଷ୍ଠୁର
ଉତ୍ତାପରେ ତୁମ ବିଜୟ ବାନା ।

ବୟସ ଆକଟ ବୁଝେ ନାହିଁ ମନ
ହୋଇ ଯାଏ ତୁମ କୁନ ଭଉଣୀ
କରୋନା ଆକଟେ ଯାଉନାହିଁ ବୋଲି
ହୃଦୟ ମୋ'ର ହେଉଅଛି ହାଣି ।

ପାଖେ ନାହିଁ ବୋଲି ଭୀଳବନ ଲୁହ
ଦେଉଅଛି ଭଲ ରାଣ ମୋହର
ତୁମ ଆଖି ଲୁହେ ଭିଜିଗଲେ ରକ୍ଷୀ
କିଏ ଆଉ ସାହା ହୋଇବ ମୋର ।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ଅନୁଗୋଳ

ଭାଗ୍ୟ ଡୋରି

ନବ କୁମାର ଦାସ

କାଳ ହସ୍ତେ ବନ୍ଧା ଭାଗ୍ୟର ଡୋରିଟେ
କେତେବେଳେ ଛିଡ଼ି ଯାଏ
ଗୁଲିବା ବାଟରେ ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ କଏ
ଅଧା ବାଟେ ରହିଯାଏ

ଭାଗ୍ୟର ଡୋରି ଟା ଶକ୍ତ ହୋଇ କେବେ
କା' ଭାଗ୍ୟ ରେଖାଟି ଟାଣେ
ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ଭୁଲି ଯାଇ ସିଏ
ବଞ୍ଚେ ପ୍ରେମର ପରାଣେ

ସୁଖ ଦୁଃଖ ଦୁଇ ଅପାସୋର ଛାଇ
ଭାଗ୍ୟ ଡୋରି ପରିଚୟ
ଏପାଖେ ସେପାଖେ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ରହି
ରଖୁଥାନ୍ତି କାଳ ଶ୍ରେୟ

କପାଳ ଲିଖନ ହସ୍ତ ରେଖା ପୁଣି
ଭାଗ୍ୟ ଆକାରରେ ଥାଇ
ସମୟ କ୍ରମରେ ଘଟି ଯାଏ ଯାହା
ତାହା ହିଁ ବିଧାନ କହି

କର୍ମ ପୁଣି ଏକ ବିଧାନ ଯେ ଅଟେ
ନଜର ଅର୍ଜିତ ବଳେ
ଯାହା ପାଇଁ ପୁଣି ନୁଆ ଭାଗ୍ୟ ଏକ
ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ କଉଶଳେ

ବାଲିଆପାଳ, ବାଲେଶ୍ଵର

ମନ ମିଶିଲେ ସମୁଦ୍ର ଶୁଖେ

ସୁବଳ ମହାପାତ୍ର

ସୋନପୁର ଗାଁ ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ଆଉ ମହାନ୍ତି ସାହି ଭିତରେ ଝଗଡ଼ା ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ତଳର । କେହି କାହା କଥା ଶୁଣିବାକୁ ନାହାନ୍ତି, ଯିବା ଆସିବା ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ଲୋକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦୋକାନରୁ ସଉଦା ନେବା ବେଳେ ମହାନ୍ତି ସାହି ଲୋକ, ମହାନ୍ତି ଦୋକାନରୁ ସଉଦା ନଅନ୍ତି । କଛି ସଉଦା ଯଦି କାହା ଦୋକାନରେ ନଥାଏ ତେବେ ବି ବିନା ସଉଦା ରେ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତି ପଛେ କେହି ଅନ୍ୟ ଦୋକାନ ରୁ ସଉଦା ନେବାକଥା ଚିନ୍ତା ବି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବର୍ଷା ଦିନେ ତ ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ, ତା ସହ ଆହୁରି ବି ବେଳେବେଳେ ଦୁଇ ସାହି ର ଗୋକାଙ୍କ ଭିତରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ଆଜି କ୍ରିକେଟ ଖେଳ କୁ ନେଇ ତ କାଲି କ୍ରିକେଟ ପଡ଼ିଆ କୁ ନେଇ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ପିଲ୍ କ୍ରିକେଟ ଖେଳିବାକୁ ଆସିବା ବେଳେ ମହାନ୍ତି ସାହି ପିଲ୍ ଫୁଟବଲ ଖେଳିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ଏମାନେ ଫୁଟବଲ ଖେଳିବାକୁ ଆସିଲେ ସେମାନେ ଭଲବଲ ପାଇଁ ପଡ଼ିଆ ଖୋଳ ଦିଅନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଚାଲିଥାଏ ।

କଥାଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳେ । ସେଥର ବହୁତ ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ । ସବୁଆଡ଼େ ପାଣି, କାଦୁଅ ସରସର । ପାଣିର ଧର୍ମ ତ ତଳକୁ ଗଢ଼ିବା । ଉପର ସାହି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର । ତଳ ସାହି ମହାନ୍ତିଙ୍କର । ପାଣି ସବୁ ଉପରୁ ତଳକୁ ଗଢ଼ି ଆସି ମହାନ୍ତି ସାହି ରେ ପଶିଲା । ମହାନ୍ତି ସବୁ ବିରୋଧ କଲେ, "ତମପଟ ବର୍ଷା ପାଣି ତମେ ରଖ, ଆମ ପଟକୁ ଆସିଲେ ମୁଣ୍ଡ ଗଢ଼ିବ" । ଏପଟେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ଲୋକ ବି କେଉଁ କମ? ସେମାନେ ବି ନଚ୍ଛୋଡ଼ବନ୍ଦା । ପାଣି କୁ ଆମେ କାହିଁକି ଅଟକେଇବୁ? ଗଣ୍ଡଗୋଳ ରେ ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ସରିକ ଲୋକ ଜଖମ ହେଲା ପରେ ପରିସ୍ଥିତି ଟିକେ ଶାନ୍ତ ପଡ଼ିଲା । ଏ ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି, କନ୍ତୁ କେହି କାହାର ମୁହଁ ଚାହିଁନା । ମଝିରେ ମଝିରେ କଛି କଛି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲାଗିଥାଏ । ଏମିତି ହିଁ ଚାଲିଥାଏ ସବୁ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ବର୍ଷା ଆସିଲେ ଦୁଇ ସାହି ଭିତରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହେବା ଥୟ । କେହି ଅଟକେଇ ପାରିବେନା । ପାଣି ତ ଗଢ଼ିବ, ସାହି

ରେ ପଶିବ। ତାକୁ ଅଟକେଇବାକୁ କାହାର ଯୁ ଅଛି? ତାକୁ ନେଇ ଦୁଇ ସାହି ଭିତରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହବ ହିଁ ହବ।

ଲୁଲୁ ଆଉ ବୁଲୁ ଏକା ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ନ୍ତି। ଏବର୍ଷ ଦଶମ ପରୀକ୍ଷା ଦେବେ। ସବୁବେଳେ ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଲାଗିରହେ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ହେବାପାଇଁ। ଜଣେ ପ୍ରଥମ ହେଲେ ଆଉ ଜଣେ ଦ୍ୱିତୀୟ। ଲୁଲୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ପିଲା। ବୁଲୁ ମହାନ୍ତି ସାହି ପିଲା। ଏକା ସ୍କୁଲ ରେ ଏକା ଶ୍ରେଣୀ ରେ ଦୁହେଁ ନଅ ବର୍ଷ ପଢ଼ିଲେଣି, କନ୍ୟ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପରଠୁ ଆଜିଯାଏଁ କେହି କାହା ସହ ପଦେ କଥା ଦୁଅନ୍ତି ନାହିଁ। ମିଶିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଘରୁ ହିଁ ବାରଣ କରାଯାଇଛି। ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ବି ଦୁଇ ସାହିର ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଯେତେବେଳେ, କେହି କାହାସହ ନ ମିଶିବା ହିଁ ଭଲ।

ଖରୁଦିନ, ମଝିରେ ମଝିରେ କାଳ ବୈଶାଖୀ ହେଉଥାଏ। ଏମିତି ଗୋଟେ କାଳବୈଶାଖୀ ରେ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ। ସେଦିନ ରାତିରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଲା। ପାଣି ସବୁ ଉପରୁ ତଳକୁ ବୋହି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ର ପାଣି ସବୁ ମହାନ୍ତି ସାହିରେ ପଶିଲା। ମହାନ୍ତି ସାହି ବାଲୁ ଠେଙ୍ଗାବାଡ଼ି ଧରି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହିରେ ପଶିଲେ। ଆଗକୁ ଯିଏ ବି ଆସିଲା ତା ମୁଣ୍ଡ ଫାଟିଲା, ନଚେତ ହାତଗୋଡ ଭଙ୍ଗିଲା। ଦେଖୁ ଦେଖୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହିରେ ବି ହୁଲସୁଲ ପଡ଼ିଗଲା। ବ୍ରାହ୍ମଣ ଟୋକା ସବୁ ଭୁଜାଲି, କାତି, ଟାଙ୍ଗିଆ ଧରି ବାହାରିଲେ। ମହାନ୍ତି ସାହି ରେ ପଶି ବାଡେଇ ଦେଇ ଗଲେ। ଦୁଇ ସାହି ର ଲୋକ ଯାଇ ପୋଲିସ ରେ ଫେରୁଦି ହେଲେ। ପୋଲିସ ଆସିଲା ପରେ ପରିସ୍ଥିତି ଚିକେ ଶାନ୍ତ ହେଲା। ଦେଖୁଦେଖୁ ଦୁଇ ଦିନ ବିତି ଯାଇଥାଏ। ଲୁଲୁର ଭଲ କୁ ମହାନ୍ତି ସାହିର ଲୋକ ବାଡେଇ ମୁଣ୍ଡ ଫଟେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି। ଗଢ଼ୀର ଆଘାତ ଲାଗିଥାଏ। ଡାକ୍ତର କହିଲେ ତିନଦିନ ଡାକ୍ତର ଖାନାରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ସେପଟେ ବୁଲୁର ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ ଭଙ୍ଗି ଯାଇଥାଏ। ଦୁହେଁ ଯାକ ଡାକ୍ତରଖାନା ରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି। ଲୁଲୁ ଆଉ ବୁଲୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବାକୁ ଯାଆନ୍ତି। ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଦେଖୁ ମନ ଦୁଃଖ କରନ୍ତି। ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖେଳବା ବୟସ ରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଏସବୁ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି।

ସେଦିନ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ଲୁଲୁ ଡାକଲା, "ବୁଲୁ"। ଲୁଲୁ ମୁହଁରୁ ନଜ ନାଁ ଶୁଣି ବୁଲୁ ତା ପାଖକୁ ଆସିଲା। ଦୁହେଁ ଠର ଠରି ହୋଇ ଡାକ୍ତରଖାନା ରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ। ସାହି ସାହି ଭିତରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ପାଇଁ ବହୁତ ମନଦୁଃଖ କଲେ। ଛୋଟ ବେଳେ ସେମାନେ କେତେ ଖୁସି ରେ ଖେଳୁଥିଲେ, ବୁଲୁଥିଲେ ହେଲେ ଯେଉଁଠି ବଡ଼ମାନେ ଏସବୁ କରୁଛନ୍ତି, ଏମାନେ ଛୋଟ ଛୁଆ ହୋଇ କଣ କରି ପାରିବେ??

ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଲା ପରେ, ଲୁଲୁ ଆଉ ବୁଲୁ ଲୁଚ ଲୁଚ ମିଶନ୍ତି। ବହୁତ କଥା ହୁଅନ୍ତି। ଦୁଇ ସାହି ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି କେମିତି ସବୁ ସମାଧାନ ହେବ, ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି। ସ୍କୁଲ ରେ ସାର ସେଦିନ "ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନ" ବିଷୟରେ କହୁଥିଲେ। କେମିତି ନଜ ଅଞ୍ଚଳ କୁ ଆମେ ସ୍ଵଚ୍ଛ ରଖିପାରିବା ସେ ବିଷୟରେ ବୁଝାଉଥିଲେ। ଲୁଲୁ, ବୁଲୁ ମୁହଁକୁ ଆଉ ବୁଲୁ, ଲୁଲୁ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା। ଆଖି ଆଖିରେ ଦୁହେଁ କଛି କଥା ହୋଇଯାଉଥିଲେ। ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ପରେ ଦିହେଁ ସ୍କୁଲ ପଛ ପଡ଼ିଆରେ ବହୁତ ସମୟ ଧରି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ପର ରବିବାର ଦିନ ଲୁଲୁ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହିର କଛି ପିଲାଙ୍କୁ ଧରି ସାହି ସଫା କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲା। ସାହି ରୁ ଅଲିହା ସଫା ସହ ରସ୍ତା କଡ଼େ କଡ଼େ ଡ୍ରେନ ଖୋଳିବାରେ ବି ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ। ସେପଟେ ବୁଲୁ ମଧ୍ୟ ମହାନ୍ତି ସାହିର କଛି ପିଲାଙ୍କୁ ଧରି ସାହି ସଫା ସହ ରସ୍ତା କଡ଼େ କଡ଼େ ଡ୍ରେନ ବି ଖୋଲିଲେ। ଏପରୁ ଲୁଲୁ, ସେପରୁ ବୁଲୁ ଡ୍ରେନ ଖୋଳି ଖୋଳି ମଝି ପଡ଼ିଆ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ଦୁହେଁ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଚାହିଁ, ଡ୍ରେନ ଦୁଇଟିକୁ ଏକାଠି ମିସେଇଦେଲେ।

କଛିଦିନ ପରେ ବର୍ଷାଦିନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା। ପ୍ରବଳ ରୁ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାହେଲା। ମହାନ୍ତି ସାହି ର ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ପାଣି ଆସିବ, କନ୍ତୁ ପାଣି ଆସୁନଥାଏ। ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହିର ଲୋକ ବି ଏଥର ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ସଜାଗ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି। କନ୍ତୁ ମହାନ୍ତି ସାହି ଲୋକଙ୍କ ପାଟି ଶୁଣାଯାଉ ନଥାଏ। ବହୁତ ସମୟ ଧରି ପାଣି ନ ଆସିବାରୁ ମହାନ୍ତି ସାହି ଲୋକ ଛତା ଧରି ବାହାରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ପାଣି ସବୁ ରସ୍ତା କଡ଼ ଡ୍ରେନ ଦେଇ ଗୁଣ୍ଠ ଜମି ଆଡ଼କୁ ବୋହିଯାଉଥାଏ। ସମସ୍ତଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଏ ସବୁ ବୁଲୁ ତା ସଂଗ ମାନଙ୍କୁ ଧରି କରିଛି। ସେତେବେଳେ ବଡ଼ ଲୋକ ମାନେ ଏମାନଙ୍କ କାମକୁ ହସରେ ଉଡେଇ ଦେଉଥିଲେ। ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ ନା ଅସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ କହି ଗାହି ଗାପା କରୁଥିଲେ। ଏବେ ବୁଝି

ପାରୁଥିଲେ ସେମାନେ, କେତେବଡ଼ କାମ ଏ ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାମାନେ କରି ଦେଖେଇଛନ୍ତି ।

ଏପଟେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ର ଲୋକଙ୍କର ଧର୍ଯ୍ୟ ର ବାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିବା ଅବସ୍ଥା । ଏତେ ବର୍ଷା ହେଲ ପରେ ବି କେହି ଆସୁନାହାନ୍ତି । ବାହାରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲ ବେଳକୁ କଛି ଲୋକ ଆସିବା ଭଲ ଦେଖାଗଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ଲୋକ ଠେଙ୍ଗା, ବାଡ଼ି, ଭୁଜାଲି ପରି ମାରଣାସ୍ତ୍ର ଧରି ସଜାଗ ହୋଇ ରହିଲେ । ହେଲେ ଇଏ କଣ? ମହାନ୍ତି ସାହିର ଲୋକ ମାନେ ଭଙ୍ଗାରୁଜା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଲୁଲୁ ଘର ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଭାଇ ବୋଲି କହି ଲୁଲୁର ବାପାଙ୍କୁ ଡାକୁଛନ୍ତି କାହିଁକି? ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ରୁ ଜଣେ ଜଣେ କରି ସମସ୍ତେ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ଲୁଲୁ ଓ ତା ବାପା ବି ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ।

ମହାନ୍ତି ସାହିର ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣଙ୍କ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, "ବୁଝିଲ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗଣ୍ଡ ମୁଖ । ଏ ଲୁଲୁ ଆଉ ବୁଲୁ, ଦି ଜଣ ମିଶି ଆଜି ଯାହା କରିଛନ୍ତି, ଆମେ ଯଦି ତାକୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳୁ କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆଜି ଆମେ ସମସ୍ତେ ଅପଡ଼ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ । ଏମାନେ ଦି ଜଣ ମିଶି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ନାଁ ରେ ରସ୍ତା କଡ଼େ କଡ଼େ ଡ୍ରେନ ଖୋଳ ପାଣି ସବୁକୁ ଚାରି ଆଡ଼କୁ ବୁହାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ ସାହିରେ ଆଉ ପାଣି ପଶିବାର ଭୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆଜିଠୁ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଚଳିବା । ରୁଲ, ସମସ୍ତେ ମୁହଁ ମିଠା କର" କହି ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିବା ରସଗୋଲା କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହିର ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ଦେଲେ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହି ର ଲୋକ ଓ ମହାନ୍ତି ସାହିର ଲୋକ, କୋଳାକୋଳ ହୋଇ ଏ ଦି ଜଣଙ୍କୁ ବାଃ କରୁଥିଲେ ।

କଥାରେ ଅଛି, "ମନ ମିଶିଲେ ସମୁଦ୍ର ଶୁଖେ" । ଲୁଲୁ ଆଉ ବୁଲୁ ଏ କଥାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିସାରିଥିଲେ ।

ପଢ଼ନ୍ତୁ, ମଜା ନଅନ୍ତୁ ଓ ମତାମତ ଦିଅନ୍ତୁ...ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ

ଖଲରୀ, ଅନୁଗୁଳ, ଓଡ଼ିଶା

କବି ମାନସ

ଅନାଦି ସେଠ

ସାହିତ୍ୟଟି ଯେବେ ସମାଜ ଦର୍ପଣ
 କବି ତାର କର୍ଣ୍ଣଧାର
 ସଭ୍ୟସମାଜ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ କ
 ଧରପୃଷ୍ଠେ ଜନ୍ମ ତାର
 ନୀରୁଦ୍ଧମାନ ନର୍ତ୍ତକ ଲେଖନୀ
 ନରପେକ୍ଷ ତାର ସୃଷ୍ଟି
 ଜନାଦୁତ ପୁଣି ସଂସ୍କାର ସମ୍ପର୍କ
 ଯହିଁ ନହିତ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି
 ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରକୃତି ବର୍ଣ୍ଣନ
 ପ୍ରେମରସେ ରସସିଦ୍ଧ
 ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ ଦେଶସେବୀତି
 ସାଜେ ପୁଣି ପ୍ରଭୁଭକ୍ତ
 ଚପଳ ବାଳକ ଜରୁଜୀର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧ
 ନବ ଯୌବନା ସମ୍ପୁତ
 ଚୀର ସ୍ରୋତଶୂନୀ ମନ୍ଦାକିନୀ ସେ
 ମାଁ ଭରତୀର ସୁପୁତ
 ନିନ୍ଦାପ୍ରଶଂସାର ମାନେ ନାହିଁ ଯାର
 ମାନବସେବା ଯା ବ୍ରତ
 ଲେଖନୀ ପ୍ରସୂନେ ସର୍ଜିତ ସୃଷ୍ଟି
 ଦିବାରାତ୍ରି ହୋଇ ରତ

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାର୍ଥ ନାହିଁଟି ଯାହାର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାମୁହିକ ହିତ
 ମାନପନ୍ଦେ ତାର ନାହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ
 କବିତାଟି ତାର ବିଷ
 ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ବୀଣାପାଣି କୃପା
 ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ତାର
 ସାରସ୍ଵତ ପୁଞ୍ଜି ବର୍ଦ୍ଧିତ କରଇ
 ଭାଷାକୁ କରେ ଅମର
 ବିସ୍ତ୍ର ତମାନସ କରୁଣାରେ ଭର
 ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ପରିହରି
 ବିଶ୍ଵକୁ ରଞ୍ଜଇ ମଧୁର ମିଳନେ
 ଏକତାର ସୁନ୍ଦ ଧରି

ଭୁଢୁକା, ବଲଙ୍ଗୀର

ଫୁଲ

ବିଜୟ କୁମାର ଛାଟୋଇ

ବିଧାତା ଖଞ୍ଜିଛି ସେନେହେ
ରୂପ ବାସନା ଦେଇ,
ଧନ୍ୟ ତୁ ହୋଇଛୁ ମରତେ
ଶୁଭେ ଜନମ ନେଇ ।

କେଉଁ ପୁଣ୍ୟ ବଳେ ସୁମନ
ମନ ଜିଣିଛୁ ବଳେ,
ଯଥା ହଂସରାଜୀ ଖେଳନ୍ତି
ନୀଳ ସରୀତ ଜଳେ ।

ଅମାପ ଶୋଭର ଭଣ୍ଡାର
ତୋର ଦେହେ ପୂରି ତ,
ଜଗତ ଯାକରେ ତୋ ଯଶ
ପଢୁ ଥାଇ ହୁରି ତ ।

ସିଧୁ ଓ ସାଧନା ବଳରେ
ବିଶ୍ୱ ବିଜୟୀ ହୋଇ,
ତୋ ରୂପ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଭା
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଦେଇଛୁ ଥୋଇ ।

ଦେବ ପିତୃ ତୀର୍ଥ ଆବରେ
ଲୋଡ଼ା ସଦା ତୋହରି,

ସୁବାସ ରସନା ମୋହରେ
ଭ୍ରମୁଥାଇ ଭ୍ରମରୀ ।

ଶୀତଳ ସମୀର ଚୌଦିଗେ
ବାସ ଚହଟେ ନେଇ,
ରସ ପାନ ଭୋଜେ ରସିକ
ରସେ ଅନଙ୍ଗ ଫେଇ ।

ଶୋଭର ମହିମା ଅନନ୍ତ
ଯୁଗେ ଦୁଇର୍ଭ ଆହା,
କୋଟି କୋଟି ତାର ଗଣ କ
ସରି ସମ୍ଭବେ ତାହା ।

ଭାଗ୍ୟବାନ ବୋଲି ଜଗତେ
ଜ୍ଞାନୀ କହନ୍ତି ହସି,
କୋଟିଏ ଭପମା ଦେଲେ ବି
ସରି ହେବ କ ଶଶି ।

ଭନୁ ଲଗି ଜହ୍ନ ମଉଳେ
ଦିବା ଆଲୋକ ମେଲେ,
ତୁ କହୁ ମଉଳ ଝଟକୁ
ଦିବା ନଶି ଗହଲେ ।

ସତ୍ୟବାଦୀ, ପୁରୀ

ନାରୀ

ଦିଲ୍ଲେତନ ସାହୁ

ନାରୀ ମମତା ର ପ୍ରତି ରୂପ ଏକ
ପାଏ ସିଏ ଅଗ୍ର ପୂଜା
ଅନ୍ୟାୟ ବଢ଼ିଲେ ଦୁନିଆଁ ରେ ପୁଣି
ହୁଏ ସିଏ ଦଶ ଭୂଜା ।।
କେତେବେଳେ କାର ଭଗିନୀ ରୂପେରେ
ଭଲ ହାତେ ବାନ୍ଧେ ରକ୍ଷା
କେତେବେଳେ ପୁଣି ଦାର ରୂପେ ସିଏ
ସ୍ୱାମୀ କୁ ରଖେ ସେ ସୁଖୀ ।।
କେତେ ବେଳେ ସିଏ କାହାର ଦୁହିତା
ଦୁଇ କୂଳ କୁ ସେ ହିତ ।
ମମତା ର ଭିଗା ସେନେହ ଝରଣା
ମା ସେ ଜଗତ ଜିତା ।।
କରହେ ସମସ୍ତେ ନାରୀର ଆଦର
କର ତାକୁ ସନମାନ
ତାର ପ୍ରତି ଯଦି ଅତ୍ୟାଚାର ବଢ଼େ
ଧରଣୀ ହୋଇବ ଲୀନ ।।

ତମିଆଁ, ପାଟଣାଗଡ଼, ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ବୋଉ

ସସ୍ମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ

ବୋଉ, କଣ ଏତେ ତେରି କରୁଛୁ ଖାଇବା ବାଢ଼ିବା ପାଇଁ। ଅଫିସ ଟାଇମ ହେଲଣି ପରା। ଅଭ୍ୟାସ ବଶତଃ ରିଙ୍ଗୁ ତା ବୋଉକୁ କହିଲି, ବାହାଘରର ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ବି ସେଇ ଅଭ୍ୟାସ ଅଛି। ଖାଇଲୁ ପରେ କାନରେ ହାତ ପୋଛିବାଟା ବି ଭୁଲିନ ରିଙ୍ଗୁ। ଖାଲି ବୟସରେ ବଢ଼ି ଯାଇଛି।

ଖାଇକ ଗାଡ଼ି ନେଇକ ବାହାରିଗଲୁ ତାର ଅଫିସ କାମରେ। ବୋଉ ଘରର ସବୁ କାମ ସରେଇକ ତା ପୂଜା କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇଗଲା। ପୂଜା ସରିଲୁ ଭିତରେ ରକ ଭଠିଯାଇଥିଲୁ, ନାତିଆ ଟୋକା। ସିଏ ଭଠିଲେ ଜେଜେ ମାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିବାର ନାହିଁ ଆଉ। ଜେଜେ ମାଆଙ୍କର ବି ଖୁଣି ତା ସହ ସମୟ କେମିତି ବିତି ଯାଏ ଜଣ ପଡ଼େନ ।

ହଠାତ, କିଛି ଗୋଟେ ଶବ୍ଦ ହେଲା । ବୋଉ ତା ସପନ ରାଇଜରୁ ଫେରିଲା । ଏକା ସେଇ ପୂଜା ଘରେ ବସି ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକିବା ଭିତରେ ସପନ ରାଇଜରେ ପହଂଚ ଯାଇଥିଲା। ଘର କେତେ ଗହଳ ଥିଲା ଏଇ ବର୍ଷେ ଆଗରୁ, କିନ୍ତୁ ଏବେ ବହୁତ କିଛି ଖାଲି ଖାଲି। ଏକା ବୋଉ ନଜ ଖବର ବୁଝୁଛି ଆଉ ସମସ୍ତଙ୍କର ବି। ହେଲେ ବୋଉ ତା ବୋଉ, ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ପାଖରେ ଅଛି ହେଲେ କାହା ପାଖେ ବେଳ ନାହିଁ ଦଣ୍ଡେ ତା ପାଖେ ବସି କଥା ହେବାକୁ। କି ତାକୁ ପଚାରିଦେବାକୁ ଖାଇଲଣି କି ନାହିଁ।

ଛୋଟ ବେଳୁ, ରିଙ୍ଗୁର ସଂସରଣ ବୋଉ ଚାରିପଟେ ହିଁ ଥିଲା। ବୋଉ ବହୁତ ଭଲ ଭଲ ଖାଇବା କରେ, ବାର ମାସ ତେର ପର୍ବରେ ଭଲ ଭଲ ରେଷେଇ, ତା ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭାଗ ବଣ୍ଟା। କେତେ ଖୁସିର ଦିନ ଗୁଡ଼ାକ। ରିଙ୍ଗୁ ତ ଅଲିଅଳ ଥିଲା । ବୋଉ ସବୁଥିରେ

ଆଗ ତାକୁ ଡାକବ । ସିଏ ବି ସୁନା ପିଲ ଭଳି ବସି ପଡ଼ିବ ଖାଇବା ପାଇଁ । ରିଙ୍ଗୁର ସବୁଠୁ ଭଲ ଗୁଣ ଥିଲା ନରୀମାୟା ମନଟେ ଆଉ ସବୁ ବେଳେ ହସ ହସ । କନ୍ଦୁ ବୋଉକୁ ଟିକେ ବ୍ୟସ୍ତ କରାଏ ବାହାରକୁ ଖେଳିବାକୁ ଯାଇ ମୁଣ୍ଡ ଫଟେଇ ଆସିଯିବ, ଏମିତି ଦୁଇ ତିନି ଥର କରିଛି, ହେଲେ ବୋଉ ପୁରା ଧର୍ଯ୍ୟର ସହ ତାର ଯତ୍ନ ନଏ । ଏବେକାର ମାଙ୍କ ସେତିକି ଧର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ସ୍କୁଲରୁ ଆସିକି ରିଙ୍ଗୁ ପଳାଏ କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳିବାକୁ । ବୋଉ ଖାଇବା ବାଜିକି ସେମିତି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବ । ଭାରି ଦୁଷ୍ଟ ଥିଲା ରିଙ୍ଗୁ । ହେଲେ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀରେ ବୋଉ ପାଖା ପାଖି ରହୁଥିଲା ସେଇ ପିଠା ପଣା ପାଇଁ ।

ଆଜି ଦଶହରା ଥିଲା, ସବୁ ଆଡେ ପୂଜା ପର୍ବର ଆଭାସ । ବୋଉ ଆଜି ବି ସୋମନାଥ ବ୍ରତ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରୁଥିଲା । ଦଶ ପ୍ରକାରର ଫୁଲ, ଦଶ ପ୍ରକାରର ଫଳ, ଦଶଟା ମଣ୍ଡା ସବୁ ବାଜିକି ରଖିଲା । ହେଲେ ଆଜି ସିଏ ପୂଜା କରୁ ନ ଥିଲା କରୁଥିଲା ବୋହୁ । ସମୟ ବଦଳି ଯାଇଛି, ହେଲେ ତା ଖୁଣି ସେଇ ଛୁଆଙ୍କ ଭିତରେ ରହିଛି । ଏବେ ବି ସବୁ ଛୁଆଙ୍କୁ ନମନ୍ତ୍ରଣ ଯାଉଛି ପିଠା ଖାଇ ଆସିବା ପାଇଁ ।

ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହଉଛନ୍ତି ଆଜି ବି, ଏଇ କରୋନା ରେ ବି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି ହେବାଟା ଖୁସି ଦେଉଥିଲା । ବୋଉର ଅଜାଣତରେ ହାତ ଉଠିଯାଉଥିଲା ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି । ଏଇ ହେଲା ବୋଉ, ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ ସମୟରେ ।

+++

କପାଳରେ ଥିବ କାନ୍ଦିବା

ଶିଶିର କୁମାର ପଣ୍ଡା

କରେନା କାଳରେ ପାରବଣ ରତୁ
ଫିକା ଫିକା ଲୁଗେ ଆମକୁ
ଯେତେଦିନ ଯାଏ ଟୀକା ନ ଆସିଛି
ଓଡ଼ିଷଧ ନୁହଁ କାମକୁ ।
ସଜବାଜ ହୋଇ ପୂଜା ଦେଖିବାକୁ
ଆଗରୁ ହୋଇଛି ବାରଣ
ଜନ ଗହଳରେ ରୋଗ ହିଁ ବଢ଼ିବ
ଏଇଟା ଅସଲ କାରଣ ।
ବଦମାସି କରି ଗୁଇନା ଛାଡ଼ିଛି
ଏଇ ଭୂତାଶୁକୁ ବାହାରେ
କିଛିଦିନ ତଳେ ପଢ଼େଇବା ଛଳେ
କହିଥିଲେ ଆମ ସାଥୀରେ ।
ଯୁଆଡ଼େ ଗଲେବି ମନେରଖୁ ଆମେ
ମୁହଁରେ କପଡ଼ା ବାନ୍ଧିବା
ନହେଲେ ଜାଣିଥା ରୋଗ ଆସିଗଲେ
କପାଳରେ ଥିବ କାନ୍ଦିବା ।

କୁଆଁସ , ମେରଦା କାଟିଆ , ଯାଜପୁର

ମରୀଚକା

ସୁଲୋଚନା ବେହେରା

ମନରେ ଦେଶରେ
 କରେ ବିଚରଣ
 ମିଛ ଭାବି ପାରେ ନାହିଁ,
 କହିକ ପାରିବ
 ହୃଦୟ କୋଠରୀ
 ଦ୍ଵାର ଖୋଲି ମୋର ପାଇଁ।

ମାନସେ ମୁକର
 ସୁମନେ ସୁହାର
 ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ କାହିଁ,
 ଆତ ଜାତ ହୁଏ
 ଅନଳୁକ ପ୍ରାଣେ
 ବ୍ୟଗ୍ର ଅଗ୍ର ଦେଖେ ନାହିଁ।

ଯଥୋଚିତ ମନେ
 କର ନାହିଁ ତୁମେ
 କାଙ୍ଗାଳ ମନ ଫେରାଇ,
 ଦୟା ପାତ୍ର ବୋଲି
 ମନେ ବାନ୍ଧି ରଖି
 ଜଳ ସିଞ୍ଚନ ଚି ତହିଁ ।

ମାଗଇ ସାହାର
 ହୃଦୟ ବିରୁର
 ଯେଉଁ ରସ ତୃଷାର୍ତ୍ତ ରେ,
 ମରୁ ମରୀଚକା

ଭ୍ରମରେ ଭ୍ରମିତ
 ଧନି ହୁଏ ବୃଥା ଗାରେ ।

ଅପଥ ପଥରୁ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଇଲି
 ଶତ ଶତ ଗଣ୍ଠି ଦେଲି,
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ସେ
 ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାଭସ ମାତ୍ର
 ଆଜି ନରେଶୁ ଦେଖୁଲି ।

ପଶ୍ଚିମ ଆକାଶେ
 ରବି ଭୁବିଲୁଣି
 ଆଶା ମୋର ମରୀଚକା,
 ଭଗ୍ନ ମେରୁ ଦଣ୍ଡେ
 ଧର ଶାୟି ହେଲି
 ନରାଣ ପଥ ପଥକା ।

ତୁମ କୃପା ବୁଦ୍ଧି
 ମଣି ମୁକ୍ତା ଭାବି
 ସ୍ଵା ତି ମାଳ ଚେ ଗୁଚ୍ଛିଛି
 ମଝି ଜରିଆରେ
 ଭସାଇ ଦେଲ ଗୋ
 ଜପା ମାଳ ହୃଦ ଜପୁଛି ।

ବଇଁରୁଆ, ବାଲିଅନ୍ତା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଲୁଣ୍ଠନ....

ଡ. ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର କବି

ଆଉ ଏକ ଯୁଦ୍ଧ
ଜିତିବାର ଆଶା.....
ଆଉ ଥରେ ତୁମକୁ
ଡାକିବି ବିଚ୍ଛନ୍ନକୁ
ତୁମେ ଆସିବ
ମଥାରେ ସିନ୍ଦୂର ଲଗାଇ
ମୁଣ୍ଡ ବାଜିବ ଗୁଳିଘରେ
ନଥିବ ଆଉ ପୁରୁତନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ମାନନେବି ସବୁ ଆଜ୍ଞା ତୁମର
ତା ପରେ ହଜିଯିବି
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପରି
ଅଜ୍ଞାତ ବନବାସରେ
ତୁମେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଥିବ
ନୂତନ ଏକ ଚଟିଘରେ
ଯେଉଁଠି ଲୁଣ୍ଠନ ହେବ
ତୁମର ବିଶ୍ୱାସ
ସମାଧିସ୍ଥ ହୋଇଯିବ
ତୁମ ଅବିଶ୍ୱାସର ଗନ୍ତାଘର.....

ତୁମର କେବଳ ତୁମର

କଟକ

ଆତ୍ମଶୁଣ୍ୟତା

ଅଜିତ ଦାସ

ଅତ୍ମ ଶାନ୍ତା ଶବ୍ଦ କର୍ତ୍ତା ର ମିଛି ମିଛିକା ଲୁଚକାଳ ସ୍ୱପ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ର କରୁଛି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ।
“କର୍ତ୍ତା ଭାବରସ୍” ର ବର୍ତ୍ତତା ଏକ “ପାରିବାରିକ ଘର୍ଷଣ” ନା “ଅଛୁଆଁ ପ୍ରେମ” ର
ବେଦନାର ଝଡ଼ । ବ୍ୟଥା କରେ ନିଜ ଆତ୍ମୀୟ ମା, ବାପା, ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରେମିକାର
“ଅଜ୍ଞାତ ବାସ” ର କାଳକୋଠରୀରେ । ଦେଇଯାଏ, ବିଷଣ୍ଣତା ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ସତେ, ଏ ତ
“ବ୍ୟାଧି ର ପତ୍ର ଝଡ଼” ଅତ୍ମ ଶାନ୍ତ ଭିତରେ ।

+++++

ଧନୀ ଏକ ଜାତି ନୁହେଁ ଏକ ସଂପ୍ରଦାୟ । ନିଜ ଆତ୍ମୀୟ ପରିଜନ ସାସଂଦ, ବିଧାୟକ,
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ କମ୍ପା ଉଚ୍ଚପଦବୀ ରେ ଅଳଙ୍କୃତ ଥିବାବେଳେ କୌଣସି ନମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ
ପରିଜନ ଯୁବକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ସେହି ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଲଭ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଖା କରେ । ମଣ୍ଡିତ ପଦବୀ ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ସତେ ତ “ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ର
ଧୂଳିଝଡ଼” । ସତେ କେହି ମରୀଚିକା ର ବାଲୁକାସୁପ ର ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ରାଜବାଟିକୁ
ମୃଗତୃଷ୍ଣା ର ଅଭିଳାଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଆସିଯାଇଛି । ବିଷଣ୍ଣ ବଦନରେ ଦେଇଯାଏ
“ଅତ୍ମ ଶାନ୍ତ ର ବନ୍ୟା” । ମନା ହୋଇଯାଏ । ଦୁଃଖ, ମିୟମାଣ, ଦିଗହର ଭିତରେ
ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ । ଯୁବକର ଅବାଞ୍ଛିତ ସ୍ୱପ୍ନ ଭଙ୍ଗିଯାଏ । ଅଟକ ଯାଏ, ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଅତ୍ମ ଶାନ୍ତ
ଝଡ଼ରେ । ତୁରମାର ହୋଇଯାଏ ଭବିଷ୍ୟତ । ଯୁବକଟି ହଜିଯାଏ “ପ୍ରଳୟର ଘର୍ଷଣଝଡ଼”
ରେ ।

ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ । ମହାମେଘ ଖାରବେଳ ନୁହନ୍ତି; ସେମାନେ ସତେ । ବର୍ବର ମହମ୍ମଦ୍ ଘୋରୀ ର ଅଭିଳାଷା ଭରତ ଲୁଣ୍ଠନ... । ଅଭିଳାଷା ଭରତ ଲୁଣ୍ଠନ ଭିତରେ । ନୁହେଁ କି “ଘୋରୀ” ର ବର୍ବର ରାଜନୀତି ଭରତ ପୃଷ୍ଠରେ । ନୁହେଁ କି ଅସ୍ତ୍ର ଶତାଧିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ର ବର୍ବର ରାଜନୀତି “ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଝଡ଼” ଭରତ ପୃଷ୍ଠରେ । ସେମାନେ ତ ଘୋରୀ ବଂଶଧର ଭରତର ଭୂମିରେ ।

କରୋନା ଅସ୍ତ୍ର ଶତା ହୋଇପାରେ, ଏ ତ ବ୍ୟାଧି । ଉଭେଇ ଯିବ ପହଞ୍ଚିବେ । କିନ୍ତୁ “ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ମାନବ ର ଅସ୍ତ୍ର ଶତା” ସତେ ତ ଘୋରି ଡାକରା ରେ । ଭରତ ବଜାରରେ । ଲୁଣ୍ଠନ ହିଁ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଭିତରେ, ଅସ୍ତ୍ର ଶତା ଓ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତାର ଛାପ ବୁଣୁଛନ୍ତି ପ୍ରତି ସ୍ୱୟମ୍ଭରେ ।

++++++

ଫେରିଆସିବ କି ସତେ, ନୂତନ ଆଲୋକର ସ୍ୱୟମ୍ଭ ପ୍ରତି ହୃଦୟରେ । କରୋନା ଗାଉଛି ଗୀତ । ଅସ୍ତ୍ର ଶତା ଭିତରେ । ନୁହେଁ “ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା କାଳକୋଠରୀ” । ମୁକ୍ତ ବିହଗ ର ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରତି ହୃଦୟରେ । କରୋନା ଏକ ବ୍ୟାଧି, ଦେଉଛି “ଅସ୍ତ୍ର ଶତା ର ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ” ପ୍ରଳୟ ଭିତରେ । ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଭିତରେ ହୃଦୟତା । ଦେଉଛି ସ୍ୱର, ଶୁଭୁଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାର ବାର୍ତ୍ତା ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ।

ଘାସିରାମ ମାଝୀ ହାଇସ୍କୁଲ, ନୂଆଗାଁ

ଜମିନ

ଅର୍ଶ୍ୱନୀ କୁମାର

ଜମିନ,

ଯାହା ଉପରେ ତୁମ ଲଲୋପଦୃଷ୍ଟି ।
ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଲାଗିଥିଲା ଆମ ପୂର୍ବଜଙ୍କୁ
ଗୁଣୋପଯୋଗୀ କରିବାରେ ।

ମୁଣ୍ଡ ଝାଳ ତୁଣ୍ଡେ ମାରି
ସୁନା ରଙ୍ଗର ଧାନ ଫଳେଇବାରେ ॥

ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଝାଞ୍ଜିଖରୁ ସହି
ବାହୁବଳ ବିନମୟରେ ଖୋଲିଥିଲେ
କେତେ ଜଳାଶୟ, କେତେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ॥
ବୁନ୍ଦାଏ ମଧୁର ଜଳ ପାଇ
ବଂଚବେ ବୋଲି
ସ୍ଥଳଚର ଜଳଚର ନଭଚର ପ୍ରାଣୀ ॥

ସାକ୍ଷୀ ଇତିହାସର ପ୍ରତିଟି ପୃଷ୍ଠା,
ଆମେ ହିଁ ତ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା
ଏ ଶସ୍ୟ ଶ୍ୟାମଳା ସବୁଜ ବନାନୀର ।
ହେଲେ ଆଜି ତୁମେ ସମେଶ ଦିଅ
"ନେଇ ଯାଅ କଛି ଭରଣା ପ୍ରାପ୍ୟ
ଭିଗମାଟିକୁ କର ହସ୍ତାନ୍ତର" ॥

ତୁମ ସହରର ଉପାନ୍ତ ଅଂଚଳରେ
ଖାଲି ପଢ଼ିଛି କେତେ ଜମି,
ତୁମ କଳକାରଖାନା, ବୃହତ ଜଳାଶୟ
ଅଭୟାରଣ୍ୟ ପାଇଁ ॥

ତଥାପି ଆମ ଏକ ମାତ୍ର ସମ୍ବଳ
ଆମ ଜୀବନ ଜୀବିକାକୁ
ତୁମ କୁଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼େ କାହିଁ ॥

ଆମ ଡଙ୍ଗର, ଝରନ,
ସବୁଜ ବନାନୀର ପ୍ରତିଦାନେ
ଦରକାର ନାହିଁ
ସାନ୍ନ୍ୟାମୂଳକ ସହାୟତା ରାଗି,
ଅଥବା ଚାଙ୍ଗର ବଂଚର ଭୁଲ୍ ।
ନେଇ ଯାଏ ତୁମେ
ସଞ୍ଚୟ କର ତୁମ ରାଜକୋଷରେ
ତୁମ ଆଗାମୀ ସର୍ବଗିଲ୍ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ॥

ଏତିକି ହିଁ ସାଦର ବିନତି
ଗୁହୁଁଛ ଯଦି ଦେବା ପାଇଁ କଛି,
କରି ପାରିବିକି ଏତିକି ପ୍ରୟାସ ॥

ଦେଇ ପାରିବି କି
 ତଜ୍ଞର ବଦଳରେ ତଜ୍ଞର ।
 ଖମନ ବଦଳରେ ଖମନ ।
 ଝରନ ବଦଳରେ ଝରନ ।
 ଯେମିତି ଆମ ଆଦିମ ଜୀବନ
 ନେବ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ଚାସ ॥

ଗଢ଼ି ତୋଳଦେବ
 ଆମ ପାଇଁ ଏକ ନୂଆ ବସତି ।
 ବସତି ନକଟେ ଲଗେଇ ଦେବ
 ଗୁହାର, ମହୁଲ, ଭଲିଆ, ସର୍ଗଗଛ ॥
 ଆମ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ପାଇଁ
 ନାନାବିଧ ଜଙ୍ଗଲୀ ଘାସ ॥
 କୁଳୁକୁଳୁ ନାଦେ ବୋହିଯାଉଥିବ
 ପାହାଡ଼ି ଝରଣା ॥
 ଯୋଗାଇ ଦେବ 'ବେତା' ଜମି ।
 ଉପାସନା ପାଇଁ
 କୁରେ ପତର ସହ ମୁଠାଏ ଝୁଣା ॥

ପୁରୁଣା ମଶାନ ରୁ ମାଟି ଆଣି
 ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ସ୍ଥାପନ କରିବୁ
 ଆମ ପୂର୍ବଜଙ୍କ ଅମ୍ଳାନ ସ୍ମାରକ ॥

ଗ୍ରାମପତି, ବୁଢ଼ାରଜା, ଭୀମାଦେଓ
 ପାଇଁ ଗୁଡ଼ି ଗମ୍ଭୀର,
 ମାଟିପାଇଁ ବଳଦାନ ଦେଇଥିବା
 ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ କୀର୍ତ୍ତିଫଳକ ॥

ହଁ ଆମେ ଜାଣୁ
 ଆମ ଆବେଦନ ଶୁଣିଲୁ ପରେ
 ଦେବ ତୁମେ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା କୈଫଦ ।
 "ସରକାର ପାଖରେ ଦେବା ପାଇଁ
 ଏତିକି ଜାଗା ନାହିଁ" ॥
 ଦେବା ପାଇଁ ନାହିଁ ଯଦି
 କାଣିଗୁଏ ଜାଗା,
 ଆମ ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଚିନେବା ପାଇଁ
 ଏତେ ତପ୍ତରତା କାହିଁ ॥

ଆମ ସର୍ବସ୍ୱ ପ୍ରତିଦାନେ
 ମାଗୁନାହୁଁ ସାହାଯ୍ୟର ଭିକ ॥
 ଏହା ଆମ ହକ, ନାର୍ଯ୍ୟଦାବି
 ତୁମେ ମନେ ରଖ ॥

ଅମାନବୀୟ ପ୍ରଥା

ବେଣୁଧର ସୁରୁଜାଲ

ଭକତର ଏ କ ବିଚନ୍ଦ୍ର ଭବନା,
ପଶୁ ରକ୍ତେ ତୃପ୍ତି ଦେବୀ କ୍ଷୁଧା ତୃଷ୍ଣା |
ବଳଦାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅଇ କାମନା,
ତୁଟଇ ସମଗ୍ର ଯାତନା || (୧)

ଦେବୀ ପୀଠେ ନିତି ମାତା ତୃପ୍ତି ଆଶେ,
ଗୁଲଇ ବିବିଧ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା |
ଛେଳ, ଛାଗ, ପାର୍ବ ବଳ ଦେବା ପାଇଁ,
ତା' ଭକ୍ତର ମନେ କଲ୍ପନା || (୨)

ଆଜି କାଇଁ ଉଠି ମାରେ ମନେ ମୋର,
କେତେଯେ ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନ |
କାହା ତୃପ୍ତି ପାଇଁ ବଳପ୍ରଥା ଏଠି,
ଖୋଜି ପାଉନି ମୁଁ କାରଣ || (୩)

ସିଏ ଯଦି ଅଟେ ଜଗତମାତା,
ଦେଇଛି ସଭିଙ୍କୁ ଜନମ |
ଏ ସୃଷ୍ଟିର ସବୁ ଯେତେ ଜୀବଜନ୍ତୁ,
ନୁହନ୍ତି କି ତା'ର ସନ୍ତାନ || (୪)

ମାଆ ଯେ ଅଟଇ କରୁଣାବାରିଣୀ,
ବାସୁଲ୍ୟ-ମମତାମୟୀ |
ପୁତ୍ର ପାଦେ କଣ୍ଠା ଫୋଡ଼ିହେଲେ ଯା'ର
ନୟନୁ ଲୁହ ଝରଇ || (୫)

ସେ ପୁଣି କେମନ୍ତେ ନଜ ରୁଚ ପାଇଁ,
ପିଶାଚୁଣୀ ରୂପ ସାଜିବ |
ନଜ ସନ୍ତାନର ରକ୍ତ ପାନ କରି,
କ୍ଷୁଧା-ତୃଷ୍ଣା ମେଣ୍ଟାଇବ || (୬)

ଦେବୀପିଠେ ଯଦି ବଳ ଦେଲେ ନତି,
ହୁଅନ୍ତା ରୋଗ ନଦାନ |
ଡ଼ାକ୍ତରଖାନାର ଲେଡ଼ା ନ ହୁଅନ୍ତା,
ଜାଣିରଖ ଭକ୍ତଜନ || (୭)

ବିବାହ, ଗୁକରୀ, ସମ୍ପତି, ସନ୍ତାନ
ନୁହଁଇଟି ବରଦାନ |
ନଜ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନେ କର୍ମ ସାଧନାରେ,
ସମସ୍ତ ଲଭିବୁ ଜାଣ || (୮)

କେତେ କଲବଲ କରୁଣ ଚକ୍ରର,
ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ ହୁଅଇ ବିକଳ |
ବିଶ୍ୱାସର ନାମେ ନରୀହ ଜୀବର,
ହୁଅଇ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୁର || (୯)

ପଶୁବଳ ଏକ ନଷ୍ଟର ପ୍ରଥା,
ମାନବିକତାର ହୁଅଇ ଗ୍ଳାନି |
ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ପଶାପାଲି ଖେଳେ,
ନରୀହ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଜୀବନ ହାନୀ || (୧୦)

ସତ୍ୟ କଥା ଯେବେ ମନୁନ କରିବା ,
ଦେବୀ ପ୍ରତିମା ଯେ ରକ୍ତ ପିଏନା |
ଖାଇବା ଲୁଲସେ ଦେବୀ ନାମେ ମାତ୍ର ,
ପାଖଣ୍ଡତାବାଦର କୁହରଚନା || (୧୧)

ସତେ ଯଦି ଦେବୀ ଗୋଟାପଣେ ତାକୁ,
ଦିଅନ୍ତା ଭକ୍ଷଣ କରି |
ବଳଦେବା ମନ ଆଉ ନ ବଢାନ୍ତେ ,
ନଷ୍ଟର ପ୍ରଥାଟେ କହି || (୧୨)

ମୁଁ ମୁଦ ଅଜ୍ଞାନର ନବେଦନ,
ପଶୁବଳ ପ୍ରଥା ତ୍ୟାଗ କରିବା |
ଜୀବ ପ୍ରତି ଦୟାଭାବ ବହି ମନେ,
କୁସଂସ୍କାର ସବୁ ଦୁରେଇ ଦେବା || (୧୩)

ସୋନପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଲକ୍ଷେ ନବାବଙ୍କ ସହର

ଲକ୍ଷ୍ମଣ: କାଳି ଓ ଆଜି

ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର

ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁ କୁହାଯାଏ ନବାବୀ ଜଙ୍ଗର ସହର । କାରଣ ରଙ୍ଗୀଠାରୁ ଧନୀୟାଏ ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣବାସୀଙ୍କ ବେପରୁଆ, ବେସାଲିସ୍ ଉର୍ଦ୍ଦୁମିଶା କଥା- ସେମାନଙ୍କ ନବାବୀ ଠାଣି ଓ ନବାବୀ ଜଙ୍ଗର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ । ଏଇ ସହରର ଜନ ଜୀବନ ଓ ମୁହୂର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ନେଇ କେତେ କାହାଣୀ, କେତେ କମ୍ପଦନ୍ତୀ ଲେଖାଯାଇଛି-ପୁଣି କେତେ ଲେଖା ହେବାକୁ ବାକି ରହିଛି । ସହରର ଗଳକନ୍ଦି ଓ ଝୁପୁଡ଼ି ବସ୍ତି ଅଞ୍ଚଳରେ ବୁଲିଲୁବେଳେ ଲୁଗିବ ମଧ୍ୟଯୁଗ ସତେକ ଏଠାରେ ଅଟକି ଯାଇଛି, ନଜର ସୀମାହୀନ ବର୍ବରତା, ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ, କୁଶିକ୍ଷା, ସରଳତା ତଥା ସହନଶୀଳତାକୁ ନେଇ । ଏଇ ରସ୍ତା ସବୁରେ ଏକଦା ଆଫଗାନୀ-ଘୋଡ଼ା ଝପଟେଇ ଆରବ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଭୀତିସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ । ପୁଣି ସିପାହୀମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ପ୍ରଥମ ସଶସ୍ତ୍ର ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ପୁଣି କେବେ ଗୁଲିଲୁ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ତୋପ, କମାଣ ଓ ଶହଶହ ବନ୍ଦୀ ଭରତୀୟଙ୍କ ରକ୍ତାକ୍ତ ପରୁଆର । ଏଇ ସହରର ଯାଦୁ-ସ୍ୱର୍ଗରେ ଗୁରିଶହ ବର୍ଷ ତଳର ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ ସଜା ଦେଶପ୍ରେମୀ, ଛାତି ଦେଖେଇ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ସାମନା କରିଥିଲେ ଓ ରଞ୍ଜରସ୍ତାରେ ମରି ଶୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏ ରଞ୍ଜରସ୍ତାରେ କେବେ ବାରଙ୍ଗନା ମାନଙ୍କ ବାସର ରୂପରେ ଗଜରୁ ଛିଟିକି ପଡୁଥିଲା ତ କେବେ ମଣିଷଙ୍କ କଟା କଲିଜା । କେବେ କୋଠା ବା ମେହେଫିଲ ସବୁରୁ ନୂପୁର ନକ୍ସି ଶୁଭୁଥିଲା ତ କେବେ ତୋପର ଗର୍ଜନ, କେବେ ଉଗ୍ର-ଉକ୍ତ କାମୋଦୀପକ ମୁଜୁରୁ ଶୁଭୁଥିଲା ତ କେବେ ବନ୍ଦେମାତରଂ ର ବିପୁଳ ଆବାଜ ।

ଇତିହାସକୁ ବାଦ ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଏକ ବିଶାଳ ବ୍ୟବସାୟ କେନ୍ଦ୍ର । ଉକ୍ତ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟ, ବେରୋଜଗାରୀ, ଅର୍ଥଲୋଭ ଓ ବ୍ୟବସାୟୀକରଣର ଯୁଗଧର୍ମ ନାଗରିକଙ୍କୁ ପରସ୍ପର ଉପରେ ନିର୍ଭର ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛି । ତେଣୁ ଏକ ଜାତୀୟ ସଂହତି ଓ ସର୍ବଧର୍ମ ସହନଶୀଳତାର ଅଲଂଘ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ମାଟିରେ ଅଧିକ

ନାଇଗ୍ରେଟ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଧୂଆଁପତ୍ର ଗୁଣ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି । ଅତର ଓ ସୁରମାର ବୃହତ୍ତମ ବଜାର ଏଠାରେ ଚାଲିଛି । ଏପରିକି ଓଡ଼ିଶା ଗୋପାଳପୁରରୁ ଯାଉଥିବା କିଆପୁଲର ଅତର ପାଇଁ ବଡ଼ ବଜାର ହେଉଛି ଲକ୍ଷ୍ନୌ । ଏଠାରୁ ସେସବୁ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟକୁ ରପ୍ତାନୀ ହୋଇଥାଏ । ମୋଗଲଯୁଗୀୟ ରୂପା ତାରକସି କାମ ଓ ମାଟି ତିଆରି ଘରସଜା ସାମାନ ସବୁର ବହୁଳ କଣାବିକା ଏଠାରେ ଚାଲିଥାଏ । ଲୁଗା ଉପରେ ସୂତା ଦ୍ଵାରା ତାଳପୁଲ ଆଦି କରାଯାଇ ଯେଉଁ ଚକେନ୍-ଏମ୍ରୋଡରୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ତାହା ଆଜି ଶହଶହ ଘରେ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି । ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ସଂଗୀତ ନୃତ୍ୟ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଖାସ୍ ସେଥିପାଇଁ ମେରିସ୍ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ରହିଛି ।

ଏହି ସହର ହେଉଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵଭାଷାର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵଭାଷା ତାର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ଲଳିତ୍ୟ ପାଇଁ ବିଶ୍ଵ ବିଖ୍ୟାତ । ପ୍ରେମ, ଘୃଣା, ପ୍ରତାରଣା, ନଃସଙ୍ଗତା, ଶୃଙ୍ଗାର ଆଦି ପ୍ରାଣସ୍ତରୀୟ ଆବେଗ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵର ସମକକ୍ଷା ଭାଷା ନାହିଁ । ଭାଷାବିତ୍ ମାନେ କହନ୍ତି ଏକଦା ଥିବା ମରୁଭୂମିରେ ଓଟ ଓ ତମ୍ବୁ ନେଇ ଇତସ୍ତତଃ ବିଚରଣ କରୁଥିବା ଯାଯାବର ମାନଙ୍କ କଥିତ ଭାଷା ଥିଲା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ । କ୍ରମେ ଆରବୀ, ପାର୍ସୀ, ମୋଗଲ ଓ ହିନ୍ଦୀର ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଆହରଣ କରି ଏହା ଆହୁରି ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । କ୍ରମେ ଏଥିରେ ଲିପି ଓ ବ୍ୟାକରଣ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ଆଫଗାନ୍, ଆରବ, ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ତଥା ମଙ୍ଗୋଲରୁ ଭାରତ ଦିଗେ ଆସୁଥିବା ଆଗନ୍ତୁକ ମାନେ ଏହି ଯାଯାବର ଭାଷାକୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆପଣେଇ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ କାବ୍ୟ କବିତା ସଂଗୀତ ନୃତ୍ୟର ମହାବନ୍ୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

କମ୍ପଦନ୍ତୀ କହେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ଶାସନ କରୁଥିବା ବେଳେ ଭ୍ରାତା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗୋମତୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୁର୍ଗ ସଂଲଗ୍ନ ରଞ୍ଜଧାନୀ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯାହାର ନାମ ଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର । କାଳକ୍ରମେ ପଠାଣ ଓ ମୋଗଲ୍ ଜ୍ଞ ଆକ୍ରମଣ ପରେ ପରେ ସେଇ ନାମ ଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ନୌ ହୋଇଗଲା । ମହମ୍ମଦ ଗଜନୀଙ୍କ ଭାରତ ଆକ୍ରମଣ ବେଳେ ଯେଉଁ ବିଶାଳ ସେନା ଏହି ନଦୀ କୂଳେ ବସତି ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ- ସେଇମାନେ ନୂତନ ଲକ୍ଷ୍ନୌର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ କୃତ ଦୁର୍ଗ ସମୟକ୍ରମେ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଉଜୁଡ଼ା ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମନ୍ଦିର ଆଉରଙ୍ଗଜେବ୍ ଜ୍ଞ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ଵଂସ ହୋଇଗଲା । ଏବେ ଏଠାରେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମନ୍ଦିର ଭାବେ ଚୁଙ୍ଗାଟିଏ ଅଛି ଏବଂ ଆଉରଙ୍ଗଜେବ୍ ନିର୍ମିତ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ମସଜିଦ୍ ଟିଏ ଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ନୌର ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସୁନୀ ସଂପ୍ରଦାୟର ମୁସଲମାନ

ମାନେ ଏଠାକୁ ଆସନ୍ତି - ବିଶେଷକରି ରମଜାନ୍ ର ଶେଷ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଏଠାରେ ଭିଡ ଲାଗନ୍ତି । ନତୁବା ବର୍ଷସାରା କୃତ୍ ହିନ୍ଦୁ ବା ମୁସଲମାନ ଏହି ଜାଗାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ଲକ୍ଷ୍ନୌକୁ ଯଦିଓ ନବାବ ମାନଙ୍କ ସହର କୁହାଯାଏ - ମାତ୍ର ଦୁଇଜଣ ନବାବହିଁ ଏହାର ଶାସକ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ଗାଜିଉଦ୍ଦିନ ହାଇଦର୍ ଙ୍କ ବେଳେ, ଇଂରେଜମାନେ ନବାବ ପଦବୀ ଉଚ୍ଛେଦ କରି ରାଜା ପଦବୀ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ରୁକ୍ମିନୀମା ସନ୍ଧି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମେ ରାଜା ଗାଜିଉଦ୍ଦିନ ଦିଲ୍ଲୀ ଶାସନରୁ ମୁକ୍ତ ରହିଲେ ଏବଂ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଆନୁଗତ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ଦୁଇ ନବାବଙ୍କ ଶାସନ ପରେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଯେଉଁ ପାଞ୍ଚଜଣ ରାଜା ଶାସକ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ସେମାନେ ହେଲେ ଗାଜିଉଦ୍ଦିନ ହାଇଦର୍ (୧୮୧୪-୨୭), ନାସିରୁଦ୍ଦିନ ହାଇଦର୍ (୧୮୨୭-୩୭), ମହମ୍ମଦ ଅଲ୍ଲୀଶାହା (୧୮୩୭-୪୭), ଅମଜାଦ୍ ଅଲ୍ଲୀଶାହା (୧୮୪୭-୪୭) ଏବଂ ଶେଷ ରାଜା ଓଜିଦ୍ ଅଲ୍ଲୀ ଶାହା (୧୮୪୭-୫୭) । ଦୁଇ ନବାବଙ୍କ କୃତିକୁ ବାଦ ଦେଲେ ଏହି ପାଞ୍ଚରାଜାଙ୍କ ଅନେକ କୃତି ଏବେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି ।

ମୁସଲମାନ ଶାସନ କାଳରେ ବହୁ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଠାରୁ ଜନ୍ମିତ ରାଜପୁତ୍ର ମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଈର୍ଷା କରୁଥିଲେ, ପରସ୍ପରର ଶତ୍ରୁ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ସୁଯୋଗ ପାଇଲ୍ ମାତ୍ରେ ଭାଇ ବା ବାପାକୁ ହତ୍ୟା କରି ସିଂହାସନ ଅଧିକାର କରୁଥିଲେ । ଏଣେ ରାଜାମାନେ ନଜ ମତ୍ତୁପୂର୍ବରୁ ନଜର କବର ପାଇଁ ସ୍ମୃତିସୌଧ ସବୁ ନଜ ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ହିଁ କରୁଥିଲେ ବା ଖୁବ୍ ବେଶୀରେ ନଜନଜର ବିବି ବା ବେଗମ୍ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେମର ନଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ କଛି ଇମାରତ୍ କରୁଥିଲେ । ତାଜମହଲଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଲ୍ଲୀ, ଲକ୍ଷ୍ନୌ, କାନପୁର, ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଆଦିରେ ଏପରି ତଜନ ତଜନ କୀର୍ତ୍ତିରାଜି ରହିଛି । କନ୍ଧୁ କୃତ୍ ଜାଗାରେ ପିତାମାତା ପାଇଁ ପୁଅଟିଏ ସ୍ମୃତିସୌଧ ଗଢ଼େଇଛି । ରାଜା ଗାଜିଉଦ୍ଦିନ ସେଭଳି ଏକ ବିରଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । କସରବାଗ୍ ପାର ହେଲେ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ରଙ୍ଗହୀନ ଅଧର ଚମକାର ଗଠନ ଶୈଳୀର ସମାଧି ଯୁକ୍ତ ଗମ୍ଭୁଜ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା ହେଲ୍ ନବାବ ସଦତ୍ ଅଲ୍ଲୀ ଗମ୍ଭୁଜ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଖର୍ସିଦ ଜେଦି ଗମ୍ଭୁଜ । ଏହି ଦୁଇଟିକୁ ଗଢ଼ାଇ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମ୍ମାନ ଦେଖେଇ ପୁତ୍ର ରାଜା ଗାଜିଉଦ୍ଦିନ ତିଆରି କରିଥିଲେ । ପୁଣି ତିନି ବିମାତାଙ୍କ ସମାଧି ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି ଓ ତିନି ଭଉଣୀଙ୍କ ସମାଧି ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ରହିଛି । ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ବେଳେ ପିତାମାନଙ୍କ ନମନ୍ତେ ନର୍ମିତ ଏହି ଦୁଇ ଗମ୍ଭୁଜ ଉପରେ ଗୁଳିଗୋଳା ଓ ତୋପ ରଖି

ସିପାହୀମାନେ ଖୁବ୍ ଲଢ଼ିଥିଲେ । ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ମୋଡ଼ରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଇଂରେଜ ସେନା ବହୁଦିନ ଧରି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ସାହସ ପାଇ ନଥିଲେ ।

ଗାଜିଉଦିନ୍ କି ଆଉ ଏକ ଅମ୍ଳାନ କୃତିହେଲୁ ଛତର ମନଜିଲ୍-ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲୁ ଛତା ଆକୃତିର ଆବାସ । ଏହାର ରସଗ ଆକୃତିର ଗମ୍ଭୀର ଅଗ୍ରସରୁ ରୂପା ଗୁଦର ଘେରୁ ହୋଇ ଏକଦା ଝଲମଲ କରୁଥିଲା । ଆକାଶରେ ଭଡ଼ିଯାଉଥିବା ପକ୍ଷୀମାନେ ଝଲସା ଆଲୁଅରେ ପ୍ରତିଫଳନରେ ବାଟବଣା ହେଉଥିଲେ । ଏହି ଭିକାରୀ ତିନିତାଲ ଭୂଗର୍ଭରେ ରହିଛି ଏବଂ ଦେଖିବାକୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଯେ ସାରା ଭାରତରେ ତାର ସମତୁଲ ବିରଳ । ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ସମ୍ମାନନୀୟା ମିସ୍ ଇଡେନ୍ ଏକଦା ଏହାକୁ ବୁଲି ଆସି ଦେଖୁଥିଲେ-ତମକାର ଜାଗା ଯହାକୁ ମୁଁ ସତରେ ସମ୍ଭବ ହେଲେ ଚୋରୀ କରି ଭାରତରୁ ନେଇଯିବାକୁ ଚାହେଁ । ଆରବ୍ୟ ରଜନୀରେ ଜୁବେଦା, ଖଲିଫାଙ୍କ ବିଶାଳ ପ୍ରାସାଦ ସହ ନଜର ଆଲେକ-ବାଟିକାକୁ ତୁଳନା କରି ଚାଲିଯିବାକୁ ଚାହେଁ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ସେହି ଆଲେକ ବାଟିକା ଯଦି କେଉଁଠି ଥାଏ ତାହା ହେଉଛି ଏହି ଛତର ମନଜିଲ ।

ରଞ୍ଜା ଗାଜିଉଦିନ୍ ସୁପୁତ୍ର ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସୁପୁତ୍ର ମାନଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ ଯେ ସୁପୁତ୍ର ହେବେ ତାହାର କୌଣସି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଘୋଡ଼ାମୁହାଁ ପୁଅ ନାସିରୁଦିନ ଥିଲେ ବିଳାସପ୍ରିୟ । ସେ ଛତର ମନଜିଲ୍ ରେ ଅୟସ ଆରମ୍ଭରେ ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ପୂର୍ବ ମନଜିଲ୍ କୁ ଏକ ହାରେମ୍ ରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ । ସେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ପରି ରହିବାକୁ ଚାହେଁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁତାର ହତ ବଢ଼ାଉଥିଲେ, ଏଣେ ନଜ ଲୋକଙ୍କୁ ଘୃଣା କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଘେରି ରହୁଥିଲେ ଅଗଣିତ ଗଣିକା ଓ ନର୍ତ୍ତକୀ । ଅନବରତ ହାତରେ ପିଆଲ ଧରି ବେହୋସ ରହୁଥିବା ଏହି ରଞ୍ଜା, ଏକ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଶିକାର କ୍ରମେ ବିଷମିଶା ମଦିର କୌଣସି ରୂପସୀଠୁ ଗ୍ରହଣ କରି ମୃତ୍ୟୁ ଲାଭିଥିଲେ ।”

ରଞ୍ଜା ମହମ୍ମଦ ଅଲୀ ଶାହା ଥିଲେ ଜଣେ କୀର୍ତ୍ତିମାନ ଯଶସ୍ଵୀ ରଞ୍ଜା । ହୁସେନବାଦ ଇମାମବର୍ ବା ଛୋଟ ଇମାମବର୍ ସେ ନଜେ କରିଥିଲେ ନଜର ସମାଧି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ବୃହତ୍ତମ ଜାମା ମସଜିଦ୍, ହୁସେନବାଦ ର ଗମ୍ଭୀର ଘଣ୍ଟା, ପାର୍କ, ପୋଖରୀ ଓ ପୋଖରୀ ସଂଲଗ୍ନ ବରଦରୀ ବା କୋଠା ଏହି ରଞ୍ଜାଙ୍କ କୃତି । ସରକାର ଆଜିକାଲି ବହୁ ଅର୍ଥ ବିନିମୟ କରି ଏ ସମସ୍ତ ଜାଗାର ପୁନରୁତ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି । ହୁସେନବାଦ ପାର୍କରେ ଥିବା ୨୨୧ ଫୁଟର ଉଚ୍ଚ ଗମ୍ଭୀର ଉପରର ଘଣ୍ଟା ଆଜି ପୁଣି ଚଳମାନ । ସମ୍ଭବତଃ ଦେଇଗ

ବର୍ଷର ନୀରବତା ପରେ ଘଡ଼ି ପୁନଶ୍ଚାବମାନ । ପୋଖରୀ କଡ଼େ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଜଳ ପୁତକାର ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆଲୋକ ସହ ତାଳଦେଇ ନୃତ୍ୟରତ ଜଳପୁଆର । ପୋଖରୀ କଡ଼ରେ ଥିବା ବରୁଦରୀ କୋଠାରେ ରହିଛି ତୈଳଚନ୍ଦ୍ର ସବୁର ଏକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ନବାବ ଓ ରାଜାମାନଙ୍କ ଜୀବନ୍ତ ଆକୃତିର ତୈଳଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଉ ଦେଖାଉ ଗାଇତ୍ କହୁଥିଲେ - ଆପଣ ନବାବ୍ ମାନଙ୍କ ରାଜକୀୟ ଜୋତାର ଅଗ୍ରକୁ ଦେଖନ୍ତୁ, କୃପାଣ ଅଗ୍ରକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ବା ନବାବ ମାନଙ୍କ ଆଖିକୁ ଦେଖନ୍ତୁ, ଏହି କୋଠରୀର ଯୁତାତକୁ ଯାଆନ୍ତୁ, ସେସବୁ ଆପଣଙ୍କ ଦିଗେ ବୁଲିଲୁ ପରି ଦେଖିବେ ।” ପୃଥୁଳକାୟ ଶରୀର ସାଙ୍ଗକୁ ବିଚନ୍ଦ୍ର ବେଶ ପରିହିତ ଶେଷ ରାଜା ଓଡ଼ିଜି ଅଲ୍ଲୀ ଶାହାଙ୍କୁ ଦେଖି କୌତୁକ ଲାଗେ, ଦୁଃଖ ବି ଲାଗେ । ରାଜ ଉଆସକୁ ଇଂରେଜ ମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ କାଳରେ ଏହି ମହାଶୟ ପଲଙ୍କ ଛାଡ଼ି ପଳାୟନ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ, କାରଣ ଜୋତା ପିନ୍ଧେଇବାକୁ ଠିକ୍ ସେତେବେଳେ ରୁକର ବାକର ମହଜୁଦ ନଥିଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଏମିତି ରହିଛି ଅନେକ ଅନେକ ଆକାଶ ରୁମ୍ଫୀ ବିଳାସ ବ୍ୟସନର ଗାଥା ଓ ପାତାଳଭେଦୀ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାର କଥା, ସବୁ ଜାଗାରେ ତାର ପ୍ରଭୁ ଉଣା ଅଧିକେ ଜୀବନ୍ତ । ନିଷାର୍ଦ୍ଧର ପ୍ରହରୀ ପରି ଠିଆ ହୋଇଥିବା ରେସିଡେନ୍ସି, ଅଯୋଗ୍ୟ ରାଜା ଓଡ଼ିଜି ଅଲ୍ଲୀ ଶାହା, ଉମରୁଦ୍-ଜାନ୍ ମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରାଳରେ ଛିନଭିନ୍ନ ହେଉଥିବା କଅଁଳ ଜହ୍ନ ମାନଙ୍କ କଥା -ଏ ସବୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବହନ କରୁଥିବା ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ।

ହଁ, କେବେ ଯଦି ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ କଛି ଦିନ ରହିବାକୁ ସମୟ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଗଳକନ୍ଦି ଓ ଅଣଓସାରିଆ ବଜାର ବୁଲିବେ । ନବାବୀ କୁର୍ତ୍ତା ପାଇଜାମା ପିନ୍ଧି, ଆଖିରେ ସୁରମା ଲାଗେଇ, ପୋଷାକ ଉପରେ ଅତର ଢାଳି ଓ ଅତର ଭିଜା ତୁଳା ଖଣ୍ଡେ କାନରେ ଖୋସି ବେଧଡକ୍ ବୁଲିବେ । କଳରେ ପର୍ବତିଆ ମିଠାପାନ ଜାକ, ଗୋଡ଼ ଉପରେ ଗୋଡ଼ ଲଦି ରାଜରାସ୍ତାରେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଚଢ଼ି ବୁଲିବାରେ ମଜା ଅଲଗା । ପାକଜାର ରାଜକୁମାର ବା ଉମରୁଦ୍-ଜାନ୍ ର ଫାରୁକ୍ ଶେଖ ବୋଲି ନିଜକୁ ଭାବିବାରେ କେହି ବାଧା ଦେବେ ନାହିଁ । ନବାବ ମାନଙ୍କ ସହରକୁ ଆସି ନବାବ ମାନଙ୍କ ପରି ବୁଲିବେନ ତ ଆଉ କେଉଁଠି ବୁଲିବେ?

ଭରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନଗମ, କୋରପୁଟ, ଓଡ଼ିଶା

କବିତା ଲେଖା ନହେଲୁ ନାହିଁ

ସୌଭାଗ୍ୟ ରିଶି

ଅଭିଳାଷ ଥିଲେ ବି ସାହସ କାହି??
ସୁନୀଳ ଆକାଶରେ
ବିଭବସୁ, ବିଧୁ ଆଉ ତାରକାପୁଞ୍ଜକୁ ଦେଖୁ
ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ କବିତା ଲେଖିବାକୁ ।
ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଦେଲେ ତ
ବଢ଼ିଯାଉଛି ହୃଦ୍ କମ୍ପନ,
ଧରିଉଠୁଛି ଦେହମନ ।
ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଛି
ବିଶାଳାକାୟ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ,
ମହାବିଶ୍ୱର ଅଜସ୍ର ଗ୍ରହନକ୍ଷତ୍ର,
ଛାୟାପଥ ଗୁଡ଼ିକରେ ତାରକାପୁଞ୍ଜର ଓବଲିଂ ।
ରସା ର ରକ୍ଷାକବଚ ସାଜିଥିବା
ଓଜୋନ୍ ସ୍ତରରେ ଦିଶେ ବିଶାଳ ଗର୍ଭ,
ଏଇଠି ତ ମୂଳଦୁଆ ପକାଉଛି କ୍ୟାନସର୍,
କ୍ରବ୍ୟାଦ ସାଜି ଆମ ଆତକୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି
ଅର୍କଙ୍କ ଅତିବାଇଗଣୀ ରଶ୍ମି ।
ଜଳବାୟୁରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ,
ଷଡ଼ରତ୍ନ କ୍ରୋଧଜର୍ଜରିତ ହୋଇ
ସାଜିଛନ୍ତି ଅସ୍ତ୍ରାଧାରୀ ।
ଜହରଯୁକ୍ତ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଚାଲିଛି
ବାତ୍ୟା, ବନ୍ୟା ଆଉ ଭୂକମ୍ପ ଭିତରେ
ଗୁପ୍ ଗାପ୍ ଫୁସ୍ ଫାସ୍ କଥା,

ସେଇଠୁ ଅଣ୍ଟାଭିତ୍ତୁଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ
କ୍ଷିତିପୃଷ୍ଠକୁ ଆସିବାକୁ ।
ଏକାକାର ଆଜି ସବୁଜକୋଠରୀ ପ୍ରଭାବ,
ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ଡ୍ରାମା, ଅମ୍ଳବୃଷ୍ଟି ।
କାୟା ବିସ୍ତାରୁଛି ଅଜ୍ଞାନକାମ୍ନା,
ଅଭାବରେ ପଡ଼ିଛି ଅମ୍ଳଜାନ ।
କି ଭୟଙ୍କର ସତେ ଏ ପ୍ରତିବିମ୍ବର ଆକାଶଗା!
ମନରେ ଭରିଦେଉଛି ବିଶ୍ୱର ଦୀର୍ଘତମ
ଗ୍ଲୁସିୟର୍ ତରଳବାର ଭୟ,
ଆଜିର ମାୟା ପରି ଆସନ୍ତାକାଲି
ଅମ୍ଳଜାନ ଥଳ ଧରି ବୁଲିବାର ଭୟ,
ସର୍ବୋପରି ଏ ଶୋଭନ ମାନବ ସଭ୍ୟତା
ଭୃଗର୍ଭେ ଲୀନ ହେଇଯିବାର ଭୟ ।
ନା, କବିତା ଲେଖା ନହେଲ୍ ନାହିଁ
ମୁଁ ଚାଲିଲି କରିବି ବୃକ୍ଷରେପଣ,
ଧାଡ଼ିଧାଡ଼ି ଗଛଲଗାଇ କରିବି
ଏକ ପ୍ରଦୂଷଣମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱଗଠନ ।

ପଦ୍ମାମୁଖା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଭବନାରେ ତୁ

ସରୋଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି

ଫୁଲଟିଏ ମୋତେ କରିଥାଆନ୍ତୁ କି
 ତୁମ ଗଳାରେ ଝୁଲନ୍ତି
 ଶିରିଷେନ୍ଦ୍ର ରହି ଭୃତ୍ୟ ବନ୍ଧନେ
 ଭକତ ଜୁ ବାନ୍ଧୁଥାନ୍ତି
 ତମନ କାଠ ଟେ କରିଦିଅ ଅବା
 ମହ ମହ ବାସୁ ଥିବି
 ରାଗ ଅଭିମାନ ଭୁଲାଇ ସଭିଜୁ
 ଏକତା ମନ୍ତ୍ର ବାଣ୍ଟିବି
 ଦୟାଶା ତୁଳସୀ କରି ଥାଆନ୍ତୁ କି
 ମାଳାରେ ମୁଁ ଲଗିଥାନ୍ତି
 ସବୁ ବିପଦ କୁ ହସି ସହିବାକୁ
 ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି
 କୁମ୍ଭୀର ଟିଏ କରିଥାନ୍ତୁ ମୋତେ
 ତୁମ କୁଡୁଆ ଗଢନ୍ତି
 ଦାନ ପୂଣ୍ୟ କର୍ମ ମହତ ଜୀବନେ
 ସଭିଜୁ ଗାଇ ଶୁଣାନ୍ତି
 ମାଟି ଦୀପଟିଏ କରିଥାନ୍ତୁ ଅବା
 ତୁମପାଇଁ ଜଳୁଥାନ୍ତି
 ଜୀବନ ଶେଷରେ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର ବାଟେ
 ଆଲୋକ ଦେଖାଇ ଥାନ୍ତି

ଅବତ୍ତା ଗୁଞ୍ଜଳ କରିଥାଆନ୍ତୁକି
 ମହାପ୍ରସାଦ ହୁଅନ୍ତି
 ଭକତ ଜ୍ଞ ସୁଖ ଦୁଃଖ ସବୁ କାମେ
 ପ୍ରଥମେ ଲେଡା ହୁଅନ୍ତି
 ଭବଗ୍ରାହୀ ତୁମେ ଭବର ଠାକୁର
 ମୋଭବ ଟି ଘେନା ହେଉ
 ଲେଉ ମୋହ ର ଏ ମାଟି ଦେହ ମୋର
 ତୋ ଭବରେ ସରି ଯାଉ

271/3, ଏ.ଭି. ରେସିଡେନ୍ସି,
 ପୋ-କଟ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଛୋଟ ମୋର

ନାଆଟି

(ଧାର୍ମିକ)

ପ୍ରଫେସର ଅନତା ପଣ୍ଡା

୧୯୮୭

ହରବର୍.ଇ.କଫମ୍ୟାନ୍ :-

ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଜାପାନରେ ଇଣ୍ଡିଆକୁଲର ଲେନ୍ସରେ ଫେଲୋସିପ୍ କରୁଥିଲି । ତାଃ ମୁମୁସେ ଆମେରିକାନ ଏକାଡେମୀ ଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ । ମୁଁ ପ୍ରଫେସର ମଦନମୋହନଙ୍କ ଠାରୁ ଆମେରିକାନ ଏକାଡେମୀ ବିଷୟରେ ବହୁତ ଶୁଣିଥିଲି । ଅଳ୍ପରେ ତାଃ ମୁମୁସେଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ମୋ'ର ଇଚ୍ଛା ସମସ୍ୟା ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲି । ଏକାଡେମୀର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫି ବହୁତ ବେଶୀ । ତେଣୁ ତାହା ମୋ' ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହେବନି । ସେ କଥା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲି । ମୋ' କଥାର ଉତ୍ତର ସେ ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ କହିଥିଲେ ମୋ' ନାମ ଜୁନଅର ମେମ୍ବର ଭାବେ ରଦ୍ଦ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଯାହା ପାଇଁ ଶହେ ଡଲରରୁ ମଧ୍ୟ କମ୍ ଦେବାକୁ ହୁଏ । ମେମ୍ବର ମାନଙ୍କୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫି ଦେବାକୁ ହୁଏନି ।

ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇ ତାଃ ମୁମୁସେଙ୍କ ସଂଗେ ନଉ ଅରଲିଆନସ୍ (ୟୁନିଭର୍ସିଟି ଅଫ୍ ଆମେରିକା) ଯାତ୍ରା କଲି । ୯ ନଭେମ୍ବର ୧୯୮୭ ମସିହା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫେସରୁ ମୋ'ର କର୍ତ୍ତୃ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ସଂଗ୍ରହ କରି ଉତ୍ସାହ ସହ ଭିତରେ ଥିବା କାଗଜ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କଲି ।

ଆଖି ପଡ଼ିଲି ସୁନ୍ଦର ଦୁଇରଙ୍ଗୀନ କାଗଜ ଉପରେ । ଗୋଟିଏ ଥିଲା ତାଃ କଫମ୍ୟାନ୍‌ଙ୍କ (ଅନୁବୋଧ) ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଥିଲା ତାଃ କାସେଙ୍କର ଲମ୍ପେଲର କେରଗୋପାଣ୍ଡି ପ୍ରୟୋଗିକ (ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅନ୍) କୋର୍ସ ଦୁଇଟିକୁ ଦେଖିବା ପରେ ଅନ୍ୟ କଛି ଦେଖିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ହୁଏନି । ତାଃ ହରବର୍ କଫମ୍ୟାନ୍ ଏବଂ ତାଃ ଟି.ଏ. କାସେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଦେଖିବା

ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି । ତାଃ କଫମ୍ୟାନଙ୍କ କୋର୍ସ ଭଲରାଲ୍ କେରାଲଟିସ୍ ଉପରେ ଥିଲା । ହଲ୍ରେ ଚେୟାର ସବୁ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କେତେଜଣ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି ଚେୟାର ଅଭାବରୁ କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ଏଇ ସମୟରେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ବେଶଭୂଷା ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଖ ରୁମ୍‌ରୁ ଚେୟାର ଆଣି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବସିବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ । କେହି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇଥିବେ ମନେ କରି ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଚେୟାର ଖଣ୍ଡେ ନେଇ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲି ।

ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଉପକ୍ରମଣିକା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମଞ୍ଚକୁ ଚାଲିଲି । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ହାତରୁ ଚେୟାର ନେଇଥିଲି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତାଃ ହରବର୍ଟ କଫମ୍ୟାନ୍ । ଏଲ୍.ଏସ୍.ଇଭ ହସପିଟାଲ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ଏମେରିଟସ୍ ବଏଡ୍ ପ୍ରଫେସର । ମୋ'ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲାନା ।

ଆମେରିକାନ୍‌ମାନଙ୍କର ଏଇ ମନୋବୃତ୍ତି ପାଇଁ ହୁଏତ ଆମେରିକା ଏତେ ଆଗେଇ ପାରିଛି । ତହିଁ ଆରଦିନ ଥିଲା ତାଃ ଟି.ଏ. କାସେଙ୍କର ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅନ କୋର୍ସ । ଇଣ୍ଡିଫର୍ମାଟିଭ୍ କ୍ଲାସ୍‌ରେ ସେ ଡ୍ରେସ୍ କୋଡ୍ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା ଦେଇଥିଲେ । ସମସ୍ତ ଉପଦେଶକ ଏବଂ ସହଭୋଗୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରାଉଜର ଏବଂ ସାର୍ଟ ଅନବାର୍ଯ୍ୟ । ମୋ' ମୁଣ୍ଡରେ ଚଡ଼କ ପଡ଼ିଥିଲା । ମୋ' ପାଖେ କେବଳ ଶାଢ଼ୀ ଏବଂ ସାଲୁଆର କମିଜ୍ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନ ଥିଲା । ତାଃ ମୁମୁକ୍ଷେ ମତେ ମଲ୍ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ଜେ.ସି. ପେନ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଶସ୍ତ୍ରା ମଲ୍ । ତାଃ କାସେଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଡ୍ରେସ୍ କଣି ନେଲି । ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅନ୍ କୋର୍ସ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଃ କାସେ ସରଳ ଭାବେ ସମସ୍ତ କଥା ବୁଝାଇଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟେବୁଲ୍ ଏବଂ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ୍ ଥିଲା । ମୋ' ସିଟ୍ ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିର ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ଥିଲା । ତା'ର ଠିକ୍ ସିଧାରେ ତାଃ କାସେ ବସିଥିଲେ । ଉପଦେଶ (ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରକ୍ଟର) ମାନେ ବୁଲି ବୁଲି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ମୋ' ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ମୁଁ ରେସିପିଏଣ୍ଟ ଡିସେକସନ୍ କରି ଡୋନର୍ ଟିସୁ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ତାଃ ରାଜସ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ମୋ' ପାଖେ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । କିଛି ଅଘଟଣ ଘଟିଛି ମନେ କରି ତାଃ କାସେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ, “ହ୍ୱାଟ୍ ଇଜ୍ ଦ ମାଟର୍?”

ଆପଣଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ମୁଁ ରେସିପିଏଣ୍ଟ ଡିସେକସନ୍ ଶେଷ କରି ଦେଇଛି । ଡୋନର୍ ଲମେଲ୍‌ର ଟିସୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସୁତରାଞ୍ଚ ଆରମ୍ଭ କରିବି ।

ତୁମ ନାମ ପଛରେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ହେତୁ ତୁମ ପାଇଁ ଡିସେକ୍ଟେଡ୍ ବଟନ୍ ନାହିଁ । ଆଇ ବଲ୍ ମଧ୍ୟ ମିଳି ପାରିବନି । ଗୋଟିଏ କରନ ଓ ସ୍ପେରୁଲ ଟିସୁ ଅଛି । ତୁମେ ନଜେ ନଜେ ବଟନ୍ କାଟି ପାରିବ କରା ପାରିବ?

କିମ୍ପା କ୍ଲୋଥ ମିଳିପାରିବ?

ହଁ, କହି ଡାଃ କାସେ ନଜ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସମସ୍ତ ସୁଟରିଙ୍ଗ୍ ଶେଷ ହେଲ ପରେ ମୁଁ ଆମ ଧାଡ଼ିର ଉପଦେଶ ଡାଃ ରାଇସ୍‌ଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କଲି, “ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡିସେକ୍ସନ୍ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି କି” ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଡାଃ କାସେ ବାରଣ କରି ମତେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଡାକିଲେ ।

ତୁମେ ପୂର୍ବରୁ ଲେକେ କୋର୍ସ ଆଟେଣ୍ଟ କରିଛ?

ନା ଡକ୍ଟର, ମାତ୍ର ମୁଁ ଏମ୍‌ସରେ ସବୁ ଲେ.କେ କରିଥାଏ ।

ତେବେ ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅନ୍ କୋର୍ସ ପାଇଁ କାହିଁକି ନାମ ରଦ୍ଦ କରାଇଥିଲ?

ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅନ୍ ଟିପ୍ସ ପ୍ରଫେସର ମଦନ ମୋହନଙ୍କ ଠାରୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବେ ମିଳିଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଲେ.କେ କହି ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ପଢ଼ିଛି । ବହି ପଢ଼ି ମୁଁ ଏତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଯାଇଥିଲି ଯେ ଆପଣଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି । ଆପଣଙ୍କ ନକଟକୁ ଲଣ୍ଡନ ଯିବା ତ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ପାରିବନି, ତେଣୁ ଏଇ ଜରିଆରେ ଆପଣଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ମୋ'ର ସାକାରହୋଇ ପାରିଛି ।

ଆମ ସେଣ୍ଟରରେ କାମ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବ?

ପସନ୍ଦର ପ୍ରଶ୍ନ କାହିଁକି ଉଠୁଛି! ନଜକୁ ଭାଗ୍ୟବତୀ ମନେ କରିବି । ହେଲେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଦିନ ପାଇଁ । ଘରେ ମୋ'ର ଛୋଟ ପୁଅ । ତା'ର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ କରିବା ମୋ'ର ଆବଶ୍ୟକ । ଠିକ୍ ଅଛି, ଆସନ୍ତାକାଲି ଏକ୍ଜିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ଷ୍ଟାଫ୍ରେ ମୋ'ର ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ ଅନ୍ କୋର୍ସ ଅଛି ।

ମତେ ସେଠାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ ସମ୍ମତି ଜଣାଇ ସେଦିନର କାମ ଆରମ୍ଭ କଲି ।

ଭରତ ଫେରିବା ପରେ ମୋ'ର ଲମ୍ବେଲର କେରଗୋପାଣ୍ଡି ଉତ୍ସାହ ବହୁ ଗୁଣରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ପରିବେଶର ସୁଗନ୍ଧ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଦୂର ଦୂରନ୍ତକୁ ଭସି ଯାଇଥିଲା । ୧୯୮୭ ମସିହାରେ ବମ୍ବେ ନବାସୀ ତାଃ ମୁଲ୍‌ଜିଆନୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଁ ରୟାଲ୍ କଲେଜ ଅଫ୍ ଅପ୍‌ଥାମୋଲୋଜୀ, ଲଣ୍ଡନର ମେମ୍ବର ରୂପେ ଘୋଷିତା ହୋଇଥିଲି । ରୟାଲ୍ କଲେଜ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ କନ୍‌ଫରେନ୍ସ ଲଣ୍ଡନରେ ଆଚେଷ୍ଟ କରିବା ପରେ ତାଃ କାସେଙ୍କ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍‌ରେ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ବିତାଇଥିଲି । ଆମେରିକାନ୍ ଏକାଡେମୀ ମିଟିଂ ଆଚେଷ୍ଟ କରିଥିଲି ସତ ମାତ୍ର ମେମ୍ବର ହେବାର ପଦ୍ଧତି ମତେ ଜଣା ନ ଥିଲା । ସ୍ୱର୍ଗତଃ ତାଃ ପି.ଶିବାରେଡ଼ିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଁ ଏକାଡେମୀ ମେମ୍ବର ରୂପେ ଘୋଷିତା ହେଲି । ତା'ପରଠାରୁ ମତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଆମେରିକାନ୍ ଏକାଡେମୀ କନ୍‌ଫରେନ୍ସରେ ଆଷ୍ଟ୍ରେରିଆର ଲମ୍ବେଲର କେରଗୋପାଣ୍ଡିର ହ୍ୟାଣ୍ଡସ୍ କୋର୍ସ ଟ୍ରେନ୍‌ ଦେବାପାଇଁ ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସମୟ କ୍ରମେ ପୋଷ୍ଟ୍‌ରିଆର ଲମ୍ବେଲର କେରଗୋପାଣ୍ଡି ଟ୍ରେନ୍‌ ଦେବାର ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, କାଷ୍ଟ୍ରେଭିଜୋ କର୍ଣ୍ଣିଆ ସୋସାଇଟିର ଥିସିସ୍ ମେମ୍ବର ରୂପେ ମଧ୍ୟ ବିବେଚିତା ହୋଇଥିଲି । ଏଇ ସବୁ ଅନୁଭୂତି ମୋ'ର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସକୁ ବହୁ ଗୁଣରେ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲା ।

ଜର୍ମାନ ପଥେ:-

୧୯୮୮ରେ ସେତେବେଳେ ଆମ ସେଣ୍ଟରରେ କେହି ଅକୁଲର ପାଥୋଲୋଜିଷ୍ଟ ନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ନିଜର କ୍ଲିନିକାଲ କାମ ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ ପାଥୋଲୋଜି ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଚଳାଇ ଥିଲି । ଏ ଖବର ଶୁଣି ଦୁହେଁ ବହୁ ଆପ୍ୟାୟିତ ହେଲେ । ଜର୍ମାନ ଯାତ୍ରାରୁ ଫେରିବା ପରେ ପୁଣି ଥରେ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଡାକରା ଆସିଥିଲା । ଜିନ୍‌ହପ୍‌କିନ୍‌ରେ ତାଃ କୋଗାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଦଶମାସ ପାଇଁ ଟ୍ରେନ୍‌ (ଫେଲୋସିପ୍) ନେବାପାଇଁ ପ୍ରଫେସର ମଦନ ମୋହନଙ୍କ ପାଖକୁ ତାଃ କୋଗାନ ଲେଖିଥିଲେ । ମୋ'ଠାରୁ କଛି ଆଶାଜନକ ଉତ୍ତର ନ ପାଇ ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କର ବିଗୁର ରଖିଥିଲେ । ପାଥୋଲୋଜିରେ ଫେଲୋସିପ୍ କରି ଆସିଲେ ମୁଁ ତତେ ଆସୋସିଏଟ୍ ପ୍ରଫେସର (ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଡ଼ିସ୍‌ନାଲ୍ ପ୍ରଫେସର) ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ । ତୁ ଅକୁଲର ପାଥୋଲୋଜିର ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ରହିବୁ । ସବୁ ଠିକ୍ ସାର୍, ମାତ୍ର ମୁଁ ମୋ'ର କ୍ଲିନିକାଲ କାମ ଏବଂ ଅପରେସନ ଛାଡ଼ି ପାରିବିନି । କ୍ଷମା ଚାହେଁ କହି ବିଦାୟ ନେଲି ।

ସେଇ ସମୟରେ ବେଲ୍‌ଜିଅମ୍‌ରୁ ଡଃ ମିସୋଗୋନୀଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୁଇସପ୍ତାହ ଇନ୍‌ଭିଟେସନ୍ କରନ୍‌ଆ ଡ୍ରାକ୍‌ସପ୍ ପାଇଁ ଥିଲ । ଠିକ୍ ତା'ର କେତେଦିନ ପୂର୍ବରୁ ମ୍ୟୁନିଚ୍‌ରେ ଦୁଇଦିନ ବ୍ୟାପୀ ଡାଇ‌ବେଟିକ୍ସ ରିସର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ନ୍ୟାସନାଲ ଆଇ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍, ବେଥସେଡ଼ାର ମିଳିତ ବୈଠକ ଥିଲ । ସେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମରେ ମୁଁ ଜଏନ୍ କରି ପାରିବିକ ବୋଲି ଡଃ କାର୍ଲ କୁଫର ସନ୍ଦେଶ ପଠାଇଥିଲେ । ଦୁଇଟି ଯାକ ପ୍ରୋଗ୍ରାମକୁ ମିଶାଇ ଆମେ ସପରିବାର ଗୋଟିଏ ମାସ ପାଇଁ ଜର୍ମାନ ଗୁରୁ ପ୍ଲାନ କରିଥିଲୁ । ଡଃ କାର୍ଲ କୁଫରଙ୍କ ସହ ପ୍ରଫେସର ମଦନମୋହନଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ ପୂର୍ବରୁ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲ । ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅକୁଲର ପାଥୋଲୋଜିଷ୍ଟ ଡଃ କୋଗାନ୍‌ଙ୍କ ସହ ସେଠାରେ ମୋ'ର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ ।

ଭରତରୁ ପ୍ରଥମ କରି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବା ଡାଇ‌ବେଟିକ୍ କରନ୍‌ଆ ରିସର୍ଚ୍ଚରେ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଧର୍ମ ପତ୍ନୀ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ମ୍ୟୁନିଚ୍‌ରେ ଆମର ବିଜ୍ଞାନ ଜନତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଆମେ କେତେଦିନ ପାଇଁ ସ୍ୱିଜରଲଣ୍ଡ ଯିବାର ପ୍ଲାନ କରିଥିଲୁ ।

ପାଖରେ ସେଞ୍ଜେନ୍ ଭିସା ଥିଲ । ତେଣୁ କଛି ଅସୁବିଧା ହେଲନ । ମାତ୍ର ସ୍ୱିଜରଲଣ୍ଡ ଏୟାର୍‌ପୋର୍ଟରେ ପହଞ୍ଚି ଅନୁଭବ କଲୁ ଆମ ପାଇଁ ହୋଟେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଦାମ୍ । ସ୍ୱାମୀ ଭରତକୁ ଫୋନ୍ ଲଗାଇ କଛି ରିଜନେବଲ୍ ହୋଟେଲ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ସେଇ ଅବସରରେ ମୁଁ ପୁଅ ସହିତ ଯାଇ ହୋଟେଲ୍ ମ୍ୟାପ୍‌ରେ ହୋଟେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦାମ୍ ଏବଂ ଖାଲି ଅଛି କି ନାହିଁ ଖୋଜୁଥିଲୁ । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ କୌଣସି ଉପଯୋଗୀ ଉତ୍ତର ମିଳି ନ ଥିଲ । ଆମ ଦୁହିଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି ତାଙ୍କର ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । “କୌଣସି ଶସ୍ତ୍ରା ହୋଟେଲ୍ ମିଳୁନ, ହାତରେ ବେଶୀ ପ୍ରାଙ୍ଗ୍ କମ୍ପା ଡଲର୍ ନାହିଁ । ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ନ କରି ଦୁହେଁ ଆସି ଏଠାରେ ଖେଲୁଛ!”

ଆମେ ଏଠାରେ ଖେଲୁନୁ ଡାଡ୍, ଶସ୍ତ୍ରା ହୋଟେଲ୍ ଢୁଣୁଛୁ (ପୁଅ ଖୁବ୍ ଭଲ ଓଡ଼ିଆ କହି ପାରୁ ନଥିଲ) ।

ଆର୍ ଇଉ ଫ୍ରମ୍, ଇଣ୍ଡିଆ? ଜଣେ ସ୍ୱିସ୍ ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କର କଣ୍ଠ ସ୍ୱର ।

ୟା... ମାତ୍ର...

ଇଫ୍ ଆଇ ଆମ୍ ନର୍ ରଙ୍ ଆର୍ ଯୁ ତାଃ ଅନୀତା ପଣ୍ଡା ଫ୍ରମ୍ ଏମ୍ସ ନଭ ଦିଲ୍ଲୀ?

ତାହା ଠିକ୍ ଯେ, ଆପଣ କେମିତି ଗେସ୍ କଲେ?

ଆପଣଙ୍କ ପୋଷାକରୁ (ମୁଁ ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧିଥିଲି) । ତା'ଛଡ଼ା ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଫଟୋ ମୋ' ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ ଦେଖୁଛି । ସେ ଭରତ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଆପଣ ତା'ର ଆଖି ବଞ୍ଚାଇଥିଲେ । ମୁଁ ଲଭ୍, ରଢ଼ୋ କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ବଡ଼ ଅଫିସର ମିଃ ବ୍ରାଡ଼େଲେଙ୍କର ସେକ୍ରେଟାରୀ । ଜୋନାଥନ ମୋ'ର ବନ୍ଧୁ । ମିଃ ବ୍ରାଡ଼େଲେଙ୍କ ବିଜିନେସ୍ ଟ୍ରିପ୍ରେ ସେ ତାଙ୍କ ସଂଗେ ଥିଲ ।

ମୋ'ର ଠିକ୍ ମନେ ପଡ଼ିଲ । କାର୍ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ କାଚ ପଶି ଯାଇଥିଲ । ଯାହା ବାହାର କରି ମୁଁ ତାଙ୍କର କର୍କଶ ଆ ସିଲ୍ଲ କରିଥିଲି । ଏମିତି ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ମଧ୍ୟରେ ଶୀତୁ (ମୋ' ପୁଅ) କହି ଉଠିଲ “କୁଡ଼୍ ଇଉ ପୁଜ୍ ହେଲ୍ପ ଅସ୍ ଟୁ ଫାଇଣ୍ଡ ଯାନ୍ ଇନ୍ ଏକ୍ସପେକ୍ଟେସିଭ ହୋଟେଲ୍?”

ବାସ୍ତବିକ ସ୍ଥିତି ହୋଟେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବେଶୀ ମହଙ୍ଗା ନୁହେଁ, ମାତ୍ର ଏହା ଏକ ଟୁରିଷ୍ଟ ପ୍ଲେସ୍ ଯୋଗୁ ଟୁରିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବେଶୀ ଚାହୁଁ କରାଯାଏ । ଆମଠାରୁ ନୁହେଁ । ଲଭ୍ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆମକୁ ଗୋଟିଏ ଭଲ ହୋଟେଲ୍ ମିଳିଲ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ କଲ୍ କରିବାକୁ କହି ନଜର କାଡ଼୍ ଧରାଇ ଲଭ୍ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ମଝିରେ ମଝିରେ ଲଭ୍ ସଂଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଆମର ଅସୁବିଧା ବିଷୟରେ କହୁ ନଥିଲୁ । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ବୁଲ୍‌ବୁଲିରେ ଆମେ ଏତେ ବେଶୀ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲୁ ଯେ ଅସୁବିଧା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ସମୟ ମିଳୁ ନ ଥିଲ । ବୁଲିବା ସମୟରେ ଦିନେ “ଆର୍ ଇଉ ଫ୍ର ଇନ୍ ଦିସ୍ ଇଭିନିଙ୍ ଫର୍ ଡିନର୍?”

“ହଁ କହିଦିଅ । ଏତେଦିନ ପରେ ବଢ଼ିଆ ଖାଇବା ମିଳବ” ସ୍ୱାମୀଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ୱର ।

ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଧ୍ୟା ପାଞ୍ଚଟାରେ ଲଭ୍ ଆସି ଆମକୁ ନେଇଗଲେ । ରସ୍ତାରେ ଗାଡ଼ି ବନ୍ଦ କରି ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ ଭିତରେ ପଶିଲେ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱର ତୁମେ ତାଙ୍କ ହୋଟେଲ୍ରେ ଖୁଆଇ ବେଶୀ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାରଣ କଲ । ତେଣୁ କିଛି ସ୍ୱେଣିଆଲ୍

ଖାଇବା ଜିନିଷ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ କଣିବାକୁ ଯାଇଛି । ମାତ୍ର ସେମିତି କଛି ନ ଥିଲା । କଛି କଥା ଆମ୍ଭ ହାତରେ ନେଇ ଫେରିଲେ ।

ଆଉଥରେ ସ୍ୱାମୀ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ସେ ବହୁ ବୁଦ୍ଧିମତୀ । ଓଡ଼ିଆ ମାନେ ମଂସରେ ଆମ୍ଭ ପକାନ୍ତି ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଜାଣିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଫ୍ଲୋରରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଫ୍ଲୋରଟି ଖୁବ୍ ଛୋଟ ମାତ୍ର ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ସଜ୍ଜିତ । ବାତାନୁକୂଳ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଟେମ୍ପରେଚର ସୁରକ୍ଷିତ । ଆମମାନଙ୍କୁ କୋର୍ଟ ରୁମ୍ ଦେଖାଇ ଦେଲେ । ସମସ୍ତେ ଡ୍ରଇଁ ରୁମ୍ ସୋଫା ଉପରେ ବସିଥିଲୁ । ଆଲେଚନାର ପ୍ରାରମ୍ଭ । ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଥିଲା କୁମ୍ଭମେଳା । ଦୁଇଟି କର୍ ଗୁଣ୍ଠ ବାଞ୍ଚେଲ୍ରେ କଛି ଡ୍ରାଇଫୁଟ୍ସ ଏବଂ ଡ୍ରିଙ୍ଗିଙ୍ଗ୍ ନେଇ ପାଖରେ ରଖିଲେ । ଶତାଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ । ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ଦେଉ ଦେଉ ଆମ ଦୁହିଙ୍କର ଷ୍ଟକ୍ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ଲଭ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ବିରତି ନାହିଁ । ଆମ ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପୁଅ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ଆମେ ଦୁହେଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଲାଙ୍କର ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନର ତାରିଫ୍ କରୁଥିଲୁ । ସ୍ୱାମୀ ଇଙ୍ଗିତରେ ଭୋକର ସୂଚନା ଦେଲେ । ଓପନ୍ କଚେନ୍ । କଛି ରନ୍ଧା ହେଲା ଭଲ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥିଲା, ମାତ୍ର ଗୁଡ଼ାଏ ବାସନ ବେସିନ୍ ଭିତରେ ଜମା ହୋଇଥିଲା । ସ୍ୱାମୀ ରୁପ୍ ରୁପ୍ କରି କହିଲେ ସେ ବାସନ ମାଜିବା ମାଲିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଗନ୍ଧ ଆସରର ଉଠିଯାଇ ସବୁତକ ବାସନ ସଫା କରିଦେଲି । ଲଭ୍ ଆସି ପ୍ରେସର କୁକର୍ରେ ଆଣିଥିବା ଆମ୍ଭ ତକ ସିଝାଇବାକୁ ରଖିଲେ । ମନକୁ ମନ ଚିନ୍ତା କଲି ଆଉ ଟିକଏ ଆଗରୁ ଉଠି ଆସିଥାନ୍ତି ଯଦି ଲଭ୍ ମଧ୍ୟ ଉଠିଥାନ୍ତେ । ଛାଡ଼; ଯାହା ହୋଇଗଲାଣି ତା' ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଲଭ୍‌ଙ୍କ ପାଖେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ କଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରେକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି । ଧ୍ୟାତକ୍ତ ଏ ଲଭ୍, ଇଉ ହାଭ୍ ଜନ୍ ଏ ଗ୍ରେଟ୍ ଜବ୍ । ଆଉ ଥରେ ଡ୍ରଇଁ ରୁମ୍ ଆସି ଡ୍ରିଙ୍ଗିଙ୍ଗ୍ ଅଫର କଲେ । ପୁଅକୁ ଡ୍ରାଇ ଫୁଟ୍ସ ବାଞ୍ଚେଲ୍ରେ ହାତ ବୁଲାଇ ଥିବାର ଦେଖି ଆଉକଛି ଅଲଗା ଧରଣର ଡ୍ରାଇ ଫୁଟ୍ସ ରଖିଲେ । ମତେ ବସିବାକୁ କହି ନଜ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରି ମେସିନ୍ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଛୁରୀ ରଖିଲେ । ଆମ୍ଭରୁ ଚୋପା ଛଡ଼ାଇ ବିଭିନ୍ନ ଆକାରରେ କାଟି ମେସିନ୍ରେ ରଖିଲେ । ପରେ ପରେ ଚୋପା ଫ୍ଲୋରରେ ପରଶିଲେ । କେମିତି କ'ଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ସ୍ୱାମୀ ରୁପ୍‌ରୁପ୍ କରି କହିଲେ ଜିନର୍ ପାଇଁ ପେଟରେ ଜାଗା ରଖ । ଖାଇବା ଆସର ଶେଷ ହେଉ ହେଉ ଲଭ୍ ସେ ଟେବୁଲ୍‌ଟିକୁ ଅଲଗା କରି ଦେଇ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆଇସକ୍ରିମ୍ ଏବଂ ଚକଲେଟ୍ ଆଣି ରଖିଲେ । ଡେସର୍ଟ ପର୍ବ ଶେଷ ହେଲା । ଲଭ୍ ଆରମ୍ଭ କଲେ,

ଆପଣମାନେ ତ ବହୁ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ବୁଲି ସାରିଲେଣି । ଆସନ୍ତାକାଲି ମୋ'ର ଛୁଟି ଅଛି । ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଜୁରିକ ଲେକ୍ ବୋର୍ ଟୁର୍ ନେଇ ଯିବି । ପଅରିଦିନ ସକାଳେ ମିଃ ବ୍ରାଡ୍‌ଲେଙ୍କର ଗାଡ଼ି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ହୋଟେଲ୍‌ରୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇବ । ଇଉ ଉଇଲ୍ ହାଭ୍ ବ୍ରେକଫାଷ୍ଟ ଉଇଥ୍ ହିମ୍ ।

ବୋର୍ ଟୁର୍ ଅପରନ୍ତେ ବହୁ କ୍ଲବ୍ ଲଗୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ି ସକାଳୁ ଆମେ ଜିନିଷ ସଜାଡ଼ି ହୋଟେଲ୍ ଚେକ୍ ଆଉଟ୍ କଲୁ । ସର୍ଭ୍ ଅନୁଯାୟୀ ସକାଳ ଆଠଟାରେ ମିଃ ବ୍ରାଡ୍‌ଲେଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମର୍ସାଡ଼ିସ୍ ଆମକୁ ନେବା ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଗାଡ଼ିରେ ବସି ପୁଅ କହିଲା, “କି ବଢ଼ିଆ କାର, ଆମ ମାରୁଟି କାର୍ ଯା ପାଖରେ ଅଣ୍ଟ”, “ତୁ ଅପେକ୍ଷା କର, ମୁଁ ତୋ ପାଇଁ ଯାଉ ଭଲ କାର କଣିଦେବି” ଏଇ କଥାକୁ ନେଇ ଆମ ଦୁହିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଟିକଏ ମତଭେଦ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କହିଲି, ଏହା କହି ଛୋଟ ପିଲାଟା ମନରେ ତୁମେ “ରବ୍ ରେସର୍” ସନ୍ଦେଶ ଭର୍ତ୍ତି କରୁଛି । ଯୁକ୍ତିତର୍କ ସେଇଠି ରହିଲା, ଜଣେ ବିଶାଳ କାୟ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ଗାଡ଼ିର ଦୁଆର ଖୋଲିଲେ । ତାଙ୍କ ଘରଟି ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଡ୍ଵାର୍ ସୋ ରୁମ୍ ଭଳି ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ବ୍ରେକଫାଷ୍ଟ ପରେ ଆମେ ଗୁହା ପିଉଥିଲୁ । ପୁଅ ସେଇ ଡ୍ଵାର୍ ମିଉଜିଅମ୍‌କୁ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଝିଅର ଚକ୍ରାର ଶୁଣି ଆମେ ଦୁହେଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁଲୁ । ମିଃ ବ୍ରାଡ୍‌ଲେଙ୍କ ମୁହଁ ଶୁଖିଗଲା ।

କେତେ ସମୟ ପରେ କହିଲେ, “ମୋ ଝିଅ” ।

ଧଉଁ କରି ଉତ୍ତର ଦେଲି କିଛି ଅସୁବିଧା ଅଛି କି? ଆପଣ ଯଦି ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତି ମୁଁ ତା' ପାଖକୁ ଯାଇ ପାରେ କି?

ନୋ ନଡ୍ ଡକ୍ଟର । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ମୋ'ର ଫ୍ୟାମିଲି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି । ମୋ' ସ୍ତ୍ରୀ ଘର ଛାଡ଼ି ଆଉ କାହା ସହ ରହୁଛି (ଲିଭିଙ୍ଗ୍ ଟୁଗେଦର), ମୋ' ଷୋହଲ ବର୍ଷର ପୁଅ ଆଉ ଚଉଦ ବର୍ଷର ଝିଅ ମୋ' ଆୟତ୍ତରେ ନାହାନ୍ତି । କହିବାକୁ ଘରେ ଅଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ମାସ ମାସ ଧରି ମୋ'ର ସେମାନଙ୍କ ସଂଗେ ସାକ୍ଷାତ ହୁଏନା । ବହୁ ରୁଚିରେ ଫେରନ୍ତି (କେବେ କେବେ ଫେରନ୍ତିନି ମଧ୍ୟ) ସେମାନଙ୍କର ସକାଳ କେତେବେଳେ ହୁଏ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ମନେହୁଏ ହାଉସ୍ କପିଙ୍ଗ୍ ମିଷ୍ଟ୍ରେସ କୌଣସି କାରଣରୁ ଝିଅ ରୁମ୍‌ରେ ପଶିଛି । ସମସ୍ତେ କିଛି ସମୟ ରୁପ୍ ରହିଲା ପରେ ପୁଣି ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଇଣ୍ଡିଆନ୍

ଫ୍ୟାମିଲିଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରେ । ମୁଁ ବହୁବାର ବିଜିନେସ୍ ଟୁର୍ରେ ଭାରତ ଗଲେ ତାଃ
 ବ୍ରାଉଜ୍ ଘରେ ରହେ । ଇଡ ନୋ, ସେ ତାଙ୍କ ବାପା ମା'ଙ୍କ ସଂଗେ ରହନ୍ତି । ବଡ଼ଭାଇ,
 ଭଉଜ, ପୁତୁରା, ଝିଆରୀ ଇତ୍ୟାଦି । ନଜର ପୁଅ ବୋହୂ ମଧ୍ୟ ଏକାଠି ରହନ୍ତି । ଏସବୁ
 ତାଙ୍କୁ ରୋମାଞ୍ଚକାରୀ ଲାଗୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ନିତିଦିନିଆ କଥା । କିଛି
 ସମୟ ସମସ୍ତେ ରୁପ୍ ରୁପ । କଥା ବଦଳାଇ ମି:ବ୍ରାଡ୍‌ଲେ ଡ୍ରାବ୍ ଜର୍ମାନୀ ବିଷୟରେ କିଛି
 ଚିତ୍ରା କଷକ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ପୁଅ ମଧ୍ୟ ଆମ ସଂଗେ ଆସି ଯୋଗ ଦେଲା, ବହୁ
 ସମୟ ଗପ ସପ ପରେ ସେ ଆମକୁ ଏଇମିତି ବହୁକିଛି ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ
 ଚିପ୍‌ପଣୀ ଦେଇ ହିଲ୍ ଟପ୍‌ରେ ଥିବା ଏକ ସୁନ୍ଦର ରେସ୍ଟୋରାଣ୍ଟରେ ଆମକୁ ଲଞ୍ଚ କରାଇଲେ ।
 ତାପରେ ପୁଅ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବ୍ୟାଗ୍‌ରେ ସ୍ପିସ୍ ଟକଲେଟ୍ ଧରାଇ ଆମକୁ
 ଜୁଏରିଜ୍ ଏୟାର ପୋର୍ଟରେ ଛାଡ଼ିଲେ । ଲିଣ୍ଡେନହର୍ସ୍ ହିଲ୍‌ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ସୁନ୍ଦର
 ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟକୁ ନେଇ ଯାଇ ଆଖପାଖ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଚିପ୍‌ପଣୀ ଦେଲେ । ଏଇ
 ଦେଖନ୍ତୁ ମୋରାଇନ୍ ହିଲ୍ (ଯାହା ବହୁବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ବାଲି ଆଉ ପଥରରେ ତିଆରି
 ହୋଇଥିଲା) ଯାହାକି ସେ ସମୟର (୧୮୮୮) ଏକମାତ୍ର ପବ୍ଲିକ୍ ପାର୍କ ରୂପେ ପରିଚିତ
 ଥିଲା ।

କ୍ରମଶଃ.....

ବସନ୍ତ କୁଞ୍ଜ, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ତଟିନୀ

ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତି ରାଉତ

କଳ କଳ ଗାନେ
ଝରଝର ତାନେ
ଝରିଯାଏ ନର୍ତ୍ତରୀଣୀ ॥
ଲଘି ଗିରି ପଥ
ଚରି ବନ ପଥ
ଅତିକ୍ରମେ ସ୍ରୋତସିନୀ ॥
ଥକ ପଡିନାହିଁ
ହାରିଯାଇ ନାହିଁ
ଲକ୍ଷ ତାର ମହୋଦଧି ॥
କେତେ ବଣ ବିଲ
ଗ୍ରାମୀଣ ମହଲ
ଗୁଲିଯାଏ ପଛକରି ॥
ଦେଖ ତାର ନେତ୍ର
ସବୁଜର କ୍ଷେତ୍ର
ମାଆ ସିଏ ତ୍ୟାଗମୟୀ ॥
ବନ୍ଧରୁ ଝରାଇ
ସ୍ନେହରେ ପାଳଇ
କୋଟି ଜୀବନ ପରାଣୀ ॥

ଅମୂଲ୍ୟ ତା ମୂଲ୍ୟ
କେନାହିଁ ତା ତୁଲ୍ୟ
ସେ ପର ମମତା ନଇ ॥
କଲୁଷିତ ହୋଇ
ନୀରବେ ରହଇ
କର୍ମ କରିଯାଏ ସେହି ॥
ହେ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି
ଦିଅ ହେ ମୁକତି
ସ୍ଵଚ୍ଛତାକୁ ଆପଣେଇ ॥
ଜଳ ହିଁ ଜୀବନ
ଜଳରେ ବିଲୀନ
ଜୀବ ଜଗତ ଏ ମହି ॥

ଇନ୍ଦୁମତୀ ପାଟଣା, ବାଙ୍କୀ

ମୁଁ କି ପାଳବି ପାର୍ବଣ?

ସମ୍ପ୍ରିତା ଚୌଧୁରୀ

ସାଉଁଟା ଫୁଲର
ଗଜଲ ଗାଉଛି
ଦୁନିଆ ମୋ' ପରେ ଖସି,
ମସଗୁଲ ଯେବେ
ସାର୍ ସହର ମା'
ତୁମ ଆଗମନେ
କାଶତଣ୍ଡୀ ଝୋଟି ଲେଖା।

ତୁମ ନହବତ
ପାଖେ ମୁଁ ଦେଖୁଛି
ପିତୃ ପରିଚୟ ବିହୀନ ସନ୍ତାନ
ଚକ୍ଷୁ ଭିଜା ଗୁହାଣି,
ସଙ୍କୁଚିତ ପେଟ ଗୁଣ୍ଡଣ
ସାଥରେ ଛ'ଖଣ୍ଡି ପଞ୍ଜର
ସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇଯାଏ ଗଣି ।

ବୀର ବଧୂ ଏଠି
ଶୂନ୍ୟ ଗୁହଁଛି
ସହୃଦ ସନ୍ତକ-
ଆପଣା ଗର୍ଭେ ଧରି,

ଜୀଇଁଛି ସିନା ସେ
ଶୁଭ ବାସ ତଳେ
କେବେ ୁ ଯାଇଛି ମରି ।

ଶରତରେ ବହେ
ଝାଞ୍ଜି ପବନ
ମଲ୍ ନଇ ତରେ
ଦେଖୁ ହୁତାଶନ ଖର,
ରୂପ ବଦଳାଏ
ଶରତ ଆକାଶ
ଅନଶ୍ଚିତତାର
କୋଲ୍‌ଜ୍ ଚନ୍ଦ୍ର ଭର ।

ମୁଁ କି ପାଳବି ପାର୍ବଣ ଏଠି
ଚଉଦିଗେ ମୋର
ଆର୍ତ୍ତ ଚକ୍ରାର
ଶୁଭିଯାଏ ବାର ବାର,
ଦୂରରୁ ଥାଇ ମା'
ପ୍ରଣମେ ତୁମକୁ
ପୋଛିଦିଅ ମା'
ଦୁଃଖୀରଙ୍କି ଲୁହଧାର ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର

ଗୃହବନ୍ଦୀ

ଖଗେଶ୍ୱର ବାଗ

କରିନାହିଁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭୃଷ୍ଣରୁ କମ୍ପା ଦୁର୍ନୀତି ସେବାରେ
ନାହିଁ ଅବମାନନା ମୋ ପ୍ରଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରେ
ମିଥ୍ୟାଭେଦ କରିନାହିଁ ଶତ୍ରୁ ଅବା ମିତ୍ର
କେଉଁ ଗଳକନ୍ଦି
ପ୍ରିୟପାତ୍ର ବୋଲି ଆଜି ହେଲି ଗୃହବନ୍ଦୀ ।
କରିନାହିଁ ଧନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନରେ ଚୋରି
ଅପବାଦ ବିବସନା କରି ନାହିଁ ନାରୀ
କର ଦେଇ ଶୋଷିନାହିଁ ଗରିବର ରକ୍ତ
ଆୟ ବହିର୍ଭୂତ ଧନ କରିନ ସଞ୍ଚିତ
ନୁହେଁ ଅପରାଧୀ

ବୁଦ୍ଧିକୋମଳା, ଜିଲ୍ଲା ନୂଆପଡ଼ା

ରାମ ଅବତାର, ସୀତା ବିବାହ

ଡ. ସୀମାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ଅନେକ ଦିନ ତଳେ ପ୍ରବଚନ ଶୁଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲି, ଭଲ ପ୍ରବାଚକ ଜଣେ ଆସିଥାନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାନର ଛାନ୍ଦ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପିଲା ବେଳୁ ଠାକୁରଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବାରେ ମୋର ରୁଚ ରହିଛି ।

ଏବେ ମଧ୍ୟ ପୁରାଣ ର ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଜ୍ଞାନ ସିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁସନ୍ଧିଷ୍ଟୁ ସେଦିନ ର କଥା ମୋର ଏବେ ମନ ପଡ଼ିଲେ, ମୁଁ ଭବାବେଗ ହୋଇଯାଏ, ମୋ ଚକ୍ଷୁ ଲୋତକାପୁତ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ମନରେ ଏକ ଭବାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ଆସିଯାଏ । କହୁଛି ଶୁଣନ୍ତୁ ।

କଥା ମଣ୍ଡପରୁ ଦୂରେଇ, ଏକୂଟିଆ ଭାବେ ମୁଁ ଶୁଣିବାକୁ ଭଲ ପାଏ ଏଇଥି ପାଇଁ ଯେ କିଛି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିହେବ । ତେଣୁ ଏକ ନିଛାଟିଆ ଜାଗାରେ ବସି ଶ୍ରୀ ରାମ ଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଅନୁଭବ କରି ଭକ୍ତି ରସ ପାନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରିଥାଏ, ଏଇ ଜାଗା । ପଣ୍ଡିତେ କହୁଥିଲେ, ମା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦିନେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭ୍ରମଣ ରେ ଆସିଥିଲେ । ମଣିଷ ମାନେ, ପୂଜା ବ୍ରତ ତ କରୁଛନ୍ତି, ଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବି କରୁଛନ୍ତି, କନ୍ୟ ଆଉ ଗୋଟେ ଭସ୍ତବ ବି ପାଳନ କରୁଛନ୍ତି । ଜାଣିଲେ ଯେ ବିବାହ ବାର୍ଷିକୀ, ପତି ପତ୍ନୀଙ୍କର ।

ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ, ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦର ବୁଝାମଣା । ଅତି ଭଲ କଥାଟିଏ । ସ୍ୱର୍ଗରେ ଭଗବାନ ଙ୍କୁ କହିଲେ ପ୍ରଭୁ, ଆମର ଏମିତି ପାଳନ ହୁଅନ୍ତାନ । ହବ, ନିଶ୍ଚୟ ହବ ନାରାୟଣ କହିଲେ । ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ବାସୀ ଆମର ବିବାହ ବାର୍ଷିକୀ ପାଳନ କରିବେ । ଆମେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରିବା ।

ହଠାତ୍ ମୋ ପଛରୁ ଗୁରୁ ଗମ୍ଭୀର ବାଣୀ ଶୁଭିଲ । ରାମ ଅବତାର ସୀତା ବିବାହ ପାଇଁ ତ ହୋଇଥିଲା । ମୁଁ ପଛକୁ ମୁଁ ବୁଲେଇ ଦେଖିଲି, ଶୁଣୁ ଧାରୀ ବୃଦ୍ଧ ବାବା ଜଣେ ତଳ କୁ ମୁହଁ କରି ବସିଛନ୍ତି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଲି, ଭଲ କରି ଦେଖି ପାରିଲିନ ।

କନ୍ୟ ସାହସ କରି ପଚାରିଲି, ଇଏ କପରି କଥା, ଶ୍ରୀ ରାମ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ, ସେ କଣ ଏମିତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟାଦାହୀନ । ସେତେବେଳକୁ ରାମ କଥା ମଝିରେ ସୀତାରାମ ସୀତାରାମ

କୀର୍ତ୍ତନ ଚାଲିଥାଏ । ବାବା ବି ତାଳ ମାରୁଥାନ୍ତି । ସେମିତି ତଳ କୁ ମୁହଁ ପୋତି କହିଲେ, ବର ପିତା, ଗୁରୁ, ବରଯାତ୍ରୀ କେହି ନାହାନ୍ତି, କନ୍ୟ ବର ବିବାହ ପାଇଁ କନ୍ୟା ଘରେ ହାଜର ।

ମୁଁ ବି ଭାବିଲି ସତ କଥା ତ । ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭୁ ରାଘବେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ମିଥୁଳା ରେ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ବିବାହ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ, କଶୋରୀ ଜାନକୀଙ୍କ ସହିତ । ବିନା ବର ରେ ବର ପିତା ଶ୍ରୀ ଦଶରଥ, ଗୁରୁ ବଶିଷ୍ଠ, ଆଉ ବରଯାତ୍ରୀ ପଟୁଆରରେ ଯାଇଥିଲେ, ବରକୁ ଆଗରୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ, ସାଥରେ ନ ନେଇ । ଟିକିଏ ଦୃଢ଼ ହୋଇ କହିଲି, ଶଙ୍କର ଭଗବାନ ଙ୍କ ମଧ୍ୟ ବରଯାତ୍ରୀ ବର କୁ ଛାଡ଼ି ଆଗେ ଆଗେ ଯାଉଥିଲେ, ହିମାଳୟ ରାଜ ଙ୍କ ଘରକୁ । କର ଯାତ୍ରୀ ଆଗ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ, ବର ନନ୍ଦୀ ଉପରେ ବସି ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛରେ ଆସିଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଦେଖିଲି ବାବା ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଲେ । ଭଲଭାବରେ ଦେଖି ନ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ, ଅନୁଭବ କଲି, ସେ ଯେମିତି ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ମନେ ହେଲେ ମୋତେ ।

ଏହି ସମୟରେ ମଣ୍ଡପରେ କଥାକାର ରାମ ନାମ ର ମହତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ କହୁଥାନ୍ତି, ତୁଳସୀ ରାମାୟଣ ର ଚୌପାଠୀ ବୋଲି । ପୁଣି ସେଇ ବାବଜୀଙ୍କର ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱର । ରାମ ଭରତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ଙ୍କୁ ନେଇ, ରାମ ନାମର ସୃଷ୍ଟି । ମୁଁ ବି ଆଉ ପାଦେ ଆଗେଇ ଯାଇ କହିଲି, କାହିଁକି, ରାମ ନାମରେ ମାତା ଜାନକୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଭୂମିକା ରହିଛି । ସିଏ ପରା ତାଙ୍କ ମନ ରେ, ହୃଦୟରେ ଶ୍ରୀ ରାମ ଙ୍କୁ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ।

ବାବାଜୀ କିଛି କହିଲେନା । ସେମିତି ତଳକୁ ମୁହଁ କରି ବସିଥାନ୍ତି । ପ୍ରବଚନ ରେ ବିରାମ ହୋଇ ସୀତାରାମ ସୀତାରାମ କୀର୍ତ୍ତନ ଚାଲିଥାଏ । ବାବାଜୀ ବି ଦୁଇ ହାତରେ ତାଳ ବଜାଉ ଥାନ୍ତି । ସୁଯୋଗ ପାଇ କହିଲି, ବାବା, ଭକ୍ତ ରାଜ ହନୁମାନ ଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ରାମ ନାମର କି ମାହାତ୍ମ୍ୟ ରହିଛି ଯେ । ହନୁମାନ ମଧ୍ୟ ରାମ ନାମର ଅଂଶ ବିଶେଷ । ତଡ଼ିତ୍ ବେଗରେ ବାବା ଙ୍କ ମୁଁହ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ସେ ଯେମିତି ଚମକ ପଡ଼ିଲେ କି ମୋତେ ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ତାଙ୍କ ମୁହଁ କୁ ଚାହିଁଲି, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦାଢ଼ି ଭର୍ତ୍ତି, ଭଲ ଭାବରେ ଦୃଶ୍ୟ ହେଉନ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ । କନ୍ୟ ତା ଭିତରୁ ଯେମିତି ଗୋଟେ ଆଲୋକ ରଶ୍ମି ବାହାରି ଆସୁଛି ମୋତେ ଦେଖା ଗଲା

ଏହି ସମୟରେ ଆରତୀ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ହାତ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କଲି ମୁଁ । ତା ପରେ ପଛ କୁ ବୁଲି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ବାବା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ । ମୋ ମନ ଟା, ଟିକିଏ ଭାବକ୍ରାନ୍ତ ଲାଗିଲା ।

ତା ପର ଦିନ ର କଥା । ମୁଁ ଠିକ୍ ସମୟ ରେ ଆସି ମୋ ର ନକାଞ୍ଚନ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କଲି । କଥା ଆରମ୍ଭ ହବାକୁ ଯାଉଥାଏ । ହଠାତ୍ ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା କାଲିର ବାବାଜୀଙ୍କ କଥା । ମୋ ପଛରେ ବସିଥିଲେ, ସେ ଜାଗା ଖାଲି ଥିଲା । ମୁଁ ଭାବିଲି ବୃଦ୍ଧ ଲୋକ ଆଜି ମଣ୍ଡପରେ ବସିଥିବେ ପର । ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ଖୋଜିଲି । କୋଉଠି ହେଲେ ବସିଥିବେ ପର ବୋଲି ।

କନ୍ତୁ ନରାଣ ହେଲି । ଫେରି ଆସିଲି ମୋର ନଜ ଆସ୍ଥାନ କୁ । ମୋ ଠାରୁ ଟିକଏ ଦୂରରେ ବସିଥିବା ଭକ୍ତଙ୍କୁ ମୁଁ ପଚାରିଲି, ଭାଇ ଏଇଠି ମୁଁ ସବୁଦିନ ବସୁଛି, ଆପଣ ଦେଖୁଥିବେ । ସେ କହିଲେ ହଁ କଥା ଆରମ୍ଭ ଦିନ ଠାରୁ ଆପଣ, ଏକୃତିଆ ସେଇଠି ବସୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଦେଖୁଛି କିନ୍ତୁ କାହିଁକି, ପଚାରିବାକୁ ସାହସ କରୁନ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ଆଛ । ଆପଣ ଦେଖୁଥିବେ, କାଲି ମୋ ପଛ ରେ ଜଣେ ଦାଢ଼ିଆ ବାବାଜୀ ବସିଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ସହ କଥା ହେଉଥିଲି । ସେ କହିଲେ, ନାହିଁ ତ, ଆପଣ ତ ଏକୃତିଆ ବସିଥିଲେ କାଲି ।

ଥରେ ଅଧେ ପଛ କୁ ବୁଲି କଣ ଗୋଟେ ଦେଖୁଥିଲେ ଓ ଚାହୁଁଥିଲେ, ମୁଁ ଦେଖୁଛି । ଆଉକେହି ନଥିଲେ ତ । ରାମ କଥା ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ, ଆପଣ ଏକୃତିଆ ବସିଛନ୍ତି । କଥା ମଝିରେ ବି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖେ । ଆପଣ ଏକୃତିଆ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ଏଠି ଆପଣଙ୍କ ଛତା ଆଉ କାହାକୁ ଆପଣଙ୍କ ଅଖ ପାଖରେ ବି ମୁଁ ଦେଖନ ।

ମୋ ଦେହରେ ଏକ ଶିହରଣ ଖେଳଗଲା ଯେମିତି, ରୋମ ତଳୁରି ଉଠିଲା । ମୋ ପାଟି ଅଠା ଅଠା ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ପଡ଼ିଯିବି ଯେମିତି ମନେ ହେଲା । ମୋର ମନେ ହେଲା, କେହି ଜଣେ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ଛତୁ ରୂପରେ ରାମ କଥା ଆସ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ, ମୋ ଯୋଗୁଁ ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ । ନଜକୁ ଦୋଷୀ ମନେ କଲି, ତା ସହିତ ଭକ୍ତି ରସରେ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଆଖି ଜକେଇ ଗଲା । ପାଟିରୁ ମନକୁ ମନ ଉଛରିତ ହୋଇଗଲା,

ଯନ୍ତ ଯନ୍ତ ରଘୁନାଥ କୀର୍ତ୍ତନମ,
 ତନ୍ତତନ୍ତ କୃତ ମସ୍ତକାଞ୍ଜଳମ,
 ବାଷ୍ପବାରି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୋଚନ ମ୍,
 ମାରୁତିମ୍ ନମସ୍କର୍ତ୍ତ ରାକ୍ଷସାକ୍ରମ

ଜୟ ଶ୍ରୀ ରାମ

ମୁଁ କଳୁଷିତ

ଶରତ କୁମାର ନାଏକ

ହଁ ମୁଁ କଳୁଷିତ କରଳ କାୟା
ମୋ ମିଠା ମିଠା ଅଭିମାନ ବି ଶରଳ
ମୋ ଭବନାର ଦଣ୍ଡକାରଣେ
ସକରମ୍ଭକ ବି ନକରମ୍ଭକର
ଯମଜ ବନ୍ଧୁ ।।

ଘୁରିବୁଲେ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱେ
ଅକ୍ଷାଂଶ ଓ ଦ୍ରାଘିମାର ଜଞ୍ଜିର ମଧ୍ୟେ
ପାଇବାକୁ ଜୀବନ୍ୟାସ
ଏ ମରଣାନ୍ତକ ଶରୀରେ ।।

ବାସ୍ ଏତିକରେ ନୀରବ, ନସ୍ତୁର
ନତ୍ୟ ପ୍ରତାରିତ ଅହର୍ନିଶ ରଜନୀ
ଦୁଃଖ ର ତେଲ ଲୁଣର ସଂସାରରେ
ଲୁହଲହରେ ଭରି ହୁଏ ଧମନୀ ।।

ଲଗେ ଯେମିତି ବହୁ ଦିନୁ
ଆସିନ ମଳୟ ବସନ୍ତ କ ଶ୍ରବଣ
ଅପେକ୍ଷାରତ ମୁଁ ଜରଜୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ପଡ଼ିଛି କଲମ ଅସ୍ତେ
ବିଦ୍ରୋହ ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ।।

ଭବି ବୁଲେ ଆକାଶର ସୀମା ଯାଏଁ
ଭେଦି ବୁଲେ କାଗଜ କଲମ ମୁନେ
ଶବ୍ଦରାଶିର ଇଙ୍ଗିତରେ
କଳୁଷିତ ପଡ଼ୁଛି ପାଖୁଡ଼ା
କବିତା ରୂପେ ନଏ ଚିକେ ଆଶ୍ୱାସନା
ଭୁଲିକ ସବୁ ପ୍ରତାରଣା ।।

ଅନଟ, ଧର୍ମଗତ, କଳାହାଣ୍ଡି

ମା ଭୈରବୀ

ଦେବାର୍ଜନ ମୋହେର

ଜୟ ଜୟ ମା ଗୋ ମନ୍ଦାର ମାଳିନୀ,
ଜୟ ଜୟ ମା ଗୋ ସିନ୍ଦୂର ଧାରିଣୀ।-୧

ଜୟ ଜୟ ମା ଗୋ ରୁଦ୍ର ଭୈରବୀ,
ଜୟ ଜୟ ମା ଗୋ ବୌଦ୍ଧ ର ଇଷ୍ଟ ଦେବୀ।-୨

ମା ଗୋ ଦୁଃଖୀ ର ଦୁଃଖ ହାରିଣୀ,
ମା ଗୋ ଜଗତ ଉଧାର କାରିଣୀ।-୩

ମା ଗୋ ଭକତ ର ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ହେଉ ସାହା,
ଅଭୟ ବର ଦେଉ ଭକତ ମନେ ଭାବେ ଯାହା।-୪

ମା ଗୋ ଜଗତ ଜନନୀ ଭୈରବୀ ଠାକୁରାଣୀ,
ମଉନେ ମଉନେ ରହୁ ସଂସାର ନୟତି ଜାଣି।-୫

ଅତି ସ୍ନେହ, କରୁଣା, ଭକ୍ତି ଯା ହୃଦେ ଦେଖ,
ଆଗ ଯାଇ ବିରାଜମାନ କର ତା ପାଖେ।-୬

କେତେ ଗଭୀର ପରୀକ୍ଷା ଭକତ ର ନେଉ,
ମା ଗୋ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରୀ ଭୈରବୀ ତୁ ଯେ ଆଉ।-୭

ମା ଗୋ ଭକତ ହୃଦୟେ ବାସ କର ସଦା ସର୍ବଦା,
ମା ଗୋ ଭକତ ର ଆରତି ବିନତି କର୍ଣ୍ଣ ଦେଇଥାଅ ସଦା।-୮

ମା ଗୋ ମସ୍ତକେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମକୁଟ, ଗଳାରେ ହାର,
ମା ଗୋ କର୍ଣ୍ଣେ କୁଣ୍ଡଳ, ମଥାରେ ଲଲି ସିନ୍ଦୂର।-୯

ମା ଗୋ ନାକେ ନାକ ପୁଲ, ହସ୍ତେ ଖଣ୍ଡା,
ମା ଗୋ ପାଦେ ପାଉଁଜି, ଶରୀରେ ପରିଧାନ କର ଲଲି ଛିଟା।-୧୦

ମା ଗୋ ତୁମ ପାଦ ପଦ୍ମେ କୋଟି ପ୍ରଣତି,
ମା ଗୋ ଭୁଲ ଥିଲେ ମୋର କରିବ କ୍ଷମା, ମୁଁ ମୁକ୍ତ ଅଜ୍ଞାନ କରେ ବିନତି।-୧୧

ବାପୁଜୀନଗର, ବୌଦ୍ଧ

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନିଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ
ପହଞ୍ଚାନ୍ତୁ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ
ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲା vedantimagazine@gmail.com and
editor.vedantimagazine@gmail.com

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା

(ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ)

ସେବାକାନ୍ତ ନନ୍ଦ

ଶୁଣ ହେ ଛାନ୍ଦ ଛାନ୍ଦୀ ଗଣ,
ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ଗଣନ,
ଶୁଣିବା ସାହିତ୍ୟ କଥାଟି,
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଗଠନ,
ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପରେ
ଖାଇବା କିଛି ନ ପାଇଲେ,
ତେଣୁ କିଛି ଦିନ ଯେ ଗଲ,
କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର,
ସମ୍ବଲପୁର ହିତୈଷିଣୀ,
ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସଂବାଦ,
ରଞ୍ଜା ରମ୍ୟମୋହନ ରଞ୍ଜୟ,
ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ବନ୍ଦକରି,
ଏମନ୍ତେ କିଛିଦିନ ଗଲ,
ବଙ୍ଗଳା ଲେଖକଙ୍କ ନାମ,
ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ହେମଚନ୍ଦ୍ର,
ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପରେ,
ହୋଇଲୁ ଓଡ଼ିଆ ବିକାଶ,
ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ହେଲୁ
ବିକାସ ପଥ ଆବୋରିଲୁ,

ସାହିତ୍ୟ କଥାର ଲକ୍ଷଣ ।
ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଟି ଜାଣ ।
କହେ ସିଲ୍‌ବସ୍ କମିଟି ।
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଟି ପ୍ରଧାନ ।
ଓଡ଼ିଶା କଥା କେ ପଢ଼ରେ ।
ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀମାନେ ମଲେ ।
ଓଡ଼ିଶା ଗଠନ ଯେ ହେଲୁ ।
ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ତାଙ୍କର ।
ପୁଣି ଉତ୍କଳ ହିତୈଷିଣୀ ।
ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ।
ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ କଲେ ଉଦୟ ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପାଇଲେ ନାରୀ ।
ଲେଖକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆରମ୍ଭିଲୁ ।
ମାଇକେଲ ମଧୁସୂଦନ ।
ନବୀନ ଯେ ବଙ୍ଗିମଚନ୍ଦ୍ର ।
ଓଡ଼ିଆ ନୂଆଁ ରୂପ ହରେ ।
ରଖିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଯଶ ।
ପ୍ରାଚୀନ ଉପଜୀବ୍ୟ କଲୁ ।
ବିଭିନ୍ନ ଯୁଗ ନାମ ହେଲୁ ।

www.vedantimagazine.com

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୦

ପ୍ରଥମେ ରାଧାନାଥ ଯୁଗ,
ସବୁଜ ପର୍ବ ତୃତୀୟରେ,
ପୁଣି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପର୍ବ

ଦ୍ୱିତୀୟ ସତ୍ୟବାଦୀ ପର୍ବ ।
ପ୍ରଗତି ପର୍ବ ତାହାପରେ ।
ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକ ପର୍ବ ।

ଓଁ ଇତି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା କଥନେ ଛାନ୍ଦାଣୀ ସଂଗୟ ଦୁରିକରଣାର୍ଥେ ସାହିତ୍ୟ
ବିଭଜନ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନେ ନାମ ପ୍ରଥମୋଦ୍ଧାର

ବନ୍ଧୁପାଲି, ବଲଙ୍ଗିର

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନିଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ
ପଢ଼ିବାକୁ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ
ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲା vedantimagazine@gmail.com and
editor.vedantimagazine@gmail.com

୧୩୦୦୦ ପତ୍ନୀଙ୍କ ପତି

ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ଵିବେଦୀ

ବିଳାସିତ ଜୀବନ ନମନ୍ତେ ସେ ଏକ ବିଶାଳ ଓ ଅତୁଟ ମହଲ ୧୦,୦୦୦ କୋଠି ବିଶିଷ୍ଟ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଜୀବନର ଦୀର୍ଘ ୨୭ବର୍ଷ ସେହି ମହଲରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ କୋଠିରେ ସେ କେବେ ଦ୍ଵିତୀୟ ରୁଚି ଶୋଇନାହାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୁଚିରେ ତଙ୍କପାଇଁ ଜଣେ ନୂଆ ରାଣୀର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଛି । ସେ ପ୍ରାୟତଃ ୧୩,୦୦୦ ନାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ୨୮୦୦ ସନ୍ତାନର ଜନକ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏହା କୌଣସି କାଳ୍ପନିକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନୁହେଁ । ଚୀନ୍ ର ଅତୁଟ ସମ୍ରାଟ ସିଂହ ଦୁଆଙ୍ଗ, ଯିଏ ଚୀନର ଗ୍ରେଟ୍‌ଓଲ ସହ ଅଭିନ୍ନ ରୂପେ ଜଡ଼ିତ । ଚୀନର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଅବସ୍ଥିତ ୧୫୦୦ ମାଇଲ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୂରତା ଗ୍ରେଟ୍‌ଓଲ ସଂପର୍କରେ ଅନେକ ଅବଗତ । ହୁତା ବଂଶ ବାରମ୍ବାର ଆକ୍ରମଣ କରିବା ହେତୁ ଚୀନ୍ ର ଏହି ଗ୍ରେଟ୍ ଓଲ ନିର୍ମିତ କରାହୋଇଥିଲା । ୨୫ ଫୁଟ ଲମ୍ବା ଏହି ଓଲ ଉପରେ ଚଢ଼ି ୧୫ ଫୁଟ ଅଧିକ ସତକ ଉପରେ ଅଶ୍ଵାରେହୀ ପହରା ଦେଉଥିଲେ ।

ଓଲରେ ପ୍ରତି ୨୦୦ ଗଜ ଦୂରତାରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗମ୍ଭୀର ଅବସ୍ଥିତ । ସେହି ଗମ୍ଭୀରରେ ପହରା ଦେଉଥିବା ସୈନିକ ଦୂରବିକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ସହାୟତାରେ ଶତ୍ରୁ ସେନାଙ୍କୁ ଦେଖିପାରୁଥିଲେ । ଗ୍ରେଟ୍ ଓଲକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଚୀନ୍ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି ଓଲ ମଧ୍ୟରେକବର ଦିଆ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରତାପୀ, ସାହସୀ, ଦୂରଦର୍ଶୀ ଓ କୁର ସିଂହ ଦୁଆଙ୍ଗ ଚୀନ୍ ଦେଶର ରାଣୀଙ୍କ ଅବୈଧ ସନ୍ତାନ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ନିଜର ସାହସିକ ପରାକ୍ରମରେ ରାଜା ହୋଇଥିଲେ । ୨୫ ବର୍ଷ ବୟସ ବେଳକୁ ଚୀନ୍ ରେ ଥିବା ଆଖ-ପାଖ ରାଜ୍ୟକୁ ଜିତି ବିଶାଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ତାପରେ ସେ ସାମନ୍ତ ପ୍ରଥାକୁ ଲୋପ କରି ସମସ୍ତ ଜମିକୁ

କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିଦେଲେ ଯାହା ଫଳରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଆପଣାର କରି ନରଙ୍କୁ ଶାସନର ସୁରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ବିଦ୍ଵାନ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳେଇ ଦେଲେ । ସିଂହ ଦୁଆଳ ବିଶ୍ଵର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ପୁସ୍ତକ ଜଳେଇ ଦେଇଥିଲେ । ଆଉ ଯେଉଁ ବିଦ୍ଵାନମାନେ ନଜ ପୁସ୍ତକକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରେଟ୍ ଡ୍ଵାଇ ନର୍ମାଣରେ ଦାସତ୍ଵ ଶ୍ରମିକ ଭାବେ ନୟୁକ୍ତି କର ହୋଇଥିଲା ।

ତାଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଯେତେପରିମାଣରେ ବଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ କୁରତାର ସୀମା ମଧ୍ୟ ସେହି ପରିମାଣରେ ବଢ଼ୁଥାଏ । ସବୁବେଳେ ସେ ଇଜିପ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ନିକଟରେ ଗୋଟେ ଧାରୁଆ ଖଣ୍ଡ ରଖୁଥାନ୍ତି । କୌଣସି ଷତଯନ୍ତ୍ରକାରୀ ଧରା ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଖଣ୍ଡ ଦ୍ଵାରା ତା ମୁଣ୍ଡକାଟି ଦେଉଥିଲେ । ଏତେ ସତର୍କତା ପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଷତଯନ୍ତ୍ରକାରୀ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲେ । ଥରେ ସେ ଷତଯନ୍ତ୍ରକୁ ନୟୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଦୂରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ସେଇଠି ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ମାରିଦେଲେ ।

ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସମାଗୁରରେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ନହେବାପାଇଁ ଜନତାଙ୍କ ଆତ୍ମାଳରେ ଶବ୍ଦ ଲୁଚେଇ ରଖାଗଲା । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିଲା - ତାଙ୍କ ଶବ୍ଦକୁ ରାଜମହଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେମିତି ନିଆଯିବ? କୌଣସି କାରି ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ତାଙ୍କ ଶବ୍ଦକୁ ମାଛ ପେଟି ଭିତରେ ଭାଙ୍ଗି ରାଜ ମହଲରେ ପହଞ୍ଚାଇଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ରୂପେ ବଡ଼ ପୁଅ ଗ୍ରେଟ୍ ଡ୍ଵାଇର ନର୍ମାଣ ନରୀକ୍ଷଣ ନମନ୍ତେ ଯାଇଥାନ୍ତି । ମହଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁତ୍ର ହୁ-ହାଇ (ଯିଏ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ସବୁ ପ୍ରକାର କୁରତା ଶିଖି ସାରିଥାଏ) ଜାଣିଥାଏ ଭଲ ପିତାଙ୍କୁ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ମାନିଯିବ । ତେଣୁ ତୁରନ୍ତ ଏକ ପତ୍ର ଲେଖି ଜଣେଇଲା ସମ୍ରାଟ ତାଙ୍କୁ ଆମୃତଦାୟୀ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଯାହା ସେ ଭାବିଥିଲା ସେଇୟା ହେଲା । ବଡ଼ ଭାଇର ଆମୃତଦାୟୀ ପରେ ହୁ-ହାଇ ନୂଆ ସମ୍ରାଟଭାବେ ଅଭିଶିକ୍ତ ହେଲା । ସମ୍ରାଟ ପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହେବା ପରେ ପିତାଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧି କ୍ରିୟା ସମାପନ ପାଇଁ ବିଶାଳ କବର ତିଆରି କରି ପିତାଙ୍କର ପ୍ରତିଫଳକ ତମ୍ବା ପ୍ଲେଟ୍ ରେ ନର୍ମାଣ କରାଗଲା । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ସହ କବରର ଛାତ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଗୁଦରରେ ନର୍ମିତ ହେଲା । ପୁଣି କବର ଗୁରିପଟେ ଏଭଳି ଯନ୍ତ୍ରସବୁ ଖଞ୍ଜାଗଲା ଯାହା ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଶୈଳୀରେ ନର୍ମିତ ହୋଇଥାଏ ।

ତାପରେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ବିଧି ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ କବର ନକଟକୁ ନଆଗଲ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଶୋକ ସନ୍ତପ୍ତ ପ୍ରଜା, ଘର-ପରିବାର, ରାଣୀ-କର୍ମରୂପୀମାନେ ଚାରିପଟେ ଘେରି ରହିଥାନ୍ତି । ମୌଲବୀ ଜ୍ଞାନଦେଶରେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ କବରରେ ପୋତିବାକୁ କୁହାଗଲା । କବର ଚାରିପଟେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତା ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପ୍ରତି ପୁଷ୍ପଞ୍ଜଳ ଜ୍ଞାପନ କରୁଥାନ୍ତି । ଏତିକିବେଳେ କବର ଚାରିପଟେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ଆଧୁନିକ ଯନ୍ତ୍ରରୁ ତୀରବର୍ଷା ହେଲା । ଉପସ୍ଥିତ କାରିଗର, ଶହ ଶହ ରାଣୀ, ପୁତ୍ର, ମନ୍ତ୍ରୀ, ଭଜାଧିକାରୀ ସମସ୍ତେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ କବର ଭିତରେ ପୋକ-ମାଛି ପରି ଜଳ ପଡ଼ି ପୋତି ହୋଇଗଲେ । ତାପରେ କବରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସିଲ୍ କରି ଦିଆଗଲା ।

ଦୁ-ହାଇ ନିଷ୍ଠାଟଙ୍କ ହୋଇ ସିଂହାସନରେ ବସିଲା । ପିତା ସିଂହ ଦୁଆଙ୍ଗ ପରି ସେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ରୁର ଶାସକ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୧୯୧୭ ମସିହା ଯାଏ ତା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ତୀନ ରେ ଶାସନ କରିଥିଲା । ପୁଣି ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ହେବାରୁ ତୀନ ରେ ଗଣରାଜ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପରେ ପରେ ସାମ୍ୟବାଦ ଶାସନ ଚାଲିଲା । ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସମ୍ରାଟ ସିଂହ ଦୁଆଙ୍ଗ କବରରେ ତ କେହି ପଶି ପାରିଲେନି । ପରନ୍ତୁ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପ୍ରତି ଲୋକମାନଙ୍କର ଏତେ ଘୃଣା ଥିଲା ଯେ ସେହି କବର ଉପରେ ସେମାନେ ଅଳିଆ ଓ ଅପବିତ୍ର ଜିନିଷକୁ ଫିଙ୍ଗି ନିଜର ବିରୋଧ ପ୍ରକଟ କରୁଥିଲେ । ଶେଷରେ କବରର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ବର୍ଷା ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ସମୟ ଆସିଲା କବର ଖୋଜି ପାଇବା କଠିନ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଆଜି କେବଳ ତୀନ ର ଗ୍ରେଟ ଡ୍ଵାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତାପୀ ସମ୍ରାଟଙ୍କ କବର ଭାବେ ପରିଚିତ ।

ବିସି-୭୪, ସେକ୍ଟର-୧,
ସଲ୍ଟ ଲେକ୍, କୋଲକତା

ତୁମ ନୂଆ ରୂପ

ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ଦ୍ୱିପାଠୀ

ଓଢ଼ଣୀ ଢାଙ୍କିବା ବୟସ ତୁମର
ଯେବେଠୁ ଯାଇଛି ସରି
ଅଭୁଲ ଅତୀତ କେତେ ମିଠା ଗୀତ
ସ୍ମୃତି ହୋଇ ପଡ଼େ ଝରି ।

ମହଣ ମହଣ ମନୁଆ ରଜନୀ
ତୁମକୁ କୋଳେଇ ନଏ
ଆକାଶ ଛାଡ଼ିରେ ଜହ୍ନ ଉଇଁଲେ
ମୋ କଥା ବୁଝିବ କଏ ।

ମଉଲ ମନର ଯେତେକ ସପନ
ମନେ ମନେ ଗଲ ମରି
ଓଢ଼ଣୀ ଢାଙ୍କିବା ବୟସ ତୁମର
ଯେବେଠୁ ଯାଇଛି ସରି ।

ପୀରତିର ଆଶା ଆଶୁର ଭରଷା
ମନର ଆବେଗ ଯେତେ
ଭବ ବନ୍ଦନର ଦୁର୍ବଳତାକୁ
ଚେକିଥିଲି ତୁମ ହାତେ ।

ତୁମ ନୂଆ ରୂପ ମୋତେ ଅଭିଶାପ
ଦେଇଛି ପାଗଳ କରି
ଓଢ଼ଣୀ ଢାଙ୍କିବା ବୟସ ତୁମର
ଯେବେଠୁ ଯାଇଛି ସରି ।

କବିର ଘର
କୁଣ୍ଡିଲେ କେରଙ୍ଗ ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଶେଫାଳ ପ୍ରତି

ବିଶ୍ୱଜିତ ଆର୍ଯ୍ୟ

ଲେ ଶେଫାଳ,
ତୁକେତ ସୁନ୍ଦର, କି ବାସ୍ତା ତୋର
ଶରତ ରଜନୀ ର ଶୋଭା
ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଯାଏ ।
ହୃଦୟରେ କାମୁକତାର ଉଦ୍ଭିରଣ,
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ହୁଏ ଶିହରୀତ,
କରେଣ୍ଟୁ ଗୁଲିଯିବା ପରେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଗୁନ୍ଧ ଯେବେ,
ତୋ ଦେହରେ ପଡ଼େ
ଲଗେ ଯେପରି, କାବ୍ୟର
ଶକୁନ୍ତଳା ଶୃଙ୍ଗାର ବେଶ ହୋଇ
ନିଜର ଆତନୁମନ କୁ ଢଳେଇ
ଦେଉଛି ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଜୀ ନିକଟରେ ।
ଚକୋରୀ ଚି ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାଏ,
ତା ପ୍ରିୟର ଗୁରିପଟେ
ରୁମ୍ବି ଦେଇ ବିଧୁରମୃତକୁ
ପ୍ରିୟ ର ଥଣ୍ଡରେ,
ପୁଣି ଉଡ଼ିଯାଏ
ଡେଶାଛାଡ଼ି ଜନ୍ମ ଗଇଜକୁ ।।

ମଂଗଳପୁର, ଯାଜପୁର

ମୋ ବିକଳ ଓ ମହାସଙ୍କଟ

ପଙ୍କଜିନ ଭେଇ

କରେନା କଢ଼ାରେ
ବିଶ୍ୱବାସୀ ଆଜି ହତସତ୍ତ
ବ୍ୟସ୍ତ-ବିବ୍ରତ ଆଉ ବିଚଳତ,
ଆତଙ୍କର ପଶା ଖେଳ ଖେଳ
ବିଜୟ ପରାଜୟର
ତାଣ୍ଡବ ରଚୁଛି ଏ କରେନା ।।
ପ୍ରବାସୀ କ୍ଷୀରନୃଲ୍ଲନ୍ ରେ,
ଆଉ ଗ୍ରାମବାସୀ
ଷ୍ଟେ ହୋମ୍ ଷ୍ଟେ ସେପ୍
କନ୍ତୁ ମୁଁ...!! ମତେ ତ ଯିବାକୁ ହବ
ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ, ଯେଉଁଠି
କେତେ ଆଖିର ଯେ ସ୍ୱପ୍ନ
କେତେ ହୃଦୟର ଆଶା
ଗୁଡ଼ି ବସିଛନ୍ତି ମୋ ବାଟକୁ ;
ମୋ ଆସିବାର ଆଶାରେ
ନିଶ୍ୱାସ ନେଉଛନ୍ତି ସେମାନେ,
ମୋ ଉପସ୍ଥିତିରେ
ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଲଭୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ।।

ସୁସ୍ଥ ହେବା ଆଶା ନେଇ
ମୋ ସେବାର ଯେ ଆଶାୟୀ
କେମିତି ଖୋଜିବି ବିକଳ
ଏତେ ସ୍ୱର୍ଥୀ ହୋଇ ମୁଁ,
ମୋ ବିକଳ ଅର୍ଥ ମହାସଙ୍କଟ
କନ୍ତୁ ଲଢ଼ିବି ମୁଁ ଡାକ୍ତରଖାନା ରୂପୀ
ଏହି ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଡାକ୍ତର ରୂପେ ନୁହେଁ
କରେନା ଯୋଦ୍ଧା ସାଜି ।।

ଲଞ୍ଜି, କେଗାଁ, କଳାହାଣ୍ଡି

କବିତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ

ସଂଯୁକ୍ତା ସାହୁ

ବେଳେବେଳେ ମୁଁ ଏତେ ମଗ୍ନ ଥାଏ
 ମୋ ଭବନର ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ିବାରେ,
 ମୁଁ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲି ପରେ
 ତାକୁ ପରାରେ ତୁ ମୋର କିଏ ?
 କାହିଁକି ଗୁଲିଆସୁ ମୋ ମନ ଭିତରକୁ
 କିଛି ସମୟ ତୁ ଅବଚେତନ ରହି,
 ପୁଣି ଫେରିଯାଉ କେଉଁଆଡ଼େ କି ?
 ତୁ ଏମିତି ଏକ କଳପନା
 ତୋତେ ଛୁଇଁ ବି ହୁଏନା,
 କେତେବେଳେ କେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ
 ତୋର ଆଗମନ ହୁଏ,
 ହେଉ ଗାଧୁଅଘର ଅବା ରେଷେଇଘର
 ଖାଇବାବେଳେ ଅବା ଶୋଇବାବେଳେ,
 ପୁଣି ରାତି ହେଉ ବା ଦିନ ହେଉ
 ନା ଘାଟ ନା କୋଉ ବାଟରେ ।
 ତୁ ତ ମୋର କିଛି ନୁହେଁ
 ତୋର ତ କିଛି ଅବୟବ ବି ନାହିଁ,
 ତୁ କହୁ ମୋ ମନକୁ ଧସେଇ ପଶିଆସୁ
 ବୁଝିପାରେନି ତୁ ତ ମୋ ସହ ଥାଉ
 ପରୁରିଲେ ତୁ କିଛି କହୁ ନାହୁଁ
 କହୁ ତୁ କିଏ ....କିଏ.....କିଏ ?

ମାଟିଘର(ଉପସଭାପତି)

ରାହାମା, ଜଗତସିଂହପୁର

ଅନୁଭୂତିରୁ ପଦେ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ

ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହିମା ଅପାର । ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅନୁଭୂତି କଛି ନା କଛି ନଶ୍ଚିତ ଥିବ । ଏଥିରେ ତିଳେ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେମିତି ଅନେକ ଅନୁଭୂତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଆପଣମାନଙ୍କ ନକଟରେ ସମର୍ପିତ କରୁଛି ।

୨୦୧୫ ମସିହା ନବକଳେବର ସମୟର କଥା । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦାରୁ ଦର୍ଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ଯାଉଥାନ୍ତି । ମନରେ ପ୍ରବଳ ଉକ୍ଷ୍ଣା ଥାଏ ଯିବାପାଇଁ । ସୁଯୋଗ ଟିକିଏ ମିଳନ୍ତାକି, ମନେମନେ ଭୁବୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ଦିନେ ମୋର ଜଣେ ଅତି ପରିଚିତ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଭଉଣୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ଦେଲେ ଦାରୁ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ । ସେ ଜଣେ ପରମ ଭକ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କର । ଯାହାହେଉ ସେ ଭଉଣୀଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ସେ ମହାଶୟା, ମୁଁ ଓ ମୋର ପୁତୁର ଏମିତି ଚାରିଜଣ ଯାତ୍ରା କଲୁ । ପୁରୀରୁ ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ଦିନ ଏଗାରଟା ପରେ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଭୁ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ଦାରୁ ଅଭିମୁଖେ ମା ଶାରଳାଙ୍କ ପୀଠକୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମନରେ ଅଜସ୍ର ଉକ୍ଷ୍ଣା । ଗାଡ଼ି ତୀବ୍ର ଗତିରେ ଚାଲିଥାଏ । ଶେଷରେ ସେହି ସ୍ଥାନ ଆସିଲା । ଯାହାହେଉ ମା ଶାରଳାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସହିତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦାରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ହୋଇଗଲା । ତତ୍ ପରେ ବନ୍ଧୁ ମହାଶୟଙ୍କ ପରମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ନକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ପ୍ରଭୁ ଗୋରଖନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାତ୍ରା କଲୁ । ପରିବେଶ ଅତି ରମଣୀୟ । ସେତେବେଳକୁ ସମୟ ଅନେକ ହେଲାଣି । ଭୋକ ବି ବହୁତ ଜୋରରେ ହେଲାଣି । ଭାବିଲୁ ଏଠି କଛି ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଦେବୁ । କିନ୍ତୁ ବୁଝିଲା ବେଳକୁ ପ୍ରସାଦ ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲାଣି । ଯେହେତୁ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲାଣି ତେଣୁ ସ୍ୱାଭାବିକ କଥା । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଭଲନା କହିଲେ ଯେ ଜଣେ ଲୋକ କହି ଯାଇଛନ୍ତି, ପୁରୀରୁ ଚାରିଜଣ ଆସୁଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରସାଦ ରଖିବା ପାଇଁ । ସେ ଆସିଲେ

ନେବେ । ତ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ ହେବନି । ଏକଥା ଶୁଣି ଆମେ ଆଉ କଣ କରିବୁ? ସାଙ୍ଗରେ ବି କିଛି ଖାଦ୍ୟ ନେଇକି ଯାଇନୁ । ହଉ, ଯାହା ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଭାବି ବରଗଛ ତଳେ ସମସ୍ତେ ବସିଲୁ ।

କିଛି ସମୟ ଅତିବାହିତ ପରେ ସେହି ଭାଇନା ଆମେ ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁ ମହାଶୟଙ୍କ ସହିତ ଯାଇଥିଲୁ ତାଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ - “ଯେଉଁ ଲୋକ ବରଦ କରି ଯାଇଥିଲେ ସେ ତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲେନି, ତେଣୁ ଆପଣମାନେ ପ୍ରସାଦ ପାଇଯାଆନ୍ତୁ ।” ତାପରେ ଆମେ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲୁ । ଅମୃତ ପରି ଲାଗିଥିଲା । ଆମେ ଭାବିଲୁ ଠାକୁର ନିଶ୍ଚିତ ଆମରି ପାଇଁ ରଖିଥିଲେ । ବୋଧହୁଏ ଏହାହିଁ ସତ୍ୟ ଥିଲା ।

ତତ୍ ପରେ ଆମେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦାରୁ ଦର୍ଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲୁ । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖୁଲୁ ପ୍ରବଳ ଗହଳ । ଏ ତ ସ୍ଵାଭାବିକ କଥା । ଜଗନ୍ନାଥ ଯେଉଁଠି ଭିତ ସେଇଠି । ଯାହା ହେଉ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହିମା ଅପାର, ତେରି ହେଉ ପଛେ ଦାରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସମସ୍ତେ କଲୁ । ଦାରୁଙ୍କ ଦେହରେ ହାତୀ ଶୁଣୁ ଅତି ରମଣୀୟ ଲାଗୁଥିଲା । ଦର୍ଶନ ସାରି ବାହାରକୁ ଆସି ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହେଲୁବେଳକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଛଅଟା ପରେ ହେଲଣି । ଘରକୁ ଫେରିବା ଯୋଜନା କଲୁ କାରଣ ଘର ଲୋକ ବାରମ୍ବାର ତାଗିଦ କରିଥିଲେ ତଞ୍ଜଳ ଫେରିବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ମହାଶୟଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଯାଇଥିଲୁ ସେ କହିଲେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ ଦେଖା କରିବାର ଅଛି ସାଲେପୁରରେ । ତେଣୁ ସେ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବେ । ଆମେ ଭାବିଲୁ ହଉ ଦେଖାକରି କି ଶୀଘ୍ର ଫେରିଆସିବା ।

ସେତେବେଳକୁ ରାତି ହୋଇଗଲାଣି । ସାଲେପୁର ଅଭିମୁଖେ ଗାଡ଼ି ଚାଲିଲା । ବୋଧହୁଏ ବାଟ ଜାଣି ନପାରି ଅଲଗା ବାଟରେ ଯିବାରୁ ବହୁତ ଡେରିରେ ସାଲେପୁରର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ରାତି ଆଠଟା ହୋଇସାରିଲାଣି । କଣ କରିବୁ? ଆମେ କେବଳ ଘର କଥା ଭାବି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛୁ । ଘରୁ ବାରମ୍ବାର ଫୋନ ଆସୁଛି । ସେ ବନ୍ଧୁ ମହାଶୟ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଦେଖାକଲେ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ସମୟ ରହିବାକୁ ଦେଲୁନି । ସେ ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଖରାପ ଭାବିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆମ ମନ ଅସମ୍ଭାଳ ହେଉଥିଲା । ସେଥିରେ ପୁଣି ଯେଉଁ ଭଉଣୀ ଯାଇଥିଲେ ତାଙ୍କର ବାନ୍ତି ବହୁତ ହେଉଥିଲା । ସେ ବହୁତ ଅସୁସ୍ଥ ବୋଧ କଲେଣି । କଣ କରିବୁ? ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗୁଥାଏ । ଯାହାହେଉ, ସେ ବନ୍ଧୁ ମହାଶୟ ଆମପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଅଧିକ ସମୟ ଦେଇପାରିନଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ କାମ ସାରି ବାହାରିଲେ ।

ରୁଚି ଆଠଟା ଡିରିଶି ହେଲଣି । ଭ୍ରାଉର ବାବୁ କହିଲେ ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଯାହାହେଲେ
 ରୁଚି ବାରଟା ବାଜିବ । ଏକଥା ଶୁଣି ବ୍ୟସ୍ତତା ଆଦୁରି ବଢ଼ିଗଲା । ଏଣେ ପ୍ରବଳ ମାନ୍ଦାରେ
 ବର୍ଷା ଚାଲିଥାଏ । ମନେମନେ ଭୁରୁଥାଇ କାଳିଆ ର କ ଲୀଳା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରୁ ଖାଲି ଫୋନ
 ପରେ ଫୋନ । ଆମେ କଟକ ବାଟ ଦେଇ ଆସୁଥାଉ, ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ମିଛ
 କହିଲୁକ ଗାଡ଼ିର ଚକ ଖରାପ ତେଣୁ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଡେରି ହେବ । ସେମିତି ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା
 ହେଉଥାଏ । ଗାଡ଼ି ଚାଲୁଥାଏ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଗାଡ଼ି ଆସି ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଘରେ
 ଆମେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ରୁଚି ମାନ୍ଦ ଦଶଟା ବାଜିଛି । ଘର ଲୋକ ପଚାରିଲେ କଣ ଏଇନା
 କଟକରେ ଥିବା କଥା କହୁଥିଲ, ଆସି ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା! ଆମେ ମନେମନେ ଭୁରୁଥିଲୁ
 କାଳିଆର ଲୀଳା ଅପାର । ସତରେ ଆଜ୍ଞା, କଳ୍ପନା କରିପାରିଲିନ ଏତେ ଶୀଘ୍ର କେମିତି
 ଆସିଲୁ!

ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଲୀଳା କେମିତି ଆଜ୍ଞା ଦେଖିଲେତ, ଆମ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ବରଦ ଦେଇ ରଖୁଥିଲେ ।
 ପୁଣି ରୁଚି ବାରଟା ପରିବର୍ତ୍ତେ ରୁଚି ଦଶଟାରେ ଆଣି ପହଞ୍ଚାଇଦେଲେ ।

ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ । ସେ ଆମ ପାଇଁ ସବୁ କରୁଥାନ୍ତି, ହେଲେ ଆମେ ଅଜ୍ଞାନୀ
 ଜାଣିପାରୁନା ତାଙ୍କର ଅଦୃଶ୍ୟ ଲୀଳାକୁ । ସେ ଲୀଳାମୟ । ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ କୋଟି
 କୋଟି ପ୍ରଣାମ । ସବୁବେଳେ ଏମିତି କରୁଣା ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ରଖୁଥାନ୍ତୁ, ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ॥

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ପୁରୀ ସଦର

ଅଫେର ଅତୀତ

ଅକଲ୍ ପ୍ରଧାନ

ପ୍ରୀତିର ଫଗୁଣ ଫିକା ଲଗେ ମତେ,
ପ୍ରେମର ଶ୍ରାବଣ ଦୁଖଃ ।
ଅଫେର ଅତୀତ ଆଉ କି ଫେରିବ,
ମନେ ପଡେ ତୁମ ସ୍ମୃତି ।

ନିଝୁମ୍ ରାତିରେ ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ,
ଖୋଜୁଛି ମୁଁ ତୁମ ପ୍ରୀତି ।
ଜହ୍ନ ର ଜୋଛନା ଭଲ ଲଗୁ ନାହିଁ,
ଏକାକି କରୁଛି ରାତି ।
ଅଫେର ଅତୀତ ଆଉ କି ଫେରିବ,
ମନେ ପଡେ ତୁମ ସ୍ମୃତି ।

ତୁମକୁ ଖୋଜୁଛି ନୀଳ ଆକାରରେ,
ପାଉ ନାହିଁ ତୁମ ଇତି ।
ଜହ୍ନ ର ଶୀତଳ ଆଉ ରୁଚୁ ନାହିଁ,
ଅଥୟ ହୁଅଇ ମତି ।
ଅଫେର ଅତୀତ ଆଉକି ଫେରିବ,
ମନେ ପଡେ ତୁମ ସ୍ମୃତି ।

ଗଗନେ ପବନେ ତୁମକୁ ଖୋଜୁଛି,
ସମୟ ଯାଉଛି ବିତି ।
ତାରାଗଣ ମତେ ଦେଖୁ ହସୁଛନ୍ତି,
ଦେଖୁ ମୋ ପାଗଳ ପ୍ରୀତି ।
ଅଫେର ଅତୀତ ଆଉକି ଫେରିବ,
ମନେ ପଡେ ତୁମ ସ୍ମୃତି ।

କୋଦଳା(ଗଞ୍ଜାମ)

ଆସୁଛନ୍ତି ମାଆ

ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମହାପାତ୍ର

ଦେବୀ ଦଶଭୁଜା ମା ଅମ୍ବିକା
ଆସୁଛନ୍ତି ଦେଖ ହସି ହସିକା

ଘଣ୍ଟ ଘଣ୍ଟା ଭେରୀ ତୁରୀ
ପୀଠେ ସଜ୍ଜିତ କରି
ଗୁଲ ତାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ପୂତେ ପୂଜିବା
ଆଶୀଷ ମାଆଠୁ ଆମେ ପାଇବା

ଦେବୀ ଦଶଭୁଜା ମା ଅମ୍ବିକା
ଆସୁଛନ୍ତି ଦେଖ ହସି ହସିକା

କାଶତଣ୍ଡୀ ଫୁଲକୁ
ଶରତ ଆଣିଛି ଭେଟି
ନାନା ରଙ୍ଗେ ସୁସଜ୍ଜିତ
ହେଲଣି ମା ବସୁମତୀ

ମନୁ ଅହଂକାର ଆମେ ଭୁଲିବା
ମାଆ ଚରଣେ ଶରଣ ନେବା

ଦେବୀ ଦଶଭୁଜା ମା ଅମ୍ବିକା
ଆସୁଛନ୍ତି ଦେଖ ହସି ହସିକା

ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାରକୁ
ସହେନ ମୋ ମାଆ
ମାଆ ବୋଲି ଡାକିଦେଲେ
ଆସିବୁଏ ଠିଆ

ପାପୀଙ୍କ ସଂହାର ପାଇଁ
ଆସେ ଅବତରି
ତାର ଦରଶନେ ଦୁଷ୍ଟ
ଶକ୍ତି ଯାଏ ସରି

ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମାଆ ମୋର ବନ୍ଦିତା
ସତ୍ୟ ର ଜୟ ଦିଏ ବାରତା

ଦେବୀ ଦଶଭୁଜା ମା ଅମ୍ବିକା
ଆସୁଛନ୍ତି ଦେଖ ହସି ହସିକା

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ

ଜୟଦେବ ବିହାର

ପୋଲିସ କଲେଜ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଧୂଷ୍ଣା ବରଗଛ

ଡାକ୍ତରପ୍ରସାଦ ଜେନା

ବରଗଛ ଧୂଷ୍ଣା ଗଛ ଠିଆ ଗାଆଁ କଡ଼େ
ଘଟଣାକୁ ଜୀବନର ସୁଖ ସେବା ଲେଡ଼େ । ୦ ।

ବରଗଛ ଓହଲକୁ ଦୋଳକରି ପିଲ
ହସଖୁସି ମନ କେତେ ମାରୁଥିଲେ ଚଲ
ସେଦିନର ଖୁସି ଆଜି ଭାରି ମନେପଡ଼େ । ୧ ।

ନୀଡ଼ ଆସି ରଚିଥିଲେ କେତେ ଜାତି ପକ୍ଷୀ
ଭବ ଆହା କରୁଥିଲେ ଭବ ଧରି ସାକ୍ଷୀ
ସେଇ ନୀଡ଼ ନଜରଟା ସ୍ମୃତି ହୋଇ ଛିଡ଼େ । ୨ ।

ବାଗୁଡ଼ିର ଖେଳେ ପିଲ ଉଠୁଥିଲେ ମାତି
ଡାହି ମାଙ୍କୁଡ଼ିର ଖେଳ ଚାଲୁଥିଲ ନତି
ସାତ ଆଜି ସପନକୁ ପଛକଥା ଉଡ଼େ । ୩ ।

କନ୍ୟା ଲାଗି ବରଯାତ୍ରୀ ଏଇ ଠାବେ ବଧା
ପଣା ପାଣି ଚାଲୁଥିଲ ମେଣ୍ଟୁଥିଲ ବାଧା
ବାଜା ଆଉ ରେଷଣୀକୁ ବାହା ସଜ ଭିଡ଼େ । ୪ ।

ଗୋରୁଆଳ ଗୋରୁପଲ ଛାଡ଼ିଦେଇ ପାଖେ
ବଂଶୀ ତାନେ ମୋହୁଥିଲ ଗଛ ମୂଳେ ସୁଖେ
ଭବନାକୁ କେତେ ଆଣି ସୁଖ ଲୁହ ଗଡ଼େ । ୫ ।

ଟାଣ ଖର ଗଛ ଛାଇ ବାଧା ସୁଖ ନଦ
ବାଗୋଇର ଆଶ୍ରା ଚିକେ ଭରସାର ପଦ
ସେଇ କଥା ଗୋଟି ଗୋଟି ଆଜି ଦୁଃଖ ଛାଡ଼େ । ୬ ।

ଆଶା ଆଉ ବିଶ୍ୱାସର ସେବା ବରଗଛ
ଜୀବନଟା ଚାଲିଗଲେ ଜାଳକାଠ ପଛ
ସେବା ଲାଗି ପୁନର୍ଜନ୍ମ ବିଭୁ ନାମ ଯୋଡ଼େ । ୭ ।

ରଞ୍ଜ ରଣପୁର, ଜିଲ୍ଲା-ନୟାଗଡ଼,
ପିନ୍-୭୫୨୦୨୬, ଓଡ଼ିଶା

ଏଣୁ ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ

ସଂଗ୍ରାମ ମହାରଣା

ଶୁନ୍ୟତା ର ସ୍ଵର ରେ ଜନସମୁଦ୍ର
ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ରାଜ ରାସ୍ତା ରେ କର୍ ମିର୍ ଏ ଅନ୍ଧକାର
ଟିପ୍ ଟିପ୍ ବର୍ଷା ଆଉ ମନ ଦୋହଲାଇ ଥାଏ ହାଲୁ ପବନ
ଏକା ଏକା ଚାଲୁଥାଏ ଆଉ ସାଥରେ ଥାଏ
ନସ୍ତୁରୁ ରାତି ଆଉ ଶବ୍ଦ କହି ଭବନା ର ।
ଆନ୍ଦୋଳତ ମନ ଭିତରେ ଅନେକ ଆଶଙ୍କା
ଉତ୍ତର ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରେ ମୁଁ ଏକ ଦ୍ଵିପାକ୍ଷିକ ନଉକା
ଜଳ ତରଂଗ ସୃଷ୍ଟି କଣ ଆହୁଲ କୁ ଭାଂଗି ପାରେ ?
ସମୁଦ୍ର ଭିତର କଣ କେବେ ଭୁପୃଷ୍ଠ କୁ ଛୁଇଁ ପାରେ ?
ତୃତୀୟ ମନ କଣ ଠିକ୍ ଆଉ ଭୁଲ୍ କୁ ବାଛି ପାରେ ?
ଏମିତି ଅନେକ ଅଜସ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ
ପୁଣି କେତେବେଳେ ଖୋଜିବୁଲେ ଦୂର ଆକାଶ ର ଜହ୍ନ
ମିଂଜି ମଂଜି ତାର ଗୁଡ଼ା ଯେ ଭସା ବାଦଲ ର ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ରେ
ହେଲେ କାହିଁକି ଏତେ ଭୟ
କାହିଁକି ନିଜ ମନ କୁ କରିପାରୁନି ଥୟ
ସତରେ କଣ ଏ ଜୀବନ ଟା କେବଳ ଉତ୍ତର ଖୋଜିବାରେ
ନା
ଅପରିଚିତ ଦୁନିଆ ଭିତରେ ନିଜ ପରିଚୟ କୁ ସଜ୍ଞା ଦେବାରେ!
ନସ୍ତେଜ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ପରିବେଶ ଟା
ଆଜି ନିଜ ପାଇଁ ସଜ୍ଞାହୀନ,
ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ବି ଆଜି କାହିଁକି କେଜାଣି

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ରଙ୍ଗହୀନ,
 ସତରେ କେତେ ବିଚିତ୍ର ଏ ସ୍ୱପ୍ନ,
 ଆଜି ବି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ,
 ସ୍ନେହ ଆଉ ଭଲପାଇବାର ଏ ଶୁନ୍ୟ ସ୍ଥାନ
 ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ପୁଣି ଫେରିଯାଆନ୍ତି କି ତୋର ସେ ସହର କୁ,
 ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଏ ଚନ୍ଦ୍ର ରେ ଅନେକ ରଙ୍ଗ ଭରିବାକୁ,
 ତୁ ଭାଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତୁ ନରବତା ର ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ର ସମ୍ପର୍କ କୁ,
 ଆଉ ମୁଁ ପାଇ ଯାଆନ୍ତି ଉତ୍ତର
 ସମସ୍ତ ଶୁନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବାକୁ
 ହୁଁ ପାଇ ଯାଆନ୍ତି
 ତୋର ସେ ଉନ୍ମତ୍ତା ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କୁ
 ଆଉ ଧାର ଶ୍ରାବଣ ର ଆଦ୍ରତା ରେ
 ହଜେଇ ଦିଅନ୍ତି ନଦକୁ
 ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି
 ଏ ରାତି ର ସ୍ୱପ୍ନ ସରିବାକୁ....

ଇନ୍ଦୁପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନିଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ
 ପଢ଼ିବାକୁ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ
 ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲା vedantimagazine@gmail.com and
editor.vedantimagazine@gmail.com

ସଂକ୍ଷେପରେ ସଂସ୍କୃତି

ମେନନ୍ ସାହୁ

ସଂସ୍କୃତି ଶବ୍ଦଟି ମନରେ ଉଠି ମାରିଲେ ହଠାତ୍ ଆମର ଗୋଟିଏ ଜାତିସମାଜ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଶୁଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧ ନୀତିନିୟମ ଆଦର୍ଶ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ । ଯେଉଁଥିରେ ମାନବ ତା ନଜ ଜାତିର ଧର୍ମ, କଳା, ଶାସ୍ତ୍ର, ନୃତ୍ୟ, ବାଦ୍ୟ, ଭସ୍କର୍ଯ୍ୟ, ପରମ୍ପରାକୁ ନଜ ମନରେ ଚରଦିନ ପାଇଁ ବାନ୍ଧି ରଖିଥାଏ । ତେବେ ଏ ସଂସ୍କୃତି ଶବ୍ଦ କଣଏହାର ସଂଜ୍ଞା କଣ, ଏହାର ସ୍ୱରୂପ କଣ ତାହା ଆଲୋଚନାଭୁକ୍ତ ।

“ସମ୍ ଉପସର୍ଗ ପୂର୍ବକ “କୃ” ଧାତୁରେ କ୍ରିନ୍ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗରେ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦ ଗଠିତ । “କୃ” ଧାତୁର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କୃତି । ତେଣୁ ସଂସ୍କୃତି ଅର୍ଥ ହେଲା ଉତ୍ତମ କୃତି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସମାଜକୁ ସାମ୍ୟକ ରୂପେ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଓ ସୁସଂହତ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ । ସଂସ୍କୃତ ଙ୍କୁ ଆଉ ଟିକେ ସ୍ୱଷ୍ଟ ରୂପେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଏ । ସେ ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ହେଲା ପ୍ରକୃତ ଓ ବିକୃତ । ଖଣିରେ ଥିବା ପଦାର୍ଥ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ପ୍ରାକୃତ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବିଶୋଧିତ ହେବା ପରେ ତାକୁ ସଂସ୍କୃତ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ପ୍ରକୃତ ପଦାର୍ଥକୁ ସଂସ୍କୃତ କରିବାର ପଦ୍ଧତିର ନାମ ହେଉଛି “ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରକୃତି ଜଙ୍ଗଲ ରୂପେ ବୃକ୍ଷ, ବନସ୍ପତି, ଲତା, ଗୁଳ୍ମର ବିଶାଳ ସମାହାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ପ୍ରକୃତିରେ ଉପଲବ୍ଧ ବୃକ୍ଷାଦିକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଓ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭଙ୍ଗରେ ସୁନ୍ଦର ବଗିଚାର ରୂପ ଦେବାକୁ “ସଂସ୍କୃତି କୁହାଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ନଗ୍ନ ଓ ଅଶିକ୍ଷିତ ରୂପେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା ଲାଭ କରେ ସଦଗୁଣ, ସଦାଚାର, ସଦଭାବନା ଓ ଶୁଙ୍ଖଳା ନିୟମ ପାଳନ ପୂର୍ବକ ଜୀବନଯାପନ କଲେ ତାକୁ ସଂସ୍କୃତିର ମନୁଷ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରକୃତିର ସଦପଯୋଗ କରିବା ହିଁ “ସଂସ୍କୃତି ଅଟେ । ତାର ଦୁର୍ଲୋପଯୋଗ କରିବା ବିକୃତ ଅଟେ । ବାହ୍ୟ ଓ

ଆନ୍ତରିକ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରକାର ବିକାଶ ସଂସ୍କୃତି ର ଅନ୍ତର୍ଗଢ଼ିତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆନ୍ତରିକ ଉନ୍ନତିକୁ ସଂସ୍କୃତି କୁହାଯାଏ । ସଂସ୍କୃତି ମାନବଙ୍କ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବ ପାଇଁ ଏକ ଓ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ । ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ସାର୍ବଜନୀନ ଓ ସାର୍ବକାଳୀନ । ତେଣୁ କୁହାଯାଏ ଯେଉଁ ଦେଶର ବା ଜାତିର ସଂସ୍କୃତି ଯେତେ ବିକଶିତ ସେ ଦେଶର ବା ଜାତିର ମାନବ ସେତେ ବିକଶିତ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜନଗୋଷ୍ଠୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ବିରୁର ଓ ଆରୁର ପରିପ୍ରକାଶ ହିଁ ସଂସ୍କୃତି । ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ତଥା ଜୀବନଶୈଳୀର ସମାହାରକୁ ନେଇ ପରମ୍ପରା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ଏହି ପରମ୍ପରାଗୁଡ଼ିକ କାଳକ୍ରମେ କାଳର କଷଟିରେ ଘଷି ହୋଇ ସଂସ୍କୃତି ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସଂସ୍କୃତି ପରମ୍ପରାକୁ ସଂସ୍କୃତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

Culture as pattern of thinking and doing that runs through the activities of people and distinguishes them from all other peoples. ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ତାହା ଯାହା ମାନବର ଆରୁର, ବିରୁର ଓ ଗୁଲିଚଳଣିକୁ ଏକ ଅସାଧାରଣ ସ୍ତରକୁ ନେଇଥାଏ । କୌଣସି ଦେଶ ବା ଜାତିର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ସଭ୍ୟତା ଓ ଅନ୍ତଃପ୍ରକୃତି ହେଉଛି ସଂସ୍କୃତି । ସଭ୍ୟତାର ସ୍ଥଳ ଗଣ୍ଠି ଭିତରୁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ସଂସ୍କୃତି ନୂତନ ଭାବରେ ଉନ୍ନେଷିତ ହୋଇଉଠିଛି । ଯୁଗରୁ ଅନୁସାରେ ସଂସ୍କୃତି ବଦଳେ ଓ ଏହାର ସମ୍ପର୍କ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ସମାଜ ସହିତ ନିବିଡ଼ । ସଂସ୍କୃତିକୁ କେବଳ ନୁହେଁ କରାଯାଏ ବରଂ ରୋମାନ୍ ଭାଷାର କଲଚର (Cultura) ଶବ୍ଦରୁ ଇଂରାଜୀ କଲଚର ଶବ୍ଦଟି ସୃଷ୍ଟି । ଭଦ୍ର ଓ ସୁରୁତ ସଂପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ରୋମାନ୍ ମାନେ କଲଚସ କହୁଥିଲେ । କଲଚସ ରୋମାନ୍ ଭାଷାର କ୍ରିୟାପଦ କୋଲିରିରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି । ଆର୍ଷ୍ଟଲଡ଼ଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଚର୍ଚ୍ଚାରୁ ସଂସ୍କୃତିର ଯେଉଁ ସହଜ ରୂପଟି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କଲ ତାର ଜନ୍ମ ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରୀସ୍ ରେ ବୋଲି ଚିହ୍ନିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେଲାନାହିଁ । ସଂସ୍କୃତିର ମହାନପୀଠ ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ଜନନୀ ଗ୍ରୀସ୍ ରୁ ସଂସ୍କୃତିର ମୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ଧାର ଯଥାର୍ଥ ମନେହୁଏ । ଗ୍ରୀକ୍ ମାନେ ସଂସ୍କୃତିକୁ କେଉଁ ରୂପରେ ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ତାହାର ଅପୂର୍ବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ Werner Jaeger ୧୯୪୭ରେ ପ୍ରକାଶିତ ତାଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ “Paideia the ideas of Greek Culature” ଗ୍ରନ୍ଥରେ । ଗ୍ରୀକ୍ ମାନେ ବୁଝିଥିଲେ ଯେ ସଂସ୍କୃତିର ତିନୋଟି ଧାରା - ସତ୍ୟ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ନୈତିକ ଶୁଦ୍ଧତା । ଭାରତବର୍ଷର ସତ୍ୟ-ଶିବ-ସୁନ୍ଦରଙ୍କର ଆରାଧନା ସହିତ ଅତୁଟ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ।

ତେବେ ସଂସ୍କୃତିର ସଂଜ୍ଞା ଦେବାକୁ ଯାଏଁ B. Tylore କହିଛନ୍ତି - “Culture are civilization takes in its wide ethnographic sense, is that complex whole which includes knowledge belief art morals, law, custom, and any other capabilities land

habits acquired by man as a member of society.” ଅର୍ଥାତ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ସମାଜର ନୀତି, ନିୟମ, ପରମ୍ପରା, ନୈତିକତା, ଜ୍ଞାନ, ବିଶ୍ୱାସ ଆଦି ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଏହାର ଅଙ୍ଗୀଭୂତ ହୋଇପାରେ ।

ନତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର କହିଛନ୍ତି - “ସଭ୍ୟତା ସଂସ୍କୃତିର ବାହ୍ୟ ପ୍ରକାଶ । ସଂସ୍କୃତି ବିଚାର ଆଉ ସଭ୍ୟତା ହେଉଛି ଆତ୍ମର ।” (ସଭ୍ୟତା, ନତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର, ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରତିମା) ଡାକ୍ତର ବାସୁଦେବ ଚରଣ ଅଗ୍ରଓଲଙ୍କ ଭାଷାରେ - “ସଂସ୍କୃତି ଜୀବନ ପାଇଁ ପରମ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ଏହି ଦୁଇଟି ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ତୃତ ହୋଇ ମଣିଷ ମନକୁ ଏକ ଉନ୍ନତ ପ୍ରାଣୀରେ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାଏ ।”

ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସଙ୍କ ଭାଷାରେ - “ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବୁଝିଲେ ସମାଜ ବିକାଶର ପ୍ରକାଶ ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ । ଏଇ ବିକାଶର ଚଳଣି ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ଧରାଯାଏ । ସାହିତ୍ୟରେ ଏଇ ସଂସ୍କୃତି ମପାଯାଏ । ତେଣୁ ସମାଜର ଚଳଣିଠାରୁ କଳା କବିତା, ଆଲୋଚନା, ବିଜ୍ଞାନ, ବ୍ୟବହାର ଚନ୍ଦ୍ର, ସ୍ଥାପତ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ସବୁ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଏସବୁ ଭିତରେ ଦର୍ଶନ, ସାଧନା ଓ ସୃଷ୍ଟି, ଭାବ ଓ ଅନୁଭୂତିର କଳନାରେ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଧରି ସାହିତ୍ୟର କ୍ରମପରିଣାମ ଦେଖିବାର କଥା କଥା ଓଡ଼ିଆରେ କହିଲେ ଗୁହାଣି, ଚଳଣି ଓ ଚମକ ଏଇ ତିନୋଟିର ସମାଜର ସଂସ୍କୃତି ଖୋପଡ଼େ ।” (ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର କ୍ରମବିକାଶ, ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ, ପୃ.୨)

ଯେକୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀ, ଜାତି, ଅଞ୍ଚଳ, ରାଜ୍ୟ, ଦେଶର ଅବଶ୍ୟ ନିଜସ୍ୱ ସଂସ୍କୃତି ରହିଥାଏ । ଏହି ସଂସ୍କୃତି କି ସ୍ୱରୂପ ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏବଂ ସେମାନେ ନିଜସ୍ୱ ସଂସ୍କୃତି କି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାକୁ ହିଁ ନିଜର ସଂପତ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ନିଜସ୍ୱ ସଂପତ୍ତି ହିଁ ନିଜସ୍ୱ ପରିଚୟ । ଏହି ସଂସ୍କୃତିର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଘଟିଲେ ପରିଚୟରେ ସମସ୍ୟା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ଏହାର ବିନାଶରେ ଗୋଟିଏ ମାନବ ସମାଜର ଅବକ୍ଷୟ ଅଥବା ସମାପ୍ତି ସଂସ୍କୃତି କି ରୂପରେ ଘଟିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମାଜ ଅନ୍ୟ ଏକ ସମାଜର ସଂସ୍କୃତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ଯଦି ନିଜସ୍ୱ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ସେହି ନୂତନ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଆପଣେଇ ନଏ ତାହେଲେ ସେଇ ସମାଜର ସଂସ୍କୃତି କି ମୃତ୍ୟୁ ବା ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳର ସଂସ୍କୃତି ସେଇ ଅଞ୍ଚଳର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ପୋଷାକ

ପରିଚ୍ଛନ୍ନ, କଥାବାର୍ତ୍ତା, ଆଶୁର ବ୍ୟବହାର, ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ଏପରିକି ସାହିତ୍ୟ (କଥିତ ଓ ଲିଖିତ)ରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ହୋଇଥାଏ ।

ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଛୁହଁ । କଳ୍ପ ସଂସ୍କୃତି କୁ ସାହିତ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ସାହିତ୍ୟ କୌଶଳ ସଂସ୍କୃତି ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ଓ ପ୍ରସାରିତ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ କୌଶଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୃଷ୍ଟି ଲଭ କରିଥିବା ସାହିତ୍ୟରେ ସେଇ ଅଞ୍ଚଳର ସଂସ୍କୃତି ସୂଚନା ପାଇଥାଏ ଏହା ଅନସୂଚିତ । ସଂସ୍କୃତି ଶିକ୍ଷଣ ଗୋଷ୍ଠୀର ଜୀବନଧାରା ର କେଉଁ ସବୁ ବିଭିନ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ, ସେସବୁ ଏକ ତାଲିକା ଗବେଷକମାନେ ଏଭଳି ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି -

- ଭାଷା (Language) ଭାବେ ପ୍ରକାଶନର ଶ୍ରେଣୀ ମାଧ୍ୟମ ।
- କଳା ଓ ବିଜ୍ଞାନ (Arts & Science) ଭାବ ପ୍ରକାଶର ବିକଶିତ ଓ ପରିସ୍ଥିତି ବିଭବ ।
- ଚିନ୍ତାଧାରା (Thought) ଯେଉଁଭଳି ମଣିଷ ତାର ଗୁରୁପାର୍ଶ୍ୱର ଜଗତକୁ ଅନୁଭବ କରେ ।
- ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ମଣିଷର ଆତ୍ମିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପିଢ଼ିରୁ ପିଢ଼ିକୁ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାଷା ଓ କାବ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ।
- ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ (Social Activity) ଗୋଟିଏ ସଂସ୍କୃତି କି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଥିବା ଭାଗିଦାରୀ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସବ ପାଳନ ଏବଂ ଜୀବନର ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ।
- ପାରସ୍ପରିକତା (Interaction) ପରସ୍ପର ସହିତ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ, ଦିଆନିଆ ଭିତ୍ତିରେ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ପରମ୍ପରା ଏଇସବୁ ସଂସ୍କୃତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସଂସ୍କୃତି ମଣିଷ ସଭ୍ୟତା ଓ ଜୀବନର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ୱରୂପର ଅର୍ଥ ବହନ କରେ ନାହିଁ । ମାନବ ସଂସ୍କୃତି ଯାହାକି ଆଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିରେ ହିଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରୂପ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ତାହା ଦୁଇଟି ରୂପ ଥାଏ । ଯଥା-କାବ୍ୟରୂପ ଓ ମାନସ ରୂପ । କାବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପର ଏଭଳି -

- ଜନ୍ମରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଳିତ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କାର ।
- ଚଳଣି (ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ) ।
- ବ୍ୟବହାର (ଆପଣା ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି, ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ସମାଜ ପ୍ରତି) ।
- ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଶୈଳୀ ।

- ପୋଷାକ ପତ୍ତ ଓ ପରିଧାନ ଶୈଳୀ ।
- ଅଳଙ୍କାର ।
- ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ।
- ଖାଦ୍ୟ ।

ମାନସିକତାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏଭଳି ଅନେକ ବିଷୟ ରହିଛି ଯାହା ସଂସ୍କୃତି କୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଲୁ -

- ଗୋଦ୍ର ବିଶ୍ୱାସ (ଜାତି, ବଂଶ, ଆଧାରିତ)
- ଦେବତ୍ ବିଶ୍ୱାସ (ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରଭାବରୁ ନିର୍ମାତ)
- ଭାଷା ଓ ଲିପି (ଆଞ୍ଚଳିକ ଭିତ୍ତିରେ ନିର୍ମିତ)
- କଥା, କମ୍ପଦନ୍ତୀ ଓ ମିଥ୍ ର ଭିତ୍ତି ନିର୍ମାଣ
- ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ (ମଣିଷ ପ୍ରତି ସମାଜ ପ୍ରତି, ଜୀବନ ପ୍ରତି, ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ଓ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରତି... ଇତ୍ୟାଦି)

ମଣିଷର ବାଣୀ-ରୂପକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ “ସଂସ୍କୃତି ଫିଲ୍ଡରେ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ବାଣୀରୂପ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥାଏ । ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରକାଶ ମାଧ୍ୟମ “ଭାଷା” ସେଥିରେ ରୂପାୟିତ ଆଞ୍ଚଳିକ ରଙ୍ଗ ଅବଶ୍ୟ ଥାଏ, ମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟର ମୂଳ ସ୍ୱରୂପ ମାନବିକତା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି, ରସ ପ୍ରଭୃତି । ବହୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂସ୍କୃତି କୁ ନେଇ ଏକ ବିରାଟ ସଂସ୍କୃତି ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁଥିରେ କେଉଁ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ, ଧର୍ମ, ଭାବନା, କଳା ଇତ୍ୟାଦି ନହିତ ଥାଏ । ଯେଉଁଥିରେ ଗୋଟିଏ ସୁସ୍ଥ ସଂସ୍କାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜ ବିକାଶ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରଗତି କରିଥାଏ । ଏବଂ ସେହି ଧାରାରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଢ଼ି ଓ ତାର ପିଢ଼ି ଏବଂ ତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ି ଏହାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ଜାତୀୟତା ନିଜ ସଂସ୍କୃତି କୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିଥାଏ । ତେଣୁ ଯଥାର୍ଥରେ କୁହାଯାଇଛି “Culture to know the best that has been said and through in the world” ସଂସ୍କୃତି ବା ପରମ୍ପରା ଗୋଟିଏ ଦିନର ଫଳ ନୁହେଁ ଏହା ଏକ କ୍ରମ ବିବର୍ତ୍ତନର ସଫଳ ପ୍ରୟାସ ଅଟେ । ଯେତେବେଳେ ଏହା ବସ୍ତୁର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ ଏବଂ ଭୋଗବାଦ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା ହୁଏ ବସ୍ତୁବାଦୀ (Material Culture) ସଂସ୍କୃତି ।

ଯେତେବେଳେ ଏହା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱଦିଏ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜନଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ କରାଇଦିଏ, ବିଶ୍ୱର ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଏ ସେତେବେଳେ ତାହା ହୁଏ ମନୋଗତ ସଂସ୍କୃତି (Spiritual Culture) । ସଂସ୍କୃତି ତତ୍ତ୍ୱର ଅର୍ଥ ବ୍ୟାପକ ଏହା ମାନବ ଜୀବନର କ୍ରମବିବର୍ତ୍ତନ ଓ ସଂସ୍କାରିତ ଆଚରଣ ଧାରାକୁ ବୁଝାଏ । ସଂସ୍କୃତି ର ଜ୍ଞାନ, ବିଶ୍ୱାସ, କଳା, ନୀତିନିୟମ ପ୍ରଥା ଓ ପରମ୍ପରା, ମାନବ ଆଚରିତ ସମସ୍ତ କ୍ରିୟା-ପ୍ରକ୍ରିୟା ନହିତ ଥାଏ । ସଂସ୍କୃତି ସହିତ ସାହିତ୍ୟର ମଧ୍ୟ ନବିତ ସମ୍ପର୍କ ରହିଥାଏ । କାରଣ ଗୋଟିଏ ଦେଶ ବା ଜାତିର ପଞ୍ଚଭୂମିରେ ଗଢ଼ିଉଠେ ସାହିତ୍ୟ । ଦେଶ ବା ଜାତିର ସଂସ୍କୃତି କ ଉପଲବ୍ଧର ପ୍ରାମାଣିକ ଆଲୋଚ୍ୟ ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ । ତେଣୁ ଜାତି, ଧର୍ମ ଓ ବିଭିନ୍ନ ମତବାଦ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମଗ୍ର ମାନବଜାତି ନିଜ ନିଜର ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ଆପଣାଇ ନିଜ ନିଜର ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିଥାନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ କହିଲେ ସଂସ୍କୃତି ଓ ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ମୁଦ୍ରାର ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ୱ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ ସଂସ୍କାର ଜୀବନ ହେଉଛି ସଂସ୍କୃତି ଯାହା ବିନା ମଣିଷ ଅଚଳ ହୋଇପାରେ ।

ସାମାଜିକ ଜୀବନକୁ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନକୁ ଶୁଖିଳତ କହିବା ନିମିତ୍ତ ସଂସ୍କୃତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ସାମାଜିକ ଜୀବନର ଏକ ଅଲିଖିତ ସମ୍ପ୍ରଦାନ । କେଉଁ ଆବାହମାନ କାଳରୁ ଏହି ସଂସ୍କୃତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏକ ଡୋରୀରେବାନ୍ଧି ରଖି ତାର ଚକ୍ରାଚେତନାକୁ କବଳିତ କରିଆସୁଛି । ତେଣୁ ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗରେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ତର ଆବେଦନ ହରାଇବନି । ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷର ଚେର ଯେମିତି ଭୂମି ତଳେ ମାଟିକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ରଖୁଥାଏ ଠିକ୍ ସେହିପରି ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ସମାଜକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଛି । ମାନବ ଜୀବନର ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇପାରେ, ସଂସ୍କୃତି ର ନୁହେଁ ତେଣୁ ସମାଜରେ ସଂସ୍କୃତି ର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଥିଲା, ରହିଛି ଏବଂ ଆଗକୁ ରହିବ ମଧ୍ୟ ।

ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟର ଆତ୍ମିକ ଚେତନାର ନାମାନ୍ତର ଯାହା ଜନଜନକୁ ସୁସଂସ୍କୃତ କରିଥାଏ । ପ୍ରେମ, କରୁଣା, ଈର୍ଷା, ସ୍ନେହ, ଦୃଶା, ବାସ୍ତବ୍ୟ, ତ୍ୟାଗ, ଦୟା, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ନିଷ୍ଠୁରତା ପ୍ରଭୃତି ଆତ୍ମିକଭାବ ସମୂହ ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ସଂସ୍କୃତି ସର୍ବଦା ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ଓ ସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ ।

ପର୍ଜନ, ହେଙ୍ଗାନାଳ

ମୋ ଶାଶୁ ଘର

ରୀତାରଣୀ ମହାପାତ୍ର

ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ସେଇଠି ଅଟେ ମୋ ଶାଶୁଘର
 ତିନ ଦିଗରେ ତିନ ମନ୍ଦିର
 ମହାନଦୀ ପୁଣି ହାଟିଆ ପାହାଡ଼
 ବୈଦ୍ୟନାଥ, ସିଂହନାଥ, ରାମନାଥ ତିନ ଠାକୁର
 ଗାଁ ମଝିରେ ଗୋପିନାଥ ମନ୍ଦିର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ଗାଁ ଟିଏ ବୋଲି ଭାବନା ଛୋଟ ଆକାର ତାର
 ଜନସଂଖ୍ୟା ଏଠି ଦଶହଜାର
 କଟକ ଜିଲ୍ଲା ବାଙ୍କି ବ୍ଲକ ଏହାର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ବାଙ୍କି ଚର୍ଚ୍ଚିକା, କଣ୍ଠିଲେ ନୀଳମାଧବ ଶାଖା ତାହାର
 ପାଖରେ ଅଛି ପୁଣି କଳାପଥର
 ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ପୁଣି ଲେଉଟି ଠାକୁରଣୀ ଘର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ବରଷକୁ କେତେ ଯାନଯାତରୁ ଆମର
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଏଠି କନ୍ତୁ ଲେଉଟି ଯାତରୁ, ବୁଡ଼ ଯାତରୁ ପୁଣି ମକର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ଗାଁ ଦାଣ୍ଡୁଟା ବଡ଼ ଓସାର
 ଦାଣ୍ଡୁରେ ଅଛନ୍ତି ମଙ୍ଗଳା,
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ପୁଣି କଳାଠାକୁର
 ସାହି ପଡ଼ିଶା ସଭିଏ ଏଠି ଭାରି ସ୍ନେହର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର

ଏଠି ଅଛି ଛାତଘର ଖାଲି କଛି ଛପର
 ସୁଲ କଲେଜ, ଥାନା ଓ ଡାକଘର
 ଛକଟି ଅଛି ଗୋଲେଇ ଛକ ନାମଟି ତାର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ମନ୍ଦିରମାଳନୀ ହେଉପଛେ ଭୁବନେଶ୍ୱର
 ଏଇ ଗାଁରେ ବି କେତେ ମନ୍ଦିର
 ମହାନଦୀ ପାଣି ଭାରି ମଧୁର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ଜନମିଥୁଲେ ଗର୍ବ ଓଡ଼ିଶାର
 ନୀଳମଣୀ ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ ଆମର
 ଲେଖକ ଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ଗାଁ ମଝି ସାହିରେ ଘର ଆମର
 ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ନଶନ ଦିଅର
 କରନ୍ତି କେତେ ସ୍ନେହ ଆଦର
 ଭୁଲିଗଲି ମୋ ବାପଘର
 ଗାଁ ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ମୋର କୋଟି ଜୁହାର
 ଘଣ୍ଟ ଘୋଡ଼େଇ ରଖୁଥାନ୍ତୁ ମୋ ପରିବାର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର
 ସମୟ ପାଇଲେ ରଜକୁ ଆସ ଏଥର
 ଆସୁଥିବ ଖାଲି ଥରକୁ ଥର
 ଗାଁଟିର ନାମ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର ॥

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଧନ୍ୟ ତୁ ବିଧାତା

ଅଜୟ କୁମାର ବେହେରା

ଦରିଦ୍ରପଣ ମୋ
ନତି ଉପହାସ ହୁଏ
ଓଳଏ ଖାଇକ
ଆର ଓଳ ଚାହିଁ ଥାଏ।୧।

ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ ମୋ
ରାଜ ଉଆସର ସୁଖ
ତଥାପି ବଞ୍ଚିଛି
ସହି ସମାଜର ଦୁଃଖ।୨।

ନିଜ ଲୋକ ଏଠି
ନିଜର ଜମାରୁ ନୁହଁ
ଆପଣାର କଥା
କାହାକୁ କହିବି କୁହ।୩।

ବାଳୁତ ପିଲ ମୋ
ଭୋକରେ ବିକଳ ହୁଏ
ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି କରି
କଷ୍ଟେ ମୁଁ ଚଳେଇ ନଏ।୪।

ଧନ୍ୟତୁ ବିଧାତା
ସହିଛୁ କପରି ତୁହି
ଏମିତି ଲଗୁଛି
ତୋର କଛି ହୁଏ ନାହିଁ।୫।

ମୋରଡ଼ା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ବନ୍ଧୁତ୍ଵ

ବାଙ୍କାବିହାରି ମହାକୁର

ହୃଦୟ ମୋତିଠୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଏ ସଂପର୍କ
ଭଗବାନଙ୍କ ଆଶିର୍ବାଦେ ହୁଅଇ ଗଢ଼ା,
ଧନ ସଂପତ୍ତିର ନ ଥାଏ ଆବଶ୍ୟକତା
କେବଳ ଭଉଁସ ହୃଦୟଟିଏ ଲେଖା ।
ଅଗଣାରେ ଦେଖୁ ଆନନ୍ଦ ଓ ଭଲ୍ଲାସ
ପଥହୁଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ ଜୀବନରୁ କ୍ଲେଶ ।
ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ସାଜି ପଥ ଜୀବନକୁ
ମଧୁମୟରେ ଲୁଚ୍ଚ କରିପାର ଅବଶୋଷ ।
ବନ୍ଧୁ ବିହୁନେ ଲାଗେ ଜୀବନ ଦୁଃଖମୟ
ଓଷଧ ଶୁନ୍ୟତାରେ ଯେହ୍ନେ ରୋଗୀବସ୍ତ୍ରା ।
ପ୍ରସ୍ତୁତିତ କରିପାରେ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତିମୁଖେ ହସ
ହୃଦୟରେ ଭର୍ତ୍ତିକରେ ବିଶ୍ଵାସର ଗାଥା ।
ମନେପଡ଼େ ପୁରାଣର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁଦାମାଙ୍କ କଥା
ସଂସାରରେ ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କେବଳ ବନ୍ଧୁତ୍ଵ ।
କାୟା ବିସ୍ଠାରିତ କରି ମାଡ଼ିଗୁଲୁ ଏ ଧରାଧାମେ
ପ୍ରତିମୁଖେ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଉ ବନ୍ଧୁତ୍ଵର ମହତ୍ଵ ।

ବୁରୁବୁଡ଼ା, ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଜୀବନ

ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ଗିରି

ଜୀବନ ଯେ ଅଜ୍ଞାବଜ୍ଞା ବାଚଟିଏ
କେତେ ଭଠି ପଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ହୁଏ ।
ଛାଇ ଆଲୁଅର ଲୁଚକାଳ ଖେଳ
ଦୁଃଖ ପରେ ସୁଖର ଅପୂର୍ବ ମେଳ ।
ଧର୍ମ ପଥେ କର୍ମ କରି ଚାଲିଥିଲେ
ସହଜେ ବିପଦ ନପଡ଼ଇ ଭଲେ ।
ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତିକୁ ଦେଲେ ପ୍ରଣୟ
ନଷ୍ଟେ ଦିନେ ଅକାଳେ ହେବ ବିଲୟ ।
ସତ୍ୟ ନ୍ୟାୟର ସଦା ହୁଏ ବିଜୟ
ପାପ କର୍ମ ପ୍ରତି ରଖୁଥିବା ଭୟ ।
ସମୟକ୍ରମେ ସବୁ କର୍ମ ହିସାବ
ସୁଧମୂଳ ସହ ଆମକୁ ମିଳବ ।
କୁକର୍ମ କରି ହେବ ନାହିଁ ମୁକୁଳ
ଗୁରିପାଖେ ଆମ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶିକୁଳ ।
ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ବିନା ଜାଣ
ଜୀବନର ମାନ ହୋଇଯିବ ଗୌଣ ।
ଏହି କଥା ଯେତେ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ହେଜି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ସବୁ ବୁଝି ସୁଝି ।
ସୁକର୍ମ କଲେ ଭଲ ଫଳ ପାଇବା
ହସ ଖୁସିରେ ଜୀବନ ବିତାଇବା ।

ଆତ୍ମଜିହ୍ଵା, ବିଜାତଳା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ତଥାପି ନଆରା

ସ୍ମୃତି ମହାନ୍ତି

ସେଦିନ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଦିଦିର ମନ ପୁରୁ ଖରାପ । ଆଜି ହେଉଛି ଭଲ ଆଉ ତାର ବିବାହ ବାର୍ଷିକ । ସକାଳୁ ଅନେକ ଲୋକ ତାକୁ wish କରିସାରିଲେଣି ହେଲେ ଏଯାଏଁ ତ ପତିଦେବ ଅର୍ଥାତ ଭାଇଙ୍କର call msg ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ madam କା ମୁତ୍ ପୁରୁ off । ଖାଲି 2min କୁ ଥରେ ଫୋନ କୁ ଦେଖୁ ସେ ରାଗି ଯାଉଛି ଆଉ ମାନେ ମାନେ ଭାଇଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଗାଳ କରୁଛି ।

କେମିତି ଲୋକ ଟେ ମ, କେବେ ବି ଥରେ କୋଉ କଥା ମନେ ରଖୁ ପାରୁନାହାନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ କୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ କେତେ କଣ କରୁଛନ୍ତି ହେଲେ ଆମ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖ ଖାଲି office କାମ ମାନେ କାମ । କଣ ଏଦୁନିଆରେ ସେ ଏକା ଖାଲି କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଆଜି ଆସନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ସିଧା ସିଧା କହିଦେବି ଏଣିକି ତମେ ତମ କାମ କର ଆଉ ମୁଁ ବି ମୋ କାମ କରିବି । ଆଜି ଠାରୁ ତାଙ୍କ ସହ କଥା ହେବା ବନ୍ଦ । ଏମିତି କେତେ କଣ ମନକୁ ମନ ଗାଳ ଦେଇଗଲିଥାଏ ଆଉ ମଝିରେ ମଝିରେ ମୋତେ ଶୁଣେଇ କହି ଚାଲୁଥିଲା - 'ଦେଖେ ମୁନ, ଆଜି ଆସନ୍ତୁ ଭଲ ତାଙ୍କ ସହ ଜମା ବି କଥା ହେବିନି । ତା କଥା ଶୁଣି କିଛି ନକହି ମୁଁ ଖାଲି ଟିକେ ହସି ଦେଇଥିଲି ।

ସେଦିନ ଦିନ ସାରା ଦିଦି ଖାଲି ରାଗିକ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ହେଉଥାଏ । ମଝିରେ ମଝିରେ ଝରକା ପାଖକୁ ଯାଇ gate ଆଡ଼କୁ ବି ଦେଖୁଥାଏ । ଏମିତି ହେଉ ହେଉ ଖରା ବେଳ ଟା କଟିଗଲା । ସେଦିନ ଭଲ ଖାଇବାକୁ ବି ଆସିଲେନି । ଫୋନ ଲଗେଇଲୁ ଫୋନ ଅଫ୍ ଆସିଲା । ଏଥର ଦିଦିର ରାଗଟା ତା ଚକ୍ରା ରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ବସିଲା ହେଲେ ମନକୁ ମନ ବୁଝି ଯାଇ କହିଲା ଆଜି ଆସନ୍ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିବେ । ଆଜି ତାଙ୍କର ଦିନକୁ ମୋର ଦିନେ ।

ସେଦିନ ଖରା ବେଳେ ଦିଦି କଛି ଖାଇଲାନ । ଦିନ ଯାଇ ରାତି ହେଲ ଏଥର ଦିଦିର ଚକ୍ରା ଆଉ ରାଗ ଭଲେଇଯାଇ କୋହୁ ଆଉ ନାନା ଖରାପ ଭବନାରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାରିଥିଲ । ବେଳକୁ ବେଳ ସେ ନଜ ଭିତରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଉଥିଲ । ଭଲଙ୍କର ସବୁ ସାଙ୍ଗ ସାଥୁଙ୍କ ଘରକୁ call କରି ଭଲଙ୍କ କଥା ପଚାରି ସାରିଥିଲେ ବି ଭଲଙ୍କ ଖବର କାହା ପାଖରେ ବି ନଥିଲ । ଏମିତି ନାନା ଆଶଙ୍କାରେ ଘରର ସମସ୍ତ ଲୋକ ବସିଥିବା ବେଳେ ହତାତ୍ କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ ସାଉଣ୍ଡ ଶୁଣି କେହି କଛି ବୁଝିବା ଆଗରୁ ଦିଦି ଯାଇ କବାଟ ଖୋଲି ସାରିଥିଲ । କବାଟ ସେପାଖରେ ଭଲ ଠିଆ ହୋଇ ଏକ ସ୍ଥିତ ହାସ୍ୟ ଗୁହାଣୀରେ ଦିଦିକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ଆଉ କହୁଥିଲେ ତାଙ୍କୁ କେମିତି ଆଜି ଅଫିସରେ ଗୋଟେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ meeting ରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଲ ଏବଂ ଗୁର୍ଜ କମ୍ ଥିବା ଫୋନକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁର୍ଜ କରି ଘରକୁ call କରିବାକୁ ବି ସେ କେମିତି ସମୟ ପାଇଲେନ । ହେଲେ ଦିଦି ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଏମିତି ଭବରେ ଚାହିଁ ଥିଲ ଯେମିତି ଭଲଙ୍କୁ ସେ ଅନେକ ବର୍ଷ ପରେ ଦେଖୁଛି । ତା ଆଖିରେ ଥିବା ଲୁହ ହିଁ ଭଲ ପ୍ରତି ତାର ଥିବା ଭଲ ପାଇବାକୁ ସୂଚାଇ ଦେଉଥିଲ । ତା ରାଗ ଅଭିମାନ ଯେମିତି କୁଆଡେ ମିଳେଇ ଯାଇଥିଲ । ତା ର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଭଲ ତାକୁ କଛି କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦିଦିକୁ ତାଙ୍କ ଛାତି ଉପରକୁ ଆଉଜେଇ ନେଲେ ଏବଂ ତା ଆଖିରୁ ବୋହୁଥିବ ଲୁହକୁ ନଜ ହାତରେ ପୋଛିଦେଇ ଖୁବ୍ ସ୍ନେହରେ ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଉଁସି ଦେଲେ । କଛି ନକହିଲେ ବି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ଗଭୀର ପ୍ରେମ ସେମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ଥିବା ଲୁହ ମାଧ୍ୟମରେ ବୋହି ଯାଉଥିଲ । ଆଉ ସେ ଲୁହରେ ଦିଦି ମନରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ରାଗ, ରୁଷା, ଅଭିମାନ ଯେମିତି ଧୋଇ ଯାଇଥିଲ ।

ସେଦିନ ଖାଇବା ସମୟରେ ଦିଦି ଖୁବ୍ ଖୁସି ଥିଲ । ନଜ ପସନ୍ଦର ସବୁ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଦେଖି ଭଲ ପଚାରିଲେ - 'ଆଜି କଛି ଖାସ୍ ଦିନ କ? ନହେଲେ ଏତେ ସବୁ ଖାଇବା ଏକା ସାଙ୍ଗରେ କଣ ପାଇଁ?'

ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଦିଦି ଟିକେ ଅଭିମାନ ଭର ସ୍ୱରରେ କହିଲ - ଆଜି ହେଉଛି ସେଇ ଦିନ ଯୋଉ ଦିନକୁ ଆଜି ଯାଏଁ ତମେ କେବେ ବି ମନେ ରଖୁନ ।

ତା କଥା ଶୁଣି ଭଲ କଛି ସମୟ ରହି ଚିକେ ହସି ହସି କହିଲେ - ଆଉ କଣ ନା, ଆଜିର ଦିନକୁ ପୁଣି ମୁଁ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବି, ଆଜି ପରା ସେଇ ଦିନ ଯେଉଁ ଦିନ ଜଣେ ଦେବୀଙ୍କ ବିଷ ଦୃଷ୍ଟି ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସେ କଥା ଶୁଣି ଦିଦି ରାଗିଯାଇ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଚିକେ ଦୂରକୁ ଚାଲି ଆସୁଥିବା ବେଳେ ଭଲ ତାକୁ ମନେଇବାକୁ ଯାଇ ତା ପାଖକୁ ଲାଗି ଯାଉଥିଲେ ।

ଦୂରରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁଁ ଭବୁଥିଲି କି ହୁଏତ କଛି ପ୍ରେମକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ି ନଥାଏ କଛି ଅଦେଖା ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆଉ ଆନ୍ତରିକତା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେମ ନିଆରା ହୋଇଉଠେ । ଆଧୁନିକ ଜୀବନ ଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରେମ ଭିତରେ ଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ରାଗ ଆଉ ଅଭିମାନ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ଏମାନେ ପରପୁରକୁ ନିଜ ପ୍ରେମର ଜାହିର କରୁନଥିଲେ କି ପ୍ରତି ଖାସ୍ ଦିନରେ ପରସ୍ପରକୁ wish ବି କରୁନଥିଲେ ହେଲେ ତଥାପି ବି ସେମାନେ ନିଆରା ।

ଏରବଙ୍କ, ଗୋପ, ପୁରୀ

ତଳତ ସଂସ୍କରଣରେ ଯଦି କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ ଆମେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ ଏବଂ ଆମର ଚେଷ୍ଟା ରହିବ ଆମକୁ “ବେଦାନ୍ତୀ”କୁ ଉନ୍ନତରୁ ଉନ୍ନତଭର କରି ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ କାମନାପାର୍ଥୀ ।

ବିତା (ଶୁଷ୍ଟାଞ୍ଚଳ ଜମିର ଅବନତି ଓ ମରୁଡ଼ି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ)

ଦେବାଶିଷ ପଧାନ

ପାଏ ଶୋଭା ନାରୀଥିଲେ ଭୂଷଣ !
ଧରଣି ସୁନ୍ଦର ସବୁଜ ବନ !!(1)
ଶୋଭେ ନଭେଦନ ଥିଲେ ବିଜୁଳ !
କରେ ଜଳଧାର ବିଲସୁନ୍ଦରି !! (2)
ବଣିକ ଅନଳ ଦେଖିଲେ ଧନ !
ସବୁଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁରି ପ୍ରାଣ !!(3)
ସୁବେଶରେ ଜେହେଁ ଚମକ ମୁଖ !
ସୁନ୍ଦରି ପ୍ରକୃତି ଧରଣି ଭେଦ !!(4)
ଅଟଇ ବରଷା ଉଦ୍ଭିଦଶଖା !
ଜଳ ଟୋପେବିନା ସର୍ବେ ନରାଣା !!(5)
ପ୍ରକୃତି ରୂପ ଲବଣ୍ୟମୟୀ !
କେବେ ହାହାକାର ପ୍ରକଟ ସେଇ !!(6)
ଦିଶଇ ବରଷା ସବୁଜ ଦୃଶ୍ୟ !
ତା ବାହୁନେ ଧରା ବିକଟ ରୂପ !!(7)
ବରଷା ର କନ୍ୟା ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ !
ଫୁଲ ଫଳ ଭରା ତା ରାଜଧାନୀ !!(8)
ଏପ୍ରାଣୀ ଜଗତ ପରଜା ତାର !
ପହେ ପୁଷ୍ପ ଫଳେ ଭରଷା ଯାର !!(9)

ଧରଣି ଜନନୀ ପ୍ରକୃତି ରାଣି !
ଅଟଇ ଜନକ ବରଷା ପାଣି !!(10)
ଗଲେ ପରିବେଶ ଯିବ ପ୍ରକୃତି !
ପ୍ରକୃତି ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥେ ଧରିଣୀ !!(11)
ହୃଦୟ ଫଟାଇ ଛାଡ଼ିବ ରତି !
ପାରିବନ କେହି ତାକୁ ସମ୍ମାନ !!(12)
ତାହାର ଦୃଶ୍ୟରେ ଜୀବ ଜଗତ !
ହାହାକାର ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ିବ ସେତ !!(13)
ଛାଡ଼ିବ ବରଷା ପ୍ରାଣ ହରାଇ !
ହୁତା ସନେ ଜଳଯିବ ଏ ଭୂଇଁ !!(14)
ହଜାଇବ ତାର ଚନ୍ଦ୍ର ବରନ !
ହେବ ଯିବ ସଙ୍ଗେ ଏ ଧରା ଶୂନ୍ୟ !!(15)
ଯିବ ଜଗତର ଉପାତ ଦେଖ !
ପାରୁନ ସମ୍ମାନ ଏଇ ଧରିଣୀ !!(16)
ଗଲଣି ବରଷା କେତେଯେ ଦୂର !
କରିବ କଏସେ ତା ଉପରୁ !!(17)
କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ମାଟି ଗଲଣି ଫାଟି !
ବେଉସା ଆତୁରେ ଗଲେଣି ଲେଟି !!(18)

ହୋଇଣ ଆହାତ ମୃତ୍ତିକା କ୍ଷୟ !
 ହଜିଲଣି ବଳ ଶସ୍ୟ ବଳୟ !!(19)
 ମଉସୁମି ବାଟ ହେଲଣି ବଣା !
 ନାହିଁ ଦେହେ ଆଉ ତା ଜଳକଣା !!(20)
 ଯିବ ବୃକ୍ଷବଳ ହୋଇ ପତନ !
 ପାରିବନ ହଲି ସେ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶୀର୍ଣ୍ଣ !!(21)
 ଅର୍ଦ୍ଧ ନଶ୍ୱାସରେ ଯିବ ମଣିଷ !
 ହୋଇଯିବ ଶୂନ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଅବଶ୍ୟ !!(22)
 ପାଣିଧାଇ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିଲେ ସିନା !
 ହୋଇବ ସମ୍ବଳ ମୀନ ବାସନା !!(23)
 ପଶୁପକ୍ଷୀ ଏବେ ଗଲେଣି ହଜି !
 ଜଇବିକ ସାର ନମିଲେ ଖୋଜି !!(24)
 ମାଟି ବାପୁଡ଼ାର ସୁଖାଦ୍ୟ ଏଇ !
 ଖାଇଲେ ଅଖାଦ୍ୟ ବଞ୍ଚିବ କାହିଁ!!(25)
 ଗଲଣି ଘୁଞ୍ଚି ସେ ସବୁଜବନ !
 ଆକ୍ରମଣ ଧସି ଧଳା ଅରଣ୍ୟ !!(26)
 ଫଳୁନ ଗଛରେ ସୁସ୍ୱାଦୁଫଳ !
 ଫଳ ବଳ ବିଷ ହୁଅଇ କାଳ !!(27)
 ନାହିଁ ବଫୁ ଆଉ ମାଟିରେ ଚିକେ !
 ଅମ୍ଳ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହାରି ଗାନ୍ଧେ !!(28)
 ନାହିଁତରୁ ବୋଲି ତାହାରି କ୍ଷଜ !
 ହୋଇଗଲ ସାର ଆମ୍ବର ମୟ !!(29)
 ହେଲଣି ଅରଣ୍ୟ ଅବଶ ମୟ !
 ଯୁଆଡେ ଦେଖିଲେ ପଡ଼ିଆ ମୟ !!(30)

ପଡ଼ିଲେ ମରୁଡ଼ି ହେବ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ !
 ପେଟ ଜ୍ୱାଲ କଷ୍ଟେ ହେବେ ଉପାତ !!(31)
 ପ୍ରଶାସ ନେବାକୁ ନଥିବ ବାୟୁ !
 ଜୀବଜଗତ ର ଛିଣ୍ଡିବ ଆୟୁ !!(32)
 ନାଲି ଟହଟହ ହେଲଣି ଆସି !
 ଧରଣି ଉଛନ ହେଉଛି ବସି !!(33)
 ଜଳପୋଡ଼ି ସବୁ ହେବ ପାଉଁଶ !
 କରିଗଲେ ହେଲ ନଥିବ ଲେସ !!(34)
 ଘରକୁ ବୁଡ଼ାଏ ଖେତକୁ ମୁଡ଼ା !
 ହସୁଥାଏ ସବୁ ହୋଇ ବଢ଼ିଆ !!(35)
 ଜଳାଶୟ ସବୁ ଗଲେଣି ଉଡ଼ି !
 ନଳ କୂପ ଯେବେ ଆସିଲୁ ଭିଡ଼ି !!(36)
 ପଦାବନ ଆଉ ଗୋତର ଯେତେ !
 ଜଳଚର ସଂଗେ ଏଜମି କେତେ !!(37)
 ଛୋଟ ବଡ଼ ଆନକଟ କରିବା !
 ବିନ୍ଦୁଏ ଜଳକୁ ସାଇତି ଥିବା !!(38)
 ଲଗାଇବା ଗଛ ପ୍ରତି ବରଷ !
 ବଢ଼ାଇବା ତାକୁ ହୋଇ ହରଷ !!(39)

ରିନବଚନ, ଆଗଲପୁର, ବଲଙ୍ଗୀର

ମହାମାରୀ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲପ୍ରସାଦ ପ୍ରସାଦ

ହେ ମହାମାରୀ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ସୃଷ୍ଟି ତୁମ୍ଭର ଗୁଣନା
ଉଦ୍ଧାନରେ ଜନ୍ମ ହେଲ
ତୁମ୍ଭକୁ ଘାଟି ଦେଲ
ହେ କାଳ ରୂପି କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଭାଇରସ ରୂପେ ସିନା
ନିମିଷ କେ ଭେଦି ଗଲ
ତୁମ୍ଭ କାୟା ବିସ୍ତାରିଲ
ଦୀର୍ଘ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ପାଦ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷେ କି କଲ ବଧ
କି ଦୋଷ ଆମ୍ଭେ ଯେ କଲୁ
ବିନା ଅର୍ଥେ ଜୀବନ ଦେଲୁ
କିମାଇ ଜନମ ନେଲ
କରିହେ କଷଣ ଦେଲ
ତୁମ୍ଭରି ନା କୁ ଶୁଣି
ସଭିଏଁ ଗଲେଣି ଭରି
ହୋଇ ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ଶାନ୍ତ
ଯୋଡୁଛୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହାତ
ହେ ମୋର ବିଶ୍ୱ ମାନବ
ପ୍ରତିକ୍ଷେପକ କ'ଣ ଜାଣିବା
ହାତ ମୁହଁ ସଙ୍ଗେ ନାକ
ପରିବେଶକୁ ସଫା ରଖ

ସର୍ବେ ସଚେତନ ହୋଇବା
 ବିଶ୍ୱମହାମାରୀ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଥେ ଲଢ଼ିବା
 ମନରେ ସଂକଳ୍ପ କରି
 ଲଢ଼ିବା ଯୋଜନା ପରି
 ଧନ୍ୟ ହେ ସେବକ ଭାଇ
 ରୋଗ କୁ ଖାତିରି ନାହିଁ
 ଜନତା ସେବାରେ ମାତି
 ସେବା କର ଦିନ ରାତି
 ସରକାର ଜ୍ଞାନ ନୟମ
 ମାନଲେ ଦେବତୀ କାମ
 ଜାଗିଲେ ଜିତିବା ଆମ୍ଭେ
 ଖୁସିରେ ରହିବା ସର୍ବେ
 ଜଗତର ନାଥ ତୁମ୍ଭେ
 ଗୁହାରି କରୁଛୁ ଆମ୍ଭେ
 ଅଭୟ ପ୍ରଦାନ କର
 ଜଗତକୁ ରକ୍ଷା କର
 ହେ ପ୍ରଭୁ ଜଗତ କର୍ତ୍ତା
 ଜଣାଇ ମନର କଥା
 ରକ୍ଷା କର ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ
 ଶରଣ ପସିଲୁ ଆମ୍ଭେ |

ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟ (ଜିଏମ୍ ସ୍କୁ ଛାନ୍ଦ)
 ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର

ଜୀବନ ସାଧୁ

ରଞ୍ଜୁ କୁମାର ପାତ୍ର

ତୁମେ ଜନ୍ମ ତାର୍ ଆଣିଦିଅ ବୋଲି
କେବେ ତ ଜିଦ୍ କରିନ
ହେଲେ ଯେବେ କାମରୁ ଫେରିବ
ମୁହେଁ ତୁମ ଖୁସିର ଫୁଆରା ଚିକେ
ଭରିକ ଆସି ତ ପାରିବ ।।

ମନଭରି ଅହରହ ପ୍ରେମ କରିବାକୁ
କେବେ ତ କହିନ ତୁମକୁ
ହେଲେ ଥରୁଟିଏ ପ୍ରେମ ତୀର
ହୃଦୟରେ ମୋର ମାରି ତ ପାରିବ ।।

ତୁମେ ମୋତେ ପସନ୍ଦ କର ବୋଲି
କେବେ ତ ବାଧ୍ୟ କରିନ
ହେଲେ କଣ ସବୁ ପସନ୍ଦ କର
ଥରୁଟିଏ ତ କହିପାରିବ ।।

ମୋ ଭୁଲ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବନ ବୋଲି
କେବେ ତ କହିନ
ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଆଗରୁ
ଥରେ ମୋ କଥା ତ ଶୁଣି ପାରିବ ।।

ଜନ୍ମ ଦିନରେ ମୋର
ଦାମୀ ଉପହାର ଦିଅ ବୋଲି
କେବେ ତ ଅଭିମାନ କରିନ
ହେଲେ ତୁମ ପ୍ରେମ ସାଗରରେ
ଥରୁଟିଏ ତ ବୁଡ଼େଇ ପାରିବ ।।

ପଞ୍ଚ ତାରକା ହୋଟେଲ ର

ସୁସ୍ୱାଦୁ ଭୋଜନ ଲେଡ଼ା ବୋଲି

କେବେ ତ କହିନି

ହେଲେ ଭଲ ପାଇବାର

ବାସି ପଖାଳ ମୁଠେ

ଦେଇ ତ ପାରିବ ।।

କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କର ବୋଲି

କେବେ ତ କହିନି

ହେଲେ ଦିନସାରା କାମର ଯତ୍ନଶା

ଅନୁଭବ ଚିକେ ତ କରିପାରିବ ।।

ପ୍ରେମଭର ସମ୍ପୋଧନରେ ଡାକିବାକୁ

ମୋତେ କେବେ ତ କହିନି

ହେଲେ ଧରୁଟିଏ ହୃଦୟରୁ

ଡାକି ତ ପାରିବ ।।

ତୁମର ସବୁ କଥା କହିବାକୁ

କେବେ ତ କହିନି

ହେଲେ ମୋର କେଉଁ କଥା

ତୁମ ଛାତିରେ ଦାଗ ଦିଏ

ତାହା ତ କହିପାରିବ ।।

ମୋ ଅସ୍ଥିକୁ ପବିତ୍ର ଗଙ୍ଗା ଜଳରେ

ବିସର୍ଜନ କରିବାକୁ କେବେ ତ କହିନି

ହେଲେ ସାତ ଜନ୍ମର ସାଥୁ ହେବାପାଇଁ

ଧରୁଟିଏ ତ କଥା ଦେଇ ପାରିବ ।।

ଭରସୁଜା, ବଲ୍ଲଙ୍ଗିର

ମାଟି ଝୁରେ

ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବେହେରା

ଶରଣପଣି ଗ୍ରାମରେ ଦୁଇଶହ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି । ସେଇ ଗ୍ରାମ ରେ ବଟକୃଷ୍ଣ ଦଳେଇ ଜ୍ଞ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି । ପରିବାର କହିଲେ ସ୍ତ୍ରୀ-ରାଧାଦେଇ ପୁଅ-ମୁନା ଦଳେଇ । ହସ ଖୁସିରେ ଚଳ ଆସୁଥିଲା ବଟକୃଷ୍ଣ ଜ୍ଞ ପରିବାର । ସତେ ଯେମିତି ବଟକୃଷ୍ଣ ଜ୍ଞ ଗୁଳଘରେ ଶାଗ ପଖାଳ କଂସାରେ ହସ ପୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ଦିନ ଗୁଡ଼ାକ ବେଳ ସରି ସରି ଯାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ପରିବାର ରେ ବିପଦ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ବଟକୃଷ୍ଣ ଜ୍ଞ ଦେହ ଜ୍ୱରରେ ଖଇ ପୁରୁଥିଲା । ଭଗ୍ୟର ଖେଳ ଦାଉ ସାଜିଗଲା । ଡାକ୍ତରଖାନା ନେବା ଅଧାବାଟରେ ଦେହରୁ ଜୀବନ ଚାଲିଗଲା । ବଟକୃଷ୍ଣ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ ।

ପରିବାର ଉପରେ ବୋଧହୁଏ ଲଳିତା ବିଡ଼ା ପଡ଼ିଲା ପରି ପଡ଼ିଲା । ସେପାଖେ ପୁଅ ମୁନା ପାଠ ପଢ଼ୁଥାଏ +୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଛାତ୍ର ଏଇ ବୟସ ରେ ସେବା କଣ କରି ପାରିବ । କିଛି ଉପାୟ ନ ପାଇ ରାଧାଦେଇ ସିଲେଇ ମେସିନ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ପକାଇଲେ ଯାହା ରୋଜଗାର ହେଲା କଷ୍ଟ ରେ ଚଳି ଯାଆନ୍ତି ।

ମୁନା ଏପରି ବଦମାସ ହେଉଥିଲାକି ଗାଁ କଳ ଘରକୁ ଆଣୁଥିଲା । ଗାଁ ର ଲୋକେ କିଛି କିଛି ମୁନା ବିରୋଧରେ ପଚେଇ ଆସନ୍ତି । ଛୋଟରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ନା କିଛି ବଦମାସ କରେ । ଗରିବ କୁଡ଼ିଆ ର ମୁନା ଏତେ ବଦମାସ ତଥାପି ଗାଁ ଲୋକେ ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଅତି ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଡାକନ୍ତି ମୁନା ରେ.....

ଘରର ଦୁଃଖ ଗୁଡ଼ାକ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠୁଥିଲା ହୃଦୟ ଅନେକ କଥା କହିଦଉଥିଲା । ଏଇ ମାଟି ପାଇଁ କିଛି କରିବି ।

ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ହାତରେ ଫର୍ମ୍ ଟିକୁ ଧରି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲେ ଏଇ ମାଟି ପାଇଁ କିଛି ଗୋଟେ କରିବି। ଦେଶ ଜାତିର ଟେକ ରଖିବି। ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ହାତରେ ଥିବା ଫର୍ମ୍ ମୁନା ଆଡକୁ ବଦେଇ ଦେଇ କହିଲେ ଏଇ ନେ ସମୟ ଆସିଛି ଗୁଜରି ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କର।

କିଛିଦିନ ଗଲପରେ ଗୁଜରି ର ଇଷ୍ଟରଭ୍ୟୁୟର ତାରିଖ ବାହାରିଲା। ମୁନା ଇଷ୍ଟରଭ୍ୟୁୟର ଦେବା ପାଇଁ ବାହାରିଗଲେ ଏଇ ବାହାରିବା ବାଟରେ ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ମାଟି ଉପରେ ପଡି କହୁଥିଲା ତୁ ଯା ଲଘିଂ ଯା ମୁଁ ତ ସାଥରେ ଅଛି।

କିଛି ମାସ ଗଲପରେ ଗୁଜରି ଚଠି ଟି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ରାଧାଦେଇ ଜ୍ଞ ପାଖରେ । ଚଠି ଟିକୁ ଧରି ଗରିବ କୁଡିଆରେ ଯେ ହସ ଫୁଟିବ ଏ ଦୁନିଆ ଦେଖିବ। ଏ ମାଟି କହିବ ତୁ ମୋର ସନ୍ତାନ। ପୁଅ ମୋର ଆଜି ଭାରତର ସୈନିକରେ ଗୁଜରି ପାଇଛି।

ଗ୍ରାମର ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ, କଥାଟି ଗୁରିଆଡ଼େ ଖେଲିଗଲା। ମୁନା କହିବୋଲିଲା ମୁଁ ଗୁଜରି ପାଇଛି ତୋ ପାଇଁ ଲଢିବି ଏ ମାଟିର ନାଁ ରଖିବି। ଆଜି ଯେ ବଦମାସ ପିଲଟି ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଭଲ ପିଲ ହୋଇଯିବ ଏ ମାଟି ତାକୁ ମନେ ରଖିବ।

ଜୁଲାଇ ମାସ ୨୫ ତାରିଖ ଦିନ ଘରୁ ବାହାରିଲା ମୁନା। ଭାରତ ର ସୈନିକ ରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଓ ଗାଁ ର ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ୍ କୁ ଛାଡିଆଣିଲେ। ଆସିବା ବାଟରେ ଅନେକ କଥା ଗୁଡିଏ ମନେ ପଡି ଯାଉଥିଲା। ବଦମାସ ପିଲଟି ଆଉ କଣ ବଦମାସ ହେବ। କିଏ ଲଗିବ ଯେ ଆମ ସହିତ କାହା ପାଖକୁ ଯାଇ ଗୁହାରି କରିବା। ଏଇ କଥା ଭୁବୁ ଭୁବୁ ଲୋକଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବୋହି ଆସୁଥାଏ। ମୁନା କହିଲା ମୋ ଗାଁ ର ବଣ ପାହାଡ ଗଛ ଲତା, ଝରଣା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଦେଇ ଯାଉଛି ସମସ୍ତେ ଭଲରେ ରହିବ।

ଦୁଇ ବର୍ଷ ଗଲପରେ ତାକରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚଠି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା। ରାଧାଦେଇ ଚଠି କୁ ଖୋଲି ପଢିଲେ। .....

ରାଧାଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ଦେଶ ମାତୁଭୂମି ପାଇଁ "ଜୀବନ ଦେଇଛି " ମୁନା..... ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଶତ୍ରୁ ଆମ ଦେଶକୁ ପଶି ଆସୁଥିଲେ। ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ପଶାଇ ନ ଦେବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଜବାବ ଦେଇ ସହିଦ୍ ହୋଇଛି।

"ଜୟହିନ୍ଦ"

ରାଧାଦେଇ ଜୀ ଆଖି ରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ବୋହି ଆସିଲା । ପାଟିରୁ ଧୀର ସ୍ୱର ରେ ବାହାରିଲା "ମୁନା".....

ଜନ୍ମଭୂମି ର ମାଟି ପାଇଁ
ରକ୍ତ ଠୋପା ଦେଇଛୁ
ଏ ମାଟି ତୁମକୁ ଧାରି
ଗର୍ବ କରୁଥିବ ଫୁଲେଇହୋଇ ।
ଗାଉଥିବ ଗାଆ ତୁମର
ସ୍ୱର ଶୁଭୁଥିବ ଚଉଦିଗେ
ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣେ
ଜନନୀର ଟେକ ଶୁଭୁଥିବ ଭବନେ ।
କଣ କହିବି ଭରତ ମାଆ ଲେ
ଜୀବନ ରକ୍ତ ଦେଇ ତୋ
ତରଣ ଧୋଇଛି ମୋ ପୁତ୍ର
ମହିମା ତୋହର କୋଟି ମହାନତା
ମୃତ୍ୟୁ କୁ କୋଳେ ଧରି
ମୃତ୍ୟୁ କୁ କୋଳେ ଧରି,,,

ଭରତ ମାତାଙ୍କ ଜୟ ଏତିକି କହି ରାଧାଦେଇ ଜୀ ଆଖି ରୁ ଲୁହ ଠୋପେ ଚଠି ଉପରେ ପଡି ମାଟି ରେ ପଡିଲା । ଏ ଗାଁ ଏ ମାଟି ଏ ବଣ ପର୍ବତ ବୀର ପୁତ୍ର ର ସ୍ୱର ଶୁଭୁଥିଲା " ମୁନା" ସେଇଠି ରାଧାଦେଇ ଚଲି ପଡିଲେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ.....

ରସୋଳ (ମୁଣ୍ଡିଆପଣି)
ଢେଙ୍କାନାଳ

କେମିତି ଏମିତି ବଦଳ ଗଲ ?

ଦ୍ରରେଶ୍‌ମ ପଣ୍ଡା

ପହିଲେ ପହିଲେ କଥା କହୁଥିଲେ
ଲଗୁଥିଲା ସତେ କୋଇଲି କୁହୁ,
ଏବେଏବେ ପଦେ କଥା ପଚାରିଲେ
ମୁହଁ ମୋଡ଼ିଦେଇ ଦେଖାଅ ଭଉ ।
ଘରକାମ ସବୁ ନଜେ କରୁଥିଲ
ରକ୍ଷାବତ୍ତା ଠାରୁ ବାସନ ମଜା,
ଏବେ ତ ମନରେ ମନ ନାହିଁ ତୁମ
କାମବାଲା ଗୋଟେ ଚାଲିଛି ଖୋଜା ।
କହୁଥିଲ ଦିନେ ନଜେ ଖୁସିହୋଇ
ଆମଘର କାଳେ ସରଗପୁରୀ,
ଦିନ କେଇଟାରେ କେମିତି ଏ ଘର
ତୁମକୁ ଲଗୁଛି ନରକ ପରି ?
ବାପାମାଆଙ୍କର ସୁନାବୋହୁ ସାଜି
କାରୁଥିଲ କେତେ ଖୁସିରେ ଦିନ,
ଆଜିକାଲି କନ୍ଦୁ ସବୁ ପଛକରି
ମୋବାଇଲ ପାଖେ ତୁମରି ମନ ।

କେବେ କିଛି ଚଜ ମାଗିବନ ବୋଲି
କହୁଥିଲ ଭାରି ଫୁଲେଇ ହୋଇ,
ଆଜି କନ୍ଦୁ ତୁମ ଲମ୍ବା ଚଠା ଦେଖୁ
ମୁଣ୍ଡେ ହାତଦେଇ ବସୁଛି ମୁହିଁ ।
ପ୍ରେମ ବାହା କରି ଦିନ କେଇଟାରେ
କେମିତି ଏମିତି ବଦଳଗଲ ?
ପ୍ରେମ ପ୍ରତାରଣା - ଛାଡ଼ପନ୍ଦ କବା
କାହାଠାରୁ ଦେଖୁ ଆପଣେଇଲ ?

କୁଆଁସ, ମେଢ଼ା କାଟିଆ ଛକ, ଯାଜପୁର
ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ,
ମଧୁପୁର ନୋଡାଲ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ପୋଷା ପ୍ରେମିକ

ତୁଷାରକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ

ପ୍ରେମ ନାମେ ଏଠି କଳଙ୍କ ଲଗାଇ,
ଅନେକ ରଚନ୍ତି ମିଛ ନାଟକ।
ସ୍ୱାର୍ଥ, ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ମୂଳମନ୍ତ୍ର,
ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଦେହର ଭେକ ।।

ଯୋଜନା ରଖି ଏ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିବେ,
ଝିଅ ଜୀବ ଗତିବିଧି ପରଖି ।
ବିଶ୍ୱାସ ଜିତିବା ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ,
ଧନ ଓ ଦେହରେ କେବଳ ଆଖି ।।

ଝିଅ ପଇସାରେ ମଉଜ କରନ୍ତି,
ଯେ ଯାଏଁ ଅତୁପ୍ତ ଦେହ ଓ ମନ ।
ତୁପ୍ତ ହୁଏ ତେବେ ଯେବେ ମିଳିଯାଏ,
ଅନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀର ହୃଦରେ ସ୍ଥାନ ।।

ଅଭିନୟ ତାଙ୍କ ଅତୁତ ପରାୟ,
ସତେ ନଷ୍ଟାପର ପ୍ରେମିକ ପରି ।
ଚତୁରପଣ ରେ ଶିକାର କରିବା,
ଯେହ୍ନେ ଜାଣିଥାଏ ଦକ୍ଷ ଶିକାରୀ ।।

ପ୍ରେମିକା ବଚନ ଶିରୋଧାରୀ କର,
ସେବକ ସମାନ ପାଳନ କରେ ।
ଝିଅ ଭାବେ ମନେ ଏମିତି ପ୍ରେମିକ,
ଦେଇଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ମୋତେ କୃପାରେ ।।

ମରୀଚକା ବୋଲି ନଜାଣି ଆନନ୍ଦେ,
ମନେ ମନେ ଝିଅ ଦେଖେ ସପନ ।
ପ୍ରେମିକର ମୁଖା ପିନ୍ଧିଥାଏ ଯିଏ,
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ମନୋରଞ୍ଜନ ।।

ଝିଅ ଅର୍ଥରାଶି ଇନ୍ଦନ ସାଜିଛି,
ପ୍ରେମରେ ସାହେବ ଗଡ଼ାନ୍ତି ଗାଡ଼ି ।
ମଧୁ ହରି ନେଇ ମଧୁପ ଯେ ଯାଏ,
ଫୁଲ ସମ୍ମାନରେ ଦୂରକୁ ଭଡ଼ି ।।

ସୁନ୍ଦରୀ ହୃଦୟ କାନନ ଉଜାଡ଼ି,
ଉପହାରେ ଦିଏ କଳଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ।
ଦୟା ସିନା ଆସେ ଲୁଚିବା ଅର୍ଥରେ,
ଧନ ବ୍ୟତିରେକ ବୁଝେନ ଆନ ।।

ପ୍ରେମର ମୋହ ରେ ଚକ୍ରି ପାରିଲୁନ,
ଶୃଗାଳ ସାଜିଛି ପୋଷା-ପ୍ରେମିକ ।
ଭ୍ରମରେ ଭ୍ରମିତ କରୁଥିଲୁ ସଦା,
ଲୁଚିବାକୁ ତୋର ଦେହ-ସିନ୍ଦୂକ ।।

ବରୀ, ଯାଜପୁର

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ

ନଲେଶ କୁମାର ଭେଇ

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଵାମୀ,,, ସାର୍ ବିଶ୍ଵ ଗୋଲ୍‌କାର ହେଇଥିବାରୁ,, ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାମ ହିଁ
 ଚକାଡୋଳା,,ଚକା ଆଖି,,, ଆଉ ସେହି ବିଶ୍ଵ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି କେବିବେ ଲେପ
 ପାଇବ ନାହିଁ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟ ଏହି ନୀଳ ଆକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ,, ଚନ୍ଦ୍ର,,, ତାର ଗଣ ଆତ
 ଯାତ ହେଉ ଥିବେ,,,, ଏହି ପବିତ୍ର ଭାରତ ବର୍ଷ ହିଁ ସ୍ଵର୍ଗର ଦେବତା ମାନଙ୍କ,, ଜନ୍ମ
 ଭୂମି,, କର୍ମ ଭୂମି,,, ଯଦା ଯଦା ହିଁ ଗ୍ଵାନ,,,,, ସମ୍ପୋବାମି ଯୁଗେ ଯୁଗେ,,,,, ସମସ୍ତ
 କବି,, କବୟିତ୍ରୀ ହିନ୍ଦୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ରଷ୍ଟା କୁହାଯାଏ,,, ଯେଉଁ ସ୍ରଷ୍ଟା ହେଉଛନ୍ତି
 ,,ବ୍ରହ୍ମା ପୌରାଣିକ କମ୍ପଦନ୍ତୀ ଅନୁସାରେ,,,,, ଆଉ ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଏହି ସବୁଜ
 ରଙ୍ଗର ପୃଥିବୀ ର ରକ୍ଷା କରିବା ସହିତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିରେ ଏହି ପୃଥିବୀକୁ ରକ୍ଷା
 କରିବା,,, ଆଜିକାଲି ନାସ୍ତିକ ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ,, ଚୋରି,, ଡକାୟତି,, ଲୁଣ୍ଠନ,, ପରି
 ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି,, କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାସ ନାହିଁ ବୋଲି,, ଯେଉଁ
 ମାନେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ନୁହନ୍ତି ସେମାନେ କନ୍ଦୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ କୁ ବିଶ୍ଵାସ କରି କାହାକୁ
 ଦୁଃଖ, ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା,, ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ କରୁ ନାହାନ୍ତି,,, କନ୍ଦୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ
 ଆଜିକାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯୁଗରେ ଆଜିକାର,, ଛନ୍ଦ, ଛାନ୍ଦୀ,, ନଜ ପିତା, ମାତା, ଗୁରୁଜନ କୁ
 ବି ବିଶ୍ଵାସ କରୁ ନାହାନ୍ତି,,, କାରଣ ନାସ୍ତିକ ମନୋଭାବ ଦ୍ଵାରା,,, ଆଦିମ କାଳରେ ଯେଉଁ
 ମଣିଷ ସୂର୍ଯ୍ୟ,, ଚନ୍ଦ୍ର,, ତରୁଣଙ୍କୁ ଦେବତା ରୂପରେ ପୂଜା କରୁଥିଲେ,, ସେହି ମଣିଷ
 ଆଜି ସେହି ଚନ୍ଦ୍ର ପୃଷ୍ଠରେ ଅବତରଣ କରି ସାରିଲଣି,,,,, ଏଣୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯୁଗରେ
 ଭଗବାନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି କେହି ବିଶ୍ଵାସ କରୁନାହାନ୍ତି,,,,, ##କନ୍ଦୁ ସାର୍ ବିଶ୍ଵରେ
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ହିଁ ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜ୍ଞାନ କୁହାଯାଏ,,,,,###spiritual knowledge is the best
 knowledgr all over the Worlds ,,,,ଏଣୁ ଆମେ ଏହି ପବିତ୍ରଯୋଷ ଯାତ୍ରାରେ ସମସ୍ତ ସ୍ରଷ୍ଟା

ସଂକଳ୍ପ କରିବା,, ପୁଣି ସେହି ବିଶ୍ୱରୁ ଭରତ ଭୂମିକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା,,, by the **Suryodaya ,,Lit,, Faoundation ,,**ମାଧ୍ୟମରେ,, ମୁଁ ଜଣେ ବିଜ୍ଞାନ,, ଛାତ୍ର,, ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷକ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ,,,, କାହିଁକିନା **God is present all over the world but her name is different,,,,,,** ଭରତର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ଯେତେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯାନ ସେହି ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଆକାଶରେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ ସେମାନେ ବି ସେଇ ପୁରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣିତ,, ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କୁ ପୂଜା, ଅର୍ଚନା କରିଥିଲେ ।

ବାସ୍ତବିକ ଘଟଣା ଉପରେ ରଚନା କଲି ,,ଭୁଲ ଥିଲେ କ୍ଷମା କରିବେ ।

କର୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର (ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ)

ବେଦାନ୍ତୀର ହ୍ୱାଟସଆପ୍ ନମ୍ବର ହେଲା -

୯୫୯୪୯୯୩୭୩୩ । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆନୁରୋଧ ପତ୍ରିକାଟି ପଢ଼ିସାରିବାପରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିଜର ମତାମତ ଦିଅନ୍ତୁ ।

www.editor.vedantimagazine@gmail.com

ରଂଗ ସହ ସମ୍ପର୍କ

ବେବୀ ନାଏକ

ସତରେ ଆଜି ରଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ରୁଲିଛି ଏକ ନୀରବ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ,
ନଜ ନଜ କରୀତ ସଂରକ୍ଷିତ ପାଇଁ
ସମସ୍ତେ ରତରତ
ଏ ଜୀବନର କାନଭୁସ୍ ଉପରେ ।

କିନ୍ତୁ ଏ ସସୀମ ଜୀବନ ଭୁଲରେ
ଅସଂଖ୍ୟ ରଙ୍ଗତୁଳୀକୁ ସୂତ୍ୟଗ୍ର ଭୂମି
ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଯେମିତି ମୁଁ
ଯଥୋଚିତ ନ୍ୟାୟ ଦେବାରେ ଅକ୍ଷମ !
ସମରଙ୍ଗଣେ ତ ସାତରଙ୍ଗର ସମାହାର
ତହିଁ ସବୁଠି ପ୍ରତୀତ ଅନ୍ଧକାର ମୟ ।

ମୋ ଜୀବନର ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାରେ ବିରଞ୍ଜିତ
ହେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରକାରୀ,
ଭୁଜାଲି ଧର ଯୋଦ୍ଧାଗଣ !
ଏ ମାୟାବୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ମୁଁ ହାରିଗଲି ରେ,

ମତେ ପ୍ରତି ପାହାଚରେ
ଅବିଶ୍ୱାସର ଖଞ୍ଜ ମାରିଦେଲୁ
ପାଲଟିଗଲି ମୁଁ ବେସାହାସ୍ ଅଭିମନ୍ୟୁ ।
ମତେ ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ
ତମ ଶତ ପ୍ରୟାସ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ହେଲେ ଏ ତ ନରଞ୍ଜ ସତ୍ୟ ହେଉ ରହିଯିବ
ମହାଯୁଦ୍ଧର ସେ ବେଲୁଲ୍ ସିଂ ପରି,
ଏ ମହାସମରରେ....
ମୁଁ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ମହାନାୟକ
ଓ ଏକମାତ୍ର ଚକ୍ରକର ।

ଅମ୍ବାଭେନା, ବରଗଡ଼

ଅପରିଚିତା ପ୍ରେମିକା

ତୁଲେଶ୍ୱର ନାୟକ

ହେ ଅପରିଚିତା ତୁମେ କାହା ସୂତା
ଲଗ ଭରି ବହୁ।ବହୁ।,
ତୁମ ଜବାଧାର ଆହା କ ସୁନ୍ଦର
କଲ ମୋତେ ଅନାବନା
କଲ୍ଲନାର ନେତ୍ରେ ଏହିପରି କେତେ
ଦିଶେ ଖାଲି ତୁମ ଛବି,
ପଡେ ଏବେ ମନେ ପ୍ରଥମ ଯୌବନେ
ଦିନବିତେ ଭବି ଭବି ।
ସେ ଅତୁଲ ରୁହାଣୀ ମନ ନେଲୁ କଣି
ରେଖମୀ ସୁତାର ଶାଢ଼ୀ,
ଲଲ୍ଲଟେ ଚିକଲି ହସ୍ତେ ନାନା ବୁଡ଼ି
ପ୍ରୀତିପର୍ବତେ ଗଲି ଚଢ଼ି ।
ଦେଖୁଲି ମେହେମି ହସ୍ତ କଲ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ
ଗଲ ଯେବେ ଚାଲି ଚାଲି,
ପଥରେ ତୁମରି ହେଲି ମୁଁ ବାଟୋଇ
ତୁମକୁ ପାଇବି ବୋଲି ।

ଯୁକ୍ତଦୁଇ ବିଜ୍ଞାନ ପୁରୁଣା ଛାତ୍ର
ଲମ୍ପୋଦର ବିଜ୍ଞାନ ଭଜ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ବ୍ରତେଇଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି

ପୋଡ଼ା ପାଉଁଶ

କରଣ ମନୀଷା ମହାନ୍ତି

ବାବାଙ୍କ ସିଗାରେଟର କିଛି
ପୋଡ଼ା ପାଉଁଶ ଆଜି ମାଟିରେ ପଡ଼ି
ମାଟିରୁ ଲିଭିଗଲାଣି ସତ
ଏବେ କନ୍ଦୁ ଛାତି ତଳୁ
ଉଦୁଙ୍କି ଆସୁଛି
ଏଇ କିଛି ଦିନ ତଳର

ଛବି ଗୁଡ଼ାକ କାହାକୁ ବା କହିବି
ଦୁଃଖ
ଆଖି ଆଗରେ
ଭଙ୍ଗିପଡ଼ିଲୁ କଙ୍କାଳଟା
ଲୁହର ଲହରି ଧୋଇ
ନେଇଗଲୁ
ମଥାର ସିନ୍ଦୂର ପାଦର
ଲଲ ଅଳତା
ମୋ ବୋଉର

ନିର୍ବାକ ଚକ୍ରାର
ଆଜି ଜନ୍ମ ବି ବିବଶ ।
ଆଖିରେ ଦେଖୁବି
ମନରେ ଭୟ ଭାବିଲେ ଲଗେ
କଣ ସେ ସବୁ ସତ ସବୁକିଛି
ଯାହା ଅନେକ ଦିନରୁ ଘଟିଯାଇଛି

ବାବାର ଦେହ ଯେ ମୁଁଠାଏ
ପୋଡ଼ା ପାଉଁଶ ॥

ରେଖା, ତେଲଙ୍ଗ
ପୁରୀ

ଜଗନ୍ନାଥ..

କେଶରୀ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

ଅନାଥ ର ନାଥ ପତିତପାବନ କାଳିଆ ଶାନ୍ତ ବଳିଆର ଭୁଜ କୋଟି ଉତ୍କଳୀୟ ମଉତମଣୀ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଙ୍କୁ କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଣାମ ।

ଯାହାର ଦାଣ୍ଡ ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡ, ଯାହା ର ଭୋଗ ବଡ଼ ଭୋଗ ମହାପ୍ରସାଦ, ଯାହାର ଦେଉଳ ବଡ଼ ଦେଉଳ ସେଇ ମହା ପ୍ରଭୁ ଙ୍କୁ ମୁଁ କଣ ବା ବର୍ଣନା କରିବି...

ସେ ଅନୁଭବ ର ଠାକୁର, ସେ କରୁଣା ର ବାରିଧି, କୃପାସିନ୍ଧୁ, ମୁକ୍ତି ଦାତା, ଅଭୟ ଦୟାକ କୋଟି କୈବଲ୍ୟ ନଥ ନୀଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ଭୁବଗ୍ରାହୀ ଆର୍ତ୍ତହାଣ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ, ସେ ଅନାଥ ର ନାଥ, ଅଗତି ର ଗତି, ନରାଗୟ ର ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ । ସେ କରୁଣା ର ସାଗର, ସେ ନରଞ୍ଜନ ସେ ହିଁ ସର୍ବ ଶକ୍ତିମାନ । ତାଙ୍କ କରୁଣା କୁ ନା କେହି କଳନା କରି ପାରେ ନା କେ କଳ୍ପନା । ତାଙ୍କର ପାଦ ନାହିଁ କନ୍ଦୁ ସେ ଗୁଲି ପାରନ୍ତି, ତାଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ କନ୍ଦୁ ସେ ଶୁଣି ପାରନ୍ତି ତାଙ୍କର ହାତ ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ଦାସିଆ ବାଉରୀ ର ଶ୍ରୀଫଳ ନେଇ ପାରନ୍ତି ଆଉ ଜଗତ ଜନ ଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସବୁ ବେଳେ ଚକା ଆଖି କୁ ମୁଦ୍ରିତ କରି ବସିରହିଛନ୍ତି । ସେ ଭୁବ କୁ ନକଟ ଅଭୁବ କୁ ଦୂର, ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ଯୋଉଠି ଖୋଜିଛି ସେଠି ପାଇଛି, ମନ ବୃନ୍ଦାବନ ରେ ସେ ହିଁ ରାଧା, ସେ ହିଁ ମୀରା ଆଉ ସେ ହିଁ କୃଷ୍ଣା,

ସେ ସକଳ ଧର୍ମ ର ସମନ୍ୱୟ, ସେ ବୁଦ୍ଧ, ସେ କୃଷ୍ଣ ସେ ହିଁ ସ୍ୱୟଂ ଜୈନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସାର । ସେ ଜଗତ ର ଗୁରୁ, ସେ ହିଁ ଭକ୍ତ ର ବଞ୍ଚା କଳ୍ପତରୁ । ସେଥିପାଇଁ ତ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ରେ ଏକ ସ୍ୱର ରେ ଡାକନ୍ତି "ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀ ନୟନ ପଥଗାମୀ ଭବ ତୁମେ "

ମୁଁ ଏତିକି ଅନୁଭବ କରିଛି, "ମିଛ ଦୁନିଆ ରେ ସବୁ ଠକ ଦିଅନ୍ତି ହେଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଠକବା ର ଅଭିନୟ କରି ପରୀକ୍ଷା ନଅନ୍ତି, ଆଉ ଶେଷରେ ଭକ୍ତ କୁ ପରୀକ୍ଷା ରେ ଉତୀର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଲାଗି ବାଟ କଢେଇ ଦିଅନ୍ତି " ।

"ସର୍ବେ ହୋଇବେ ଏକ ମୁଖ, ତାକିବେ ଜଗନ୍ନାଥ ରଖ " .....ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ....

ଛାନ୍ଦ, ଭଞ୍ଜିତ ବିଜ୍ଞାନ ଛାନ୍ଦ,
ନରସିଂହ ଚୌଧୁରୀ ସ୍ୱୟଂଗାସିତ ମହାବିଳୟ, ଯାଜପୁର

ଅମାନଥାଁ ବର୍ଷା ଆଜି

ଆଶିଷ ଜ୍ୟୋତିଷ

ଅମାନଥାଁ ବର୍ଷା ଆଜି

ଝରିଗଲୁ.....ବୃଥାହେଲୁ ହାୟ,
ତୁମେ ନ ଥିଲ ମୋ ପାଖରେ
କଣ କରିବି ଉପାୟ,,
ମେଘ ଝରି ପଡୁଥାଏ ଲଗେନ
ବର୍ଷାରେ ଧାରେ,
କେତେ କଥା ପାଖରେଥିଲେ
ଗପିଥାନ୍ତି ତୁମ ସାଥରେ,,
ଆକାଶେ ଯେ ଅନ୍ଧାର ଭାଙ୍ଗି
ଆଣିଛି ଗୁରିଦିଗେ ,
ତୁମେଥିଲେ ବର୍ଷାରେ ଭିଜି
ବାକୁ ଭଲଲଗେ,,
ଛୋଟ ସମୟରେ ଘଟିଯାଇଥିବା
ପୁରୁଣା ସୃତି ଯେତେ ,
ତମକୁ ଆଜି କହିଥାଆନ୍ତି ମୋ ପାଖରେ
ଥିଲେ ସତେ,,

ଝରକାରୁ କତରୁ ଦେଖୁଥାଏ
ବର୍ଷାର ରୂପକୁ,
ବିଜୁଲେ ମାରିବା ସମୟରେ
ଭାଙ୍ଗିଦିଏ କାନ ପରଦାକୁ,,
ଲ୍ୟାମ୍ପ, ଲଣ୍ଠନ କି ମହମ ବତୀ
ନାହିଁ ମୋ ପାଖରେ,
ଅନ୍ଧାର ଯାଇଥାଆନ୍ତି ଦୂରେଇ
ତୁମେ ଥିଲେ ମୋ ସାଥରେ,
ଅମାନଥାଁ ବର୍ଷା କି ରୂପ
ନେଇଛି ଆଜି,
ମୋ କଥାରେ ତୁମେ ପିୟତମା
ଅଛ କି ରଜି,

ଯୁବାଖୋଲ, କଟାବାହାଲ ଗାଇସିଲେଟ୍
ବରଗଡ

ମୋ କଷ୍ଟ

ସଙ୍ଗୀତା ମହାନ୍ତି

କାହିଁକି ଲାଗେ ମତେ ଏ ଜୀବନ କିଛି ନୁହେଁ
କେବେ ଆସେ ଖୁସି ତ କେବେ ମନରେ ଉଦାସ
ହେଲେ କାହାକୁ କହିପାରେନି ମୁଁ ମୋ ମନର କୋହ
କଷ୍ଟ ଆଉ ଦୁଃଖକୁ ଖୁସିରେ ମୁଁ ଚାହୁଁ ରଖୁଦିଏ ଏ ଛାତିରେ ମୋର
କାହାକୁ କହିବି ଭାବେ ହେଲେ କହିବି କାହାକୁ ମନରେ ଡର ଆସେ
ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ସଂସାରଟି ଗୋଟେ ବଡ଼ ଉଦ୍ୟାନ
ଦୁଃଖ ଆସିଲେ ସେ ପାଲଟି ଯାଏ ଗୋଟେ ବନ
ଯେତେ ଦିନ ଯାଏ କଷ୍ଟ ଦୁଃଖ ସହିପାରିବ ସମସ୍ତେ ଭଲ
ଯେବେ ଆଉ ପାରିବନି ସହି ସେତେବେଳେ ତୁମେ ବହୁତ ଖରାପ
କାନ୍ଦିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ କେବେ ହେଲେ ଆପେଆପେ ଲୁହ ଆସି ଆଖି ପାଖେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ
ହେଲେ ମନକୁ ମୋର ବୁଝେଇ ଦିଏ ଆରେ
ସଂସାରରେ କାନ୍ଦିବାରେ ବି ଚାହୁଁନା ଅଛି କାହିଁକି ନା ଲୁହ ବି ଦୁଃଖକୁ ଧୋଇ ନେଇଯାଉଛି
ଅନ୍ୟକୁ ମୁଁ ବୁଝେଇ ପାରୁଛି ଅତି ସହଜରେ ହେଲେ ନଜକୁ ବୁଝେଇ ପାରୁନି
କାହିଁକି ମୁଁ ଏ କଷ୍ଟକୁ କହିପାରୁନି କି ସହିପାରୁନି
ଭାବିଛି ଏବେ ଦୀପ ପରି ହୋଇଯିବି ସେ ଯେମିତି କଥା କହେ ନାହିଁ
ହେଲେ ତା ପ୍ରକାଶ ତା ପରିଚୟ ଦେଇଦିଏ
ସେମିତି ମୁଁ ମୋ କଥା ନକହି ଯଦି ସଠିକ କର୍ମ କରିବି ସେ ହିଁ ମୋ ପରିଚୟ ଦେବ
ସମ୍ପର୍କକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବା ପାଇଁ ମୁଁ ମୋ କଷ୍ଟକୁ ଖୁସିରେ ଖୁସିରେ ଚାହୁଁ ରଖୁଦିଏ
ଛୋଟ ଛୋଟ କଥା ମନକୁ ମୋର କଷ୍ଟ ଦିଏ ସତେ
ହେଲେ ମୁଁ ସେ କଷ୍ଟକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିଦିଏ
ଏଇ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥା ହିଁ ସବୁ କିଛି ସାରିଦିଏ

ତୁଳସୀପୁର, ମଠସାହି

ଭଗବାନ କେ ଘର

ଦେଉ ହେ.....

ବାଲୁକ ନାୟକ

ହିନ୍ଦୀରେ ଗୋଟିଏ ବହୁ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରବାଦ ରହିଛି, "ଭଗବାନକେ ଘର ମେ ଦେ ହେ.... ପର ଅନ୍ଧେ ନହି ହେ।" ଓଡ଼ିଆରେ ଏହାର ଭାବାର୍ଥ ହେବ "ଭଗବାନଙ୍କ ଘରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇପାରେ, କନ୍ଦୁ ଅସମ୍ଭବ ନାହିଁ।" କୌଣସି ହିନ୍ଦୀ ଭାଷୀ କବି ଯତିପାତ ଯୋଡ଼ି ଏହି ପ୍ରବାଦଟିକୁ ଲେଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ଯାହା କହିବାକୁ ଓ ଶୁଣିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । କୌଣସି ଦୁଃଖୀ ମଣିଷକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାପାଇଁ ଏହି ବାକ୍ୟଟି ସତେ ଯେପରି କଷ୍ଟ ନିବାରକ ମଲମ ସଦୃଶ କାମ କରେ । ସେ ମନେମନେ ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହୋଇଯାଏ କି ମୋ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ଆସିଛି, ତାହାର ଉପଶମ ପାଇଁ ମୋତେ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କନ୍ଦୁ ସମୟସୀମା କେତେ, ସେ କଥା କୌଣସି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜାଣିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । କେତେ ଘଣ୍ଟା, କେତେ ଦିନ, କେତେ ମାସ, କେତେ ବର୍ଷ ଅଥବା ଆଜୀବନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଜଣାନାହିଁ । କେବଳ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କଲେ, ଦିନେ ସୁଖ ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ ବୋଲି ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଆଶ୍ୱାସନା ମିଳିବ ।

ଏଠି ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଆମ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି, ଭଗବାନ ହେଉଛନ୍ତି ସର୍ବଜ୍ଞ, ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ, ସର୍ବ ବିଦ୍ୟମାନ ଓ ପରମ ଦୟାଳୁ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁନିଆର ଯେକୌଣସି ସମସ୍ୟା କ୍ଷଣିକରେ ସମାଧାନ ହୋଇଯିବା କଥା, କନ୍ଦୁ ବିଳମ୍ବରେ ହେବାର କାରଣ କଣ?

ମଣିଷ ତିଆରି କାନୁନ ବ୍ୟବସ୍ଥା, କୋର୍ଟ କଚେରୀର ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଭଳି ଭଗବାନଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବି କଣ ସାକ୍ଷୀ, ପ୍ରମାଣ, ତର୍କ, ବିତର୍କ ଆଦି କରାଯାଇ ଦୋଷିକୁ ଦଣ୍ଡ

ଦିଆଯାଏ? ସେୟା ଯଦି ହୁଏ, ତେବେ ଭଗବାନଙ୍କ ଏବଂ ମଣିଷ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ ରହିବ କେଉଁଠି?

ଗତ ୨୦୧୩ ଜୁନ ମାସ ୧୬ ଓ ୧୭ ତାରିଖରେ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଓ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡରେ କେଦାରନାଥ ଓ ବଦ୍ରୀନାଥଙ୍କ ଭକ୍ତଙ୍କ ସମେତ ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । ଏଇଠି ବି କଣ ସେଇ ଏକା ପ୍ରବାଦକୁ ଲଗୁ କରାଯାଇପାରେ? ଶିବଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଶୀଘ୍ର ବିଚାରଣା ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, କେଉଁମାନେ ପୁଣ୍ୟାମ୍ନା ଓ କେଉଁମାନେ ପାପୀ? ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତେ ଭାସିଗଲେ । ମଣିଷର ସୁଖ ବା ଦୁଃଖର ହିସାବ ହୁଏ, ଯେତେଦିନ ସେ ଏହି ଦୁନିଆରେ ବଞ୍ଚିରହେ । ସେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲପରେ ତ ସବୁକିଛି ଶେଷ ହୋଇଯାଉଛି । ତା ପାଇଁ ସୁଖ ବା ଦୁଃଖର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଆତ୍ମ ସେତିକି ଥିଲା ବୋଲି ଧର୍ମଗୁରୁମାନେ ତର୍କ ଦେଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ପରିବାର ଲୋକମାନେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସୁଖ ଫେରିବାପାଇଁ ଭଗବାନ କେତେ ସମୟ ନେବେ? ମୃତ୍ୟୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କଣ କେବେ ଘରକୁ ଫେରିଆସିବେ?

ଆତ୍ମ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଡକେଇ ଆଣି (ଭଗବାନଙ୍କ ଡକରା ନ ପାଇଲେ କେହି ତୀର୍ଥସ୍ଥଳକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି) ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡରେ ଠୁଳ କରି ସାମୁହିକ ହତ୍ୟା କରି କଭଳ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ? ଏଇଠି ହତ୍ୟା ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିବନା । କାରଣ ଭଗବାନ କାହାକୁ ହତ୍ୟା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ବିପଦ ସଂକୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ହସି ରହିଥିବା ପୁଣ୍ୟାମ୍ନା ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାପାଇଁ ଦେଶର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଓ ବାୟୁସେନାର ଯବାନ ମାନେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ବାଜି ଲଗେଇଥିଲେ । ସୁରକ୍ଷା କର୍ମରୂପୀମାନେ ଯଦି ସହାୟ୍ୟ କରିନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଆହୁରି କିଛି ମଣିଷ ପ୍ରାଣ ହରେଇଥାନ୍ତେ । ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କିଛି ଯବାନ ବି ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ଭଗବାନ କଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ଯେ "ମୁଁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିବା ପାପୀମାନଙ୍କୁ ତୁମେ କାହିଁକି ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଆସିଛ? ଅପରାଧୀକୁ ସାହାୟ୍ୟ କରିବା ହେଉଛି ଅପରାଧ ।

ଜୀବନ ବଞ୍ଚେଇ ଘରକୁ ଫେରିଥିବା ଭକ୍ତ କହନ୍ତି - “ଆମେ ଆଠ, ଦଶ ଦିନ ଯେଉଁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରିଛୁ, ତାହା ଜୀବନସାରା ଭୁଲି ପାରିବୁନା” ଅନ୍ଧଶ୍ରଦ୍ଧା ରଖୁଥିବା ଭକ୍ତମାନେ କହୁଛନ୍ତି, “ଆମକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଭଗବାନ ଏତେ ଦୁଃଖ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ଆମକୁ ଭଦ୍ରାର ବି କରିଦେଲେ । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଆମେ କେଦାରନାଥକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବାପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବୁ ।” ଏହା ହେଉଛି ମାନସିକ ଦିବାଲିଆପଣ ।

ସରଳବିଶ୍ୱାସୀ ଜନତା ଏତିକି ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ, ଯେ ଏହି ବିପର୍ଯ୍ୟୟରୁ ଜୀବନ ନେଇ ଫେରିବା ଏକ ସଂଯୋଗ ମାତ୍ର । ସେନାବାହିନୀର ଯବାନମାନେ ଯଦି ସାହାଯ୍ୟ କରିନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏମାନେ ବି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ସ୍ୱର୍ଗଗାମୀ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ଏଇଠି ଭଗବାନକେ ଘର ମେ ଦେର୍ ନହିଁ, ଅନ୍ଧେର୍ ହି ଅନ୍ଧେର୍” ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ମଣିଷ ଜୀବନରେ ସମସ୍ୟାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବା ଅନେକ ସମସ୍ୟାରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ମଣିଷ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଭୁଲିପଡ଼େ । ନିଜକୁ ଅସହାୟ ବୋଧ କରେ । ସେତିକିକେଲେ ତାକୁ ସମବେଦନା ଜଣାଇ ସାହୁନା ଦେବା ଅତି ଆବଶ୍ୟକ । ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉନଥିଲେ ବି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ବଞ୍ଚିରହିବାକୁ ଅନ୍ୟ ମଣିଷମାନେ ବୁଝେଇଥାନ୍ତି । ଏହା ଏକ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱିକ ଚକ୍ରସା । ସେହି ସମୟରେ ଭଗବାନଙ୍କ ଭଳି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା କଥା ଯଦି କେହି କହେ, ଦୁଃଖୀ ମଣିଷଟି ବେଶୀ ସାହୁନା ପାଇଥାଏ । ଯଦିଓ ସେହି ଦୈବୀକୃପା ଶୀଘ୍ର ମିଳିଲେ ହିଁ ମଣିଷଟି ଭପକୃତ ହୋଇପାରନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି, ସେୟା ଘଟିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ନିଜ କଥାକୁ ଠେସ ଦେବାପାଇଁ କହନ୍ତି - “ଭଗବାନ ଡେରିରେ ହେଲେ ବି ତୁମର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିଦେବେ ।” ସମସ୍ତାନ୍ତୁକ୍ରମେ ମଣିଷଟି ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ କରି ନିଜର ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିଥାଏ । ତାର ଦୁଃଖ ଦୂର ହୋଇଗଲେ, ସେ ଭାବେ ଲୋକମାନେ ଯାହା କହୁଥିଲେ ଠିକ୍ କଥା । ଭଗବାନ ଡେରିରେ ହେଲେ ବି ମୋ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିଦେଲେ । ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ ପରିଶ୍ରମ କରିଛି କିମ୍ବା ତାର ବନ୍ଧୁମାନେ ଯେଉଁ ସହାୟ କରିଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ସେ ନିଜକୁ କିମ୍ବା ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇବ ନାହିଁ । ସବୁ କ୍ରେଡିଟ୍ ଯିବ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ । ଭଗବାନ ଯଦି କ୍ରେଡିଟ୍ ନେବାର ଥିଲା ତେବେ ଏତେ ସମୟ ନେଉଥିଲେ କାହିଁକି ?

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭଦ୍ରାହରଣ ଦେଖିବା - ଭଗବାନଙ୍କ ଘରେ ଡେରି ହେବା ଫଳରେ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୫ ତାରିଖ ୨୦୧୩ ରେ କପରି ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ପାଞ୍ଚଜଣ ଭକ୍ତଙ୍କ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା । (ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୦ ତାରିଖ ୨୦୧୩ ର ଟାଇମସ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ) ଘଟଣାଟି ହେଉଛି ରଞ୍ଜସ୍ଥାନର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାୟୋଗପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଜଣେ ଶିବଭକ୍ତ କାଞ୍ଚନ ସିଂହ ଓ ତାଙ୍କର ପରିବାରର ସାତଜଣ ସଦସ୍ୟ ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଧରି, ନିଜ ଶରୀରରୁ ଇଞ୍ଜେକସନ୍ ସିରିଞ୍ଜ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ରକ୍ତ ବାହାର କରି ତିନିହଜାର ଏକଶହଧର ଶିବଲିଙ୍ଗକୁ ରକ୍ତସ୍ନାନ କରାଇ ଆହୁତି ଦେଉଥିଲେ । ତଥାପି ଭକ୍ତବତ୍ସଲ, ପରମଦୟାଳୁ ମହାଦେବଙ୍କର ମନ ତରଳଲା ନାହିଁ । କାଞ୍ଚନ ସିଂହଙ୍କ ମନୋବାଞ୍ଛା ପୂରଣ ହେବାରୁ ସେ ଅତିମାତ୍ରାରେ ହତାଶ ହୋଇ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଷମିଶ୍ରିତ ଲଢୁ ଖୁଆଇ ନିଜେ ବି ଖାଇଦେଲେ । ଖବର ପ୍ରକାଶିତ ହେବାବେଳକୁ ପାଞ୍ଚଜଣ (ତିନିଜଣ ଶିଶୁଙ୍କ ସମେତ) ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିସାରିଥିଲେ । ବାକି ତିନିଜଣ ଡାକ୍ତରଖାନାର ମୃତ୍ୟୁସହ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିଲେ ।

ଭଗବାନ ଯଦି ତାଙ୍କର ଏହି ଭକ୍ତଟିକୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଭିତରେ ଥରୁଟିଏ ବି କୃପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ସେମାନେ ଏଭଳି ଚରମ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥାନ୍ତେ । ଭଗବାନଙ୍କ ଘରେ ଆଲୋକ ଜଳବା ଆଶାରେ କାଞ୍ଚନ ସିଂହଙ୍କ ଘର ତ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଗଲା ।

ମଣିଷ ନିଜର ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଠିକ୍ ରୂପେ ପାଳନ ନକରି ଯଦି ଭଗବାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ରହିବ, ତେବେ ସେ କେବେ ବି ଆଶାନ୍ୱରୁପ ସଫଳତା ହାସଲ କରିପାରିବ ନାହିଁ । କେବଳ ଆତ୍ମପ୍ରବଞ୍ଚନା କରି କହି ବୁଲୁଥିବା - "ଭଗବାନକେ ଘର ମୋଁ ଦେବ୍ ହୈ...ଅନ୍ଧେର୍ ନହିଁ ।

କେ.ଆର. ପୂରମ, ବାଙ୍କାଲୋର

ତୁମ ଅପେକ୍ଷାରେ...

କାହ୍ନୁ ଚରଣ ସାହୁ

ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ
ତୁମକୁ ଏ ରଜ ସଜବାଜରେ
ସେତିକି ନଜର ହେଇସିନା ପାରିବିନି
ହେଲେ ତୁମେ ହିଁ ମୋ ହୃଦୟରେ ।

ବୁଝିବ ଆଶାକରେ
ଆଜି କେବଳ ମୁଁ ଓ ମୋ ହୃଦୟ
ତୁମ ଅପେକ୍ଷାରେ....!!

ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ
ତୁମକୁ ତୁନି ଘାଗରରେ
ଭିଡ଼ିଓ କଲ କରିବକି ?
ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ଥରେ ।

ଯାହାକୁ ନଜର ଭାବେ
ସିଏ ହିଁ ଦୂରେ
କହି ପାରିବିନି ସଖି
ତୁମକୁ କେତେଯେ ଝୁରେ ।

କ୍ଷଣକ ଆରମ୍ଭରେ ଇତି
ମୋ ପ୍ରେମରେ
ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପଡ଼ିନି କି ପଡ଼ିବନି
ତୁମେ ମନାକରିଦେଲୁ ପରେ

ପଣ୍ଡାକାମାଳ, ମ.ରାମପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି

ମୋ'ଗାଆଁ ମୋ'ମାଆଁ, ମୋ'ଜନମ ମାଟି

ମନୋରଞ୍ଜନ ସୁରୁଜାଲ

ସୁରୁଯ ଉଇଁଲେ ଶୁଭ ପ୍ରଭତରେ
ହସି ଉଠେ ଗାଆଁ ଧୂଳି
ପକ୍ଷୀ କାକଳୀ କୁ ଭୁରୁ ଭୁରୁ ବାସ୍ନା
ଚଉଦିଗେ ଯାଏ ମେଳି ।
କନକ ବରଷା ହେମଅଙ୍ଗ ଧରି
ଦେଇଥାଏ ଦୂରୁ ଭେଟି
କଦମ୍ବ କୁସୁମ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି
ପଢୁଥାଏ ସେଠି ଲେଟି ।
ସବୁଜ ପ୍ରାକ୍ତର ମନ ହରି ନଏ
ଦୂରେ ପରବତ ଉଭ
ଚୌଦିଗ ବିସ୍ତାରି ନବ ଦିଗନ୍ତରେ
ସତେକ ଉତ୍ସବ ଶୋଭା ।
ଗୁରିଆଡ଼େ ବିଲ ବନ୍ୟର ତମାଳ
ତଡାଗ ତଟିନୀ ଧାର୍
ଫୁଲ ଫଳ ତା'ର କେତେ ମନୋରମ
ସତେକ ଅମୀୟ ଭର ।
ସ୍ନେହ ସରଗର ଛୁଟେ ମନ୍ଦାକିନୀ
କେ ନୁହେଁ ଆପଣା ପର

ଚଳନ୍ତି ସଭିଏଁ ମିଳ ମିଶି ସେଠି
ହୋଇ ଏକ ପରିବାର ।
ହେଉ ପଛେ ଦୂର କାନ୍ଦାଠୁଁ ମୋହର
ଅଛୁ ମୋ' ମନର ପାସ
ଶରୀର ମାପର ଦେବୁ ଜାଗା ଖଣ୍ଡେ
ମନରେ ରଖୁଛି ଆଶ ।
ହାରିଛି ସେତକ ସହରକୁ ଆସି
ତୋ' ସ୍ନେହ ମମତା କାଟି
ପ୍ରଶାନ୍ତ ଦାୟିନୀ ଦୂରୁ ଦଣ୍ଡବତ
ତୁ'ସିନା ମୋର ମାଆଁଟି ।

ଅଇଁଲପାଲି, ଧମା, ସମ୍ବଲପୁର

କାହାକୁ କହିବ ମନ କଥା ଖୋଲି

ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର

କେହି ବୁଝେନାହିଁ କଳାକାର ମନ
କବି ର ହୃଦୟ କଥା।
ରଞ୍ଜନ କରନ୍ତି ଆପଣା ମନକୁ
ଶୁଣି ସଂଗୀତ କବିତା ।୧।
କେତେ ଯେ ଯାତନା ସହିବାକୁ ହୁଏ
ସେ କଥା କାହାକୁ ଜଣା ।
ବଇଁଶୀ ସୁର ଚି ମିଠା ଲଗେ ସିନା
କେ ବୁଝେ ତାର ବେଦନା ।୨।
ତତଲ୍ ଲୌହର ଦାରୁଣ ପରଶ
ଛାତିକ ଦିଅଇ ଚରି ।
କହିପାରେ ନ କି ସହି ବି ପାରେନ
ସବୁ ଆଶା ଯାଏ ମରି । ୩।
ଉପରେ ହସେ ସେ ଅଲଜୁକ ପରି
ଲୁଗୁଇ ଅନ୍ତର ଦାହ ।
ମରମ ବେଦନା କାହାକୁ କହିବ
ବୁକୁ ତଳେ ଚାପି କୋହ । ୪।
ତା' ଦୁଃଖ ରେ କେହି ଜଣେ ନୁହେଁ ଦୁଃଖୀ
କରନ୍ତି ବ୍ୟାଗ ବିଦ୍ରୁପ ।
କେଡ଼େ ଦୟନୀୟ ଜୀବନ ତାହାର
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ର ଭଗ୍ନ ସ୍ତ୍ରୁପ । ୫।
ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ସବୁକୁ ସହି ସେ
ଆନକୁ ଦିଏ ଆନନ୍ଦ ।
ତା' ମନକୁ ବୁଝିବାକୁ କେହି କେବେ
କରନ୍ତି ନାହିଁ ପସନ୍ଦ । ୬।

ଅଭାବରେ ସଢ଼ି ଦିନ ସରେ ତା'ର
ଭୋକ ଓପାସରେ ରହି ।
ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ନ ଥାଏ ଘର ଟେ
ବାର ଦାଣ୍ଡ ବୁଲୁ ଥାଇ । ୭।
ପେଟକୁ ମୁଠାଏ ଦାନା ମିଳେ ନାହିଁ
ପିଠି କୁ ଖଣ୍ଡିଏ କନା ।
ତା' ଦୁଃଖ ରେ କେହି ନୁହେଁ ସମ ଭାଗୀ
ପାଏ ନ ସମବେଦନା । ୮।
ଦେଶ ଜାତି ପାଇଁ ଯଶ ଗଭରବ
ଆଣି ଦିଏ କେତେ ଖ୍ୟାତି ।
ସେଇ ଶିଳ୍ପୀ ଯେବେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଲେ
କେହି ଆସେ ନ ତା' କତି । ୯।
ଦୀନ ହୀନ ବୋଲି ଏଦୁନଆଁ ତା'ରେ
ଗୁହେଁନ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ।
ଗରିବ କୁଟୀରେ ଜନମ ବୋଲି କି
ସମାଜେ ଅଲୋଡ଼ା ସେଇ । ୧୦।
ବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଏ ମିଥ୍ୟା ସଂସାର
କେହି ନୁହେଁ ଆପଣାର ।
ଦରଦୀ ମଣିଷ ମିଳନ୍ତି ନ ଏଠି
କାନ୍ଦି ମରେ କଳାକାର । ୧୧।
ସେନେହ ଆଦର କିଏ ଦବ ତାକୁ
କେହି ତ ନାହିଁ ନଜର ।
କାହାକୁ କହିବ ମନକଥା ଖୋଲି
(ତା'କୁ) ସଭିଏଁ ଭବନ୍ତି ପର । ୧୨।

ସମସିଂହା, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା

ଗୃହ ବିବାଦରେ ସନ୍ତାନ ନଷ୍ଟ

କୁନ୍ତଳା କୁମାରୀ ଦେବ

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏ ଅକ୍ଷୟନର ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା । ମୋର ପାରିବାରିକ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତିରୁ କଞ୍ଚିତ୍ ମାତ୍ର ବାଣ୍ଟିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିବାରୁ ପାଠକବନ୍ଧୁ ଓ ସମ୍ପାଦନୀୟ ସମ୍ପାଦକ ଭାବେ ମୋ ହୃଦୟରୁ ଶତକୋଟି ପ୍ରଣାମ ଓ ଜୟଗୁରୁ । ଯଦି ଏହି ସୂକ୍ଷ୍ମ କାହା କାମରେ ଆସେ, ତେବେ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେକରିବି ।

ମୁଁ, ପରମ ପ୍ରେମମୟ, ପରମ ଦୟାଳୁ, ଯୁଗ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଠାକୁର ଅନୁକୂଳଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଧରି ସତ୍ ନାମ ମନନ କରି ସତସଙ୍ଗ ଓ ମାତୃ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଳ୍ପ ବୁଦ୍ଧି ଭିତରେ ଯାହା କଛି ଟିକଏ ଜାଣିଛି ତାହା ଆପଣମାନଙ୍କ ନକଟରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

ଗୋଟିଏ ମାଆର ଜୀବନ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ତାର କୁମାରୀ ଜୀବନର ପିତୃ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଚଳଣି ଭିତର ଦେଇ । ତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନ ଯାହା କି ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀ, ଭଲ ବୋହୂ ଓ ଭଲ ମାଆ ଭୂମିକାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏହି ଭଲ ଜିନିଷଟା କମ୍ ହିଁ ଦେଖାଯାଉଛି । ଆମ ମାଆ ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ, ଅହଂକାର ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ । ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭଲ ପାଇବା ଧୀରେ ଧୀରେ କମି ଯାଉଛି । ଯାହା ଫଳରେ ଆମର ଘରେ ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀମଣି ସ୍ତ୍ରୀ, ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର, ଦିଅର ନଣନ୍ଦଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଏହା ମୂଳରେ ରହିଛି ଆମ ମାଆ ମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥପର ମନୋଭାବ । ଠାକୁର ମାତୃ ମଙ୍ଗଳ ବହିରେ କହୁଛନ୍ତି, ପାରିବାରିକ ଐତିହ୍ୟ ଧରି ରଖିବାକୁ ହେଲେ ଝିଅମାନଙ୍କର ଭବତ, ସ୍ତ୍ରୀମଣିଙ୍କ ଭ୍ରମ ସ୍ୱରୂପ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସେବାରେ ରତ ରହିବା, ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗ ସହଚର୍ଯ୍ୟ କରିବା । ଯେଉଁ ମାଆ ମାନେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି

ଆନୁଗତ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ, ତାର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ମଧ୍ୟ ତାର ଅନୁଗତ ହୁଅନ୍ତି । ତା ଛଡ଼ା ସଂସାରରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କୁ ସହି ବହି ଗୁଲିବାକୁ ଯାଇ ଚରିତ୍ର ଯେତେଟା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ, ଏପରି ଅନ୍ୟ କହିରେ ହୁଏନା । ଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ପିତାମାତା ବା ତତୁଲ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନେ ହେଲେ ଜୀବନ୍ତ ଗୃହ ଦେବତା, ଏହି ଜୀବନ୍ତ ଗୃହ ଦେବତାଙ୍କ ସେବାରେ ଯଦି ତୃପ୍ତି ଥାଏ, ତେବେ ଅନ୍ୟ ଦେବତାମାନଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ଲଭ କରାଯାଇ ପାରେନା । ଇଷ୍ଟ ପ୍ରସନ୍ନତା ଯିଏ କରିବାକୁ ଚାହେଁ, ତାର ଉଚିତ ଇଷ୍ଟାନୁରାଗ ସେବା, ସଦ୍ ବ୍ୟବହାରରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ଦେଖା ଦେଇଛି, ଦୁଇ ଭାଇ ଓ ଦୁଇ ଯାଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଦ ବିବାଦ । ଜଣେ କହୁଛି ସେ ତା ପିଲା, ଆଉ ଜଣେ କହୁଛି ଇଏ ମୋ ପିଲା । ମୁଁ ତା ପିଲା ପାଇଁ କାହିଁକି କରିବି? ମୁଁ ଏତେ କାମ କାହିଁକି କରିବି? ଆମ ଭିତରେ ଅଛି ନକରି ପାଇବାର ଗୋଟେ ଭାବ । କିନ୍ତୁ ମୋର ପରିବାରର କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା ।

ମୋର ପ୍ରଥମ ପୁଅର ଜନ୍ମ ସମୟରେ ମୋର ବଡ଼ ଯାଆ ତାଙ୍କର ୪ ବର୍ଷର ପୁଅକୁ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ପଖରେ ଛାଡ଼ି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବହେଳା କରି ମୋ ପାଖରେ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ରହୁଥିଲେ ଆଉ ଭାଇ ତାଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦରମାରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରରେ ଆମର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରି ଆମଠାରୁ ଅଳ୍ପ ବଡ଼ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅତି ସ୍ନେହରେ ଆମ ମାନଙ୍କର ସେବା ପରିଚର୍ଯ୍ୟା କରିଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ମୋ ପୁଅର ଆୟୁଷ ନଥିଲା । ତା ପରବର୍ଷ ମୋର ଝିଅ ପୁଣି ଏହି ଦେବୀତୁଲ୍ୟ ଯାଆ ଓ ଦେବଶୂରଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ କୋଳରେ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ମୋର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ କାରଣରୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଆମକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସେବା ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସେବାର ରଣ ଭର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଆମ ଉପରେ ରହିଛି । ପୁଣି ଯାଆଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ଯମଜ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ ଆଉ ସେମାନେ ଦେବ ବର୍ଷର ହୋଇଥିଲେ, ସେ ସମୟରେ ତାଙ୍କରି ଘରେ ମୋର ପୁଅଟିଏ ହୋଇଥିଲା । ପରିବାରରେ ସଦସ୍ୟ ୨ ଗୁଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଲାଲନ ପାଳନର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ତଥା ଏକକାଳୀନ ୨ଟି ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ତଥା ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ବହନ କରିଥିଲେ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା, ସେଦିନର ସେହି ୪ ବର୍ଷର ଛୁଆର ପରିବାରର ଲୋକାର୍ଥିକ କାରଣରୁ ୯ମ ଓ ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢ଼ାରେ ବ୍ୟାଘାତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯାଆ ଓ ଦେବଶୂରଙ୍କର ସେବା ତଥା ନିଷ୍ଠାମ କର୍ମ ଓ ତ୍ୟାଗ ର ଫଳ

ସ୍ୱରୂପ ସେ ପୁସ୍ତକ-୨ ପରୀକ୍ଷାରେ ଓଡ଼ିଶାର ବଡ଼ କଲେଜ ବିଜେବି କଲେଜରେ ୯୪ ଶତକଡ଼ା ନମ୍ବର ରଖି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଜଣେ ଆମେରିକା ଫେରନ୍ତା ସଫ୍ଟୱେର ଇଞ୍ଜିନିୟର ଭାବେ ହାଇଡ୍ରାବାଦରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ।

ମୋ ଜୀବନରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭଲ ଜିନିଷ ଇଶ୍ୱର ଆମକୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହାପରେ ପୁଣି ଯାଆଙ୍କର ଯମଜ ସନ୍ତାନଙ୍କର ଜନ୍ମ ସମୟରେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କଛିଦିନ ରହିଥିଲି । ଘର କାମରେ ମୁଁ ନାନୀ ଓ ଭାଇଙ୍କୁ କେତେଦୂର ଆପ୍ୟାୟିତ କରିଛି ମୁଁ ଜାଣେନା । କନ୍ୟା ବୋଧହୁଏ, ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ମୋତେ ଏଠାରେ ଛାଡ଼ିବା ଜନତ ତ୍ୟାଗ ପାଇଁ ମୋ ଝିଅର କଛିଦିନ ପାଠ ପଢ଼ା ରେ ବ୍ୟାଘାତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ଘରେ ରହି ଭାଇ ଓ ନାନୀଙ୍କ ତତ୍ପରାଧାନରେ ଆଜି ସେ ଡାକ୍ତରଟିଏ ହୋଇପାରିଛି । ଏଥିପାଇଁ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ପରସ୍ପର ସ୍ନେହଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ତ୍ୟାଗ ଆଜି ପିଲାମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ କୁ ଗୌରବମୟ କରିବା ସହ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ମଧ୍ୟ ମଧୁମୟ କରି ଗଢ଼ିତୋଳିଛି ।

ମୁଁ ମୋ ଜୀବନରୁ ଯାହା ଶିଖୁଛି, ଠାକୁରଙ୍କୁ ଧରି ଆମେ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ସାହାଯ୍ୟ ସହାନୁଭୂତିର ଭାବ ରଖିବା । ଆମର ତ୍ୟାଗ ଓ ଭଲ ପାଇବା ଭିତରେ ଥାଏ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା ଏବଂ ପିଲାମାନେ ଭଲ ମଣିଷ ହେବାର ରସ୍ତା । ଆମ ଘର ଭିତରେ ଯଦି କଲ ଝଗଡ଼ା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ପିଲାମାନଙ୍କର ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ । ତେଣୁ ଠାକୁର କହୁଛନ୍ତି-

ଗ୍ରହ କନ୍ଦଳର ମଦିର ପାନରେ ବିତିଗଲ ଦିନରୁତି
ସରବ ନାଶର ସଦର ଦୁଆରେ ରଖୁ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି

ଠାକୁର କହୁଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ମାଆମାନଙ୍କର ଅନ୍ତରରେ ସ୍ୱାମୀ କୂଳ ପ୍ରତି ମର୍ଯ୍ୟଦା ନଥାଏ, ସ୍ୱଇଚ୍ଛାଗୁରୀ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚତ ଚଳଣି ତାର ଥାଏ ସେ ସ୍ୱାମୀ କୂଳର ତ ସମଘାତ ଆଣିଥାଏ, ତା ଠାରୁ ପ୍ରସୂତ ସନ୍ତାନମାନେ ମଧ୍ୟ କୂଳ କୁଣ୍ଡକୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବାର ପ୍ରବଣତା ନେଇ ଜନ୍ମିଥାଆନ୍ତି । ଆମ ମାଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବଜ୍ଞା ଓ ଭାବେକ୍ଷା ।

ଗୁରୁ, ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭେଗ ଲିପୁ ମନ, ନିୟମ ପ୍ରକୃତି, ଘର କଥା ବାହାରେ ପକାଇବା ଅନ୍ୟକୁ ଦୋଷାଭେଦ କରି ଆମ୍ଭ ସମର୍ପଣ ସ୍ତ୍ର ହଇତ୍ୟାଦି ଯାହାକି ଆମ ସନ୍ତାନ

ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ । ଆମ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପିତୃକୂଳ ଗାରିମା, ଆତ୍ମଭରତା, ମାନ, ଅଭିମାନ, ଦର୍ପ, ଚଳନ ଆମ ଶୁଣୁର ଓ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଘରକୁ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ବିକ୍ରତ କରି ତୋଳିଥାଏ । ଯାହାକୁ ଆମ ସ୍ୱସ୍ତୀ ଓ ଶୁଭ ବର୍ଜନାକୁ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାଏ ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ମାଆ ଓ ଝିଅମାନେ ଏସବୁ ଦିଗରୁ ଚିକିତ୍ସା ଦୂରେଇ ରହିବା । ଠାକୁର କହୁଛନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧ, ଶୁଖିଲାବୋଧ ଦରକାର । ସାମାନ୍ୟତମ ବ୍ୟାପାରରେ ଯଦି ବିଶୁଖିଲା ରହିଥାଏ, ତାହାହେଲେ ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାପାରକୁ ମଧ୍ୟ ରଞ୍ଜିତ କରିତୋଳେ । ତେଣୁ ଏହା ଭଲ ନୁହେଁ । ତୁମେ ମାନେ ମାଆ । ତୁମକୁ ଦେଖୁ ହିଁ ତୁମ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ଶିଖିବେ । ତୁମମାନଙ୍କୁ ଶୁଭ୍ ହୁସିଆର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରୁଲିବା, ବୁଲିବା, ବସିବା, ଶୋଇବା, କଥାବାର୍ତ୍ତା, କାର୍ଯ୍ୟ, କର୍ମ ଯେପରି ଶୋଭନୀୟ ହୁଏ, ସୁନ୍ଦର ହୁଏ ଓ ସମୀଚନ ହୁଏ, ହୃଦ୍ୟହୁଏ, କାହାର ଅସୁବିଧାର କାରଣ ନହୁଏ । ଆମର ଚଳଣି ଏହିପରି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଯାଇ ଆମେ ଆମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସନ୍ତାନଟିକୁ ଭଲ ସଂସ୍କାର ଦେଇ ତାର କଲ୍ୟାଣ କରିପାରିବା ଓ ଭଲ ମାଆଟିଏ ହୋଇପାରିବା । ଏଥିରେ ହିଁ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ।

ବନ୍ଦେ ପୁରୋଷୋତ୍ତମମ୍ ।

ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ, ନୟାଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା

କର୍ମେନା ରୁ ନିସ୍ତାର

କୈଳାସ ମେହେର

ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ପତିତପାବନ ।
ଭକତ ଦୁଃଖ ଦେଖୁ କରୁ ତୁ ଖଣ୍ଡନ ॥
ଏ ସାର୍ ଭବ ପ୍ରଭୁ ତୋହରି ସର୍ଜନା ।
ଭବ ରୂପୀ ତୋ ରାଜଜେ ପଡ଼ିଲୁ ଚନ୍ଦନା ॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୂପୀ ଚୀନ ଦେଶେ ଜନ୍ମିଲୁ ରାକ୍ଷସ ।
କର୍ମେନା ନାମେ ଭବେ କରିଲୁ ପ୍ରବେଶ ॥
ସର୍ବ ରାଜଜେ ପଶି କରିଲୁ ଭଙ୍ଗାଉ ।
ଜନ ପ୍ରାଣ ଆକ୍ରୋଶିଲୁ ବୁଡ଼ାଇଲୁ ଚଉ ॥
ଏ ବାର୍ତ୍ତା ସର୍ବ ନଗ୍ରେ ଖେଳଗଲୁ ଭୟ ।
କର୍ମ ଧର୍ମ ରେ ଆଉ ନ ରହିଲୁ ଲୟ ॥
ସର୍ବ ଜନେ ବାସ ଭିତରେ ରହିଲେ ।
ନିତ୍ୟାନ୍ତ କର୍ମେ ଗଲେ ମୁଖା ଯେ ଭିଡ଼ିଲେ ॥
ସାମାଜିକ ଦୂରତା ବଜାୟ ରଖିଲେ ।
ସ୍ୱର୍ଗ କଲୁ ଉତ୍ତାରୁ କର ଯେ ଧୋଇଲେ ॥
ବଢ଼ିଗଲୁ ଦେଶରେ ଆର୍ଥିକ ସକଟ ।
ଧନଭବରୁ ମନ ହେଲୁ ଛଟପଟ ॥

ସତ ହେଉଛି ସବୁ ମାଳିକା ବଚନ ।
ଏ ଘାଟି ରୁ ପାରି କର ହେ ନନ୍ଦନନ ॥
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରଭୁ ତୁହି ଅବତରୁ ।
ତୋ ମହୀ କୁ ପ୍ରଭୁ ତୁହି ରକ୍ଷା କରୁ ॥
ଏ କଳି କାଳ ରେ ହୋ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଲୁ ।
ବିଳମ୍ବ କର ନାହିଁ ଆସ ନନ୍ଦବଳା ॥
ତୋ ଦାସ ଦାସ ମୁହିଁ ନାମ ମୋ କୈଳାସ ।
ଗୁହାରି ମୋ ଘେନା କର ସ୍ୱାମୀ ପୀତବାସ ॥

ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷକ
ଓଡ଼ିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଜାମିରଡ଼ିହା,
ବିଶୋଇ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ପଦ....

ରଞ୍ଜାଲିନ ଗଡନାୟକ

ହେ ଗାନ୍ଧୀ! ପ୍ରଣାମ
 ସେ ଦିନୁ ଯାଇଛି ଯେ ଯାଇଛି
 କେତେ ଲେଖିଲିଣି ପଦ
 ତାର ପ୍ରତିଉତ୍ତର କି ଦେଉଛି....!
 କଳରେ ତ ରାମ ସିଂହସନ ଲେଉଟି
 ରାବଣ ନେଉ ପଛେ ସିତା....
 ଲେଉଟନାହାଁନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମଣ କି ଭରତ
 ଖାଲି ଧନ ଥିବା କଥା....
 ମାଆ ଦଉଛି ଝିଅକୁ ତାଲିମ
 ସ୍ଵାର୍ଗ ହେବାର ଲାଗି.....
 ଝିଅ ଯେବେ ପିନ୍ଧେ ଚର୍ମ ସାର୍ଗ
 ଖୁସି ଯାଏ କୁଳ ଲାଙ୍ଘି.....
 ବାପା ଭାଇ କଣ କରିବେ ଆଉ
 ଆଜି ଯୁଗେ ନାରୀ ଶାସନ.....
 ପଦେ କହିଲେ ଦାନ୍ତ କଡମଡ
 ଅତି ହେଲେ ଧମକ ମରଣ.....
 କଳକାଳ ସୀତା କଉ କମ୍ ଯେ
 “ନୋ” କହି ଦିଏ ରାବଣକୁ ଠାର.....

ଅବସ୍ଥା ହେଲୁ ଦୟନୀୟ ଭାରି
 ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଦ୍ଧିର ସଂଗୁର.....
 ଖଟି ଖାଇବାର ଯୁଗଟି ପୁରୁଣା
 ଗାଦି ଖାଇବାର ନିଶା.....
 କାଟି କି ଅବଶ୍ୟ ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଅଧେ
 ଯାହାର ଅଧିକ ପଇସା.....
 ଦେଖିବାକୁ ଏଠି ସଭିଏଁ ସମାନ
 ବାହାର ବେଶଭୂଷାରୁ.....
 ବାପା ରହେ ଏଣେ ଇନ୍ଦିରା ଆବାସେ
 ପୁଅ ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡେ ଧରୁ.....
 ନୋହିଲେ କୁଆଡେ ସାଙ୍ଗେ ମେଳରେ
 କମିବ ଷ୍ଟାଟସ ମାପ.....
 ଧନ ଥିଲା ବାଲୁ ସିଗାରେଟ ପିଇବେ
 ଫିଙ୍ଗିବେ ଗୁରୁଖା ଛେପ.....
 ସକାଳେ ଜୀବନ ଅକାଳେ ମରଣ
 କଳର ପ୍ରଭାବ ନେଇ.....

ବୁଢ଼ା ବୋହୁଅଛି ଭେଣ୍ଡାର କୋକେଇ
ହେଲେ କର୍ମକୁ ନନ୍ଦଇ ନାହିଁ.....
ଆସିନ ତ ଗଲୁ ଆସିନ
ରହିଯାଅ କିଛି ବରଷ.....
ଶୁଣିବ ବା କଏ ରମଧୁନ ତାନ
ଓଲଟି କରିବେ ଉପହାସ.....
ଜନମ ଦିନର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇ
ଶେଷ କରୁଅଛି ପଦ...
ସପନ ତୁମର ସତ ହୋଇବ
ଯେବେ ମଣିଷ ହେବେ ତୃପ୍ତ.....
ଅମଣିଷ ହେବେ ଲୁପ୍ତ.....
ମଣିଷ ହୋଇବେ ଜାତ.....

ଭେଙ୍କାନାଳ

ବେଦାନ୍ତୀର ହ୍ୱାଟସଆପ୍ ନମ୍ବର ହେଲା -
୯୫୯୪୯୯୩୭୩୩ । ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆନୁରୋଧ ପତ୍ରିକାଟି
ପଢ଼ିସାରିବାପରେ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିଜର ମତାମତ
ଦିଅନ୍ତୁ ।

www.editor.vedantimagazine@gmail.com

ତୁମେ ଗଲ ପରେ

ଉଦୟ ଭଦ୍ର ରାଉତ

ବସନ୍ତ ବାସୁନ ମଳୟ ବହୁନ
ତୁମେ ସାଥୀ ଗଲ ପରେ
ସ୍ମୃତିର ଶାମୁକା ସାଉଁଟି ରଖୁଛି
ପ୍ରେମ ନଦୀ ଧାରେ ଧାରେ ।। ୧।

କରିନ ନଜର ଆଉ ମୁଁ କାହାକୁ
ତୁମେ ସାଥୀ ଗଲ ପରେ
ହବାକୁ ଦେଇନ ନଜର କାହାକୁ
ଫେରି ଆସ ତୁମେ ଥରେ ।।୨।

ବିରହେ ତୁମରି ହରେଇ ଚାଲିଛି
ଜୀବନର ସବୁ କଛି
ଜୀବନ ଲଗୁଛି ପୁର ଶୁନ ଶାନ୍
ତୁମେ ବିନା କଣ ଅଛି ।।୩।

ପାରୁନ ଭୁଲି ମୁଁ ତୁମକୁ ମନରୁ
କେମିତି ଭୁଲିବି କୁହ
ପାରୁନ ବୁଝେଇ ଆଖିକୁ ମୋହର
ନରୋଳାରେ ଝରେ ଲୁହ ।।୪।

ଏତିକି ଜାଣିଛି ପ୍ରେମ ମୋ ଅମର
ପାରିବେନ କେହି ମାରି
ଶାଶ୍ୱତ ପ୍ରେମ ମୋ କ'ଣ ସେ କେମିତି
ପାରିବେ ଅଲଗା କରି ।। ୫।

ଜାଣିଛି ଫେରିବେ ଶ୍ରାବଣ ବର୍ଷାରେ
ଫଗୁଣର ଫଗୁ ରଙ୍ଗେ
ପୁନେଇ ରାତିର ଚନ୍ଦ୍ର ଜୋଛନାରେ
ଲେଟି ଯିବ ମୋର ଅଙ୍ଗେ ।।୬।

ଫେର କି ନଫେର ଫେରିବା ବାଟକୁ
ରହିଥିବି ପ୍ରିୟା ରୁହିଁ
ଲେଖିବି କବିତା ସଞ୍ଜ ନଇଁ ଗଲେ
ଯାଉଥିବ ରାତି ପାହି ।।୭।।

ବଡ଼ମଙ୍ଗ, କଳସପୁର,
ଆଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତାର ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟର ସାରକଥା

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ଏ ଅଧ୍ୟାୟ ସମଗ୍ର ଗୀତା ଶାସ୍ତ୍ରର ତଥା ବେଦାର୍ଥର ସାର ସଂକଳନ ବୋଲି ପୂଜ୍ୟପାଦ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ଶଙ୍କର ଓ ଶ୍ରୀଧର ସ୍ୱାମୀ କହୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କର ଉପାସନା କରିବେ ସେ ସଂସାରର ମାୟା ଜାଲକୁ ଛିନ୍ନ କରି ପାରିବେ । ହିଗୁଣାତୀତ ନହେଲେ କେହି ମୁକ୍ତି ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ପୂର୍ବ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଭଗବାନ କହିସାରିବା ପରେ ଏ ଅଧ୍ୟାୟରେ ସଂସାର ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା ଦେଲେ । ଏ ସଂସାରକୁ ଗୋଟିଏ ଅଶୁଦ୍ଧ ବୃକ୍ଷ ବୋଲି ସେ କହିଲେ- ଯେପରି ଉପନଷଦ ମାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି । ଏ ବୃକ୍ଷର ମୂଳ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ -ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଏହାର ମୂଳ । ଏହାର ଶାଖା ସବୁ ଉପର ଓ ତଳ ଆଡେ ବିସ୍ତୃତ ତା ଦେବତାମାନେ, ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଓ ନାନାପ୍ରକାର ପଶୁପକ୍ଷୀ ଏ ବୃକ୍ଷର ଶାଖା ରୂପେ କଲ୍ପିତ ହୋଇଅଛି । ପତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷ ପୁଷ୍ଟିଲାଭ କଲପରି ଏ ସଂସାର ବୃକ୍ଷ ବେଦସବୁର ନର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ କର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ କରି ତିଷ୍ଠି ରହିଛି । ଯେତେକାଳ ଜୀବ ବିଷୟ ବାସନାର ମାୟାରେ ଆବଦ୍ଧଥାଏ, ସେତେଦିନ ଯାଏ ତାର ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୁଏ ନାହିଁ । ତୀବ୍ର ବୈରାଗ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସଂସାରର ମାୟା ଜାଲକୁ କାଟି ପାରିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ପରମପଦ ଲାଭ କରିବାରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ ।

ଜୀବାତ୍ମା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଅଂଶ । କର୍ମଫଳ ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଭଜ ବା ନୀଚ ଯୋଗ ଲାଭ କରେ । ସେ ମନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କ ସହିତ ପୁରୁତନ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କରି ନୂତନ ଶରୀରକୁ ଯାଏ । ନୂତନ ଶରୀର ଲାଭକରି ପୁଣି ବିଷୟ ଭୋଗରେ ମାତିଯାଏ । ଜୀବାତ୍ମାର ଦେହ ତ୍ୟାଗ, ପୁନଃ ନୂତନ ଶରୀର ଲାଭ ଓ ଶରୀରରେ ଅବସ୍ଥାନ ମୂଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଜ୍ଞାନୀବ୍ୟକ୍ତି ଜାଣିପାରନ୍ତି ।

ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଆଲୋକରେ ଜଗତ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୁଏ । ସେହିପରି ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଗ୍ନିର ଆଲୋକରେ ମଧ୍ୟ । ମାତ୍ର ଏ ସମସ୍ତ ତେଜ ଜଗତକୁ ଧରି ରଖୁଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀକୁ ଧାରଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଓଷଧିଧାନର ପୁଷ୍ଟି ବିଧାନ କରୁଛନ୍ତି - ଯାହା ଖାଇ ଜୀବଜଗତ ବଞ୍ଚିରହିଛି । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରେ ଜଠରାଗ୍ନି ରୂପରେ ସମସ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ହଜମ କରି ଶରୀରକୁ ପୁଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି । ପରମାତ୍ମା ସମସ୍ତ ବେଦର ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ , ବେଦାନ୍ତକୃତ୍ ଓ ବେଦବିତ୍ ଅଟନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଭୂତଗଣ କ୍ଷରପୁରୁଷ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଶରୀରରେ ଥିବା ଆତ୍ମା ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷ ଅଟନ୍ତି । ପରମାତ୍ମା କ୍ଷର ଓ ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଓ ସମସ୍ତ ବେଦରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କୁହାଯାଏ । ସେ ସମସ୍ତ ଜଗତର ରକ୍ଷକ, ପାଳକ, ଶାସକ ଅଟନ୍ତି । ମୋହତ୍ୟାଗ କରି ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ସାଧକ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କୁ ସର୍ବତୋଭାବରେ ପୂଜାକଲେ ସର୍ବଜ୍ଞ ଓ କୃତାର୍ଥ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଏ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ଅଧ୍ୟାୟର ନାମକରଣ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ସଂଗ୍ରହକରୀ-ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା,
ଆଳଦା, ଖଇର, ବାଲେଶ୍ୱର

ବେଦାନ୍ତୀକୁ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପଠାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ନଷ୍ଟିତ ରୂପେ ବଢ଼ିପାରିବ

ସାଜିଲ ମନ ବିରହର ଦହନରେ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପଧାନ

ମିଛ ଭରସାରେ ଆଜିବି ବଞ୍ଚିଛି
ଲେଉଟିବ ତୁମେ ବୋଲି
ଚରସ୍ରୋତା ହେଲ ଆଖିର ଶ୍ରାବଣ
ଯେବେଠାରୁ ଗଲ ରୁଲି ।।
ଝାଉଁଳ ଗଲଣି ଏ ଦେହ ଯୌବନ
ବିରହର ଦହନରେ
ସ୍ଵପନର ବେଗ ଥମି ତ ଗଲଣି
ଆଶାତୀତ ଅପେକ୍ଷାରେ ।।
କାର୍ତ୍ତବୀର ସେ ଅପରାଧୀ ପରି
ସାଜିଛି ଏବେ ଜୀବନ
ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନରେ ବନ୍ଦୀ କରି ତୁମେ
ଜାଲୁଅଛ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ।।
ମହମର ପରି ତରଳ ଯାଉଛି
ବିଚ୍ଛେଦର ଦାବାଗ୍ନିରେ
ଶେଷଦେଖା ଦିଅ ଶେଷଥର ପାଇଁ
ମୃତ୍ୟୁ ଏବେ ନକଟରେ ।।
ଫେରିଆସ ଥରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତଟେ ପାଇଁ
ତେଇଁ ସବୁ ସୀମାରେଖା
ମୁକ୍ତ କରିଦିଅ ବନ୍ଧନରୁ ମୋତେ
ଦେଇଥରେ ଶେଷଦେଖା ।।

ବୁରୁମୁଣ୍ଡା, ଗାଇସିଲଟ, ବରଗଡ଼

ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର

ଚୈତନ୍ୟ ଦାଶ

ଖୁସିର ଲହରୀ ଆଜି ଯାଉଛି ଖେଳ
ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର ଆଜି ଆସିଛି ବୋଲି
ଛୋଟ ଶିଶୁ ଠାରୁ ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧବନତା
ମୁହଁରୁ ହସ ଝରେ ମୋତି ପରିକା
ପଲ୍ଲୀପୁର ଗାଁ ସହର ଯାଏ
ରଞ୍ଜିତ ନାଦରେ ଘୁମୁରୀ ଯାଏ
କେତେ ଆଶା ଭରଷା ଭୋଇଲ
କେତେ ବୀର ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ
କଲେ ପ୍ରଣୀପାତ
କି ଗୁଣ ଗାଇବି ମୁଁ ସେହି ବୀରମାନଙ୍କର
ହିଂସା ଅହିଂସା ସୂତ୍ରରେ କଲେ ସମର
ଧନ୍ୟହେ ବୀର ଧନ୍ୟ ଯବାନ
ମାତୃଭୂମି ଲାଗି ଦେଲ ଜୀବନ ॥

ଚଟଆ, କଳାହାଣ୍ଡି (ଫତୋ)

କଥା ଥିଲା..

ସ୍ୱପ୍ନାବତୀ ବେହେରା

ତୁମେ ଫେରିବ ଫଗୁଣ କୁ ନେଇ

କଥା ଥିଲା..

ହେଲେ ତୁମେ ଆସିଲନି,

କାହିଁ କେତେ ଲୋକ କେତେ କଥା କହିଲେ

ହେଲେ, ମନ ତୁମ ଅପେକ୍ଷା ରେ ଥିଲା..

ତୁମେ ଆସିବ,

ସାଙ୍ଗରେ ଫଗୁଣ ର ରଙ୍ଗ ନେଇ..

ଜୀବନ ଅଜ୍ଞା ବଜ୍ରା ମୋଡ଼ରେ

ମୋ ସାଥେ ଚାଲିବା ପାଇଁ..

ମୁଁ କହି ଦେଇଛି ସେ ଜନ୍ମକୁ

ତା ଜୋଛନା ରେ ଆମକୁ ଭିଜେଇବା ପାଇଁ

ଫୁଲ ବି କଥା ଦେଇଛି

ତା ମହକ ରେ ମହକେଇବା ପାଇଁ..

ବାସ, ଏବେ ଖାଲି ତୁମ ଅପେକ୍ଷା ରେ

ତୁମେ ଆସିବ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ କୁ ନେଇ...

ଆମ ଜୀବନର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ କୁ

ତା ରଙ୍ଗ ରେ ରଙ୍ଗେଇବା ପାଇଁ..

ଏତେ ଦିନ ର ଅପେକ୍ଷା,
ଦିନ ପରେ ରାତି..
ମାସ ପରେ ବର୍ଷ, ବିତି ଯାଉଥାଏ..
ହେଲେ ତୁମେ ଫେରିଲନ..

ତୁମେ ରହିଗଲ ଅଫେରାନ୍ତ ବାଗୋଇ ହୋଇ
ମୋ ଆଖି ଥକ ଗଲଣି ତୁମ ବାଟ ଚାହିଁ..
କିନ୍ତୁ ମନ ବୁଝୁନ କି ବୋଲି ମାନୁନ
ଭିଡ଼ ଭିଡ଼ରେ ସେ ଚେହେରା ଖୋଜୁଛି
ହେଲେ ତୁମକୁ ପାଇ ନାହିଁ...

ନା ଫଗୁଣ ଫେରୁଛି ତା ରଂଗ ନେଇ
ନା ତୁମେ ଫେରିଲ..
ସବୁ ଯେମିତି ମତେ ଉପହାସ କଲେଣି
ହେଲେ ତୁମେ ଠକ ଦେଲ...

ତୁମେ ଫେଲନ..
କିନ୍ତୁ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ହଜିଗଲ..
ତୁମ ସହ ବାଟ ଚାଲି ପାରିଲିନ..
ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁ କଥା ..
କଥାରେ ରହି ଗଲ..

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଗରିବଙ୍କୁ LOCKDOWN ର ଦଣ୍ଡ

ବିରେନ୍ଦ୍ର ରାଜହଂସ

ଏହି କରନା ମହାମାରୀ ସମୟରେ ସନଥା ଓ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ମାୟା ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ପିଲା ନଟ ଓ ବଟା ସନଥା ଓ ମାୟା ଦିନ ରାତି ପରିଶ୍ରମ କରି ନଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଉ ତାଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ବାହର କରି ନେଉଥିଲେ ।

ସନଥା ଗୋଟିଏ ଅଟୋ ଚଳାଇ କିଛି ରୋଜଗାର କରୁଥିଲା ଏବଂ ମାୟା କିଛି ଘରେ ଖାଇବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସହିତ ବାସନ କୁସନ ମାଜିବା ଘର ଓଳାଇବା ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କିଛି ପଇସା ଆଣୁଥିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଡ଼ମିଶନ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ସ୍କୁଲରେ କରାଇ ଦେଇଥିଲେ । କିଛି ଦିନ ପରେ ହୋଲି ପର୍ବ ଆସି ଯାଇଥିଲା । ପିଲାମାନେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଥିଲେ ଏବଂ ଛୋଟ କକ୍ଷ ରେ ପାଠ ପଢୁଥିଲେ ।

ମାୟା ର ବାପ ଘରେ ମାୟା ଆଉ ମାୟାର ଭଉଣୀ ଏବଂ ତାଙ୍କର ମା ହୋଇ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଥିଲେ । ମାୟା ର ବାହାଘର ହୋଇଯିବାରୁ ସେ ତାର ଶ୍ଵଶୁର ଘରେ ରହିଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ ମାୟା ର ବାପ ଘରେ ତା ଭଉଣୀ ର ବାହାଘର ଠିକ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମା ଏକା କେମିତି ସମ୍ଭାଳିବେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଭଉଣୀ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଯିବା ବି ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ଥିଲା । ସେମାନେ ଭବିଲେ:-

ମାୟା:- ଆମେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ପାଇଁ ବାପ ଘରକୁ ଯିବା । ହୋଲି ମଧ୍ୟ ମନାଇବା ଏବଂ ବହାଘରଟି ସୁରୁଖୁରୁରେ ସରିଯିବ ଆଉ ତାପରେ ଆମେ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବା ।

ସନଥା:- ହଉ ମାୟା ତମେ ଠିକ କହିଛ । ତମର ଭଉଣୀ କଣ ମୋର ଭଉଣୀ ନୁହେଁ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଯିବା ।

ସନଥା ଏବଂ ମାୟା ମାର୍କେଟିଂ ପାଇଁ ବଜାରକୁ ବାହାରିଲେ । ମାୟା ନଜ ଭଉଣୀ ପାଇଁ ଶାଢ଼ୀ କଣିଲା ଆଉ ବର ପାଇଁ ପୋଷାକ ନେଲା ଏବଂ ନଜ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ ନଜ

ସ୍ୱାମୀ ଆଉ ନଜ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କଛି ପଷାକ କଣିଲ। ସନଥା ଯେତିକ ଅଟୋ ଚଳାଇ ପରିଶ୍ରମ କରି ରୋଜଗାର କରିଥିଲ ସବୁ ଜିନ୍ଦୁ କଣାରେ ହିଁ ସରିଗଲ। ଆଉ ସନଥା ପାଖରେ ଯେତିକ ପଇସା ଥିଲ ସେତିକ ପଇସା ରେ ସେମାନେ ଦିଲୁ ରୁ ଶାହାଜାହାନ ଯିବାପାଇଁ ବହାରିପଡ଼ିଲେ। ହୋଲି ପାଇଁ କେତେକ ଜାଗାରେ ଏହା ଘୋଷଣା ହୋଇଥିଲ କ କୌଣସି ପ୍ରକାର ମହାମାରୀ ଆସିଛି ଯାହାକୁ ନେଇ ସରକାର ଏକାଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ଏକାଠି ହେବା ପାଇଁ ମନା କରୁଛନ୍ତି। ହୋଲି ପରେ ମାୟା ର ଭଉଣୀ ବାହାଘର ଥିଲ । ବାହାଘର ପରେ ତୃତୀୟ ଦିନ ସେମାନଙ୍କୁ ଟ୍ରେନ ଧରିବାର ଥିଲ କନ୍ଦୁ ବାହାଘର ପରର ତୃତୀୟ ଦିନ ହିଁ ପୁଅ ନଟ କୁ ଜ୍ୱର ହୋଇଗଲ। ମାୟା ବିଚଳିତ ହୋଇଗଲ କ କଣ କରିବ । ଏତେ ଜ୍ୱରରେ ପୁଅକୁ କେମିତି ବା ଘରକୁ ନେଇକ ଯିବ। ତାର ବାପ ଘରେ ମା କୁ ଛାଡ଼ି ଆଉ କେହି ନ ଥିଲେ । ସେ ବିରୁରୀ ବି ଲୋକଙ୍କ ଘରେ କାମ କରି କଛି ପଇସା ଆଣି ଦୁଇ ଝିଅକୁ ବିବାହ କଲ। ସନଥା ସକାଳୁ ସକାଳୁ ହିଁ ଯାଇ ପିଲକୁ ଡାକ୍ତର ପାଖରୁ ଦେଖାଇ ଆଣିଲ। ଡାକ୍ତର କହିଦେଇଥିଲେ କ ଏତେ ଜ୍ୱର ରେ ପିଲକୁ ଟ୍ରେନ କମ୍ପା ବସ ରେ ନ ନେଇ ଯିବା ପାଇଁ ନ ହେଲେ ଜ୍ୱର ଆହୁରି ବଢ଼ି ପାରେ।

ସନଥା ମାୟା କୁ କହିଲ :- ଆଛା ତମେ ରହିଯାଅ । ପିଲଟି ଭଲ ହେଲେ ତମେ ନେଇକ ପଲେଇ ଆସିବ । ଆଉ ମୁଁ ଅଟୋ ଚଳାଇ ତ କଛି ରୋଜଗାର କରି ଦେଇଥିବି । ଏବେ ତ ପାଖରେ ପଇସା ନାହିଁ। ମୁଁ ରୋଜଗାର କରି ତମକୁ ପଇସା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ଦେବି । ତମେ ମା କୁ କଛି ପଇସା ଦବ ଆଉ ଘରକୁ ଆସିବ।

ମାୟା କଛି କହିଲ ନାହିଁ। କନ୍ଦୁ ତା ମୁଁହ ରେ ଉଦାସ ଖେଳଗଲ ଏବଂ ସନଥା କୁ ବେଗ ଠି ଦେଇଦେଲ। ମାୟା ସନଥା କୁ ଏକା ଛାଡ଼ିବାର ଠିକ ଲାଗୁନଥିଲ କନ୍ଦୁ ପଇସା ର ଅଭାବ ଥିଲ ଯିବାକୁ ତ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା।

ସନଥା ଦିଲୁ ଷ୍ଟେସନ ରେ ପହଞ୍ଚିଲ ତ ତାର ଦେହ ଦରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲ ସେ ଥକ ଯାଇଥିଲ ମୁଣ୍ଡ ବି ବିନ୍ଧୁଥିଲ। ସେ ଭାବିଲ ଥକ ଯିବା କାରଣରୁ ବୋଧ ହୁଏ ଏମିତି ହୋଇଛି । ଘରକୁ ଯାଇ ଠିକେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ଆରାମ ଲାଗିବ। ମାୟା କଛି ଖାଇବା ଜିନିଷ ଏବଂ ମିଠା ବି ରଖିଦେଇଥିଲ । କନ୍ଦୁ ତାର ଖାଇବାର ଇଚ୍ଛା ହେଲ ନାହିଁ। ସେ ଗୋଟେ ଗ୍ଲାସ ପାଣି ପିଇ ଶଇପଡ଼ିଲ । ଭାବିଲ ସନ୍ଧ୍ୟା କୁ ଅଟୋ ନେଇ ବହାରିଯିବ । ଯେତେବେଳେ ତା ନଦ ଭାଙ୍ଗିଲ ଦେଖିଲ ତ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଯାଇଥିଲ । ସେ ଘଣ୍ଟା କୁ

ଦେଖିଲୁ ତ ସାତ ଟା ବାଜି ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ମୋବାଇଲ ରେ ମାୟା ର ଫୋନ ଆସିଯାଇଥାଏ ସେ ତୁରନ୍ତ ଯାଇ ଫୋନ ଉଠାଇ କହିଲୁ:-

ଦେହ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥିଲୁ ସେଥିପାଇଁ ଶଇପଡ଼ିଥିଲି ।

ସନଥା:-ପୁଅ ର ଜ୍ୱର ଭଲ ହୋଇଗଲା ।

ମାୟା:-ହଁ, ଚିକେ ଦୁର୍ବଳ ଲାଗୁଛି ।

ତାପରେ ସନଥା ବେଡ଼ ରୁ ଉଠିଲା ଆଉ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇବାର କଛି ଅନୁଭବ କଲା ଏବଂ ଭାବିଲା ଡାକ୍ତର କୁ ଦେଖାଇ କଛି ମେଡ଼ିସିନ ନେଇ ଆସିବ । ସେ ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଖାଇଲା ତାପରେ ଔଷଧ ନେଇ ଆସିଲା । ତାକୁ ସେତିକ ବାଟ ଯିବା ଆସିବା ଭିତରେ ଥକା ପଣ ଲାଗିଲା । ରାତିରେ ସେ ଔଷଧ ଖାଇ ଶୋଇବାକୁ ଗଲା କିନ୍ତୁ ରାତିସାରା ଅସ୍ୱବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗୁଥାଏ ନଦ ଅସୁନଥାଏ । ସକାଳୁ ଉଠି ସେ ବେପାର ପାଇଁ ବାହାରିଲା ଏବଂ ଅଟ ଷ୍ଟର୍ଟ କରିବା ଭିତରେ ଦେଖିଲା କୌଣସି ଜାଗାରେ ଗୋଟେ ବି ଲୋକ ଦେଖାଯାଉନାହାନ୍ତି । ସେ ଭାବିଲା ଇଏ କଣ ହେଲା । ତାପରେ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ଏବଂ ଚିତ୍ତି ରେ ଦେଖିଲା କି ସବୁ ଗୁନେଲ ରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ **LOCKDOWN** ର କଥା ପ୍ରସାରିତ ହେଉଛି । ତେଣୁ ସେ ତୁରନ୍ତ ମାୟା କୁ ଫୋନ କଲା ଆଉ ତାକୁ ସବୁ କଥା କହିଲା ତାପରେ -

ମାୟା:-ଏହି ଠାରେ ବି କେହି ଗୋଟେ ବି ଲୋକ ବାହାରକୁ ବାହାରୁନାହାନ୍ତି ।

ତାପରେ ସନଥା ଦିନସାରା ଚିତ୍ତି ସାମ୍ନା ରେ ହିଁ ଶୋଇପଡ଼ିଲା । **LOCKDOWN** ଖବର ଶୁଣି ଚକ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା । ମନେ ମନେ ଭାବିଲା ଦୁଇ ଦିନ ହେଲାଣି ପଡ଼ିରହିଛି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେମିତି ମୁଁ ପଇସା ପଠାଇବି ଓ କେମିତି ସେମାନେ ଘରକୁ ଆସିବେ । ଭାବି ଭାବି ହିଁ ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସକାଳୁ ଉଠିଲା ଦେଖିଲା ତ ତାକୁ ଭାରି ଜ୍ୱର ହୋଇଛି ତାତିରେ ଶୋଇ ପୁରୁଛି । ସେ ତାର ସାଙ୍ଗ ବିଭୂତି କୁ ଫୋନ କଲା ଏବଂ ତାକୁ ଡାକ ସବୁ କଥା କହିଲା ।

ସନଥା:-ଭାଇରେ ମତେ ହସ୍ପିଟାଲ ନେଇକି ଗଲା ମତେ ଭାରି ଜ୍ୱର ହୋଇଛି ମୋଟେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।

ବିଭୂତି ମଧ୍ୟ ତାକୁ ହସ୍ପିଟାଲ ନେଇକି ଗଲା ଏବଂ ବାଟରେ **LOCKDOWN** ର କଟକଣା ଯୋଗୁଁ ପୋଲିସ ଥାଏ । ତାକୁ ଜ୍ୱର ହୋଇଛି ବୋଲି କହି ବୁଝାଇ ସୁଝାଇ ହସ୍ପିଟାଲ ନେଇକି ଗଲା । ବିଭୂତି ସନଥା କୁ ହସ୍ପିଟାଲ ରେ ଆଡ଼ମିଟ କରି ତାର ଫୋନ ଆଣିବାକୁ

ଭୁଲିଯାଇଥିବାରୁ ସେ ଫୋନ ଆଣିବାକୁ ଘରକୁ ଆସିଲା ଏବଂ ସେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ହସ୍ତିଗାଳ ଯାଇ ଦେଖିଲା ତ ସନଥା ବେଡ଼ ରେ ନାହିଁ ଡାକ୍ତର କହିଲେ-

ଡାକ୍ତର:-ସନଥା କାଲି ରାତିରୁ ହିଁ ବ୍ରେନ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ମରିଗଲେ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିଲୁ ନାହିଁ। ତାଙ୍କ ଘରକୁ ମଧ୍ୟ ସଂପର୍କ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲୁ, କନ୍ଦୁ ହେଲା ନାହିଁ।

ବିଭୂତି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମାୟା କୁ ଫୋନ କରି ସବୁ କଥା କହିଲା । ମାୟା ବହୁତ କାନ୍ଦି ଏବଂ ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ର ଶେଷ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ସେ ବହୁ ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କଲା ମଧ୍ୟ କିଛି ଲାଭ ହେଲା ନାହିଁ ଏବଂ ବିଭୂତି କୁ ଫୋନ କରି କହିଲା-

ମାୟା:-ମୁଁ ଏଡ଼େ ଅଭାଗିନୀ ଯେ ମୋ ସ୍ୱାମୀ ର ଅନ୍ତିମ କ୍ରିୟା, ଶବ ସକ୍ରର ଦେଖିବା ବି ମୋ ଭାଗ୍ୟରେନାହିଁ। ତମେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତିମ ସକ୍ରର କରିଦିଅ ।

ଶେଷରେ ବିଭୂତି ତାର ସାଙ୍ଗ ସନଥା ର ମରଣରୀରକୁ ଡାକ୍ତରଖାନାରୁ ନେଇଆସି ଅନ୍ତିମ ସକ୍ରର କଲା ।

ମାୟା କୌଣସି ପ୍ରକାର ରେ ନିଜ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସେହି ଗାଁ ରେ କ୍ରିୟାକର୍ମ କରାଇଦେଲା ଏବଂ ସ୍ୱାମୀ ମରିବାର ତେର ଦିନ ପରେ ସେଇ ଗାଁ ର କୌଣସି ଏକ ନିକ୍ଷରେ ତିନିଟି ମରଣରୀର ଭାସିବାର ଗାଁ ଲୋକେ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ଜାଣିଲେ ଯେ ଏହା ମାୟା ଆଉ ତାର ଦୁଇ ପୁଅ ।

ଗରିବଙ୍କୁ **LOCKDOWN** ର ଏତେ ବଡ଼ ଦଣ୍ଡ ମିଳିଥିଲା କି ଯେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଗଲା । ସବୁ ଗରିବଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଚାଲୁଥାଏ କି ଆଗକୁ ଆଉ କେଉଁ ପ୍ରକାର ବିପତ୍ତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ଏହି ଗରିବମାନେ । ଏକଥା କେହି ଜାଣିନଥିଲେ ଗାଁ ରେ ଶୋକଛାୟା ଖେଳି ଗଲା ।

ବିରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁର, ବୌଦ୍ଧ

ଗୋପବନ୍ଧୁ ସ୍ମରଣେ

ଶେଷଦେବ ପଣ୍ଡା

ସଲତା ପରି ଜାଳଲ ନଜ ଦେହ
ହେ ଉକ୍ତମଣି ମହାମନା,
ଝୁରଇ ଉକ୍ତ ଝୁରେ ଉକ୍ତଲୟ
ସୃଷ୍ଟି କଲ ସେବାର ଝରଣା ।

ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା ସେ କାର୍ତ୍ତବିତା
ଧର୍ମପଦ ଗାଏ ତୁମ ଗାଥା,
ଆହେ କର୍ମଯୋଗୀ ସିଦ୍ଧ ଦେଶ
ଭକ୍ତ ଝୁରେ ତୁମ ଅବକାଶ ଚକ୍ରା ।

ବୁଢୁଷୁ ମାନବ ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତି ପାଇଁ
କେତେ ତୁମ ପ୍ରାଣ କାନ୍ଦି ନାହିଁ,
ନଜ ସନ୍ତାନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛ
ଶତ ଶତ ଦେଶବାସୀ ପାଇଁ ।

ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷାର ପୂଜାରୀ
ସ୍ରଷ୍ଟା ତୁମେ ନବ ଉକ୍ତଲର,
ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନ ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ
ଅମଳନ ଆଦର୍ଶ ତୁମର ।

ଉକ୍ତ ଜନନୀ ଅଙ୍କ ବିମଣ୍ଡନ
କରି ନେଇଥିଲ ଜନ୍ମ,
ନିଃସ୍ୱାର୍ଥଭାବରେ ମଣିଷସେବାରେ
ମାଆକୁ କରିଛ ଧନ୍ୟ ।

ଆଦରି ନେଇଛ କାର୍ତ୍ତ ପରଭବ
ଫିରିଙ୍ଗିର କେତେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା,
ବୁଲି ପୁରପଲ୍ଲୀ କରିଛ ପ୍ରଗୁର
ବାପୁଙ୍କର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଭବନା ।

ଲେଖନୀମୂଳରେ ଝରଇ ଅମୃତ
ବୁଣିଅଛ ବିପ୍ଳବର ବୀଜ,
ତୁମ କଳପନା ବନବିଦ୍ୟାଳୟ
ତୁମ ଚକ୍ରାପ୍ରସୂତ ସମାଜ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ କେତେ ନ ଲଢ଼ିଛ
ପରିଶତ ବୟସର ବେଳେ,
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଗଠନର ଲାଗି
ନଦ ନ ଥିଲ ତୁମ ଚକ୍ଷୁରେ ।

ଆଶୁ ନ ଲୁଚଇ ବସନ ତୁମ୍ଭର
ବରିନେଲ ଦରିଦ୍ରର ଦୀକ୍ଷା,
ଫୁଲ ପରି ଅତି କୋମଳ ଅନ୍ତର
ଦେଲ ଏ ଜାତିକୁ ମହାଶିକ୍ଷା ।

ତୁମ୍ଭ ଅବସାନେ ଉକ୍ତଳ ଗଗନେ
ଘୋଟିଅଛି ବିଷାଦର ଛାୟା,
ଚରନଦ୍ରା ବରିନେଲ ହେ ପୂଣ୍ୟାମ୍ବା
ସୁରଭି ବିତରି ଦେଇ ଆହା ।

ଅର୍ପଣ କରୁଛୁ ଅଶୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି
ଭାଳଦିଅ ଆଶିଷର ବିନ୍ଦୁ,
ପ୍ରବାଦ ପୁରୁଷ ଚର ସ୍ମରଣୀୟ
ଦରିଦ୍ରର ବନ୍ଧୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ।

"ସ୍ଵଚ୍ଛିନ୍ନୀତ"

ମୁଦଲସର, ପାଟଣାଗଡ଼

ବଲ୍ଲଙ୍ଗିର

ଶିକ୍ଷିତ କିଏ

ନବୀନ କୁମାର ପଧାନ

ବୟସର ଅପଭ୍ରମରେ ସହରର ରାଜରାସ୍ତାରେ ଭେଟ ହୁଏ ଦୁଇଜଣ ଭିକାରୁଣୀଙ୍କର । ଜଣେ ଅପରଜଣକୁ ପରୁରେ ତାର ଭିକାରୁଣୀ ହେବାର କାରଣ । ଉତ୍ତର ଆସେ ମୋ ପୁଅକୁ ମୁଁ ଦାଦନ ଯାଇ ପାଠ ପଢ଼େଇଲି, ଶିକ୍ଷିତ କଲି ପୁଅ ଗୁଜରୀ କଲି । ତାର ଇଚ୍ଛାରେ ବିବାହ କଲି । ବିରାଟ ଧନୀ ଲୋକର ଜ୍ଞାଇଁ ହେଲି । ମୋର ସ୍ଵାମୀର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମୁଁ ଅଲୋଡ଼ା ହୋଇଗଲି । ମୁଁ ଘରେ ଥିଲେ ବୋହୂ ସବୁବେଳେ ପୁଅ ସହିତ ଝଗଡ଼ା କରେ । ମୁଁ ନ ଥିଲେ ଘରେ ଶାନ୍ତି ଥାଏ । ବୋହୂର ବାପା ଘର ଲୋକେ ସବୁବେଳେ ଆସନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଵାଦିଷ୍ଟ ଭୋଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ମୁଁ ଦେଖିବାକୁ କଳା ରଙ୍ଗ । ବୋହୂ ମା ବୋଲି ଡାକିବାକୁ ଲଜ କରେ । ପରିଶେଷରେ ବୋହୂ କଥାରେ ପୁଅ ଘରୁ ତଡ଼ିଦିଏ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୋର ଏ ଅବସ୍ଥା । ଉତ୍ତରରେ ଅନ୍ୟ ଭିକାରୁଣୀ କହେ ଆମର ଏପରି ହୁଏନି । ଆମେ ଗରିବ ସତ କିଏ ଭିକ ମାଗେ ତ କିଏ ମଜୁରୀ କରେ । ତୋ ପୁଅ ପାଠ ପଢ଼ିଛି କେବଳ ସାକ୍ଷର ଶିକ୍ଷିତ ନୁହେଁ । ମୋ ପୁଅ ନରକର ହୋଇ ବି ଶିକ୍ଷିତ କାରଣ ମୋର ଅବହେଳା କରେନି ।

ସାକ୍ଷର ଶବ୍ଦ ସହିତ ଶିକ୍ଷିତ ଶବ୍ଦର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । କେବଳ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଜଣେ ସାକ୍ଷର ହେବ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସାନଫାସଡ଼, ବଲଙ୍ଗୀର

କଙ୍କାଳ

ଧୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପ୍ରଧାନ

ସେ କହିପାରେନି
ବଲବଲ କରି ଚାହିଁ ରହେ
ନୁଖର ମୁଣ୍ଡରେ ଫଗା ଓଢଣୀ
ଆଖିରେ କେତେକେତେ ମୃତ ଭୋକର
ଓପାସିଆ କୋରଡ଼ ।
ଲୁଗୁଲୁବାକୁ ଯାଇ ବିଫଳ ତାର
ମାତୃଦର ଶୁଖିଲା ସ୍ରୋତ ।
ଆଖିରେ ଭଣଭଣ ହୁଅଥିବା ମାଛିକୁ
ଦିଏ ଅବାଧ ପ୍ରବେଶର ଅନୁମତି ।
ଶେଥୁଆ ମାଢ଼ି ଦେଖେଇ ହସିଦିଏ ।
କାନ୍ଦି କଥାଁ ସାରିଦେବ ପିଲପାଇଁ
ରଖୁଥିବା ଦେହର ବାକ ଜଳ ।

କାଖରେ କେତେ କେତେ
ବାଟହୁଡ଼ା ଭିଟାମିନ୍ ଯୋଜନା ।
ଆଉ କଅଁଳା ମୁହଁ ରେ ନକାନ୍ଦିବା ପାଇଁ
ଧନୀ ଦିଏ ଖେଳଣା ନପଲ୍
ଆଉ ଗରିବ ଦିଏ ସତସତିକା
କନ୍ଦୁ ଉଭୟ ରସହୀନ ।

ଆଉ ତା ନାକରୁ କୁପୋଷଣର ଦୁଇଧାର ଶୁଖିଲ ମରୁଡ଼ି ।
କେଉଁ ମୂର୍ତ୍ତି କାରର ପ୍ରାକ୍ ବାଉଁଶ ଫ୍ରେମ୍ ରେ
ପାଳ ମତା ହୋଇଛି ।
ସତେ ଯେମିତି ଭକଲ
ଶୁଖିଲଙ୍କ ଫାସନ୍ ସୋ
ଆଉ ଅଭାବୀ ର ବିକଳପଣର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ।
ଆଉ ତା ମୁହଁ ରେ ଆଶାର ସ୍ୱପ୍ନ
କେବେ ତା ଛାତିରୁ ଝରିବ ଜୀବନ ସ୍ରୋତ ?

ଭେକଲ କୁ ମୁଠେ ଦେବା,..... ରୁଲ
କଙ୍କାଳ କୁ ଜୀବନଧାସ ଦେବା ।

ଝଜିରୀ, ଅନୁଗୁଳ

ଲହରୀ

ଗଜାନନ ମିଶ୍ର

ନଦୀକୁ କହିଲି
ତୁ ମହାନଦୀ
ସେଇଠି ରହି ଯା
ପୋତି ହୋଇ ଯା!

ମହାମାରୀକୁ କହିଲି
କି ନାମରେ ଡାକିବି ତତେ
ଭଜାରିଲୁ ମାତ୍ରେ
ଟାକିଛି ସରକାର
ବାନ୍ଧି ନେବ ମତେ!

ରେ ଆକାଶ,
ସାକ୍ଷୀ ଥା।
ଜମାରୁ କହିବି ନି
ଓକଲ୍‌ତି କରିବୁ ଆ
ମୋ ପାଇଁ ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ।

ବହିଲୁ ପବନକୁ
କହିବି ନି କିଛି।
ମେଘଙ୍କୁ ଡାକିବି
ନୂଆ ଭୂମିକା ଲେଖିବାକୁ
ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ଗହଣରେ।

ସମୁଦ୍ରକୁ କହିବି
ସୁଗନ୍ଧରେ ଭରି ଦେବାକୁ
ଦେହକଣ୍ଠର କାହାଣୀରେ।
ଯୋଉ ଧାରୁ ବହି ଚାଲିଛି
ବହିବାକୁ ଦେଇ ରଙ୍ଗ ଚଢ଼େଇବି
ନୂଆ ନୂଆ ପ୍ରତି ସକାଳରେ।

ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ଗଲବେଳେ
ନାମ କହିବା କି ଜରୁରୀ!
ପୁଣି ପୁଣି ଅନ୍ଧାର ଆଡ଼କୁ
ଦବି ଦବି ଯାଉଥିଲୁବେଳେ ପାଦ
ଖେଳେଇବାକୁ ପଡ଼େ ଲହରୀ।
ଆରେ ହେ ଏଇଠୁ
ମୁଁ ମୋର ଯାଉଛି ପ୍ରସରି ପ୍ରସରି ।

ତପୋବନ, ଚିଟିଲଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀର

ଶାନ୍ତିର ମହକ

ଘନ ମେହେର

ବସୁମାତାକୁ ତୁ ଆସିଛୁ
ଖେଳ ସାରି ସଂସାରୁ ଯିବୁ ॥
ଲୀଳା ଖେଳ ଯେ ସାରିଯିବୁ
ତୁ ପରମାତ୍ମା ପାଖକୁ ॥
ଦୁନିଆକୁ ତୁ ଯେ ଆସିଛୁ
କରି ଯା ଧର୍ମ ଆଜି ଠାରୁ ॥
କାଳ କାଳକୁ ଯଶ ତୋର
ରହିବ ସଂସାରେ ତୁମର ॥
ତୋ ପାଖରେ ଯେ ଅଛି ସବୁ
ନ ଭବ ତୁଚ୍ଛ ନିଜକୁ ॥
ଶାନ୍ତି ବିରାଜ କରିଥାଉଁ
ଏ ଜଗତ ତୁମରି ଥାଉଁ ॥
ଅଳପ କାଳ ଯେ ମଣିଷ
ସଂସାର ରଥେ ଯେ ମଣିଷ ॥
ଆଜି ଠାରୁ ଯେ ଧର୍ମ କର
ରହିବ କୀର୍ତ୍ତି ତୁମର ॥

ଚନ୍ଦନଭୂତି, ବଲ୍ଲଙ୍ଗିର

ଶକ୍ତିଶାଳୀ କାନ୍ଧ

ମନୋଜ କୁମାର ବେହେରା

ନରୁ ଚଠି ବାଲ ସହ ଦୁଆର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲୁ । ସେନାର ଅଧିକାରୀ ତିରଙ୍ଗାରେ ଘୋଡ଼ା ହୋଇ ତା'ର ସ୍ଵାମୀର ଶବକୁ ନେଇ କରି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଦୁଆର ପାଖରୁ ସେ ତା'ର ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲୁ । ଆଉ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଭିତରୁ କବାଟ ଦେଇଦେଲୁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଖ ପାଖ ଲୋକମାନଙ୍କର ଭିଡ଼ ଛୁଟିବାରେ ଲାଗିଲା । ସବୁ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବମାନେ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଲୋକଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ହେଲେ ନୀରୁର । ଆଜକୁ ଚଉଦ ଦିନ ତଳେ ବାହା ହୋଇଥିଲା । ସେଠୁ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧା କହିଲେ.. ଭଗବାନ ବହୁତ ଅନ୍ୟାୟ କଲେ ଏ ଝିଅ ଉପରେ । ଏବେ ତା' ହାତରୁ ମେହେନ୍ଦିର ଦାଗ ଲିଭି ନାହିଁ । ଆଉ ତା' ସ୍ଵାମୀର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲା । ସେ ବୃଦ୍ଧାର ଝିଅ ପ୍ରତିବାଦ କରି କହିଲା, ଶହୀଦର ସ୍ତ୍ରୀ କେବେ ବିଧବା ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଆଉ ଜଣେ ମହିଳା କହିଲେ, ଏସବୁ ସହି ନପାରି ଭିତରୁ କବାଟ ଭିତରେ କ'ଣ କରୁଛି କେଜାଣି । ସେଠି ଆଉ ଜଣେ ମହିଳା ଥିଲେ ସେ କହିଲେ, ଫୈଜୀର ସ୍ତ୍ରୀ ଯେତେ ଦୁଃଖରେ ଥାଉ ନା' କାହିଁକି ସେ କେବେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ନଥାଏ ।

ଜଣେ ଯୁବକ କହିଲା ଆମେ ଏ ସବୁ ଫିଲ୍ମରେ ଦେଖୁ । ଫୈଜୀର ସ୍ତ୍ରୀ ତା' ସ୍ଵାମୀକୁ ଯେତେବେଳେ ମୋର୍ଚ୍ଚାକୁ ଯୁବାକୁ ହୁଏ ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ହସି ହସି କରି ବିଦାୟ ଦିଏ । କେତେ ବାହାଦୁର ଏହି ମହିଳା ମାନେ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖୁଛି ମୁଁ ।

ଶବକୁ ଆଣିଥିବା ସେନା ଅଧିକାରୀ ମାନେ ବାହାରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଅକ୍ତିମ ରୂପ ଦେଉଥିଲେ ଶବର ଅକ୍ତିମ ସଂସ୍କାର କରିବାର । ଆଉ ସେଠି ଲୋକମାନେ ନ ନଜର ମତ ମଧ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଦୁଆର ଖୋଲିଲି । ଆଉ ସବୁ ଲୋକ ଫୈଜୀର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ନଖରୁ ସିନ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଲାଲ ଶାଢ଼ୀ ଆଉ ଗୋଡ଼ରେ ଅଳତା ଲେଗେଇ ଥିଲି । ସିନ୍ଧୁର ମଧ୍ୟ ପିନ୍ଧିଥିଲି । ଏମିତି ବେଶରେ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଲୋକମାନେ ପଚାରିବାରୁ ନରୁ କହିଲି, ନଜକୁ ଡୋଲିରେ ବସି, ଶୃଙ୍ଗାର କରି ମୁଁ ଯାଜ୍ଞ ଘରକୁ ଆସିଥିଲି । ଆଉ ଶୃଙ୍ଗାର କରି ମୁଁ ଯାଜ୍ଞ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠେଇ ଦେବି । ଧରେ ମୁଁ ନଜେ କାନ୍ଧ ଦେବି । ଶହୀଦର ଶରୀରକୁ କେତେ ଲୋକ କାନ୍ଧ ଦେବାକୁ ଆସିବେ । ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀର କାନ୍ଧ ସବୁଠୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେବ ।

୨୧୭, ଯୁନଟ-୯(ଫ୍ଲୋଟ)

ବାୟାବାବା ମଠ ଲେନ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଉ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟପଥରେ ଆଗେଇ ଯିବା ଦିଗରେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବେଦାନ୍ତୀ ପାଇଁ ନଜର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟଦେଇ ଲେଖା ପଠାଉଥିବା ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାମାନେ । ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗପାଇଁ ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର ତରଫରୁ ଅନେକ ଅନେକ ସାଧୁବାଦ

ତୋ ପାଇଁ ତ

ଲିନା ମହାନ୍ତି

ତୋ ପାଇଁ ତ ଏ ସପନ
ତୋ ପାଇଁ ସାଇତା
ମୋ ହୃଦୟରେ,,
ତୁ ଆସିବୁ ବୋଲି ଗୁହଁଛି
ତୋରି ବାଟକୁ ମୁଁ
ବସି ନୀରବରେ ।।

ତୋ ପାଇଁ ତ ଶୋଇନ
କେତେ ରାତି ମୁଁ
କାଟିଛି ଅନଦ୍ରାରେ,,
ଭାବି ଭାବି ତୋ କଥା
ହସିଛି ମୁଁ ଏକା
ବସି ନିର୍ଜନରେ ।।

କେବେ ତୁ ଆସିବୁ
ଧରିବି ତତେ ମୁଁ
ଏଇ କୋଳେ ମୋର,,
ନିମିଷକେ ଉଭେଇବ

ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯେତେ
ଏଇ ମୋ ଶରୀର ।।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇଯିବ ସତେ
ଏତେଦିନ ପରେ
ନାରୀ ଜନ୍ମ ମୋର,,
ଲଭିବି ମାତୃତ୍ୱ ତୋ ପାଇଁ
ତତେ କୋଳେ ପାଇ
ପୁରିଯିବ ଆଶା ମୋର ।।

ଜଗତସିଂହପୁର

କଣ୍ଠକତ ପଥ

ରଶ୍ମୀ ବାଳା ଶତପଥୀ

ପ୍ରତିଦୃଶ୍ୟ ସାଜିଛି ଆଜି ଜୀବନ ମୋର,
ଜିତିବାର ଆଶା ଆଉ ନାହିଁ ଯେ ମୋର ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନର ଦୋଛକ ମଝିରେ,
ବିଭ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଛି ଜୀବନ ମୋର ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଚାଲି ଚାଲି ମୁଁ ଯେ,
ପାଦ ତଳେ ଚାପି ହୋଇଯାଇଛି ସ୍ୱପ୍ନ କେତେ ଯେ ।
ସ୍ୱପ୍ନ ସହର ର ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆଟିକୁ,
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ର ବନ୍ୟା ଭସେଇ ନେଇଛି ବହୁ ଦୂରକୁ ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ର କଣ୍ଠକତ ପଥରେ,
ଚାଲି ଚାଲି ରକ୍ତ ଝରେ ଆଜି ମୋ ପାଦରେ ।
ଚାଲିବାକୁ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ଦେହରେ,
ସହିବାକୁ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ହୃଦୟରେ ।
ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ଶକ୍ତ ମନା ଆଜି ମୋତେ,
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ର କରଘାତ ରେ କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ମୁଁ ଯେ କେତେ ।
ଆଉ ପାରୁନାହିଁ ପ୍ରଭୁ ନାଟକ କରି ଏ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ରେ,
ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଅଭିନୟ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାକୁ ମୁକ୍ତି ମାର୍ଗରେ ।
ବଞ୍ଚିବାକୁ ଆଉ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ,
ଜୀବନରେ ଆଉ କିଛି ଲକ୍ଷ ନାହିଁ ।
ନେଇଯାଅ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ତୁମରି ସରଣେ,
ଶକ୍ତି ର ନଦ୍ରା ଦିଅ ମୋତେ ତୁମରି ଚରଣେ ।

ଯାଜପୁର ଗାଉନ୍, ଯାଜପୁର

ଲେଖୁବି କଣ

ଜୟଶ୍ରୀ ମେହେର

ସେଦିନ ହଠାତ ବସି ଭାବିଲି
 ଲେଖୁବି ଦିଧାତି କବିତା
 ରୂପ ଦେବି ତାକୁ
 ମୋରି ମାନସ ପଟରେ
 ବୁଲୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର କୁ ରୂପ ଦେଉ ଦେଉ
 ପହଞ୍ଚିଲି ଏକ ଅରଣ୍ୟାନ୍ତୀ ମଧ୍ୟେ
 ଯେଉଁଠି ଶୁଭେ ଆର୍ତ୍ତ ଚକ୍ରର
 ଧର୍ଷିତା ସେଇ ନର୍ତ୍ତୟା
 ଅସିଫା ର କ୍ରନ୍ଦନର ରୋଳ ।
 ନୀରିହ ଶିଶୁ ଖେଳବାକୁ ଯାଇ
 ଆଉ ନଫେରେ
 ସେହି ମାର ଆଖିର ଲୁହ
 ଯିଏ ବାଟରୁହିଁ ବସିଥାଏ
 ମୋ ଝିଅ ହସ୍ତିଚାଲରୁ
 ଫେରିବ ବୋଲି ।
 ଫେରେ ନାହିଁ ଆଉ ସେ
 ଫେରେ ତାର ଅର୍ଧଦଗ୍ଧ ଦେହ ।

ସେଇ ମାର ଆକୁଳ ଚକ୍ରର ଶୁଣି
 କଳମ ମୋର ଆଜି ନସ୍ତୁରୁ ।
 ଲେଖିବାର ସତ ପ୍ରୟାସ ସତେ
 ଦେଇ ପାରେନାହିଁ ଧର୍ଷିତା ମାନଙ୍କୁ
 ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ।
 ଅସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ବଞ୍ଚୁଛି ଆଜି ନାରୀ
 ସମାଜ ଆଗରେ
 ଖୋଜୁଛି ଚିକିତ୍ସା ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ
 ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ।

ବନ୍ଦୁପାଲି ଜିଲ୍ଲା ବରଗଡ଼

ଗପ ହେଲେ ବି ସତ

ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ

ମାଘ ମାସରେ ବାଘ ପରି ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଶୀତ । କୋହଲ୍ ପବନରେ ହାତଗୋଡ଼ ସବୁ ଖୁଲି ମାରି ଯାଇଥାଏ । ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତ୍ରିର ଘନ ଅନ୍ଧକାର ସାରା ସହରକୁ ତା ପଶତରେ ଘୋଡ଼େଇ ଦେଇଛି । ରାସ୍ତାଘାଟ ପ୍ରାୟ ଶୁନଶାନ । ସମୟ ରୁଚି ବାରଟା ବାଜି ଦଶ ମିନଟ୍ । ଶୀତର ପ୍ରକୋପ ଆଉ ଅନ୍ଧକାରର ଘନତ୍ୱ କ୍ରମଶଃ ବଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ । କନ୍ଦୁ ଏସବୁକୁ ଖାତିର ନକରି ନଜର ଛିଣ୍ଡା ସାର୍ତ୍ତି ଆଉ ତା ଉପରେ ଏକ ଚର ସ୍ୱେଚର ପିନ୍ଧି, କମ୍ପଳ ଖଣ୍ଡେ ଘୋଡ଼ି ହୋଇ ନଜ ଅଗୋରିକ୍ଷାରେ ବସି ଦିନଟା ଯାକର ଭଡ଼ା ହିସାବ କରୁଥାଏ ପଞ୍ଚାନନ ଦାସ । ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଶରୀର ଅଳ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମନ କନ୍ଦୁ ମାନୁନାହିଁ ତାର । ରୁଚି ପାହିଲେ ପୁଅର ଜନ୍ମଦିନ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭଡ଼ା ମିଳଗଲେ ତା ପୁଅ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ କଣିବ ବୋଲି ଆଶା କରି ଶୀତକୁ ଖାତିର ନକରି ଷ୍ଟେସନ ପାଖେ ବସି ରହିଥାଏ ସେ । ମନେମନେ ଗାଳ ଦେଉଥାଏ ସ୍ତ୍ରୀ ସୌଦାମିନୀକୁ । ଅଟୋ ନେଇ ଆସିବା ବେଳେ ସେ ହିଁ ତ କହିଥିଲା, "ଶୁଣୁଛ! କାଲି ପ୍ରମୋଦର ଜନ୍ମଦିନ । ଯେମିତି ବି ହେଉ ତା ପାଇଁ ନୂଆ ଡ୍ରେସ ଆଉ କେକ୍ ନେଇ ଆସିବ । ତା ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଆସିବେ । ଆମର ଅଭାବ ବୋଲି ଛୁଆଟା ଯେମିତି ତା ଭିତରେ ଘାଣ୍ଟି ନହେଉ ।" ଭବନାକୁ ଅପସାରଣ କରି ପଞ୍ଚାନନ କହିଲା "ସତକଥା ତାଗୋଟେ ବୋଲି ପୁଅ ତାର, ଇଂରାଜୀ ମିଡ଼ିୟମରେ ପଢୁଛି । ସେଠି ସେ ପାଞ୍ଚ ଛୁଆଙ୍କ ସହ ସମାନ ହେବା ଉଚିତ । ସବୁ ବାପାଙ୍କ ଭଳି ତା'ର ବି ଇଚ୍ଛା ତା ପୁଅକୁ ଦୁନିଆର ସବୁ ହସଖୁସି ଆଣି ଦେବାକୁ । ଜନ୍ମ ତୋଳ ଦେବାକୁ ।"

- ".....ଅଗୋ । ତୁଳସୀପୁର ଯିବ ।" ଯାତ୍ରୀର ଡାକରେ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲା ସେ । ମନ ଟାଣ କରି , ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ି ଅଗୋ ଷ୍ଟର୍ଟ କରୁକରୁ କହିଲା- "ହଁ! ହଁ ଆଜ୍ଞା । ଆସନ୍ତୁ ।"

ଏହା ମଧ୍ୟରେ ବିତି ଯାଇଛି ଦୀର୍ଘ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ । ବଦଳ ଯାଇଛି ଅନେକ କିଛି । ଏ ସହର, ସହରର ଶୀତ ଆଉ ଅମାବାସ୍ୟାର ରୁଚି । କିଛି ବି ପୂର୍ବ ପରି ନାହିଁ । ହଁ ବଦଳ ଯାଇଛି

ପଞ୍ଚାନନର ପୁଅ । ସେ ଦିନର ପ୍ରମୋଦ ଆଜି ଅଫିସର ପ୍ରମୋଦ ଦାସ । ସହରର ମଝିରେ ବିଶାଳକାୟ କୋଠା । ବିଳାସବ୍ୟସନରେ ଭର୍ତ୍ତୃ ଜୀବନ । କୌଣସି ଜିନିଷର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏବେ ସେ ଜଣେ ସମ୍ପାତ୍ତ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ଏତେ ସବୁ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ବଦଳ ନାହିଁ ପଞ୍ଚାନନ ଓ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ସୌଦାମିନୀର ଜୀବନ । ବାପା ମା'ଙ୍କ ଲହୁ ନଗିତା ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମରେ ପାଠଶାଳା ପଢ଼ି ଚାଲି ପାଇ ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲପରେ ପ୍ରଥମେ ସେ ଆଡେଇ ଦେଇଛି ସେମାନଙ୍କୁ । ଭୁଲି ଯାଇଛି ତାଙ୍କ ତ୍ୟାଗ ଆଉ ବଳଦାନକୁ । ମନା କରିଛି ତା ବାପା ମା ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେବାକୁ । ଯେଉଁ ବାପା ମା ତାକୁ ନେଇ ଗର୍ବ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପିତାମାତା ର ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରିଛି ସେ ।

ଏପଟେ ପଞ୍ଚାନନ ଦାସ ଆଉ ତା ସ୍ତ୍ରୀର ଦୁଃଖ କହିଲେ ନସରେ । ଦେହରେ ବଳ ନାହିଁ । ପାଖରେ ସମ୍ବଳ ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ସମ୍ବଳ ଖଣ୍ଡେ ଭିତାମାଟି ଆଉ ଅଟୋରିକ୍ଲାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ପୁଅକୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଯାଇ ବିକ୍ରି କରି ଦେଇଥିଲା ସେ । ଝାଟିମାଟି ର ଝୁମୁଡ଼ି କୁଡ଼ିଆଟି ଗତ ବାତ୍ୟାରେ ମାଟିରେ ମିଶିଯିବା ପରେ ପାଲଖଣ୍ଡେ ଟାଣି ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି ଦୁଇପ୍ରାଣୀ । ପୁଅର ସମ୍ପନ୍ନରେ ଆଞ୍ଚ ଆସିବ ବୋଲି ଆଉ ନଜ ସ୍ଵାଭିମାନ ବଳ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଭିକ୍ଷା ମାଗିବା ତ ଦୂରର କଥା କାହା ପାଖେ ଆଜିଯାଏ ହାତ ପଡେଇ ନାହାଁନ୍ତି । ପୁଅ ସରକାରୀ ଅଫିସର ବୋଲି ସରକାର ଦେଉଥିବା ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗରୁ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିତ । ଓଳଏ ଖାଇ ଓଳଏ ଚାହିଁ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ଯେପରି ।

..... ଆଜି ପ୍ରମୋଦବାବୁଙ୍କ ବିଳାସମୟ ବାସଭବନରେ ବିଶାଳ ସମାବେଶ । ତାଙ୍କ ବାପା ମା'ଙ୍କ ଏକାଦଶାହା । ଭେଜି ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀ ତି ସଭର ଭବ୍ୟ ଆୟୋଜନ । ସାର୍ ସହର ଆଜି ପ୍ରମୋଦ ବାବୁଙ୍କୁ ବାଃ ବାଃ କରୁଛି । ସମସ୍ତେ କହୁଛନ୍ତି- ଆଜିର ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଏମିତି ପୁଅ କୃତତ ମିଳନ୍ତି ।

TGT PCM, ଚଲିକା ନୋଡାଲ ହାଇସ୍କୁଲ, ପୁରୀ

ତୁମେ ବର୍ଷାକୁ ଭଲ ପାଅ ବୋଲି..

ମୈତ୍ରେୟୀ ହିପାଠୀ

ତୁମେ ବର୍ଷାର ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ କୁ
ଭଲ ପାଅ ବୋଲି
ବେଳେବେଳେ ମୁଁ ମୁକ ହେଇଯାଏ,
ମୋ ଭଉର ଶୋଜା ଆଖି ଦିଶା
ଘୁମେଇପଡେ... !

ତୁମେ ବର୍ଷାରେ ଭିଜିବାକୁ
ଭଲ ପାଅ ବୋଲି,
ମୁଁ ଭିଜୁଥାଏ....
ବର୍ଷା ପରର ଆକାଶର
ଏକାକୀ ପଣରେ
ଅହରହ !!

ତୁମେ ବର୍ଷାର ଛୁଆଁକୁ
ଭଲ ପାଅ ବୋଲି,
ମୋ ଶୋଷିଲ ଇଚ୍ଛା ସବୁ
କଫିନ୍ ଭିତରେ ଜାକଜୁକ ହୋଇ
ମରିଯାଏ....!

କାକଟପୁର

ତୁମେ ବର୍ଷାଭିଜା ମାଟି ଗନ୍ଧକୁ
ଭଲ ପାଅ ବୋଲି,
ମୋ ପ୍ରତାରିତ ଅତର ଗୁଡାକ
ଧୂଆଁ ହୋଇ ଭଡ଼ି ଯାଏ
ନୀଳ ଦିଗନ୍ତ ଆଡ଼େ....!

ଯନ୍ତ୍ର ମାନବ

ମିତ୍ରଭୃତ୍ ବିଶ୍ୱାଳ

ସମୟ ଚକରେ
 ଅଜାଣତେ କେଉଁ ସ୍ଥିତିରେ
 ଗୋଡ଼ ଖସିଖସି ଚାଲିଛି
 କଳ୍ପନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ !
 ଯୁଆଡେ ଦେଖ
 ସ୍ୱପ୍ନର ସେହି ମଧୁର ଦୁନିଆରେ
 ନିଜକୁ ସାମିଲ କରି'
 ବାସ୍ତବତା କୁ କରିଛନ୍ତି ପଦାଘାତ ।

ଯନ୍ତ୍ରମାନବ କୁ ଆଶ୍ରାକରି
 କୁଟା ଖଣ୍ଡକୁ ଦି ଖଣ୍ଡକରିବାର
 ଶକ୍ତି ଆଉ ନାହିଁ
 ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ହତ୍ୟାକରି
 ଯନ୍ତ୍ରମାନବ ଆଗରେ
 ନିଜକୁ ବନ୍ଦୀକରି
 ଖୋଜିଗୁଲିଛି ସୁଖ ଆଉ ସୁଖ ।

ଯନ୍ତ୍ରମାନବର
 କରମ୍ଭୂତରେ ଆଜିର ଦୁନିଆ
 ନିଜର ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନରେ ବସୁକରି
 ମାନବ ସମାଜର
 ଶିରପ୍ରସିର ରେ ଖେଳଗଲଣି ।

ଦିନରୁତି ଅହରହ ମଣିଷର
 ଚର ସହଚର ହୋଇ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରିଛି ଏଇ ଯନ୍ତ୍ରମାନବ
 ହୁଁ ସେଇଥି ପାଇଁ ତ'
 ଆଜିର ଦୁନିଆ ଯନ୍ତ୍ରମୟ
 ପାରିବାରିକ ସୁଖ ପରିବର୍ତ୍ତେ
 ଆଜିର ମଣିଷ
 କେବଳ ଯାନ୍ତ୍ରିକସୁଖରେ ବିଭୋର ।
 ସେଇଥି ପାଇଁ ତ ଆଜିର ମଣିଷ
 ବାପା, ମା, ଭାଇ କୁ ଛାଡି ବର୍ଷବର୍ଷ ରହିପାରୁଛି
 ହେଲେ'
 କ୍ଷଣିକ ସମୟ ମଧ୍ୟ
 ଯନ୍ତ୍ରମାନବ କୁ ଛାଡିବା ହେଉଛି କଷ୍ଟକର ।

ପାଇକମାଲ, ବରଗଡ଼

ସହଯାତ୍ରୀ

କାର୍ତ୍ତିକ ତ୍ରିପାଠୀ

ସେଦିନ ପାଗ ଟା ଟିକେ କୋହୋଲ୍ ଥିଲା ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ବି ସେଦିନ ମୋତେ ଅମ୍ବିତସର ଫେରିବାରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ପୁଅ ବୋହୂ ନାତି ଯେତେ ଅଟକାଇଲେ ବି ରହି ପାରିଲିନ । ତେଣୁ ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଡକ୍ଟର ରେ ସେକେଣ୍ଡ ଏସି ରେ ଟିକେଟ ଟିଏ କାଟି ଦେଇଥାଏ । ଟ୍ରେନ ଥାଏ ରାତି 11.30 ରେ ଅମ୍ବିତସର ଏକ୍ସପ୍ରେସ । ପୁଅ ରୁକ୍ମେଶ ଆସି ଟ୍ରେନ ରେ ବସେଇ ଦେଇଗଲା "side lower berth " ସିଟ କାରଣ ମୁଁ ଉପରକୁ ଉଠିପାରେନ ଗୋଡ ରେ ଅସୁବିଧା ତଥା ବୟସାଧିକ୍ୟ ଯୋଗୁ । ପୁଅ ଟ୍ରେନ ଚାଲିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ଟ୍ରେନ ଠିକ 11.30 ରେ ଷ୍ଟେସନ ଛାଡିଲା । ଆଉ ମୋର ଗୋଟେ ଖରାପ ଅଭ୍ୟାସ ଯେ ମୋତେ ଟ୍ରେନ କି ବସ ରେ ନିଦ ହୁଏନ । ତେଣୁ ମୁଁ ମୋ ସିଟ ରେ କିଛି ସମୟ ବସି ରହିଲି । ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର ମିନଟ ପରେ ଆଉ ଜଣେ ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ କି ମୋତେ ଉପର ସିଟ ରେ ସୋଇଥାନ୍ତି ସେ ମୋତେ କହିଲେ ଯଦି ଆପଣ ଏବେ ନ ଶୋଇବେ ତେବେ ମୁଁ ଟିକେ ଆସି ତଳେ ମାନେ ଆପଣଙ୍କ ସିଟ ରେ ଆପଣଙ୍କ ସହ ବସିପାରିବି? ମୁଁ ସେ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଜାଣି ଖୁସି ହେଇଗଲି ଆସନ୍ତୁ ବୋଲି କହି ତଳକୁ ଡାକଲି । ସେ ଆସି ମୋ ସାମ୍ନା ରେ ବସିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ଯେ ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଆପଣ କେମିତି ଜାଣିଲେ । ସେ କହିଲେ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ସହ କଥା ହେଲବେଳେ ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି । ମୁଁ ଓଃ ଆଛା କହି କଥା ରେ ବିରାମ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଲି । କିନ୍ତୁ ସେ କଥା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଆଉ ପଚାରିଲେ ରିଟାର୍ଡ କେବେ କଲେ । ଏମିତି ଅତର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ରେ ମୁଁ ଟିକେ ରୁପ ହୋଇ ଗଲି । ଆଉ ପଚାରିଲି ଆପଣ କେମିତି ଜାଣିଲେ ମୁଁ ରିଟାର୍ଡ କଲିଣି ବୋଲି । ସେ କହିଲେ ଆପଣଙ୍କ ବୟସ କହୁଛି । ଆଉ ମୁଁ ଜାଣିପାରୁଛି ଯେ ଆପଣ ଏଇ ଅଳ୍ପ କେତେ ବର୍ଷ ହେବା ରିଟାର୍ଡ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ ଗଲି ଯେ ଏ ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ମୋତେ ଚହ୍ନି ନାହାନ୍ତି କି ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ଏତେ କଥା କେମିତି କହି ପାରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ କହିଲି ହଁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ହେଲଣି ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବାର । ସେ କହିଲେ କଣ ଶିକ୍ଷକତା

କରୁଥିଲେ? ମୁଁ କହିଲି କରୁଥିଲି କଣ ଏବେ ବି କରୁଛି ଗେଷ୍ଟ ଲେକ୍ଚର ଭାବେ । ଆଉ ଆପଣ କଣ କରନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ ପଚାରିଲି । ସେ କହିଲେ ବୁଝିଲେ ମାଷ୍ଟେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ବହୁତ କମ ଲୋକ ପଚାରିଛନ୍ତି । ଆଉ ପଚାରିଲେ ବି ବେଶୀ କଛି ଉତ୍ତର ନଥାଏ ମୋ ପାଖେ, କାରଣ ମୁଁ ଏବେ ବେଶୀ କଛି କରୁନି । ହଁ ଆଗରୁ ମୋ ପାଖେ ବହୁତ କାମ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏବେ ସେମିତି କଛି ନାହିଁ । ମୋତେ କିନ୍ତୁ ସେ ଲୋକ ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବହୁତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଲାଗୁଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ରେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଲି ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନାଁ ପଚାରିଲି ସେ । ତାଙ୍କ ନାଁ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ମହାପାତ୍ର ବୋଲି କହିଲେ ଆଉ ମୋତେ ପଚାରିଲେ ଆପଣ mr.... ସୋମ୍ୟରଞ୍ଜନ ଦାସ ମୁଁ କହିଲି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ପଚାରିଲେ ଆଉ ଦାସ ବାବୁ କେମିତି ଚାଲିଛି ଜୀବନ ଆପଣଙ୍କର । ମୁଁ କହିଲି ଅବସର ପରେ ଆଉ ଜୀବନ କଣ ଖାଲି ପିଲା ମାନଙ୍କ ଗହଣ ରେ କାଟିବା କଥା ଆଉ । ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି, ଆଉ ଆପଣ କେବେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେ କହିଲେ ସେଇ 4-5 ବର୍ଷ ହେବ ବୋଧେ । ମୋର ଏବେ ଆଉ ଦିନ ତାରିଖ ମନେ ରହୁନି । ଆଜ୍ଞା ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଏତେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ନୁହେଁ ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଆପଣଙ୍କ ବୃତ୍ତି କହିପାରିବି । ଆପଣଙ୍କୁ ହିଁ ନଜେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ଏତିକି କହୁ କହୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯାତ୍ରୀ ଚାଲି କରୁ କହିଲେ ଆପଣମାନେ ରାତି ରେ କଥା ନହେଲେ ହବନ (ଅବଶ୍ୟ ହିନ୍ଦୀ ଆଉ ମରାଠୀ ମିଶା ଭାଷା ରେ) ଆମକୁ ଶୋଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ସେଇଠୁ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ କହିଲେ ସତ କଥା ଦାସ ବାବୁ ସେମାନେ ସୋଇ ସ୍ୱପ୍ନ ନ ଦେଖି ଆମ କଥା କାହିଁ ଶୁଣୁଛନ୍ତି କେଜାଣି । ଛାଡ଼ନ୍ତୁ କାଲି କଥା ହବା **good night** କହି ମହାପାତ୍ର ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ଅଧା କଥା ରୁ ଶୋଇବାକୁ ମୋର ତ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବାଧା ରେ ଶୋଇଗଲି ଯେ ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ ନମ୍ରତା ଙ୍କ ଫୋନ ରେ ନଦ ଭଙ୍ଗିଲା । ନମ୍ରତା ଙ୍କ ସହ କଛି ସମୟ କଥା ହେଇ ସାରିଲା ପରେ ଉଠି ବସିଲି ସେତେବେଳେ ସମୟ 7.30 । ସେତେବେଳେ ଟ୍ରେନ ରାଉର ଷ୍ଟେସନ ରେ ପହଂଚ ଥାଏ । ଆଉ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ଉଠିଲେ, **Good Morning Masterji** ବୋଲି କହିଲେ ଆଉ ହଠାତ ରିଟାୟାର ପୋଲିସ ଅଫିସର ବୋଲି କହିଲେ । ମୁଁ କଛି ନ ବୁଝିଲା ଭଳି ଚାହିଁ ରହିଲି ସେ କହିଲେ ଆପଣ ଗତ କାଲି ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର । ମୁଁ ବି ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ଗତ କାଲି କଣ ପଚାରିଥିଲି ଆଜ୍ଞା ସେ କଣ କରୁଥିଲେ ବୋଲି । ସମୟ ବଢ଼ିବା ସହ ସେ ଲୋକ ମନେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ମହାପାତ୍ର ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବେଶୀ ରହସ୍ୟମୟ ଲାଗୁଥିଲା । ଏହା ଭିତରେ ସେ ଆସି ମୋ ସିଟ ରେ ବସି ସାରିଥାନ୍ତି । ଆଉ କହିଲେ ବୁଝିଲେ ସୋମ୍ୟ ବାବୁ

ମୁଁ କାଲି ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନ ରେ ଦେଖିଲି । ମୋତେ ସ୍ୱପ୍ନ ରେ ଦେଖିଲେ? ମୁଁ ଭବୁଥିଲି ଏ ଲୋକ ର କଛି ମସ୍ତିସ୍କ ବିକୃତି ନାହିଁ ତ? ସେ କହିଲେ ଆରେ ହଁ ମୁଁ ଦେଖିଲି ଯେ ଆପଣ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖନ୍ତି । ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଲୁ । ସେ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ କହିଲେ ସ୍ୱପ୍ନ ହେଉଛି ଏମିତି ଏକ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠି ମୋ ଭଲ ପ୍ରାଣୀ ମାନେ ବଞ୍ଚନ୍ତି ସତରେ ଭଲ କେତେ ବଦଳ ଗଲଣି ଏ ଦୁନିଆ । ମୁଁ କହିଲି ହଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବି ଆବଶ୍ୟକ ଆଉ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ କହିଲେ ମୋତେ କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ସମାଜ ର ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବହୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି । ଯୋଉଠି ସମୟ ମୋ ପାଇଁ ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଯାଇଛି । ଏଇ ଯୋଉ ରେଳ ଗାଡ଼ି ଦେଖୁଛନ୍ତି ଦାସ ବାବୁ, ତାକୁ ଯେମିତି ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଭବାବେଗ ସହ କଛି ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ ଖାଲି ଅଛି ଯାତ୍ରା ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳ ରେ ପହଂଚୁଛନ୍ତି କଥା, ଠିକ ସେମିତି ଜୀବନ କୁ ନେଇ ମୃତ୍ୟୁ ପାଖେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ ମୋର କାମ ଶେଷ ହେବ ବାସ । ମୁଁ କହି ଉଠିଲି ମୃତ୍ୟୁ ତ ନିଶ୍ଚିତ କିନ୍ତୁ ଜୀବନ ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ନୁହେଁ । ସେଇଠୁ ସେ କହିଲେ ଜୀବନ କୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟରୁ ର ସାତ ରଙ୍ଗ ରେ ସଜେଇବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦିନେ ମୁଁ ବି ଦେଖୁଥିଲି ସୋମ୍ୟରଞ୍ଜନ ବାବୁ ଦିନେ ଏମିତି ଏକ ଟ୍ରେନ ରେ ବସି, ଯୋଉଠି ମୋର ଦେଖା ହେଇଥିଲା ଅଳକାନନ୍ଦା ସହ । ସେଇଠୁ ମୁଁ ପଚାରିଲି ଅଳକାନନ୍ଦା ! ସେ କିଏ? ସେ କହିଲେ ସେ ଯେ କି ଦିନେ ମୋର ବଂଚବାର କାରଣ ଥିଲା ଆଉ ଆଜି ଯାତ୍ରାର ସ୍ଥଳ ଠି କୁ ନେଇ ବଂଚିଛନ୍ତି ସେ ମୋର ବାଲ୍ୟ ବାନ୍ଧବୀ ଥିଲା । କ୍ରମେ ସ୍କୁଲ ସାରି ଆମେ ଦୁହେଁ ପଞ୍ଜାବ ଇଉନିଭରସିଟି ଆସିଲୁ । ହଷ୍ଟେଲ ରେ ରହି ପାଠ ପଢୁଥିଲୁ । ଘରକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଟ୍ରେନ ରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ଏମିତି ଦିନେ ଟ୍ରେନ ରେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଗଲୁବେଳେ ମୁଁ ତାକୁ ମୋର ମନ କଥା କହିଦେଇଥିଲି ଯାତ୍ରା ଅନେକ ଦିନ ରୁ କହି ନଥିଲି । ଆଉ ଅଳକାନନ୍ଦା କହିଲା ଏଇ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ତ ମୁଁ ବହୁତ ଦିନ ରୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ତାପରେ ପ୍ରେମ ପକ୍ଷୀ ପରି ଆମେ ଉଡ଼ି ବୁଲିଲୁ । ମୋତେ ଲାଗୁଥିଲା କିଏ ଯେମିତି ହଜାରେ ଫଗୁଣ ଆଣି ଅଜାତି ଦେଇଛି ଆମ ଉପରେ, ସେତେବେଳ ର ରକ୍ଷଣଶିଳ ସମାଜ ପୁଅ ଝିଅ ମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ କୁ ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନଥିଲା ।

ସୋମ୍ୟ ବାବୁ ଚାହା ପିଇ ବେ? ମୁଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟିତ ହେଲି ମୁଁ ତାଙ୍କ କାହାଣୀ ଭିତରେ ହଜି ଯାଇଥିଲି । ତେବେ ଦୁହେଁ ଚାହା ପିଇଲୁ । ଏତିକି ବେଳେ ମୋ ଧର୍ମପତ୍ନୀ ନମ୍ରତା ଙ୍କ ଫୋନ ଆସିଲା । ମୁଁ କହିଲି ଧର୍ମ ପତ୍ନୀ ଙ୍କ ଫୋନ, ଗୋଟେ ମିନିଟ କହି ଫୋନ ଉଠେଇଲି ସେପରୁ ନମ୍ରତା କହୁଥାନ୍ତି ଟ୍ରେନ କେତେ ଦୂର ପହଂଚଲା ? କଛି ଖାଇଲ କ

ନାହିଁ । ମୁଁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ହୁଁ ଆଉ ନାଁ ରେ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଫୋନ କାଟିଲି । ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ଜ୍ଞ ପାଖକୁ ଫେରିଲି ଯେ ଗମ୍ଭୀର ଭାବେ ବସି ରହିଥିଲେ । ଆଉ ସେଇଠୁ କଣ ହେଲ ବୋଲି ପଚାରିଲି । ସେ କହିଲେ ଆରେ ବାଃ ଆପଣ ଜ୍ଞ ର ତ ବହୁତ ଇଂଟରେଷ୍ଟ ଏସବୁ ବିଷୟରେ ରେ । ଛିଗୁଲାଇଲ୍ ଭଳି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ କହିଲେ ଏବଂ ତା ପରେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କଲେ । କହିଲେ କଲେଜ ରେ ଆମକୁ ନେଇ ବହୁତ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଥିଲେ ବି ମୁଁ ସେସବୁ କୁ ଭୃଷେପ କରୁନଥିଲି । ଏମିତି କଛି ଦିନ ପରେ ଅଳକାନନ୍ଦା ର ଘରେ ଏ ବିଷୟ ରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ଅଳକା ଏକ ସଂଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବାର, ଜଣେ ସମାଜସେବୀ ହିସାବ ରେ ବହୁତ ନାଁ ଥିଲ୍ ତା ବାପା ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ବାବୁ ଜ୍ଞ ର । ସେ ଅଳକା କୁ ମୋ ସହ ମିଶିବାକୁ ସିଧା ସିଧା ମନା କରିଦେଲେ । ଅଳକା ର ଗ୍ରାଜୁଏସନ ସରିଲ୍ ଯେବେ ସେ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲ୍ ମୋ ସହ ଆଉ ଦେଖା ହେଲନ । ଦିନେ ଅଳକା ହଠାତ ଆସି ଆମ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲ୍, ଏବଂ ମୋତେ କହିଲ୍ ମୋତେ ନେଇ କୁଆଡେ ଚାଲିଯାଅ । ମୁଁ ତୁମ ବିନା ଆଉ କାହାକୁ ବିବାହ କରିପାରିବିନି । କନ୍ତୁ ମୁଁ ସେତେବେଳେ କଛି ଚୁକରୀ କରି ନଥାଏ । ଆଉ ମୋ ବାପା, ମା ବି ଅଳକା କୁ ବୋହୂ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ । କାରଣ ଜାତି ପ୍ରଥା ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଚୀର ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲ୍ ଆମ ମଝିରେ । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ସମାଜ ଆଉ ପରିବାର ବିରୋଧ ରେ ଯାଇ ଅଳକା କୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥ ନଥିଲି । ଅଳକା ର ବାପା ଜଣେ ସମାଜ ସେବୀ ଆଉ ନାରୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ବିଷୟରେ ରେ ବହୁତ କଥା ତାଙ୍କର ଶୁଣିଥିଲି । ତେଣୁ ମୁଁ ଭାବିଲି ସେ ହିଁ ମୋ କଥା ବୁଝି ପାରିବେ । ଅଳକା କୁ ନେଇ ମୁଁ ତାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ତା ବାପା ଜ୍ଞ ସହ କଥା ହେବାକୁ ଚାହୁଁଲି । କନ୍ତୁ ପ୍ରତିବଦଳ ରେ ମୋତେ ମିଳିଥିଲ୍ ମାଡ଼ ଏବଂ ଯତ୍ନଶା । ମୁଁ ଏତେ ଗୁରୁତର ହେଇଯାଇଥିଲି ଯେ ପ୍ରାୟ 10 ଦିନ ମେଡିକାଲ ରେ ରହିବା ପରେ ଘରକୁ ଫେରିଥିଲି । ତାପରେ ଜାଣିଲି ଯେ ମୋ ପରିବାର କୁ ସେ ଗାଁ ରୁ ତଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି । କାରଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ବାବୁ ରାଜନୀତି ରେ ସକ୍ରିୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଆଉ ମୋର ବୁଝିବା ବାକ ନଥିଲ୍ ଯେ ଏଇଟା ତାଙ୍କରି କାମ । ତେଣୁ ମୁଁ ଚାଲି ଆସିଲି ପଟିଆଲ୍ ଯୋଉଠି ମୋ ବାପା ଆଉ ମା ରହୁଥିଲେ । ତଥାପି ମୁଁ ଅଳକା କୁ ଭୁଲିପାରି ନଥାଏ । ଅଳକା ସହ ଆଉ କଛି ଯୋଗାଯୋଗ ହେଇପାରିଲନ । ତାପରେ ପରେ ପୋଲିସ **sub inspector** ଭାବେ ଜଏନ କଲି ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେ । ତାପରେ ଚୁକରୀ ରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲି କନ୍ତୁ ତଥାପି ଅଳକା ମୋ ଭାବନା ପରିସର କୁ ଆସି ମୋ ନୀରବତା କୁ ଭଙ୍ଗ କରୁଥିଲ୍ । ବିବାହ ପାଇଁ ବହୁ ପ୍ରସ୍ତାବ

ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ବିବାହ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା ମୋର । ତେବେ ବାପା ମା ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ସମସ୍ତେ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ବିଫଳ ହେଲେ । ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ଆପଣ ବିବାହ କରିନାହାନ୍ତି? ମୁଁ ପଚାରିଲି । ସେ କହିଲେ ସେକଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ କଥା କଣ କୁହନ୍ତୁ । ମୁଁ କହିଲି ମୋର ଆଉ କଥା କଣ ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ର ଯାହା ଜୀବନ । ପୁଅ ପାଖକୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଆସିଥିଲି ଏବେ ଫେରୁଛି । ମୁଁ ମୋ ପଢ଼ି ନମ୍ରତା ସହ ଅମୃତସର ରେ ରୁହେ, ଆଉ ଆପଣ? ସେ କହିଲେ ରୁକରୀ ରୁ ଅବସର ପରେ ଏବେ ଏବେ ଆସି ମୋ ଘର ପଠିଆଲା ରେ ରହୁଛି । ପଠିଆଲା ତ ଆଉ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଆସିବ । ସେଇଠୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଫୋନ ନମ୍ବର ମାଗିଲି ସେ କହିଲେ ଆପଣଙ୍କ ନମ୍ବର ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଫୋନ କରିବି । ଏହା କହି ସେ ମୋ ନମ୍ବର ନେଇଗଲେ ଏବଂ ପଠିଆଲା ଷ୍ଟେସନ ରେ ରୁପ ରୁପ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଗଲେ, ଏବଂ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋ ଷ୍ଟେସନ ରେ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଗଲି । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ସେ ମୋତେ କଲ କରି ତାଙ୍କ ନମ୍ବର ଦେବେ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ସେମିତି କିଛି ହେଲାନି । ଆଉ ଘରକୁ ଫେରି ନମ୍ରତା କୁ ମୋର ଟ୍ରେନ ରେ ହେଇଥିବା ବନ୍ଧୁ କଥା କହିଲି । ସେ ସବୁ ଶୁଣିଲେ କିନ୍ତୁ କିଛି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଲେନି, ଖାଲି ଏତିକି କହିଲେ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନ ରେ ଏମିତି କିଛି ଅଧା ଲେଖା କାହାଣୀ ଥାଏ । ପୁଣି ଜୀବନ ଯଥା ରୀତି ରେ ଚାଲିଲା । ମୁଁ କଲେଜ ରେ କ୍ଲାସ ନଏ, ତଳ ଘରୁ କିଛି ଭଡା ମିଳେ ଏବଂ ଆମେ ସ୍ନାନୀ ସ୍ନାନୀ ଚାଲିଯାଉ, ଆଉ ପୁଅ ବି ବର୍ଷ ରେ ଥରେ ଦୁଇଥର ଆସେ । ଏମିତି ଦୁଇ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା । ହଠାତ ଦିନେ ଗୋଟେ ଅଜଣା ନମ୍ବର ରୁ ମୋ ପାଖକୁ କଲ ଆସିଲା । ଆଉ ସେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ କର ପୁଅ ବୋଲି କହିଲା ଆଉ ବାପା ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଲା ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ଆସିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲା । ତେଣୁ ମୁଁ ବାହାରିଲି ପଠିଆଲା ଅଭିମୁଖେ, ନମ୍ରତା କୁ କହି ଦେଇଗଲି ଯେ ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଦେଖାକରିବାକୁ ଯାଉଛି । ତେବେ ସେ ଦେଇଥିବା ଠିକଣା ରେ ଯାଇ ପହଂଚିଲି । ଦେଖିଲି ସାଧାରଣ ଘର, ଫୁଲ ବଗିଚା ଶାନ୍ତ ପରିବେଶ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଥିଲା । ତେବେ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲି ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ବହୁତ ଅସୁସ୍ଥ ଅଛନ୍ତି । ଶୋଇଥିଲେ ସେ, ମୁଁ ଆସିବା ଦେଖୁ ଖୁସି ହେଇଗଲେ । ଆରେ ସୋମ୍ୟ ବାବୁ ଆସନ୍ତୁ ଆସନ୍ତୁ ବସନ୍ତ । ପାଖରେ ଡକ୍ଟର ବସିଥିଲେ । ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ କହିଲେ ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ ହିଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ମୁଁ କହିଲି ଆପଣଙ୍କର ଏ ଅବସ୍ଥା ! ସେ କହିଲେ ସେ କିଛି ନାହିଁ, ଏହା ତ ସମୟ ର ଚକ୍ର । ଡକ୍ଟର ମୋତେ ବାହାରକୁ ଆସିବାକୁ କହିଲେ ଆଉ କହିଲେ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବୁଢ଼ କ୍ୟାନ୍କର last

stage । ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି ତାଙ୍କ ମୁହଁ ରେ ଜ୍ୟୋତି ଟିକେ ବି ମଳିନ ପଡ଼ିନ । ତେଣୁ ଡକ୍ଟର କହିଲେ ସେ ଟିକେ ରେଷ୍ଟ ନଅନ୍ତୁ ଆପଣ ପରେ କଥା ହେବେ । ଆଉ ଏଇ ଡାଏରୀ ଟା ଆପଣଙ୍କୁ ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ । ଆଉ ଏଇ ଯୋଡ଼ ପିଲୁ ଟା ଆପଣଙ୍କୁ ଫୋନ କଲୁ ସେ ତାଙ୍କର ପୋଷ୍ୟ ପୁତ୍ର । ମୁଁ ଘର ବୁଲିକ ଦେଖୁଥିଲି ଆଉ ଏହା ଜାଣିପାରିଲି ଯେ ସେ ଲେଖା ଲେଖି ବି କରନ୍ତି ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ର ବି ଆଙ୍କନ୍ତି । ଏମିତି ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଗୋଟେ ଚ ପାଖରେ ମୋ ଆଖି ଅଟକିଗଲା । ମୋତେ ଲାଗିଲା ଯେମିତି କାହାର ଅବିକଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଟିଏ ପ୍ରାଣ ପାଇଯାଇଛି । ଭଲ ରେ ଦେଖୁଲି ମୋତେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ବହୁତ ଚହ୍ନା ଚହ୍ନା ଲାଗିଲା, ଆରେ ଏ ତ ନମ୍ରତା ! ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ ଚାହିଁ ରହିଲି, କିନ୍ତୁ ସେ ମୋତେ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମିକା ର ନାମ ଅଲକାନନ୍ଦା ବୋଲି ମୋତେ କାହିଁକି କହିଥିଲେ । ତା ପରେ ଆହୁରି ବହୁତ ଚନ୍ଦ୍ର ନମ୍ରତା ଜ୍ଞର ଦେଖୁଲି । ତେବେ ଡାଏରୀ ଖୋଲିଲି ଆଉ ସେଥିରୁ ଯାହା ପଢ଼ିଲି ପୃଥିବୀ ର ଆବର୍ତ୍ତନ ଅଟକି ଗଲା ଭଳି ଲାଗିଲା । ସେଥିରେ ନମ୍ରତା ବିଷୟ ରେ ସବୁବେଳେ ସେଇଆ ଲେଖା ହେଇଥିଲା ଯାହା ସେ ଅଲକା ବିଷୟ ରେ କହିଥିଲେ । ଆଉ ଏକଥା ବି ଲେଖା ଯାଇଥିଲା ଯେ ନମ୍ରତା ଜ୍ଞ ଫୋନ ଆସିଲା ବେଳେ ମୋତେ ଫୋନ display ରେ ତାଙ୍କ ଫୋଟ ଦେଖି ତାଙ୍କର ଆଉ ଜାଣିବା ବାକି ନଥିଲା ଯେ ମୁଁ ହେଉଛି ନମ୍ରତା ର ସ୍ଵାମୀ ବୋଲି । ସେଇ ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ମହାପାତ୍ର ଜ୍ଞର । ଶୋକ ସନ୍ତପ୍ତ ନେତ୍ର ରେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ଚତାଗ୍ରୀ କୁ ଦେଖୁଥିଲି ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନାମ କରୁଥିଲି ଏଭଳି ଜଣେ ପ୍ରେମ ର ମହାନ ପୂଜାରୀ ଜ୍ଞ । ଘର କୁ ଫେରି ଆସିଲି ଆଉ ନମ୍ରତା ଜ୍ଞ କିଛି ଜଣାଇଲି ନାହିଁ । ଯାହା ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବାବୁ ଜ୍ଞ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ଆଜି ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଯେତେବେଳେ ଆଉ ନମ୍ରତା ବି ଦୁନିଆ ରେ ନାହାନ୍ତି, ତେବେ ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ଜ୍ଞ ଏ ଡାଏରୀ ମୋ ପାଖେ ଅଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ଏକ କାହାଣୀ ର ରୂପ ଦେବାକୁ ମୋ ମନ ଏବଂ ହୃଦୟ ବାଧ୍ୟ କଲା ।

(ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ଚରିତ୍ର କାଳ୍ପନିକ, ଯଦି କେଉଁ ଜୀବିତ ଅଥବା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜ୍ଞ ସହ କିଛି ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥାଏ ତେବେ ତାହା ଏକା ସଂଯୋଗ ମାତ୍ର)

ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର

ମିନତୀ କୁମାରୀ ଦାଶ

ସ୍ଵାଗତ ହେମନ୍ତ ମାସ ପୁଣ୍ୟବନ୍ଧୁ
ମହା କାର୍ତ୍ତିକ ଆବର ।
ପାବନ ମୁଦୁର୍ତ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗଶ୍ରୀ ମଣ୍ଡିତ
ବେଳ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନର ।।
ପୂତ ଭବନାରେ ଭକତି ଅଳ୍ପରେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୧)
ହବିଷ ପାଳନ ଭଜନ ବନ୍ଧନ
ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ନାମ ସାର ।
ସାହିକ ଜୀବନ ବିଭୁ ନାମ ଧ୍ୟାନ
ଦିନରୁ ଦିନ ପବିତ୍ର ।।
ସକାଳ ଧୂପରେ ଆକାଶ ବତୀରେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୨)
ରଜନୀର ଅଳ୍ପେ ବ୍ରାହ୍ମୀ ଉପଗତେ
ଧରୁ ଚକ୍ଷୁଳ ମୁଖର ।
ପାହାନ୍ତି ସ୍ଵାହାନ ବାଲୁକା ପୂଜନ
ମହୋଦଧି ନଦୀ ତୀର ।।
ମନ୍ଦିର ଘଣ୍ଟିରେ ଚନ୍ଦନ ଚତାରେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୩)
ଭଗବତ ଗାନ ପୁରାଣ ପଠନ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଆସର ।
ହରି ଓ ହରଙ୍କ ଆଳୟ ଦର୍ଶନ
ପାଳ ଚତୁଃ ସୋମବାର ।।
ହୁଳହୁଳ ଶବ୍ଦେ ଘଣ୍ଟି ତାଳ ନାଦେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୪)

ଯାହା ତୀର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର ପୁଣ୍ୟ ଲଭେ ନେତ୍ର
ଅଳ୍ପେ ଏକ ପକ୍ଷ ପାର ।
ପର୍ବ ଦୀପାବଳି ହସ୍ତରେ ଦୀପାଳୀ
ଶ୍ରୀକ ପିତୃଗଣଙ୍କର ।।
ଦୀପ ପ୍ରଜ୍ଵଳନେ ଆଲୋକିତ ବାଣେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୫)
ଅଁଳା ନବମୀରେ ମାଦ୍ରି ସମାହାରେ
ଶୋଭେ ରାଧା ଶ୍ରୀ ପୟର ।
ବଡ଼ ଏକାଦଶୀ ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ
ଦୁର୍ଲଭ ଓ ମନୋହର ।।
ପଞ୍ଚକ ପାଳନେ ଅଗସ୍ତି ସେବନେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୬)
ରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ରେ ବୋଇତ ବନ୍ଦାଣ
ଉଦ୍ ଯାପନ କାର୍ତ୍ତିକର ।
ଯୁଗଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଦିବ୍ୟ ଆରାଧନା
ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଅଟେ ଅପାର ।।
ତୁଳସୀ କଣ୍ଠିରେ ନାମାବଳ ପରେ
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।।
ଶ୍ରୀ ରାଧାଦାମୋଦର ।।। (୭)

ରଞ୍ଜିବ ନଗର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ

ଦୁଃଖ ଏପତେ, ସୁଖ ସାଧୁ

ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ନାଏକ

ତୋ କଥା ଭାବି ସାଥୀ
ଯାଉଛି ମୋ ଦିନ ବିତି,
ଭାଗ୍ୟ ଦେଇ ଏ ପରୀତି,
କି ଲଭ ପାଇଲୁଟି ତୁହି,
ସପନ ମୋ ଥିଲ ତୋ ପାଇଁ,
ତୋ କିନ୍ତୁ ବୁଝିଲୁନି କାହିଁ,

ଏ ଗଢା ସପନ ମୋରି
କ୍ଷଣକରେ ଗଲ ଧଂସ ହୋଇ,
କାହିଁ ଏତେ ହେଲୁ ଅଭିମାନନୀ,
ମୋ କଥା ତୁ ଜମା ବୁଝିଲୁନି,
ଖୁରେ ତୋତେ ଆଜି ମୁଁ ନତି,

କରିଦେଲୁ ମୋତେ ତୋ ଇତି,
ଭୁଲ କଲି କି କରି ପୀରତି,
ହସ୍ତୁଛୁ ତୋ ମୋତେ କଷଣ ଦେଇ
ମିଛଟାରେ ତୋତେ ଭଲ ପାଇଲି,
ବିଶବ ଆସରେ ତୋର ବିଷ ପିଇଲି,
ମୋ ମରମ ବେଦନା ପାରିବୁକି ବୁଝି,

ହୃଦୟ ମୋ ଜଳ ଯାଉଛି ଆଜି,
ସାତ ଜନମର ହେଇ ତୁ ସାଧୁ,
କହିଥିଲୁ ତୁ ମୋ ମଥା ଛୁଇଁ,

ଭୁଲିଗଲୁ ତୋ ସେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି,
ଲୁଟିନେଲୁ ମୋ ଜୀବନୁ ଶାନ୍ତି,
ଯା ମୋଠୁ ଦେଲି ତୋତେ ମୁକତି,
ତୋ ପ୍ରତି ମୋ ଆଉ ନାହିଁ ଆସକ୍ତି,
ତୋ ଜୀବନେ ହୋଇ ଥା ତୁ ସୁଖ,
ମୁଁ ପଛେ ମରିବି ଭାବି ତୋ ସ୍ମୃତି

ବଡ଼ଧାଙ୍କର ପାଲି, (ପିପଲ ଡାବର)
ଶିକ୍ଷକ, ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟା ମନ୍ଦିର,
ପାଟଣାଗଡ଼

ଅସହାୟ ମଣିଷର

ସୁବାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ସଙ୍ଘର୍ଷ

ଯଦିଓ ତା ଗାଁ ଠାରୁ କଟକ ର ଦୂରତା ମାତ୍ର ଗୁଳଶି କମି, ସନଭାଇକୁ ସକାଳୁ ଷ୍ଟେସନରୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେଦିନ ପ୍ରଥମ ଥର କଟକ ସହରରେ ରାତ୍ରୀ ଯାପନ କରୁଥାଏ ସୁଭସିସି। କୌଣସି ଲଜ କମ୍ପା ହୋଟେଲରେ ନୁହେଁ। ନମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରର ଟଣା ଓଟର ଚଳଣି ଭିତରେ ଏ ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବା ମନା। ତାଙ୍କ ଗାଁର ଜଣେ ଲୋକ, ଯିଏ କଟକରେ ରହି ବେପାର କରୁଥିଲେ। ତାଙ୍କ ଘରେ ରାତିଟା କଟିବା ପାଇଁ ବେବସ୍ତା ହୋଇଥାଏ।।ଗୋଟିଏ ରାତିର କଥା। ସକାଳ ୭ଟାରେ ସାନଭାଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ। ଏତେ ସକାଳୁ ଗାଁରୁ ଆସି ତାକୁ ଭେଟି ହେବନ । ତେଣୁ ରାତିରୁ ଆସି ଗାଁର ଲୋକଙ୍କ ଘରେ ଥାଏ। ପୂର୍ବ ବର୍ଷେ ପରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ଫେରୁଥାଏ ସାନଭାଇ। ଅଭାବି ଘରର ଅଭାବ, ଅନଟନ ତାକୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରି ପକେଇଲା। ଦଶମ ପରୀକ୍ଷା ରେ ଅକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବାରୁ ସିଧା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଗୁଲିଯାଇଥିଲା କଛି ପିଲାଙ୍କ ସହ। ଏତେ କମ ବୟସରେ ତାକୁ କଛି କାମଧନା ମିଳିଲାନାହିଁ। ଜେନତେନ ପ୍ରକାର ବର୍ଷେ ସମୟ କାଟି ସେ ଫେରୁଥାଏ ନଜ ଗାଁକୁ। ତାକୁ ପାଛୋଟି ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥାଏ ବଡ ଭାଇ ସୁଭସିସି।

ବଢ଼ି ସକାଳୁ ସେ କଟକ ସହରର ରୂପକୁ ଅତି ପାଖରୁ ଦେଖୁଥାଏ। ସହରରେ ସକାଳ କେମିତି ହୁଏ ପରଖୁ ପରଖୁ ସେ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥାଏ। ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସେ ଦେଖୁଥିଲା ସୃଷ୍ଟିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ। ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ବୁଲୁ କୁକୁର ଗାଇ ଗୋରୁ ମାନଙ୍କ ସହ ଏକାକାର ହୋଇ ପୁରୁଷତ୍ୱରେ ଶୋଇଥିବାର। ନଜ ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁନଥିଲା। ହଠାତ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରଟା କେମିତି କେମିତି ଲାଗିଲା। ପାଦ ଶକ୍ତି ହୀନ ହେଲା ଭଳି ଅନୁଭବ ହେଲା। ନଜକୁ ସମ୍ମାନ ନେଉନେଉ ପାଖ ଚୌକରେ ବସିପଡ଼ିଲା। ଆଖିରୁ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଭାବେ ବହି

ଗୁଣୁଥାଏ ଧାର ଧାର ଲୁହ । ଦେଖଣାହାରି ମାନେ ଦଣ୍ଡେ ରହି ଅନାଉଥାନ୍ତି । ପୁଣି ନଜ ରସ୍ତାରେ ଗୁଲିଯାଉ ଥାନ୍ତି । ଲଗୁଥାଏ ସତେ ଯେମିତି ଏସବୁ ତାଙ୍କର ନତି ଦିନଆ ଦୃଶ୍ୟ । ମନେ ମନେ ଭୁଲୁଥିଲୁ ସେ ଭଗବାନ କେତେ ଦୟାଳୁ ଆମକୁ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ଘର ଖଣ୍ଡେ, ଖାଇବାକୁ ଦାନା ପିନ୍ଧିବାକୁ କନା କେଉଁଥିରେ ଭଣା କରିନାହାନ୍ତି । ତଥାପି ଅନ୍ୟର ଭଲ ଦେଖିଲେ ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେଉ । ତାକୁ ଇର୍ଷା କରୁ । ହେଲେ ଏ ଖୋଲୁ ଆକାଶ ତଳେ ଲଙ୍ଗଳା ଫୁଲୁଳା ମଣିଷ ଗୁଡ଼ାକ ପଶୁମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିନା ଦୁଃଖ, ଅଭିମାନ, ଅବଶୋଷରେ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ ସୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଚରା, ଫଟା କପଡ଼ା ଭିତୁରୁ ଶରୀରର ହାତ ମାଉଁସ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥାଏ ଜଳ ଜଳ ହୋଇ । ପିଲୁ, ଛୁଆ, ଭେଣ୍ଟିଆ, ମରଦ, ମିଳପ ସବୁ ଏକାଠି ଲେଟି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ଗୋଟିଏ ଯୌଥ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଭଳି । ଗୋଡ଼ ହାତ ଲଦା ଲଦି ହୋଇ । ତାରି ଭିତରେ ଭିତରେ ବୁଲୁ କୁକୁର, ଗୋରୁ ବି ସାମିଲ ଥାନ୍ତି । ଦିନ ଯାକର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ପରେ ପେଟରେ ଦାନ ଦିବା ପଡ଼ିଗଲେ ନଦ ଘୋଟି ଆସୁଥିବ । ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ସୋଇ ପଡୁଥିବେ ଆରାମରେ । ନା ଅଛି ଆଖିରେ ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ନା ତଥାକଥିତ ଶିଶୁତ ମଣିଷ ଭଳି ଅଧିକ ଲୋଭ । ଅଧିକ ସଞ୍ଚୟ କରିବାର ଦୁର୍ବାର ଆଶା । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସମ୍ପତି ଆଶାରେ ସଭ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ମଣିଷ ନା ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇ ପାରୁଛି ନା ଖାଇ ପାରୁଛି । ଫଳରେ ଶିକାର ହେଉଛି ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଜଣା ରୋଗର । ଅଧିକ ରୁ ଅଧିକ ସଞ୍ଚୟ ଆଶାରେ ନଜ ପେଟ ପାଟିରୁ କାଟି ଲୋଭ କରି ହେଉ ବା ଅନ୍ୟକୁ ଦୁଃଖ ନିର୍ଯ୍ୟାତନ ଦେଇ ସଞ୍ଚୟ କରିଥିବା ଧନକୁ ସାରେ ମଲ୍ଲି ସ୍ୱେଦିଆଲିଟି ସ୍ୱାସ୍ଥ କେନ୍ଦ୍ରରେ । ଏ ଭାଗ୍ୟର ବିତମ୍ବନା ନୁହେଁକ?

ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ଟ୍ରେନର ନାମ ଘୋଷଣା ହେଲୁ ସେ ତାର ଚେତନା ଫେରି ଫାଇଲ । ଦେଖିଲୁ ପୋଲିସ ଜୀର ପାଟି ଶୁଣି ସବୁ ଧଡ଼ ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠି ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । ହାତ ମୁହଁ ଧୋଇ ପାଖ ଦୋକାନରୁ ଗୁ ବିସୁଟ/ପାଉଁରୁଟି କଣି ଖାଇଲେ । ଟ୍ରେନ ଲାଗିଲୁ ସବୁ ଧାଇଁ ଯାଇ କାମରେ ଲାଗିଗଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଧାଇଁ ଯାଇ ଭାଇର ବଗି ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଜଗି ରହିଥିଲୁ । ସାନ ଭାଇକୁ ପାଖରେ ଦେଖି ତା ଆଖିରୁ ଆନନ୍ଦର ଲୁହ ଝରିଗଲା । ଗାଡ଼ିରୁ ଲାଗେଜ୍ ଉତାରି ସାରି ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ । ପାଖ ବେଞ୍ଚରେ ଦୁହେଁ ବସିଲେ । ଭାଇକୁ ଜଳଖିଆ କଣି ଦେଲା । ଭାଇକୁ ବୁଝେଇଲା ଜୀବନର ଦର୍ଶନ । ସକାଳେ ଦେଖୁଥିବା ଦୃଶ୍ୟକୁ । ଭାଇ ଗୁଜି ହେଲା ଆଉଥରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ । ହାତରେ ସମୟ

ଥାଏ ଆଉ ଦୁଇ ମାସ। ସେଇ ଦୁଇମାସ ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ତା ପାଇଁ। ବଡ଼ ଭାଇର ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ପ୍ରେରଣା ତାକୁ ସଫଳ କଲୁ କୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ। ତାପରେ ସେ ଆଉ ପଛକୁ ଫେରି ଚାଲିନି। ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆସୁଥିବା ଝଡ଼କୁ ସାମ୍ନା କରି ସେ ଆଜି ଜଣେ ସଫଳ ମଣିଷ। ଟିକେ ଝଡ଼ଝଞା, ରାଗ, ଅଭିମାନରେ ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଉଥିବା ଯୁବ ସମାଜ। ଥରେ ଜୀବନର ବାସ୍ତବତା ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କର। କେବେ କେବେ ବୁଲିଯାଅ ସହରର ଗଳି, କନ୍ଦି ବସ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ କି ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ଅନେକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଧାହରଣ ପାଇବ ଜିଇଁ ବା ପାଇଁ କି କଷ୍ଟ କରୁଛ ଏ ମଣିଷ।

ଶାନ୍ତିରେ ବସି ଥରେ ଭବ ତୁମ ଜୀବନର ଗତିକୁ, ନଷ୍ଟେ ତୁମକୁ ସୁନ୍ଦର ରସାତିଏ ମିଳିଯିବ ତମାମ ଜୀବନ ଶାନ୍ତିରେ ଜୀଇଁବାକୁ।

ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚକ୍ରସାଳୟ,
ରାୟଗଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଉ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟପଥରେ ଆଗେଇ ଯିବା ଦିଗରେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବେଦାନ୍ତୀ ପାଇଁ ନିଜର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟଦେଇ ଲେଖା ପଠାଉଥିବା ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାମାନେ । ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗପାଇଁ ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର ତରଫରୁ ଅନେକ ଅନେକ ସାଧୁବାଦ

ସ୍ୱପ୍ନ ସଦାଠାରେ ପ୍ରେମ କୁମାର

ସୁଦାମ ଲେଙ୍କା

ମନ ସପନରେ ତୁମେ ଯେ କୁମାରୀ
ପ୍ରେମ ଦୁନିଆରେ ତୁମେ ଅନ୍ତଃକ୍ଷରୀ !!
ସ୍ୱପ୍ନ ସଦାଠାରେ ମୁଁ ପ୍ରେମ କୁମାର
ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହେବି ଯେ ତୁମର !!
କେତେ କେତେ ରାତି ଉଜାଗର ରତୀ
ସବୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଲାଗେ ଭାରି ପ୍ରୀତି!!
ଅକ୍ଷୟ ମନେ ତୁମ ସଞ୍ଜୀବନେ
ପ୍ରେମ କହୁଥିଲୁ ଆଜନ କାନନେ!!
ରୁଚୁ ସ୍ୱର୍ଗ ପାଇ ପ୍ରେମ ଅଳ୍ପ ନାହିଁ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମୁହିଁ ସଦା ତୁମ ପାଇଁ !!
ମନ ପୁଷ୍ପ ବନେ ସୁଗନ୍ଧ ପୁଲକେ
ତୁମ ସ୍ୱର୍ଗ ବିନା ଆତଙ୍କ ଝଲକେ !!
ହେଁ ଛାୟା କାଞ୍ଚନ ଅଶ୍ରୁସ୍ଥ ଦିଅମନ
ବିସ୍ମୟ ଆନନ ହୃଦୟ ସ୍ୱପନ !!
ଅପେକ୍ଷାର ମୂଲ୍ୟ ତୁମ ଆଗମନ
ବିସ୍ମିତ ଜୀବନ ମଳୟ ପବନ !!
ଦୀପ୍ତ ଲାଗେ ଆଜି ଉତ୍ସାହକୁ ଦେଖୁ
ନୟନର ମୁଖ୍ୟ ମନ ଲୁହ ଆଖୁ!!
ମୁଁ ପ୍ରେମ କୁମାର ତୁମେ ଯେ କୁମାରୀ
ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ସପନ ସଦାଠାରେ!!!

ଅଧ୍ୟାପକ, ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,
ଗୋନାସିକା ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କେନ୍ଦୁଝର

କବି ପ୍ରାଣ

ସର୍ବଜିନୀ ବେହେରା

କୁସୁମ ବିତାରେ ସୁଷମା ତାହାର
କାନନର ଘଞ୍ଚ ବନେ,
ଅରୁଣ କରଣେ କେଇ କ୍ଷଣ ଫୁଟି
ଝରିପଡ଼େ ଅକାରଣେ ।।୧।।

ନହିତ ପ୍ରତିଭା ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ
କରେ ଯେତେ ଆନ୍ଦୋଳତ,
କବି ପ୍ରାଣ ସତେ ପୁଲକ ତହଟେ
ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ବିମୋହିତ ।।୨।।

କର୍ମ ଜଞ୍ଜାଳକୁ ପାଶୋରି ହୁଏନା
ଶ୍ରମ ବାରି ଲେପି ତୁଣ୍ଡେ,
ଶବ୍ଦ ଅଳଙ୍କାର ବିଭେଦ ପଥରେ
ଲୀନ ହୁଏନାହିଁ ଦଣ୍ଡେ ।।୩।।

କ୍ଷେତ ଠାରୁ ନେତ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଝରେ କ୍ଳାନ୍ତହରା ଗୀତି,
ରୋଷ ଅବା ବେଶ ଅଙ୍ଗେ ଆଙ୍ଗେ ନତି
ଆମ୍ଭ ଉଲ୍ଲାସର ପ୍ରୀତି ।।୪।।

ଆଗରପଡ଼ା, ଭଦ୍ରକ

ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଭାଗ (୧)

କୌସ୍ଵଭ ଜାଲ

ଆଜି ସ୍ଵାଧୀନତା ର ୭୪ତମ ବର୍ଷ | ଆଉ ବର୍ଷକପରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ର ପ୍ଲାନିନମ୍ ଜୟନ୍ତୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ | କନ୍ଧ ବିରୁଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ବିଷୟ ଏହି କ ଯେ ସ୍ଵାଧୀନତା ରୂପକ ଏ ଯେଉଁ ସ୍ଵର୍ଗର ଅମୃତ ରସ ଆମକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲୁ ତାର ସୁରକ୍ଷା କରିବା ସମସ୍ତ ଚେତନଶିଳ ଭ୍ରତୀୟଙ୍କ ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ | କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା ବଡ଼କଥା ନୁହେଁ, ଅପିତୁ ତାହାର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସଦବିନିଯୋଗ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ | ସ୍ଵାଧୀନତାର ପରିଭ୍ରଷା କଣ ଏବଂ ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ କିଏ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଛି ? ମୋ ମତରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ହେଉଛି ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଶୃଙ୍ଖଳିତ ମନବିନ୍ଦୁ ଅଟେ ଏବଂ ଏହାକୁ ସିଏ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରେ ଯିଏ ଗୁଲ୍‌ମୀର ଶିକାର ହୋଇଛି ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏକତା ଅଖଣ୍ଡତା ମାନ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ର ର ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଯିଏ ନିଜର ସର୍ବସ୍ଵ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ କରିଦେଇଛି | ଯିଏ ନିଜର ସୀମିତ ତୁଚ୍ଛ ସ୍ଵାର୍ଥପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଶୋଷଣ କରେ, ପ୍ରତାଡ଼ିତ କରେ, ଜାତୀୟତା ଭେଦ ସୃଷ୍ଟି କରି ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଖଣ୍ଡବିଖଣ୍ଡିତ କରିବାର ହୀନ କୁସୂଚ ମାନସିକତା ସମ୍ପନ୍ନ, ଅରଜକବାଦୀ, ଅସାମାଜିକ ତତ୍ତ୍ଵଙ୍କ ସହ ସାମିଲ ହୋଇ ଦଙ୍ଗା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏଭଳି ଆସୁରୀ ପ୍ରବୃତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି କଣ' ବା ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରିବ ସ୍ଵାଧୀନତାର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ |

ଆମର ଅନ୍ଧ ବୁଝାମଣା, ଅନ୍ଧବିଶ୍ଵାସ, ଧର୍ମାନ୍ଧତା, ଆଜ୍ଞାନତା, ସ୍ଵାର୍ଥପରତା, ଦୁରଦୃଷ୍ଟି ହୀନତା, ତଥା ସାମାଜିକ ଭେଦଭାବ ଯୋଗୁ ଏ ଦେଶ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ବିଦେଶୀ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଙ୍କ ପରାଧୀନତା ର ଶିକୁଳ ରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଗଲା । ସ୍ଵାଧୀନତା ର ପ୍ରଥମସ୍ଵର ଗୁଞ୍ଜନ ହେଲୁ ୧୮୫୭ର ପାଇକ ବୋହୋହ ରୁ ଏହି କ୍ରାନ୍ତି ର ଅଲିଭ ଦୀପ ଦିନ କୁ ଦିନ ତେଜିଆନ ହେଇ ଉଠିଲା । "ମେର ରଙ୍ଗ ଦେ ବସନ୍ତୀ ଚୋଲୁ ଏବଂ ବନ୍ଦେ ମାତରମ " ପାଷାଣ ହୃଦୟରେ ଚେତନ ର ଅବିଚଳିତ ସ୍ରୋତ ପ୍ରବାହିତ ହେଲୁ ଜାତି ଧର୍ମ ଭୁଲି ଏକତାର ସନ୍ଦ୍ରେ ଆବଦ୍ଧ । ଅଗଣିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମୀ ସେହି ସ୍ରୋତରେ ନିଜର ପ୍ରାଣ

ବିସର୍ଜନ କରିଦେଲେ । ଏହା ସେ ସମୟର ସ୍ଵାଧୀନତାର କଷଟି ଥିଲା ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ମିଳିଲା ସ୍ଵାଧୀନତା ରୂପକ ସ୍ଵାତୀ ନକ୍ଷତ୍ରର ଜଳ ବିନ୍ଦୁ ସ୍ଵରୂପ ସ୍ଵାଧୀନତା ।

କ୍ରାନ୍ତି ର ଏହି ଦେଦିପ୍ୟ ମାନ ଦୀପ ଶିଖା ଶାନ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । ଆସିଲା ୧୯୬୨ ଓ ୧୯୬୧ ମସିହାର ଭାରତ ଚୀନ ଯୁଦ୍ଧ, ଦେଶ କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କେତେ ବୀର ସହୀଦ ହେଲେ କହିଲେ ନ ସରେ । କେତେ ମା ମାନଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟ ଗୁଲିଗଲା, କେତେ ଭଲ ଭଉଣୀ ଅସହାୟ ହୋଇ ପଡିଲେ ତ ଆଉ କେତେକ ଜଣ ରୋଜଗାର ଗୁଲିଗଲା କହିଲେ ନ ସରେ । ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଭାରତୀୟ ମାଁ ସରହଦ ରେ ଡିଉଟି କରୁଥିବା ତାର ଏକ ମାତ୍ର ସନ୍ତାନକୁ ପହ ଲେଖି କହିଛି - "ସ୍ନେହ ର ପୁତ୍ର ! ତୁ ଯଦି ମୋ ଗର୍ଭ ରୁ ବାସ୍ତବରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛୁ, ତୁ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ମା ଭାରତୀର ପୂଜାରୀ" ତେବେ ମୋର ଏହି ଉପଦେଶ କୁ ଉପଦେଶ ରୂପେ ନୁହେଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ରୂପେ ହୃଦୟର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ପୁତ୍ର ! ଧର୍ଯ୍ୟହର ହେବୁ ନାହିଁ, ଭୟ କରିବୁ ନାହିଁ, ପ୍ରାଣ ପଛେ ଗୁଲିଯିବ ପଛ ଗୁଞ୍ଜା ଦେବୁ ନାହିଁ ।" ଯାହା କି ତତ୍କାଳୀନ ସମୟର ଚରମ ଦେଶ ଭକ୍ତିର ବାର୍ତା ବହନ କରିଥାଏ । କନ୍ଧୁ ଆଜିର ଏହି ଏକ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ର ପ୍ରାତଃ ବେଳାରେ ନୂତନ ଭାରତର ସ୍ଥିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚିତ୍ର ଅଟେ ।

ଆଜି ବସ୍ତୁବାଦର ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ଏହା ମଣିଷ ହୃଦୟରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭରି ଦେଇଛି । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପ୍ରତିପତ୍ତି ର ହୀନ ଆକାଂକ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତିର ମାର୍ଗରେ ମାୟାର ଅପୂର୍ବ ରମଣୀୟ ନଗରୀ ପରି ଶୋଭାୟମାନ ହୋଇ ତାର ଚତୁ କୁ ଏପରି ଆକୃଷ୍ଟ କରିନେଇଛି ଯେ ସେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରପଞ୍ଚରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ତାର ପଶ୍ଚାତଧ୍ୟାନ କରି ନଜର ବାସ୍ତବିକତାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଛି । ଭୁଲି ଯାଇଛି ଆଦର୍ଶ ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସଦଭାବ, ଶାନ୍ତି, ମୈତ୍ରୀ ଓ ଏକତାର ଭାବ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ମଧ୍ୟ ଫିକା ପଡିଯାଇଛି ତା ସାମ୍ନାରେ । ଏଥିପାଇଁ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଅନ୍ଧ ମଣିଷ ଆଜି ନଜର ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଗଠନରେ କର୍ମ ତତ୍ପର । ଜାତି ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ମତ ପନ୍ଥ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନୁସାରେ ଦେଶକୁ ବିଭାଜନ କରିବାର କରୁଛି କୁହାଯିବ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର । ଏହା ହିଁ ହେଉଛି ଆଜିକାର ଧର୍ମାନ୍ଧ ମଣିଷର ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମ । କନ୍ଧୁ ମୋର ବିଚାରରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏକତା ଓ ଅଖଣ୍ଡତା କୁ ବଜାୟ ରଖି ଜାତି ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ମତ ପନ୍ଥ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭୁଲି ଶାନ୍ତି ମୈତ୍ରୀ ସଦଭାବ ବଜାୟ ରଖି ରାଷ୍ଟ୍ରର ବିକାଶ ରେ ପୂର୍ଣ ସମର୍ପଣ ଭାବେ କର୍ମ ରତ ହେବା ବାସ୍ତବ ଦେଶ ପ୍ରେମ ଅଟେ ।

କେତେକଙ୍କ ମତରେ ବର୍ଷକୁ ଦୁଇ ଥର ହିରଞ୍ଜା ପତାକା ଉଡ଼ାଇ ଦେବା ଦେଶ ପ୍ରେମ ଅଟେ। ମାତ୍ର ଏହା ଯଦି ଠିକ ଅଟେ ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯିଏକ ଦେଶକୁ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ କରିବାର କୁସୂଚ ଚକ୍ରବ୍ୟୁତ ରଚନା କରି ଦଙ୍ଗା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ କଣ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭକ୍ତ କୁହାଯିବ। **footpath** ରେ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ହିରଞ୍ଜା ବିକ୍ରୟବା ପିଲ ମାନେ କଣ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥାନ୍ତି ? ତାହା ପେଟ ଚାଖଣ୍ଡର ଶକ୍ତି ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମ କୁ ସେ ହିଁ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥାଏ ଯିଏକ ଦେଶ ପ୍ରତି ପୁର୍ଣ ସମର୍ପିତ । ପ୍ରେମ ହେଉଛି ସେହି ଅନୁପମ ଆଲୋକକ ତତ୍ତ୍ୱ ଯଦ୍ୱାରା କି ମାନବ ଅମରତ୍ୱ ପାଇ ଦେବତା ରୂପେ ପୂଜା ପାଇଥାଏ ମାତ୍ର ଦେଶଦ୍ରୋହ ହେଉଛି ସେହି ଘୃଣ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଯଦ୍ୱାରା ମାନବ ଦାନବରେ ପରିଣତ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଦେଶ ଦ୍ରୋହୀ ଅପେକ୍ଷା ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମ ସେତେବେଳେ ଆହତ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ବୁଢ଼ା ମା' ବାପାଙ୍କୁ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମକୁ ପଠେଇ ଦିଆଯାଏ, ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମ ତ ସେତେବେଳେ ଆହତ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ କି ବିପଦ ଗ୍ରସ୍ତ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସହଯୋଗ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେଲ୍ଲି ନେବାରେ ମଣିଷ ବ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଆଉ ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ତ ସେତେବେଳେ ଆହତ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଭିକ୍ଷା ମୁଠାଏ ପାଇଁ ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ବଳ ଅସହାୟ ନରୀହ ଭିକାରୀକୁ କଟୁ କଥା କହି ଫେରାଇ ଦିଆ ଯାଏ ।

ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ତାର ଯୁବା ବର୍ଗଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଯେହେତୁ ସେ ହିଁ ହେଉଛି ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ, ଯାହା ଉପରେ ଦେଶର ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା ତଥା ଭରସା ନିର୍ଭର କରିଥାଏ ଯାହାକି ସମାଜ ଏବଂ ଦେଶକୁ ଏକତାର ସୂତ୍ରରେ ବାନ୍ଧି ରଖୁଥାଏ । ସେହି ଯୁବକ ଯଦି ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ କେବଳ ଫେସବୁକ, ଟ୍ୱିଟର, ଯୁଟୁବ ଆଦିରେ ଦିନରାତି ବ୍ୟସ୍ତ ରୁହେ ଏବଂ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରୁ ବିରତ ହୁଏ ତେବେ ଏ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ କଣ ହେବ ? ଏହି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ମାନସିକତା ଯେ ଦେଶକୁ କେଉଁ ବିନାଶର ଅନଳକୁ ଠେଲି ଦେଉଛି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିଚାରଣୀୟ ।

ଡୁଡୁକା, ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ବ୍ୟଙ୍ଗ

ସନାତନ ଦାସ

ଆଧୁନିକତା...

କି ଯୁଗ ଆଇଲରେ ନଗିଆ
କଛି ତ ପଢୁନ ଜଣା,
ଦୁନିଆର ସବୁ ଭବ ଭଙ୍ଗୀ ଦେଖୁ
ଲଗିଲଣି ସବୁ ଅଲଗା..!!

ରସ୍ତା ଘାଟରେ ଗଳି କନ୍ଦିରେ ଆଜି
ଲଜ ସରମ ଗଲଣି,
ଚର ଫଟା ଡ୍ରେସ୍ ଦେଖୁ ପୁଅ ଝିଅଙ୍କ
ଭିକାରି ସରମ କଲଣି..!!

ବାପା ବୋଉ ଛାଡ଼ି ପିଲମାନେ ଏଠି
ଡାଡ଼ି ମମି ଡାକଲେଣି,
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରଙ୍ଗରେ କବଳତ ହୋଇ
ଜିଅନ୍ତା କୁ ଶବ କଲେଣି..!!

କି ମୋବାଇଲ ଆସିଛି ହେ ଭାଇ
କମ୍ ତାର ନୁହେଁ ଭାଇ,
ନା ଖାଇବି ପଛେ ପେଟକୁ ଦାନା
ଫୋନ୍ ମୋ ପାଖେ ଥାଉ...!!

ଭତ ରୁଡ଼ା ଛାଡ଼ି ଧୀରେ ଧୀରେ ସବୁ
ପିଜା ବର୍ଗର୍ ଖାଇଲେଣି,
ଦେଶୀ ଖାଦ୍ୟ ସବୁ ପାଦରେ ଆଡେଇ
ରୋଗକୁ ନେଲେଣି କଣି..!!

ଗୁର୍ଜ ସରିଲେ ସତେକ ଲଗେ
ଆମ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ସରିଲା,
କେତେ ବିକଳରେ ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ
ହୁଏ ମୋବାଇଲ ବାଲା..!!

ପିଲମାନେ ଆଜି ଭଲ ବସ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ି
ଚର ଫଟା ପିନ୍ଧିଲେଣି,
ଘରେ ପରୁରିଲେ ଜବାବ୍ ଆସୁଛି ଏଇଟା
ନୂଆ ଫ୍ୟାସନ୍ ହେଲଣି..!!

ଢୋଲ ଘଣ୍ଟ କରତାଳ ତୁଲିକୁ ଗଲଣି
ଡି ଜେ ର ଜମାନା ଆସିଛି,
କର୍କଶ ସ୍ଵରରେ ହୃଦୟ ଥରୁଛି
ହାର୍ଟ ଆଟାକ୍ ଆସୁଛି..!!

ଉଦୟ ଦିଆଁ କୁ ଅଶ୍ରୁମଳ ନାଚ
ଆଜି ଚାରି ଦିଗ ମେଲିଛି,
ପାଲ୍ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ
ରେକର୍ଡ ତାନ୍ତ୍ର ଚାଲିଛି...!!

ହଇରେ ନଟିଆ ସୁଧୁରି ଯାଆ
ଏବେ ବି ସମୟ ଅଛି,
କଳା ସଂସ୍କୃତି କୁ ଭଲ ପାଅ ଚିକେ
ନୌକା ବୁଡ଼ି ଯାଉଛି...!!

ମାର୍ଜିତ ହୁଅ ନିଜକୁ ବଦଳାଇ
ଦୁନିଆ ବଦଳିଯିବ,
ପରେ ଭାବିଲେ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ
ନେଡ଼ି ଗୁଡ଼ ବୋହିଯିବା...!!

ସର୍ଥ୍, ଜଗତସିଂହପୁର

ରଘ୍ନା

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ବେ ଫିକର ଶୋଇ ରହିଥାଏ
 ନା ଥାଏ ନଦ
 ନା ଅଳସପଣ;
 ଜାନବିଲି ପାଣି ଦେବାକୁ
 ପଥରସମ କଙ୍କିଟ ଛାତିକୁ
 ଠକ୍ ଠକ୍ ଖୋଳଛାଡ଼ିଦିଏ
 ବେଦରଦୀ ଠିକାଦାର;
 ସମୟ ତ ନଜର ସମୟ ନଏ
 ଶୁଖେଇ ନେବାକୁ କ୍ଷତ!
 ଆଉଜଣେ ଶିକାରୀ ର ଆଖିରେ
 ଛନ୍ଦି ହୋଇ ଯାଏ ବେଧଡକ
 ରୁପିହୋଇ ରହିଥିବା ରଘ୍ନା
 ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ଦୁଇପାଖ
 ଖୋଳ ପୁନଶ୍ଚ ବିଦାରି ଦିଏ
 ଅଖଣ୍ଡ କ୍ଷମତାର ଚୈକରେ
 ଅବସ୍ଥାପିତ ମୁକୁଟବିହିନ
 ସମ୍ପାତ!
 ଆହା, ଖୁଡ଼ିଏ ଲଙ୍କା ଓ ଲେମ୍ବୁ
 ଚୁଙ୍ଗୁଡ଼ିର ଗାଁ ବେପାରୀ ମୁଣ୍ଡରେ
 ଅଦିନଆ ଚଡ଼କ
 ସମ୍ଭାଳବ କଏ?

ହାୟ, ମୁଁ ମସୀଧାରୀ।
 ବୁନ୍ଦାଏ ଆହା ଓ ଅଶୁ
 ଦି ପଦ ଦରଦୀ କଥା;
 ମୋ ସମ୍ବଳ ବାଣ୍ଟିପାରେ।
 ନଅ ଭଲ, ଭଉଣୀ!
 ଲେଡୁଥାଅ ବରବର
 ମୁଁ ତୁମ ପଡୋଶୀ।

ବୋଉ

ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ଦାଶ

ତୋ ବିନା ମୁଁ ବଞ୍ଚି ପାରେନା.....

ଆଖୁରୁ ନଜକୁ ଅଲଗା କରିଦେଲେ, ନଦରୁ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଅଲଗା କରିଦେଲେ, ବଞ୍ଚିବାଟା ବହୁତ କଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁର ଲୁଗୁଲୁଚ ଖେଳ ଭିତରେ ବାଟବଣା ବଣିଷଟିର ଅସ୍ଥିତ କେବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ତ କେବେ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ଆଉ ଧୀରେ ଧୀରେ ହୋଇଯାଏ ସେ ଧର୍ମ୍ୟହର ଓ ବେସାହାର । ଜୀବନର ଅଜ୍ଞାବଜ୍ଞା ରସ୍ତାରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ତାର ପାଦ ପକାଏ । ସର୍ବତ୍ର ତାକୁ କଷ୍ଟକତ ପଥ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା ତା ପାଇଁ ହୋଇଯାଏ ଅଭିଶପ୍ତ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଗୁରୁତ ତାଙ୍କ ମା ହିଁ ହୋଇଥାନ୍ତି । ନଜ ଗର୍ଭରେ ରଖି ଅନେକ କଷ୍ଟକୁ ସହି ଏକ ସନ୍ତାନଟିକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାନ୍ତି ମା । ଦୁଃଖର କଳାବାଦଲକୁ ଦୂରେଇଦେବା ପାଇଁ ସନ୍ତାନଟିକୁ ପଣତକାନୀ ତଳେ ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସଂସାରରେ ବଞ୍ଚିବାର ରହା ଦେଖାନ୍ତି ଓ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲଢ଼ିବାର ସାହାସ ବି ଦିଅନ୍ତି । ସଂସ୍କାରିତ କରି ନଜ ସନ୍ତାନକୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିବାର ପ୍ରୟାସ ବି କରନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁଶାସନର ଡୋରିରେ ବାନ୍ଧି ଶାସନ ତଥା ଶୁଖିଲା ବି ଶିଖାନ୍ତି । ହଁ ସତରେ ଜୀବନର ଦୋଛକରେ ଦିଗହର ଚଳପଥରେ ଜଣେ ମା ହିଁ ତା ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ଆଶାର ଆଲୋକ ସାଜି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ମାର ସ୍ନେହ, ମମତାର ଅମୂଲ୍ୟ ମୂଲ କୁ କେହି ବି ବୁଝିପାରିବେନ ।

ଆଖୁରେ ଲୁହର ବନ୍ୟା, ହାତ ମୋର ଥରୁଛି ତଥାପି ମନର ଭବନାକୁ କାଗଜ ପୃଷ୍ଠାରେ ଲେଖିବାକୁ ମୁଁ ଆଜି ସାହସ ବାନ୍ଧିଛି । ବୋଉ ତୋ ପାଇଁ କଣ ଲେଖିବି ମୁଁ କିଛି ବି ଜାଣିପାରୁନି । ଯେତେ ଲେଖିଲେ ବି ଲେଖା ସରିବନି । ପିଲାଦିନରୁ କେତେ କଷ୍ଟ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହି ମୋତେ ବଡ଼ କରିଛୁ । ଆଜି ଯାହା ବି ପାଇଛି ବା ଶିଖିଛି ସେସବୁ କେବଳ ତୋର ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ । ଆଉ ଏବେ ମୋ ପାଇଁ ତୁ ତ ଆଉ ମୋ ପାଇଁ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ । ବହୁତ କଷ୍ଟ ସହି ସହି ଆଜି ତୁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଛୁ । ଭାଗ୍ୟର ଏ କେମିତିକା

ବିତମ୍ବନା ମୁଁ ନଜେ ବି ବୁଝିପାରୁନି । ତଥାପି ମୁଁ ସବୁବେଳେ ତୋ ଉପସ୍ଥିତି ଅନୁଭବ ଜରିପାରୁଛି । ଅସୁମାରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି ହେଲେ ବିଧାତାର ନିଶ୍ଚିତରେ ସବୁ କିଛି ଭାଙ୍ଗି ବୁରମାର ହୋଇଗଲା । ତୋତେ ସେ ମୋ ପାଖରୁ ଦୂରେଇ ଦେଲେ ।

ବୋଉ, ତୋ ଛତା ମୋର ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ କିଏ ବୁଝୁଥିଲା କହିଲୁ? ଘର କାମଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଡ୍ରେସ୍ ସଫା କରିବା, ଆଇରନ୍ କରିବା, ମୋର ପସନ୍ଦ ମୁତାବକ ଖାଇବା ରନ୍ଧିବା ସବୁ କିଛି ତୁ ହିଁ କରୁଥିଲୁ । ଆଜି ବି ଯେବେ ମୁଁ ମୋ ଧଳା ଡ୍ରେସ୍ ସଫା କରୁଛି, ତୋ କଥା ଭାବି ମୋ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରିଆସୁଛି । କାହିଁକି କେଜାଣି ମୁଁ ତୋ ପରି ସବୁ କାମ ସଠିକ୍ ରୂପେ କରିପାରୁନି । ୬ ମାସ କେତେ ଯତ୍ନଶୀଳ ତୁ ପାଇଲୁ ତଥାପି ତୋର ଯତ୍ନଶୀଳ ମୁଁ କମ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ତୋ ସହ ମୁଁ ପ୍ରାୟତଃ ସବୁଆଡ଼େ ଏକାଠି ଯାଏ । ମୁଁ ତୋର ପୁଅ ସମ ସାଙ୍ଗ ବେଶୀ ଥିଲି । ପ୍ରେତ୍ୟେକ ଦିନର ସବୁ ଘଟଣା ମୁଁ ତୋତେ କହେ । ଚିତ୍ତସନ୍ ରେ ପିଲାଙ୍କୁ ବାଡେଇବୁନ ବୋଲି ସବୁବେଳେ ମୋତେ କହୁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତୋ କଥା ଶୁଣେନି । ଆଜି ଏସବୁ ଲେଖିଲା ବେଳକୁ ଅତୁଳ ଅତୀତର ପୁରୁଣା କଥା ମନେପଡ଼ି ମୋ ଆଖିରୁ ଟପ୍ ଟପ୍ ଲୁହର ଧାର ଗଡ଼ିପଡୁଛି । ପ୍ରେତ୍ୟେକ କଥା ମୁଁ ତୋ ସହ ବାଣ୍ଟେ । ଆଜି ତୋ ବିନା ମୋ ଜୀବନ ଅଧା ହୋଇଯାଇଛି । ମୋ ଆଖିରେ ଖୁସିର ଚମକ ନାହିଁ । ମୋ ହସରେ ସେ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଆଜି ମୁଁ କେମିତି ବଞ୍ଚିଛି, କେମିତି ସମୟ କାଗୁଡ଼ ସେସବୁ ତୁ ହିଁ କେବଳ ବୁଝିପାରୁଥିବୁ ।

ମୁଁ ଗୋଟେ କଥା ବୁଝିପାରୁନି - “ବୋଉ ତୁ କେମିତି ଏତେ ଭଲ ହେଲୁ?” ଏତେ ସ୍ନେହ ତୁ କେମିତି କରିପାରୁ, ତୋ ଛାନ୍ଦଛାନ୍ଦୀମାନେ ଆଜିବି ତୋତେ ମନେ ରଖୁଛନ୍ତି । ତୋ ଭଲପାଇବା ଓ ସ୍ନେହ ତାଙ୍କୁ ତୋ ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଛି । ପ୍ରେତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ ଏତେ ଭଲ ପାଇପାରୁ କେମିତି? ତୁ ଯିବା ପରଠାରୁ ମୋ ଛାନ୍ଦଛାନ୍ଦୀ ବି ତୋତେ ମନେ ପକାଉଛନ୍ତି । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ “ମା” ବିଷୟରେ ପଚାରିଲୁ, ସେତେବେଳେ ମୋ ଆଖି ଛଳଛଳ ହୋଇଯାଏ । ଭଗବାନ୍ ମୋ ଆୟୁଷ ନେଇ ତୋତେ ସବୁ ମୋ ଆୟୁଷ ଦେଇଥାନ୍ତେ କି ଅଳ୍ପତଃ ମୋତେ ମା ଛେଉଣୁ ପିଲା ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳନଥାନ୍ତା । ନନାଙ୍କ କଥା ତ ଜାଣିଛୁ କଣ ଆଉ କହିବି! ଆଇ ତୋତେ ମନେପକାଇ ସବୁବେଳେ କାନ୍ଦୁଛି । ମୁଁ ଛାଡ଼ିରେ ପଥର ରଖି ତା କାନ୍ଦ ବନ୍ଦ କରୁଛି । କାରଣ ତା ଆଗରେ ମୁଁ କାନ୍ଦିଲେ ସେ ଧର୍ଯ୍ୟ ହରାଇବ ଓ ଆଦୁରି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବ ।

ମୁଁ ଆଜି ଗୋଟେ ଭଙ୍ଗ କଣ୍ଠେଇ ପରି । ଯାହାକୁ ସଜାଡ଼ିବା ଭି ତେଷ୍ଟା କଲେନ ସେ ଆଉ ପୂର୍ବ ପରି ହୋଇପାରିବନ । ମୋ ଜୀବନର ସହ ଖୁସି ପାଣି ଫୋଟକା ପରି ମିଳାଇ ଗଲ । ବଜାରରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବାହାଘର ଭେଜି, ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ଘର ସବୁଆଡ଼େ ତୋ ସହ ଯାଉଥିଲି । ମନମୁତାବକ ଜିନିଷ ତୁ ମୋ ହାତରେ ଧରେଇ ଦେଉଥିଲୁ କଣିକ । କାହିଁକି କେଜାଣି ତୋ ଯିବା ପରଠାରୁ ମୋତେ ଆଉ କୁଆଡ଼େ ବି ଯିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁନ । ମୋ ପରିସ୍ଥିତି ଏବେ ମୋତେ ବାଧାବାଧକତାର ସହ ବଞ୍ଚିବା ଆଉ ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ଖୁସିରେ ରଖିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛି । ଜୀବନରେ "ବୋଉ" ଶବ୍ଦ ଚାହୁଁଲେ ବି ଡାକପାରୁନ, ଡାକଲେ ବା ଶୁଣିବ କିଏ ତୋ ବିନା । ତୁ ମୋ ପାଖରେ ହିଁ ନାହୁଁ । ଏମିତି କଷ୍ଟ ଭଗବାନ କାହାକୁ ବି ନଦିଅନ୍ତୁ । ମାନ-ଅଭିମାନ, ରାଗ-ରଷା, ହସ-ଲୁହ, ଦୁଃଖ-ସୁଖ ବାଣ୍ଟିବା ଏ ଜନ୍ମରେ ସିନା ତୋ ସହ ଅଧାରେ ରହିଗଲ, କନ୍ତୁ ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ କହିବି -ହେ ଠାକୁରେ ଯଦି ମୋର ଚିକିତ୍ସା ବି ପୁଣ୍ୟ ଥାଏ ତେବେ ଆଉ ଜନ୍ମରେ ମୋତେ ପୁଣିଥରେ ମୋ ବୋଉକୁ ମୋତେ ଫେରାଇଦବ ।

କଥାରେ ଅଛି -ଯାହାର ମା ନାହିଁ, ତାର କେହି ବି ନାହିଁ । ଆଜି ମୁଁ ଅସହାୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ପାଖରେ ପଇସା ନଥିଲେ ବି ତୁ କେବେ ମନା କରିନୁ ମୋ ଅଳ୍ପ ଅଝଟ ମାନ ଜିନିଷ ଆଣିବାକୁ । ଆଜି ନନା କହୁଛନ୍ତି, ସବୁକିଛି କଣିକ ବୋଉ ଥୋଇଦେଇ ଗଲ ଆମପାଇଁ । ସତରେ ମୋ ଜୀବନରେ ଆଉ ଖୁସି କେବେ ଫେରିବ ସେତକ ବି ଜଣାନାହିଁ । ତଥାପି ମୁଁ ଚିତ୍ତସନ୍ କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପରିବାର ମୋତେ ତାଙ୍କ ନଜ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ପରି ଭଲପାଇବା ଦେଉଛନ୍ତି ଓ ସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ସମୟଚକ୍ରରେ ସେଦିନ ଥାଏ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯ ତାରିଖ ୨୦୧୯ ମସିହା । ନନାଙ୍କଠୁ ଯେତେବେଳେ ଏ ହୃଦୟବିଦାରକ ଖବର ଶୁଣିଲି ମୋ ପାଦ ତଳୁ ମାଟି ଖସିଗଲ । ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁ ଧୂଳିସାତ୍ ହୋଇଗଲ । ସେଦିନ ସକାଳୁ ତୋର ଆରୋଗ୍ୟ କାମନା କରିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷିଣକାଳୀ ମନ୍ଦିର ଓ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲି । ହେଲେ ସମୟର କାଳଚକ୍ରରେ ଏକ ଅଶୁଭ କାଳ ସବୁକିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେଲା । ପରକୁ ଆପଣାର କରି ପାରୁଥିବା ମଣିଷଟିଏ ଥିଲା ମୋ ବୋଉ । ତା ଭଲ ପାଇବା, ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆଗରେ ସବୁକିଛି ଫିକା ।

ଅନେକ ଲୋକ ଏ ସମାଜରେ ଏମିତି ଧାଆନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ମଣିଷଟି ବଞ୍ଚିଥିବା ବେଳେ ତାର ଗୁଣ ତଥା ସ୍ୱଭାବକୁ ଚହ୍ନି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଅନେକ ରୁଗୁଲି କରି ଚାଲନ୍ତି । କନ୍ତୁ

ପରେ ଯେତେବେଳେ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଯାଏ ସେତେବେଳେ ପୁରୁଣା ସ୍ମୃତି ଓ ସଦକର୍ମର ଗୁଣ ଗାଇ ବୁଲନ୍ତି । ମୋ ଜୀବନରେ ଦୁଃଖ ରହିଲ୍ ସ୍ଵାର୍ଥପର ଲୋକମାନେ ତୋତେ ଚଢ଼ି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ତୋ ଭଲ ଗୁଣକୁ ଚଢ଼ି ପ୍ରଶଂସା ହୃଦୟ ଭିତରୁ କରିବେ ସେତେବେଳେ ସମୟ ବହୁତ ଆଗକୁ ଗଢ଼ିଯାଇଥିବ । ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟକୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ନର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବା ଓ ଭଲମନ୍ଦ କହିବାରେ ଟିକେ ବି ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦିଅନ୍ତିନ କନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ତଙ୍କ ସହ ଘଟିବ ସେ ନଷ୍ଟୟ ଜାଣିପାରିବେ ଦୁଃଖମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୋଧ ଉପରେ ନଳତା ବିତା ସତରେ କେତେ କଷ୍ଟ ।

ଆଉ ଏବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ତୋ କଥା କହି କହି କାନ୍ଦୁଛି । ତାର ନୟନତାରୁ ଅଲିଅଳ ଝିଅ ଏତେ ଶିଘ୍ର ତାକୁ ପର କରି ଆରପାରିକୁ ଗୁଲିଯିବ ସେ କେବେବି ଭାବି ନଥିଲା । କହିବାକୁ ଗଲେ ତା ଦମ୍ଭ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି । ଆଖିର ଲୁହ, ମନର କୋହକୁ ଲୁଗୁଲୁ ମୁହଁରେ ମିଛ ହସ ହସିବାକୁ ପଡୁଛି କାରଣ ଏ ସଂସାରରେ ଲୋକ ତୁମ ଲୁହର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବୁଝି ପାରିବେନ ବରଂ ଟିକଏ ହସ ଦେଖୁ ଖୁସି ହୋଇଯିବେ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ କାହାକୁ ଦୁଃଖ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନି । ଲୋକଙ୍କର ଅମାନବିକ ଓ କୂର ଚିନ୍ତାଧାରକୁ ତ ମୁଁ ବଦଳାଇ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ କନ୍ତୁ ସମୟ କହିବ ଉଚିତ୍ ଉତ୍ତର ।

ତୁ ଯୋଉଠିବି ଅଛୁ ବୋଉ, ମୋତେ ସବୁବେଳେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଉଥା । ମୁଁ ତୋର ଫଟୋ ପଖରେ ସବୁବେଳେ ପ୍ରଣାମ କରି ତୋ ଆଶୀର୍ବାଦ ନେଉଛି । ଏବେ ତୁ ହିଁ ମୋ ସବୁ ଆପଦ-ବିପଦର ସାହାଉରସା । ଆଜୀବନ ତୋତେ ମନେ ରଖୁଥିବି ଏବଂ ଭଗବାନଙ୍କୁ କହିବି ଯଦି ମୋ ଜୀବନରେ କିଛି ଚମତ୍କାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁବେ ତେବେ ମୋ ବୋଉକୁ ପୁଣି ଥରେ ମୋ ସାମ୍ନାକୁ ଫେରାଇ ଦେବ ।

I miss you a bt, Love you a bt, East or West my mother is Best.

ପୁରୀ, ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରେମର ପୂଜାରୀ

ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳୀ ପଣ୍ଡା

ଠିକ୍ ଅଛି
ରୁଲି ଯାଅ ତୁମେ,
ମୁଁ କିଏ ?
ମନା କରିବାକୁ ।।

ତୁମେ ତ ସ୍ୱୟଂ
ପ୍ରେମର ପୂଜାରୀ,
ପୁଣି....ପ୍ରେମ ଠୁ
ଦୂରେଇ ଯାଉଛ କପରି ?

ଯଦି ଯିବାର ଥିଲ
ତେବେ..
ତୁମ ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନରେ
ବାନ୍ଧୁଥିଲ କାହିଁକି ?

କଣ ତୁମେ
ତୁମ ପ୍ରେମକୁ
ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଶେଷ
କରିଦେବ ?
ଭୁଲି ପାରିବ ମୋତେ ?

ଏବେ ତୁମ୍ଭ କାହିଁ ?
ଜବାବ ଦିଅ,
ନା...ତମେ ପାରିବନ
ମୁଁ ଜାଣିଛି ।।

କଥା ଦିଅ ମୋତେ
ଆମ ପ୍ରେମର ପ୍ରତୀକ,
ଏଇ ବଂଶୀ...
ତାକୁ ସାଇତି ରଖିବ ।।

ସେଇ ସ୍ମୃତି
ଆଉ ବଂଶୀ ସ୍ୱରରେ
ଆମ ପ୍ରେମ
ଆହୁରି ଝଟକୁ ଥିବ ।।

ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଝୁରେ ସାର୍ ସଂସାର

ସରୋଜ କୁମାର ଜେନା

କରିଲ ସଂଗ୍ରାମ ସାଜି ମହା ତୁମ
 ଅହିଂସାକୁ ଆପଣେଇ,
 ତୁମେ ସେହି ସୁତ ଭରତ ମହତ
 ରଖିଗଲ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ।୧।
 କରି ଦାଣ୍ଡି ଯାତ୍ରା ହେ ଜାତିର ପିତା
 କରିଥିଲ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ,
 ଏ ଦେଶର ବାସି ତୁମ ସଙ୍ଗେ ମିଶି
 ଯୋଗଦେଲେ ଶହ ଶହ ।୨।
 ସ୍ଵାଧୀନତା ପାଇଁ ଏକ ଚଉ ହୋଇ
 ଦେଇଥିଲ ବଳଦାନ,
 ତୁମକୁ ପାଇକ ଭରତ କାହିଁକି
 ବିଶ୍ଵାସ କହେ ମହାନ ।୩।
 ଦେଖେ ହେ ବାପୁଜୀ ପାଲୁ ଅଛୁ ଆଜି
 ତୁମର ଜନମ ଦିନ,
 ଏଇଠି ତଥାପି ବଢ଼ିଛନ୍ତି ପାପି
 ଭଙ୍ଗନ୍ତି ତୁମ ସପନ ।୪।

ହୋଇଣ ସ୍ଵାଧୀନ ଲଗେ ପରାଧୀନ
 ଦେଖହେ ଚିକେ ମହାତ୍ମା,
 ଆଉ ଥରେ ଆସ ଧରି ଗାନ୍ଧୀ ବେଶ
 ପ୍ରବେଶୁ ଶରୀରେ ଆତ୍ମା ।୫।
 ତୁମେହିଁ ମହାତ୍ମା ତୁମେ ଚର ଆତ୍ମା
 ତିମେହିଁ ଚର ଅମର,
 ତୁମ ପାଇଁ ଏଠି ଝୁରୁଥିବେ ନତି
 ଏ ସାର୍ ନର ସଂସାର ।୬।

ବାଲିଝରୀ, ନରସିଂହପୁର, କଟକ

ଯୁବ ଭରତ ସୁସ୍ଥ ଭରତ

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ପ୍ରେମ ଯାର ମନ୍ତ୍ର, ଭଦାରତା ଯାର ପ୍ରାଣ, ତିତିକ୍ଷା ଯାର ଧର୍ମ ଓ ଭଦାରତା ମାନବିକତା ରେ ଯେ ମହାନତାର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି, ସେହି ଦେଶ ଆମ ଅଖଣ୍ଡ ଭରତବର୍ଷ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ -

“ଯାହା ନାହିଁ ଭରତେ, ତାହା ନାହିଁ ମରତେ”

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପବିତ୍ର ମାତୃଭୂମି ଧର୍ମ ଓ ଦର୍ଶନର ଦେଶ । ସୁଦୂର ଅତୀତରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭରତ ନିଜର ମହାନତା ବଳରେ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ସାଜିଛି । ବାସ୍ତବିକ ଭରତର ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ, ପ୍ରାଣଶକ୍ତି ଅତୁରନ୍ତା, ବସ୍ତୁତଃ ଭରତର ଜୀବନ ଆତ୍ମଭଳ ଅନାଦି, ଅନନ୍ତ ଓ ଅନିର୍ବାଣ । ସେଥିପାଇଁ ଭରତମାତାର ସଜ୍ଜାନ ରୂପେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭରତବାସୀ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ “ଯୁବ ଭରତ ସୁସ୍ଥ ଭରତ”ର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଭରତବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ହୋଇପାରିବ ।

ଅମାପ ସମ୍ପତ୍ତି, ଅତୁଳ ଐଶର୍ଯ୍ୟ, ସୁଖ ସମ୍ବେଗ, ପ୍ରାଣ ପ୍ରାତୁର୍ଯ୍ୟ ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଶାନ୍ତିର ଜାଦୁବୀ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ନାହିଁ ଯଦି ସେ ଏକ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଶରୀରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାଏ । ସମ୍ବେଗ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଅହରହ ସନ୍ତରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ଜୀବନର ଜ୍ୱାଳା, ହୃଦୟର ବିଷାକ୍ତ ବେଦନା, ଦୂରୀଭୂତ ହୁଏନାହିଁ । ମାନସିକ ପ୍ରଶାନ୍ତି, ସରସ ତଥା ମଧୁମୟ ଜୀବନ କେବଳ ସୁସ୍ଥ ଓ ନିରାମୟ ଶରୀରରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ । ତେଣୁ କୁହାଯାଇଛି -

“The first wealth is health” । ଯୁବ ଭରତ ସୁସ୍ଥ ଭରତ ସେତେବେଳେ ବାସ୍ତବିକତାର ରୂପ ନେବ ଯେତେବେଳେ ମନର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତା ପାଇଁ ବ୍ୟାୟାମ ଏକ ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର ସାଜିବ ।

ଭରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ନୂଆଦିଲ୍ଲିର ଇନ୍ଦିରାଗାନ୍ଧୀ କ୍ଷତିୟୁମ୍ ରେ ଏହାର ଲୋକାର୍ପଣ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୯ ରେ (ଜାତୀୟ କ୍ରୀଡା ଦିବସ) ଅୟମାରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାରେ କ୍ରୀଡା

ତଥା ଶାରୀରିକ କାର୍ଯ୍ୟର ସଫଳ ମିଶ୍ରଣରେ କଭଳ ଭବରେ ଭରତବାସୀ ଏକ ସୁସ୍ଥ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ଶରୀର ବଜାୟ ରଖିବେ ଏହା ହିଁ ତାର ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କାରଣ ଭରତବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ହିଁ ବୃଦ୍ଧ ଆଡକୁ ଗତିଶୀଳ ଭରତ-ଯୁବ ଭରତ ହୋଇ ରହିବ ଆଗାମୀ ଅନେକ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ଓ ବାର୍ତ୍ତା ଦେବ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ଦରବାରକୁ ।

ଯୁବ ଭରତକୁ ସୁସ୍ଥ ଭରତରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ବାଣୀକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସେ କହିଥିଲେ - “ତୁମେ ପ୍ରଥମେ ସବଳ ହୁଏ, ଧର୍ମ ପରେ ଆସିବ । ଗୀତାପାଠ ଅପେକ୍ଷା ପୁଟବଲ୍ ଖେଳିଲେ ତୁମେ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସମୀପବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇପାରିବ ।”

ସଫଳତାର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର-ସୁସ୍ଥ ଦେହ ଓ ମନ । କ୍ରୀଡା ଓ ଚଳଚନ୍ଦ୍ର ଜଗତର ହିରୋ ଏହାର ଉଦାହରଣ । ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ ସୁସ୍ଥତା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ବଦଳୁଥିବା ଯୁଗକୁ ତାଳ ଦେଇ ଆମ ଖାଦ୍ୟପେୟ କୁ ଠିକ୍ ରଖିବାକୁ ପଡିବ । ଶରୀର ସୁସ୍ଥ ଥିଲେ ଆମ ଶରୀରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ରୋଗ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବନି । ଆମକୁ ମହାନ କ୍ରୀଡାବିତ୍ ଧ୍ୟାନରାଜ କୁ ମନେ ପକାଇବାକୁ ହେବ । ମେସିନ୍ ମନୁଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଚାଲି, ମନୁଷ୍ୟ ମେସିନ୍ ର ଇସାରାରେ ଚାଲିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ସୁସ୍ଥ ଜୀବନଶୈଳୀ ଏକାନ୍ତ କାମ୍ୟ ।

“ରୋଗମୁକ୍ତ ହେଉ ଭରତ ଆମର
କ୍ରୀଡା,ବ୍ୟାୟାମର ହେଉ ପ୍ରସାର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥରୁ ନ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧ
ଯୁବ ଭରତ-ସୁସ୍ଥ ଭରତ ।”

ଡିଆଡି ସାହି, ପୁରୀ

ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ସତ୍ୟବ୍ରତ ନାୟକ

ମାଟିକୁ ଛୁଇଁବା ଦିନଠାରୁ ଆମେ,
 ମାଟିରେ ମିଶିବା ଯାଏ ।
 ନତି ନୁଆ ନୁଆ ଶିଖୁଥାଉ କିଛି,
 ଅସରନ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଇଏ ॥
 ବିଦ୍ୟା ଯେ ଅଟଇ ମହାଧନ ବୋଲି,
 ପିଲାଦିନୁ ଶୁଣିଥାଉ ।
 ପିତାମାତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପରେ ଆମେ,
 ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷା ଲେଖିଥାଉ ॥
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଠାରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ,
 ଯାଉଥିଲେ ସବୁ ବନ ।
 ଆଶ୍ରମରେ ରହି ଶିକ୍ଷା ନେଉଥିଲେ,
 ସର୍ବେ ହୋଇ ଧ୍ୟାନମଗ୍ନ ॥
 ଯାଉନାହୁଁ ଆଜି ବନ କି ଆଶ୍ରମ,
 ଆଉ ଗୁରୁ ଖୋଜିବାକୁ ।
 ଆମ ପାଇଁ ଅଛି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯହିଁ,
 ପାଉ ଗୁରୁ ଗୁରୁମା କୁ ॥
 ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାଟି ଯେ ଅଛୁତ,
 ଛାନ୍ଦ ଯେବେ ପାଦ ଦିଏ ।
 ଗୁରୁ ଗୁରୁମା କି ସ୍ନେହ ଆଦରରେ,
 ନଜ ଘର ଭୁଲିଯାଏ ॥

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଟେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଘର ଯେ,
 ଗୁରୁ ଏଠି ବାପା ମାଆ ।
 ପାଠ ପଢ଼ା ସଙ୍ଗେ କେତେ ଯେ ସଂସ୍କାର,
 ଦିଅନ୍ତି ଆମକୁ ଆହା ॥
 ଗୁରୁଙ୍କର ଛାଟ ଦେଖାଏ ଯେ ବାଟ,
 ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ।
 ସେ ଛାଟର ସ୍ଵର କାନେ ଗୁଞ୍ଜୁଥାଏ,
 ଯେତେବଡ଼ ହୁଏ ଭଲ ॥
 ପଢ଼ାପଢ଼ି ହେଉ ଅବା ଖେଳ କୁଦ,
 ମନ କାୟା କରି ଏକ ।
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆମ ପାଇଁ ଯେ ମନ୍ଦିର,
 ରଖୁବୁ ଏହାର ଟେକ ॥
 ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇ.
 ସଭିଏଁ ମାରନ୍ତି ବାଜି ॥
 କିଏ ଦେଶେ କିଏ ବିଦେଶରେ ରହି,
 ଦୁନିଆ ଜିତନ୍ତି ଆଜି ॥
 ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଟେ ଆମ ଗର୍ବ,
 ଯିବା ନାହିଁ କେବେ ଭୁଲି ।
 ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇ ସର୍ବଦା ସେ ଥାଉ,
 ଜଗା ପାଶେ ଏହି ଅଳି ॥

୪୨/୧, ସୁଲତାନ୍ ଆଲମ୍ ରୋଡ୍,
 ଟଲିଗଞ୍ଜ, କୋଲକତା

ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ - ମାନବ ଓ ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟେ

ଲିଜନ କୁମାର ନାଏକ

ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଚି
ଆରମ୍ଭ ଯେ ହୋଇ ଅଛି
ମାଟିରେ ଯେ ମିଶୁଛନ୍ତି କେତେ ମାନବ
ପ୍ରକୃତି ଯେ ଅରୀ ସାଜି
ମାନବ ଗରବ ଭଞ୍ଜି
ଦେଖାଉଛି ମାନବ କୁ ତାର ତାଣ୍ଡବ
ମାନବ ପ୍ରକୃତି କୁ କହିଲୁ
କାହିଁ କରୁଅଛୁ ଏ ତାଣ୍ଡବଲୀଳା ।।

ପ୍ରକୃତି ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି
ଉତ୍ତର ଦେଲ ବଖାଣି
କ୍ରୋଧରେ କହିଲୁ ସେ ଶୁଣ ହେ ନର
ଅପମାନ ମୋତେ କଲୁ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ନ ମାନଲୁ
କୁକର୍ମ ରେ ସବୁବେଳେ ହେଲୁ ଅଗ୍ରସର
ଏବେ ଅନୁତାପ ର ଯଥାର୍ଥ ନାହିଁ
ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ କର ତର କମ୍ପାଇଁ ।।

ଏହା ଶୁଣି ବାହାରିଲେ ବୀର ଯୋଦ୍ଧା
ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ଶୁଭ୍ର ବେଶ ପିନ୍ଧି ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ
ଜ୍ଞାନ ର ଅସ୍ତ୍ର ଧରି

କହିଲେ ସାବଧାନ ଅରୀ
ଯୁଦ୍ଧ କର ମୋ ସାଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୁଁହି
ଗଲେ ପଛେ ଯାଉ ପରାଣ
ମୋ ଜାତି ଭଲ ପ୍ରାଣ ରହୁ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ।।

ପରିବାର କୁ ଛାଡ଼ି
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନଜ ଭାବି
କରୁଛନ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏକ
ନଜକୁ ଯେ ଭୁଲି
କର୍ମ କୁ ଯେ କରିଗୁଲି
ରଖୁଛନ୍ତି ଦେଶ ଜାତି ର ଚେକ
ତାଙ୍କୁ ଶତ ଶତ ନମନ
ରକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଆମ ଜୀବନ ।।

ଆହେ ଦିବ୍ୟପୁରୁଷ
ଧୋଇ ଦିଅ ଏ କଳୁଷ
ଏ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ କୁ କର ଯେ ଶୀତଳ
ମାନବ କୁ ପ୍ରକୃତି ସହିତ
ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ ଅକ୍ଷତ
ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ହୋଇ ଆକୁଳ
କରିବା ଯେ ଆମେ ଶପଥ
ପ୍ରକୃତି କରିବୁ ଯେ ଆମେ ସୁରକ୍ଷିତ ।।

ବିରମାଳ, ଧର୍ମଗତ, କଳାହାଣ୍ଡି

www.vedantimagazine.com

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୦

ଆତ୍ମନିକ

360 | ବେଦାନ୍ତ 1 - ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସିନ୍ଦୁର ବାଲ୍

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

ବଏଶାଖ୍ ମାସ ର୍ ଠାଏ ଖର୍ ଥୁ ମୁଡ଼େ ଗୁପି ଟେ ଲଗେଇ କରି ଖନ୍ଦେ ଚିନ ର୍ ବାଲ୍ ଗୁଟେଇଲେଇଛେ ଆରୁ" ସିନ୍ଦୁରଘିନ ଗୋ ମା ମାନେ, କଲକାତା ର୍ ସିନ୍ଦୁର, ଅର୍ଜନାଲ ସିନ୍ଦୁର ଘିନ ଘିନ" ବୋଲି ଡାକ ଡାକ ଗାଁ ଖୁଲିନେ କଲେ କଲେ ଗୁଲୁ ଥେ ସାଠେ ବର୍ଷିଆ ବୁଢ଼ା ସିନ୍ଦୁର ବାଲ୍ । ତାର ଡାକ ସୁନଲେ ମା ମାନେ ଭୁଆସେନ ମାନେ ଫୁନ ଘରୁ ଭଟା କେ ବାହାରି ଏସନ୍ ସିନ୍ଦୁର ଡବେ ଡବେ ଘିନ୍ ବା କା ଯେ । ବୁଢ଼ା ତାର ଚିନ ବାଲ୍ କେ ଖନ୍ଦୁ ଭଲହାସି ଆରୁ ପଧାନ ଘର ପିଣ୍ଡା ଥୁ ବସସି । ମାଇ କନା ମାନେ ସିନ୍ଦୁର ପୁଡ଼େ ପୁଡ଼େ ଘିନ ନେସନ ସେନୁ । ବୁଢ଼ା ସମକୁ ମାଏନ୍ କରସି ମା ମା ବୋଲି । କେଭେଁ କାହାକେ ଖର୍ପ ନଜର ଠି ଦେଖେ ନ କ ଅସୁହା କଥା କହେ ନାଇଁ । ତାର ବେଭର ପାତି ଥୁ ସାଧବା ମା ମାନେ ଖୁସି ହେସନ୍ । ବୁଢ଼ା ର୍ ତାର ଦୁଃଖର କଥା ମାନେ ସୁନସନ୍ । ମହାବାତ୍ୟା ଫାଇଲିନ ବେଲେ ତାର ଏରିଆ ନ କେନ୍ତା ଲିହିବିହି ହେଇଗଲ୍ ଲୁକେ କେତେ ଗୁଲଗୁଲ୍ ହେଲେ ,ସେ କଥା ସବୁ ବଖାଣି ଯାଏ ବୁଢ଼ା । ଗାଁ ମଝି ମହାଜନ ଘର ପିଠା ନେ କରିଆ ପାରି କରି ଛନେ ସୁଇସି, ଥକା ମେଟାସି, ବେଲ୍ ଭଲି ଆସଲେ ଘର କେ ମୁହାସି ।

ଦିନ୍ ଗୁଟେ ଦେଖଲ୍ ଯେ କବାଟ୍ ଚିକେ ମେଲ୍ କରିଛେ ଆରୁ ନୁଆଁବହ ଟେ ଘର ଭିତରୁ ଡାକୁତେ ବବା ବବା "ବୋଲି କରି । ଦଶ ଟଙ୍କି ଗୁଟେ ଧରି କରି ହାତ ଲହପେଇଛେ ସିନ୍ଦୁର ନେବାକେ । ତାହାକେ ଦେଖୁ କରି ବୁଢ଼ାକେ ଲଗଲ୍ ସତେ ଜେନ୍ତା ସରଗ ନୁ ଦେବୀ ଗୁଟେ ଭଡୁରି ଆସିଛେ । ପରୀ ର୍ଏଜର ପରୀ ଗୁଟେ ବାଟ ବହଡ଼ି କରି ଆସିଛେ ଆରୁ ଇନ୍ ରହି ଜେଇଛେ । ଏଡ଼କ ସୁନ୍ଦରି ବହ ଗୁଟେ ସେ ତାର ଚରମ ଚଖୁ ଥୁ କେଭେଁ ନ ଦେଖୁ । ସୁନା ବାଗିର ଗୁରୀ ଦିହେଁ ପାଟ କପ୍ଟା ବନେ ମାନୁ ଥେ ବହ କେ । ସତେ ଜେନ୍ତା ମା ପଦ୍ମଲୟ ସେ, ବଡ଼ା ଗହଗହ ଉସତ ମନେ ବହ କେ କହେଲ୍"

ଏ ମା ଆସ ଗୋ! ତମେ କେନ୍ ତବାର ସିନ୍ଦୂର ନେବ ଯେ ଦେଖ । ଲଜ କାହାକେ କରୁଛ, ମୁଇ ତମର ବୁଢ଼ା ପୁଠ ଟେ ପରେ, ହେଁ ହେଁ ..। ସୁନକରି ବହ ଟା ଆରୁ ଲୟେ ନ ହେଲନ, କଲେ କଲେ ପିଣ୍ଡା କେ ଆସଲ ଆରୁ ବସଲ ବୁଢ଼ାର ପାଶେ । ତାହାକେ ଲଗଲ ସତେ ଜେନ୍ତା ବୁଢ଼ା ତାର ବବା । ହାତେ ତାର ଲେମ୍ବୁ ପାନ ଗିଲସେ । ପିଅ ବୋଲି ବୁଢ଼ାକେ ଧରେଇ ଦେଲକେ ବୁଢ଼ା ତାର ମୁହୁକେ ଭକ ଭକ୍ ଦେଖୁଥେ । ପାନ କେ ଆନ କରି ଭକ ଭକ ପିଇଲ ଆରୁ ଗିଲସ କେ ଧୁଇ ଯିବାକେ ବାହାରିଲ କେ ବହ ମନା କଲ ନଜେ ଧୁଇମି ନ ବୋଲି । ବୁଢ଼ାକେ କହେଲ "ତମେ ଏତେ ଖର ଝାଉ ଥୁ କେଁ ଯେ ସିନ୍ଦୂର ବିକ ବହାରିସ ? ଝାଉ ମାରିଦେଲେ କେନ୍ତା କରବ ? ବୁଢ଼ା ତାର ଅଭବ ଦୁଖ୍ ର୍ କଥା ମାନେ ଭିଲ୍ ବଖନୀ ଗଲ । କହେଲ "ମୋର ବେପାର ଲଗି କେ ଶୀତ୍, କେଁ ଖର, କେଁ ବର୍ଷା ଗୋ ମା ! ହାତ ଚଳାଲେ ଜାକ ଭତ ମୁଠେ ମିଲି ପାର୍ସି । କଲିକତା ନୁ ସିନ୍ଦୂର ଆନସି ଆରୁ ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲି ବୁଲି ବିକ ନେସି । ଯାହା ଟଙ୍କେ ସୁକେ ଲଭ ହଉଛେ ହେତି ମୋର ଗୁର ପରନ କୁତୁମ ଚଳୁଛନ୍, ହଉ, ସିନ୍ଦୂର ତବେ ନଅ ମା, ମାଖୁଥିବ । ମୁଇ ଆରୁ ଗୁଟେ ଗାଁ କେ ଜିମି ନ ଇଛେନ୍ ।"

ବୁଢ଼ାର ନୁ ସିନ୍ଦୂର ନେଲ ଆରୁ ବହ କହେଲ "ବବା ! ଆରୁ ପଚସ ଦିନ ଗଲେ ସା ବି ତିରି ବରତ୍, ହେ ବେଲ କେ ଜିକମିକ ଲଲ ସିନ୍ଦୂର ଆଣିଦେବ ଯେ ମୁଇ ରଖମି । ଟଙ୍କା ନେଇ ଥ" । ବୁଢ଼ା ଟଙ୍କା ନେବାକେ ମନା କଲ, କହେଲ "ଏ ମାଆ, ଥାଉ ଗୋ ! ତମକେ ମୁଇ ସିନ୍ଦୂର ତବେ ଦେଇ ଦେଲେ ଗରିବ ନ ହେଇ ଯାଏଁ । ହେ ଦିନ ମୁଇ ତମର କା ଯେ ବନେ ଅସଲି ସିନ୍ଦୂର ଆଣିଦେମି । ଦେଖବ ତମେ "ହଉ, ମୁଇ ଯାଉଛେ ନ ମା " । କହିକରି ପିଣ୍ଡା ନୁ ଉଥଲ କ ବାକ୍ସ କେ ଖମେ ବୁହି କରି ବୁଢ଼ା ଗୁଲଲ ଆରୁ ଗୁଟେ ଗାଁ ଆଡେ ।

ସବୁଦିନେ ଭିନ ଭିନ୍ ଗାଁ କେ ଜେଇକରି ସିନ୍ଦୂର ବିକେ । ମାତର୍, ନୁଆଁବହ ର୍ କଥା ଟା ତାର ମନେ ଛା ପି ହେଇ ଥେ ନ । ସୋର ପଡୁଥେ ତାର ମୁହୁଁ କେ, ଦିନ ଗନୁ ଥେ କେଉଁ ଆସବା ଜେଠ ଉଆଁସ ??

ମା କେ ଇଥର ଜିକ ଜିକ୍ ଅର୍ଜନାଲ ସିନ୍ଦୂର ନେଇ ଦେବାର ଅଛେ, ତ ଦିନ ଗନ୍ତେ ଗନ୍ତେ ପୁହୁଟ ଗଲ ବରତ ଦିନ୍ । ବୁଢ଼ା ବଡ଼ା ଉତ୍ସନାକୀ ମନେ ପହୁଁଚଲ ଅଧା ବେଲ କେ ବହ ର୍ ଘର୍ । ଭବୁଥେ ଆଜି ମୋର ମା ତ ଗୁଟେ ଦେବୀ ଇଠା ଦିଶୁଥିବା, ସାଧବା ମାନେ ପୂଜା

ପାଠ ଦିନେ କେତେ ସଜ ବାଜ ହେଇ ଥିବନ । ମାଲି, ମଙ୍ଗଳସୁତ ପିନ୍ଧିଥିବନ୍ । ପାଦେ ଅଳତା, ଫେର୍ ପାୟୁଲ୍ । ସିନ୍ଦୂର ମୁଡ଼େ ମାଖୁ ଦେବା ବେଲେ କେଏ ସୁନ୍ଦର ନାଇଁ ଦିସବା!!

ବୁଢ଼ା ଗଲ୍ ଆରୁ ବହୁ ଘର କବାଟ ପିଟି ପିଟି ଡାକଲ୍ "ଏ ମା, ସିନ୍ଦୂର ନେବ ଆସ ଗୋ ! ମୁଇ ଆଜି ତମର ଲାଗି କଲିକତା ର୍ ଅସଲି ସିନ୍ଦୂର ଅନକରି ଆସିଛେ । ମା ଆଗୋ ମା" ।

ବୁଢ଼ା ଯେତେ ଡାକୁଚେ ହେଲେ କବାଟ ହିଟ ବାର୍ ନ । ଖୁଲ୍ ଝର୍କା ଆଡୁ ବୁଢ଼ା ଡୁଙ୍ଗି ଦେଖଲ୍ । ଯାହା ଦେଖଲ୍ ସେଠି ତାର ହୋସ୍ ଉଡି ଗଲ୍ ଜେନ୍ତା । ବହୁ ଗୁଟକ ଧୁବଲ ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧିଚେ । ମୁଡ଼େ ସିନ୍ଦୂର ନ କ ହାତେ କାଁର୍ ନାଇଁ।ବେକର୍ ମଙ୍ଗଳ ସୁତ ବି ନାଇଁ। ଆଖୁନ୍ନୁ ତାର୍ ବୁଢ଼ି ଆସୁଥେ ଲହ ଯେ ଲହ ।

ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ି ଗଲ୍ ସେ ଯେନ୍ ସିନ୍ଦୂର ଆନଛେ ସେଟା ଆରୁ ମା ର୍ ସିଂଥୁ ନେ ନ ଲାଗି ପାରେ। ବୁଢ଼ା ସେନ ରସୋ ର ସୋ କାନ୍ନୁଥେ । କମିରି ଯାଉଥିଲ୍ ତାର ମୁଡ୍ । ଝାଉଁ ମାରିନେଲ୍ ତାକେ ସେନ । ରଜ୍ ରଜ୍ ହିଇ ପଡିଗଲ୍ ବହୁ ଘର ପିଣ୍ଡା ଉପରେ । ତାର ହାତର ସିନ୍ଦୂର ତବା ଛିତକ କରି ବିଛି ହେଇ ଥେ ସିନ୍ଦୂର୍ ପିଣ୍ଡା ନେ ।

ସିଂଧେକେଲ୍

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ ପହଞ୍ଚାନ୍ତୁ ସାର୍ ବିଶ୍ୱରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲ୍ vedantimagazine@gmail.com and editor.vedantimagazine@gmail.com

ବହି

ବିଶ୍ୱନାଥ ସେଠୀ

ଆଖର୍ ମାନଙ୍କୁ ସଜେଇ ଦେଲେ
ଶବ୍ଦ ଗୁଚେ ହେସି,
ଶବ୍ଦ ମାନକୁ ଧାଡ଼ିଥି ସଜାଲେ
ଫରଦ୍ ଗୁଚେ ବନସି ॥
ଫରଦ୍ ମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି, ଗଥି ଦେଲେ
ବହି ଗୁଚେ ହେସି,
ପାଠର ଦେବୀ ମାଁ ସରସ୍ୱତୀ
ସେନେ ଥିସନ ବସି ॥
ବହି ହଇଛେ ଜ୍ଞାନର ଭନାର୍
ଝରସି କେତେ ଜ୍ଞାନ,
ବହିର ଜ୍ଞାନ ଠିକସେ ପାଏଲେ
ସଭେ ହେସନ୍ ସିଆନ୍ ॥
ରାମାଣ୍, ମହାଭରତ୍ ପୁରାନ୍ ବହି
ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍, କୋରାନ୍,
ତୁଳସୀ ଦାସ୍ ତୁଳସି ରାମାଣ୍
ବେଦ୍, ନରସିଂହ୍ ପୁରାନ୍ ॥
ଆହୁରି ଏନ୍ତା କେତକ ନାମେ
ରହିଛେ ଗୁରତୁ ବହି,

ସବୁ ବହିଥି ବୁଦ୍, ଜ୍ଞାନର
ଝରନା ଯାଏସି ଭହି ॥
ରଗ, ସାମବେଦ୍, ଯଜୁ, ଅଥର୍
ଲେଖଲେ ପରମପିତା,
ବେଦର ଜ୍ଞାନକେ ଆହରନ୍ କଲେ
ହେମା ଜଗତଜୀତା ॥
ଭବ୍ ଥାଇକରି ପଢଲେ ବହି
ଜ୍ଞାନ ଗଙ୍ଗା ବୁହିସି,
ଭବ ନେ ଥାଇ ଯେତେ ପଢଲେ
ସବୁ ବେକାର୍ ହେସି ॥
ଯେ ବୁଝଲ୍ ବହିର ମହିମା
ସେ ଅସଲ୍ ଜ୍ଞାନୀ
ପାଠରୁପୀ ଧନ୍ ଯାର ନେ ଥିସି
ସେ ହିଁ ପର୍କୁର୍ ଧନୀ ॥

ଶଙ୍କର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ସମିଆଁ

ଡ. ସୁଧାଂଶୁ ମେହେର

ସମିଆଁ କହୁଛେ ବାଟ୍ ଦେଖ୍ ଦେଖ୍ ଲିଭିଯିବା ଆଁଶୁର୍ ଜୁଏ
 ତଥାପି ମୁନୁଷ୍ ବୁଝି ନାଇଁପାରେ ମୁଇଁ କଏ ତୁଇ କଏ । ।
 ଜନମ୍ ଜିବ୍ କା ଆର୍ ଜଅଁର୍ ଇଟା ସମିଆଁର୍ ନାଟ୍
 ସତ୍ତା ଶୁକଲ୍ ମିଛ୍ଟା କଲ୍ ଇ ନାଟେ କରୁଛୁଁ ପାଟ୍ । ।
 ସଞ୍ଚାର୍ ସିର୍ଜିନା ଆଘୋ କାଲର୍ ଗତି ଥୁଲ୍
 ତାର୍ ପଛେ ସିନା ପାଏନ୍ ପବନ୍ ପାହାଡ୍ ପର୍ବତ ହେଲ୍ । ।
 କାଲ୍ ଗୁଲିଛେ ତାର୍ ବାଟେ ସବୁକେ ସାଂଗେ ନେଇ
 କାଲର୍ ଫାଶି ଲଗିଛେ ବେଁକେ ପଲେଇପାରୁ କାହିଁ । ।
 ସଞ୍ଚାର୍ ଭିତ୍ରେ ସମିଆଁ ବଡ଼ ଯେ ବୁଝିଛେ ଧରେ
 ମୁନୁଷ୍ ଭିତ୍ରେ ବଡ଼ି ଯାଏସି ଦୁଃଖ୍ ଜଂଜାଲ୍ ନାଇଁ ଘାରେ । ।

ଆକାଶବାଣି ଗୀତିକାର ତଥା କବି
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଶିକ୍ଷା ନକେତନ
 ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ତାଲିମ ମହା ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ସାଲେପାଲି, ବଲ୍ ଗିର- ୭୬୭୦୭୭

ବିଶ୍ୱ କର୍ମା କେ ମୋର୍ ଗୁହାରି

ମୀର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ହୋଏଗୋ ଆମର୍ ମାହାପୁରୁ

ବଡ଼ କାରିଗର୍ ବିଶ୍ କରମା ।
ଗରିବ୍ ଆଉ ଗୁଣି ବିତ୍ରା ଆମର୍ ଲଗି ଝାଲେ
ଭିଜୁଛେ

ପଞ୍ଜା ଗୁଟେ ଦିଅ ହେ ମହାମା ।
ଗଲି କନ୍ଦିର୍ ମା ମାଉସି ଆମର୍
ଚିଢି ଦେଖୁଟିକେ ନ ପାର୍ବାର୍
ଗୁଟେଗୁଟେ ଗାଁ ଅଛେଜେ ଲଇନ୍ ନ ଯିବାର୍
ବିତ୍ରେ ଦିନ୍ ଯାକର୍ କରୁଛନ୍ କବାର୍ ।

ଲଇନ୍ ଟିକେ ଦେଲେ ମନ୍ ଟିକେ
ହେତା ସେମାନଙ୍କର୍ ଉସତ୍
ବିତ୍ ବିତା ହେଇ କରି ମନ ଖୁସିର୍ ଲଗି
ଗାଲି ଲଗୁଛନ୍ ଜାବତ୍ ।

ରୋଡ୍ ତରତରେ ଜେନ୍ ଛୁଆ ବୁଲୁଛନ୍
ମିଲିଯାଉ ଗୁଟେ ଘର୍
ସେ ମା ବୁଆ କେ ଆଶ୍ରମ୍ ଟେ ମିଲୁ ଯାହାର୍
ପୁଓ ବଲୁଛେ ଯେନ୍ତା କରବୁ କର୍
ମର୍ ଲେ ମର୍ ।

ଯେନ୍ ଗୁଣି ଭଲ ମାନେ ରୁଣ୍ କରୁଛନ୍
ଶୁଣି ଦିଅ ଟିକେ ରୁନ୍
ଖଞ୍ଜି ଭିରେଇ ଦିଅ ବଛରକର୍ ଟିକେ
ଗୁଭଲ୍, ତେଲ୍ ନୁନ୍ ।
ଯେନ୍ ମା ବୁହେନ୍ ପଡ଼ିଛନ୍ ମନ୍ଦିର୍ ବାଟେ
ଅସ୍ତର୍ ଏଣ୍ ପଡୁଛେ ଅସୁରର୍
ମୁଡ୍ ଉପ୍ରେ ଛାଡ୍ ଗୁଟେ ମିଲୁ ହେ
ଦେଇ ଦିଅ ଟିକେ ବର୍ ।

ଗରିବ୍

ସହଦେବ ଧରୁଆ

ବାଂଗଟି ଚୋଂଗଟି ଘୁଲି ଗୁଟାଗୁଟି
ଗୁଲଗୁଲ ଖଂଜାବୁଡା,
ଝୁପୁରି କୁରିଆ ଅଢ଼ିଆ ନୁରୁଆ
ପେଟେଁ ଜୁଏ ଜଲପୁଡା ।୧ ।

ମନ୍ ଧରଧରି କାମବୁଡା କରି
ଜୁଗାସି ଅଢ଼ିଆ ଚର,
ଘରେ ଛୁଆପୁଡା ଅଁଟେ ନ କସତା
ଦେଖୁ ହେସି ହିଆହର ।୫ ।

ଖଂଡିଆ ଡ଼ିଆ ଛିଡ଼କା କୁରିଆ
ଉପରୁ ଡ଼ିଗସି ଜନ୍,
ଆଖିର ସପନ୍ କାର୍ ଦରପନ୍
ଘାଗିରୁଜି ରୁନା ମନ୍ ।୨ ।

ଯା'ର କାମ୍ କରେ ସିଏ ସୁଖେ ଘରେ
ହାତେ ସୁନାଟକା କେର,
ଖଟିଖଟି ଖରୋଁ ଦିହୁଁ ଖୁନ୍ ଝରେ
ଗୁଡେ କେତର ଛେପର ।୬ ।

ସଖାଲ୍ ପାହେଲେଁ ଦୁଖଭୁତି କଲେ
ରୁଲି ବସସି ଖପର,
କାମବୁଡା ବିନା ମନ୍ ତନାପନା
ଭୁକେ କୁଗୁମ୍ ଘବର ।୩ ।

ଧଏନ୍ ଦୁନଆଁ କଲୁ ଅଭବିଆ
ଖଟିଖଟି ଖରକସ୍,
ଯା'ର କରେ ବୁଡା ତାର ମୁଁଡେ ଛତା
ସିଏ ଧନେ ବରକସ୍ ।୭ ।

ସାହୁ ମହାଜନ୍ ବୋଲେହାକେ ମନ୍
ଛିଡିପଡେ ଗୋଡ଼ ଖୁର,
କାହିଁ ଠିକ୍ ଜୁଟେ ଚର ମୁଠେ କୁଟେ
ଝୁରମୁରେ ମନ୍-ଭୁର ।୪ ।

କରମ୍ ଆଦ୍ରି ଜିଇଁ ଦମଧରି
ହେଇଗଲ୍ ବଏସର,
ଗରିବ୍ ହଟାଅ ଡିଂଗର ବଜାଅ
ଖୁନ କେଁ ଜଢ଼ା ଭଏର ।୮ ।

ଆଂଚଳକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସପନ୍

ସୁନୀଲ କୁମାର ଅଗସ୍ତି

ଉଷୁମ୍ ଭବତ୍ ମନ୍ ହୁରଦେ
ତତଲ୍ ବାଏଲ୍
ତହ୍ ତହ୍ ଥୁବାର୍ ପତେ
ସଂସାର୍ ଗୁଲ୍
ହାତ୍ ମୁଠା ନେ
ତେପେଇ ହି' ଥୁସି,
"ଉମରା" ଗେରମେଟେନ୍
ଇତାର୍ ସଙ୍ଗେ ଜଏ ଜଏ
ତାର୍ ତାର୍ ଉପରେ
ତାକରା ମଗୁନ୍
ଅଏଧକା ମୁନୁଷର୍ ଗୁହେନ
ଘନା ହାଁଡିର୍ ଭୁଜା ପରେ,
ହେଲେ.....
ସମିଆର୍ ଧାର୍ ତପତ୍ ସଙ୍ଗେ
ବନେ ବରକସ୍ ବନେ ଯବର୍,
ନେସି ଘିତ ଆଖରୀ କେ
ଛୁଗୁ ହାତ୍ ସର୍ ସର୍,,

ଚିଚିଲଗଡ଼, ବଲଙ୍ଗୀର

ବିଦେଶ ଖବର

ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ୨୦ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ

ଡ. ଅରୁଣ ପ୍ରହରାଜ

(Top 20 Personalities Of Odisha 2020: Exalting Odia Pride)

ଡ. ଅରୁଣ ପ୍ରହରାଜ

ବାହାରିନ ରେ ଦାଦାଭାଇ ଗୁପ୍ ଅପ୍ କମ୍ପାନୀରେ ସିଇଓ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ତତ୍କୃର ଅରୁଣ କୁମାର ପ୍ରହରାଜଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି । ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ୨୦ ଜଣ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ପ୍ରହରାଜ । ସମାଜସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏକ ଭରତୁଆଳ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ସମ୍ମାନ ଶ୍ରୀ ପ୍ରହରାଜଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଡ. ପ୍ରହରାଜ, ସଂସଦ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ସାମନ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଏହି ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବାହାରିନରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରହରାଜ କରୋନା ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ଉପରେ ସମୟରେ ସେଠାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଘରକୁ

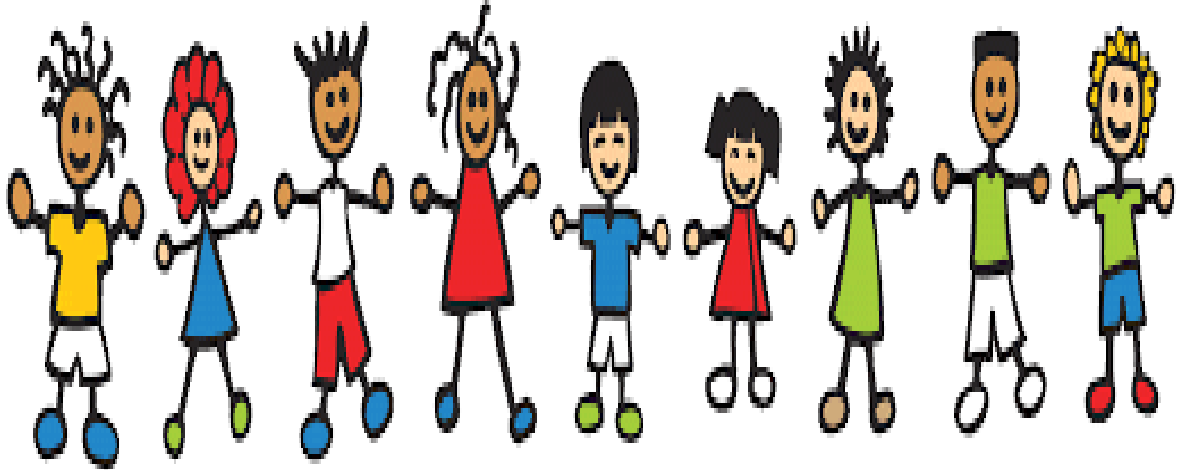
ପଠାଇବାରେ ବେଶ୍ ପ୍ରଶଂସନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏଥି ସହ ବିଦେଶରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଓ କଳା ସଂସ୍କୃତି ର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରହରାଜ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ।

ଏହି ୨୦ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ରାଜନେତା ଓ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ମାନକୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରହରାଜ ତାଙ୍କ ପିତା ସ୍ୱର୍ଗତଃ ହଲ୍ଲେକ୍ୟନାଥ ପ୍ରହରାଜଙ୍କୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛନ୍ତି ।

++++

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

ତିନି ଆଖିଆର ଚୋପା

ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ

ହରି ଅଜା ବହୁତ ଥଣ୍ଡା ଗାପରୁ କରନ୍ତି । ମଣ୍ଡୁ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବଡ଼ ଯେତିକି ଭଲ ପାଏ ସେତିକି । ଅଜା ଗାଆଁରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ବହୁତ କିଛି ଜାଣନ୍ତି । ସଞ୍ଜ ହେବାରୁ ଗାଆଁରେ ମଶାଙ୍କର ଉତ୍ପାତ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା । ସାଧାରଣ ଦିନରେ ଝୁଣା ଧୂପ ହୁଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୀପ ସହ, ଆଜି କିନ୍ତୁ ଝୁଣା ସରି ଯାଇଛି । ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରେ କାହାର ମଧ୍ୟ ମନେ ନାହିଁ । ଆଇ ତାହାର ସନ୍ଧ୍ୟାଦୀପ ସହ ଧୂପକାଠି ଜାଳକ କାମ ଶେଷ କରି ଦେଇଛି । ମଣ୍ଡୁ କଣ କରିବ ଭୁବୁ ଭୁବୁ ଅଜାଙ୍କ ଡାକ ଶୁଭିଲ୍ ଦାଣ୍ଡ ଅଗଣାରୁ, "ହେଇ ଶୁଣୁଛ, ଚିକେ ତିନି ଆଖିଆର ଛାଲ ଦିଅ, ମଶା ମାନେ ଭାରି ଉପଦ୍ରବ କଲେଣି । ସେମାନଙ୍କୁ ପାନେ ଦେବି ।"

ମଣ୍ଡୁ ତମକ ପଡ଼ିଲ, "ତିନି ଆଖିଆ କିଏ? ଆଉ ତିନି ଆଖିଆର ଛାଲ ପୁଣି କଣ । ବାଘ ଛାଲ, ହରିଣ ଛାଲ, କୁରୁର ଛାଲ, ମେଣ୍ଟା ଛାଲ ମାନେ ତ ସେମାନଙ୍କ ତମଡ଼ା । ଏହି ତିନି ଆଖିଆ ପଶୁଟି କଣ ଯାହାର ଛାଲ ଅଜା ମାଗୁଛନ୍ତି ?"

ପାଠ ପଢ଼ା ସମୟ, ଯଦି ବାହାରକୁ ଯାଏ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆରଂଭ ହୋଇଯିବ ବୋଉର ନୀତି ବାଣୀ କେମିତି ପାଠ ନ ପଢ଼ିଲେ ଜୀବନରେ କିଛି କରି ପାରିବନି ସିଏ । ଆଜି ସକାଳ ଠାରୁ ବହି ଧରିକି ବସିଛି, ଅଜାଙ୍କ ସହ କଥା ମଧ୍ୟ ହେଇ ପାରିନି ।

କେମିତି ଅଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବ ଭୁବୁ ଭୁବୁ ମଣ୍ଡୁ ନାକରେ ଧୁଆଁ ବାଜିଲା । କିଛି ନ ଭାବି ବାହାରି ଗଲା ଦେଖିବାକୁ କଣ ପୋଡୁଛି ! ଅଜା କିଛି ଗୋଟାଏ ଜାଳକ ଧୁଆଁ କରୁଥିଲେ !

"କଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଜାଲୁଛ ଅଜା, ଧୁଆଁ ହଉଛି, ମୁଁ ପଢ଼ି ପାରୁନି," ମଣ୍ଡୁ କହିଲା ।

"ଭଲ୍ ଏ କି କଥା, ମଶା ତୋତେ ହଇରାଣ କରୁଥିବେ ଆଉ ତୁ ପଢ଼ି ପାରୁ ନଥିବୁ ବୋଲି ମୁଁ ଏହି ଜୁଗାଡ଼ କରିଛି, ତୁ ଓଲଟା ମୋତେ ଦୋଷ ଦେଉଛୁ?" ଅଜା କହିଲେ !

"କହୁ ତୁମେ ଜାଲୁଛ କଣ?" ମଣ୍ଡୁ ପଚାରିଲା !

"ତିନି ଆଖିଆର ଛାଲ," ଅଜା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

"ସେଇଟା ପୁଣି କଣ? ମୁଁ ତ ଶୁଣିନି ଏମିତି କିଛି?" ମଣ୍ଡୁ ପଚାରିଲା ।

'ସବୁଠାରୁ ଉପକାରୀ ଗଛଟିଏ ର ନାମ କହ, ଯାହା ଯୋଗୁଁ ବହୁତ କିଛି ପାଇ ପାରେ ମଣିଷ," ଅଜା କହିଲେ ।

"ସବୁ ଗଛ ତ ଉପକାରୀ, ଆମ ଶିକ୍ଷକ କହିଛନ୍ତି," ମଣ୍ଡୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା, "ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛ ମଣିଷର ଆଉ ପରିବେଶର ଉପକାର କରିପାରେ ।"

"ସେଇଟା ତ ସତ, କହୁ ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଗଛର ନାଁ କହ ଯାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶ କାମରେ ଲାଗି ପାରେ," ଅଜା କହିଲେ ।

ଅନେକ ଗଛର ନାଁ କହିଲା ମଣ୍ଡୁ ,କହୁ ଅଜାଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ ହେଲା ।

ଅଜା କହିଲେ, "ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଗଛର ନାମ କହ ଯାହା ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ପାନୀୟ ମଧ୍ୟ ଦିଏ ଆଉ ବାସ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ । ଏଇଟା ସେହି ଗଛର ଅଂଶ ।"

"ଓଃ ମୁଁ ତ ଭୁଲୁଥିଲି କୌଣସି ପଶୁର ଛାଲ ବୋଲି," ମଣ୍ଡୁ କହିଲା ।

"କେଉଁ ଗଛର ଫଳକୁ ଖାଇ ଦୁଏ ଏବଂ ପିଏ ଦୁଏ ମଧ୍ୟ?" ଅଜା ପଚାରିଲେ ।

"ଏଇଟା ମୁଁ ଜାଣିଛି, ନଡ଼ିଆ ଗଛର ଫଳ ଖାଇ ଦୁଏ ଏବଂ ପିଇ ଦୁଏ ମଧ୍ୟ," ମଣ୍ଡୁ କହିଲା ।

"ହଁ, ଏହି ଗଛକୁ ଲୋକେ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହାର ଗଣ୍ଡିରୁ ଘର ତିଆରି ହୁଏ, ଏବଂ ପତ୍ରକୁ ଛପର କରା ଯାଏ । ଏହାର ତେରକୁ ଓଫିଷଧି ରୂପରେ ବ୍ୟବହାର କରା ଯାଏ," ଅଜା କହିଲେ ।

"ଏ ସବୁ କଥା ତ ମୁଁ ଜାଣିଛି, ନୂଆ କଛି କହୁ ନାହାନ୍ତି," ମଣ୍ଡୁ କହିଲା ।

"ଏ ଯେଉଁ ଧୂଆଁ ହେଉଛି ଏହା ନଡ଼ିଆର କତା ଜାଳକ କରୁଛି, ଏହା ମଶା ଘଉଡ଼େଇବାର ଏକ ଭଲ ଉପାୟ," ଅଜା କହିଲେ ।

"ଏବେ ବୁଝିଲି ତିନି ଅଣ୍ଟାର ଶ୍ଵେପାର ଅର୍ଥ," ମଣ୍ଡୁ କହିଲା ।

"ନଡ଼ିଆକୁ ଆମେ ଫଳ ଭାବିଲେ ମଧ୍ୟ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନରେ ଏହା ଏକ ତୈଳବୀଜ ରୂପରେ ପରିଚିତ କାରଣ ଅଧିକାଂଶ ନଡ଼ିଆକୁ ତୈଳ ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ," ଅଜା କହିଲେ । ନଡ଼ିଆ ତେଲର ଅନେକ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ଅଛି, ଖାଇବା ଆଉ ପ୍ରସାଧନ ଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ।"

"ଆଉ କଛି ରୁଚକର କଥା କୁହନ୍ତୁ," ମଣ୍ଡୁ କହିଲା ।

"କିଛି ଦେଶରେ ନଡ଼ିଆ ବା ପଇତ ତୋଳିବାକୁ ମାଙ୍କଡ଼ ମାନଙ୍କୁ ନୟୁକ୍ତ କରାଯାଏ," ଅଜା କହିଲେ ।

"ଓଃ ସତରେ ଏହି ଗଛଟି ବହୁତ ଉପକାରୀ । କାହାର ଅନଷ୍ଟ କରେ ନାହିଁ, "ମଣ୍ଡୁ କହିଲା।

"ଗଛ କାହାର ଅନଷ୍ଟ କରେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ନିଜର ହେଲା ଯୋଗୁଁ ଲୋକେ ଏହା ଦ୍ଵାରା କ୍ଷତି ଭୋଗନ୍ତି । ତୁ ଜାଣିଛୁ, ନଡ଼ିଆ ବା ପଇତ ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ି ଅନେକ ଲୋକ ଆହତ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରତିବର୍ଷ?" ଅଜା କହିଲେ ।

"ଓଃ, ସତରେ?" ମଣ୍ଡୁ ପଚାରିଲା ।

"ହଁ ସେଥିପାଇଁ ସବୁବେଳେ ନିଜ ଆଖି ପାଖରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ସତର୍କ ହୋଇ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼େ," ଅଜା କହିଲେ ।

ଅଜା ଆଉ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ, ବୋଉର ଡାକ ଶୁଣି ଦୌଡ଼ି ଗଲା ମଣ୍ଡୁ ନିଜର ପଢ଼ା ଜାଗାକୁ ।

୨୨୪୭ ସି, କୋମୋନୱେଲଥ୍ ଡ୍ରାଇଭ୍,
ରୁରଲେଟସଭିଲେ, ଭିଜିନିଆ, ୟୁକ୍ଟରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ତୁନାର ଶୁଆ କଣା

ନୀଳମାଧବ ସାହୁ

ଘରୁ ବାହାରକୁ ଆସୁଆସୁ ତୁନା ବାରମ୍ବାର "ମିଟୁ" ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲୁ । କେଉଁଠୁ ଆସୁଛି ଏ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ସବୁଆଡ଼େ ଦେଖୁଲୁ । ତାପରେ ଜାଣିଲୁ ଯେ ପଡ଼ିଶା ଘର ଲିଲି ମାଉସୀ ଗୋଟିଏ ଶୁଆ ଆଣି ପିଞ୍ଜରରେ ରଖୁଛି । ମିଟୁ ଶୁଆଟିକୁ ଦେଖୁ ଖୁସି ହେଲୁ କାହିଁକି ନା ସେ ଶୁଆକୁ ପାଖରୁ କେବେ ଦେଖୁନଥିଲୁ । ମିଟୁ ମନେମନେ ଚଢ଼ା କଲୁ, ମା'ଙ୍କୁ କହି ସେ ବି ଶୁଆ ଗୋଟେ ଆଣିବ ଓ ପୋଷିବ ।

ଲିଲି ମାଉସୀଙ୍କ ପୁଅ ରବି, ତୁନାର ଭଲ ସାଙ୍ଗ ଅଟେ । ଦୁହେଁ ମିଶି ସବୁବେଳେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଆନ୍ତି । ତୁନା ସବୁବେଳେ ଶୁଆ ବିଷୟରେ ରବିକୁ ପଚାରେ; ସେ କ'ଣ ଖାଏ ଓ ପିଞ୍ଜର ଭିତରେ କେମିତି ରହେ । ରବି ବି ତା' ହିସାବରେ ଉତ୍ତର ଦିଏ । "ତୋ ମା' ଶୁଆ କୋଉଠୁ ଆଣିଲେ", ତୁନା ଦିନେ ରବିକୁ ପଚାରିଲୁ । ରବି ଉତ୍ତର ଦେଲୁ ଯେ ଗୋଟେ ମେଳାରେ ଶୁଆ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲୁ, ସେଠାରୁ ଆଣିଲେ ।

କଛି ଦିନ ପରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବଣଭେଜିରେ ଚୁନା ଓ ରବି, ଶିକ୍ଷକ ଓ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲରର ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଗଛଲତା, ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ପକ୍ଷୀ ଦେଖିଲେ । ଚୁନା ଓ ରବି ଶୁଆକୁ ବଣରେ ଦେଖି ଖୁସି ହେଲେ ଓ ତାହାରି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ।

ଶିକ୍ଷକ ବି ପିଲମାନଙ୍କ ଜାଣିବାର ଇଚ୍ଛା ଦେଖି ଖୁସି ହେଲେ ଓ ଗଛଲତା, ପଶୁପକ୍ଷୀ ବିଷୟରେ ଜଣେଇବେ ବୋଲି କହିଲେ । ଶୁଆ ବିଷୟରେ କହିବାକୁ ଯାଇ ସିଖାକା କହିଲେ ଯେ ଏହାକୁ ଇଂରାଜୀରେ ରୋଜ ରିଙ୍ଗ ପରାକୀଟ ବୋଲି କୁହନ୍ତି । ଏହାର ଚଢ଼ି ଚଢ଼ା ଡାକ "କଏକ କଏକ " ଯୋଗୁଁ ଗାଁ ରେ ଲୋକମାନେ କରୁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କହନ୍ତି । ଏମାନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଦେଖାଯିବ ସହ ଗୁଷଜମି, ଘର ବାଡ଼ି ବଗିଚା ଓ ସହରର ଉଦ୍ୟାନରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି । ଏମାନେ ଗଛରେ ଥିବା ପୋଲ ଗାତ ବା କୋରଡରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଏହି ଶୁଆମାନଙ୍କ ରଙ୍ଗ ସବୁଜ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଥଣ୍ଡ ନାଲି ଥାଏ ଓ ଲଞ୍ଜ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷୀ ଅପେକ୍ଷା ଚିକେ ଲମ୍ବା ଥାଏ । ପୁରୁଷ ଶୁଆମାନଙ୍କ ବେକରେ କଲ୍ ଓ ଗୋଲପୀ ରଙ୍ଗର ଫିତା ଲାଗିଲ୍ ପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ରବି ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲ୍ ଯେ ପୋଷା ଶୁଆମାନେ କପରି କଥା କହିପାରନ୍ତି | ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ ଯେ ମଣିଷମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ପୋଷା ଶୁଆମାନେ କଛି ଶବ୍ଦର ଉଚ୍ଚାରଣ ଶିଖିଯାନ୍ତି | ପିଞ୍ଜରରେ ଥିବା ଶୁଆ ବନ୍ଦୀ ପରି ଜୀବନ ବିତାଇଥାନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵାଧୀନତା ବି ନଥାଏ | ଖୋଲ୍ରେ ବୁଲୁଥିବା ଶୁଆ ଖୁସିରେ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବେ ବଞ୍ଚିଥାଏ |

"ସେମାନେ କ'ଣ କ'ଣ ଖାଆନ୍ତି ?" ଚୁନା ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଚାରିଲ୍ | ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ, ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫଳ (ପିଞ୍ଜଳ, ସିତାଫଳ, ଇତ୍ୟାଦି), କୋଳ, ମଞ୍ଜି, ଶସ୍ୟ, ଇତ୍ୟାଦି ଖାଆନ୍ତି | ଶୁଆମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଛୁଆଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ନେବା ସମୟରେ ବାଟରେ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଏ, ଯାହାଫଳରେ ସେଗୁଡ଼କୁ ଅନ୍ୟ ଜୀବମାନେ ଖାଆନ୍ତି | କେତେକ ଫଳର ମଞ୍ଜି ତଳେ ପଡ଼ି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନୂତନ ବୃକ୍ଷର ଜନ୍ମ ନେଇଥାଏ, ତେଣୁ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତିର ମିତ୍ର ଅଟନ୍ତି |

ଶିକାରୀମାନଙ୍କ ଶିକାର ଓ ମେଳାରେ ବିକ୍ରି ଯୋଗୁଁ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଶୁଆମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମିବାରେ ଲାଗିଛି | ତେଣୁ ବନବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ଵାରା ତାକୁ ରୋକାଯାଉଛି ବି | ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ୟ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ନଜ ବାସସ୍ଥାନରେ ହିଁ ଛାଡ଼ିଦେବା ଠିକ୍ ବୋଲି ସେହି ଜଙ୍ଗଲର ଅଧିକାରୀ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ | ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ, ନଜ ବାଡ଼ିରେ ଫଳଗଛ ଲଗେଇବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଓ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଆଣିବାକୁ କହିଲେ |

ଶିକ୍ଷକ ଶୁଆ ବିଷୟରେ କହିସାରିବା ପରେ ଅନ୍ୟ ପଶୁପକ୍ଷୀ ବିଷୟରେ ଜଣାଇଲେ | ଚୁନା ଶୁଆ କଣିବ ବୋଲି ଆଗରୁ ଭୁଲୁଥିଲ୍ | ତା'ର ଶୁଆ କଣିବା ଚନ୍ଦ୍ରା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଯୋଗୁ ବଦଳଗଲ୍ | ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ସେ ପିଞ୍ଜଳ ଖାଇବା ସମୟରେ କଛି ମଞ୍ଜି ବାଡ଼ିରେ ପକାଇଦେଲ୍, ଫଳରେ ତା' ପର ବର୍ଷ ନୂଆ ଗଛଟି ସୃଷ୍ଟି ହେଲ୍ |

୪-୫ ବର୍ଷ ପରେ ଗଛ ବଡ଼ ହେଲ୍ ପରେ ସେଠାକୁ ଶୁଆ ଆସିବା ସହ ଅନ୍ୟ କେତେକ ପକ୍ଷୀ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲେ | ଚୁନା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ବାଡ଼ିରେ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହେଲ୍ | ମିଶୁ ଓ ରବି ଦୁହିଁଙ୍କର ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଅସିଯାଇଥିଲ୍ ଓ ସେମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ସଚେତନ କରୁଥିଲେ |

ସମରଝୋଳ, ଗଂଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

ଚଳତ ସଂସ୍କରଣରେ ଯଦି କୌଣସି ତୃଟି ଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ ଆମେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ ଏବଂ ଆମର ଚେଷ୍ଟା ରହିବ ଆମକୁ “ବେଦାନ୍ତୀ”କୁ ଉନ୍ନତରୁ ଉନ୍ନତଠାରୁ କରି ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ କାମନାପାର୍ଥୀ ।

କୁହାଳିଆ

ମହେଶ୍ୱର ସାହୁ

ଅଜୁ, ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ତିନି ସାଙ୍ଗ ଥିଲେ । ପାଖା ପାଖି ଘର ଓ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ରେ ପଢ଼ନ୍ତି । ଏକାଠି ଖାଇବା ଓ ଏକାଠି ଖେଳିବା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ପାଠ ଆଦୌ ହୁଏ ନାହିଁ ବୋଲି ସବୁବେଳେ ଗୁରୁଜୀ ବାତେଇ ଥାଆନ୍ତି । ଅଜୁ କହିନା କହି ବାହାନା କରି ଓହରି ଯାଇଥାଏ ମାତରୁ । ହେଲେ ବିଚର ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ପ୍ରବଳ ମାଡ଼ ଖାଇଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ ଗୁରୁଜୀ ଦେଇଥିବା ପାଠ ତିନିଜଣ ଯାକ କେହି କରି ନ ଥିଲେ । ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ଅଜୁକୁ କହିଲେ, "ହଇରେ ଅଜୁ ଆଜି ଘର ପାଠ କରିନାହୁଁ । ତୁ କରିଛୁ କ ?" ଅଜୁ କହିଲା, "ଏଇ କଥା ! ବିଜୁ କହିବ ଗୁରୁଜୀ ମୋ ମାଆ ବହୁତ ବେମାର ପଡ଼ିଛନ୍ତି ! ମୁଁ ତାଙ୍କ ହାତଗୋଡ଼ ଦବେଇ ଦେଉଥିଲି । ଆଉ ରଞ୍ଜୁ କହିବ ମାମୁଁଘରକୁ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିଲି । ବାସ ଏତିକି କହି ଖସିବ ।"

ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ କହିଲେ, " ହଉ ହେଲ ଯେ ତୁ କଣ ପାଠ କରିଦେଇଛୁ?" ଅଜୁ ହସି ଦେଇ, "ଧେ ତେରୀକ, ମୁଁ କେବେ କରେ ନା କରିବି ଯେ ! କହିଲୁ ଦେଖ ପାଠ ପଢ଼ି କିଏ କଣ କଲଣି? ତୁ କହ, କହ.. ।"

ବିଜୁ କହିଲା, "ଆମ ଶ୍ରେଣୀର ଗଣେଶ କେତେ ଭଲ ପଢ଼ୁଛି । ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଥମ ହେଉଛି । ହେଲେ ଆମେ ଗଧ ହେଇଗଲେଣି । ଗଣେଶକୁ କେବେ ଗୁରୁଜୀ ବାତେଇବାର କେହି ଦେଖୁଛି । ସବୁ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି ତାକୁ । ଗୁରୁଜୀ ଓ ଗୁରୁମା ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି ।" ରଞ୍ଜୁ କହିଲା, "ଠିକ କଥା କହିଲୁ ବିଜୁ । ତାକୁ ସବୁ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି ।" ଅଜୁ ରଗିଯାଇ, "ହଇରେ ତାକୁ ଯଦି ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି ସବୁ ତେବେ ସେ ରଞ୍ଜୁପତି

ହେଉଯିବ । ତମେ ଦୁଇଜଣ ଯାଇକ ତା ପାଦ ସେବା କର । ତା ବହି ବସ୍ତାନୀ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ି କର । ଆଶୀର୍ବାଦ ମିଳବ । ବୁଝିଲ ମୋ ପାଖରୁ ଦୁରେଇ ଯାଅ !"

ଏମିତି ଅଜୁର କୁହାଳିଆ କଥା ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁକୁ ପସନ୍ଦ ହୁଏ ନାହିଁ । ହେଲେ ତିନିଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘନଷ୍ଟ ବନ୍ଧୁତା ଥିବାରୁ କେହି କାହାରିକୁ ଅଲଗା କରି ରହି ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ଯେତେବେଳେ ଟିକେ ପଢ଼ିବାକୁ ବସୁଥିଲେ ଅଜୁ ଆସିଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଚୁରୁଲେଇ କହୁଥିଲା ତମେ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହେବ ତ କେତେବେଳେ କହୁଥିଲା ଜିଲ୍ଲାପାଳ ହେବ । ଏମିତି କହି ସେମାନଙ୍କ ମନ ଭୁଞ୍ଜି ଦିଏ ଓ ଖେଳବାକୁ ଡାକନ୍ଦ । ପରୀକ୍ଷା ସମୟ ଆସିଲା । ପିଲା ଭଲ ପଢ଼ୁ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ବାପା ମାଆ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଗିଦ କରୁଥାଆନ୍ତି । ବାରମ୍ବାର ଗୁରୁଜୀଙ୍କୁ ପଚାରୁଥାଆନ୍ତି ପିଲାର ପଢ଼ା ବିଷୟରେ । ଗୁରୁଜୀ ରୋକ ଠୋକ କହି ଦିଅନ୍ତି ଏମାନଙ୍କର ପାଠ ଠାରୁ କୁହାଳିଆମୀ ଓ ମିଛ ଅଧିକ । ତେଣୁ ଏମିତି ହେଲେ ସେମାନେ ଶୂନ୍ୟ ଆଣିବେ ।

ପରୀକ୍ଷା ସମୟ ଆସିଯାଇଥାଏ । ବାପା ମାଆ ଓ ଶିକ୍ଷକ ପାଠ ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ନଜର ରଖୁଥାଆନ୍ତି । ବିଜୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ଟିକେ ଆକଟ ହେଉଥାନ୍ତି ହେଲେ ଅଜୁ ନ ଶୁଣିଲେ ଗଲା । ଆଜି ପରୀକ୍ଷା । ଗୁରୁଜୀ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ଧାଡ଼ିରେ ବସାଇ ଦେଲେ । ପରୀକ୍ଷାରେ ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ବସିଥାନ୍ତି ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀ । ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଓ ଉତ୍ତର ପତ୍ର ଦିଆ ଗଲା । ଅଜୁ ଆଗ ଧାଡ଼ିରେ ବସିଥାଏ । ତା ପାଖ ଧାଡ଼ିରେ ବସିଥାଏ ଗଣେଶ । ଟିକେ ଖୁସି ହେଇଗଲା ଯାହା ହେଉ ଆଜି ଦେଖୁ ଦାଖୁ କିଛି ଲେଖିଦେବି । ଏମିତି ଅନେଇ ଲେଖିବି ଯେମିତି କାହାକୁ ସନ୍ଦେହ ହେବ ନାହିଁ । ନିଜ ଆଖିକୁ ଏପଟ ସେପଟ କରି ଅଭ୍ୟାସ କରିବାରେ ଲାଗିଲା ଯେମିତି ସବୁ ଭାବିବେ ନିଜ ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଖୁ ଉତ୍ତର ଲେଖୁଛି ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା : ଜାତିର ପିତା କିଏ ? ଅଜୁ ଭଲ ଭାବେ ଗଣେଶ ଖାତାରୁ ପଢ଼ି ନ ପାରି ଭାବିଲା ଜାତି ପାଇଁ ପିତା କଣ ଲାଗେ । କଲର ତ ନୁହେଁ । କଲର ରାନ୍ଧି ଲେଖୁଛି କି ଗଣେଶ? ନାଁ ସଲର ରାନ୍ଧି ବୋଧେ ଭାବି ଲେଖିଦେଲା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ : ସ୍ଵାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ଆମ ଦେଶକୁ କିଏ ଶାସନ କରୁଥିଲେ? ଉତ୍ତର ଦେଖିବାକୁ ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କଲ କିନ୍ତୁ ଇଂରେଜ ଶକ୍ତି ଭଲ ଭାବେ ପଢି ନ ପାରି ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରି ଇଂରାଜୀ ଲେଖିଦେଲ । ଅର୍ଥାତ ବହିରେ ଥିବା ବିଷୟ ଜ୍ଞାନ ଆଦୌ କହିଲେ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ଏଣୁତେଣୁ ଲେଖା ଲେଖି କରି ସମସ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଲ ।

ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ବାହାରିଲା । ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ଗଣେଶ, ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଜୁ ଓ ତୃତୀୟ ରାଜୁ ହେଲେ ଅଜୁ ସବୁ ବିଷୟରେ କୁହାଳିଆ ହୋଇ ଲେଖିଛି ବୋଲି ଶୁଣ୍ୟ । ବାପା ମାଆ ବହୁତ ବାଡେଇଲେ । ଏବେ ରାଜୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲ ଯେ ସେମାନେ ପାଠ ପଢି ମାର୍କ ପାଉଛନ୍ତି । ମୁଁ ପାଠ ପଢ଼ାରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଉ ନାହିଁ ବୋଲି ମୋର ଏହି ଅବସ୍ଥା । ଶପଥ କଲ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭଲ ପଢ଼ିବି, ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବି ନାହିଁ ଓ ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧିକ ନମ୍ବର ରଖିବି ।

ଗୋପବିନ୍ଦା, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗାଁ,
ବାଲେଶ୍ଵର(ଭଦ୍ରକ)

“ବେଦାନ୍ତୀ” ରେ ନିଜର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାକୁ ପଢ଼ିଆନ୍ତୁ ସାର୍ ବିଶ୍ଵରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପାଖରେ । ଆମକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା ହେଲା vedantimagazine@gmail.com and editor.vedantimagazine@gmail.com

ଚଗୁଲୁ ହେଲୁ ସୁନା ପିଲୁ

ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ

"ମନେପଡେ ସେଦିନର କଥା | ସ୍କୁଲରେ ଦେବାଶିଷ ସାରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦିନ | ମନରେ ଭରିଥାଏ କେତେ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା। ଅନେକ କଷ୍ଟ କରି ନଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଥାନ୍ତି ସେ। ଆଜି ନୟୁକ୍ତି ପାଇ ଯୋଗଦେବାର ପ୍ରଥମ ଦିନ। ମନ ବହୁତ ଖୁସି ଥାଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୂଆନୂଆ ପିଲୁ ମାନଙ୍କ ସହ ମିଶିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିବ। ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ଉପସ୍ଥାନ ଖାତାଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ମନଜିଣା ସ୍ଥିତହାସ୍ୟ ବଦନରେ ନବମ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ପିଲୁମାନଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇଲେ। ସେହି ସମୟରେ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ପିଲୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା, ହସାହସି ଇତ୍ୟାଦି। ପିଲୁମାନଙ୍କ ଏପରି ଆଚରଣରେ ନଜକୁ ଅସହଜ ମନେ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ ନହୋଇ ଶିକ୍ଷାଦାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ ଦେଲେ। ପ୍ରଥମେ ନଜ ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗପୂର୍ବକ ସେ ପିଲୁମାନଙ୍କ ଧ୍ୟାନକୁ ନଜ ଆଡକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ। ନଜର ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି, ବାକ୍ ଗୁଡୁରୀ, ଆଉ ପରିଗୁଳନାର ଅଭୂତପୂର୍ବ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗୁଁ ସେ ଏଥିରେ ସଫଳ ମଧ୍ୟ ହେଲେ। ସାର ଏକ କୌତୁକିଆ ଉପାୟରେ ପିଲୁ ମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥାନ ନେଲେ। ତାପରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରି ବୁଝିଲେ। ତାଙ୍କ ସହ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଖେଳ ଖେଳିଲେ। ସାରଙ୍କ ପ୍ରତି ପିଲୁମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବଢିଗଲା। ସେମାନେ ବେଶ୍ ଉତ୍ସୁକତାର ସହ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ। ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଏକ ଲୟରେ ଦେବାଶିଷ ସାରଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ।

ହଠାତ୍ ନଜର ପଡିଲା ଦେବାଶିଷ ସାରଙ୍କର ଗୋଟେ ପିଲୁ ଉପରେ। ତାର କୌଣସି ଆଗ୍ରହ ନଥିଲା ଦେବାଶିଷ ସାରଙ୍କ କଥାରେ। ଦେବାଶିଷ ସାର ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକି ତା ନାଁ ପଚାରିଲେ | ଅନେକଥର ପଚାରିବା ପରେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ସେ କହିଲା "ଚଗୁଲୁ"। ହଉ ବୋଲି କହି ଦେବାଶିଷ ସାର ତାକୁ ତା ସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ବସିବାକୁ କହିଲେ | ଏହା କହି ସେ ଚଗୁଲୁ ଉପରେ ନଜର ରଖି ନଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ ଦେଲେ | କିଛି ସମୟ ପରେ

ଚଗୁଲୁ ପୁଣି କଛି ବଦମାସି କରୁଥିବାର ଦେଖୁ ପାରିଲେ ସାର୍ | ଖାତାରେ କାର୍ତୁନଟିଏ
 ଆଙ୍କୁଥିଲୁ | ଚଗୁଲୁ ଡରିଗଲୁ ବହୁତ। ଭାବିଲୁ ଆଜି ତାକୁ ଆଉ କେହି ରକ୍ଷା କରି
 ପାରିବେନ। ଦେବାଶିଷ ସାର୍ ନଜାଣିବା ପରି ସ୍ଥିତ ହସି ନଜ ପାଠପଢ଼ା ଜାରି ରଖିଲେ।
 ପୁଣି କଛି ସମୟ ପରେ ଚଗୁଲୁ ଜଣେ ସହପାଠୀର ଚିଫିନ୍ ଚୋରେଇ ଖାଉଥିବାର
 ଦେଖିଲେ ସାର୍ |

ଖେଳଛୁଟିର ସମୟ। ସମସ୍ତେ ଖେଳକୁଦରେ ବ୍ୟସ୍ତ। ଚଗୁଲୁ ମନମାରି ଖେଳପଡ଼ିଆର
 ଗୋଟେ କଣରେ ବସିଛି। ହଠାତ୍ ତା ପିଠିରେ କାହା ହାତର ସ୍ନେହବୋଳା ସ୍ପର୍ଶ ସେ
 ଅନୁଭବ କଲୁ। ପଛକୁ ବୁଲି ଦେଖେ ତ ଦେବାଶିଷ ସାର୍। ହଠାତ୍ ସାରଙ୍କୁ ନଜ ପାଖରେ
 ପାଇଁ ଭୟରେ

କମ୍ପିବାକୁ ଲାଗିଲୁ ସେ। ସାର କହୁ ହସହସ ମୁହଁ କରି ବେଶ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ତା ହାତକୁ
 ନଜର ଚିଫିନ୍ ବାଙ୍କୁଟି ବଜାଇ ଦେଲେ। ଆଖି ଛଳଛଳ ହେଇଗଲୁ ଚଗୁଲୁର। ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
 ହେଇ ଭାବୁଥିଲୁ ସାର କେମିତି ଜାଣିଲେ ଯେ, ତାକୁ ଭୋକ ଲାଗୁଥିଲୁ ଆଉ ସେ ଆଜି
 ଚିଫିନ୍ ଆଣିନାହିଁ ବୋଲି। ଚିଫିନ୍ ଖୋଲି ଖାଉଖାଉ ହଠାତ ଦେବାଶିଷ ସାରଙ୍କ ହସ ଶୁଣି
 ସେ ବି ଜୋରରେ ହସି ଉଠିଲୁ। ସାର ପଢ଼ଉଥିବା ବେଳେ ଚଗୁଲୁକୁ ଖାତାରେ କଛି ଗାରଉ
 ଥିବାର ଦେଖୁଥିଲେ। ତେଣୁ ତା ଖାତା ନେଇ ଆସି ଦେଖୁଥିଲେ। ସେଥିରେ ଦେବାଶିଷ
 ସାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅତି ସୁନ୍ଦର କାର୍ତୁନ୍ ଅଙ୍କା ହେଇଥିଲୁ।

ସାରଙ୍କୁ ଏପରି ହସୁଥିବାର ଦେଖୁ ଚଗୁଲୁର କାହିଁକି କେଜାଣି ଇଚ୍ଛା ହେଲୁ ସାରଙ୍କୁ ଜାବୁଡ଼ି
 ଧରିବାକୁ। ସାର୍ ତା ପିଠି ଥାପୁଡ଼େଇ କହିଲେ "ଆରେ ବାଃ ଚଗୁଲୁ ତୁ ଏତେ କମ ବୟସରୁ
 ଏମିତି କାର୍ତୁନ କେମିତି ଆଙ୍କି ପାରୁଛୁ। ତୁ ତ ସତରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଚକ୍ରକର ଠୁଁ ବି କମ୍
 ନୁହେଁ । "

ଏହି ଘଟଣାପରେ ଚଗୁଲୁ ଭିତରେ ଆସିଲୁ ବହୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ | ସାର୍ ତାର
 ଅନ୍ତଃସୃଜନଶୀଳତାର ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ସାଜି ସଠିକ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଦେଇ ଚାଲିଲେ |

ବାସ ତା ପରଠୁ ଏ ଚଗୁଲୁ କେବେ ସୁନା ପିଲୁ ହେଇଗଲୁ ସେ ନଜେ ବି ଜାଣି ପାରିଲୁନ। "

ଏତିକି କହି ଓଦା ଆଖିକୁ ଲୁଚାଇ ନତମସ୍ତକ ହୋଇ ନଜର ପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷକ ଦେବାଶିଷ
ସାରଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉ ଥିଲୁ, ବିଶ୍ୱ ରେ ସର୍ବକନିଷ୍ଠ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବେ ନୂତନ
ବିଶ୍ୱରେକର୍ତ୍ତର ଅଧିକାରୀ, ହୋଇ ଅଜସ୍ର ଶୁଭେଚ୍ଛା ସାଉଁଟୁଥିବା ଚଗୁଲୁ ଓରଫ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ
ରାଉତ ।

ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବି ଦେବାଶିଷ୍ ସାର୍ କ୍ଷମା ମହନୀୟତାର ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥାନ୍ତି ।

ଯାଜପୁର

ବେଦାନ୍ତୀର ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟା ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଏହି ସଂଖ୍ୟା
ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଲେଖା
ପ୍ରତିମାସ 5 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ପାଖକୁ ପଠାନ୍ତୁ । ଆପଣମାନେ ଲେଖା ଇମେଲ୍
କମ୍ପା ହ୍ୱାଟସଆପ୍ ଜରିଆରେ ପଠାଇପାରିବେ ।

ଇମେଲ୍ - vedantimagazine@gmail.com /
editor.vedantimagazine@gmail.com
ହ୍ୱାଟସଆପ୍ ନଂ-9594993733

ଆମେ ହସିବୁ ଆମେ ପଢ଼ିବୁ

ଧରିଣୀ ଦାସ

ଆମେ ହସିବୁ ଆମେ ପଢ଼ିବୁ
 ଖୁସି ମନରେ ଗୀତ ଗାଇବୁ ।
 କିଏ କହୁଛି ଆମେ ଅବଳା
 ଆମେ ହୋଇବୁ ଦିନେ ଚଞ୍ଚଳା ।
 ଦୁର୍ଗା ବନବୁ ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ
 ଦୁଷ୍ଟ ବିନାଶୀ ନାଶୀ ବିରହ ।
 ପଢ଼ି ପଢ଼ାଇ ହେବୁ ପଣ୍ଡିତ
 ରଖୁ ଦେଶର ମାନ ମହତ ।
 ଆମେ ଦେଖାଇ ଦେବୁ ଜଗତ
 ନାରୀ ନୁହଁଇ କେବେ ଦଳତ ।
 ପୁଅ ପରିକା ଝିଅ ପଢ଼ିବେ
 ଦେଶ ଜାତିର ମାନ ରଖିବେ ।
 ହସି ହସାଇ ସାର୍ ଦୁନିଆ
 ହେବୁ ଆମେରେ ଭାରି ବଢ଼ିଆ ।
 ବଳ କଷିବା ଆମେ ଶିଖୁବୁ
 ନଜେ ନଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବୁ ।
 ମାତୃ ଗର୍ଭରୁ ହେବୁ ସଚେତ
 ଗଣ ଦୁଷ୍ଟର୍ମ ହେବ ଦୁରିତ ।
 ମାତୃ ଜାତିର ମାନ ବଢ଼ିବ
 ନାରୀ ହସିବ ନାରୀ ବଢ଼ିବ ।

ରାଉତରା ପୁର, ପହଞ୍ଜା, ଯାଜପୁର

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ

ରଘୁବିତ ସେଠୀ

ବର୍ଣ୍ଣର ସମ୍ମୁଖେ ଛବି ପସରରେ
ପୃଷ୍ଠା ତୁମ ଭରପୁର
ଉପର ମଲ୍ଲଟେ ଜଗି ବସିଅଛି
ଏକ ଧବଳ ମାର୍ଜାର ।

ଛବିଳ ମଧୁ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ନାମେ
ସାର ଓଡ଼ିଶାରେ ଖ୍ୟାତ
ଶିଶୁ ମାନଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ରତନ
ସତେ ସ୍ୱର୍ଗ ପାରିଜାତ ।

ମାହା, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର, ବାରମାସ ନାମ
ପଶକଥା ଦିଗସୂତୀ
ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଜୀବନୀ
ପ୍ରାର୍ଥନା ପୃଷ୍ଠା ମଣ୍ଡିଛି ।

ଇଂରାଜୀ ଆଉ ହିନ୍ଦୀ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା,
ପିଲଙ୍କର ମନ ଜାଣି
ବର୍ଣ୍ଣବୋଧରେ ଖୁନ୍ଦି ଦେଇଛନ୍ତି
କେତେ ସୁମଧୁର ବାଣୀ ।

କୁନ ପୁସ୍ତକରେ ଲେଖି ଯାଇଛନ୍ତି
କେତେ ଯେ ମହତ କଥା
ଶିଶୁଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଭକ୍ତକବି ଆମ
'ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ'ର ପ୍ରଣେତା ।

ଶିକ୍ଷକ
ଦୁର୍ଗାମେଣ୍ଡି, ମଲିକସାହି
ଖଜୁରୀପଡା, କନ୍ଧମାଳ

ସଞ୍ଜ ବେଳ

ରଞ୍ଜଶେଖର ସି 'ଚମା'

ଦିନର ଶେଷରେ ହୁଏ ସଞ୍ଜବେଳ,
ଆକାଶରେ ଦିଶେ ତାରୁଙ୍କ ମେଳ,
ଚନ୍ଦ୍ର ଦିଏ ରୂପେଲି କରଣର ଖେଳ,
ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟର ନାହିଁ କଛି ମେଳ | ୧ |

ସମସ୍ତ ଅକାଲେକ ଘରକୁ ଫେରନ୍ତି ଏହିବେଳେ,
ଦଳହୋଇ ବିହଙ୍ଗ କଳରବ କରନ୍ତି ଏହିବେଳେ,
ଲମ୍ବାରୁତିର ଅନ୍ଧକାର ଆରମ୍ଭହୁଏ ଏହିବେଳେ,
ବାସିବାମଲ୍ଲି ରଞ୍ଜନୀଗନ୍ଧା ଫୁଲ ଫୁଟନ୍ତି ଏହିବେଳେ | ୨ |

ସଞ୍ଜହେଲୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଠପଢ଼ିବା ସମୟ,
ସଞ୍ଜହେଲୁ ଗୃହୀ ଜଳଖିଆ ସେବନର ସମୟ,
ସଞ୍ଜହେଲୁ ହାଟରୁ ଜିନିଷ କଣାକଣିର ସମୟ,
ସଞ୍ଜହେଲୁ ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କ ପାଇଁ ଶଙ୍ଖନାଦର ସମୟ | ୩ |

chvrajasekhar@gmail.com

ଚିତ୍ର

ତୃତୀୟା ସେଠୀ

ଶୁଷମା ଶିକ୍ଷାନକେତନ ମଶିଣାପାଲି,
ଜାଲେଏ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ପଢୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

୦୧/୧୧/୨୦୨୦	କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତାରମ୍ଭ
୧୧/୧୧/୨୦୨୦	ଭୃମା ଏକାଦଶୀ
୧୨/୧୧/୨୦୨୦	ଗୋବତ୍ସା ଦ୍ଵାଦଶୀ
୧୨/୧୧/୨୦୨୦	ଧନୁଚ୍ଛରୀ ଜୟନ୍ତୀ
୧୪/୧୧/୨୦୨୦	ଦୀପାବଳି ପୟାଶ୍ରାଦ୍ଧ, ଶ୍ୟାମାକାଲୀ ପୂଜା, ଶିଶୁ ଦିବସ
୧୫/୧୧/୨୦୨୦	ଅମାବାସ୍ୟା
୧୬/୧୧/୨୦୨୦	ବିଛା ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଗିରିଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପୂଜା, କାର୍ତ୍ତିକେୟ ପୂଜା
୧୮/୧୧/୨୦୨୦	ନାଗ ଚତୁର୍ଥୀ
୨୧/୧୧/୨୦୨୦	ଷୋଳଶାସନ ଅମୃତମଣୋହି ଭୋଗ
୨୨/୧୧/୨୦୨୦	ଗୋଷ୍ଠାଷ୍ଟମୀ ଓ ଜଗମୋହନ ଭୋଗ
୨୩/୧୧/୨୦୨୦	ଅଁଳା ନବମୀ, ଜଗନ୍ନାଥୀ ପୂଜା
୨୬/୧୧/୨୦୨୦	ଗରୁଡ଼ ଦ୍ଵାଦଶୀ ଓ ତୁଳସୀ ବିବାହ
୨୭/୧୧/୨୦୨୦	ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ
୨୮/୧୧/୨୦୨୦	ବଡ଼ ଓଷା
୩୦/୧୧/୨୦୨୦	ରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ବାଲିଯାତ୍ରା, କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତ ସମାପନ ଓ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ଵର ପୂଜା

ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ

ଦୃଶ୍ୟ ଭିତରୁ ଭବକୁ ବାହାର କରିବାର ପରଖ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ୨୦-୨୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ପାଖକୁ ଇମେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଆମ ଠିକଣା - vedantimagazine@gmail.com/ editor.vedantimagazine@gmail.com

ଅକ୍ଟୋବର ମାସର ବିଜେତାଙ୍କ ନାମ

ଶାରୁଆ ଡ଼କରେ ହଳଦୀ ଫୁଲ
ମଞ୍ଜାରୁ ଝୁଲଇ କଷି କାକୁଡ଼ି,
ଖାଇବାକୁ ମନ ହୁଏ ପାଗଳ ।
କଷି କାକୁଡ଼ିର ଆଦର କେତେ,

ସୁଆଦ ବଦଲ କଞ୍ଚା ଲଂକା ଲୁଣ
ପଖାଳ ସାଥେ ।

ପାଚଲ କାକୁଡ଼ି ରୁଇ ଆମ୍ବିଳ,
ମନେ ପଡ଼ିଗଲେ ବୋଉ ହାତରନ୍ଧା
ମନଟା ସତରେ ହୁଏ ବିକଳ ।

ବିଜେତା: ସୁମିତ୍ରା ପଣ୍ଡା, ଶ୍ରୀ ବିହାର, ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କଇଁଚ କାକୁଡ଼ି ନଳତା ପିତା,
କ ସୁନ୍ଦର ଆହା ଆମ ବୃକ୍ଷଲତା,
ବାଡ଼ି ଅଗଣାର ଶୋଭା ବଦାଏ
ପୌଷ୍ଟିକ ମାନର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଏ,
ନ ଭୁଲିବା କେବେ ଏ ମହତ ଗୁଣ
ଆମ ବୃକ୍ଷଲତା ଆମ ଜୀବନ ।

ବିଜେତା: ମୀନାକ୍ଷି ପାଢ଼ୀ, ଥାନେ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

କଞ୍ଚା କାକୁଡ଼ି ଖାଆନ୍ତୁ,
ଦୃଢ଼ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଆନ୍ତୁ,
ଅନୁକୂଳ ଆର୍ତ୍ତତା ରଖନ୍ତୁ,
ଶରୀର ହାଲୁକା ରଖନ୍ତୁ,
ଜୀବନ ସଜୀବ କରନ୍ତୁ ।୧।

ଅଳ୍ପ ଲୁଣ ରାଗ ଲଙ୍କା ମିଶାନ୍ତୁ,
କମ୍ପା ପିଆଜ ଦହି ସହ ଖାଆନ୍ତୁ,
ଚିକେ ଭିଜା ଚଣା ଛୁଙ୍କ ଦିଅନ୍ତୁ,
ନରମୟ ଅଳ୍ପହାର ଯେ ପାଆନ୍ତୁ,
ସଦା ସଦ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସେବନ କରନ୍ତୁ ।୨।

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜଣେଶ୍ୱର ସି 'ଚମା'

ପ୍ରକୃତିର ଜଳକୁ ଧାରଣ କରେ ସେ,
 ଚର ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ସେ,
 ବାରମାସେ ଲେଡ଼ା ପରା ସେ ।
 ଶରୀରକୁ ଶୀତଳ ପ୍ରଦାନ କରେ ସେ,
 ଫଳଥୁଆ ବୁଧୁବାମନ, ଦୁତିଆ ଓଷା
 ପୂଜା ପାଏ ସେ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରେ ସେ ମାଆ ବୋଲି
 “କାକୁଡ଼ି-ଖାଇ” ରୂପେ ପୂଜିତ ।
 ସବୁ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି ତାର ସନ୍ତାନ ।
 ଧନ୍ୟ ସେ.....କାକୁଡ଼ି ।

କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ, ସିଦ୍ଧିଲ୍ଲ ଟାଉନ୍ ସିପ୍, ରାଉରକେଲ

ଚକ୍ଷୁଣ ସବୁଜ ରଙ୍ଗଟି ସୁନ୍ଦର
 ଜଳୀୟ ଅଂଶର ଗୋଟେ ଗନ୍ତାଘର
 ଗାଁଠୁ ସହର ସବୁଠି ଆଦରେ
 ସ୍ଥାନ ମାଡ଼ିଥାଏ ପରିବା ଡାଳାରେ
 ସାଲ୍‌ଡ଼ ପାଇଁ ଅଟେ ଦରକାରୀ
 ପଖାଳରେ କଣେ ମନ ସବୁରୀ
 ଫଳେ ଲତା ମାଡ଼ି ଆଶ୍ରା ଜାବୁଡ଼ି
 ନାଁ ତା'ର ହେଉଛି ବାଡ଼ି କାକୁଡ଼ି ।

ବାଙ୍କାବିହାରି ମହାକୁର

ବୁରୁବୁଡ଼ା, ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ବେଦାନ୍ତୀର ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରୁଥିବା ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଏବଂ “ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ”ର ଛବି ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତୀର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଜସ୍ୱ । ଯଦି କୌଣସି ପାଠକ/ପାଠିକା ନିଜସ୍ୱ ଉତ୍ତୋଳନ ଛବିକୁ ବେଦାନ୍ତୀ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଆମକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ । ଆମକୁ ସମ୍ପର୍କ କରିବାର ଠିକଣା ହେଲା -

vedantimagazine@gmail.com

**ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକାକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଗୁଡୁଥିବା ଓଡ଼ିଆପ୍ରେମୀଙ୍କ
ପାଇଁ କଛି ସମ୍ବେଶ:**

- ଲେଖାକୁ ଟାଇପ୍ କରି MS WORD ଫାଇଲରେ ଏବଂ ପି.ଡି.ଏଫ୍ ଫାଇଲରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଲେଖାକୁ ପ୍ରତି ମାସ ୫ ଭାଗରେ ଭିତରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ଗଳ୍ପ ଏବଂ କବିତା ସମାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି । ଯେହେତୁ ଅନେକ କବିତା ଆମପାଖକୁ ଆସୁଛି, ତେଣୁ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ କଛି ସମୟ ଲାଗୁଛି । ଯଦି ଆପଣ ଲେଖା ପଠାଇଥିବା ମାସରେ ଏହା ନବାହାରିଲ, ତେବେ ଏହି ଲେଖା ଆସନ୍ତା ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
- ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଲେଖାକୁ ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଆମ ଇ-ମେଲ୍ ହେଲ୍ - Editor.vedantimagazine@gmail.com ଏବଂ vedantimagazine@gmail.com
- ମାସକୁ ଥରଟିଏ ହିଁ ଲେଖା ପଠାନ୍ତୁ । ବାରମ୍ବାର ଅନେକ ଲେଖା ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଲେଖା ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଠିକଣା ଏବଂ ଫଟୋ ମଧ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ପତ୍ରିକା । ଏଥିପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେଖା ହିଁ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପୁରୁଣା ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ www.vedantimagazine.com visit କରନ୍ତୁ ।

“ବେଦାନ୍ତୀ” ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା ।
ବେଦାନ୍ତୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱର ଲେଖକଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ନଜସ୍ୱ । ଯଦିଓ ସମ୍ପାଦକ ସବୁ ଲେଖାକୁ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଏବଂ ବୁଝିବା ପରେ ହିଁ
ପ୍ରକାଶିତ କରିଥାନ୍ତି, ତଥାପି ଲେଖାର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସତ୍ୟତାର ଦାବି କେବଳ
ଲେଖକଙ୍କର । ଏଥିରେ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପା ପତ୍ରିକାର କୌଣସି ଭଞ୍ଜନଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମାଗଣାରେ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଡେବସାଇଟ୍, ଇ-ମେଲ୍ ଏବଂ
ସୋସିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର
ଲେଖା ଓଡ଼ିଆରେ ଟାଇପ୍ କରି କମ୍ପା ଭଲଭାବରେ ହାତରେ ଲେଖି ଲେଖାର ସ୍ଥାନ କପି
ଏବଂ ସପ୍ଟକପି ଆମ ପାଖକୁ ଇମେଲ୍ ରେ ପଠାନ୍ତୁ: vedantimagazine@gmail.com । ଯଦି
କୌଣସି କାରଣରୁ କୌଣସି ଲେଖକ/ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖା ଚଳତ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇନାହିଁ, ତେବେ ତାହା ଆଗାମୀ ମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ବେଦାନ୍ତୀ ପତ୍ରିକାକୁ ସୋସିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଭାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ
ନମୁନିଖୁତ ସାଇଟକୁ ପଦାର୍ପଣ କରନ୍ତୁ:-

www.vedantimagazine.com

<https://www.facebook.com/vedantiemagazine>

<http://vedantimagazine.wordpress.com>

